

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

YÖNETİM KURULU ÇALIŞMA RAPORU

26-27 Mayıs 2007

29. OLAĞAN GENEL KURULU
NEVŞEHİR

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
YÖNETİM KURULU
ÇALIŞMA RAPORU

29. OLAĞAN GENEL KURUL
26-27 MAYIS 2007 - NEVŞEHİR

Türkiye Barolar Birliği Yayınları: 122

*Türkiye Barolar Birliği
Yönetim Kurulu Çalışma Raporu*

*29. Olağan Genel Kurul
26-27 Mayıs 2007 Nevşehir*

ISBN: 978-975-6037-96-6
© Türkiye Barolar Birliği

Birinci Baskı: Mayıs 2007

Türkiye Barolar Birliği
Karanfil Sokağı 5/62
06650 Kızılay - ANKARA
Tel: (312) 425 30 11 Faks: 418 78 57
web: www.barobirlik.org.tr
e-posta: admin@barobirlik.org.tr
yayin@barobilik.org.tr

Sayfa Tasarımı ve Ofset Hazırlık
Düş Atelyesi (0312) 215 70 37

Baskı
Şen Matbaa
(0312) 229 64 54 - 230 54 50
Özveren Sokağı 25/B Demirtepe - Ankara

İÇİNDEKİLER

Giriş	1
TBB Önceki Başkanlar (Doğal Delege) Listesi	15
TBB Genel Kurul Delegeleri Listesi	19
TBB Baro Başkanları (Doğal Delege) Listesi	27
TBB Yönetim Yapısı ve Çalışmaları	33
2005 - 2007 Döneminde Yapılan Kamuoyu Duyuruları	39
Türkiye Barolar Birliği'nin Başkent Protokol Listesindeki Yeri Avukatlık Yasasına Uygun Hale Getirildi	73
Yabancı Hukuk Büroları ile İlgili Çalışmalar	81
Kamuya İhale ile Avukat Alımı	93
Mesleğe Yaraşır Kılık Kıyafet	127
Çeşitli Kurum ve Kuruluşlara Türkiye Barolar Birliği'ni Temsilen Katılan Meslektaşlarımız ve Akademisyenler ...	149
TBB Tarafından Çeşitli Kurum ve Kuruluşlara Bildirilen Görüşler	157
Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Yasası Değişikliği Çalışmaları	281
Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a Yapılan Randevu Taleplerimiz ve Kendilerine Sunulan Dosya	303
Türkiye Barolar Birliği'nin TBMM ve Hukukçu Milletvekilleri ile Temasları	319
CMK Kapsamında Müdafî/Vekil Görevlendirilmesinde Karşılaşılan Sorunların Çözümüne Yönelik Çalışmalar (CMK Serüvenimiz)	363
Bedava Ceza Avukatlığı	471

2005 - 2007 Çalışma Döneminde Kurulan Barolarımız	499
28.05.2005 - 15.04.2007 Döneminde Yapılan Baro Başkanları Toplantılarının Tarihleri, Gündemi ve Sonuç Bildirileri	505
Hazırlanan Yönetmelik ve Yönergeler	523
Avukatlık Kimlik Belgesinin "Resmi Kimlik" Niteliği Tartışmaları	527
Kara Para Aklanmasının Önlenmesi ve Avukatlar	563
Malatya Çocuk Yuvasında Yaşanan Olaylarla İlgili Yapılan Çalışmalar	583
Kişi ya da Kuruluşlarda Aylık Ücret Karşılığı, Serbest ya da Sadece Bu Kişi/Kuruluşun Vekili Olarak Avukatlık Görevini Yürüten Avukatların Taraf Oldukları Sözleşmelerdeki Farklılıkların Yarattığı Sorunlar ve Çözümleri Üzerine Değerlendirme	607
Kişi ya da Kuruluşlarda Aylık Ücret Karşılığı, Serbest ya da Sadece Bu Kişi/Kuruluşun Vekili Olarak Yürütülen Avukatlık Hizmetinin Koşullarına İlişkin Avukatlık Sözleşme Önerisi	629
Barolarımızla ve Çeşitli Kuruluşlarla Yaptığımız Yazışmaların Özetleri	635
Baro Görüşlerinin Bildirilmesini İsteyen Duyurularımız ve Yanıt Bildiren Barolar	649
Saldırıya Uğrayan Meslektaşlarımız (11.01.1999 - 2007)	663
Hukuk Müşavirliği	671
TBB Yayın Kurulu Çalışmaları	727
Hukuk Eğitimi Sorunları ile İlgili Çalışmalar	741
Ruhsat ve Sicil	757
İnsan Hakları Araştırma ve Uygulama Merkezi	763
CCBE Temsilciliği	767
Uluslararası İlişkiler	773
TBB Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonu 2005 - 2007 Yılı Çalışma Raporu	791

Bilişim Komisyonu Faaliyet Raporu	
Mayıs 2005 - Nisan 2007	813
Mali İşler	829
Komisyonlar	837
TÜBAKKOM	839
Çocuk Hakları	844
Kızılay Binası Çalışmaları, Konferans, Seminer, Toplantı ve Paneller	849
Basın Müşavirliği Raporu ve Basında Yansımalar	855

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
29. OLAĞAN GENEL KURUL GÜNDEMİ

Toplantı Tarihi : 26-27 Mayıs 2007

Çoğunluk sağlanamadığı takdirde 02-03 Haziran 2007 tarihlerinde aynı yerde yapılacaktır

Toplantı Saati : 10:00

Toplantı Yeri : Dedeman Kapadokya Convention Centre
Otel Ürgüp Yolu 2. km 50200 Nevşehir

I. II. GÜN

1. Yoklama ve Birlik Başkanı'nın toplantıyı açışı,
2. Bir başkan, bir başkan vekili ve iki üyeden oluşan Genel Kurul Başkanlık Divanı Seçimi,
3. Saygı duruşu ve İstiklal Marşı,
4. Nevşehir Baro Başkanı'nın konuşması,
5. Konukların Konuşması,
6. Birlik Başkanı'nın konuşması,
7. Türkiye Barolar Birliği organlarında önceki dönemde görev alan meslektaşlarımıza plaket verilmesi töreni,
8. Birlik Yönetim Kurulunun 2005-2007 yılları çalışma raporu, bilanço, gelir-giderleri ile denetleme kurulu raporunun okunması ve görüşülmesi,

9. Geçmiş donem çalışmalarından dolayı Birlik Yonetim Kurulunun aklanması,

10. Başkanlık Divanı, Yonetim, Disiplin ve Denetleme Kurulu yelerine Avukatlık Yasası'nın 112. maddesi gereğince yapılacak ödemelerin miktar ve ödenme şeklinin belirlenmesi,

11. Gelecek donem bütçesi ile bütçe yonermeliğinin görüş­lmesi ve kabul­,

12. Barolardan alınacak Türkiye Barolar Birliği keseneği ve ölüm yardımının saptanması,

13. Yerli ve yabancı kongrelere gidecek delegelerin seçilmesi veya bu konuda Yonetim Kuruluna yetki verilmesi,

14. Hukukun, yargının ve mesleğin diğer sorunları ile ilgili görüşme ve dilekler,

15. Birlik Başkanı'nın kapanış konuşması,

GİRİŞ

25-26 Mayıs 2005 Antalya'da gerçekleştirdiğimiz Genel Kurul toplantımızdan bu yana geçen iki yıl ulusumuz ve ülkemiz için olduğu gibi meslektaşlarımız, barolarımız ve Türkiye Barolar Birliği için de çok yoğun, çok hızlı geçti.

Bu süre içinde, 6 Eylül 2005 günü açıkladığımız 2005/2006 Adli Yıl Açılış Bildirimizde belirttiğimiz gibi, yargı bağımsızlığına, gerçek hukuk devletine ve eksiksiz demokrasiye inancımız doğrultusunda çaba ve çalışmalarımızı sürdürdük. Bunu yaparken de "*savunmayı savunma*" zorunda kalmanın sıkıntısını, her düzeydeki insanımızın bilincinde henüz "*savunma*" ve "*savunmaya saygı*" kavramının oluşmamasının güçlüklerini yaşadık, yaşıyoruz.

Son iki yılda bu alandaki sorunlarımızın daha da ağırlaştığını belirtmekten üzgünüm.

Tam bağımsız olamadığı için kurumlaşamayan yargı'nın savunma ayağı altmış bin avukat olarak, bağımsız savunmayı oluşturamamanın sıkıntılarını yaşıyoruz.

Barolarımız ve Türkiye Barolar Birliği bu görevlerini yerine getirmeğe çalışırken savunma mesleği ve avukatlar ola-

rak, birlikte yargı organını oluşturduğumuza inandığımız her düzeydeki yargıç ve savcı meslektaşlarımızdan kurumlaşmış ve bağımsızlığını almış bir savunma organının oluşumunda gereken olumlu katkıyı ne yazık ki görememekteyiz.

Adalet Akademisi'nde yargıç ve savcılara verilen "*Aman, avukattan uzak durun.*" eğitiminden, Avukatlık Yasası'nda yasa maddesi ile belirlenen; Türkiye Barolar Birliği'nin ve baroların protokoldeki yeri, avukat kimliğinin resmi belge niteliğinde olması gibi düzenlemelerin fiilen uygulanamamasından CMK da açıkça belirtilen avukatın vekaletname ibraz etmeden dosyayı inceleyebilme hakkının yönetmelikle geri alınmasına kadar bir çok konuda avukatın hak ve yetkilerinin tanınmaması ne yazık ki yargı kararları ile gerçekleştirilmektedir.

- Hala yargılamayı tamamlayan bir unsur değil de karıştıran bir yük olarak görülüyoruz,

- İstenildiği kadar uluslararası ve ulusal düzenlemeler ceza yargılamasında "*silahlıların eşitliği*" asıl kuraldır desin bu yoldaki isteklerimiz hala fantezi olarak niteleniyor,

- Hala savcı ile yargıç kafa kafaya fısıldaşıp duruşma yürütüyor,

- Yasadaki açık hükme karşın mahkemenin yargılama sonunda davayı kaybeden taraftan alınmasına karar verdiği avukatlık ücretinin avukata ait olmadığını kanıtlayabilmek için sayfalarca Yargıtay Genel Kurul kararları yazılıyor,

- Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin Türkiye Barolar Birliği'nce düzenlenmesinin Anayasa'ya aykırı olduğu iddiası ile davalar açılıyor,

- Kamu avukatlarının kamu personelinin en mağdurları arasındaki yerlerinde unutulmaları yetmezmiş gibi özveri içinde görevlerini yapan meslektaşlarımızın onurları dikkate alınmadan, onların yerine mesleğimizin özüne en aykırı şekilde kamu ihalesi ile avukat aranıyor.

- Baro Hakem Kurullarını düzenleyen hükümlerin iptali ile ortaya çıkan çelişki ve boşluğun giderilmesi isteklerimiz dikkate alınmıyor.

- Bir çok mesleğin stajında olduğu gibi avukat stajyerinin de staj süresince sosyal güvenlikten yararlanması isteğimiz benimsenmiyor.

- Görevleri başında saldırıya uğrayan, öldürülen meslektaşlarımıza bırakın yasal işlemlerin etkin ve özenli yapılmasını beklemeyi bir geçmiş olsun ya da başsağlığı mesajı esirgenmektedir.

Bunlar sav, savunma ve hüküm üçlüsünün ayrılmaz bir bütün olduğu anlayışını henüz tam anlamı ile yerleştiremediğimizi, "savunmaya saygı" bilincini ise hiç oluşturamadığımızı göstermektedir.

Bizler yargı mensupları olarak bu eksikliği giderecek birlikteliği gösteremeyince siyasi iktidarların yargı organına bakışı da bir o kadar eksik olmaktadır.

Son dönemde Yüksek Yargı'nın siyasi iktidar tarafından içine düşürüldüğü durum asla kabul edilemez.

Bu durumun temel nedeni; yasama ile yürütmenin fiilen birleştirilerek yasama organının engellenen denetim görevinin yargı organı tarafından yerine getirilmesinden duyulan rahatsızlıktır.

Siyasi iktidar, iptal edilen yasaları, iptal edilen özelleştirmeleri, mahkum olan yüksek bürokratları nedeni ile Anayasa Mahkemesi'nden, Yargıtay'dan Danıştay'dan rahatsızdır.

Yasa tasarılarını tartışmadan parlamentodan geçiren, yasamanın denetim görevini muhalefetin verdiği önergelerin ön görüşmeleri ile sınırlayan, yasama organını yürütmenin bir alt kuruluşu olarak çalıştıran zihniyet, denetimdeki boşluğun yargı organı tarafından doldurulmasını istememektedir.

Yapılmaya çalışılan yargıyı da “*tarikat siyaset ticaret üçge- ni*” içine hapsetmektir.

Sevgili Meslektaşlarım,

Ülkemizin içinde bulunduğu sorunlar karşısındaki duyarlılığımızı her ortamda dile getirmeğe, laik cumhuriyetimize, ulusal bütünlük ve birliğimize, Atatürk devrimlerine bağlılığımızı, geleceğimizin çağdaşıktan akıl ve bilim yolundan ayrılmamak olduğu inancımızı haykırdık.

Cumhuriyetimiz seksen beş yılına ulaşırken Türkiye’nin iç sorunlarına dönmüş bir ülke olmasını içimize sindiremediğimizi bir kez daha belirtmek istiyorum.

Dünyanın bütünleştiği bir dönemde, Türkiye’nin dünya gündeminden farklı bir gündeme sahip olması düşünülemez. Türkiye’nin gündemi “*sürdürülebilir kalkınma, refah ve çağdaşlık*” olmalıdır.

Yapay gündemlerle çağı yakalayamayız.

Günün kavgalarında “*geleceğin politikaları*”nı unutuyoruz. Halbuki gelecek, sorunları ve olanakları ile burnumuzun dibinde.

Türk halkı, pratik sağduyusunu ve çare buluculuk gücünü kullanarak, İslamlık ve modernlik arasında çatışmaya düşmeksizin, hem özgürlük ve ilerleme yolunu, hem de Tanrı yolunu izleme yeteneğini verecek bir uzlaşmayı gerçekleştirmiştir.

Atatürk’ün gerçek bir kahraman olarak anılmasının temelinde ülke alanını savunmasının yanı sıra, topluma uygarlığı getirecek ve daha sonra başka insanlarla da barış içinde geçinmeyi sağlayacak olan ilkeleri benimsetme ve bunları devlet ilkeleri olarak yerleştirmesi yattığını bugün bir kez daha anımsatıyoruz.

Türkiye Cumhuriyet ile okuryazarı yok denecek kadar az, feodaliteden kurtulamamış, Rönesans, Reform, Aydınlanma, Sanayi Devrimi süreçlerini yaşamamış, sınıf katmanları oluşmamış, kültürel değerleri farklı bir halkı, yüzyılları yıllara sığdırarak ve devrim yoluyla yoğunlaşma ivmesini yakalatarak demokrasiye hazırlama, akılcı/demokrat insanı yaratma kavgası başarılmıştır.

Ayrıca;

- Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşları, Kurtuluş Savaşı'nı, Birinci Dünya Savaşı'nın galibi olan ülkelere karşı kazanmasalardı, bugün Anadolu ve Trakya toprakları üzerinde bağımsız bir Türkiye Cumhuriyeti olmayacaktı.

- Atatürk, "Atatürk Devrimleri" denilen reformları yapmasaydı, yeni devlet bugün hala, "Aydınlanma ve Sanayi Devrimleri" ne uzaktan ağzı sulanarak bakan ve bu devrimleri hiçbir biçimde yakalama şansı olmayan bir sömürge olacaktı.

Bu gerçekleri içte ve dışta, unutan herkese hatırlatmaktan yılmayacağız.

Bağnazlıktan ve karanlıktan çıkamamış toplumları gördükçe Büyük Atatürk'ü minnet ve şükranla anıyoruz.

Yaşanılan bütün umut kırıcı olaylara karşın geleceğe umutla bakıyoruz. Halkımız her zamanki sağduyusu ve çözüm üreticiliği ile geleceğine sahip olduğunu gösterecektir.

Sayın Delegeler,

Geçen iki yılın mesleki sorunlarımıza yenilerini eklemediğini ne yazık ki söyleyemiyoruz. Bunun en geniş ifadesi de siyasi iktidardan en sade vatandaşımıza kadar zihinlerdeki "savunmaya saygı" kavramının oldukça zedelendiğidir.

Bu tablo karşısında bildiğiniz gibi 31 Mart'ta Ankara'da "SAVUNMAYA SAYGI" eylemi düzenledik.

Hukuk Eğitimi ve Avukatlık Mesleğine Giriş;

Savunmaya ve mesleğimize saygısızlığın başlangıç noktası hukuk eğitimi ve mesleğimize giriştir. Hiçbir bilimsel planlamaya dayanmadan gelişigüzel açılan ve sayıları otuzu bulan hukuk fakülteleri öğretim üyesi eksikliği ve diğer olanaksızlıklarına karşın her yıl yaklaşık dokuz bin avukatı barolarımıza göndermektedir.

Ayrıntılı sayısal dökümünü raporumuzun ilgili bölümünde göreceğiniz gibi Türkiye Barolar Birliği olarak her gün ortalama yirmi, yılda toplam yedi bin ruhsatname veriyoruz.

Yaşadığımız temel sorun bu sayısal baskıdır. “Genç avukat” sayısında her gün yaşadığımız bu artışı iyi görmek, yönetmek ve değerlendirmek durumundayız. CMK kapsamında müdafî vekil görevlendirmelerinde yaşadığımız sorunların da, “ücretli avukat” uygulaması sorunlarının da, meslek içi rekabet sorunlarının da disiplin kurullarındaki dosya sayısının artmasında, savcı ve yargıçlarla olan ilişkilerde, meslektaşlarımıza yönelik saldırılarda hep bu temel sorunun yansımalarını görüyoruz.

2001 yılında Avukatlık Yasası’nda işte bu sayısal baskıyı yönetebilmek üzere değişiklikler yapılmış ve avukatlık sınavı düzenlenmiş idi. Ancak ne yazık ki hukuk fakültelerinde verilen eğitim savunmaya ve avukatlık mesleğine saygı bilincini önce hukuk öğrencilerinde sağlayamadığı için onların ısrarlı takip ve girişimleri ile Yasa’nın bu maddesi yürürlükte olduğu sürede uygulanamamış ve sonunda Sayın Başbakan’ın ve partisinin “avukat” milletvekillerinin “savunmaya saygı”lı öncülüğünde kaldırılmıştır.

Hukuk fakültesi öğrencileri ellerinde hiçbir engel olmadan icra edebilecekleri bir meslek olanağının bulunmasını bu mesleğin saygınlığına tercih etmişlerdir.

Meslektaşımız olan Sayın Adalet Bakanı da yargıç ve savcılardan oluşan Adalet Bakanlığı bürokratları da onlara da-

nışmanlık yapan hukuk fakültesi öğretim üyeleri de bu sonuca katkı koymuşlardır.

Ancak bu kadro, Adalet Bakanlığı'na şoförden aşçıya, gardiyandan icra memuruna kadar eleman alırken Kamu Personeli Seçme Sınavı'nda 70 ve üzerinde puan alan hukuk mezunlarını tercih etmektedir. Yani KPS de 70 puan alan hukukçu Adalet Bakanlığı'na şoför alamayanı ise avukat olmaktadır.

Değerli Delegates,

Savunmaya ve mesleğimize en büyük saygısızlık işte budur.

Bu tabloyu engellemek için her düzeyde bütün çalışmalarımızı sürdürdük. Ancak siyasi iktidarın kararlılığını aşamadık. Fakat burada bir başka noktanın da altını çizmek ve bazı yanlış anlamaları da gidermek istiyorum. Biliyorsunuz Sayın Adalet Bakanı çeşitli ortamlarda Türkiye Barolar Birliği ile işbirliği halinde yeni bir avukatlık yasası çıkarılabileceğini söylüyor ve bazı meslektaşlarımız da bizim neden bu çağrıya uymadığımızı soruyordu.

Sevgili Meslektaşlarım,

Hukuk mezunlarından KPS sınavını başaranını Bakanlığının hukuk eğitimi gerektirmeyen işlerine alabilen fakat her hukuk mezununun avukat olmasının yolunu açan bir zihniyet ile nasıl işbirliği yapılacaktır?

CMK Kapsamında Müdafî/Vekil Görevlendirmelerinde Yaşanan Sorunlar;

İki yılımızı bütünü ile işgal eden ve emeğimizin çoğunu sömüren birincil sorunumuz CMK kapsamında müdafî/ vekil görevlendirmesinde yaşanan sıkıntılar olmuştur.

Bu sıkıntıyı barolarımızla birlikte yaşadık. Başkanlarımız, yönetim kurulu üyelerimiz bütün gelişmeleri biliyor, ayrıntıları da Raporumuzda bulacaksınız.

Bugün gelinen noktanın özeti;

- Ceza yargılamasında zorunlu müdafiliğin sınırlandırılması,

- Müdafî ve vekili bulunmayan ve seçebilecek durumda olmadığını beyan edenlerden haksız çıkarlardan Devlet'in yargılama giderleri içinde geri almak üzere avukat ücreti borç vermesi,

- Barolarımızın ve Türkiye Barolar Birliği'nin ücret tarifelerini belirleme ile görev yapan avukatların ücret ödemelerini ödemedeki devreden çıkarılması ile meslektaşlarımızın ücret konusunda savcılıklarla muhatap kılınmasıdır.

Tüm çabalarımıza karşın böyle bir sonucu engelleyemedik.

Bunun birinci nedeni genel olarak muhataplarımızın "*savunmaya saygı*" anlayışlarındaki eksiklik ile yukarıda belirttiğimiz, her gün mesleğe giriş yapan meslektaşlarımızın sayısal baskısıdır. Bugün çoğu genç yaklaşık yirmi bin meslektaşımız için CMK kapsamında müdafî ve vekil olarak görevlendirilip alamadıkları ücretleri yaşamsal önem taşımaktadır.

Zorunlu müdafiliğin sınırlandırılmasının "*savunmaya saygı*" kavramı ile bağdaştırılması olanaksızdır. Barolarımız ve Türkiye Barolar Birliği olarak yıllardır, hukuk ve ceza yargılamasında insanların her aşamada bir avukat ile temsilinin zorunlu olmasını savunduk ve savunuyoruz. Bizim "*zorunlu müdafilik*" kavramından anladığımız budur. İnsanların özgürce seçip, yasalara uygun avukatlık sözleşmesi düzenleyerek vekalet vereceği avukatlarının her aşamada yanlarında olmasını istiyoruz.

Ancak ne yazık ki muhataplarımız zorunlu müdafinin ücretinin devlet tarafından karşılanacağı gibi bir yanlış yo-

rumla çareyi zorunlu müdafiliğin uygulanabileceği suçları daraltmışlardır.

Bu kapsamda ödenen avukat ücretinin yargılama gideri olarak geri alınması Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesine aykırıdır. Her isteyene baro tarafından müdafî/ vekil görevlendirilmesinin yarattığı parasal sıkıntının çözümü için avukat ücretinin yargılama gideri olarak geri alınmasında bulunması yanlıştır. Bu durumda devlet, AİHS'nin 6. maddesinde belirtilen "*Devlet maddi durumu uygun olmayan ücretsiz avukat tenin eder.*" Kuralına aykırı davranmakta yardım etmek yerine borç vermektedir. Böyle bir olumsuz sonuca bu görevlendirmelerin de "*adli yardım*" kuralları kapsamında yapılmasına ilişkin önerilerimiz dikkate alınmayarak gelinmiştir.

Görev yapan meslektaşlarımıza ödenecek ücrete ilişkin tarifeyi yapma yetkisinin barolarımızdan ve Türkiye Barolar Birliği'nden alınması, avukatlara ücretlerinin ödenmesinde savcılıkların yetkilendirilmesi ve böylelikle bir denetim ve onay makamı yaratılmasının savunma bağımsızlığına aykırılığı ısrarla dile getirildiği halde muhataplarımızın "*savunmaya saygı*" anlayışındaki vahim eksiklik bu sonucu ortaya çıkarmıştır.

CMK kapsamında müdafî ve görevlendirmelerinde bir geçiş dönemi yaşadığımızı inanıyoruz. 5560 sayılı yasa ile yapılan düzenlemelerin Anayasaya aykırılığı, bu konudaki yönetmeliklerin yanlışlığı kısa zamanda ortaya çıkacak ve savunmaya saygılı, mesleğimizin bağımsızlığına uygun ve uygulanabilir çözümün başlangıçtan beri dile getirdiğimiz önerilerimiz doğrultusunda gerçekleştirileceğine inanıyoruz.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonu Uygulamaları

Ayrıntısını Raporumuzun ilgili bölümünde göreceğiniz gibi vekalet pullarından elde ettiğimiz gelirin değerlendirilmesinde önemli kazançlar elde edilmiştir. Bu varlığın mes-

lektaşlarımızın sağlık sıkıntılarının çözümünde kullanılması konusunda sürekli arayış içinde olunmuş ve oluşturulan sistemden son iki yılda 994 meslektaşımız 1.215.635,26-YTL ile yararlanmıştı.

Böyle bir olanağımız bulunduğunu öğrendikçe meslektaşlarımızın taleplerinin daha da artacağına inanıyoruz.

Bu kapsamda Ayaş'da satın aldığımız arsa üzerine yapılacak tesisimizin de önemli işlevi olacaktır.

Türkiye Barolar Birliği Hizmet Binası ve Sosyal Tesisleri Yapımı

31 Mart 2007 Cumartesi günü attığımız temel ile kırk yıllık özlemimizi sona erdirip çağdaş bir hizmet binasının, konferans salonu, sosyal tesisleri ve oteli ile birlikte yapımını başlatmanın mutluluğunu yaşıyoruz.

Dileğimiz planladığımız gibi, iki yıl sonraki Olağan Genel Kurulumuza kadar yapımı bitirip, açılışını gerçekleştirebilmektir.

Bilişim Ağının Kurulması Çalışmaları

İki yıl boyunca tamamlanmasına çalışılan barolarımız ve Türkiye Barolar Birliği arasında bilgisayar ağını oluşturacak sistemin tamamlanması noktasına gelinmiştir. e-BARO Projesi kapsamında TBB Başkanlığı Bilgi İşlem Daire Başkanlığı'nda bir sunucu merkezi oluşturulmuş ve önümüzdeki 2 yıllık işlem sürecini karşılamak üzere yapılandırılmıştır.

Uluslararası İlişkiler

Türkiye Barolar Birliğinin özellikle Avrupa baroları ve barolar birlikleri ile olan ilişkilerinin geliştirilmesinde önemli gelişmeler sağlanmıştır.

CCBE Daimi Komite toplantısının İstanbul'da yapılması ve PECO Komitesinin de "Terör" gündemi ile toplanması ve bu konudaki görüşlerimizin böyle uluslar arası bir ortamda dile getirilmesi çok önemli olmuştur.

Ayrıca Avrupa Konseyi ile insan hakları konusunda meslektaşlarımızın bilgi ve deneyimlerinin artırılmasına yönelik geliştirilen projelere meslektaşlarımızın gösterdiği ilgi de uluslararası düzeydeki çalışmalarımızın daha da geliştirilmesi gerektiğini göstermiştir.

Avukatlık Yasası Değişikliği Çalışmaları

"Savunmaya Saygı" kavramında anlaşabildiğimiz muhataplar bulduğumuzda kendilerine iletmek üzere Avukatlık Yasası'nın sorunlarımıza çözüm sağlayabilecek çağdaş bir içeriğe kavuşturulması için öteden beri yürütülen çalışmalar sürdürülmektedir. Hazırlanan öneri taslakları tartışmaya açılmakta, belirtilen düşünce ve eleştiriler taslak metne işlenmektedir. Ön çalışmalar sona erdiğinde en geniş katılımıla benimsenecek bir metnin ortaya çıkmasını sağlayacak genel bir tartışma ortamı ayrıca oluşturulacaktır.

Değerli Konuklar,

Sevgili Meslektaşlarım,

Savunmayı çökertip yargıyı ayakta tutmak mümkün değildir.

Herkesin bir gün savunmaya ve avukata ihtiyacı olacağını, tarihin bunun örnekleri ile dolu olduğunu unutmamak gerekir.

Güçlü savunma, güçlü yargı demektir.

Bağımsız savunma, bağımsız yargı demektir.

Savunma çökerse yargı da çöker ve hep beraber altında kalırız.

Değerli Meslektaşlarım;

Bu nedenle hepimizin görevi çok zor;

- hukuk fakültesi öğrencisine, stajyere, avukata mesleğine duyması gereken saygıyı, vermesi gereken önemi anlatacağız,

- yargıca, savcıya aynı kökten bir bütünü oluşturduğumuzu, birimizin varlığını sürdürmesinin diğerine bağlı olduğunu, bu üçlünün uyumu ve kalitesinin "*adil yargılanma*" ile adalete saygıyı gerçekleştireceğini anlatacağız,

- siyasetçiye de; bağımsız savunmanın bağımsız yargıda, bağımsız yargının gerçek hukuk devletinde, gerçek hukuk devletinin de ancak eksiksiz demokrasi de olabileceğini anlatacağız.

Genel Kurulumuza başarılar diler saygılar sunarım.

**TBB ÖNCEKİ BAŞKANLAR
(DOĞAL DELEGE) LİSTESİ**

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
ÖNCEKİ BAŞKANLARI

- * Av. Atila SAV
- * Av. Önder SAV
- * Av. Eralp ÖZGEN

TBB
GENEL KURUL DELEGELERİ
LİSTESİ

BAROLAR BİRLİĞİ DELEGE LİSTESİ

ADANA

Av. Aziz ERBEK
Av. İbrahim YENİCE
Av. İsmet ALTUĞ
Av. Mustafa TOPALOĞLU
Av. Necati ERDEM
Av. Yakup BULUT

ADİYAMAN

Av. Ekrem Gürçan ÇADIR
Av. Hasan DEMİR

AFYONKARAHİSAR

Av. Halil İbrahim EKİCİ
Av. İsmail BİRDANE

AĞRI

Av. Erdoğan TEOMETE
Av. İhsan Çetinkaya

AKSARAY

Av. Fahrettin ÖZYÖN
Av. Yaşar TOPRAK

AMASYA

Av. Hıfzı TORUMTAY
Av. Necat KILAVUZ

ANKARA

Av. Ali SARIGÜL
Av. Aydın ERDOĞAN
Av. Daham KELEŞ
Av. Erkin KAYA
Av. EroI DURUKAN
Av. Fahrettin KAYHAN
Av. Fazıl GÜLEKEN
Av. Hüseyin EKMEKÇIOĞLU
Av. İsmail ATAK
Av. İsmail BALCI
Av. Kemal AKKURT
Av. M. Bülent AKÇAMETE
Av. M. Müfit ÇİNGİR
Av. Muhsin EREN
Av. Ömer Çiftçi
Av. Recai Rahim GÖRGÜLÜ
Av. Reşat YALIN
Av. Sami KAHRAMAN
Av. Saniye Sevil KÜRŞAD
Av. Soner KOCABEY
Av. Ş. Şahap İNCE
Av. Talay ŞENOL
Av. Tuncay ALEMDAROĞLU
Av. Tülay ÇELİKYÜREK
Av. Ünal DİNÇ

Av. Yaşar ÇATAK
Av. Zafer MERZİFONLUOĞLU
Av. Zafer YAVUZ

ANTALYA
Av. Cavit ARI
Av. Cengizhan GÖKÖZ
Av. Faruk İLTER
Av. Gülcihan TÜRE
Av. Gürkut ACAR
Av. Orhan EVREN

ARTVİN
Av. İzzet VARAN
Av. Necdet AYDIN

AYDIN
Av. Adnan ÇUKUR
Av. Sadrettin KARĞAN
Av. Tunç AYTUR

BALIKESİR
Av. Ercan ERDİNER
Av. Kemal ÇELİKBOYA
Av. Nedret AKOVA

BARTIN
Av. Esin EREN
Av. Mehmet Oktay YALÇIN

BATMAN
Av. M. Masum ERKEN
Av. M. Sabih ATAÇ

BİLECİK
Av. Coşkun AKSU
Av. Metin YÜCEL

BİNGÖL
Av. Fahri ALİMOĞLU
Av. Sabri ERİK

BİTLİS
Av. Hamza GÜL
Av. Nahit YAMAN

BOLU
Av. Hüseyin ERTUĞRUL
Av. İbrahim Yener
BANDAKÇIOĞLU

BURDUR
Av. Halil RIŞVANOĞLU
Av. Muhammet Fatih YILDIRIM

BURSA
Av. Ekrem TEKİN
Av. Güner AKLAN
Av. İsmail İŞYAPAN
Av. Rafet CANBAZ
Av. Şükrü UYAR
Av. Varol SARILAR

ÇANAKKALE
Av. Adnan GÜLER
Av. Cengiz TUĞRAL

ÇANKIRI
Av. Hüseyin Doğan BERÇİN
Av. Mehmet ÇİVİTOĞLU

ÇORUM
Av. Ahmet ÜNAL
Av. İbrahim ÖZYILMAZ

DENİZLİ
Av. Muzaffer İNCEOĞLU
Av. Necati CANER
Av. Süleyman ÜZELCE

DİYARBAKIR
Av. Sedat ÇINAR
Av. Sedat YURTDAŞ
Av. Sürat AKDAĞ

DÜZCE
Av. Erdoğan AYAN
Av. Hidayet CAN

EDİRNE
Av. İbrahim KARAKOÇ
Av. Rifat ÇULHA

ELAZIĞ

Av. Mehmet Senai ÖZCAN
Av. Selim YILDIRIM

ERZİNCAN

Av. Mesut TARHAN
Av. Zülfü Erdoğan ÖZTÜRK

ERZURUM

Av. Abubekir COŞKUN
Av. Mustafa ÇAVUŞ

ESKİŞEHİR

Av. Ahmet VURAL
Av. Kazım KURT
Av. Oğuz Sezer ARSLAN

GAZİANTEP

Av. H. Cüneyt AYATA
Av. Haşim MISIR
Av. Hayri GİRİŞKEN

GİRESUN

Av. Mehmet Tahir NAKİPOĞLU
Av. Recai YANIKÖMEROĞLU

GÜMÜŞHANE

Av. İbrahim TAŞDEMİR
Av. Murat ÖZTEKİN

HAKKARİ

Av. Abdülhalik ÖZDİNÇ
Av. Necip KORKMAZ

HATAY

Av. İsmet SAHİLLİOĞLU
Av. Kayhan EVREN
Av. M. Nabi İNAL

İĞDIR

Av. İsmail UD
Av. Muzaffer ÖZTEKİN

ISPARTA

Av. Eroİ BERBER
Av. Ünal ÇANKAYA

İSTANBUL

Av. Abdurrahman ÖZGÜR
Av. Akın ÇITAKOĞLU
Av. Ali ŞEN
Av. Ali Rıza DİZDAR
Av. Atilla ÖZDALKIRAN
Av. Aydeniz Alisbah TUSKAN
Av. Ayhan ALGANTÜRK
Av. Ayşe Rezzan AKATAY
Av. Başar YALTI
Av. Berra BESLER
Av. Burcin GÜLTEPE AYBAY
Avukat Cafer KAYA
Av. Celal ÜLGEN
Av. Cengiz ABBASGİL
Av. Cengiz KAYITMAZER
Av. Cengiz YAKA
Av. Ekrem Erdal ÜNER
Av. Enver ÇERÇİ
Av. Erdener YURTCAN
Av. Erem Turgut YÜCEL
Av. Eroİ ALTINTAŞ
Av. Ertan DİLER
Av. Filiz SARAÇ
Av. Füsün DİKMENLİ
Av. Halil İbrahim GÖKTÜRK
Av. Hamdi Umur GÜRİŞ
Av. Hasan YAZICI
Av. Hüsnüye KIRBAŞ
Av. İbrahim OZAN
Av. İsmail GÖMLEKLİ
Av. İsmail TEPECİK
Av. Kadri Necati MARKOÇ
Av. Kalkay ÖZASLAN
Av. Levent SEVİNDİ
Av. Mahmut TANAL
Av. Mehmet ÇAKIR
Av. Mehmet Haluk ELDEM
Av. Mehmet Ufuk YILMAZ
Av. Muammer DEMİRTAŞ
Av. Muazzez ÇÖRTELEK
Av. Muazzez YILMAZ
Av. Mukadder ÖZKELEŞ
Av. Mustafa TERZİ

Av. Mustafa Şeref KISACIK
Av. Müşür Kaya CANPOLAT
Av. Necmi ŞİMŞEK
Av. Nevzat Kemal GÖKÇAY
Av. Nizar ÖZKAYA
Av. Nuran ATAHAN
Av. Nuri Tankut CENTEL
Av. Osman Aydın ŞAHİN
Av. Oya ŞAHİN
Av. Ozan BENGİSU
Av. Ömer AYKUL
Av. Ömer YASA
Av. Ömer Lütfü ÖZER
Av. Sahir BAFRA
Av. Saime Nazan MOROĞLU
Av. Sani YILDIRIM
Av. Sevgi BARUTÇU
Av. Seyhan EKŞİOĞLU
Av. Seyit USTA
Av. Süleyman Sefa BİLGİÇ
Av. Süreyya TURAN
Av. Şener METE
Av. Şeref DEDE
Av. Tamer ŞAHİN
Av. Tangül DURAKBAŞA
Av. Turgut KAZAN
Av. Vahit Aykut ERGİL
Av. Yörük KABALAK
Av. Zeki DİREN
Av. Abdulkadir ÖZDEMİR
Av. Adnan TAŞAR
Av. Aydın TÜRKAY
Av. Burhan GÜNEŞ
Av. Erdoğan ÇAKMAKLI
Av. Erdoğan ÖZTÜRKER
Av. Fahri COŞKUN
Av. İlhan ERKUL
Av. M. İskender ÖZTURANLI
Av. Mehrigül KELEŞ
Av. Muammer YURDAKUL
Av. Muhsin ERGAZİ
Av. Nedim AKSOY
Av. Nurten ÇAVUŞOĞLU

Av. Ogün KAYACAN
Av. Okan SELEK
Av. Onur GÜVEN
Av. Vedat ÖZTÜRK
KAHRAMANMARAŞ
Av. Hidayet KOÇAK
Av. Mehmet TURAN
KARABÜK
Av. Mehmet BASMACI
Av. Selçuk GÜNDÜZ
KARAMAN
Av. Halit ARMUTLU
Av. Mehmet AYÇİÇEK
KARS
Av. İlhan BABÜR
Av. Kadir ŞEYDA
KASTAMONU
Av. F. Münir AÇIKALIN
Av. M. Hüsamettin ÖNSAVAŞ
KAYSERİ
Av. Ahmet Kemal GÖNCÜ
Av. Ali BEKARLAR
Av. Bekir Özkan GÜLMEZ
KIRIKKALE
Av. Ayhan CANDAN
Av. Namık ERKANLI
KIRKLARELİ
Av. Mehmet Hilmi ÇİLER
Av. Zafer ERBİL
KIRŞEHİR
Av. Erdal GÜRSOY
Av. Kazım ÖZDEMİR
KOCAELİ
Av. İbrahim TAVAN
Av. Mukadder İLTER
Av. Nazmi Ali SOYKAN

KONYA

Av. Feridun Fazıl YÖNEY
Av. Fevzi KAYACAN
Av. Hamdi CANEVİ
Av. İhsan CEYLAN
Av. Uğur Şen AYDIN

KÜTAHYA

Av. İshak ALSAÇ
Av. Türkan ÜSTÜNEL

MALATYA

Av. Bülent TÜFENKÇİ
Av. Fatih YETKİN

MANİSA

Av. Hüseyin ERSEVEN
Av. İhsan KURTASLANOĞLU
Av. Serhan ÖZBEK

MARDİN

Av. Cemal ARTIK
Av. Mehmet Nuri ÖZGÜN

MERSİN

Av. Alpay ANTMEN
Av. Cebrail UÇAR
Av. Habibe ÖZER
Av. İhsan ÇALICI
Av. Necdet YILMAZ

MUĞLA

Av. Mehmet ÖZSAVRAN
Av. Mustafa HÜKKAMOĞLU
Av. Nevzat SARIÇOBAN

MUŞ

Av. Baki AKTAŞ
Av. Vecihi DEMİR

NEVŞEHİR

Av. Murat BOZ
Av. Ramazan KÜÇÜK

NİĞDE

Av. Ahmet Oğuz ÖZMEN

Av. Hasan ÇANKAYA

ORDU

Av. Bektaş DOĞAN
Av. Süleyman TOMAKİN

OSMANIYE

Av. Musa AYAS
Av. Müniz KESKİNER

RİZE

Av. Hayrettin PARILTI
Av. Memduh ELDEŞ

SAKARYA

Av. Demir Can DİLEK
Av. Vacit ÖKTEM

SAMSUN

Av. Alpay SUNGURTEKİN
Av. Arif Yılmaz ÜNEY
Av. Ersoy ÜSTAY

SIİRT

Av. İsmail SELİM
Av. Servet DANIŞ

SİNOP

Av. İ. Hakkı GÜLENC
Av. Mehmet Fikri YILMAZ

SİVAS

Av. Bekir POLAT
Av. Mehmet TEMEL

ŞANLIURFA

Av. Fuat Necati ÖNCEL
Av. Hüseyin GÜZELOĞLU

ŞIRNAK

Av. Abdulgaffar DURSUN
Av. Mehmet Ali DİNLER

TEKİRDAĞ

Av. İ. Güneş GÜRSELER
Av. Nevzat TEKER

TOKAT

Av. Kemal ÖZGÖÇMEN
Av. Ufuk PETANOĞLU

TRABZON

Av. Halim Uğur ŞATIROĞLU
Av. Harun MELEK

TUNCELİ

Av. Bülent TAŞ
Av. İnan YILMAZ

UŞAK

Av. Baki KANTAR
Av. Yurdal ERTURAN

VAN

Av. Hüsnü AYHAN
Av. Oktar SOYDAN

YALOVA

Av. Ali GÜLER
Av. İhsan YILDIZ

YOZGAT

Av. Erdoğan ŞAHİN
Av. Ruhi BACANLI

ZONGULDAK

Av. M. Mevlüt ÜNLÜ
Av. Özel EROĞLU

**TBB BARO BAŞKANLARI
(DOĞAL DELEGE) LİSTESİ**

BARO BAŞKANLARI LİSTESİ

BAROSU	BAŞKAN
1. ADANA	Av. İbrahim GAZİOĞLU
2. ADIYAMAN	Av. Nazım PEKTAŞ
3. AFYONKARAHİSAR	Av. Celal Mümtaz AKINCI
4. AĞRI	Av. Timur DEMİR
5. AKSARAY	Av. Abdülkerim YENİL
6. AMASYA	Av. Adnan Hasip YALÇIN
7. ANKARA	Av. Vedat Ahsen COŞAR
8. ANTALYA	Av. Mehmet Zeki DURMAZ
9. ARTVİN	Av. Bedrettin KALIN
10. AYDIN	Av. Sümer GERMEN
11. BALIKESİR	Av. Muzaffer MAVUK
12. BARTIN	Av. Şeref YILDIZ
13. BATMAN	Av. Sedat ÖZEVİN
14. BİLECİK	Av. Halime AYNUR
15. BİNGÖL	Av. Ahmet ALP
16. BOLU	Av. Gazanfer GÜNLER
17. BURDUR	Av. Yusuf ÇİFTÇİ
18. BURSA	Av. Asude ŞENOL
19. ÇANAkkALE	Av. Tülay ÖMERCİOĞLU
20. ÇANKIRI	Av. Dilaver ERDOĞAN
21. ÇORUM	Av. Uğur KÜÇÜK
22. DENİZLİ	Av. Adil DEMİR

23. DİYARBAKIR	Av. M. Sezgin TANRIKULU
24. DÜZCE	Av. Ali DİLBER
25. EDİRNE	Av. CoçkunMOLLA
26. ELAZIĞ	Av. Rüstem Kadri SEPTİOĞLU
27. ERZURUM	Av. Naci TURAN
28. ERZİNCAN	Av. Hamit SEKMAN
29. ESKİŞEHİR	Av. Yusuf YILDIRIM
30. GAZİANTEP	Av. Aziz CANATAR
31. GİRESUN	Av. Mehmet Ali GÜNEY
32. GÜMÜŞHANE	Av. Ali Haydar DERELİ
33. HATAY	Av. Sinan AKGÖL
34. İĞDIR	Av. Mustafa BULUŞ
35. ISPARTA	Av. Gamze BUDAK
36. İSTANBUL	Av. Kazım KOLCUOĞLU
37. İZMİR	Av. Nevzat ERDEMİR
38. KARABÜK	Av. Tanju KORKUT
39. KARAMAN	Av. Bayram Ali BULUT
40. KARS	Av. Cevdet UCUNGAN
41. KASTAMONU	Av. Abdülhalik M. OĞUZ
42. KAYSERİ	Av. Ali TAŞÇI
43. KIRKLARELİ	Av. Göksel OKUMUŞ
44. KIRIKKALE	Av. Ethem DEMİRBAŞ
45. KİRŞEHİR	Av. Gökhan MARAŞ
46. KOCAELİ	Av. Ersayın IŞIK
47. KONYA	Av. Hasan ÖZEN
48. KÜTAHYA	Av. Sabit ÖZDOĞLAR
49. K. MARAŞ	Av. İsmail KAHVECİ
50. MALATYA	Av. Mehmet GÖRGEÇ
51. MANİSA	Av. Remzi DEMİRKOL
52. MARDİN	Av. Mahmut GÜVEN
53. MERSİN	Av. İsa GÖK
54. MUĞLA	Av. Ayla KARA
55. NEVŞEHİR	Av. Mustafa Necmi ÖNCÜL
56. NIĞDE	Av. Erkan ŞAHİN
57. ORDU	Av. Nidai ANGIN
58. OSMANİYE	Av. Hüseyin SEZGİN
59. RİZE	Av. Harun MERTOĞLU
60. SAKARYA	Av. Ali Rıza ACARTÜRK

61. SAMSUN	Av. Ahmet GÜREL
62. SİİRT	Av. M. Ali ÖZEL
63. SİNOP	Av. Gülay COŞAR
64. SİVAS	Av. Mustafa COŞKUN
65. Ş. URFA	Av. Müslüm C. AKALIN
66. ŞIRNAK	Av. Nuşirevan ELÇİ
67. TEKİRDAĞ	Av. Hasan ORTA
68. TOKAT	Av. Melih YARDIMCI
69. TRABZON	Av. Veysel MALKOÇ
70. TUNCELİ	Av. Özgür Ulaş KAPLAN
71. UŞAK	Av. Kazım KARGI
72. VAN	Av. Ayhan ÇABUK
73. YALOVA	Av. Cemal İNCİ
74. YOZGAT	Av. Seyit Mehmet EKİNCİ
75. ZONGULDAK	Av. Erol MEKİK
76. MUŞ	Av. Sait SEVER
77. HAKKARİ	Av. Nevzat ANUK
78. BİTLİS	Av. Mezher YÜREK

**TBB YÖNETİM YAPISI
VE ÇALIŞMALARI**

**TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU'NUN
28.05.2005-30.03.2007 TARİHLERİ ARASI ÇALIŞMALARI**

21-22 Mayıs 2005 tarihinde Antalya'da yapılan 28. Olağan Genel Kurul'da yapılan seçimler sonrası göreve başlayan Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu, 28.05.2005 tarihinden raporumuzun hazırlandığı tarihe kadar 47 adet toplantı yapmış, 3239 konuyu karara bağlamıştır.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun ilgili maddeleri uyarınca Birliğimize 867 adet dosyası gelmiş olup dosyalarının yıllar itibarıyla dökümü aşağıya çıkarılmıştır.

**Yönetim Kurulu Dosya Çizelgesi
(26.03.2005-31.03.2007)**

	RED	KABUL	SÜREDEDEN RED	ISRAR	UYMA	EKSİKLİKTEN BAROSUNA İADE	KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA	TOPLAM ALINAN KARAR SAYISI
2005	289	127	38	21	6	20	3	504
2006	498	307	66	9	11	9	2	902
2007	80	73	7	5	12	2	-	179
TOPLAM	867	507	111	35	29	31	5	1585

GELEN GİDEN EVRAK:

Bu dönem itibarıyla Birliğe ulaşan;

- Gelen Evrak Sayısı 25602
- Giden Evrak Sayısı 12405

Mesleğimizi ve meslektaşlarımızı ilgilendiren konularda hazırlanan duyurular konunun önemi ve süresi de göz önünde bulundurularak barolarımıza faks/-e-mail/posta/internet sayfamızda yayınlanarak duyurulmuştur.

- 28.05.2005-31.12.2005 tarihi itibariyle 79
- 1.1.2006-31.12.2006 tarihi itibariyle 134
- 1.1.2005-30.03.2007 tarihi itibariyle 38 adet duyuru yapılmıştır.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ DİSİPLİN KURULU'NUN 25.05.2007-30.03.2007 TARİHLERİ ARASI ÇALIŞMALARI

21-22 Mayıs 2005 tarihinde Antalya'da yapılan 28.Olağan Genel Kurul'da yapılan seçimler sonrası göreve başlayan Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu, 25.05.2005 tarihinden raporumuzun hazırlandığı tarihe kadar 33 adet toplantı yapılmış, olup disiplin dosyalarının yıllar itibariyle dökümü aşağıya çıkarılmıştır.

DİSİPLİN KURULU İŞLEMLERİ

2005 YILI DİSİPLİN DOSYALARI

Gelen Dosya Sayısı	439
Onama	179
Bozma	50
İade	17
Düz.Onama	71
Kaldırılması	50
Süreden Red	12
Zamanaşımı Ned.Ort.Kaldırılması	19
İtiraz Dilekçesinin Reddi	2
Adalet Bakanlığı Kararına Uyuma	4
Adalet Bakanlığı Kararına İsrar	11
Karara Bağlanan Dosya Sayısı	415

Toplantı Sayısı :13

2006 YILI DİSİPLİN DOSYALARI

Gelen Dosya Sayısı	464
Onama	195
Bozma	57
İade	20
Düz.Onama	63
Kaldırılması	36
Süreden Red	13
Zamanaşımı Ned.Ort.Kaldırılması	19
İtiraz Dilekçesinin Reddi	8
Adalet Bakanlığı Kararına Uyma	4
Adalet Bakanlığı Kararına Israr	1
Karara Bağlanan Dosya Sayısı	420

Toplantı Sayısı:16

2007 YILI DİSİPLİN DOSYALARI (OCAK-MART)

Gelen Dosya Sayısı	112
Onama	11
Bozma	5
İade	7
Düz.Onama	4
Kaldırılması	9
Süreden Red	3
Zamanaşımı Ned.Ort.Kaldırılması	1
İtiraz Dilekçesinin Reddi	1
Adalet Bakanlığı Kararına Uyma	-
Adalet Bakanlığı Kararına Israr	-
Karara Bağlanan Dosya Sayısı	41

Toplantı Sayısı:4

**2005 - 2007 DÖNEMİNDE
YAPILAN KAMUOYU
DUYURULARI**

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Ankara 26/03/2007

BARO BAŞKANLIĞI

.....

DUYURU NO:2007/36

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı'nın Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne üye seçimi ile Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun toplanamaması konularına ilişkin 21.03.2007 günü kamuoyu açıklamasının bir örneği ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla

**Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özlemir ÖZOK**

Eki:1

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06460 Balgat – ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi: www.barobirlik.org.tr e mail: admin@barobirlik.org.tr

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI'NDAN KAMUOYU AÇIKLAMASI

Siyasal iktidar ulusal ve uluslar arası yargı alanında, en hafif deyişle “skandal” diye nitelendirebileceğimiz iki büyük olaya neden olmuştur.

Türkiye tarafından Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne gösterilen üç aday içinden seçilen ve bu mahkemede 9 yıl görev yapan Sayın Yargıç Rıza Türmen'in normal görev süresi Ekim 2001'de sona erecekti. Ancak, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne ek 14. Protokolün yürürlüğe girmesiyle, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin bütün yargıçları gibi, Sayın Rıza Türmen'in de görev süresi iki yıl uzayacağı için Sayın Türmen'den boşalacak yer nedeniyle yeni bir seçim yapılması söz konusu olmadığından seçim acil bir nitelik taşımıyordu. Ne var ki, Rusya Parlamentosu'ndaki oylama sonucunda 14. Protokolün reddi üzerine, Sayın Türmen'den boşalacak yargıçlık için seçim yapılması gerekmiştir. Bunun sonucu olarak seçim işlemleri başlatılmıştır.

Alışılmış ve yerleşik usuller uyarınca, Dışişleri Bakanlığı üç aday belirlemiş ve bu adlar, Avrupa Konseyi'ne bildirilmek üzere Avrupa Konseyi nezdindeki Büyükelçiliğimize iletilmiştir. Bu isimler Sayın Yargıç Rıza Türmen, Sayın Prof. Dr. Durmuş Tezcan ve Sayın Doç. Dr. Vahit Bıçak'dır.

Bu isimlerin kamuoyuna bildirilmesinden sonra özellikle adaylardan Sayın Rıza Türmen için geliştirilen “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde ‘dini simge olarak görülen türbanın’ eğitim kurumlarında yasaklanması yönünde oy kullanması ve Saadet Partisi'nin kapatılması davasında da kapatma yönünde oy kullanmış olması” öne çıkarılarak spekülasyonlar yapılmıştır. Bunun üzerine her üç yargıç adayı yerine yeni isimler önerilmiştir.

Önerilen isimlerden Sayın Rıza Türmen'le ilgili olarak Adalet Bakanı, Hükümet Sözcüsü Sayın Cemil Çiçek'in açıklamaları, konunun ne denli yüzeysel ele alındığını göstermesi bakımından çok vahimdir.

Sayın Prof. Dr. Ruşen Ergeç, Sayın Prof. Dr. Mustafa Erdoğan ve Sayın Prof. Dr. Arzu Oğuz'dan oluşan bu üç isim hakkında da hukukçu kamuoyunda çok ciddi eleştiriler getirilmektedir. Özellikle Sayın Ergeç'in, sadece Belçika vatandaşı olduğu iddiası dikkat çekmektedir. Yine Sayın Erdoğan'ın sergilediği duruşlarla kendilerini ikinci Cumhuriyetçiler diye tanımlayan bir kesime aidiyeti seslendirilmektedir.

Bugüne kadar yapmış olduğu işlem ve tasarruflarda son derece ciddi ve dikkatli davranışlar sergilemesiyle ün yapmış Türk Dışişleri bu son tasarrufuyla çok ciddi saygınlık kaybına uğramıştır.

İkinci olay, "yargı bağımsızlığı" konusunda Adalet Bakanı ve Adalet Bakanlığı'nun olumsuz etkisini gözler önüne serecek niteliktedir. Sayın Bakan, kamuoyu önünde "Yargı bağımsız olduğu halde, yargıya intikal etmiş olan olaylarda bizden hesap sorulmaktadır," diye yakınırken, yaşanan bu trajikomik olayla "yargının bağımsız olmadığını", Adalet Bakanı'nun yargıyı nasıl etkileme gücüne sahip olduğunu inkarı mümkün olmayacak şekilde ortaya koymaktadır.

Adalet Bakanı Sayın Cemil Çiçek'in 2797 sayılı Yargıtay Kanunu'nun 29. maddesinde ve 2575 sayılı Danıştay Kanunu'nun 9.maddesinde öngörülen iki aylık süre geçmiş olmasına karşın boşalmış bulunan Yargıtay ve Danıştay üyelerini seçmek için Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nu toplantıya çağırılmamış ve Kurulun çalışmasını eylemli engellemiş olmasıdır.

Kurulun oluşan yeni yapısını kendi siyasetine uygun bulmayan Adalet Bakanı Sayın Cemil Çiçek, yargı kamuoyunun üzüntüyle izlediği yapay nedenlerle Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nu toplantıya çağırarak istememekte, bu konuda bakanlık bürokratlarıyla birlikte anlaşılmaz, yasal ve siyasal sorumluluğu ile bağdaşmaz bir taktik izlemektedir.

Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu'nun "Toplantı ve Karar Yeter Sayısı" başlığını taşıyan 10. maddesi "Ku-

KAMUOYU
DUYURULARI

rul, Başkanın, onun yokluğunda Başkan vekilinin daveti üzerine, üye tamsayısı ile toplanır” amir hükmünü içermektedir. Bu yasal görevini yerine getirmeyen Adalet Bakanı, Bakanlık Müsteşarı ve temsile yetkili yardımcılarını da kurula katılmaktan men etmektedir. Bu yıllardır savunduğumuz Bakanlık üst düzey bürokratlarının birinci sınıf yargıç olmaması tezimizi de güçlendirmektedir. Çünkü birinci sınıfa ayrılmış bir yargıç'ın Bakan da olsa yürütmenin temsilcisinin emir ve komutasına girmesini, kuvvetler ayrılığı ilkesi ve yargı bağımsızlığıyla bağdaştırmamaktayız. Yaşanan olayımızda Bakanlık Müsteşarı ve müsteşar yardımcıları bağımsız hareket edememekte, Bakan'ın emri ile görevlerini ihmal etmekte suç işlemektedirler. Onlara bu cesareti veren maalesef “yüksek yargıç” olmalarından öte siyasal iktidardan beklentileridir.

20.3.2007 günü yaşanan olaylar ve Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyelerinin basın açıklaması yargının bizzat Adalet Bakanı ve yasa dışı emrini yerine getirenler tarafından nasıl yıpratıldığı ve yaralandığını açıkça ortaya koymaktadır.

Yaşanan bunca olaylara karşın, doğrudan doğruya kendi üyelerinin seçimi söz konusu olan Yüce Yargıtay ve Yüce Darüştay kesiminden hiçbir yorum ve değerlendirmeye yapılmaması da son derece ilginçtir.

Hukuk devletinin olmazsa olmazı olan yargı bağımsızlığını her türlü tasalluta karşı özenle korumak durumundayız.

Kamuoynuna saygı ile sunulur.

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Ankara 08/03/2007

BARO BAŞKANLIĞI

.....

DUYURU NO:2007/31

"8 Mart Dünya Kadınlar Günü" nedeniyle, Birliğimiz tarafından yapılan kamuoyu duyurusu metninin bir örneği ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özlem ÖZOK

Eki: 1

Adres : Çetin Emek Bulvarı No:46 06460 Balgat - ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi:www.barobirlik.org.tr e mail: admin@barobirlik.org.tr

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI'NIN

8 MART 2007 KADINLAR GÜNÜ KAMUOYU AÇIKLAMASI

8 Mart Kadınlar Günü'nü bu yıl da buruk ve endişeli duygularla kutluyoruz.

8 Mart Kadınlar Günü tüm dünyada kadının birey olarak eşit hak ve özgürlüklerini elde ettiği için kutlandığı halde, maalesef ülkemizde kimi dinsel ve ideolojik yaklaşımların aracı olarak kullanılmaktadır.

Oysa hepimizin bildiği gibi ülkemizin "*Aile İçi Şiddet*" karne notu başta olmak üzere, kadın haklarına ilişkin değerlendirmelerin uluslararası ölçülerin çok altında olduğu bir gerçektir. Toplumumuzda yüz yıllara kadar giden ve ağırlıklı şekilde din ve töre kurallarının oluşturduğu erkek egemen yapının doğal sonucu olarak kadın-erkek ilişkileri yanında aile içi şiddete sıklıkla rastlamak mümkündür.

Ülkemizde gerçekleştirilen Atatürk devrimlerinden en önemlisi kuşkusuz hukuk devrimi ve Türk aile sistemini yeniden düzenleyen 1926 tarihli "*Türk Medeni Kanunu*" ve onun oluşturduğu aile ve kadının hukuku anlayışıdır. Yıllardır din kurallarıyla yönetilen ve erkek egemen bir toplumda çağının en ileri medeni yasası olan İsviçre Medeni Yasası'nı olduğu gibi iktibas etmek ancak Atatürk gibi çağdaş, ileri görüşlü ve medeni bir liderin yapabileceği atılımdır.

Üzümlere ifade etmek isteriz ki günümüz Türkiye'sinde o gün elde edilmiş olan kimi hak ve özgürlükleri dahi özümsememiş, içselleştirmemiş yöneticiler bulunmaktadır. Bir kesim, kadının medeni yaşa ve onun oluşturduğu hukuki ortamda elde ettiği hak ve özgürlükleri çok bulmakta ve kadını tekrar devrim öncesi döneme çekmeye çabalamaktadır.

Gerçekte içinde yaşadığımız toplumda cinsiyet ayrımcılığı ve şiddeti barındıran insan haklarına saygılı olmayan

davranışlar egemendir. Bu mevcut rejimden kurtulmak, daha özgür, daha çağdaş, cinsiyet farkı gözetilmeksizin kümesel namus anlayışından, bireysel namus anlayışına olanak tanıyan bir rejimin egemen kılınması gerekirken bunun aksine davranışlar sergilenmesi anlaşılır değildir. Çünkü çoğunlukla aile içi şiddetin en büyük gerekçesi “*namus*” algılanmasıdır. Namus, haysiyet, erdem gibi moral değerler kişiye doğrudan, doğruya bağlı ve onun toplumdaki saygınlığını ve kişiliğini oluşturan değerler bütünüdür. Bunun korunması doğrudan doğruya kişiye ait bireysel bir hak olması gerekirken, aileye, cemaate, mahalleye, kente, bölgeye hatta ulusa yönelik bir eylem olarak algılanarak kolektif koruma içgüdüğü ile eyleme geçilmesi şiddet için önemli bir gerekçe oluşturmaktadır.

Ülkemizde ve tüm dünyada şiddetin yaygın olarak uygulandığı alan, toplumun en küçük birimi aile olarak karşımıza çıkmakta, en ağır sözlü ve fiili şiddet burada gerçekleştirilmektedir. Şiddetin biçimi ve yöntemleri farklı da olsa, her yerde en çok şiddete uğrayan kesim çocuklar ve kadınlardır.

Kadına yönelik şiddet; erkeklerle kadınlar arasındaki eşit olmayan tarihsel güç ilişkisinin ve sürecinin olumsuz bir sonucudur. Bu anlamda, kadına yönelik şiddet evrenseldir ve küresel düzeyde ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel farklılık ve eşitsizlik nedenleriyle maalesef artarak sürmektedir. Yaşadığımız çağ için, uzay çağı, bilgisayar çağı, insan hakları çağı tanımları yapılmasına karşın, bu gün dünyada kadınların en az yüzde yirmi beşi fiziksel şiddet ve cinsel saldırıya maruz kalıyor. Yine kadınların büyük çoğunluğu yabancıların değil, kendilerine yakın ve tanıdık erkeklerin şiddetine maruz kalıyor. Milyonlarca kadın için ev bir huzur alanı, bir sığınak değil, şiddet yuvasıdır. Dünyanın birçok ülkesinde ve de Türkiye’de ekonomik bağımlılık, gelenekler, dinsel faktörler ve yoksulluk, kadınları tacize ve şiddete katlanmaya zorluyor. Dünyanın her yerinde kadınlar polis, asker ve diğer kamu görevlilerinin taciz ve işkencesine maruz kalıyor. Kamu görevlilerince uygulanan cinsel şiddet işkence, tecavüz, bekaret kontrolü, cinsel içerikli hakaret ve taciz biçiminde gerçekleş-

KAMUOYU
DUYURULARI

yor. Namus ve töre adına kadınlara yönelik kötü muamele, işkence ve öldürme Türkiye’de ve birçok ülkede yaygın bir şekilde görülüyor. İşin en ilginç yanı, namus cinayetlerinde ve fiziksel saldırılarda toplum, kadını peşin suçlu, onun sahibi olarak kabul ettiği erkeği ise mağdur olarak görüyor ve algılıyor. Bu yolla şiddete uğrayan kadın polise başvurduğunda, eşiyile barışması ya da onun rızasını alması öneriliyor.

Uluslararası antlaşmaların tamamının iç hukuk normu durumuna geldiği günümüz Türkiye’sinde hala ciddi boyutta kadın hakları ihlalleri yaşanmaktadır. Anayasa’nın 90. maddesinin son fıkrasında yapılan değişiklikle zaten uluslararası belge ve sözleşmeler iç hukukumuzun parçası haline getirilerek, sadece bu konuda değil, her konuda ülkemizde insan hakları yorum ve uygulamaları uluslararası standartlara çekilmiştir. Hukuki düzenlemeler ve yasalar açısından varılan bu nokta, maalesef bunları uygulama ve yorumlama durumunda olan kafalar bakımından çok gerilerdedir.

Başta kadınlar ve çocuklar olmak üzere tüm insanların şiddetten, ayrımcılıktan arınmış, insan haklarının egemen olduğu bir dünyada yaşaması dileğimizdir.

Kamuoyuna saygı ile sunulur.

**TÜRKİYE BAROLAR
BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI**

**TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANI
AV. ÖZDEMİR ÖZOK'UN
12 EYLÜL'ÜN 26. YILI DOLAYISIYLA
BASIN AÇIKLAMASI**

KAMUOYU
DUYURULARI

Ülkemizde tüm kurum ve kavramları alt üst eden 12 Eylül müdahalesinin üzerinden 26 yıl geçmiştir. 1982 Anayasası yanında, 24 Ocak ekonomi ve mali kararlarıyla devlet yönetimini hedefinden saptıran 12 Eylül müdahalesi, ülkenin yaşadığı bu günkü olumsuzluklar sürecinin tek nedenidir.

26 yıl önce TBB yöneticilerinin dile getirdiği, dikkat çektiği ve duyarlılık gösterdiği her konu tek tek gerçekleştiği gibi, dönüşü olmayan sıkıntılı bir yola girilmiştir.

Henüz gelişmekte olan demokratik yaşam başta olmak üzere, toplumsal yapının her alanında baskı yöntemleri uygulanmış, milyonlarca dergi, kitap, gazete ve yayın yakılarak, yasaklanarak bir anlamda toplum çağdaş, demokratik birikiminden koparılmıştır. Uygur, çağdaş ve aydınlık düşünce temsilcileri yok edilmiş, sindirilmiş, buna karşın, tutucu ve statükocu düşünce temsilcilerinin her alanda önü açılarak hızlı bir biçimde örgütlenmelerine olanak sağlanmıştır.

Bu politikaların sonucu olarak tarikat ve cemaatler gelişmeleri için serbest bir ortam bulmuşlardır. Yapılanların tümünü terörün kaynağının kurutulması amacıyla yönelik olduğunu söylemek mümkün değildir. İzlenen politikalar sonucunda PKK ve Hizbullah terörü azmış, Çarşamba gibi kurtarılmış dini bölgeler ortaya çıkmış, yeşil sermaye ekonomide görülmemiş aşamalar kat etmiştir.

Tüm bunlar özünden uzaklaşan yeni ve farklı bir neslin yetişmesine neden olmuş, değer yargıları başta olmak üzere, bireysel yaklaşımlarda toplumsal ve kolektif düşünce yerini, bireysel düşünce ve çıkara bırakmıştır. Böylece kamuoyunun toplumsal sorumluluk ve duyarlılığında çok ciddi değişiklik-

KAMUOYU
DUYURULARI

ler olmuş, iş birlikçilik ve köşe dönücülük takdir edilen davranışlar olmuştur.

12 Eylül 1980 darbesinden sonra, demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü ve hukuk devleti kurum ve kavramlarında hep darbe ve müdahale rejiminin izleri görülmüştür.

12 Eylülün 26. yılında bir daha darbe ve müdahalelerden söz edilmeyen, eksiksiz demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü ve bütün kurum ve kavramlarıyla yaşama geçmiş bir hukuk devletinde buluşmak umut ve özlemiyle saygılar sunarım.

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Ankara 09/08/2006

BARO BAŞKANLIğI

.....

DUYURU NO:2006/84

Birliğimizin Kuruluş Yıldönümü nedeniyle yapılan Kamuoyu Duyurusu metninin bir örneği ilişiktir.

Bilginizi rica ederim.

Saygılarımla.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Eki:1

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06460 Balgat - ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi:www.barobirlik.org.tr e mail: admin@barobirlik.org.tr

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ'NİN KURULUŞ YILDÖNÜMÜ BİLDİRİSİ

Türkiye Barolar Birliği'nin kuruluşunun 37. yılını kutlarken, kurucu başkanımız, hocamız, ülkemizde "*savunma mesleğinin gerçek kurucusu*" olarak her zaman saygı ile andığımız Avukat Prof. Dr. Faruk Erem'i ve kuruluşumuzdan bu yana görev yapan tüm meslektaşlarımızı bir kez daha saygıyla anıyoruz.

Eksiksiz demokrasinin henüz gerçekleşmediği ülkemizde, bu yıldönümümüzde de, gerçek hukuk devletini kurumsallaştırma, demokratik ve laik cumhuriyeti daha da güçlü kılma çabalarını yılmadan sürdürmekle görevli olduğumuzun bilincindeyiz.

Her gün ortalama on beş meslektaşımızın katılımı ile yaşadığımız hızla gençleşirken mesleğimiz, birbiri ardına açılan hukuk fakültelerinin eğitim ve öğretimindeki yetersizlikleri nedeni ile nicelik ve nitelik sorununu birlikte yaşamaktadır.

Kuruluş yıldönümümüzü kutlarken bir yandan da ceza yargılamasında şikayetçi ya da sanık tarafın görevlendirilen avukatı olarak bu konuda yaşadığımız sorunlara dikkat çekmek üzere barolarımız görevlendirmeleri durdurdular. Uygulamadan ve yasadan kaynaklanan yasal ve parasal sorunların olağanüstü boyutlara ulaşması nedeni ile yapılan eylemin sadece parasal amaçlı olduğu yolundaki değerlendirmeler çok eksik ve yanlıştır. Hedef, savunmanın saygınlığını ve işlevini korumaktır.

Bu açıklamamızda da laik cumhuriyetimize yönelik saldırılar karşısında duyarlılığımızı bir kez daha haykırıyor ve laik hukukun insan haklarının temel güvencesi olduğunun altını çiziyoruz.

Meslektaşlarımıza yönelik saldırılar sürüyor. Son altı yılda gerçekleşen kırk yedi olayda dokuz meslektaşımız yaşamını yitirdi. Sadece görevlerini yapmaya çalışan meslektaşlarımızın can güvenliklerinin bu kadar büyük bir tehlike altında olması, içinde bulunduğumuz toplumsal bunalımın bir başka göstergesi olarak değerlendirilmelidir.

Son dönemde terör eylemlerinde gerçekleşen artış bir diğer kaygımızdır. Her birinin kaybı içimizi yakan şehitlerimize rahmet, ailelerine başsağlığı, gazilerimize de şifalar diliyoruz. Terörle mücadele sadece güvenlik güçleri tarafından gerçekleştirilemez. Siyasi iktidar ekonomik, sosyal ve yasal çözümler geliştirirken, tüm toplumun da bu bela karşısındaki tavizsiz birlikteliğinin vurgulanması gerekmektedir.

Terör bir başka boyutu ile İsrail tarafından “devlet terörü” olarak Orta Doğu’da sahnelenmektedir.

Savunmasız çocuk ve sivilleri acımasızca öldürmenin hiçbir gerekçesi olamaz. Uluslararası toplum, Amerika Birleşik Devletleri ve İsrail’in tüm Orta Doğu’yu egemenliklerine alacak yeni bir yapılandırma projesini adım adım gerçekleştirmesini izlemekle yetinmektedir. Bunun adı vahşettir. Birleşmiş Milletler örgütünün işlev ve saygınlık kazanması vakit kaybetmeden müdahale edip boşa akan bu kanı durdurmasına bağlıdır.

Elli beş bini aşkın üyesi ile Türkiye Barolar Birliği belirttiğimiz bütün bu sorunların çözümüne katkısını koymayı sürdürecektir.

Kamuyumuzun bilgisine saygılarımla sunarım.

**TÜRKİYE BAROLAR
BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI**

**TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ'NİN FRANSA
PARLAMENTOSU'NUN GÜNDEMİNDE
OLAN "ERMENİ SOYKIRIMINI İNKAR EDENİ
CEZALANDIRMA YASASI" NEDENİ İLE BASIN
AÇIKLAMASI**

15.5.2006

Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı İmparatorluğu, İngilizlere, Fransızlara ve Ruslara karşı savaşıırken, bu savaşta Ruslara destek vermek isteyen Doğu Anadolu Ermenileri ayaklanmış, bir yandan düşmanla savaşan Osmanlı yönetimi sınırları içindeki ayaklanmayı Ermenileri savaş dışı alanlara göndererek önleyebilmiş, savaş sırasında, her iki taraftan yüzbinlerce insan ölmüştür. Osmanlılar yenilerek Sevr andlaşması ile tarih sahnesinden silinmiştir.

Sevr andlaşmasına göre Anadolu'nun Doğu bölgesinde bir Ermeni Devleti kurulacaktır.

Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde işgalcilere karşı ayaklanan Anadolu halkı, bu planı bozmuş, bütün işgalci devletleri yenerek Lozan andlaşmasını imzalamış ve yeni Türkiye Cumhuriyeti'ni kurmuştur.

Batı parlamentolarında "Ermeni Soykırımı" yasalarının kabul edilmesinin temelinde Sevr Andlaşması hükümlerinin uygulanamaması yani hiçbir zaman unutamadıkları "Şark Meselesi" özlemi yatmaktadır.

"Ermenilerin "soykırım" iddialarının temelinde ise Ermenistan dışındaki Ermenileri Türk Düşmanlığı ile canlı tutarak kimliklerini yitirmelerinin önüne geçmek yatmaktadır. Ermeni Diasporası bir arada tutularak, soykırım mağduru Musevi Diasporası'nın başardığı İsrail Devleti gibi Anadolu'da bir Ermeni Devleti "ham hayali" hedeflenmektedir."

"Kendi ulusal bilinçleri henüz gelişmemiş, milliyetçi ideolojiyi yani "Türkçülüğü" geliştirmemiş Osmanlı İmparatorluğu yönetici-

lerinin bir başka ulusa "soykırım" yani "faşist milliyetçilik" yaptıklarının ideolojik ya da siyasal kanıtı yoktur."

"Fransa, tarihi yanlış yorumlamak için yasa çıkararak verdiği "totaliter rejim" örneğinin utancını aynı şekilde davranan diğer devletler gibi sonsuza kadar taşıyacaktır."

Fransız Devriminden bu yana insan haklarının, cumhuriyetçiliğin ve laik devletin simgesi olan Fransa inandırıcılığını yitirmekte, Voltaire'den başlayarak bütün Fransız düşünürlerinin birikimlerini inkar etmektedir.

Fransa'nın bu yanlısına karşı ekonomik, kültürel ve siyasal boykot yapılmasını önemsemiyor ve doğru da bulmuyoruz. Sorunun çözümü bu değildir.

"Sorunun çözümü için;

"Öncelikle "Ermeni sorunu"nu ulusal ve uluslararası platformlarda tartışmaya açarak tarihi gerçekleri herkese öğretmeliyiz.

"Sorunun asıl muhatapları olan Ermenistan Cumhuriyeti, Ermeni Kilisesi ve Ermeni sivil toplum örgütleri ile yakın ilişkiler geliştirmeliyiz.

"Ermenilere güntümüz Türkiyesi'nin aleyhine gerçekleştirmeleri olanaksız ham hayaller peşinde koşmak yerine daha gerçekçi politikalar izlemelerinin kendi yararlarına olduğunu öğretmeliyiz." (*)

Türkiye Barolar Birliği olarak, bu utanç teklifinin yasalaşması durumunda da "Türkler soykırım yapmadı." gerçeğini her zeminde haykırmaya devam edip ceza almaktan onur duyacağımızı Fransa Cumhuriyeti'ne bildiririz.

Fransa'nın bu hukuk ayıbını bütün dünyadaki meslektaşlarımız ve hukuk örgütleri nezdinde kınamayı sürdüreceğimizi kamuoyumuza saygı ile duyururuz.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ VE BAROLARIN
2005/2006
ADLİ YIL AÇILIŞ BİLDİRİSİ

06.09.2005 Anatolia Gösteri Merkezi

Hukuk eğitimi almış, demokrasiye laik cumhuriyete ve hukuk devletine bağımsız savunma ve bağımsız yargıya inanan avukatlar ve örgütleri olarak yasanın bize verdiği *“hukukun üstünlüğünü ve insan haklarını savunmak, korumak”* ve bu kavramlara işlerlik kazandırmak amacı ile *“Eksiksiz Demokrasi, Gerçek Hukuk Devleti, Bağımsız Yargı ve Bağımsız Savunma”* hedefimiz doğrultusunda aşağıdaki hususları kamuoyuna duyuruyoruz:

EKSİKSİZ DEMOKRASİ

“Bağımsız savunma” “bağımsız yargı” da, “bağımsız yargı” “gerçek hukuk devleti” nde ve “gerçek hukuk devleti” de ancak “eksiksiz demokrasi” de bulunur.

Eksiksiz demokrasi *“toplumun bütünüyle dönüşümü anlamında kalkınma”* yı gerçekleştirebilecek tek çözümdür. Böyle bir kalkınmanın unsurları ise;

“iyi yönetim” ,

“sosyal ve siyasal katılımı arttıran politikalar” ile

“toplumsal refahı gerçekleştirecek kamu hizmetleri ve fiziksel alt yapı” dır.

Çağdaş toplum, kendisi hakkında düşünme yeteneğine sahip olan, bugününü ve yarınını tasarlayabilen toplumdur. Bugününü ve yarınını tasarlayabilmenin tek yolu ise bilim üretmektir. Bilimin pasif tüketicisi olmaktan çıkıp bilim üreticisi durumuna gelerek çağdaş toplum olabiliriz. Bilim üreticisi olabilmenin yolu da bu hedefi benimseyen eğitim anlayışı ile gerçekleşebilir.

Eksiksiz demokrasi içinde bütün özgürlükleri sağlayacak olan; vatandaşlar arasında din, dil, ırk farklılıklarını ortaya çıkaracak, bunları vurgulayacak simgesel dayatmalarda bulunulmamasıdır. Ülkemiz; birikimi, dinamik yapısı ve yaşadığı deneyimlerle, zengin sosyal ve kültürel yapısı ile toplumu farklı etnik köken ve inançlardan gelse bile bunun bütünlüğünü sürdürebilecek, beklenen ve artık bir ihtiyaç olan değişim ve dönüşümleri gerçekleştirebilecek düzeydedir. Eksiksiz demokrasi; ulusal bütünlüğün, ulusal ve laik cumhuriyetin en sağlam güvencesidir. Ulusumuzun en önemli özelliklerinden biri, kurtuluş ve kuruluş felsefesinde olduğu gibi ortak aklı oluşturarak sağduyuyu yaratabilmesidir.

Ülkemizde sıkça gerçekleşen müdahaleler “siyasi müesseseler”in gelişimine olanak vermemiş, demokrasilerin vazgeçilmez unsuru olan siyasi partilerimizi güçsüz bırakmış, demokrasi kültürümüzün olgunlaşmasını engellemiştir. Siyasi partiler ve seçim yasalarında yapılacak, seçmen ile seçilen arasındaki temsil ilişkisini en kabul edilebilir içeriğe kavuşturan, siyasi partileri, lidere “biat” etmiş insanlar topluluğu konumundan çıkarıp kurumlaştıran değişiklikler demokrasimizi de kurumlaştıracaktır. Sonucunu herkesin içine sindirebildiği ve seçilenleri benimseyebildiği temsilde adaleti sağlayan bir seçim sistemini artık oluşturmalıyız.

GERÇEK HUKUK DEVLETİ

Hukuk, bireyin meşru savunma hakkının kolektif organizasyonu, bireysel ve toplumsal yaşamın en sağlam güvencesidir. Kuruluş amacı bireysel ve toplumsal yaşamı en yararlı şekilde işletmek olan “devlet”in bu amacı gerçekleştirmede önde gelen gücü ve olanağı “hukuk”tur. “Hukuk devleti” de bu güç ve olanağı bireysel ve toplumsal gelişim için kullanan, kendi otoritesini kendi koyduğu hukuk kuralları ile sınırlayan çağdaş devlettir.

İnsanlık tarihi ile birlikte büyük bedeller ödenerek ulaşılan gerçek hukuk devleti; yasa koyucuyu da bağlayan ku-

ralları içeren evrensel değerlere bağlı, insan haklarına saygılı, bu hakları koruyup geliştiren, adil bir hukuk düzeni kuran devlettir.

Parlamentoların sürekli kanun yapması, bu kanunların yürürlükte olması o devleti gerçek anlamda "*hukuk devleti*" olduğunu göstermez. Hem kanunların bireysel ve toplumsal yaşamı çağın gelişimlerine uyduracak içerikte olması gerekir, hem de devletin bu kanunların uygulanmasında aynı anlayışı taşıması gerekir. "*Devlet*"i yönetme durumunda olanların kanun yaparken ve uygularken "*kanun devleti*" olmaktan çıkıp "*hukuk devleti*" olmayı gerçekten istemeleri ve içselleştirilmeleri gerekir.

BAĞIMSIZ YARGI

Vatandaşların adil yargılanıp haklarının sağlanacağı bağımsız mahkemelerin bulunduğu inanmaları toplumda adalete olan inancın gelişmesinin temel koşuludur.

Gerçek hukuk devletine ulaşmamızı engelleyen eksik demokrasimiz "*Yargı*"mızın da "*tam bağımsız*"lığa ulaşmasını engellemektedir.

Artık, 12 Eylül'ün "*totaliter*" Anayasası'nın Yargı erkini kuvvetler ayrılığı anlayışı içinde ayrı bir kuvvet olarak kabul etmesine karşın örgütlenmesini tümüyle siyasi iktidarın kontrolüne bırakan anlayışından vazgeçmenin zamanı gelmiştir.

Bu Anayasa'nın ülkemizde "*eksiksiz demokrasi*"yi gerçekleştirmekten uzak olduğu temel düşüncemiz doğrultusunda hazırladığımız ve dört yıl önce kamuoyuna sunduğumuz, ulusumuzun hak ettiği ufuk açıcı, özgürlükleri geliştirici Anayasa önerimizde belirttiğimiz gibi Yargıçlar ve Savcılar Yüksek Kurulu, gerçekten bağımsız bir yargı erkini oluşturacak, yargıç güvencesini sağlayacak, şekilde önerilmiş, kurulun bağımsızlığında, verdiği kararların yargı denetimine bağlı olmasında ve üyelerinin seçiminde nesnel ölçütler getirilmiştir.

Bu ölçütlerin egemen olduğu sivil, katılımcı, çağdaş bir Anayasanın yapılması zorunludur.

Yargı bağımsızlığının temel koşulu yargıç ve savcının siyasi iktidarın tüm tasarruflarının dışında kalabilmesidir. Son dönemde yüksek yargı organlarımızın bu konudaki uyarılarını dile getirmeleri önemli bir aşamadır. Yurdumuzun dört bir yanında özveri ile görev yapan yargıç ve savcımızın da mesleki sıkıntı ve isteklerini seslendirebildikleri ortamın oluşturulması yargı bağımsızlığındaki gelişimin ölçütü olacaktır.

Siyasi partilerimizin muhalefette iken yargının içinde bulunduğu sorunları en gerçekçi şekilde tespit edip yargı bağımsızlığı için çok geçerli çözümler önerdikten sonra iktidara gelince bunları unutmalarının artık son bulmasını diliyoruz.

Ancak böylelikle Avrupa Birliği rapor ve tavsiyelerinde; *“kurumsal ve işlevsel açıdan yargı bağımsızlığının henüz Türk adalet sisteminin bir özelliği olmadığı”* yargısı değiştirilebilecektir.

BAĞIMSIZ SAVUNMA

“Tambağimsız” olamadığı için kurumlaşamayan *“yargı”* nun savunma unsuru, elliüçbin avukat olarak, bağımsız savunmayı oluşturamamanın sıkıntılarını yaşıyoruz.

Yargı bağımsızlığına, gerçek hukuk devletine ve eksiksiz demokrasiye inanancımızla bu doğrultuda çabalarımızı sürdürürken bir de *“savunmayı savunmak”* zorunda kalmanın sıkıntısı, her düzeydeki insanımızın bilincinde *“savunma”* kavramının oluşmamasının güçlüklerini yaşıyoruz.

Anayasa’da yapılacak değişiklikle *“Yargı”* bölümünde *“savunma”* nun anayasal güvenceye kavuşturulması temel talebimizdir.

İstenildiği kadar yasalar mesleğimize haklar tanısın çoğu kağıt üzerinde kalıyor. Yasa ile verilen yönetmelikle geri alınmak isteniyor.

KAMUOYU
DUYURULARI

- Hala kimlik belgemiz bazı kurumlarda “*resmi belge*” kabul edilmiyor.
- Hala dosya inceleyebilmemiz için vekaletname isteniyor.
- Hala protokoldeki yerimizden ötelenmeye çalışılıyor.
- Hala cezaevi kapısında horlanıyoruz.

Bütün bunlardan daha acı olanı birlikte yargı erkini oluşturduğumuza inandığımız yargıç ve savcılarımızın kimilerinin “*savunma*” yı, bu mesleğin önemini ve yargılamaya katkısını anlamazlıktan gelmekte direnmeleridir;

• Hala Yasa’nın açık hükmüne karşın yargılamanın kurucu bir unsuru değil de karıştıran bir yükü olarak görülüyor,

• İstenildiği kadar uluslararası ve ulusal düzenlemeler ceza yargılamasında “*silahların eşitliği asıl kuraldır*” desin bir kısım savcımız bu yoldaki isteklerimizi hala “*fazla Amerikan filmi izleyenlerin*” fantezisi olarak niteleyebiliyor.

• Hala savcı ile yargıç kafa kafaya fısıldaşıp duruşma yürütüyor, karar veriyor,

• İnsanlara kendi avukatlarını belirleme fırsatı vermeden işin kolayına kaçılıp, istisna olması gereken, ücretini devletin ödediği müdafî görevlendirilmesi uygulaması asıl kural haline getiriliyor,

• Yasadaki açık hükme karşın mahkemenin yargılama sonunda davayı kaybeden taraftan alınmasına karar verdiği avukatlık ücretinin avukata ait olmadığını kanıtlayabilmek için sayfalarca Yargıtay Genel Kurul kararları yazılıyor,

• Emekli olan yargıç ve savcıların görev yaptıkları mahkemelerde hemen avukatlık yapabilmelerine olanak veren yasal boşluğun giderilmesi yönündeki feryatlarımız duymazlıktan geliniyor,

• Adalet Bakanlığı, savunmayı “mesai mevhumu olmayan” bir iş, adliye binalarını da “Yargı”nın değil Adalet Bakanlığı’nın tekelinde ve sadece kendi “mensuplarının Adalet hizmetlerinde kullandıkları hizmet binası” olarak gördüğünü, “ifa ettikleri görev gereği hakim ve savcılar ve adliye personeli ile avukatlar arasında farklı uygulamalar yapılmasının Anayasaya aykırı olmadığını” açıklayabiliyor.

• Kamu avukatlarının kamu personelinin en mağdurları arasındaki yerlerinde unutulmaları yetmezmiş gibi özveri içinde görevlerini yapan meslektaşlarımızın onurları dikkate alınmadan, onların yerine mesleğimizin özüne en aykırı şekilde kamu ihalesi ile avukat aranıyor.

• Baro Hakem Kurullarını düzenleyen hükümlerin iptali ile ortaya çıkan çelişki ve boşluğun giderilmesi isteklerimiz dikkate alınmıyor.

• Avukatların sosyal güvenlik sorunlarının çözülmediği yetmezmiş gibi, stajyerlerin de staj süresince sosyal güvenlikten yararlanması isteğimiz benimsenmiyor.

• Yargıç ve savcılara karşı saldırılara gösterilen özen ve duyarlık avukatlara yönelik saldırılarda gösterilmiyor.

Bütün bu talepler, avukatlık mesleği özelinde savunmanın sorunlarıdır. Dolayısıyla genel olarak diğer yargısal sorunlarla birlikte “yargı reformu” genişliğinde çözülmesi yavaşsalsal önemi haizdir.

2005/2006 ADLİ YILIN AÇILIŞINDA;

Dünyayı giderek hukukun üstünlüğü kavramının saygınlığından uzaklaştıran temel gelişme, kuzey-güney eşitsizliğinin vardığı yoksulluk ortamının, olağanüstü boyuta ulaşmış olmasıdır. Kuzey-Güney eşitsizliğinin “yoksulluk farkı” olarak betimlenen konumu, giderek “açlık farkı” olmaya dönüşmüştür.

11 Eylül ile başlayan yeni süreç, bu farkın doğumudur. Açlık farkının başkaldırı ifade eden bir noktaya taşınması ve

yöntem olarak da “terörizmi” benimsemiş olması, görünür geleceğin uzunca bir sürecinde daha bu belanın bütün dünyayı tehdit edeceğini açıkça göstermektedir.

Hukukçular olarak tespit edip tarihe not düşürmeye çalıştığımız gerçekler ise, terörizm belasına karşı, dünyanın geliştirdiği refleksle ilgilidir. Bir büyük kaygı ve endişe ile izlemekteyiz ki, bu sürecin işlemesiyle sadece can kayıplarıyla karşı karşıya kalınmamakta, onun da ötesinde hukuk alanında ciddi kan kayıpları yaşanmaktadır.

Terörizmin yarattığı “güvenlik kaygısı”, çok hızlı bir süreçte “hukuk”un önüne geçebilmiştir. Öyle anlaşılmaktadır ki, bu alandaki hak ihlalleri terörizm gerekçesiyle giderek artacak ve giderek hukuk dışı alanlardaki arayış da devam edecektir.

Bu umutsuz bakışımızın temel nedeni, anılan gelişmeleri durduracak örgütlenmelerin ciddi bir yetmezlik sergilemekte oluşlarıdır. Hiçbir uluslararası hukuki meşruiyet taşımayan Irak’taki savaşın önlenememesi, giderek BM’nin varlık nedeninin sorgulanmasına neden olacak süreçleri de zorlayacaktır. BM’nin, Afganistan ve Irak’a ABD ve şeriklerinin yağdırdığı bombaların seyircisi olmakla yetinen bir örgüt konumuna gerilemesi, barışa ve hukuka ilişkin ciddi bir umutsuzluğun baş vermesine neden olmuştur. Bu durum bütün insanlık için utanç vericidir.

Bu savaş, sadece BM nezdindeki bir eksikliğin sorgulanması ile kalmamış, onun da ötesinde “uluslararası hukuk” kavramının da, “güç” karşısındaki ezilmişliğini simgelemiştir. Somut olarak tanık olunmuştur ki, hukukun gücünü sindiremeyenler, “gücün hukukunu” oluşturup, egemen kılabilirler. Bu son derece vahim ve son derece kaygı verici bir gelişmedir. Bu gelişme, hukuku ve onun üstünlüğünü, “güçlü otorite” karşısında yok kılan bir durumdur.

Ne yazık ki, Dünya Ulusları bugün yaşananlara müdahil olamamakta, New York veya Felluce ölümleri arasında tercih

yapıp, dilediklerinin yasını tutmaya yöneltmiş bulunmaktadırlar.

Gerek uluslararası ve gerekse son günlerde tekrar içine itilmeye çalışıldığımız her türlü terörü lanetliyoruz. Hiçbir gerekçe şiddeti haklı gösteremez. Terör eylemleri hukuk içerisinde cezalandırılmalı linç girişimleri meşruiyet kazanmamalıdır. Toplumumuzu sağlıklı düşünmeye çağırıyoruz. Her türlü kışkırtmadan uzak, hukuk güvencesi ve sağduyu içinde terörle mücadele etmeliyiz. Temel sorunlar ancak eksiksiz demokrasiyi yaygınlaştırarak ve içselleştirilerek çözümlenebilir.

ÇAĞDAŞ TÜRKİYE'NİN ULUSAL KÜLTÜRÜ, ULUSALDA DERİNLEŞEREK, EVRENSELE KATKI YARATMAYA YÖNELİK, BÜTÜNLEŞTİRİCİ, BARIŞÇI, YARATICI BİR KÜLTÜRDÜR.

BÜYÜK ATATÜRK'Ü SAYGI VE RAHMETLE ANARKEN "TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN TEMELİ KÜLTÜRDÜR" ÖZDEYİŞİNİ HERKESİN ANIMSAMASINI, LAİK DEMOKRATİK CUMHURİYETE VE ÜLKENİN ÜNİTER YAPISINI BOZ MAYA YÖNELİK HER TÜRLÜ SALDIRI KARŞISINDA BİR BÜTÜN OLDUĞUMUZU KAMUOYUMUZA BİR KEZ DAHA SAYGIYLA DUYURUYORUZ.

KAMUOYU
DUYURULARI

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Ankara 10/08/2005

BARO BAŞKANLIĞI

DUYURU NO:2005/69

Birliğimizin Kuruluş Yıldönümü nedeniyle yapılan Kamuoyu Duyurusu metni ilişiktir.

Bilginizi rica ederim.

Saygılarımla.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Eki: 1

Adres : Karanfil Sokak No : 5/62 06650 Kızılay - ANKARA
Tel : 425 30 11 - 425 36 19 - 418 05 12 - 418 13 46 Faks : 418 78 57
İnternet Adresi : www.barobirlik.org.tr e-mail : admin@barobirlik.org.tr

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ'NİN KURULUŞ YILDÖNÜMÜ MÜNASEBETİYLE

KAMUOYU
DUYURULARI

KAMUOYU DUYURUSU

“Adil yargılanma hakkının” gerçekleştirilmesi yanında *“hukukun üstünlüğü”* ve *“insan hakları”* kavramlarını savunmak ve korumak görevi bulunan Türkiye Barolar Birliği, kurulduğu günden bu yana her durumda görevlerini onurla ve cesaretle yerine getirmiştir.

Kurucu Başkanımız Prof. Faruk Erem'den bu yana, Türkiye Barolar Birliği hiçbir siyasi kaygı taşımadan Cumhuriyetin temel ilkelerine, kazanımlarına ve yurt sorunlarına da sahip çıkmıştır.

Türkiye Barolar Birliği'nin bu kırılmaz çizgisinin ve tutumunun bazı çevrelerce yadırganması, ötelenmesi *“hukuk devletinin”* gerçekleştirilmesi yolundaki kavgamızın daha inançla yapılmasını sağlamaktan öte bir etki taşımayacaktır.

Siyasal iktidarın, genelinde devleti, özelinde yargıyı siyasallaştırma amacıyla yaptığı düzenlemelere karşı yargının tüm öğeleriyle birlikte gösterilecek direnç, 6 Eylül 2005 tarihinde Ankara'da düzenlenecek kapalı salon toplantısında bir kere daha ispatlanacaktır.

Bu toplantı, *“Cumhuriyet ilkesinin zayıfladığı ve işlevini kaybettiği”* *“cumhuriyet kavramının ... çok fazla bir mana ifade etmediği”* kadrolar için ciddi bir uyarı olacak, *“cumhuriyetin gücünü”* gösterecektir.

Türkiye Barolar Birliği, 37 yıldan beri savunduğu ilkelere geri adım atınadan, adil yargılanma hakkının unsuru olan savunma mesleğinin sorunları yanında, hukukun üstünlüğü, demokrasi ve insan hakları ilkelerinin eksiksiz uygulanması, devletimizin üniter bütünlüğünün korunması ve yargı bağımsızlığının tam olarak sağlanması için ve tüm bu

KAMUOYU
DUYURULARI

ilkelerin olmazsa olmaz koşulunu oluşturan “laiklik” ilkesinin ödünsüz uygulanması için mücadelesine devam edecektir.

Bu vesile ile demokratik, laik hukuk devletine inancımızı yinelemek üzere 6 Eylül’deki toplantımızda tüm meslektaşlarımızı aramızda görmekten mutluluk duyacağımızı arz eder, saygılar sunarız.

**TÜRKİYE BAROLAR
BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI**

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Ankara 26/07/2005

BARO BAŞKANLIĞI

.....

DUYURU NO:2005/58

Lozan Antlaşmasının seksenikinci yıldönümü nedeniyle yayınladığımız Kamuoyu Duyurusu metni ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdenir ÖZOK

Eki:1

**TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANI AVUKAT ÖZDEMİR ÖZOK'UN LOZAN
ANTLAŞMASININ İMZALANMASININ SEKSENİKİNCİ YILDÖNÜMÜ NEDENİYLE
YAYINLADIĞI MESAJ**

Ülkemizin "Tutsaklıktan Bağımsızlığa" geçişini sağlayan Lozan Antlaşması'nın seksenikinci yıl dönümünde Büyük Atatürk'ü, başta İsmet İnönü olmak üzere görüşmeleri yürüten delegasyonunuzu ve Cumhuriyetimizin tüm kurucularını saygı ve rahmetle anıyoruz.

ABD'nin gözlemci olarak bulunduğu ve 20 Kasım 1922 günü toplanan konferansa Türkiye'nin dışında; İngiltere, Fransa, İtalya, Japonya, Romanya ve Yugoslavya yanında, boğazlarla ilgili konularda Sovyetler Birliği ve Bulgaristan katılmışlardır. Türkiye'nin İsmet İnönü başkanlığında bir heyet tarafından temsil edildiği konferans, tarihin en zor ve çetin müzakerelerine sahne olmuştur. 4 Şubat 1923'te kesilen görüşmeler, 23 Nisan 1923'te yeniden başlamış bu aşamada Belçika ve Portekizde görüşmelere katılmıştır. Böylece, 24 Temmuz 1923'te imzalanan Lozan Barış Antlaşmasıyla, Türkiye ulusal varlığını tüm cihana kabul ettirmiştir. Kurtuluş Savaşının askeri başarısını diplomasi alanında belgeleyen "Lozan" tarihimizin dönüm noktasıdır.

Seksen iki yıldır, Misak-ı Milli sınırları içinde özgürce yaşadığımız barışı "Lozan"la borçluyuz. Misak-ı Milli sınırları süngüyle çizilmiş, "Lozan"la hukuki statüye kavuşturulmuş miltareke sınırlardır. Misak-ı Milli ile panislamist, panturanist ya da Osmanlıcı ülke ve toprak anlayışı terk edilerek, yeni ve çağdaş bir dış politikanın temelleri atılmış böylece "Lozan" felsefesi sürekli kılınmaya çalışılmıştır. Bunun sonucu olarak her alanda çağdaş uygarlık düzeyini hedef gösteren Atatürk devrimleri gerçekleştirilmiştir.

"Lozan": Türkiye Cumhuriyetinin eşitlik, siyasal ve ekonomik bağımsızlık belgesidir.

Bugün seksen iki yıllık birikini yok sayıp, çok hukuklu toplım isteyenler, bütüncüler, ulus bilincini yok etmek isteyenler ne kadar yaygara koparsalar da Türkiye Cumhuriyeti, Lozan Antlaşması ile temelleri atılan "ulusal, demokratik, laik ve sosyal hukuk devleti"ni sonsuza kadar koruyacaktır.

Temel sorunumuz, demokrasimizin eksiklerini giderip, gerçek hukuk devletini kurmak, işsizliği önleyip, gelir dağılımındaki eşitsizliği gidermek olması gerekir iken sürekli yapay tartışmaların gündemimizde olmasından rahatsızlığımızı bir kere daha dile getiriyoruz.

Bu yapay gündeme son günlerde bir de "amatör tarihçi" hevesi ile anlamsız yakın tarih tartışmaları sokulması gayretini hayret ve ibretle izliyor ve kendilerine şu iki temel gerçeği hiç akıllarından çıkarmamaları gerektiğini hatırlatıyoruz.

1. Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşları, Kurtuluş Savaşını, Birinci Dünya Savaşının galibi olan ülkelere karşı kazanmasalardı, bugün Anadolu ve Trakya toprakları üzerinde bağımsız bir Türkiye Cumhuriyeti olmayacaktı.

2. Atatürk, "Atatürk Devrimleri" denilen reformları yapmasaydı, yeni devlet bugün, hala "Aydınlanma ve Semayi Devrimleri"ne uzaktan ağzı bakan ve bu devrimleri hiçbir biçimde yakalama şansı olmayan bir sömürge olacaktı.

Türkiye Barolar Birliği "Sevr" anlayışını dayatmak isteyen her türlü girişime, "Lozan" görüşmelerindeki ulusal bilinç ve anlayışla karşı duracağını, ülkemizin aydınlık yüzünü korumak isteyenlere asla geçit veremeyeceğini asil halkımıza ve tüm dünya kamu oyuna inançla duyurur.

Saygılarımla.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat **Özdemir ÖZOK**

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Ankara 07/06/2005

BARO BAŞKANLIĞI

.....

DUYURU NO:2005/42

21-22 Mayıs 2005 tarihinde yapılan Türkiye Barolar Birliği 28 Olağan Genel Kurulu'ndan sonra, 4-5 Haziran 2005 günlü Yönetim Kurulu toplantımızda alınan karar gereği ilke gündemini belirleyen konularda yapılan Kamuoyu duyurusu metni ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla.

**Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK**

Eki:1

Adres : Karanfil Sokak No : 5/62 06650 Kızılay - ANKARA
Tel : 425 30 11 - 425 36 19 - 418 05 12 - 418 13 46 Faks : 418 78 57
İnternet Adresi : www.barobirlik.org.tr e-mail : admin@barobirlik.org.tr

KAMUOYU DUYURUSU

21-22 Mayıs 2005’de Antalya’da 28. Genel Kurulu’nu tamamlayan Türkiye Barolar Birliği, Avukatlık Yasası’nın verdiği *“HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜNÜ VE İNSAN HAKLARINI SAVUNMAK VE KORUMAK, BU KAVRAMLARA İŞLERLİK KAZANDIRMAK”* görev ve sorumluluğunun bilinci ile çalışmalarını sürdürmektedir.

Hukukun üstünlüğünün temel koşulunun *“bağımsız savunma”* olduğuna inanan Türkiye Barolar Birliği; *“bağımsız savunma”*nın bağımsız yargıda, bağımsız yargının hukuk devletinde, gerçek hukuk devletinin de eksiksiz demokrasi-de olacağı inancı ile toplumumuzu *“eksiksiz demokrasi”* yi tüm kurum ve kuralları ile gerçekten istemeye çağırmaktadır.

Avrupa Birliği sürecinin zorlaması ile de olsa son dönemde *“hukukun üstünlüğü”* ve *“insan hakları”* alanlarında elde edilen kazanımları önemsiyor ve bunların yaşama geçirilmesinde üzerimize düşen katkıyı koyuyoruz.

Ancak, başta siyasi iktidar olmak üzere tüm toplum, *“eksiksiz demokrasi”* ve bunun sağlam zemini olan *“sosyal adalet”* hedeflerini gerçekleştirmeye odaklanmamız gerekirken siyasi iktidarın parlamentodaki sayısal üstünlüğüne güvenerek uygulamaya koyduğu bazı politikaları, gündemde olmaması gereken yararsız konular ve zaman kaybı olarak değerlendiriyoruz.

TBMM’deki sayısal çoğunluğun, ulusal egemenliğin biricik temsilcisi olduğunu kabul etmek ve dolayısıyla her istediğini yapabileceğini iddia etmek demokrasinin *“iktidarın sınırlandırılması”* ve *“güçler ayrılığı”* ilkelerine aykırıdır. Çoğunluğun diktatörlüğünü savunan ifadeler demokrasinin kendisini ortadan kaldıracak söylemlerdir. TBMM’nin toplumsal uzlaşmanın gerçekleştiği kurum olduğu unutulmama-

lıdır. Anayasa Mahkemesi'ni kapatabileceğini söylemek, topluma simge niteliğinde dinsel dayatmalarda bulunmak hep bu doğrultudaki yanlış politikalar. Seçmen tabanındaki destekle parlamentodaki temsil arasındaki orantısızlığı dikkate almadan uygulanmak istenen politikalar gereksiz tartışmalara yol açmaktadır. Toplumumuzda dinsel özgürlüklerin kullanımında bir sıkıntı varmış gibi, izinsiz Kur'an kurslarını cesaretlendiren düzenlemeler, Milli Eğitim Bakanlığı'nun yaptığı dinsel içerikli anket ve müfredat değişikliği bu politikaların son örnekleridir.

Dinsel içerikli benzer yaklaşımların sürekli gündeme getirilerek rejimin laik niteliğine yönelik tartışmaların canlı tutulmasından ve laiklik anlayışındaki geri gidişten kaygı duyuyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti, milli, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olma özelliğini koruyacaktır.

Yüksek öğrenim kurumlarımızın içinde bulunduğu birçok sorun çözümlenememişken TUBİTAK Yasası'nın siyasetin bilime müdahalesine olanak verecek şekilde değiştirilmesini yerinde görmüyoruz.

Türk Ceza Yasası'nın yürürlüğe girmesi sırf bu nedenle ertelenmiş iken geçen sürede basın özgürlüğüne yönelik kısıtlamaların düzeltilmemesi, ayrıca savunma hakkına da yeni sınırlamalar getirilmesi beklentileri boşa çıkarmıştır. Basın özgürlüğünün daraltılmasına yönelik gayretlerin demokrasi ve çağdaş özgürlük anlayışı ile bağdaşması olanaksızdır.

Hukukun üstünlüğünü, laik cumhuriyeti, sosyal devleti korumak ve geliştirmekten başka bir endişesi olmayan Sayın Cumhurbaşkanımızın bu doğrultudaki tasarruflarını destekliyoruz. Yürütme organının başı olarak, müdahalede bulunduğu üst düzey atamalarda vekillik uygulaması ile devre dışı bırakılmasını ve vekaleten atamaların asıl kural haline getirilmesini İdare Hukukunun temel ilkelerine aykırı buluyoruz.

KAMU OYU
DUYURULARI

Türkiye Barolar Birliği olarak isteğimiz; ekonomik ve sosyal bütün sorunlarını yenmiş bir Türkiye'dir.

Bunu gerçekleştirmenin yolu da geçmişe bakmak değil, geçmişten güç alarak ulusal değerlerimize, cumhuriyetimize ve Atatürk ilkelerine sahip çıkmak, bilimin olanaklarını ve insanımızın gücünü kullanarak özgürlükleri genişletmek, eksiksiz demokrasiyi gerçekleştirmektir.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

**TÜRKİYE BAROLAR
BİRLİĞİ'NİN
BAŞKENT PROTOKOL
LİSTESİNDEKİ YERİ
AVUKATLIK YASASINA
UYGUN HALE GETİRİLDİ**

T.C.
BAŞBAKANLIK
Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-010-06-

1489

08 ŞUBAT 2006

Konu :

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Dışişleri Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığının 23/1/2006 tarihli ve B.06.0.PRGY.
0.0-360.00-2006/23779 sayılı yazısı.

*: Dışişleri Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığının ilgi yazısı ekinde alınan ve Sayın
Cumhurbaşkanınca uygun görülmüş bulunan Başkent Protokol Listesi ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Mustafa ÇETİN
Başbakan a.
Müsteşar Yardımcısı

EKLER :
1- Liste (2 sayfa)

DAĞITIM :
Cerefi :
Anayasa Mahkemesi Başkanlığına
Yargıtay Başkanlığına
Danıştay Başkanlığına
Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yrd.larına
Devlet Bakanlıklarına
Bakanlıklara
(Ankara Valiliğine İçişleri Bakanlığınca)
Sayıştay Başkanlığına
Başbakanlık Bağlı Kuruluşlarına
Bağımsız Kurum ve Kurul Başkanlıklarına
Başbakanlık Merkez Teşkilatına

Bilgi :
Cumhurbaşkanlığı Gn.Skr.ne
T.B.M.M. Genel Sekreterliğine
Dışişleri Bakanlığı ve Başbakan Yrd.na
Türkiye Barolar Birliği Başkanlığına

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
GİZLİ EN GÜVRLÜK	
Tarih: 10.2.2006	Sıra: 10348
Ek: 1 sayfa	Tipi: PROTOKOL

SAYIN CUMHURBAŞKANI TARAFINDAN
UYGUN BULUNAN

BAŞKENT PROTOKOL LİSTESİ

(12 Ekim 1998)

(Değişiklik: 14 Aralık 2005)

1. TBMM Başkanı
2. Başbakan
3. Genelkurmay Başkanı
4. Ana Muhalefet Partisi Başkanı
5. Eski Cumhurbaşkanları
6. Anayasa Mahkemesi Başkanı 7. Yargıtay Birinci Başkanı
8. Danıştay Başkanı
9. Bakanlar Kurulu Üyeleri
10. Kuvvet Komutanları
11. Orgeneraller ve Oramiraller
12. YÖK Başkanı
- 13 - TBMM Başkan Vekilleri
14. TBMM'de Grubu Bulunan Siyasi Partilerin Genel Başkanları
15. TBMM Katip Üyeleri ve İdare Amirleri
16. TBMM'de Temsil Edilen Siyasi Partilerin Genel Başkanları
17. TBMM Siyasi Partiler Grup Başkanları ve Başkan Vekilleri
18. TBMM'de Grubu Bulunan Siyasi Partilerin Genel Başkan Yardımcıları
19. TBMM'de Grubu Bulunan Siyasi Partilerin Genel Sekreterleri
20. TBMM üyeleri
21. Sayıştay Başkanı
22. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Türkiye Barolar Birliği Başkanı

23. Danıştay Başsavcısı
24. Anayasa Mahkemesi Başkan Vekili
25. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanı
26. Anayasa Mahkemesi Üyeleri
27. Yargıtay Birinci Başkan Vekilleri
28. Danıştay Başkan Vekilleri
29. Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkan Vekili
30. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Vekili
31. Yüksek Seçim Kurulu Başkanı
32. Yüksek Hakem Kurulu Başkanı,
33. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri
34. Başbakanlık Müsteşarı
35. Devlet Denetleme Kurulu Başkanı
36. Ankara Valisi
37. Yüksek Öğretim Kurulu Üyeleri
38. Ankara'daki Üniversitelerin Rektörleri
39. Ankara Garnizon Komutanı
40. Ankara Belediye Başkanı
41. Korgeneraller/Koramiraller
42. MGK Genel Sekreteri/Bakanlık Müsteşarları/AB
Genel Sekreteri/Başbakanlığa ve Bakanlıklara Bağlı
Müsteşarlar
43. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurulu Başkanı
44. Radyo Televizyon Yüksek Kurulu Başkanı
45. Türkiye Bilimler Akademisi Başkanı
46. Merkez Bankası Başkanı
47. Rekabet Kurulu Başkanı
48. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanı
49. Sermaye Piyasası Kurulu Başkanı
50. TBMM Genel Sekreteri
51. Diyanet İşleri Başkanı
52. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreter Yardımcıları
53. Yüksek Denetleme Kurulu Başkanı
54. Tümgeneraller/Tümamiraller
55. Başbakanlık ve Bakanlık Müsteşar Yardımcıları
56. Yargıtay Daire Başkanları ve Üyeler
57. Danıştay Daire Başkanları ve Üyeler

58. Sayıştay Daire Başkanları ve Üyeler
59. Devlet Personel Başkanı
60. Atom Enerjisi Kurumu Başkanı
61. TÜBİTAK Başkanı
62. Ankara'daki Üniversitelerin Rektör Yardımcıları
63. Yüksek Seçim Kurulu Üyeleri
64. Merkezde Görevli Türk Büyükelçileri
65. Merkezde Görevli Valiler
66. Devlet Denetleme Kurulu üyeleri
67. Tuğgeneraller/Tuğamiraller
68. Yüksek Denetleme Kurulu Üyeleri
69. YÖK Genel Sekreteri
70. Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanı
71. Basın Yayın Genel Müdürü
72. Anadolu Ajansı Genel Müdürü
73. TRT Genel Müdürü
74. Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürü
75. Vakıflar Genel Müdürü
76. Tapu ve Kadastro Genel Müdürü
77. Türkiye Ortadoğu Amme İdaresi Genel Müdürü
78. Başbakanlık ve Bakanlıklar Genel Müdürleri
79. Ankara'daki Fakültelerin Dekanları, Yardımcıları
80. Ankara'daki Kamu Kuruluşları Niteliğindeki Meslek Kuruluşları Başkanları
81. Sivil ve Askeri Demek Başkanları

NOT: (İstiklal Madalyalılar Derneği de bu kapsamdadır)

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 7046

Ankara 29/05/2006

BAŞBAKANLIK MAKAMINA
ANKARA

Konu: Türkiye Barolar Birliği Başkanı'nın Havaalanları Şeref Salonlarından yararlanlandırılması dileği.

Türkiye Barolar Birliği, Avukatlık Yasası'nın 109. maddesinde belirtildiği gibi "kamü kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur."

Türkiye Barolar Birliği Başkanı da aynı Yasanın 111. maddesinin 3. fıkrası gereğince protokolde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının yanında yer almaktadır.

Bu durum ekte sunduğumuz Ankara'da Uygulanmakta Olan Başkent Protokol Listesi'nde açıkça görülmekte ve uygulanmaktadır.

Ancak bugüne kadar, DHMİ Genel Müdürlüğü Havaalanları Şeref Salonlarından Türkiye Barolar Birliği Başkanı yararlanamamıştır. Bu durum Avukatlık Yasası hükmüne ve protokol listesine aykırıdır.

Bu nedenle ilgili yönergelerde gerekli düzenlemelerin yapılarak Türkiye Barolar Birliği Başkanı'nın DHMİ Genel Müdürlüğü Havaalanları Şeref Salonlarından yararlanlandırılmasının sağlanmasına emirlerinizi saygılarımla dilerim.

Türkiye Barolar Birliği
Başkan Yardımcısı
Avukat Ali ŞEN

Eki:

Ankara'da Uygulanmakta Olan Başkent Protokol Listesi

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06460 Balgat - ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi:www.harobirlik.org.tr e mail: admin@harobirlik.org.tr

**YABANCI HUKUK
BÜROLARI İLE İLGİLİ
ÇALIŞMALAR**

Baro kayıtları olmadan ve genelde “*danışmanlık şirketi*” başlığı kullanılarak faaliyet sürdüren “*yabancı hukuk/danışmanlık*” ortaklıklarının saptanamaması ve haklarında Avukatlık Yasası hükümlerinin uygulanamaması karşısında 04.10.2006 tarihinde Hazine Müsteşarlığı’ndan çalışmalarımıza esas olmak üzere ülkemizde faaliyete bulunan yabancı danışmanlık şirketlerinin isim ve adreslerini gösterir bir listenin başkanlığımıza gönderilmesi istenmiştir.

Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı tarafından Birliğimize gönderilen “*yabancı sermayeli hukuk/danışmanlık ortaklıkları*” listesinin tamamına (219) yazı yazılarak;

- Faaliyetlerinin Avukatlık Yasası 44/B maddesi kapsamında tanımlanması,
- Adreslerinin bulunduğu yer baro başkanlığına durumlarını bildirir bir başvuruda bulunup bulunmadıkları,
- Hakim sermayenin ait olduğu ülkedeki mesleki kayıt bilgileri ile,
- Ortaklıkları bünyesinde çalışan avukatların kayıtlı oldukları baro bilgilerinin Başkanlığımıza bildirilmesi istenmiştir.

Alınan yanıtlar değerlendirilerek ilgili barolardan, belirlenen firmaların/avukatların durumunun Avukatlık Yasası'nın 35 ve 44/B ve 48. maddeleri kapsamında incelenerek gereğinin yapılması istenmiştir.

Firmalardan ve barolardan alınan yanıtlar kapsamında konu takip edilmekte ve Avukatlık Yasası'na uygun bir düzen oluşturma çalışmaları sürdürülmektedir.

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 9642

Ankara 27/10/2006

Konu: Şirket faaliyetinizin Avukatlık Yasası'nın 44/B maddesi kapsamında değerlendirilmesi.

4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Yasası ve ilgili Yönetmelik çerçevesinde "İy ve Yönetim Danışmanlığı/Hukuki Faaliyetler" alanında yabancı hakim sermaye ile faaliyette olduğunuz saptanmıştır.

Bilindiği gibi Avukatlık Yasası'nın 44/B maddesinin ilgili bölümü; "Yabancı sermayeyi teşvik mevzuatı çerçevesinde Türkiye'de faaliyet göstermek isteyen yabancı avukatlık ortaklıkları, bu Kanuna ve avukatlık ortaklığı düzenlemesine uygun olarak kurulmak koşuluyla, yalnızca yabancı hukuklar ve milletlerarası hukuk konularında danışmanlık hizmeti verebilirler. Bu sınırlama yabancı avukatlık ortaklığında çalışan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı ya da yabancı avukatları da kapsar." hükmünü içermektedir.

Faaliyetinizin bu maddeye uygun olarak yürütülüp yürütülmediği adresinizin bulunduğu yer barosunda kaydınız görülmediği için bilinmemektedir.

Bu nedenle;

- Faaliyetinizin Avukatlık Yasası 44/B maddesi kapsamında tanımlanmasını.
- Adresinizin bulunduğu yer baro başkanlığına durumunuzu bildirir bir başvuruda bulunup bulunmadığınızı,
- Hakim sermayenizin ait olduğu ülkedeki mesleki kayıt bilgilerinizin.
- Ortaklığınız bünyesinde çalışan avukatları kayıtlı oldukları baro bilgileri ile birlikte Başkanlığımıza bildirmeniz gerekli görülmüştür.

Gereğini saygılarımla dilerim.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

YABANCI
HUKUK
BÜROLARI
İLE İLGİLİ
ÇALIŞMALAR

T.C
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı

SAYI : B.02.1.HM.0.YSGM.09.A.Ö./
KONU : Yabancı sermayeli hukuki danışmanlık ortaklıkları

16.10.06 54523

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 04.10.2006 tarih ve 9322 sayılı yazınız. (HM: 06.10.2006-88384)

İlgide kayıtlı yazınızda, yabancı sermayeli avukatlık ortaklıklarının Türkiye'deki faaliyetlerinin 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 44/B maddesinde düzenlendiği ve söz konusu avukatlık ortaklıklarının Avukatlık Kanununa tabi oldukları; ancak anılan ortaklıkların, barolar ile herhangi bir ilişki kurmadan ve genelde "danışmanlık şirketi" olarak faaliyet gösterdikleri için barolarca saptanamadığı belirtilmekte olup, söz konusu ortaklıkların unvan ve adreslerini gösterir bir listenin tarafınıza gönderilmesi talep edilmektedir.

Bilindiği üzere, 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu ve ilgili Yönetmelik çerçevesinde ülkemizde faaliyet göstermek isteyen doğrudan yabancı yatırımcılar, Müsteşarlığımızdan izin alınmasına gerek olmaksızın, aynen yerli sermayeli şirketler gibi ilgili Ticaret Sicil Memurluklarında kurulmakta ve şirketin kuruluşunu müteakip, anılan kanun ve yönetmelik uyarınca Müsteşarlığımıza bilgi vermektedirler. Müsteşarlığımız Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğüne bu çerçevede iletilen bilgilere dayanılarak ve US-97/ ISiC, Rev.3 İstatistik sınıflandırma sistemine uygun olarak, ülkemizde faaliyette bulunan yabancı sermayeli şirketlerin kayıtları tutulmaktadır.

Bu çerçevede, Müsteşarlığımızda 7411 (Hukuki Faaliyetler) ve 7414 (İş ve Yönetim Danışmanlığı) istatistik kodu ile kayıtlı şirketler yazımız ekinde gönderilmektedir. Ancak, iş ve yönetim danışmanlığı alanında danışmanlık yapan şirketlerin fiilen yapmış oldukları danışmanlık faaliyetlerinin, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 44/B maddesinde belirtilen "yalnızca yabancı hukuklar ve milletlerarası hukuk konuları" ile sınırlı olup olmadığı ya da muhasebe, mali müşavirlik, piyasa ve kamuoyu araştırma, yönetim danışmanlığı, teknik test ve analiz faaliyetleri gibi konulardan hangilerinde fiilen faaliyette buldukları konusunda Müsteşarlığımızda herhangi bir kayıt bulunmamaktadır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Ek: - Liste

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
GELEN EVRAK	
Tarih: 20.10.2006	Sayı: 18753
Ek: Liste	Şifre: II-1

Selma Başoğlu
Müsteşar Yardımcısı
Müsteşarlık

Hazine Müsteşarlığı
Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü
İnönü Bulvarı 06510 Emek/ ANKARA
Tel : (312) 204 60 00 Faks : (312) 212 89 16

Alaattin Özyürek
alaattin.ozyurek@hazine.gov.tr

Sayı: 9322

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Ankara 04./10/2006

YABANCI
HUKUK
BÜROLARI
İLE İLGİLİ
ÇALIŞMALAR

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI ANKARA

Konu:Yabancı hukuk/danışmanlık ortaklıkları.

Yabancı avukatlık ortaklıklarının Türkiye'deki faaliyetleri Avukatlık Yasası'nın 44/B maddesinde düzenlenmiş ve koşulları belirtilmiştir.

Ancak uygulamada bu koşullara uyulmadan, mevzuata aykırı çeşitli yöntemlerle fiili durum yaratan yabancı avukatlık ortaklıkları çalışmalarını sürdürmektedir.

Barolarımızla herhangi bir ilişkileri olmadan ve genelde "*danışmanlık şirketi*" başlığı kullanılarak faaliyet sürdürüldüğü için bu ortaklıklar saptanamamakta ve haklarında Avukatlık Yasası hükümleri uygulanamamaktadır.

Bu nedenle, çalışmalarımıza esas olmak üzere ülkemizde faaliyette bulunan yabancı danışmanlık şirketlerinin isim ve adreslerini gösterir bir listenin başkanlığımıza gönderilmesine emirlerinizi saygılarımla dilerim.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06460 Balgat - ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi:www.barobirlik.org.tr e mail: admin@barobirlik.org.tr

**KAMUYA İHALE İLE
AVUKAT ALIMI
TARTIŞMALARI**

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 11698

Ankara 20/02/2007

KAMMUYA
İHALE İLE
AVUKAT
ALIMI

Sayın
Av. Halis BİÇER
KIRIKKALE

Kamu İhale Kanununun 22.maddesinin (h) bendi hükmüne göre avukatlık hizmeti satın alınması yönteminin Avukatlık Yasası'na ve Meslek Kurallarına aykırılığı konusunda Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü ile yapılan yazışmalar ve yine aynı konu nedeniyle Danıştay 13.Dairesi tarafından verilen 3.11.2006 günlü karar ilişikte gönderilmiştir.

Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin altında sözleşme yapılmasının Avukatlık Yasası hükümlerine aykırı olduğu hususunda bilginizi rica ederim.

Saygılarımla

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Eki:3

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06520 Balgat - ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi: www.barobirlik.org.tr e mail: admin@barobirlik.org.tr

AV. HALİS BİÇER
Zafer cad. Kutay İşh .No:5 KIRIKKALE TEL: 224 80 84 FAX: 224 80 82

BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA
ANKARA

KONU : Hizmet alımı şeklinde ihale usulü ile Avukatlık sözleşmesi hak.

Bazı Devlet kurumları ihale kanununa göre,Avukatlık sözleşmesi yapabileceklerini beyanla ihale kanununa göre hizmet alımı şeklinde Barolar Birliğinin bildirmiş olduğu tarifenin altında ücret vermek knydıyla Avukatlık sözleşmesi yapmak istemektedirler. İhale kanununa göre ve asgari ücretin altında ücretlendirmek üzere sözleşmeli Avukatlık anlaşması yapıp yapılamayacağı konusunda ivedi olarak tarafımtza yazılı görüş bildirilmesini saygı ile arz ederim.

AV. HALİS BİÇER

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
GELEN EVRAK	
Tarih: 7.2.2007	Sayı: 23707
Ek: —	İlde: An. Hiz. Alımı

TC
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/9126
Karar No : 2006/4180

Davacı : Türkiye Barolar Birliği
Vekili : Av. Seray Şenfer
Çetin Emeç Bulvarı No:46 Balgat/ ANKARA
Karşı Taraf: 1-Başbakanlık - ANKARA
2-Maliye Bakanlığı - ANKARA

İsteğin Özeti: 09.07.2005 tarih ve 25870 sayılı *Resmî Gazete'* de yayımlanan 2005/9075 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı İle Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü'nün 21.07.2005 tarih ve 4394/12098 sayılı işleminin iptali istenilmektedir.

Basbakanlık'ın Savunmasının Özeti: Yüce Divanda görülen kamu davasının; Türkiye'nin doğalgaz ve elektrik enerjisi projeleri, bu projelerle ilgili uluslararası sözleşme ve protokoller, hükümetler arası işbirliği protokolleri ve uygulamalarına yönelik olması ve Hazine avukatlarının mutad olarak yaptığı işler dışında teknik olguları içermesi nedeniyle, özel bilgi, deneyim ve ihtisas gerektirdiği, bu itibarla olayda hem ihtisas gerektirir durumlar hem de buna bağlı olarak ihtiyacın varlığının açık olduğu, İdarenin Yüce Divan'da kendisini bir veya birkaç avukatla temsil ettirmesinin Yasa'nın tanıdığı en tabii haklardan olduğu, bu avukatın sözleşme ile görevlendirilmesi ya da Hazine avukatları arasından seçilmesi arasında bir fark bulunmadığı, bu seçeneklerden birini tercih etmenin de idarenin takdirinde olduğundan, tesis edilen işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı öne sürülerek davanın bu kısmının esastan reddi, baroya gönderilen yazı açısından ise: hizmet alımı çalışmalarının parçası olduğu ve 4734 sayılı yasanın 22/son maddesine göre yapılan bir fiyat araştırması olduğu, bilgi ve belgelerin istenmiş olmasının uygun fiyatın oluşmasına yönelik olduğu, bu bilgi ve belgelerin hizmet alımının bir şartı olmadığı gibi hizmet alımının yapıp yapılmama-

yacağına da kesin olmadığı, yani hizmet alımına ilişkin süreç tamamlanarak, iptal davasına konu teşkil edebilecek kesin ve icrai nitelikte nihai bir işlemin henüz tesis edilmediği gerekçesiyle davanın bu kısmının ise usul yönünden reddi gerektiği savunulmaktadır.

Maliye Bakanlığı'nın Savunmasının Özeti: 4734 sayılı kanunun Doğrudan Temin başlıklı 22. maddesinin hizmet alımını Kamu İhale Kanunu ile getirilen kuralların dışında tuttuğu, bu nedenle serbest avukatlardan veya avukatlık ortaklarından hizmet satın alınmasının ihale olarak değerlendirilmeyeceği, ihtisas gerektiren durumlar ve hem de buna bağlı olarak ihtiyacın varlığının kuşkusuz olduğu, baroya gönderilen yazının da kesin ve icrai nitelik taşımadığı öne sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi Erkan DEMİRTAŞ'ın Düşüncesi: Yüce Divan'da görülmekte olan davanın niteliği itibarıyla ihtisas gerektiren bir dava olması nedeniyle, Bakanlığın teklifi üzerine serbest avukatlardan veya avukatlık ortaklarından hizmet alınmasına yönelik olarak alınan 2005/9075 sayılı Bakanlar Kurulu kararında hukuka aykırılık bulunmadığı, davanın Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü'nün 21.7.2005 tarih ve 4394/12098 sayılı işlemine ilişkin kısmı açısından ise; söz konusu işlemin, Bakanlar Kurulu kararı eki kararın 2. maddesi uyarınca tanınan yetkiye dayanılmak suretiyle Maliye Bakanlığı'nca hazırlandığı ve hizmet alınacak avukat ya da avukatlık ortaklığı ile ilgili şartların belirlendiği, hukuk alanında kendiliğinden sonuç yaratan idari davaya konu edilebilecek kesin ve yürütülmesi zorunlu bir işlem olmaması nedeniyle, davanın bu kısmının 2577 sayılı yasanın 15/1-b maddesi gereğince reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Onal DEMİRCİ'nin Düşüncesi: Dava, 9.7.2005 tarih ve 25870 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan 2005/9075 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü'nün

21.7.2005 tarih ve 4394/12098 sayılı işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Doğrudan Temin" başlıklı 22. maddesinde, maddede belirtilen hallerde ihtiyaçların ilan yapılmaksızın ve teminat aranmaksızın doğrudan temin yolları sayılmış, bunlardan biri olarak, anılan maddeye 5020 sayılı kanunla eklenen (h) bendinde de, 4353 sayılı kanunun 22 ve 36. maddeleri uyarınca Türk veya yabancı uyruklu avukatlardan hizmet alımları yapılabileceği öngörülmüştür.

4353 sayılı Maliye Vekaleti Baş Hukuk Müşavirliği'nin ve Muhakemat Umum Müdürlüğü'nün Vazifelerine, Devlet Davalarının Takibi Usullerine ve merkez ve Vilayetler Kadrolarında Değişiklikler Yapılmasına Dair Kanun'un 36. maddesinin birinci fıkrasında, ihtisas gerektiren ve ihtiyaç duyulan hallerde, Bakanlığın teklifi üzere Bakanlar Kurulu kararıyla, 4734 sayılı kanunun 22. maddesinin (h) bendine göre serbest avukatlardan veya avukatlık ortaklarından hizmet alınabileceği hükme bağlanmıştır.

Yüce Divan'da görülmekte olan bir dava ile ilgili olarak Maliye Bakanlığı'nın 16.6.2005 tarih ve 22073 sayılı yazısı üzerine alınan 23.6.2005 tarih ve 2005/9075 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Maliye Bakanlığı'nca, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22. maddesinin (h) bendi hükmüne göre serbest avukatlardan veya avukatlık ortaklıklarından hizmet satın alınmasına ilişkin ekli Kararın yürürlüğe konulması kararlaştırılmış olup; Bakanlar Kurulu Kararı eki Kararın 1. maddesinde, Enerji ve Tabii Kaynaklar eski Bakanları Mustafa Cumhur Ersümer ve Zeki Çakan hakkında 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'na muhalefet suçundan Yüce Divan'ın 2004/3 esasında açılan kamu davasında, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22. maddesinin (h) bendi hükmüne göre serbest avukatlardan veya avukatlık ortaklıklarından hizmet satın alınmasının kararlaştırıldığı belirtilmiş, 2. maddesinde, hizmet satın alınmasına ilişkin usul ve esasların Maliye Bakanlığı'nca belirleneceği kurala bağlanmıştır.

Buna göre, Yüce Divan'da görülmekte olan davanın niteliği itibarıyla ihtisas gerektiren bir dava olması nedeniyle, Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu Kararıyla serbest avukatlardan veya avukatlık ortaklıklarından hizmet alınmasına yönelik olarak alınan 2005/9075 sayılı kararda üst normlara ve hukuka aykırı bir yön görülmemiştir.

Davanın Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü'nün 21.7.2005 tarih ve 4394/12098 sayılı işlemine ilişkin kısmına gelince;

Baro başkanlıklarına gönderilen Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü'nün 21.7.2005 tarih ve 4394/12098 sayılı yazısında, Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca yapılacak değerlendirmeye esas olmak üzere, yazı ekinde yer alan bilgi notu çerçevesinde teklif edecek avukatların ya da avukatlık ortaklıklarının, ücret tekliflerini ve bilgi notunun "*Hizmet Alınacak Avukat ya da Avukatlık Ortaklıklarının Seçiminde Göz Önüne Alınacak ve Belgelendirilmesi İstenen Kriterler*" başlığı hakkında belirtilen belge ve taahhütlerini en geç 27.7.2005 günü saat 17.00'ye kadar yukarıda belirtilen adrese ulaşılacak şekilde göndermeleri veya bizzat elden teslim etmeleri gerektiği vurgulanmış ve bilgi notunda da, hizmet alınacak avukat ve avukatlık firmalarının seçiminde göz önüne alınacak kriterler sıralanmıştır.

Her ne kadar davacı tarafından, söz konusu yazının 1136 sayılı Avukatlık Kanunu hükümlerine aykırı olduğu ileri sürülmüş ise de, Bakanlar Kurulu Kararı eki Kararın 2. maddesi uyarınca tanınan yetkiye dayanılmak suretiyle Maliye Bakanlığınca hazırlandığı ve hizmet alınacak avukat ya da avukatlık ortaklıkları ile ilgili şartların belirlendiği, yazı içeriğinin ise Avukatlık Kanunu hükümlerine ve hukuka aykırılık teşkil eden bir yönünün bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüldü:

Dava, 09.07.2005 tarih ve 25870 sayılı *Resmî Gazete'* de yayımlanan 2005/9075 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü'nün 21.07.2005 tarih ve 4394/12098 sayılı işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

Davacının Anayasaya aykırılık iddiası ciddi görülmemiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "*Doğrudan Temin*" başlıklı 22. maddesinde, maddede belirtilen hallerde ihtiyaçların ilan yapılmaksızın ve teminat aranmaksızın doğrudan temin yolları sayılmış, bunlardan biri olarak, anılan maddeye 5020 sayılı kanunla eklenen (h) bendinde de, 4353 sayılı kanunun 22 ve 36. maddeleri uyarınca Türk veya yabancı uyruklu avukatlardan hizmet alımları yapılması sayılmıştır.

4353 sayılı Maliye Vekaleti Baş Hukuk Müşavirliği'nin ve Muhakemat Umum Müdürlüğü'nün Vazifelerine, Devlet Davalarının Takibi Usullerine ve Merkez ve Vilayetler Kadrolarında Değişiklikler Yapılmasına Dair Kanun'un 36. maddesinin birinci fıkrasında, ihtisas gerektiren ve ihtiyaç duyulan hallerde, Bakanlığın teklifi üzere Bakanlar Kurulu kararıyla, 4734 sayılı kanunun 22. maddesinin (h) bendine göre serbest avukatlardan veya avukatlık ortaklarından hizmet alınabileceği hükme bağlanmıştır.

Dosyanın incelenmesinden, Yüce Divan'da görülmekte olan 2004/3 esas kayıtlı davada, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nca Bakanlıkları adına Maliye Bakanlığı'nun müdahil olarak davaya katılmasının istenilmesi üzerine, Yüce Divan'a sunulan müdahillik dilekçesinin kabulü ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın müdahilliğine karar verildiği, Enerji ve Tabii Kaynaklar eski Bakanları, Cumhurbaşker ve

Zeki Çakan hakkında Bakanlıkları döneminde görevi suistimal ettikleri ve yetkilerini aşırp salahiyetlerini amaç dışı kullanılarak kanun ve yönetmelik hükümlerine aykırı davranıp, Devlet alım, satım ve yapımına fesat karıştırarak kamu zararına yol açtıkları, ayrıca ihaleye hile karıştırma fiili ile görevi ihmal eylemi işledikleri ileri sürülerek açılan kamu davasında, dava konusunun Türkiye'nin doğalgaz ve elektrik enerjisi projeleri, bu projelerle ilgili uluslararası sözleşme ve protokoller, hükümetler arası işbirliği protokolleri ve uygulamalarına yönelik olması ve Hazine avukatlarının mutad olarak yaptığı işler dışında teknik olguları içermesi nedeniyle, özel bilgi, deneyim ve ihtisas gerektirdiğinden, belirtilen konularda deneyimi olan serbest avukatlardan veya avukatlık ortaklarından hizmet satın alınması yoluna gidilmesinde Devletin menfaatleri açısından yarar bulunduğuna ilişkin Maliye Bakanlığı'nın 16.06.2005 tarih ve 22073 sayılı yazısı üzerine dava konusu 23.06.2005 tarih ve 2005/9075 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile: Maliye Bakanlığı'nca 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22. maddesinin (h) bendi hükmüne göre serbest avukatlardan veya avukatlık ortaklıklarından hizmet satın alınmasına ilişkin ekli Kararın yürürlüğe konulması kararlaştırıldığı anlaşılmakta olup, Yüce Divan'da görülmekte olan davanın niteliği itibarıyla yukarıda yer alan yasa hükümleri uyarınca, Bakanlığın teklifi üzerine serbest avukatlardan veya avukatlık ortaklıklarından hizmet alınmasına yönelik olarak alınan 2005/9075 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile bu karar uyarınca Baro başkanlıklarına gönderilen ve ekinde yer alan bilgi notu çerçevesinde teklif verecek avukatların ya da avukatlık ortaklıklarının, ücret tekliflerini ve bilgi notunun "*Hizmet Alınacak Avukat ya da Avukatlık Ortaklıklarının Seçiminde Göz Önüne Alınacak ve Belgelendirilmesi, İstenen Kriterler*" başlığı altında belirtilen belge ve taahhütlerini en geç 27.7.2005 günü saat 17.00'ye kadar belirtilen adrese ulaşacak şekilde göndermeleri veya bizzat elden teslim etmeleri gerektiğine ilişkin Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü'nün 21.7.2005 tarih ve 4394/12098 sayılı işlemi hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, yasal dayanağı bulunmayan davanın reddine aşağıda dökümü yapılan 97,10.-YTL yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, 03.11.2006 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

KAMUYA
İHALE İLE
AVUKAT
ALIMI

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk ÖZTÜRK	Ali ÖZTÜRK	Orhun YET	Turan KARAKAYA	Zümrüt ÖDEN

YARGILAMA GİDERLERİ :

Toplam Harç	: 58,10.-YTL
Posta Gideri	: 39.00.-YTL
TOPLAM	: 97,10.-YTL

ED/06.11.2006

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

KAMUYA
İHALE İLE
AVUKAT
ALIMI

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.03- 2481
Konu : Dilekçe

05.09.2005

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 01/08/2005 tarihli ve 1171 sayılı yazınız.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22. maddesine 12/12/2003 tarihli ve 5020 sayılı "Bankalar Kanununu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun" ile eklenen (h) bendinin Avukatlık Kanununa, Meslek Kurallarına ve Reklam Yasağı Yönetmeliğine aykırılık oluşturduğunu belirterek, söz konusu hükmün kanun metninden çıkarılması için kanun değişikliğinde bulunulması talebini içerir ilgi yazınız incelendi.

Bilindiği gibi, Kamu İhale Kanununun "Doğrudan temin" başlıklı 22. maddesinde, bentler halinde belirtilen hallerde ihtiyaçların ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temini usulüne başvurulabileceği. alımlarda ihale komisyonu kurma ve 10. maddede sayılan yeterli kuralların arama zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçların temin edileceği belirtilmiştir. Kanunun söz konusu maddesine 5020 sayılı Kanunun 28. maddesi ile eklenen (h) bendi gereğince, 4353 sayılı Kanunun 22. ve 36. maddeleri uyarınca Türk veya yabancı uyruklu avukatlardan hizmet ahımları da kapsam içine alınmıştır.

5020 sayılı Kanunun 4. maddesi ile de 4353 sayılı Kanununun 22. maddesine eklenen fıkra ile "İhtisas gerektiren ve ihtiyaç duyulan hallerde; ilgili Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22. maddesinin (h) bendi hükmüne göre serbest avukatlardan veya avukat ortaklıklarından hizmet satın alınabileceği" düzenlenmiştir.

5020 sayılı Kanunla getirilen hükmün lafzına ve gerekçesine bakıldığında, Devletin taraf olduğu bazı davaların hukuki ve teknik kapsam açısından belli bir birikim ve uygulama tecrübesini gerektirmesi nedeniyle bu tür davalara ilişkin olarak ilgili bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla 4.1.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kanunun 22. maddesinin (h) bendi hükmüne göre şartname düzenlenmeksizin ve teminat aranmaksızın pazarlık usulüyle serbest avukatlardan hizmet satın alınabilmesi imkânı getirildiği görülmektedir.

09/07/2005 tarihli ve 25870 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2005/9075 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Yüce Divanda görülmekte olan bir davada, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını, müdahil sıfatıyla temsil etmek üzere 4353 sayılı Kanunun 36. maddesinin birinci fıkrası ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22. maddesinin (h) bendi uyarınca serbest avukatlardan hizmet satın alınmasının kararlaştırıldığı anlaşılmıştır.

ADRES: Milli Müdafaa Caddesi No: 22 Kızılay 06659 ANKARA
Tel : (0 312) 417 77 70 Faks: (0 312) 418 18 40
e-posta: kanunlar@mda.gov.tr

Elektronik A&: <http://www.kgm.adalet.gov.tr>

1/2

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

KAMMUYA
İHALE İLE
AVUKAT
ALIMI

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.03-

.../.../2005

Serbest avukatlardan veya avukat ortaklıklarından hizmet satın alınabilmesine imkan tanıyan 2005/9075 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının, 4353 sayılı Muhakemat Umum Müdürlüğünün Vazifelerine, Devlet Davalarının Takibi Usullerine ve Merkez ve Vilayetler Kadrolarında Bazı Değişiklikler Yapılmasına Dair Kanununun 22. maddesinde de belirtildiği gibi ihtisas gerektiren ve ihtiyaç duyulan bir konuya münhasır olup, genel ve sürekli bir uygulama niteliği taşıyamaması sebebiyle, kamu avukatları aleyhine bir durum meydana getirmedeği düşünülmektedir.

Bununla birlikte önerileriniz, Kamu İhale Kanununda yapılacak kanun değişikliği çalışmasında değerlendirilmek üzere not edilmiştir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Niyazi GÜNEY
Bakan a.
Hâkim
Genel Müdür

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
GELEN EVRAK	
Tarih: 12.9.2005	Sayı: 3457
Ek: —	İlg: 14-1

ADRES: Millî Müdafaa Caddesi No: 22 Kızılay 06659 ANKARA
Tel : (0 312) 417 77 70 Faks: (0 312) 418 18 40
e-posta: kanunlar@adalet.gov.tr

Elektronik Ağ: <http://www.kgm.adalet.gov.tr>

2/2

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

Sayı: 1171

Ankara 01/08/2005

Konu: Kamu İhale Kanunu'nun 22. maddesinin (h) bendi hükmüne göre avukatlık hizmeti satın alınması yönteminin Avukatlık Yasası'na ve Meslek Kurallarına aykırılığı.

9 Temmuz 2005 tarih 25870 sayılı *Resmi Gazete'*de yayımlanan 2005/9075 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar eski Bakanları Mustafa Cumhur Ersümer ile Zeki Çakan haklarında Yüce Divan Başkanlığı'nun 2004/3 esasında açılan kamu davasında, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını müdahil sıfatıyla temsil etmek üzere 4353 sayılı kanunun 5228 sayılı kanunla değişik 36/1 maddesi ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanun'unun 22. maddesine 5020 sayılı kanunla ekli (h) bendi uyarınca serbest avukatlardan hizmet satın alınması kararlaştırılmıştır.

Bu karar gereği olarak, Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü 21.7.2005 tarih 4394/12098 sayılı yazısı ve ekindeki bilgi notu ile baro başkanlıklarına teklif verecek avukatların ya da avukatlık ortaklıklarının 27.7.2005 günü saat 17.00 ye kadar "*ücret tekliflerini*", "*belge*" ve "*taahhütleri*"ni bildirmelerini istemiştir.

Ortaya çıkan durum, Avukatlık Yasası'na ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarına, Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliği'ne aykırıdır. Avukat, kendine iş sağlama niteliğindeki hiçbir davranışta bulunamaz.

Oysa Maliye Bakanlığı'nın yukarıda sözünü ettiğimiz "*bilgi notu*"nun ekindeki, "*HİZMET ALINACAK AVUKATLIK FİRMASININ SEÇİMİNDE GÖZ ÖNÜNE ALINACAK VE BELGELENDİRİLMESİ İSTENEN KRİTERLER*" başlıklı bölümünde;

- "Bu işle ilgili olarak çalışacak/çalıştırılacak kilit personel hakkında bilgi",

- "Daha önceden Yüce Divan'da vekil olarak dava takip etmiş ise buna ilişkin bilgi ve belgeler" (dava sayısı, konusu, tarafları, dosya numaraları ve neticeleri)

- "Avukatlık ortaklığı olarak telif verilmesi halinde, Olinikliğin özellikleri hakkında bilgi",

- "Davanın takip ve sonuçlandırılması için talep edilecek avukatlık Ücreti ve ödeme şekli hakkında teklifi"

- "Ortak girişim olarak teklif verilmesi halinde, ortaklığa dahil her bir avukatın ya da avukatlık ortaklığının ayrı ayrı belirlenen kriterleri taşıdığına dair taahhütname",

- "Anayasa, Borçlar Hukuku, Ceza Hukuku, Enerji Hukuku, İhale Hukuku, uluslararası anlaşma, sözleşme ve protokollerle ilgili mevzuat ile bunların enerji konusundaki uygulamaları, Yap İşlet ve Yap İşlet Devret modelleri ile ilgili mevzuat uygulamaları, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın teşkilat ve görevleriyle ilgili 3154 sayılı kanununun ve uygulaması konularına ve terminolojilerine vakıf olma, özellikle enerji ve uluslararası sözleşmeler konusundaki deneyimler ve varsa takip edilen davalar hakkında bilgi." gibi tümüyle bir avukatın ancak Avukatlık Yasası'na ve Meslek Kuralları'na ve Reklam Yasağı Yönetmeliği'ne aykırı davranarak yanıtlayabileceği kriterler talep edilmektedir.

Bu yaklaşım ve avukatlar arasında bu tür bir yarışma ve Ücret konusunda "eksiltme" anlayışının Devlet tarafından uygulamaya sokulması kabul edilemez.

Ayrıca bu durum, söz konusu davayı halen takip etmekte olan kamu avukatları için de ağır bir bütündür.

Açılan bu ihalenin Kamu İhale Yasası'nın 22. maddesinin (h) bendine dayanıyor olması da Avukatlık Yasası'na aykırılığını ortadan kaldırmaz.

KAMMUYA
İHALE İLE
AVUKAT
ALIMI

Türkiye Barolar Birliği olarak anılan ihaleye katılan avukat olursa kayıtlı olduğu baro nezdinde disiplin yönünden gerekenin yapılması talep edilecektir.

Adalet Bakanlığı'ndan da hiçbir hukukçunun kabul edemeyeceği bu meslek etiğine aykırı durumu ortaya çıkaran Kamu İhale Yasası'nın 22. maddesine 12.12.2003 tarihinde 5020 sayılı yasa ile eklenen (h) bendinin metinden çıkarılması için yasa değişikliği girişiminde bulunulmasını diliyoruz.

Durumu takdirlerinize saygılarımızla sunarız.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

KAMMUYA
İHALE İLE
AVUKAT
ALIMI

Sayı : 1930

Ankara 23/09/2005

BARO BAŞKANLIĞI
BURSA

"Kamu İhale Kanununun 22.maddesinin (h) bendi hükmüne göre avukatlık hizmeti satın alınması yönteminin Avukatlık Yasası'na ve Meslek Kurallarına aykırılığı" konusunda Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü nezdinde yapılmış olduğumuz girişimlere anılan Bakanlık tarafından verilen 05.09.2005 günlü B.03.0.KGM.0.00.00.03-2481 sayılı cevabi yazının bir örneği ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Eki:1

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı : 1930

Ankara 23/09/2005

BARO BAŞKANLIĞI
MANİSA

"Kamu İhale Kanununun 22.maddesinin (h) bendi hükmüne göre avukatlık hizmeti satın alınması yönteminin Avukatlık Yasası'na ve Meslek Kurallarına aykırılığı" konusunda Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü nezdinde yapmış olduğumuz girişimlere anılan Bakanlık tarafından verilen 05.09.2005 günlü B.03.0.KGM.0.00.00.03-2481 sayılı cevabi yazının bir örneği ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Eki:1

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.03- 2481
Konu : Dilekçe

05.09.2005

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 01/08/2005 tarihli ve 1171 sayılı yazınız.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22. maddesine 12/12/2003 tarihli ve 5020 sayılı "Bankalar Kanununu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun" ile eklenen (h) bendinin Avukatlık Kanununa, Meslek Kurallarına ve Reklam Yasası Yönetmeliğine aykırılık oluşturduğunu belirterek, söz konusu hükmün kanun metninden çıkarılması için kanun değişikliğinde bulunulması talebini içerir ilgi yazınız incelendi.

Bilindiği gibi, Kamu İhale Kanununun "Doğrudan temin" başlıklı 22. maddesinde, bentler halinde belirlenen hallerde ihtiyaçların ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temini usulüne başvurulabileceği, alımlarda ihale komisyonu kurma ve 10. maddede sayılan yeterlik kurallarını arama zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçların temin edileceği belirtilmiştir. Kanunun söz konusu maddesine 5020 sayılı Kanunun 28. maddesi ile eklenen (h) bendi gereğince, 4353 sayılı Kanunun 22. ve 36. maddeleri uyarınca Türk veya yabancı uyruklu avukatlardan hizmet alımları da kapsam içine alınmıştır.

5020 sayılı Kanunun 4. maddesi ile de 4353 sayılı Kanununun 22. maddesine eklenen fıkra ile "İhtisas gerektiren ve ihtiyaç duyulan hallerde; ilgili Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22. maddesinin (h) bendi hükmüne göre serbest avukatlardan veya avukat ortaklıklarından hizmet satın alınabileceği" düzenlenmiştir.

5020 sayılı Kanunla getirilen hükmün lafzına ve gerekçesine bakıldığında, Devletin taraf olduğu bazı davaların hukuki ve teknik kapsam açısından belli bir birikim ve uygulama tecrübesini gerektirmesi nedeniyle bu tür davalara ilişkin olarak ilgili bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla, 4.1.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kanunun 22. maddesinin (h) bendi hükmüne göre şartname düzenlenmeksizin ve teminat aranmaksızın pazarlık usulüyle serbest avukatlardan hizmet satın alınabilmesi imkânı getirildiği görülmektedir.

09/07/2005 tarihli ve 25870 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2005/9075 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Yüce Divanda görülmekte olan bir davada, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını, müdahil sıfatıyla temsil etmek üzere 4353 sayılı Kanunun 36. maddesinin birinci fıkrası ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22. maddesinin (h) bendi uyarınca serbest avukatlardan hizmet satın alınmasının kararlaştırıldığı anlaşılmıştır.

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

KAMUYA
İHALE İLE
AVUKAT
ALIMI

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.03-

.../.../2005

Serbest avukatlardan veya avukat ortaklıklarından hizmet satın alınabilmesine imkan tanıyan 2005/9075 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının, 4353 sayılı Muhakemat Umum Müdürlüğünün Vazifelerine, Devlet Davalarının Takibi Usullerine ve Merkez ve Vilayetler Kadrolarında Bazı Değişiklikler Yapılmasına Dair Kanununun 22. maddesinde de belirtildiği gibi ihtisas gerektiren ve ihtiyaç duyulan bir konuya münhasır olup, genel ve sürekli bir uygulama niteliği taşımaması sebebiyle, kamu avukatları aleyhine bir durum meydana getirmedeği düşünülmektedir.

Bununla birlikte önerileriniz, Kamu İhale Kanununda yapılacak kanun değişikliği çalışmasında değerlendirilmek üzere not edilmiştir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Niyazi GÜNEY
Bakan a.
Hâkim
Genel Müdür

TÜRKİYE DAVOLAR BİRLİĞİ	
GELEN EVRAK	
Tarih: 12.9.2005	Sayı: 3457
Ek: —	İlgk: 14 - 1

ADRES: Milli Müdafas Caddesi No: 22 Kızılay 06659 ANKARA
Tel : (0 312) 417 77 70 Faks: (0 312) 418 18 40
e-posta: kanunlar@adalet.gov.tr

Elektronik Ağ: <http://www.kgm.adalet.gov.tr>

2/2

MANİSA BAROSU

Manisa : 02.09.2005
Sayı : 2005/902

**TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
YÖNETİM KURULU BAŞKANLIĞI'NA
ANKARA**

İlgi: 29.07.2005 tarih ve 2005/902 sayılı yazımız.

Yukarıda belirtilen ilgi sayılı yazımıza ek olarak, Ankara Barosu Başkanlığı'nın Danıştay Başkanlığı'na açmış bulunduğu yürütmenin durdurulması talepli dava dilekçesi örneği ile bahse konu 09.07.2005 tarih ve 25870 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 23.06.2005 tarih ve 2005/9075 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Saygılarımla.

Avukat Reza Z. PEKİRLİ
MANİSA BAROSU BAŞMANI

Eki: 7

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
GELEN EVRAK	
Tarih: 4.8.05	Sayı: 2271
Ek: 7	İlgi: Z-50

MANİSA BAROSU BAŞKANLIĞI Pekar Mah. Belediye Cad. No:64/4 45020 MANİSA

Tel : 0.236 238 98 72 - 231 36 64 Fax : 0.236 238 98 72

ADLİYE Baro Kaleni Tel : 0.236 231 16 77 Fax : 0.236 231 96 91

MABEM Tel : 0.236 232 32 16 Fax : 0.236 232 32 16

info@manisabarasu.org.tr

Bakanlar Kurulu Kararları

Karar Sayısı : 2005/9075

Maliye Bakanlığınca, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesinin (h) bendi hükmüne göre serbest avukatlardan veya avukatlık ortaklıklarından hizmet satın alınmasına ilişkin ekti Kararın yürürlüğe konulması; adı geçen Bakanlığın 16/6/2005 tarihli ve 22073 sayılı yazısı üzerine, 8/1/1943 tarihli ve 4353 sayılı Kanunun 36 ncı maddesine göre, Bakanlar Kurulu'na 23/6/2005 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Abmet Nerdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

A. GÜL Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.	A. ŞENER Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	B. ATALAY Devlet Bak. ve Başb. Yrd. V.	B. ATALAY Devlet Bakanı
A. BABACAN Devlet Bakanı	K. TÜZMEN Devlet Bakanı V.	N. ÇUBUKÇU Devlet Bakanı	K. TÜZMEN Devlet Bakanı
C. ÇİÇEK Adalet Bakanı	M. V.GÖNÜL Milli Savunma Bakanı	A.AKSU İçişleri Bakanı	K.UNAKITAN Maliye Bakanı
H.ÇELİK Milli Eğitim Bakanı	F. N.ÖZAK Beyindürlük ve İskan Bakanı	R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı
F. N.ÖZAK Tarım ve Köyşleri Bakanı V.	M. BAŞEŞGİOĞLU Çalışma ve Sos. GÜv. Bakanı	A. COŞKUN Sanayi ve Ticaret Bakanı	
M.H.GÜLER Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	A. KOÇ Kültür ve Turizm Bakanı	O. PEPE Çevre ve Orman Bakanı	

23/6/2005 Tarihli ve 2005/9075 Sayılı
Kararname Eki

KARAR

Madde 1 — Enerji ve Tabii Kaynaklar eski Bakanları Mustafa Cumhur Eröimer ve Zeki Çakan hakkında 765 sayılı Türk Ceza Kanununa muhalefet suçundan Yüce Divan'ın 2004/3 esasında açılan kamu davasında, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesinin (h) bendi hükmüne göre serbest avukatlardan veya avukatlık ortaklıklarından hizmet satın alınması kararlaştırılmıştır.

Madde 2 — Hizmet satın alınmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.

Madde 3 — Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 4 — Bu Kararı Maliye Bakanı yürütür.

ANKARA BAROSU BAŞKANLIĞI

DANIŞTAY BAŞKANLIĞI'NA

Yürütmenin durdurulması taleplidir.

KAMMUYA
İHALE İLE
AVUKAT
ALIMI

DAVACI : Ankara Barosu Başkanlığı
VEKİLİ : Av. Kemal VURALDOĞAN
ADRESİ : Adliye Sarayı B Blok Kat 5 06251 Sıhhiye/
ANKARA
DAVALI : Başbakanlık Ankara
Maliye Bakanlığı, Ankara

KONUSU: 09.07.2005 tarih ve 25870 sayılı Resmi Gazete yayımlanan 2005/9075 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Müdürlüğünün 4394/12098 sayılı işleminin iptali istemidir.

OLAYLAR:

1. 09.07.2005 tarih ve 25870 sayılı Resmi Gazete yayımlanan 2005/9075 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla, Enerji ve Tabii Kaynakları eski Bakanları *Mustafa Cumhur ERSÜMER ve Zeki ÇAKAN* hakkında 765 sayılı Türk Ceza Kanununa muhalefet suçundan Yüce Divan'ın 2004/3 esasında açılan kamu davasında, Maliye Bakanlığı'nın 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22. maddesinin (h) bendi uyarınca, *serbest avukatlardan veya avukatlık ortaklıklarından hizmet alması kararlaştırılmış, hizmet satın alma usul ve esaslarının Maliye Bakanlığınca belirlenmesi, alınan kararın Maliye Bakanı tarafından kararlaştırılmıştır.*

(EK-1)

2. Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü tarafından Baromuza gönderilen yazıyla,

anılan Bakanlar Kurulu Kararına atıfta, Yüce Divan'da görülen davaya ilişkin özet bilgi sunulmuş. "HİZMET ALINACAK AVUKATLIK FİRMASININ SEÇİMİ(N)DE GÖZ ÖNÜNE ALINACAK VE BELGELENDİRİLMESİ İSTENEN KRİTERLER" başlığı altında isteklilerden, *daha önceden Yüce Divan'da vekil olarak dava takip edilmiş ise bu davaların sayısı, konusu, tarafları, dosya numaraları, neticeleri hakkında bilgi özellikle enerji ve uluslararası sözleşmeler konusundaki deneyimler ve varsa takip edilen davalar hakkında bilgi verilmesi talep edilmiştir, (EK-2)*

İPTAL İSTEMİMİZİN GEREKÇELERİ

1. iptali istenen işlemler sır saklama yükümlülüğüne aykırıdır.

Avukatlık Kanunu madde 36. "Avukatların kendilerine tevdi edilen veya gerek avukatlık görevi, gerekse, Türkiye Barolar Birliği ve barolar organlarorganlarındaki görevleri dolayısıyla öğrendikleri hususları açığa vurmaları" nı yasaklamaktadır. Hizmet Alınacak Avukatlık Firmasının Seçiminde Göz Önüne Alınacak Ve Belgeleştirilmesi istenen Kriterlerin 4. maddesi uyarınca istekli, *daha önceden Yüce Divan'da vekil olarak takip ettiği dosyaların konusunu, taraflarını, dosya numaralarını ve neticelerini bildirmek zorundadır.* Yine aynı kriterlerin maddesinde belirtilen alandaki *deneyim ve takip edilen işlere ait bilgi istenmektedir.* Bu bilgilerin avukatlar ve avukat ortaklıkları tarafından da idareye sunulması Avukatlık Kanunu'nun 36 ve 136. maddelerine aykırıdır ve disiplin cezası yaptırımına bağlanmıştır. (EK-3)

2. İptali istenen işlemler reklam yasağına ilişkin kurallara aykırıdır.

Avukatlık Kanunu madde 2 uyarınca avukatlık kamu hizmeti ve serbest meslek olup, avukatlar yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil eder. Avukatlık mesleğinin bu niteliği nedeniyle, kanun koyucu avukatların hak ve ödevlerini ayrıntılı bir şekilde düzenlemiş

diğer serbest mesleklerin aksine, avukatlık mesleğinin icrasına ilişkin çeşitli sınırlamalar öngörmüştür. Avukatlık Kanunu madde 55, “*Avukatların iş elde etmek için reklam sayılabilecek her türlü teşebbüs ve harekette bulunmaları ve özellikle tabelalarında ve basılı kağıtlarında avukat unvanı ile akademik unvanlarından başka sıfat kullanmaları yasaktır.*” hükmüne yer vermektedir. Maliye Bakanlığı’nca aranan kriterlerin 4. maddesinde daha önceden Yüce Divan’da vekil olarak takip edilen işlerle 11. maddede belirtilen alanlardaki deneyim ve takip edilen işlere ilişkin bilgi verilmesinin Avukatlık Kanunu madde 55’e aykırı olduğu açıktır. Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliği’nin 11. maddesiyle de avukatların ve avukat ortaklıklarının iş elde etmek için reklam sayılabilecek girişim ve eylemde bulunması yasaklanmıştır. Avukatların ve avukat ortaklıklarının iptali istenen Bakanlar Kurulu kararı uyarınca teklif vermeleri Avukatlık Kanunu ve Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliği’ne aykırıdır. *Türkiye Barolar Birliği tarafından duyurulan meslek kurallarının 8. maddesi uyarınca avukat, kendisine iş sağlama niteliğindeki her türlü davranıştan çekinmek zorundadır.* Dolayısıyla, avukatların ve avukat ortaklıklarının iptali istenen Bakanlar Kurulu kararı uyarınca teklif vermesi Avukatlık Kanunu madde 55, Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliği madde 2 ve Avukatlık Meslek Kuralları madde 8’e aykırıdır ve disiplin cezası yaptırımına tabidir. (EK-4)

3. İptali istenen işlemler nedeniyle kamu avukatlarının mesleki onuru telafi edilemez şekilde zedelenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti idaresinde yüzlerce avukat ve hukuk müşaviri büyük bir özveriyle görev yapmaktadır *Meslektaş olmaktan kıvanç duyduğumuz kamu avukatları ve hukuk müşavirlerinin birikimlerinin, mesleki deneyimlerinin göz ardı edilmesi, Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana üstlendikleri görevin ihaleye çıkartılması, arkadaşlarımızın meslek onuruna açık ve ağır bir saldırı oluşturur.* İhaleye konu Yüce Divan dosyası ile kamu avukatları ve hukuk müşaviri meslektaşlarımızın takip

ettiği davalar arasında hukuksal açıdan bir farklılık bulunmamaktadır. Kamu avukatları ve hukuk müşavirlerinin mesleki birikimlerinin yok sayılması, bundan sonraki süreçte kamu avukatlığı hizmetinin kötü işlemesine yol açacak, bu alanda hizmet sunan meslektaşlarımızın özgüvenine zarar verecektir.

4. Avukatlık Hizmetinin İhale Yoluyla Satın Alınması Anayasaya Aykırıdır.

Kamu İhale Kanununun 22. maddesi ve Maliye Vekaleti Baş Hukuk Müşavirliğinin Ve Muhakemat Umum Müdürlüğünün, Vazifelerine, Devlet Davalarının Takibi Usullerine Ve Merkez Ve Vilayetler Kadrolarında Bazı Değişiklikler Yapılmasına Dair Kanunun 36. maddesi uyarınca, Bakanlar Kurulu Kararıyla avukatlık hizmetinin ihale yoluyla satın alınması mümkün hale getirilmiştir. Anayasa'nın 2. maddesiyle Cumhuriyetin nitelikleri arasında hukuk devleti olma ilkesine yer verilmiş, 10. maddeyle kanun önünde eşitlik ilkesi kabul edilmiş, 36. adil yargılanma hakkı istisnasız tüm insanlara tanınmış, 138. maddeyle Mahkemelerin bağımsızlığı düzenlenmiştir. Bakanlar Kurulu Kararıyla görülmekte olan bir davaya ilişkin avukatlık hizmetinin ihaleye çıkarılması, ihaleye konu davanın tarafları ile diğer davaların tarafları arasında eşitsizliğe neden olacak, görülmekte olan bir davada avukatlık hizmetinin satın alınması davayı yürüten Hakim(ler)de manevi baskı yaratacaktır. *Bir tarafın avukatının Bakanlar Kurulu kararı uyarınca ihaleyle temin edilmesi, ihaleyle temin edilen avukatın diğer avukatlardan üstün nitelikleri nedeniyle tercih edildiği kanısı yaratacak bu durum ise adil yargılanma engel teşkil edecektir.* Mahkemenin ismi davanın konusu ne olursa olsun, ihtiyaç duyulan avukatlık hizmetinin bu şekilde satın alınması adil yargılanmanın ihlalidir. Anılan hükümlerin Anayasa'nın 2, 10, 36 ve 138. maddelerine aykırı olması nedeniyle, bu konuda karar verilmesi için dosyanın Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmesi gerekmektedir.

5. İYUK madde 27'deki, şartlar oluştuğundan yürütmenin durdurulması kararı verilmelidir.

İptali istenen işlemler için Barolara bilgilendirme yazısı gönderilmiş (EK-2), son başvuru tarihinin 27.7.2005 olduğu belirtilmiştir. Avukatların ve avukat ortaklıklarının Ek 2'de sunulan hizmet alınacak avukatlık firmasının seçiminde göz önüne alınacak ve belgelendirilmesi istenen kriterlere uygun teklif vermesi halinde Avukatlık Kanunu, meslek kuralları ve Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliği ihlal edilmiş olacaktır. Dolayısıyla, iptali istenen işlemler sonucunda avukatlık hizmeti satın alınması halinde tercih edilen avukat(lar) hakkında disiplin soruşturması açılması gündeme gelebileceği gibi; Yüce Divan'da görülmekte olan davanın avukatının ihale sonucunda belirlenmesi davanın tarafları ve yargının kurucu unsurları üzerinde manevi baskı yaratacaktır. Hukuka aykırılığı açık olan dava konusu işlemlerin uygulanması telafisi imkansız zararlara yol açacağı açıktır. İSTEM: Anılan nedenlerle, 09.07.2005 tarih ve 25870 sayılı Resmi Gazete yayımlanan 2005/9075 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğünün 4394/12098 sayılı 21.7.2005 tarihli işleminin öncelikle yürütülmesinin durdurulmasına ve sonuçta iptaline, yürütmenin durdurulması talebimiz hakkında karar verilmesinden sonra Anayasaya aykırılık itirazımız nedeniyle bu konuda karar verilmesi için dosyanın Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmesine yargılama giderleri ile vekalet ücretinin davalılar üzerinde bırakılmasına karar verilmesini talep ederiz.

Saygılarımla. 01.08.2005

- EKİ: 1. Bakanlar Kurulu Kararı
2. Yazı Örneği
3. Yönetmelik Örneği
4. Karar Örneği
5. Vekaletname

Ankara Barosu Başkanlığı

Vekili

Av. Kemal VURALDOĞAN

KAMUYA
İHALE İLE
AVUKAT
ALIMI

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: I-50/1183

Ankara 01 /08/2005

BARO BAŞKANLIĞI **MANİSA**

İlgi: 29.07.2005 günlü 2005/902 sayılı yazınız.

Kamu İhale Kanununun 22.maddesinin (b) bendi hükmüne göre avukatlık hizmeti satın alınması yönteminin Avukatlık yasası 'na ve meslek kurallarına aykırılığı konusunda Başbakanlık, Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği'ne gönderdiğimiz yazının bir örneği ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Eki:2

Adres : Karanfil Sokak No : 5/62 06650 Kızılay - ANKARA
Tel : 425 30 11 - 425 36 19 - 418 05 12 - 418 13 46 Faks : 418 78 57
İnternet Adresi : www.barobirlik.org.tr e-mail : admin@barobirlik.org.tr

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Ankara 01 /08/2005

BARO BAŞKANLIĞI

.....

DUYURU NO:2005/63

Kamu İhale Kanununun 22.maddesinin (h) bendi hükmüne göre avukatlık hizmeti satın alınması yönteminin 'Avukatlık Yasası'na ve meslek kurallarına aykırılığı konusunda Başbakanlık, Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği'ne gönderdiğimiz yazının bir örneği ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla.

**Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK**

Eki:2

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 1176

Ankara 01/08/2005

**ENERJİ ve TABİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
BAŞHUKUK MÜŞAVİRLİĞİ
ANKARA**

(Aynı yazı Başbakanlık Makamına, Maliye Bakanlığına, Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğüne ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına da gönderildi.)

Kamu İhale Kanununun 22.maddesinin (h) bendi hükmüne göre avukatlık hizmeti satın alınması yönteminin Avukatlık Yasası'na ve Meslek Kurallarına aykır olduğu düşüncesi ile Adalet Bakanlığı'na sunulan yazımızın bir örneği ektedir.

Durumu bilgilerinize ve takdirlerinize sunarım.

Saygılarımla.

**Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK**

Eki: 1

MANİSA BAROSU

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
GELEN EVRAK	
Tarih: 29.7.05	Sayı: 2059
Ek: -	İlgk: I-50

Manisa : 29.07.2005
Sayı : 2005/902

**TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
YÖNETİM KURULU BAŞKANLIĞI'NA
ANKARA**

İlgi: a- 03.08.2004 tarih ve 04/744 sayılı yazınız.
b- 17.09.2004 tarih ve 1-50/15448 sayılı yazınız.

Yukarıda bizim ve Sayın Başkanlığınızın düzenlemiş olduğu yazıların tarih ve numaraları gösterilmektedir. Bu yazılardan, sözü geçen devlet işletmeleri ile tüm resmi kurumu ve kuruluşların (T.C.Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığına özelleştirme kapsamına alınarlarda dahil olmak üzere) hukuki danışmanlık ve diğer hukuk hizmetleri konularında açtıkları ihalelerin Barolar aracılığıyla avukatlara duyurulması konusunun Başkanlığınıza iletildiği anlaşılmaktadır.

Başkanlığınızca gönderilen cevabı yazıda ise "söz konusu duyurularına belirli bir bölgede faaliyet gösteren meslektaşlarımızı ilgilendireceğinden hareketle; mahalli, idarelerce açılacak ihalelerin, Birliğiniz kanalı ile ülke çapında ülke çapında tüm meslektaşlarınıza duyurulmasında yarar görülmekte ve konunun ilgili Barolar tarafından değerlendirilmesinin daha doğru olacağı düşünülmektedir." denilmiştir.

Ekte gönderdiğimiz Sayın Bursa Barosu Başkanlığı'nın 25.07.2005 tarihli basın açıklamasında ise "avukatlık hizmeti alımı"nın Avukatlık Kanunu ve Avukatlık Meslek Kurallarına açıkça aykırı olduğu, avukatlık hizmetinin ihale ile satın alınmasının avukatlık mesleği kural ve ilkeleriyle bağdaşmadığı ayrıca da "avukatlık hizmeti ihale konusu olamaz" denilerek söz konusu ihale yasası hükümünün değiştirilmesi talep edilmektedir.

Avrupa Birliği Uyum Yasaları ile Türkiye'nin Dünya Ticaret Örgütü, IMF ve Dünya Bankası ile yaptığı tüm kredi sözleşmeleri ve özelleştirme çalışmalarında hukuk hizmetlerinin satın alınması serbest piyasa koşullarına bağlanmıştır, (Bu arada geçtiğimiz yıl Rekabet Kurulunun Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi hakkında vermiş olduğu kararın göz önünde tutulması). Ve ülkemizde uzun yıllardan beri kamuoyuna yansıtılmadan avukatlık, hukuk hizmetleri ihale yolu ile yerli ve yabancı şirketlere verildiği tarafınızdan ve Başkanlığınızca da bildirildiği ortadadır. Buna göre geçen yılki 03.08.2004 tarihli yazımızın Başkanlığınızca farklı değerlendirildi-

MANİSA BAROSU BAŞKANLIĞI Peker Mah. Bebediç Cad. No:644 45020 MANİSA
Tel : 0 236 238 99 72 - 231 36 64 Fax : 0 236 238 99 72
ADLİYE BARSU KALEMİ Tel : 0 236 231 16 77 Fax : 0 236 231 96 91
MAREM Tel : 0 236 232 32 16 Fax : 0 236 232 32 16

info@manisabarsu.org.tr

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

KAMUYA
İHALE İLE
AVUKAT
ALIMI

riildiği, durumun yeniden ve hali hazır objektif koşullara göre değerlendirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Bu durumda Devlet İhale Kurumu, Özelleştirme İdaresi ve diğer Kamu İktisadi Kuruluşlarının avukatlık ve hukuk ihalelerinin Başkanlığınızca izlenerek Barolara bildirilmesini talep ediyoruz.

Bu yolla ülkemizdeki avukatlık hizmetlerinin uluslar arası avukatlık hizmetleri ile yarışmasının rekabet edebilmesinin, mesleğimize yeni ufuklar açacağı düşünülmektedir.

Taleplerimizin Başkanlığınızca yeniden ele alınmasını ve buna göre gerekli işlemlerin yapılmasını bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla.

Eki: Bursa Barosu Basın Bildirisi ve ekleri

NOT: Basın bildirisinde ileri sürülen Avukatlık Yasası Hükümü esas alınarak Kamu İhale Yasası değişikliği gerçekleştirilebilecekse bu konuda yapılacak değişiklik çalışmalarını bizde Baro olarak destekleyeceğimizi bildiririz.

MANİSA BAROSU BAŞKANLIĞI Pazar Mah. Belediye Cad. No 644 45020 MANİSA

Tel : 0.236 238 98 72 - 231 36 64 Fax : 0.236 238 98 72

ADLİYE Bire Katenzel Tel : 0.236 231 16 77 Fax : 0.236 231 96 91

MABEM Tel : 0.236 232 32 16 Fax : 0.236 232 32 16

info@manisabarosu.org.tr

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: I-50/15448

Ankara 17/09/2004

BARO BAŞKANLIĞI
MANİSA

İLGİ: 03.08.2004 günlü 04/744 sayılı yazınız.

Devlet İşletmeleri ile Resmî Kurum ve Kuruluşların ilgi yazınızda söz edilen hususlarda bugüne kadar Birliğimize intikal eden herhangi bir talepleri olmamıştır. Hukuk birimleri olan kurum ve kuruluşların aynı amaçla ihale açmalarının mümkün olup olmadığı her kurum ve kuruluş için -yasal mevzuat, yönetmelik ve hizmet sözleşmeleri- açısından ayrı ayrı değerlendirilebilir.

Bilindiği gibi Birliğimiz avukatlar ve avukatlık mesleğini ilgilendiren konularda meslektaşlarımızı Barolar aracılığıyla bilgilendirmektedir. İlgî yazınıza konu teşkil eden duyuruların belirli bir bölgede faaliyet gösteren meslektaşlarımızı ilgilendireceğinden hareketle; mahalli, idarelerce açılacak ihalelerin, Birliğimiz kanalıyla ülke çapında tüm meslektaşlarımıza duyurulmasında yarar görülmekte ve konunun ilgili Barolar tarafından değerlendirilmesinin daha doğru olacağı düşünülmektedir.

Bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Adres : Karanfil Sokak No : 5/62 06650 Kızılay - ANKARA
Tel : 425 30 11 - 425 36 19 - 418 05 12 - 418 13 46 Faks : 418 78 57
İnternet Adresi : www.barobirlik.org.tr e-mail : admin@barobirlik.org.tr

MANİSA BAROSU

Manisa : 03.08.2004

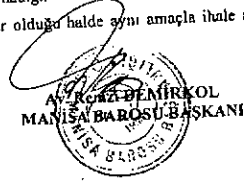
Sayı : 04/204

**TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI'NA,
ANKARA**

Devlet işletmeleri ile tüm resmi kurum ve kuruluşların (T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na özelleştirme kapsamına alınanlar da dahil olmak üzere) Hukuki Danışmanlık ve diğer Hukuk Hizmetleri konularında açtıkları ihalelerin Barolar vasıtasıyla avukatlara duyurulmasının mesleğin gelişmesine ve avukatların ekonomik seviyelerinin iyileşmesine katkı olacağı düşüncesindeyiz.

Bu amaçla aşağıdaki hususlarda görüşlerinizin Baromuza bildirilmesine müsaade ederim.

1. Devlet işletmeleri ile tüm resmi kurum ve kuruluşların (T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na özelleştirme kapsamına alınanlar da dahil olmak üzere) Hukuki Danışmanlık ve diğer Hukuk Hizmetleri konularında açtıkları ihaleleri T.B.B.'ne bildirip bildirmedikleri.
2. Bu ihaleler hakkındaki bilgilerin T.B.B.'nce ilgili mercilerden alınması ve Barolar vasıtasıyla avukatlara duyurulmasının mümkün olup olmadığı.
3. Bu kuruluşların kendi Hukuk birimleri var olduğu halde aynı amaçla ihale açmalarının yasal olup olmadığı.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
GELEN EVRAK	
Tarih: 58.04	Sayı: 48715
Ek: -	İş: J-50

ADRES: Peker Mah. Belediye Cad. No:64/4 45020 MANİSA
TEL: 0 (236) 238 98 72 - 231 36 64 FAX: 238 98 72 - 239 92 15
info@manisabarosu.org.tr

MESLEĞE YARAŞIR
KILIK KIYAFET

BARO BAŞKANLIĞI

ANKARA

İlgi:8.11.2005 tarih 15974 sayılı yazınız.

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 20. maddesi; "AVUKATLAR VE AVUKAT STAJYERLERİ, MESLEĞE YARAŞIR BİR KILIK VE KIYAFETLE BAŞLARI AÇIK OLARAK MAHKEMELERDE GÖREV YAPARLAR. DURUŞMALARA TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ'NCE ŞEKLİ SAPTANMIŞ CÜPPE İLE VE TEMİZ KIYAFETLE ÇIKARLAR. ERKEK AVUKATLAR İKLİM VE MEVSİM KOŞULLARININ ELVERDİĞİ ÖLÇÜDE KRAVAT TAKARLAR." kuralını içermektedir.

Bu kural doğrultusunda 1.1.1975 tarihli "Avukatların Resmî Kılık Yönergesi" yürürlüğe girmiş ve 2.6.1989 tarih 752/23 sayılı, 16.8.1993 tarih 963/40 sayılı ve 23.11.1994 tarihli 1826/52 sayılı genelgeler yayınlanmıştır. Adalet Bakanlığı da 1.2.1995 tarihli genelgesi ile Türkiye Barolar Birliğinin bu kuralını "genelgenin hayata geçirilmesi ve bu genelgeye uymayanlar hakkında disiplin işlemlerine tevessül edilebilmesi yönünden barolara yardımcı olunmasında gereken hassasiyetin gösterilmesi amacıyla" keyfiyeti tüm mahkemelere ve savcılıklara duyurmuştur.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu da çeşitli kararlarında *“mesleğe yaraşır, temiz kılık kıyafet”* konusunu değerlendirmişdir.

Esas olan, meslektaşlarımızın; 23.11.1994 tarihli genelgemizde belirtildiği gibi; *“erkek avukatların saç ve sakalları uzamış, erkek ve kadın avukatların kot pantolonlarla, yapılarına ve boylarına uymayan, yırtık söküük renkleri solmuş ve niteliklerini yitirmiş eskimiş cüppelerle görev yapmayı”* sürdürmemeleridir. Bu durumun kamuoyunda yarattığı tepki ve eleştirilerin en veciz ifadesi Sayın Doğan Hızlan'ın 19 Temmuz 1998 tarihli Hürriyet Gazetesi'nde yayınlanan *“Cüppe pejmürdeliği örtmez”* başlıklı makalesidir. Gerçekten de mesleğe yakışmayan kıyafetin pejmürde görünüşünü cüppe saklayamaz.

Ayrıca eleştirmemiz gereken bir başka davranış da meslektaşlarımızın adliye binalarındaki tuvaletlere cüppeli olarak girmeleridir.

Bunlardan başka, yargıç ve savcılarının yanında yargının kurucu unsuru savunmayı oluşturan avukatlar olarak, yargıç ve savcılarının resmi kılığını belirleyen 29.3.1998 tarih ve 23301 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Hakim ve Savcılarının Resmi Kıyafet Yönetmeliği'nin *“CÜBBELERİN ALTINA GİYİLECEK KIYAFETLER”* başlıklı 7. maddesinin atıfta bulunduğu, 25.10.1982 tarih ve 17849 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Çalışan Personelin Kılık ve Kıyafetine Dair Yönetmeliğin 5. maddesinin de dikkate alınması uygun olacaktır.

Yazınızda belirtilen somut olayın da bu açıklamalar ışığında değerlendirilmesi gerektiğini bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla.

Eki :

- 1-)Yönetmelikler
- 2-) Genelgeler
- 3-)Doğan Hızlan'ın makalesi

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

MESLEĞE
YARAŞIR
KILIK
KIYAFET

AVUKATLARIN RESMİ KILIK YÖNERGESİ

1136 sayılı, Avukatlık Kanunu'nun 49. maddesi gereğince Türkiye Barolar Birliği VII. Genel Kurulunda verilen yetkiye dayanılarak, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nca kabul edilen avukatların resmi kılıkları hakkındaki yönergedir.

RESMİ KILIĞIN BİÇİMİ

1. Avukatların görev yaparken giyecekleri resmi kılıkları Türkiye Barolar Birliği'nde mühürlü olarak saklanan örnek biçimindedir.

2. Bu örneğe göre, resmi kılık, üç renkten oluşmuştur. Genel görünüm siyahtır. Yaka kırmızı, ön tarafın dış yüzü boydan boya parlak siyah, bu siyahın arka yüzü ile kol kapakları yeşildir. Yakanın altındaki dikiş sırma ile kapatılmıştır.

3. Kırmızı yakanın genişliği (6) cm., yaka altındaki sırma (1)cm. yeşil kol kapağının dış yüzü (10) cm., kol içine dönen kısmı (5)cm., ön taraftaki parlak siyah (10)cm. ve arkadaki yeşil (18) cm. genişliktedir.

4. Türkiye Barolar Birliği'ndeki resmi kılığın Barolara gönderilmiş olan örnekleri baro merkezlerinde saklanacaktır. Avukatlar renkleri ve biçimi bu örneklerdeki renk ve biçime uygun kılık giymek zorundadır. Renk ve biçim tutarlılığı Barolarca sağlanacak, uygun olmayanların giyilmesine izin verilmeyecektir.

GIYİLECEĞİ YERLER

5-a) Her avukat, mahkemelere resmi kılıkla çıkmak zorundadırlar.

b) Türkiye Barolar Birliği ve Barolar Disiplin Kurulları Başkan ve üyeleri, duruşma yapılırken resmi kılıklarını giyerler. Disiplin Kurullarında taraf vekilleri de resmi kılık giymek zorundadırlar.

c) Avukatlık and içme törenlerinde Baro Başkanı ve Yönetim Kurulu üyeleri resmi kılıklarını giyerler.

ç) Türkiye Barolar Birliği ve Barolar Başkanları ve Yönetim Kurulu üyeleri, Adalet Yılı açılış törenlerine resmi kılıkları ile katılırlar.

d) Türkiye Barolar Birliği ve Baro organlarında görevli avukatlar, yargı kuruluşları mensuplarının resmi kılıkları ile katıldıkları resmi törenlerde resmi kılıklarını giyerler.

GİYİLEBİLECEK DURUMLAR

6. Türkiye Barolar Birliği ve Barolar Genel Kurul Toplantılarında resmi kılık giyilebilir.

GİYİLEMİYECEK HALLER

7. Avukatlar mahkemelerde münhasıran vekalet görevini ifa ettikleri davalar dışında, bilirkişilik, tanıklık ve tercümanlık yaparken, raf oldukları hukuk davalarında, şahsi davacı veya sanık bulunduğu ceza davalarında (başka kimselerin vekalet görevini almış olsalar dahi) resmi kılık giyemezler.

8. Örneğe aykırı, yırtık, yamalı ve uygun olmayan resmi kılık giyemezler.

YÜRÜRLÜK

9. Bu yönergede belirtilen yeni resmi kılık, 1.1.1975 tarihinde bütün avukatlar tarafından giyilmiş olacaktır. Bu tarihten sonra, resmi kılığı olmayan avukatlar, mahkemelerde görev yapamaz ve duruşmalara alınmazlar.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

BARO BAŞKANLIĞI

Ankara 16.08.1993

MESLEĞE
YARAŞIR
KILIK
KIYAFET

GENELGE NO: 963/40

Baronuza bağlı bazı bayan avukatların duruşmalara başı örtülü olarak girdikleri öğrenilmiştir.

Türkiye Barolar Birliği 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 49, 110/16, 117/7. maddeleri hükümlerine dayanarak, Anayasa'nın 2. maddesi doğrultusunda hareketle Meslek Kuralları'nın 20. maddesini kabul etmiş ve yürürlüğe koymuştur. Bu kurala göre, avukat, görev sırasında başı açık olarak çalışacaktır.

Avukatlık Yasası'nın 9. maddesi gereğince, avukat adayı, "mesleğin... kurallarına uygun davranacağıma" diyerek and içmekte ve avukatlık mesleğine böyle başlamaktadır. Bu yemin onu avukatlık mesleğini yaptığı sürece bağlayıcıdır.

Gerek Meslek Kuralları'nın 20. maddesi ve gerekse 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 9. maddesine aykırı hareket disiplin suçunu oluşturacaktır.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 110/16 ve 117/7. maddelerinde "Uyulması zorunlu meslek kurallarını tesbit etmek" görevi Türkiye Barolar Birliği'ne verilmiştir. Bu görev ve yetkiye dayanılarak, Türkiye Barolar Birliği'nin 20. Genel Kurulunca alınan bir kararla Meslek Kuralları'nın 20. maddesi "Avukatlar ve Avukat Stajyerleri mesleğe yaraşır bir kılık ve kıyafetle, başları açık olarak mahkemelerde görev yaparlar..." şeklinde değiştirilmiş olup, bu hüküm halen yürürlüktedir.

Yasal yetkiye dayanılarak, Meslek Kuralları'nın 20. maddesiyle kabul edilen bu değişiklik, bütün barolarımıza 2.6.1989 tarihli, 752/23 no.lu Genelgemizle duyurulmuştur.

Bu kurala bütün yargı organlarının, bütün avukatların ve Baroların uyması yasal bir zorunluluk iken, bazı bayan avukatların yargı yerlerinde başları örtülü olarak görev yaptıkları, kimi yargı organları ile az sayıda olsa da kimi Barolarında bu aykırı davranışlara seyirci kaldığı üzümlere öğrenilmektedir.

Avrupa İnsan Hakları Komisyonu, Üniversite diplomaları için başı açık resim çektirmeyen ve bu yüzden Türkiye'yi şikayet eden iki Türk kızının şikayetini ilişik gazete fotokopisinde görüldüğü üzere reddetmiştir. Komisyon kararında buna gerekçe olarak da *"Laik bir Üniversitede eğitim yapmak tercih edildiğinde, o okulun kurallarının da kabul edilmesi gerekir"* denmekte, din ve vicdan özgürlüğünün kısıtlandığı yolundaki iddia kabul edilmemektedir. Ayrıca Anayasa'nın 2. maddesine göre Türkiye Cumhuriyeti Laik bir devlettir. Türk avukatları, bugüne kadar devletin bu niteliğine titizlikle uymuşlar ve bu niteliği daima korumuşlardır. Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'nca da kabul edildiği gibi, laik bir devletin yargı organlarında görev yapanların, bunun kurallarına uygun davranması gerekir.

Yukarıda açıklanan Anayasal ve Yasal kurallara uymamanın zorunlu olması, din ve vicdan özgürlüğünü kısıtlayıcı nitelikte değildir. Aksine bu kurallara uymama Avukatlık Yasası ve Meslek Kuralları yönünden disiplin suçunu oluşturur.

Baromuzca bu kurallara uymayan üyelerin uyarılmalarını, direnenler hakkında disiplin yönünden gereğinin yapılması ve sonuç hakkında Başkanlığımıza bilgi verilmesini rica ederim.

Saygılarımla

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Önder SAV

KAMU KURUM VE KURULUŞLARINDA ÇALIŞAN PERSONELİN KILIK VE KIYAFETİNE DAİR YÖNETMELİK

Karar S.: 8/5105
Karar T.: 16.07.1982

RG: 25.10.1982
Sayı: 17849

AMAÇ, KAPSAM VE DEYİMLER

MADDE 1 - Bu Yönetmelik, kamu personelinin Atatürk devrim ve ilkelerine uygun, uygar, aşırılığa kaçmayacak şekilde sade bir kılık ve kıyafette olmalarını, kılık ve kıyafette birlik ve bütünlük içinde bulunmalarını sağlamayı amaçlamaktadır.

MADDE 2 - Bu Yönetmelik, genel ve katma bütçeli kurumlar, mahalli idareler, döner sermayeli kuruluşlar ve kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların iştirakleri ve müesseselerinde çalışan her sınıf ve derecedeki memurlar, sözleşmeli ve geçici görevle çalışan personel ile işçilerin kılık ve kıyafetlerinin düzenlenmesine ilişkin esasları kapsar.

MADDE 3 - Bu Yönetmelikte geçen;

a. "*Kurum ve Kuruluş*" deyimini, genel ve katma bütçeli kurumlar, mahalli idareler, döner sermayeli kuruluşlar, kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların iştirak ve müesseseleri,

b. "*Memur*" deyimini, 657 sayılı kanunun 36. maddesinde belirtilen sınıflarda (yardımcı hizmetler sınıfı dahil) çalışanları,

c. "*Sözleşmeli Personel*" deyimini, 657 sayılı kanunun 4. maddesinin (B) fıkrası, 5434 sayılı kanuna 1101 sayılı kanunla eklenen Ek 5. maddenin son fıkrası ve özel kanunların verdiği yetkiye dayanılarak 2. madde kapsamına giren kurum ve kuruluşlarda çalışanlarla 06.11.1980 gün ve 2333 sayılı kanuna göre çalışanları,

d. "Geçici Görevli" deyimi, 657 sayılı kanununun 4. maddesinin (C) fıkrasına göre çalışanlarla kadrosunun bağlı bulunduğu kurum ve kuruluş dışında başka bir kurum ve kuruluşta çalışanları,

e. "İşçi" deyimi, 657 sayılı kanununun 4. maddesinin (D) fıkrasına giren ve bu Yönetmeliğin 2. maddesinde belirtilen kurumlarda çalışanları,

ifade eder.

ANA İLKELER

MADDE 4 - Kurum ve kuruluşlarda görevli memur, sözleşmeli personel, geçici personel ile hizmetliler ve işçilerin giyimlerinde sadelik, temizlik ve hizmete uygunluk esastır.

MADDE 5 - 2. maddede sözü edilen personelin kılık ve kıyafette uyacakları hususlar:

a. (Değişik bent: 10.12.2001 - 2001/3459 s. Kararname m. 1) Kadınlar; Elbise, pantolon, etek temiz, düzgün, ütülü ve sade, ayakkabılar ve/veya çizmeler sade ve normal topuklu, boyalı, görev mahallinde baş daima açık, saçlar düzgün taranmış veya toplanmış, tırnaklar normal kesilmiş olur. Ancak bazı hizmetler için özel iş kıyafeti varsa görev sırasında kurum amirinin izni ile bu kıyafet kullanılır.

Kolsuz ve çok açık yakalı gömlek, bluz veya elbise ile stretch, kot ve benzeri pantolonlar giyilmez. Etek boyu dizden yukarı ve yırtmaçlı olamaz. Terlik tipi (sandalet) ayakkabı giyilmez.

Memurları Kanununun disiplin cezalarına ilişkin hükümleri uygulanır.

İş Kanununa tabi işçilere de aynı derecedeki cezai hükümler uygulanır.

MADDE 17 - Bu Yönetmelik; 2413 sayılı "Bilumum Devlet Memurlarının Kıyafetleri ile İlgili Kararname"; 2596 sayılı "Bazı

Kisvelerin Giyilemeyeceğine Dair Kanun"un 6. maddesi ve bu maddeye göre çıkarılan 1958 sayılı "*Bazı Kisvelerin Giyilemeyeceğine Dair Kanununun*" tatbik suretini gösterir "*Nizamname*" hükümleri uyarınca düzenlenmiştir.

MADDE 18 - 27.01.1982 tarihli ve 8/4219 sayılı Kararname yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 19 - Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 20 - Bu Yönetmelik hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

EK/A: 16.07.1982 - 8/5105 S. KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPAN KARARNAMELER

Karar S./ Karar T.	Açıklamalar	Yürürlük Tarihi
1991/2048 17.08.1991		15.08.1991
2001/3459 10.12.2001		03.01.2002

EK/B: YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN YA DA DEĞİŞTİRİLEN HÜKÜMLERİN ÖNCEKİ BİÇİMLERİ

1) Karar S.: 2001/3459   Karar T.: 10.12.2001
Değişen Madde No.: 5.

Madde 5, (a) bendi - a. Kadınlar:

Elbiseler temiz, düzgün ütülü sade; ayakkabılar ve/veya çizmeler sade ve normal topuklu, boyalı; görev mahallinde baş daima açık, saçlar düzgün taranmış veya toplanmış; tırnaklar normal kesilmiş olur. Ancak bazı hizmetler için özel iş kıyafeti varsa görev sırasında kurum amirinin izni ile bu kıyafet kullanılır.

MESLEĞE
YARAŞIR
KILIK
KIYAFET

Pantolon, kolsuz ve çok açık yakalı gömlek, bluz veya elbise giyilmez. Etek boyu dizden yukarı ve yırtmaçlı olamaz. Terlik tipi (sandalèt) ayakkabı giyilmez.

[Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu] <2802/m.112>

HAKİM VE SAVCILARIN RESMİ KIYAFET YÖNETMELİĞİ

R.G.: 29.03.1998

Sayı: 23301

BİRİNCİ BÖLÜM

AMAÇ, KAPSAM, HUKUKİ DAYANAK

AMAÇ

MADDE 1 - Bu Yönetmelik, adli ve idari yargıda görevli hakim ve savcılarının giymeye mecbur oldukları resmi kıyafete ilişkin esas ve usulleri belirler.

KAPSAM

MADDE 2 - Bu Yönetmelik, 2797 sayılı Yargıtay Kanunu'nun 66. maddesi ile 2575 sayılı Danıştay Kanunu'nun 94. maddesi dışında kalan hakim ve savcılarını kapsar.

HUKUKİ DAYANAK

MADDE 3 - Bu Yönetmelik, Hakimler ve Savcılar Kanunu'nun 112. maddesine göre düzenlenmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

CÜBBELER

CÜBBELERİN ŞEKLİ

MADDE 4 - Hakim ve savcıların, resmi kıyafeti (Şekil 1) de görölen tipte siyah parlak kumaştan yapılmış, geniş kol-lu, düğmesiz cübbedir. Bu cübbelerin yakalarından başlamak üzere ön kısımları ile iki kol ağızlarında ve sert yaka kısmının iç ve dışında,

- a) Ceza mahkemelerindeki hakimlerle savcı sınıfından olanlar için kırmızı,
  - b) Hukuk mahkeme ve mercilerindeki hakimler için ye-şil,
  - c) İdari yargı hakimleri için gri renkli,
- astar bulunur.

Savcı sınıfından olanlar ayrıca cübbelerin ön yüzünde, sağ omuzdan sarı bir düğme ile başlayıp göğüs orta kısmı hi-zasında biten ve sarkık bir Şekilde duran sarı simden yapılmış geniş örgü kordon takarlar.

CÜBBELERİN YAKALARI

MADDE 5 - Cübbe yakaları sert ve dik olup, üzerine;

- a) Adli yargıda mahkeme başkanı ile ağır ceza cumhuri-yet başsavcısı, idari yargıda ise bölge idare mahkemesi başka-rı unvan ve sıfatını taşıyanlar için (Şekil 2) de belirtildiği gibi tüm yakayı çeviren defne dalı biçiminde sarı sırma,
- b) Adli yargıda diğer hakim ve savcılarla, idari yargıda diğer mahkeme başkanları ve bölge idare mahkemesi üyeleri için (Şekil 3) deki gibi yakanın sadece üst ve yan kenarlarına defne dalı biçiminde sarı sırma,

MESLEĞE
YARAŞIR
KILIK
KIYAFET

MESLEĞE
YARAŞIR
KILIK
KIYAFET

c) İdare ve vergi mahkemeleri üyeleri için de (Şekil 4) deki gibi yakanın sadece üst kenarına defne dalı biçiminde sarı sırma,
işlenir.

CÜBBELERİN GİYİLECEĞİ ZAMAN VE YERLER

MADDE 6 - Cübbeler duruşmalarda ve adli yıl açılış törenlerinde giyilir.

Adalet Bakanlığı'nda görevli hakim ve savcılar adli yıl açılış törenlerinde son görev unvanlarına ait cübbeyi giyebilirler.

CÜBBELERİN ALTINA GİYİLECEK KIYAFETLER

MADDE 7 - Bu Yönetmelikte yazılı cübbeler, "*Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Çalışan Personelin Kılık ve Kıyafetine Dair Yönetmelik*"'in 5. maddesinde belirtilen kıyafetin üzerine giyilir.

KULLANMA SÜRESİ

MADDE 8 - Cübbelerin kullanılma süresi 5 yıldır. Cübbeler Adalet Bakanlığı'nca sağlanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÜRÜRLÜKTEN KALDIRMA, YÜRÜRLÜK, YÜRÜTME

KALDIRILAN YÖNETMELİKLER

MADDE 9 - Hakim ve savcıların kıyafetlerini düzenleyen yönetmeliklerin, bu

Yönetmeliğe aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

YÜRÜRLÜK

MADDE 10 - Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

YÜRÜTME

MADDE 11 - Bu Yönetmelik hükümlerini Adalet Bakanı yürütür.

NOT: Yönetmelik ekindeki şekiller teknik nedenlerle yapılamadığından burada verilememiştir.

MESLEĞE
YARAŞIR
KILIK
KIYAFET

ANKARA BAROSU BAŞKANLIĞI

Sayı:11-117/15974

08.11.2005

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI'NA

Ankara 9. Aile Mahkemesi Hakimliği'nden alınan "Avukatların duruşma salonlarında kot pantolonla duruşmalara girip giremeyecekleri" hakkındaki yazısını 01.11.2005 günlü toplantısında inceleyen Yönetim Kurulumuz Türkiye Barolar Birliği'nden görüş alındıktan sonra değerlendirilmesine karar vermiştir. Mahkemenin yazısının fotokopisi ekte sunulmuş olup, konu hakkında Başkanlığımıza bilgi verilmesini dileriz. Saygılarımızla.

Avukat Vedat Absen Coşar
Ankara Barosu Başkanı

Ek:1

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
GELEN EVRAK	
Tarih: 15.11.2005	Sayı: 6362
Ek: 1	İlgililer: 1-7

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

T.C.
ANKARA
9. Aile Mahkemesi

Esas No : 2005/286

BAROSU BAŞKANLIĞINA
ANKARA

27.10.2005 günlü duruşmaya davacı Avukatı Sn.Zafer Çoçkan'ın kot pantolonla gelmesi üzerine kot pantolonu ile duruşmaya girmesinde mevzuat yönünden bir aykırılık bulunup bulunmadığı sorulmuş, Sn.Avukat 7 yıldır Avukatlık yaptığını ve kot pantolonla duruşmalara girdiğini, ilk kez bir hakim tarafından böyle bir soruya muhatap olduğunu beyan etmiştir.

Bu konuşmalar duruşma salonunda bulunan 20-40 yıl arası Avukatlık yapmış birçok kişi tarafından da duyulmuştur.

Açıklanan nedenlerle; Avukatlık mevzuatı gereği bir Avukatın duruşma salonuna kot pantolonu ile girmesinin mümkün olup olmadığının bildirilmesi rica olunur.27.10.2005

Katip 100313

Hakim 30670

HC
TBB

ANKARA BAROSU GELEN EVRAK
01 Ekim 2005
No: 28706 Ek:

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı : 2006

Ankara 22/12/1994

SULH CEZA MAHKEMESİ YARGICILIĞINA
VEZİRKÖPRÜ

İLGİ:2.12.1994 tarih ve 1994/266 Müt.sayıli yazınız.

1135 Sayılı Avukatlık Yasası'nın 49.maddesi gereğince,Türkiye Barolar Birliği'nin 7.Genel Kurulu'nda verilen yetkiye dayanılarak Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca kabul edilen,1.1.1975 yürürlük tarihli "Avukatların Resmi Kılık"yönergesinden bir örnek ekli olarak gönderilmiştir.

1136 Sayılı Avukatlık Yasasınının 117.maddesininin 7.fıkrası gereğince,Türkiye Barolar Birliği'nin 10.Olağan Genel Kurulu'nda kabul edilen,uyulması zorunlu Meslek Kursellerininin 20.maddesi ile ilgili 2.6.1989 tarih ve 752/23 sayılı geneige ile aynı konuda 16.B.1993 tarih ve 963/40 sayılı genelge ve 23.11.1994 tarih ve 1826/52 sayılı genelge örnekleri yazıya eklenmiştir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Saygılarımla

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Ünder SAĞ

Eki:5

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

Ankara 2.6.1989

Karanfil Sokak 5/62

Telgraf,Barobirlik

Baro Başkanlığı

.....

GENELGE NO: 752/23

Türkiye Barolar Birliği'nin 27-28 Mayıs 1989 günleri Giresun'da yapılan XX. Olağan Genel Kurul toplantısında; Avukatla ve Avukat Stajyerlerinin mahkemelerdeki durum ve kıyafetleri ile ilgili yeni bir meslek kuralı kabul edilmiştir. kabul edilen kural sonucu Meslek Kurallarınının 20. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"Avukatlar ve Avukat Stajyerleri mesleğe yaraşır bir kılık ve kıyafetle başları açık olarak mahkemelerde görev yaparlar. Duruşmalara Türkiye Barolar Birliğince şekli saptanmış cübbe ile ve temiz bir kıyafetle çıkarlar. Erkek avukatlar iklim ve mevsim koşullarının elverdiği ölçüde kravat takarlar."

Baronuz Avukat ve Avukat stajyerlerine duyurulmasını ve gereğini rica ederim

Saygılarımla,

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Önder SAV

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

BARO BAŞKANLIĞI

Ankara, 23.11.1994

.....

GENELGE NO: 1826/52

1136 Sayılı Avukatlık Yasasının 34. maddesinde: "Avukatlar, yüklendikleri görevleri, bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve Avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene yakışır bir şekilde hareket etmekle yükümlüdürler" denmektedir.

Aynı Yasanın 5/c maddesine göre "Avukatlık mesleğine yaraşmayacak tutum ve davranışları çevresince bilinmiş olmak" Avukatlık mesleğine kabul için engeldir ve 72/a maddesinde de "Avukatlığa kabul için bu kanunun aradığı şartların sonradan kaybedilmiş olması" levhadan silinmeyi, 134. maddeye göre; "Avukatlık onuruna yahut meslek düzen ve geleneklerine uymayan eylem ve davranışlarda bulunmak" disiplin cezası uygulamasını gerektirmektedir.

Bazı meslektaşlarımızın yukarıda açıklanan yasal düzenlemelere ve mesleğin onuruna aykırı biçimde ve kılıkta mahkeme koridorlarında dolaştıkları, mahkemelerde, C. Savcılıklarda ve kalemlerde, icra ve tapu dairelerinde görev yaptıkları; mesleğin saygınlığına yakışmayacak biçimde bazı görevlilerle laubali oldukları yolunda yoğun bilgiler verilmekte yakınmalarda bulunmaktadır. Örneğin bayan avukatların başları açık olarak görev yapmaları gerekirken başları kapalı ve türbanlı olarak erkek avukatların kravatsız, saç ve sakalları uzamış erkek ve kadın avukatların kot pantolonlarla, yapılarına ve boylarına uymayan, yırtık sökükle renkleri solmuş ve niteliklerini yitirmiş, eskimiş cüppelerle görev yapmaya devam ettikleri ve bu davranışlarının birçok vatandaş tarafın-

dan yadırgandığı avukatlık mesleği hakkında hoş olmayan değerlendirmelere neden olduğu Birliğimize ulaştırılan yazılı ve sözlü yakınmalardan anlaşılmaktadır.

MESLEĞE
YARAŞIR
KILIK
KIYAFET

Avukat cüppelerinin niteliklerini, giyilebilecek ve giyilemeyecek yer ve halleri saptayan 1.1.1975 tarihinde yürürlüğe giren “Avukatların Resmi Kılık Yönergesi”nin ve 16.8.1993 gün, 963/40 nolu genelgemizin birer fotokopileri ektedir.

Baroların adı geçen Yönerge, Meslek Kurallarınının 20. maddesi ve genelgelerimiz hükümlerini ciddiyetle takip etmelerini, bunlara aykırı davranan avukatların dikkatlerinin, yazılı olarak çekilmesini, uymamakta direnenler hakkında Avukatlık Yasası'nın 72/a 134, 135 ve müteakip maddeleri gereğince değerlendirme ve işlem yapılmasını önemle rica ederim.

Saygılarımla

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Önder SAV

EK:

- 1- 1.1.1975 tarihli yönerge
- 2- 16.8.1993 tarihli yönerge

Cüppe pejmürdeliği örtmez*

Yazıyı okuduktan sonra, dudak büküp söyle söyleyeceğinizi talatın ediyorum.

Sereserpe onardığımız bir yaz pazarında, yakası ilikli bir yazı çekilmiyor doğrusu.

Durun o kadar önyargılı olmayın.

Mahkeme koridorlarında, haber programlarında bizim her zaman hakkruzu savutan avukatlardan kimilerinin tişörtlerle, yakası açık gömlekle mahkeme salonlarında bulunmalarını yadırgadığımı söylemek istiyorum.

Ne giyersen giy, üstüne cüppeyi çek olsun bitsin.

Mahkemenin yüceliği ile bunu bağdaştıramıyorum. Kravatsız, yakası bağı açık bir yafetin pejmürde görünüşünü cüppe saklayamıyor. Akafte ikisi birbirine öyle zıt düşüyor ki, daha da yadırganıcı ve hatırı bir görünüm çıkarıyor ortaya. Üstelik yargıçların, özenli giyimleri, kravatsız halleri bu çelişkiyi daha göze batac bir hale sokuyor.

Kıtlık kıyafet biçimidir, sen üye gel diyenler doğru tezi savunuyorlar. Haberleri olsun, böyle bir iddiayı hiç bir avukat savunamaz.

Çünkü şekille içeriğin birbirini tamamladığını bilmeyen kaldı mı? Özenli kıyafetin mahkemenin saygınlığıyla doğru orantılı olduğu kanısındayım. O makama gösterilen saygınlığının bir belütisi olduğu iddiasındayım.

Buyurgan bir tabiatım olmasa da, meslek kuruluşlarının üyelerine bazı gerekleri, incelikleri, gerekleri hatırlatmalarını zorunluğumla yansıyım. Sakın avukat dostlarımızın danılmasını, uyarı sözcüğünü arada kullanmadım.

Baro başkanlarının tişört üstü cüppeye dikkat çekeceklerini hukukun estetiği açısından gerekli bulurum.

***

Beni rahatsız eden bu durumu, her zaman tarifi kıyafetlerini savunan bir dostumla tartışırken, onun da bu aşırı rahat görünümden rahatsız olduğunu anlattım. Bakım ki, bu yazıyı yazmamak farz oldu.

Kıyafetleri sadece siyasal açıdan değerlendirmeyelim, bir makama, adalete saygı açısından da irdelleyelim.

Saygıyı zedelemeyen, o makamın ciddiyetine gölge düşürmeyen serbestiye evet de, ötesine hayır.

***

Yabancı filmleri izliyorsunuz, orada avukatların savunma erbabanını özenli giyimleri dikkatimizi çekmiştir. Tek tişörtlü bir hakim ve avukata rastladınız mı?

Bırakın Amerikan filmlerini. Ayhan İpek'li, bol mahkemeli eski türk filmlerindeki avukatlar bile bizde olağanüstü saygı uyandırtar.

Hele peruklu hukuk adamları, bir geleneğin güvenilirliğini, sağlamlığını kanıtlar gibidir.

Örnek aldığımız Amerika bile bu konuda benim kanaatimi doğruluyor.

Ben doktorlarda da buna çok dikkat ederim. Ameliyat kıyafetleri dışında, beyaz gömleklerinin altında ütüllü gömleklere, travaları, bende işlerine duydukları saygının ve özenin adeta bir göstergesidir.

Bir meslek grubundan söz ettim ama sözüm herkese. Sevgili dostumun dediği gibi, işi genelleseydim, ortaya okunmayan bir adab-ı muşaferet yazısı çıkacaktı. Seninim öyle olmadı!

Ben, adaleti gibi kutsal bir kavramı temsil eden kişinin sıyah cüppesinin yakası bağı açık, kravatsız bir gömleği örme amacı ile kullandığını sanmıyorum.

Duruşmadan duruşmaya koşarken, nasıl eziyet çektiıklarını, sıcağın eridiklerini bildiren ama bu gerekçe olamaz.

Her mesleğin kişisel zorlukları vardır, adalete mensupların bu zorluğu daha da fazladır.

***

Akşam gardrobunuzun önüne geçip elbise seçiminizi yaparken, unarın bu yazar dostunuzun sitemini de kaale alırsınız.

Güzel, sereserpe geçirebileceğiniz bir pazar dilerim.

Doğan Hızlan

19 Temmuz 1998 / Hürriyet Gazetesi

**ÇEŞİTLİ
KURUM VE KURULUŞLARA
TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ'Nİ
TEMSİLEN KATILAN
MESLEKTAŞLARIMIZ VE
AKADEMİSYENLER**

1. Dokuzuncu Kalkınma Planı hazırlık çalışmaları kapsamında devlet planlama teşkilatının oluşturduğu "*Adalet Hizmetleri Özel İhtisas Komisyonu*" toplantılarına TBB Yayın Kurulu Başkanı Av. Teoman Ergül,

2. Yeni Borçlar Yasası "*Hazırlık Komisyonu*" çalışmalarına Av. Talay Şenol,

3. Yeni Hukuk Yargılama Yasası "*Hazırlık Komisyonu*" çalışmalarına TBB Yönetim Kurulu Üyesi Av. Cengiz Tuğral,

4. Van Cumhuriyet Başsavcısı Kemal Kaçan'ın avukatlara yönelik beyanları nedeniyle Baro Başkanları toplantısı sonrasında hazırlanan "*Ortak Basın Bildirisi*"nin kamuoyuna açıklanması amacıyla TBB Yönetim Kurulu Başkanı Av. Özdemir Özok, Üyeler Sani Yıldırım, Canan Şener, Halit Ökçesiz, Alpay Sungurtekin ve Muhsin Ergazi'den oluşan bir hey'et Van'a gitmiştir.

5. 19.11.2005 Avrupa Birliği "*Bilim-Araştırma ve Eğitim-Kültür Tarama Çalışmalarına*" Av. Talay Şenol ve Av. Özcan Çine,

6. 06.12.2005 tarihinde, Adalet Bakanlığı ve Avrupa Birliği'nin TAİEX kapsamında yürüttüğü "*Kişisel Verilerin Korunması*" seminerine Av. Özcan Çine,

7. Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığı ve TRT Genel Müdürlüğü'nün birlikte yürüttükleri TRT nin 2006 yılında yayımlayacağı "*İnsan Hakları İle İlgili Program Hazırlıklarına*" danışman olarak Av. Özcan Çine,

8. 09 Eylül 2005 tarihinde, Başbakan, Dışişleri Bakanı ve Devlet Bakanı Başmüzakereci'nin katıldığı AB ile ilgili "*Sivil Toplum Zirvesi*" ne TBB Başkan Yardımcısı Av. Ünsal Toker ile Av. Özcan Çine,

9. "*6207 sayılı Avukatlar Yardımlaşma Kanunu'nun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*" görüşmelerine Ankara Barosu Avukatlarından Reşit Durukan,

10. "*Türkiye'de İstinaf Mahkemelerinin Kurulmasının Desteklenmesi Projesi*" Kapsamında Gerçekleştirilecek Olan Yürütme Kurulu Toplantısına Gözlemci Statüsü İle Av.Filiz Conway,

11. Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü'nde Yapılacak Olan "*1136 Sayılı Avukatlık Kanunu'nun 96. Maddesinin Değişikliğine Dair Kanun Teklifi*" Görüşmelerine Av.Özcan Çine,

12. "*Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı*" nın Komisyon görüşmelerine TBB Genel Sekreteri Av. İ. Güneş Gürseler,

13. "*Terörle Mücadele Kanunu'nun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının (1/1194)*" görüşmelerine TBB Genel Sekreteri Av. İ. Güneş Gürseler,

14. "*6207 sayılı Avukatlar Yardımlaşma Kanunu'nun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*" görüşmelerine Ankara Barosu Avukatlarından Çetin Doğan Çimen,

15. "*Vakıflar Kanunu Tasarısı*" görüşmelerine Ankara Barosu Avukatlarından Çetin Doğan Çimen,

16. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile TÜBİTAK işbirliğinde 29 Haziran-01 Temmuz 2006 tarihlerinde yapılan "*Ortak Akıl*" toplantısına TBB Başkan Yardımcısı Av. Ali Şen,

17. 17.07.2006 tarihinde Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü'nde yapılacak "*Bankacılık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*" görüşmelerine Müşavir Avukat Özcan Çine,

18. Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nde düzenlenen "*Kadına Yönelik Şiddet, Töre/Namus Cinayetleri*" konusundaki çözüm önerilerinin hayata geçirilmesi amacıyla 08 Elül 2006 tarihinde düzenlenen toplantıya Türkiye Barolar Birliği Kadın Hukuku Komisyonu (TÜBAKKOM) 8. Dönem Sözcüsü ve Antalya Barosu Kadın Hukuku Kurulu Koordinatörü Av. P. Selma Göçmen,

19. Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü tarafından 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 63. maddesi uyarınca Cumhuriyet Savcısı, Mahkeme Başkanı veya Hakim tarafından çağrılan tanıklara aynı kanunun 63. maddesinin birinci fıkrası uyarınca ödenmesi gereken tazminatın belirlenmesi konusunda kurulan "*Tarife Hazırlama Komisyonuna*" TBB Hukuk Müşaviri Av. Özcan Çine ile Ankara Barosu Avukatlarından Av.Cevat Balta,

20. Ankara Ticaret Odasının "*Ermeni Soykırımının İnkârını Suç Sayan*" yasa teklifi nedeniyle sivil toplum kuruluşlarının katılımıyla 13 Ekim 2006 tarihinde gerçekleştirdiği toplantıya TBB Hukuk Müşaviri Av. Özcan Çine,

21. Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü bünyesinde kurulan Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu Komisyonu'nun 15-19 Kasım tarihleri arasında Avusturya'da yapacağı Hukuk Muhakemesinde Çekişmesiz Yargı ve Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yollarına İlişkin Alt Komisyonun çalışma ziyaretine Komisyon Üyesi ve Av.Cengiz Tuğral,

22. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı'nın 20.10.2006 günlü B.13.1.SGK.0.13.00.01/7171 sayılı yazısında belirtilen "*Sosyal Güvenlik Kurulunun Olağanüstü Genel Kurul*" toplantısına TBB Genel Sekreteri Av. İ. Güneş Gürseler /Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Av. Soner Kocabay,

ÇEŞİTLİ
KURUM VE
KURULUŞLARA
TBB'Yİ
TEMSİLEN
KATILAN
MESLEKTAŞLARIMIZ
VE
AKADEMİSYENLER

23. Ulaştırma Bakanlığı İnternet Üst Kurulu DNS Çalışma Grubu Toplantılarına Av. Oya Günendi,

24. Adalet Akademisi Eğitim Merkezi Müdürlüğü'nün meslek öncesi eğitim faaliyetleri kapsamında adli yargı hakim ve savcı adayları için düzenlediği "Yargıda Avukatın Rolü" konulu konferansa TBB Yayın Kurulu Başkanı Av. Teoman Ergül,

25. Türk Kızılay'ı "Üstün İnsani Hizmet Nişanı" Jürisine TBB Yayın Kurulu Başkanı Av. Teoman Ergül,

26. Başbakanlık Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü'nün 10.04.2006 günlü B.02.1.SÇE.0.10.00.03.151/06-2898 sayılı yazısı nedeniyle 19 Kasım 2006 tarihinde "VII.Ulusal Çocuk Formunun Açılışına" ve 20 Kasım 2006 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılacak "Kampanya Açılışına" Ankara Barosu Avukatlarından Dilek Dermancıoğlu,

27. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 150, 234, 239; 5320 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un 13. Maddesi Hükmülerinin Uygulanmasında Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Söz Konusu Düzenlemelerde Bazı Değişiklikler Yapılmasının Görüşülmesi ve Değerlendirilmesi amacıyla 21.09.2006 tarihinde Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü'nde yapılan toplantıya TBB Genel Sekreteri Av. İ. Güneş Gürseler,

28. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı'nun 18.12.2006 günlü B.13.1.SGK.0.8862 sayılı yazısı nedeniyle 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun bazı maddelerinin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesi nedeniyle ortaya çıkan yeni durumun değerlendirilmesi amacıyla 20.12.2006 tarihinde yapılan "Sosyal Güvenlik Yüksek Danışma Kurulu" toplantısına TBB Yönetim Kurulu Başkanı Av.Özdemir Özok,

29. İcra İflas Kanunu Tasarısı hazırlanması amacıyla Adalet Bakanlığı bünyesinde yapılacak "Komisyon Çalışmalarına"

TBB Yönetim Kurulu Üyesi Av. Cengiz Tuğral ve İzmir Barosu Avukatlarından Talih Uyar,.

30. Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü bünyesinde kurulan “*Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yollarına İlişkin Kanun*” tasarısı hazırlamak üzere kurulan komisyona TBB Yönetim Kurulu Üyesi Av. Cengiz Tuğral,

31. Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu’nda 17.01.2007 tarihinde yapılan “*Tanık Koruma Kanun Tasarısı*” görüşmelerine Ankara Barosu Avukatlarından Aydın Erdoğan,

32. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu’nun 12 Ocak 2007 tarihinde yapılan toplantısında alınan karar gereği Basın İlan Kurumu Genel Kurulu’na TBB Yönetim Kurulu Başkanı Av. Özdemir Özok,

33. 08 Şubat 2007 tarihinde TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanlığı tarafından düzenlenen “*Afet Sempozyumunu Düzenleme Kurulu Toplantısı*”na TBB Hukuk Müşaviri Av. Özcan Çine,

34. Kütahya Barosu tarafından 30.06.2006 tarihinde düzenlenen “*77. Yıl Kuruluş Etkinliklerine*” TBB Genel Sekreteri Av. İ. Güneş Gürseler,

35. Ankara Barosu Avukat Hakları Merkezi tarafından 9-27 Şubat 2007 tarihlerinde ABEM’de düzenlenen “*Avukatlık Yasası Değişikliği Forumu*” toplantılarına TBB Genel Sekreteri Av. Güneş Gürseler,

36. Karabük Barosu tarafından 26-27 Ocak tarihlerinde düzenlenen İnsan Hakları ve CMK konulu toplantıya TBB Genel Sekreteri Av. İ. Güneş Gürseler,

37. Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından 19-20 Mart 2007 tarihlerinde Hakimevi’nde düzenlenen “*Denetimli Serbestlik Konferansı*”na TBB Yönetim Kurulu Üyesi Av. Halit Ökçesiz,

ÇEŞİTLİ
KURUM VE
KURULUŞLARA
TBB’Yİ
TEMSİLEN
KATILAN
MESLEKTAŞLARIMIZ
VE
AKADEMİSYENLER

ÇEŞİTLİ
KURUM VE
KURULUŞLARA
TBB'Yİ
TEMSİLEN
KATILAN
MESLEKTAŞLARIMIZ
VE
AKADEMİSYENLER

38. Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonundaki Milletvekili Sadullah Ergin ve 8 Milletvekilinin; “Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (Noterlik Kanunu)” görüşmelerine TBB Başkan Yardımcısı Av. Ünsal Toker

39. Türkiye Büyük Millet Meclisi İçişleri Komisyonundaki “Ateşli Silahlarla ilgili Kanun Teklifleri” görüşmelerine TBB Hukuk Müşaviri Av. Özcan Çine,

40. İstanbul Vergi Konseyi Başkanlığı tarafından düzenlenen “Serbest Meslek Erbabının Gelir Vergisi Üzerindeki Durumu” konulu toplantıya İstanbul Barosu Avukatlarından Tayfun Aktaş,

41. TBMM Adalet Komisyonunda yapılan Türk Ticaret Kanunu görüşmelerine Birliğimizi temsilen Prof. Dr. Yadigar İzmirli katılmıştır.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
TARAFINDAN
ÇEŞİTLİ KURUM VE KURULUŞLARA
BİLDİRİLEN BAZI GÖRÜŞLER

1. “3713 sayılı Terörle Mücadele Yasası’nın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yasa Tasarısı” ile ilgili Birliğimiz görüşleri Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığı’na gönderilmiştir.

2. “Türk Yargı Sisteminin İşleyişi Hakkında I, II, ve III. İstisari Ziyaret Raporları” üzerine hazırlanmış olduğumuz görüş Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü’ne gönderilmiştir.

3. “Siyasi Etik Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” Taslağı ile “Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” Taslağına ilişkin görüşlerimiz Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü’ne gönderilmiştir.

4. Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü’nün “Çocuk Koruma Kanununa Göre Verilen Koruyucu ve Destekleyici Tedbir Kararlarının Uygulanması Hakkında Yönetmelik” ve “Çocuk Koruma Kanunu’nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” taslaklarına ilişkin görüşlerimizi isteyen 13.08.2006 günlü 32532 sayılı yazısı üzerine görüşlerimiz 4.09.2006 günlü 8787 sayılı yazı ile anılan Genel Müdürlüğe bildirilmiştir.

5. Adalet Bakanlığı Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü’nün “Türkiye’de İstinaf Mahkemelerinin Kuruluşunun Desteklenmesi

TBB TARAFINDAN
ÇEŞİTLİ
KURUM VE
KURULUŞLARA
BİLDİRİLEN
BAZI
GÖRÜŞLER

TBB TARAFINDAN
ÇEŞİTLİ
KURUM VE
KURULUŞLARA
BİLDİRİLEN
BAZI
GÖRÜŞLER

Projesi” nederiyle hazırlanan “*İstinaf Mahkemeleri İçin Hukuk/ Ceza Usulü Elkitabı*” ile ilgili görüşlerimizi isteyen 06.09.2006 günlü 1291 sayılı yazısı üzerine görüşlerimiz 28.09.2006 tarihinde anılan Genel Müdürlüğe bildirilmiştir.

6. Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü’nün “*Türk Ticaret Kanunununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun Tasarısı*” taslağı ve gerekçelerine ilişkin görüşlerimizi isteyen 01.08.2006 günlü 1761 sayılı yazısı üzerine Prof. Dr. Erdoğan Moroğlu tarafından hazırlanan görüş ile, yine aynı Kanunu “*Taşıma Hukuku, Deniz Ticareti Hukuku ve Sigorta Hukuku*” yönünden değerlendiren Prof. Dr. Samim Ünan’ın görüşleri de anılan Genel Müdürlüğe ek olarak gönderilmiştir. 10. Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü’nün “*Çek Kanunu Tasarısı*” taslağı ve gerekçelerine ilişkin görüşlerimizi isteyen 15.09.2006 günlü B.03.0.KGM.0.00.00.04-1976 sayılı yazısı üzerine Prof. Dr. Abuzer Kendigelen tarafından hazırlanan görüş anılan Genel Müdürlüğe gönderilmiştir.

7. “*Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri ile Koruma Kurulları Yönetmeliği Taslağı*” ile ilgili hazırlanan “*Rapor*” Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü’ne gönderilmiştir.

8. TBMM İçişleri Komisyonu’nda bulunan yasa tasarısı ve teklifleri, 6136 sayılı “*Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun*” ve TBMM İçişleri “*Ateşli Silahlar Kanun Teklifi*” Alt Komisyonunda yapılan görüşmeler.

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

T.C.
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
ADALET KOMİSYONU BAŞKANLIĞI

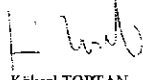
Sayı : A.01.1.ADK/ 2290

17/5/2006

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA
(Genel Emekçiler, Uzun Balçaklı/ANİ)

Alt Komisyonunda görüşmelerine başlanacak olan "Terörle Mücadele Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarı" üzerindeki görüşlerinizin en kısa zamanda Başkanlığımıza yazılı olarak gönderilmesini rica ederim.

Saygılarımla.

Köksal TOPTAN
Zonguldak Milletvekili
Adalet Komisyonu Başkanı

EKİ : 1 Adet Kanun Tasansı.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
GELEN EVRAK	
Tarih: 18.5.2006	Sayı: 14231
Pasarı	İş: Kan. Pas

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

Ankara 09.05.2006

3713 sayılı Terörle Mücadele Yasası'nın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yasa Tasarısı Üzerine Türkiye Barolar Birliği'nin Görüşleri

Terörizmle mücadele sadece hükümet, silahlı kuvvetler ve güvenlik güçlerince kazanılabilecek bir mücadele türü değildir.

Devlet ve milletin birlikte mücadelesi gerekir.

Bunun için de;

- Devletin tüm organları terörizmle mücadele için seferber edilmeli,
- Bu seferberlik terörizmle mücadeleye inanmış bir kamuoyu tarafından desteklenmeli,
- Bu desteği sağlayabilecek siyasal bir uzlaşmanın oluşumu sağlanmalı,

• İç politikalar mücadelenin aşama ve amaçları doğrultusunda uyumlaştırılmalı,

• Terörizme karşı verilecek mücadelenin haklılığını uluslararası alanda savunabilecek güçlü dış politika dayanakları hazırlanmalıdır.

Bunlarla birlikte;

- Güvenlik güçlerinin takviyesi,
- Uygun yönetim yapısının oluşturulması,
- Mevzuatın düzenlenmesi,
- Sosyo-ekonomik ve kültürel önlemlerin planlanması yapılmalıdır.

Bütün bunların yapılabilmesi için de hem Devletin ilgili tüm kurum ve kuruluşlarının hem de siyasal ve toplumsal uzlaşmayı oluşturabilecek sivil toplum örgütlerinin katılımı, paylaşımı ve uzlaşısı gerekir.

Türkiye'ye yönelik terörizm tehdidinin kısa vadede ortadan kalkacağı beklenmemelidir.

Ülkemizin içinde bulunduğu ortamdaki tehdit algılamalarının şiddetine uygun olarak, güçlü bir yasal düzenleme gereklidir.

Bu nedenle Terörle Mücadele Yasası;

• Anayasa'da tanımlanan devletin kuruluş ideolojisine ve temel niteliklerine yönelik terörizm eylemlerini bir bütün olarak kapsamalı,

• Terörizm ile diğer suçlar, terörist ile terör amacı taşımayan suç işleyen sıradan vatandaş arasında kalın bir çizgi oluşturmalı,

• Temel insan hak ve özgürlükleri açısından ciddi endişelere neden olmamak kaydıyla; soruşturma, kovuşturma,

cezalandırılma ve cezanın infazı alanlarında diğer suçlardan farklı ve özel bir düzenleme oluşturmalı,

- Bu düzenlemeler caydırıcı nitelikte olmalı,
- Çağdaş devlet anlayışı ve normlarına uygun olarak gerçekleştirilecek terörizmle mücadele faaliyetlerinde zafiyete uğratacak unsurlar içermemeli,
- Çağdaş terörizmin uluslararası vasfını dikkate alarak, dinamik ve kapsamlı önlemler içermelidir.

Bu genel değerlendirmeler ışığında 3713 sayılı Terörle Mücadele Yasası'nın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı incelendiğinde;

• Öncelikle terörizmle mücadelede “ulusal yöntem” (konsept) gereksinimini gidermediği görülmektedir. Türkiye'nin terörizm tehdidiyle karşılaştığı 1970'li yıllardan bu yana çeşitli hükümetler tarafından benimsenen “terörizmle mücadeleyi askere ve polise havale etme” anlayışının sürdürüldüğü, terörle mücadelenin siyasal, sosyal, ekonomik, psikolojik ve hatta hukuki boyutlarını tümüyle kapsamadığı görülmektedir.

• “Özgürlük/güvenlik dengesi” gibi uluslararası kabul görmüş bir kavramın temel alındığı belirtilirken ne özgürlük ne de güvenlik düzenlemelerinde bu “denge” gözetilmemiştir. Terörle mücadele eden güvenlik güçlerinin operasyonel sorunlara ilişkin çözüm beklentileri özgürlükler sınırlanır kaygısı ile giderilmezken, Tasarının terör suçlarının kapsamını ve bu suçların medya yoluyla işlenmesini düzenleyen hükümlerinde ise özgürlükçü yaklaşımdan uzaklaşmıştır.

Tasarının Maddelerinin Değerlendirilmesi

I. Tasarının 2. maddesi

Bu madde ile 3713 sayılı yasanın 3. maddesi değiştirilerek yeni Türk Ceza Kanunu'nun hangi maddelerindeki fiillerin doğrudan terör suçu sayıldığı belirlenmektedir.

Bu düzenleme yapılırken;

a. TCK'nin "Silah sağlama" başlıklı 315. maddesi dışarıda bırakılarak, "Terör amacıyla işlenen suçlar" başlıklı 4. madde kapsamına alınmış ve "dolayısıyla terör suçu" durumuna getirilmiştir. Oysa 315. madde aynen; "Yukarıdaki Maddede Tanımlanan Örgütlerin Faaliyetlerinde Kullanılmak Maksadıyla Bunların Amaçlarını Bilerek, Bu Örgütlere Üretmek, Satın Almak veya Ülkeye Sokmak Suretiyle Silah Temin Eden, Nakleden veya Depolayan Kişi, On Yıldan Onbeş Yıla Kadar Hapis Cezası ile Cezalandırılır." hükmünü içermektedir ve bir önceki "Silahlı örgüt" 314. madde de devletin güvenliği aleyhine suç işlemek üzere kurulan silahlı örgütleri cezalandırmaktır. Bu nedenle, terör örgütüne silah sağlama eyleminin "dolayısıyla terör suçu sayılması"nın bir anlamı yoktur. TCK 315. maddenin de Tasarının 2. maddesi içinde yer alması gerekir.

b. Cumhurbaşkanı suikast eylemini hükme bağlayan TCK'nin 310. maddesinin birinci fıkrası doğrudan terör suçu kabul edilerek Tasarının 2. maddesi kapsamına alınır iken 310. maddenin 2. fıkrasında düzenlenen "Cumhurbaşkanına fiili saldırı" eylemini düzenleyen TCK 310/2. maddesinin de Tasarının 2. maddesi içinde yer alması gerekir.

II. Tasarının 3. Maddesi

Yukarıda belirttiğimiz gibi Tasarının terör suçlarının kapsamını genişleten hükümlerinde özgürlükçü yaklaşımdan uzaklaşmıştır.

Örneğin, Tasarı ile "banka ve kredi kartlarının kötüye kullanılması", "hırsızlık", "çocuğun cinsel yönden istismarı", "fuhuş" gibi suçların terör örgütünün faaliyeti çevresinde işlenmesi durumunda terör suçu sayılması düzenlenmektedir. Terörle ilişkisi kolaylıkla saptanmayacak bu suçların işlenme oranı da dikkate alındığında güvenlik güçleri ve adli merciler için

bu düzenlemenin büyük bir sorun oluşturacağı, kişisel hak ve özgürlükler için de önemli bir kısıtlama içerdiği görülebilmektedir. Böyle bir uygulama başlatıldığında, terör örgütüyle bağlantısından şüphelenilen bir kredi kartı kötüye kullanım veya fuhuş eylemi için de terörizmle mücadele yöntemlerine başvurulabilecektir.

Kapsamın bu ölçüde genişletilmesi, suçların soruşturmasının terör bağlantılı olduğunun ileri sürülmesine yol açacak ve yasadaki tüm sınırlamalar uygulanabilecektir.

III. Tasarının 5 ve 6. maddesindeki basın özgürlüğünü kısıtlayıcı olarak kullanılacak düzenlemeler

Tasarının 5. maddesinin 3. fıkrası aynen : *“Terör örgütünün faaliyeti çerçevesinde suç işlemeye alenen teşvik, işlenen suçları ve suçluları övmeye veya terör örgütünün propagandası niteliğinde olan içeriğe sahip sürekli yayınlar hakim kararı ile, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de Cumhuriyet Savcısı'nın emriyle tedbir olarak on beş günden bir aya kadar durdurulabilir”* hükmü yer almaktadır. Benzer bir diğer hüküm de 6. maddede yer almaktadır. Propaganda suçunun basın ve yayın organları aracılığıyla işlenmesine ilişkin bu hükümler; Anayasa'nın 28. maddesiyle teminat altına alınan basın özgürlüğü açısından son derece sorunlu ve basın özgürlüğünün kısıtlanmasında kötü kullanımına çok elverişlidir. Hangi haberin özgürlüğünün kısıtlanmasında çok elverişlidir. Hangi haberin özgürlüğünün kısıtlanmasında kötü kullanıma çok elverişlidir. Hangi haberin özgürlüğünün kısıtlanmasında kötü kullanıma çok elverişlidir. Hangi haberin *“propaganda”* sayılabileceğine yönelik bir tanım içermediğinden basın özgürlüğü açısından keyfi uygulamalara yol açabilecek niteliktedir. *“Propaganda”* sözcüğünden ne anlaşıldığının madde metninde açıkça belirtilmesi gerekir.

IV. Tasarının 6. maddesinin son fıkrası

• Terörle Mücadele Yasa Tasarısı, TCK'nin 314. maddesinde tanımlanan "silahlı örgüt" dışındaki "terör örgütleri" nin silahlı örgüt gibi cezalandırılmasını amaçlayan bir düzenleme yapmaktadır. Bu nedenle tasarının 6. maddesinin birinci fıkrasında TCK 314. maddeye atıfta bulunularak silahsız terör örgütlerinin de "silahlı örgüt" gibi cezalandırılmasını düzenlemektedir.

TCK'nin söz konusu 314. maddesinin üçüncü fıkrası ise "suç işlemek amacıyla örgüt kurma suçu" na ilişkin etkin pişmanlık hükümlerinin bu suç için de aynen uygulanacağını düzenlemekte ve TCK'nin "suç işlemek için örgüt kurma" ve bu suçtan etkin pişmanlığı düzenleyen 220 ve 22. maddelere atıf yapmaktadır.

Bugünkü mevzuat ve Yargıtay uygulamaları TCK 314. maddesi kapsamındaki silahlı örgütler hakkında yasal şartları oluştuğu takdirde etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanması olanağını tanımaktadır.

Tasarı'nın 6. maddesinde yapılan yeni düzenleme silahlı eylemleri olmayan, fakat Yargıtay kararları ile terör örgütü kabul edilen örgütlerin yönetici ve mensuplarının da etkin pişmanlık hükümlerinden yararlanması olanağını sağlamaktadır.

TCK'nin 314. maddesinde belirtilen silahlı örgütleri kurmaların eylemlerinden dolayı 765 sayılı (eski) TCK'nin 125 veya 146. maddeleri uyarınca cezalandırılmaları durumunda etkin pişmanlık hükümlerinden yararlandırılmalarına ise 221. maddenin 4. fıkrasının açık hükmü karşısında yasal olanak bulunmamaktadır.

Ancak söz konusu son fıkranın özellikle gerekçesi nedeni ile yorum tartışmalarına açık olduğu gözlenmiştir. Gerekçenin bu maddede belirtilen etkin pişmanlığın sadece silahlı

ya da silahsız terör örgütü kurma eylemini içerdiği, yasada açıkça sayılan diğer suçlara konu hiçbir eylemi içermediğinin kamuoyunda oluşan kaygıları giderecek şekilde açıkça yazılmasında yarar vardır.

V. Tasarının 9. maddesinin değerlendirilmesi

Tasarının 9. maddesi ile yürürlükteki yasanın Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen 10. maddesindeki; *"Bu Kanunun uygulanmasında; a) Sanık ve müdahil en fazla Üç avukat tarafından temsil edilir. b) Tutuklu sanık veya hükümlü avukatı ile tutukevi veya cezaevi görevlilerinin nezaretinde görüştürülebilir."* hükmü yerine düzenleme yapılmaktadır. Madde *"Soruşturma ve Kovuşturma Usulü"* başlığı ile yeniden düzenlenirken savunma hakkının gereği gibi kullanılmasını engelleyici ve Anayasa Mahkemesi'nin iptal gerekçesine özünde aykırı hükümler getirilmektedir.

Örneğin, şüphelinin gözaltı süresince yalnız bir müdafinin hukuki yardımından yararlanacağı, şüphelinin müdafii ile görüşme hakkının hakim kararıyla yirmi dört saat süre ile kısıtlanabileceği, şüphelinin kolluk tarafından ifadesi alınırken ancak bir müdafinin hazır bulunacağı, müdafinin terör örgütü mensuplarının örgütsel amaçlı haberleşmelerine aracılık ettiğine ilişkin bulgu veya belge elde edilmesi halinde hakim kararıyla bir görevlilerin görüşmede bulunabileceği ve belgelerin hakim tarafından incelenebileceği ve kısmen ya da tamamen alıkonulabileceği düzenlenmektedir.

Anayasa Mahkemesi'nin iptal ettiği hükümlerden farklı olarak bu düzenlemeler sadece *"şüpheli"* hakkında ve *"soruşturma"* ile sınırlı olarak getirilmektedir. Ancak istisna gibi görülen bu düzenlemeler, kapsamdaki suçlar yönünden genel kural haline gelebilecektir. Ayrıca, avukatları potansiyel olarak suç örgütleri ile ilişkili göstermek kabul edilemez. Sanık/şüpheli ile müdafii ilişkisi gizliliği sonuna kadar korunması gereken bir ilişkidir.

Avukatın sahip olacağı sırların bir biçimde açığa çıkacağı kaygısı, savunma hakkının gereği gibi kullanılmasını ve adil yargılanmayı da engeller. Avukatları müvekkillerinin sırlarını saklama yükümlülüğü getiren meslek kuralı ile yasa arasında sıkıştırarak savunma görevini yapmasını olanaksız hale getirmemek gerekir.

Anayasa Mahkemesi söz konusu kararının gerekçesinde;

“Kişilerin kutsal ve temel haklarından olan savunma hakkının herhangi bir şekilde sınırlandırılmasının kişiyi gereği gibi savunmasını yapmaktan yoksun bırakabilecek bir sonuç doğuracağından şüphe edilmemesi gerekir. İşte bu sebeptir ki; Anayasa'nın sözü edilen 31. maddesinde (1961 Anayasa'sı) 'meşru bütün vasıta ve yollardan faydalanılması' esası kesin bir şekilde belirtilmiştir. Maddedeki 'bütün' kelimesinin anlamı savunma hakkını hiçbir kayda bağlı tutulmaksızın bu haktan tam manasıyla faydalanmayı kapsar. Bu konuda yapılacak herhangi bir sınırlama bu hakkın özüne dokunur. '(1982 Anayasası'nın)' 36. madde sav ve savunma yönünden bir sınırlama getirmediğine göre, 'meşru vasıta ve yollardan' ibaresi; kuşkusuz 'meşru bütün vasıta ve yolları' kapsar.

Anayasa'nın 36. maddesinde hak arama özgürlüğü konusunda özel bir sınırlama öngörülmemiştir. 13. maddesinde öngördüğü genel sınırlama nedenleri, hak arama özgürlüğü için de geçerlidir. Avukat sayısını sınırlamanın, davanın konusuna göre, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü, Cumhuriyetin, milli güvenliğinin, kamu düzeninin, kamu yararının korunması gibi kavramlarla bir ilişkisi bulunmamaktadır. 13. maddede yer alan genel sınırlama nedenlerine dayanılarak yapılacak sınırlandırmalar ancak ciddi bir tehlikeye karşı bu kavramların korunması söz konusu olduğunda demokratik toplum düzeni gereklerine uygun düşer. Yapılan düzenleme bu nitelikte olmadığından Anayasa'nın 13 ve 36. maddelerine aykırıdır.

Avukat tarafından temsili düzenleyen 10. madde hükümlerinde Anayasa'nın eşitlik ilkesinden uzaklaşmayı gerektirecek haklı bir neden bulunmamaktadır. Bu nedenlerle dava konusu 10. maddenin

TBB TARAFINDAN
ÇEŞİTLİ
KURUM VE
KURULUŞLARA
BİLDİRİLEN
BAZI
GÖRÜŞLER

(a) bendi Anayasa'nın 10. ve 36. maddelerine aykırıdır ve iptali gerekir."

Gerekçede görüldüğü gibi sanık ve müdahilin müdafii sayısının üç olarak sınırlanması Anayasa'ya aykırı olarak nitelenirken, şüphelinin bir müdafii ile sınırlanması da Anayasa'ya aykırılık tartışmalarına yol açacaktır.

VI. Tasarının 10. maddesinin değerlendirilmesi

Tasarının 10. maddesi ile yürürlükteki yasanın Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen 15. maddesinin 1. fıkrasındaki; "Terörle mücadelede görev alan istihbarat ve zabıta amir ve memurları ile bu amaçla görevlendirilmiş diğer personelin bu görevlerinin ifasından doğduğu iddia edilen suçlardan dolayı haklarında açılan kamu davası sonuçlanıncaya kadar tutuksuz yargılanırlar." hükmü yerine düzenleme yapılmakta ve 2. fıkraya olarak; terörle mücadelede görev alan istihbarat ve kolluk görevlileri "hakkında soruşturma ve kovuşturmalarda suçun niteliğine ve işlenmesindeki özelliklere göre nedenleri varsa tutuklama kararı verilebileceği gibi, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 109. maddesinin birinci fıkrasındaki süre şartı aranmaksızın adli kontrol hükümleri de uygulanabilir." hükmü getirilmektedir.

Öncelikle Anayasa Mahkemesi'nin 31.3.1992 tarih 1991/18 E. 1992/20 sayılı kararı ile "tutuksuz yargılanırlar" düzenlemesini iptal ederken dayandığı gerekçenin değerlendirilmesi gerekir:

"Fıkra ile yalnızca terör/e mücadelede grev alanlara tutuksuz yargılanma güvencesi getirilmektedir. Böylece terörle mücadelede görev alanlar ile almayanlar arasında farklılık yaratılmıştır.

Anayasa Mahkemesi'nin birçok kararında belirtildiği gibi, yasa önünde eşitlik, herkesin her yönden aynı kurallara bağlı olacağı anlamına gelmez. Ancak aynı durumda olanlara ayrı kuralların uygulanması ve ayrıcalıklı kişi ve topluluk yaratılması Anayasa katında

geçerli görülemez. Anayasa'nın aradığı eşitlik eylemli değil hukuksal eşitliktir. Ancak kamu yararı ve diğer haklı sebeplerle farklı düzenlemeler yapılabilir.

Ülke son yıllarda devletin ülkesi ve ulusuyla bölünmez bütünlüğünü hedef alan terör olayları ile karşı karşıyadır. Bu olayların başlıca hedeflerinden biri de güvenlik güçleridir. Görevleri nedeniyle bu olayların başlıca hedeflerinden biri olan güvenlik güçlerinden pek çok kişi hayatını kaybetmiştir.

Ne var ki, özellikle terörle mücadele alanında yaptıkları görevin öneminin güvenlik güçlerine her türlü desteğin sağlanmasını zorunlu kıldığına kuşku bulunmamakla birlikte, bu desteğin hukuk içinde ve hukuk devleti ilkesine uygun nitelikte olması gerekir. Yaptıkları görev sebebiyle bütün kolluk gücü ilgilileri özel bir meslek tehlikesi altındadırlar. Bu yönüyle kolluk gücü içinde bir ayırım, haklı bir nedene dayanmaz. Yargılamada ve suçhuların cezalandırılmasında objektif davranmak gereklidir. Aynı suçu işleyen kişiler arasında temelde hukuksal bir eşitlik söz konusudur.

Hukuk devletinin temel ögesi bütün devlet faaliyetlerinin hukuk kurallarına uygun olmasıdır. Hukuk devleti, insan haklarına saygı gösteren ve bu hakları koruyucu, adil bir hukuk düzeni kuran ve bunu devam ettirmeye kendini zorunlu sayan ve bütün faaliyetlerinde hukuka ve Anayasa'ya uyan bir devlettir. Hukuk devletinde, devletin bütün organları üstünde hukukun mutlak bir egemenlik kurması, yasa koyucunun yasama çalışmalarında kendisini her zaman Anayasa ve hukukun üstün kuralları ile bağlı tutması gerekir. Bu yönden bakıldığında, inceleme konusu fıkra, hukuk dışı eylemlerin devlet tarafından hoşgörü ile karşılandığı izlenimini yaratmaya elverişlidir. Ağır bir suçlama karşısında olan ve bu konuda aleyhinde kuvvetli belirtiler bulunan bir görevlinin eyleminin boyutu ne olursa olsun tutuklanmayacağı bilmesi ve tutuklanmaması adalet, devlete olan güveni sarsar ve yargılama hükümlülükle de sonuçlansa haksızlık yapıldığı duygusunu silemez.

Belirtilen nedenlerle inceleme konusu kuralın hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmadığı, hukuk devleti kavramıyla bağdaşmayan bir düzenlemenin eşitlik ilkesinden uzaklaşması için 'haklı neden' ola-

rak kabulüne de olanak bulunmadığından fıkra Anayasa'nın 2 ve 10. maddelerine aykırılık oluşturmaktadır."

"Tutuksuz yargılanma" için belirtilen bu gerekçe; "terörle mücadelede görev alan istihbarat ve kolluk görevlileri ile bu amaçla görevlendirilmiş diğer personel" in Ceza Muhakemesi Kanun'un "adli kontrol" olanağından "süre şartı" (üst sınırı üç yıl veya daha az hapis cezasını gerektiren bir suç) aranmadan ve hem de "terörle mücadele görevlerinin ifasından doğduğu iddia edilen suç" sınırlaması da yapılmadan yararlandırılmasına ilişkin düzeleme için de geçerli olacaktır.

Bu nedenle söz konusu düzenlemenin tümüyle metinden çıkarılması gerektiğini düşünüyoruz. Metinde tutuklama kararı verilebileceğini belirtmenin gerekli olmadığı görüşündeyiz. Suç işleyen herkes nedenleri varsa ve koşulları da oluşuyorsa tutuklanabilir.

VII. Tasarının 15. maddesinin değerlendirilmesi

Tasarının 15. maddesi ile yürürlükteki yasanın Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen Ek 2. maddesindeki; *"Terör örgütlerine karşı icra edilecek operasyonlarda teslim ol emrine itaat etmeyerek silah kullanmaya teşebbüs edilmesi halinde kolluk kuvveti görevlileri, failleri etkisiz kılmak amacıyla ve duraksamadan hedefe karşı ateşli silah kullanmaya yetkilidirler."* hükmü yerine Anayasa Mahkemesi'nin 6.1.1999 tarih 1996/68 Esas 1999/1 sayılı kararının iptal gerekçelerine uyulduğu belirtilerek; *"Terör örgütlerine karşı icra edilecek operasyonlarda 'teslim ol' emrine itaat edilmeyerek silah kullanmaya teşebbüs edilmesi halinde kolluk görevlileri, tehlikeyi etkisiz kılacak ölçü ve orantıda, duraksamadan hedefe karşı silah kullanmaya yetkilidirler."* düzenlemesi yapılmaktadır.

Görüldüğü gibi değişiklikle; *"kolluk kuvveti görevlileri", "kolluk görevlileri" şeklinde, "failleri etkisiz kılmak amacı", "tehlikeyi etkisiz kılacak ölçü ve orantıda" şeklinde, "ateşli silah", "silah" şeklinde değiştirilmiştir.*

Anayasa Mahkemesi iptal kararının gerekçesi;

“Bu madde ile (Anayasa’nın 17. maddesi) güvence altına alınan yaşama hakkını korumak için devlet her türlü önlemi almak yükümlülüğündedir. Yasa ile ancak zorunlu durumlarda silah kullanma yetkisi verilebilir. Silah kullanmaya yetki verilebilmesi için son fıkrada sayılan durumlarda yetkililerin silah kullanma dışında başka olanaklarının bulunmaması gerekir.

Kuralda faillerin sadece ‘silah’ kullanmaya teşebbüslerinden söz edilirken kolluk kuvveti görevlilerinin hedefe karşı ‘ateşli silah’ kullanmalarından söz edilmiş; böylece faillerin kullanmaya teşebbüs ettikleri silahın ateş olup olmadığına bakılmaksızın ve başka türlü etkisiz hale getirilmeleri olanağı gözetilmeksizin küçük bir müdahale ile önlenebilecek olaylarda dahi görevlilere silah kullanma yetkisi verilmiştir.

Buna göre, dava konusu kuraldaki teslim ol emrine uyulmaması ve silah kullanmaya teşebbüs edilmesi, görevlilerin her zaman doğruca ve duraksamadan hedefe karşı ateşli silah kullanmalarını zorunlu kılacak nitelikte bir durum değildir. Kimi olaylarda faillerin, can güvenliğini daha az tehlikeye sokan yöntemlerle de etkisiz hale getirilmeleri olanaklı olabilir. Olayların özelliğine göre, bu yöntemlere başvurulmaksızın doğruca ve duraksamadan hedefe karşı ‘ateşli silah’ kullanılması yaşama hakkının zedelenmesi sonucunu doğurur.” değerlendirmelerini içermekte, Tasarı ile düzenlenen maddenin gerekçedeki değerlendirme ve eleştirileri karşıladığı görülmektedir.

TBB TARAFINDAN
ÇEŞİTLİ
KURUM VE
KURULUŞLARA
BİLDİRİLEN
BAZI
GÖRÜŞLER

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.HİG.0.00.00.03-97-2004
Konu : Avukatlık Kanunu

.../.../2006

08.05.2006* 10627

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 22/12/2005 tarihli ve 25519 sayılı yazımız.
b) 13/03/2006 tarihli ve 4835 sayılı yazımız.

İlgi (a) yazımızla, Avrupa Birliği Komisyonu tarafından hazırlanan "Türk Yargı Sisteminin İşleyişi Hakkında I. II. ve III. İstisnâ Ziyaret Raporları"nda yer alan, avukatlar hakkında disiplin yönünden baro organlarıca verilen kararlara karşı Türkiye Barolar Birliği Yönetim ve Disiplin Kurullarıca itiraz üzerine verilen kararların Bakanlığımızın onayına sunulması işlemine son verilmesi; diğer yandan avukatların görevleri nedeniyle işlemiş oldukları suçlarda Bakanlığımızca soruşturma ve kovuşturma izni verilmesi usulünün kaldırılması yönündeki tavsiyeler hakkındaki Birliğinizin görüşlerinin sorulması üzerine, ilgi (b) yazımızla konu hakkındaki görüş ve önerileriniz genel hatlarıyla bildirilmiştir.

Bilindiği üzere, Bakanlığımızın 1136 sayılı Avukatlık Kanunundan kaynaklanan görevlerinden:

1) 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 8. maddesinin 4. fıkrası uyarınca (ruhsat işlemleri); baro yönetim kurullarının adayın levhaya yazılmasına ilişkin kararları hakkında TBB Yönetim Kurulunca verilen "uygun bulma veya bulmama" kararları ile bunlara ilişkin itirazların kabul veya reddine ilişkin kararlarının onaylanması.

2) Aynı Kanunun 20. maddesi uyarınca; baro yönetim kurullarının adayın stajyerler listesine yazılıp yazılmamasına ilişkin kararlarına karşı yapılan itirazlar üzerine TBB Yönetim Kurulunca verilen kararların onaylanması.

3) Kanunun 71. maddesi uyarınca; baro yönetim kurullarının levhadan ve avukatlık ortaklığı sicilinden silme kararlarına karşı yapılan itirazlar üzerine TBB Yönetim Kurulu tarafından verilen kararların onaylanması.

4) 73. maddesi uyarınca; baro yönetim kurullarının baro levhasına yeniden yazılma kararları hakkında TBB Yönetim Kurulunca verilen uygun bulma veya bulmama kararları ile bunlara ilişkin itirazların kabul veya reddine ilişkin kararların onaylanması.

5) 74. maddesi uyarınca; baro yönetim kurullarının ruhsatnamenin iptali ile avukatın adının baro levhasından bir daha yazılmamak üzere silinmesine ilişkin kararlarına karşı yapılan itirazlar üzerine TBB Yönetim Kurulunca verilen kararların onaylanması.

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

TBB TARAFINDAN
ÇEŞİTLİ
KURUM VE
KURULUŞLARA
BİLDİRİLEN
BAZI
GÖRÜŞLER

6) 142. maddesi uyarınca; baro yönetim kurullarının disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına ilişkin kararlarına karşı yapılan itirazlar üzerine TBB Yönetim Kurulunca verilen itirazın reddine ilişkin kararların onaylanması.

7) 157. maddesi uyarınca; baro disiplin kurullarının kararlarına karşı yapılan itirazlar üzerine TBB Disiplin Kurulunca verilen kararların onaylanması. (uyarma, kınama ve para cezalarına ilişkin kararlar Bakanlığımızın onayına tâbi değildir)

8) 168. maddesi uyarınca; avukatlık asgari ücret tarifelerini onaylanması,

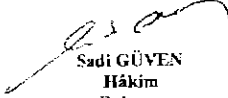
9) 182. maddesi uyarınca; 1136 sayılı Kanuna göre TBB Yönetim Kurulunca çıkarılan yönetmeliklerin onaylanması,

İşlemleri Hukuk İşleri Genel Müdürlüğüne,

Avukatların görevlerine ilişkin suçlarla ilgili olarak 58. madde uyarınca soruşturma; 59. madde uyarınca da kovuşturma izni verilmesi işlemleri Ceza İşleri Genel Müdürlüğüne,

Ek 4. madde uyarınca; barolar ve Türkiye Barolar Birliği organlarının görevlerini kanun hükümlerine uygun olarak yapıp yapmadıklarının ve mali işlemlerinin adalet müfettişlerince denetlenmesi işlemleri de Teftiş Kurulu Başkanlığına yerine getirilmektedir.

Avrupa Birliği Komisyonunun İstisnai Ziyaret Raporlarındaki eleştiri ve tavsiyeleri karşılamak ve Raporlara karşı verilecek cevaba esas olmak üzere Bakanlığımızca yapılacak çalışmalarda değerlendirilmek üzere, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun yukarıda belirtilen maddeleriyle ilgili olarak varsa somut değişiklik önerilerimizin bir ay içinde Bakanlığımıza bildirilmesini rica ederim.

Sadı GÜVEN
Hâkim
Bakan a.

Müsteşar Yardımcısı

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
GELECEK EVRAK	
Tarih: 3.5.2006	№: 13905
Fk: -	1136/1

AVRUPA BİRLİĞİ KOMİSYONU TARAFINDAN
HAZIRLANAN "TÜRK YARGI SİSTEMİNİN
İŞLEYİŞİ HAKKINDA I, II VE III. İSTİŞARI ZİYARET
RAPORLARI" NDA BELİRTİLEN BAROLAR VE
TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ ÜZERİNDEKİ ADALET
BAKANLIĞI VESAYETİNİN KALDIRILMASI
GÖRÜŞÜ İŞIGINDA AVUKATLIK YASASI'NIN
İLGİLİ MADDELERİNİN DEĞİŞİKLİĞİNE İLİŞKİN
ÖNERİLERİMİZ

8. MADDENİN 4. FIKRASI AŞAĞIDAKİ ŞEKİLDE
DEĞİŞTİRİLMİŞ VE 6. FIKRA METİNDEN
ÇIKARILMIŞTIR.

Madde 8 - (4667 sayılı yasa ile değişik) Baro yönetim kurullarının adayın levhaya yazılması hakkındaki kararları, karar tarihinden itibaren on beş gün içinde Türkiye Barolar Birliği'ne gönderilir. Türkiye Barolar Birliği kararın kendisine ulaştığı tarihten itibaren bir ay içinde uygun bulma veya bulmama kararını ve itirazın kabul veya reddi hakkındaki kararlarını "*verir. Türkiye Barolar Birliği'nin Bu Kararlarına Karşı Aday ve İlgili Baro İdari Yargı Mercine Başvurabilir*".

Baro yönetim kurulunun, avukatlığı kabul isteminin reddi veya kavuşturma sonuna kadar beklenmesi hakkındaki kararları, süresi içinde itiraz edilmediği takdirde kesinleşir.

Barolar, kesinleşen kararları derhal yerine getirmeye mecburdurlar.

TBB TARAFINDAN
ÇEŞİTLİ
KURUM VE
KURULUŞLARA
BİLDİRİLEN
BAZI
GÖRÜŞLER

20. MADDENİN 4. FIKRASI METİNDEN ÇIKARILMIŞ VE 5. FIKRA AŞAĞIDAKİ ŞEKİLDE DEĞİŞTİRİLMİŞTİR.

Madde 20 - Türkiye Barolar Birliği'nin itiraz üzerine verdiği kararlara karşı aday ve ilgili baro idari yargı merciine başvurabilir.

58. MADDENİN MADDE BAŞLIĞI VE 1. FIKRASI AŞAĞIDAKİ ŞEKİLDE DEĞİŞTİRİLMİŞTİR.

Avukatın üzerinin yazıhanesinin ve konutunun aranması

Madde 58 - (4667 sayılı yasa ile değişik) Avukatların avukatlık veya Türkiye Barolar Birliği ya da baroların organlarındaki görevlerinden doğan veya görev sırasında işledikleri suçlardan dolayı haklarında soruşturma, kayıtlı olduğu baronun vereceği izin üzerine, suçun işlendiği yer Cumhuriyet Savcısı tarafından yapılır. Avukat yazıhaneleri ve konutları ancak mahkeme kararı ile ve kararda belirtilen olayla ilgili olarak Cumhuriyet Savcısı denetiminde ve baro temsilcisinin katılımı ile aranabilir. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görev alanına giren suçüstü halleri dışında avukatın üzeri aranmaz.

Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun duruşmanın inzibatına ilişkin hükümleri saklıdır. Şu kadar ki, bu hükümlere göre avukatlar tutuklanamayacağı gibi, haklarında hapis veya adli para cezası da verilemez.

**59. MADDE MADDE BAŞLIĞI İLE BİRLİKTE
DEĞİŞTİRİLMİŞ 1. FIKRA AŞAĞIDAKİ ŞEKİLDE
YENİDEN YAZILMIŞ 2 VE 3. FIKRALAR METİNDEN
ÇIKARILMIŞTIR.**

Soruşturma izni ve duruşmanın yapılacağı mahkeme

Madde 59 - 58. maddeye göre yapılan soruşturmaya ait dosya Türkiye Barolar Birliği'ne tevdi olunur. İnceleme sonunda kovuşturma yapılması gerekli görüldüğü takdirde dosya, suçun işlendiği yer ağır ceza mahkemesi Cumhuriyet Savcılığı'na gönderilir.

Cumhuriyet Savcısı beş gün içinde, iddianamesini düzenleyerek dosyayı son soruşturmanın açılmasına veya açılmasına yer olmadığına karar verilmek üzere ağır ceza mahkemesine verir.

İddianamenin bir örneği, Ceza Muhakemeleri Kanunu'nun hükümleri uyarına, hakkında kovuşturma yapılan avukata tebliğ olunur. Bu tebliğ üzerine avukat, kanunda yazılı süre içinde bazı delillerin toplanmasını ister veya kabule değer bir istemde bulunursa nazara alınır, gerekirse soruşturma başkan tarafından derinleştirilir.

Haklarında son soruşturmanın açılmasına karar verilen avukatların duruşmaları suçun işlendiği yer ağır ceza mahkemesinde yapılır. (4667 sayılı yasa ile ek) Durum avukatın kayıtlı olduğu baroya bildirilir.

**71. MADDENİN 3. FIKRASI AŞAĞIDAKİ ŞEKİLDE
DEĞİŞTİRİLMİŞTİR.**

Madde 71 - Levhadan ve avukatlık ortaklığı sicilinden silme kararı gerekçeli olarak verilir. Bu karara karşı avukat veya avukatlık ortaklığı tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde Türkiye Barolar Birliği'ne itiraz edebilir. Türkiye Barolar Birliği'nin itiraz üzerine verdiği kararlara "Karşı İdari Yargı Mercilerine Başvurulabilir".

**73. MADDEDE BİR DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
GEREK GÖRÜLMEDİ**

TBB TARAFINDAN
ÇEŞİTLİ
KURUM VE
KURULUŞLARA
BİLDİRİLEN
BAZI
GÖRÜŞLER

**74. MADDENİN 3.FIKRASI AŞAĞIDAKİ
ŞEKİLDE DEĞİŞTİRİLMİŞTİR.**

Madde 74 - (4667 sayılı yasa ile değişik) Baro yönetim kurullarının bu maddeye dayanarak verdiği karara karşı avukat, kararın kendisine tebliği tarihinden itibaren on beş gün içinde Türkiye Barolar Birliği'ne itiraz edebilir. Türkiye Barolar Birliği'nin itiraz üzerine verdiği kararlara "*Karşı Levhadan Silinen Avukat ve İlgili Baro İdari Yargı Merciiine Başvurabilir*".

**142. MADDENİN 4 VE 5. FIKRALARI AŞAĞIDAKİ
ŞEKİLDE DEĞİŞTİRİLMİŞTİR.**

Madde 142 - Birinci fıkra gereğince yapılan itiraz üzerine, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu tarafından verilen itirazın reddine dair kararlara "*Karşı İtiraz Eden İdari Yargı Merciiine Başvurabilir*".

8. maddenin 6. fıkrası hükümleri bu halde de kıyasen uygulanır.

**157. MADDENİN 7. FIKRASI METİNDEN
ÇIKARILMIŞ VE 8. FIKRASI AŞAĞIDAKİ ŞEKİLDE
DEĞİŞTİRİLMİŞTİR.**

Madde 157 - (4667 sayılı yasa ile değişik) 8. maddenin altıncı fıkrası hükümleri burada da kıyasen uygulanır.

TBB TARAFINDAN
ÇEŞİTLİ
KURUM VE
KURULUŞLARA
BİLDİRİLEN
BAZI
GÖRÜŞLER

**168. MADDENİN 2. FIKRASI AŞAĞIDAKİ ŞEKİLDE
DEĞİŞTİRİLMİŞTİR.**

Madde 168 - Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nca, baro yönetim kurullarının teklifleri de göz önüne alınmak suretiyle uygulanacak tarife o yılın Ekim ayı sonuna kadar hazırlanır.

**182. MADDE AŞAĞIDAKİ ŞEKİLDE
DEĞİŞTİRİLMİŞTİR.**

Madde 182 - (4667 sayılı yasa ile değişik) Bu kanunda düzenlenmesi yönetmeliğe bırakılan hususlar ile Kanunun uygulanabilmesi için yönetmelikte yer alması gereken diğer konuları kapsayan yönetmelikler Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu tarafından hazırlanır.

EK MADDE 4 YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMIŞTIR.

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.04- 635
Konu : Kanun Tasarıları

21.11.2006

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

"Siyasi Etik Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" Tasarısı ile "Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" Tasarısı işikte sunulmuştur.

Söz konusu Kanun Tasarıları ile ilgili görüşünüzün bir ay içinde bildirilmesini; cevabınızın ayrıca elektronik ortamda kanunlar@adalet.gov.tr adresine iletilmesini rica ederim.

Niyazi GÜNEŞ
Bakan a.
Hâkim
Genel Müdür

EK:
Kanun Tasarısı (2 adet)

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
GELEN EVRAK	
Tarih: 28.11.2006	Sayı: 13504
EK: Tasarılar	İki Kan. Tas.

ADRES: Milli Nispetiye Caddesi No: 22 Katlıy 06659 ANKARA

Telex: (0 312) 417 77 70 Faks: (0 312) 418 89 91

E-posta: kanunlar@adalet.gov.tr

Açıklama Bilgi için İletişim: Muhterem Barut Telex: HIK.
Elektronik Adres: <http://www.tkgm.adalet.gov.tr>

**“Siyasi Etik Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda
Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”
Taslağı ile**

**“Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri
Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
Tasarısı”
Taslağına ilişkin
Türkiye Barolar Birliği'nin Görüşleri**

**1. “Siyasi Etik Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda
Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” Taslağı**

Taslağın gerekçe bölümünde neden böyle bir yasaya gerek duyulduğu anlatılırken şu ifadeler kullanılmaktadır:

“Bugün geldiğimiz noktada etik değerlerin siyasi bazda somutlaştırılması ve bunun kanuni bir düzenleme ile gerçekleştirilmesi zorunluluğu bulunmaktadır.”

“Siyasi yozlaşmanın temelinde kapalılık vardır.”

“Halen yürürlükte olan ve milletvekillerinin yapamayacakları işleri düzenleyen... Kanunda yer alan bazı hükümler bu amaca hizmet etmektedir. Ancak bu düzenlemelerin siyaset dünyanızın ihtiyaç duyduğu çağdaş siyasi etik, ölçü ve kriterlerin karşılanması açısından yetersiz kaldığı açıktır.”

“Demokrasimiz açısından, temel sorumluluk siyasi partilere ve milletvekillerine düşmektedir. Milletvekilleri ve dışarıdan bakan olanlar; yaşamları, uğraşları, üslupları ve davranışları ile topluma örnek olmalı; erdemli ve ilkelî tavırları ile toplumun güvenini kazanarak demokrasimizin önünü açmalıdır. Ülkemizde milletvekillerinin davranışlarını yönlendiren yazılı kuralların kapsamı ve içeriği, gelişmiş ülke parlamentolarının, yazılı veya toplumun değerlerini yansıtan yazısız kurallarına göre oldukça yetersiz düzeydedir. Siyasi etik yönünde düzenlemelerle, Türkiye Büyük Millet Meclisi; dürüst yönetim ve açık toplum ortamı yaratmanın ilk adımını atacak; batı demokrasilerinde geçerli olan siyaset etiği anlayışının Ülkemizde de geçerli olmasını sağlayacak yasal düzenlemeleri gerçekleştirerek Ülkemizde de temiz siyasetin kökleşmesini sağlayacaktır.”

“Parlamento üzerindeki olumsuz baskıları kaldıracak, parlamentonun itibarını koruyacak ve kamuoyu ile parlamento arasında köprü oluşturacak bir işlev görecektir.”

Gerekenin tümünden ve özellikle yaptığımız alıntılardan ülkemizde bugün geçerli siyasal yaşamın özellikleri şöyle sıralanabilir:

- Etik değerlerin siyasi bazda somutlaştırılması ancak yasa ile sağlanabilir.

- Yaşanan kapalılık siyaseti yozlaştırmıştır.

- Yürürlükteki bazı yasalar milletvekillerinin yapamayacağı işleri düzenlemektedir ancak siyasetimiz ve siyasetçimiz o kadar yozlaşmıştır ki bu yasalar yetersiz kalmaktadır.

- Ülkemizde milletvekillerinin davranışlarını yönlendiren yazılı kurallar oluşturulmadıkça yaşamları, uğraşları, üslupları ve davranışları ile topluma olumlu örnek olamamakta, erdemli ve ilkelî tavırlarla toplumun güvenini kazanarak demokrasinin önünü açmamaktadırlar.

- Parlamento üzerindeki olumsuz baskılar, itibar kaybı ve parlamentonun kamuoyundan kopukluğu ancak yasa ile ve kurulacak etik komisyonu ile giderilebilir.

TBB TARAFINDAN
ÇEŞİTLİ
KURUM VE
KURULUŞLARA
BİLDİRİLEN
BAZI
GÖRÜŞLER

Gereğede saptanan siyasal yaşamımızın bu olumsuz özellikleri karşısında öncelikle bütün bu olumsuzlukların nedenini sorgulamamız ve ondan sonra çözümleri ortaya koymamız gerekir.

Taslak bunu yapmamakta, yaşanan sorunun gerçek nedenini tespit etmeden yüzeysel çözüm önermektedir.

Bugün böyle bir tasarı arayışı içinde olunmasının temel nedeni; her düzeyde bireysel siyaset yapılmasına olanak veren siyasi partiler ve seçim yasaları ile bunların yarattığı/bunları yaratan liderlik anlayışıdır.

Şöyle ki;

Demokrasimizi tüm unsurları ile kurumlaştırma süreci henüz tamamlanamamıştır. Parlamentomuz, siyasi partilerimiz, seçim sistemimiz, parlamento üyeliğini kurumlaştırılmamış ama bu süreçte liderler kurumlaşmıştır. Liderlerimiz kişilikleri ile partilerini de ideolojilerini de aşarak tek başlarına kurum olmuşlar, olamayanlar da onları örnek alarak benzer davranışlar sergilemektedir. Sonuçta ülkemizde siyasetin genelde bireysel amaçla yapılabileceği benimsenmiş ve bireysellikler yadırganmaz olmuştur. Genel amaçları ortaya çıkarıp kendini geride tutmak yadırganır olmuştur. Siyasetçilerimiz, "Ne için siyaset yaptıklarını" unutmuşlar, toplum yararı yerine, kişisel çıkar ön plana çıkmış, siyaset, siyasetçinin kendisine ve kendisiyle doğrudan çıkar ilişkisi içindekilere her türlü menfaati sağlama aracına dönüşmüştür. Siyasal partiler rant dağıtan kurumlar olarak algılanmaktadır.

Yaklaşım bu olunca ülkemizde en zor şey bireysel amaçlı siyaseti önlemek ve yenilenmelerin önünü açmak.

Milletvekilinin görevi ve sorumluluğunu, özlük haklarını TBMM içtüzüğünü günümüz koşullarında yeniden düzenleyen kapsamlı bir reformu da gerçekleştiremeyince siyaset herkesin kendisini kurtarma derdinde olduğu çok yıpratıcı, şekilsiz, kuralsız bir nitelik kazanmıştır.

İdeolojik içeriğe sahip, kuralları içinde işleyen, sağlıklı ve dürüst bir örgüt yapılanması oluşturulmadığı için siyasi parti adı taşıyan birliktelikler de bireyselliği önleyen değil gerektiren unsurlar haline gelmiştir.

Profesyonel siyaset, yani karşılığında devletten belirli bir ücret alınarak yapılan siyasi hizmet, yani milletvekilliği toplum gözünde kamu hizmeti niteliğini kaybetti. Genelde yapılan bütün eleştirilere karşın milletvekili, seçmenin ve seçmen yakınlarının bireysel sorunlarına çözüm aramakla yükümlü kabul edildi. Milletvekilinin seçim bölgesinde değerlendirilmesi bu ölçüye indirilip kişisel yetenek, bilgi, kariyer, deneyim gibi özellikler belirleyici olmayınca aday adayı çokluğunun yarattığı rahatlık içinde liderler istedikleri kadroları oluşturma olanaklarını buldular. Bu şekilde oluşan kadroların genel özelliği de bireyselliği sürdürmek oldu.

Böyle bir bireysel arayış içinde olmayanların profesyonel siyasi yaşamları ise genelde kısa olmaktadır. Bu kısa profesyonel siyasi yaşam için kendi ailevi ve mesleki yaşamlarını ikinci plana atan siyasetçiler milletvekilliği sonrasının maddi ve manevi sıkıntılarını yaşayınca onlar da çareyi bireysel siyasette bulup herhangi bir şekilde siyasetin içinde kalmak ve tekrar milletvekili olmak için bireysel arayış içinde oluyorlar.

İşte bu iki ana etken siyasette bireyselliği sürdürüyor ve yenilenmeleri de engelliyor.

Siyasi başarısızlığın inkar edilemediği durumlarda bile bireysellikte direnmeden vazgeçilmiyor. Parti seçim kaybedip TBMM dışında kalıyor fakat seçim döneminin hemen hemen tüm yöneticileri partiyi yönetmedeki iddialarını aynen sürdürüp aday olabiliyorlar ve bir kısmı da seçiliyor.

Çünkü siyaset, meslek ve yaşam biçimi haline gelmiştir, her durumda devam ettirmek yaşamsal zorunluluk konumundadır.

Çözüm nedir?

TBB TARAFINDAN
ÇEŞİTLİ
KURUM VE
KURULUŞLARA
BİLDİRİLEN
BAZI
GÖRÜŞLER

- Liderin etrafında oluşan "*lidere inananlar topluluğu*" nun gerçek anlamda "*siyasi parti*" konumuna dönüşmesi gerekir.

- Seçmenin en geniş tercih olanağı içinde oyunu kullanabileceği, kendisini kimin temsil etmesini istiyorsa ona oy vermesini olanaklı kılan ve "*dar bölge*" esasına dayalı bir seçim sistemi kurumlaştırılmalıdır.

- Profesyonel siyaset yani milletvekilliği en temel özelliklerine kadar yeniden düzenlenmelidir.

Bütün bunlar gerçekleştirildiğinde asıl denetim doğrudan ve sürekli olarak seçmen tarafından yapılacak ve son söz de sandıkta söylenecektir. Böyle bir gerçek denetime olanak tanındığında milletvekilinin yapabileceklerini yasa ile sınırlamanın bir anlamı da kalmamaktadır.

Bugün yaşanan bütün olumsuzluklar, lidere oy verme esasına dayalı seçim sisteminden, seçmenin oy pusulasında dahi kime oy verdiğini görememesinden ve oyu ile denetlememesinden kaynaklanmaktadır.

Sözünü ettiğimiz siyasi partiler ve seçim sistemi oluşturulmaz buna karşılık milletvekili kendi mesleğinden dahi koparılır ise siyaset, milletvekili maaşına gereksinimi olmayacak kadar varlıklı kişilerin tekelinde kalacaktır.

Gerekçe üzerindeki bu görüşümüz nedeni ile Taslağın maddeleri hakkında görüş belirtmiyoruz. Siyasi partiler ve seçim yasaları ile ilişkilendirilmeyen bir düzenlemeyi yararsız buluyoruz.

Ancak, Taslağın 11. maddesi ile 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu'nda değişiklikler yapılır iken anılan yasanın 8. maddesinin birinci fıkrasına eklenmesi önerilen (s) bendinde, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının başkanları, yönetim ve denetim kurulu üyelerinin bildirimlerini verecekleri makam olarak İçişleri Bakanlığı belirtilmiştir. Yargının kurucu unsurlarından

olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil eden savunma örgütleri yöneticilerinin İçişleri Bakanlığı ile ilişkilendirilmeleri yerinde olmamıştır. Barolar ve Türkiye Barolar Birliği için bildiri makamı yargı organı içinde olmalıdır.

TBB TARAFINDAN
ÇEŞİTLİ
KURUM VE
KURULUŞLARA
BİLDİRİLEN
BAZI
GÖRÜŞLER

2. “Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” Taslağı:

1. Taslağın 1. maddesi ile 132. maddeye eklenen bölümün 4. fıkrasında “*bağış ve yardım*” dan ne ifade edilmek istendiği anlaşılamamıştır.

2. Taslağın 1. maddesinde, siyasi partiye ya da adaya bağış yapanın bunu giderleri arasında gösterebileceği belirtilmeli ve bu konuda ayrıca Vergi Usul Yasası’nda da düzenleme yapılmalıdır.

3. 132. maddeye eklenen bölümün ikinci fıkrasında “*bağış makbuzu*” düzenlemesi yapılmasına gerek yoktur. Banka hesabı açılması zorunluluğu getirilmiş olmakla banka dekontu yeterli olmalıdır.

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.05-010.03.01-2-2006/
Konu : Yönetmelik tasarıları

.../.../2006

13.07.2006 032532

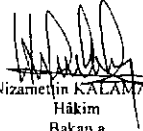
TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

15 Temmuz 2005 tarihli ve 25876 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu’nun 47’nci maddesinde yer alan “Bu Kanunun 5 ve 10 uncu maddelerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Adalet Bakanlığı ile Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından müştereken, diğer maddelerin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ise Adalet Bakanlığı tarafından altı ay içinde çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenir.” hükmü uyarınca birli Bakanlığımız ile Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından müştereken çıkarılacak “Çocuk Koruma Kanununa Göre Verilen Koruyucu ve Destekleyici Tedbir Kararlarının Uygulanması Hakkında Yönetmelik”, diğeri ise Bakanlığımızca çıkarılacak “Çocuk Koruma Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” tasarıları ilişikte gönderilmiş, ayrıca Bakanlığımızın www.cjgm.adalet.gov.tr sitesinde de yayımlanmıştır.

Bu itibarla;

1- Sözü edilen Yönetmelik tasarıları hakkındaki görüş, değerlendirme ve tekliflerinizin, Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılan Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 7’nci maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen form doldurulmak suretiyle en geç 30 gün içerisinde Genel Müdürlüğümüze gönderilmesi,

2- Cevabınızın ayrıca elektronik ortamda temiz@adalet.gov.tr adresine bildirilmesi, Hususunda gereğini rica ederim.

Nizamettin KALAMAN
Hâkim
Bakan a.
Genel Müdür V.

EKLER:

- 1- Yönetmelik tasarıları (24 sayfa)
- 2- Form örneği (1 sayfa)

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
GELEN EVRAK	
Tarih: 19.7.2006	Sayı: 16089
Ek: Yönetmelik	İşl: R.Ç.İ.Ş.İ.Ş.İ.Ş.

MİLLî Müdafan Cad. 22 Bakanlıklar 06659 ANKARA Ayrıntılı bilgi için imtibatçiler TEMİZ Memur
Telefon: (0 312 414 74 39) Faks: (0 312 418 98 59)
e-posta: cjgm@adalet.gov.tr Elektronik Ağ: www.adalet.gov.tr

Ek-2

TASLAKLAR HAKKINDA GÖRÜŞ BİLDİRİLMESİNDE KULLANILACAK FORM

ÇOCUK KORUMA KANUNUNA.GÖRE VERİLEN KORUYUCU VE DESTEKLEYİCİ TEDBİR KARARLARININ UYGULANMASI HAKKINDA YÖNETMELİK TASLAĞI

Taslağın Genel Üzerindeki Görüş ve Değerlendirme		Teklif
<p>Tedbirlerle ilgili düzenlemelerin, Kanunun uygulanmasına ilişkin düzenlemelerden ayrı yapılması; bir yandan sanki tedbirler konusu Kanunun uygulanması ile ilgili bir sorun değilmiş gibi bir izlenim uyandırmakta, öte yandan uygulamacının işini zorlaştırmaktadır</p>		<p>İki Yönetmeliğin, bir Yönetmelik başlığı altında toplanması mevzuatın takibi ve uygulanmasını kolaylaştıracak, karışıklığı önleyecektir.</p>
Taslak Maddesi	Görüş ve Değerlendirme	Teklif
Madde 1-Amaç	<p>Amaç maddesi, kanunun tekrar niteliğindedir. İki ayrı yönetmelik yapılacak olması halinde, bu Yönetmeliğin amacının daha spesifik hale getirilmesi gerekir.</p>	<p>Bu Yönetmeliğin amacı 317/2005 tarih ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununda yazılı tedbirlerin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir</p>

<p>Madde 6-</p>	<p>Bu maddede çocukların tedbir gereksinimlerinin Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna bildirilmesi, bu Kurumun yapacağı inceleme sonucuna göre çocuk hakkında bir tedbire hükmedilmesi esası benimsenmektedir.</p> <p>Bu durum hem hukuka aykırıdır hem de çocukların yararlarının korunması bakımından önemli sakıncalar doğurduğu uygulamada bilinmemektedir.</p> <p>Bu sakıncaların önemli sebebi, SHÇEK'nun bizzat hizmeti veren kurum olmasından kaynaklanmaktadır. Bu durumda kurum çalışanları, kurum yararı ile çocuğun yararının korunması çelişkisi altında kalmaktadır.</p>	<p>Madde 6 fıkra 6.- SHÇEK; kendisine bildirilen olaylarda çocuk ve ailesinin ihtiyaç duyduğu hizmetten derhal yararlandırılması için gerekli incelemeyi Genel Müdürlük mevzuatına göre yürütür.</p> <p>(7) Aynen kalabilir.</p> <p>(8) Yapılan başvuru çocuğun ebeveyninin bakım ve gözetiminden yoksun olduğunu veya bu gözetim yeterli olmadığını Bu ya da ihmal ve istismar edildiğini düşündürtecek ve çocuğun ailesi a e dışında bir kurumda barınma ve bakım ile tedavi veya eğitiminin sağlanması gerektiğine nitelikte ise durumu kamu vesayeti makamına bildirir.</p>
------------------------	--	---

<p>Madde 6-</p>	<p>Çocuğun yararının, işi sadece onu korumak olan bir birim tarafından savunulması daha yerinde olacaktır. Bu nedenle kamu vesayeti kurumuna hayatîyet kazandırma ihtiyacı bir kez daha kendisini göstermektedir.</p> <p>Bu bakımdan, risk altındaki çocukların incelenmesi ve onların yararına en uygun tedbirin belirlenmesi amacıyla raporun hazırlanması görevi kamu vesayeti makamına verilmelidir. Türk Medeni Kanununa göre kamu vesayeti makâmı olan sulh hakîmlerinin bu işlevi yerine getirmesi için, mahkemeler nezdinde yeterli sayıda personel bulundurulması sağlanmalıdır. Böyle bir teşkilat yaratılıncaya kadar kamu vesayeti makâmı olan sulh hakîmlerinin çocuk ve aile mahkemesi nezdinde görevli personeleden yararlandırılması düşünülebilir.</p>	<p>(9) Kamu vesayeti makâmı çocuk hakkında yapılan başvuru incelemeler, gerek görmesi halinde çocuk hakkında sosyal inceleme yaptırılır ve ile birlikte uygun tedbirin uygulanması çocuk hakîmi veya aile hakîminden talep eder.</p>
------------------------	---	--

<p>Madde 9 - Korumacı ve destekleyici tedbir kararlarının gönderilmesi</p>	<p>Bu maddenin son fıkrası, mahkemece verilen kararın, önderliğiindeki kurum ve kuruluşlarca yerine getirilmesinin mümkün olmadığı hallerde kararın bir başka ilde yerine getirilmesini öngörmektedir. Bu bir yandan çocuğun ait olduğu çevrede büyüme ailesi ve yakın akrabası ile ilişkilerini sürdürme hakkını zedelerken, öte yandan mahkemenin çocuk üzerindeki kontrolünün kaybolmasına neden olacaktır.</p> <p>Bir başka önemli riski de bazı yerlerde, belli tiplerde hizmet modelleri olan kurumlar oluşturup, çocukların buralara toplanması, adeta sosyal hizmet kuruluşu adı altında toplama kampı veya cezaevi yaratmaktadır. Üstelik bu hüküm çocuğun yararını değil, kurumun çıkarını korumayı hedeflemektedir.</p>	<p>Madde 9 fıkrası son.- Tedbir kararının çocuğun bulunduğu il dışında bir başka ilde uygulanması çocuğun yararı gereği olduğu durumlarda, tedbiri uygulamakla görevli kurum mahkemeye müracaat ederek tedbirin uygulanacağı kurumun değiştirilmesini talep eder.</p>
---	--	---

	<p>Ayrıca bu mahkemenin amacını dolaşma yolunu da açmaktadır. Mahkeme tedbir kararı vermeden önce, bunun uygulanmasının mümkün olup olmadığını araştıracaktır, eğer ilde uygulanması mümkün değilse o zaman zaten başka bir ilde uygulanmasına mahkemece karar verilebilir. Mahkemenin kararını idarenin değiştirmesi niteliğindeki bu uygulama güçler ayrılığı ilkesi ile de çelişir durumda olup, mahkemeyi idare karşısında işlevsiz hale getirme riski taşımaktadır.</p> <p>Aynı il içinde tedbirin değiştirilmesini isteyen kurum mahkemeye müracaat ile değiştirme talep ederken bir başka ilde göndermeyi kendi inisiyatifini ile yapması da çelişki yaratacak niteliktedir.</p>	
--	---	--

	<p>Üstelik, mahkemenin verdiği karar idare kendi değiştirebilirken, yaptığı işlemi mahkemeye bildirmekle yetinmesi istenmekte, yani bu durumda mahkemeye müdahale olanağı bırakılmamaktadır. Oysaki tedbirler özgürlüğe müdahale edici işlemler olarak mutlaka yargısal denetime tabi olmalıdır.</p>	
<p>Madde 10 ve Madde 11</p>	<p>Tedbirlerin değiştirilmesi veya kaldırılması konusunda çocuğa da talep de bulunma yetkisi verilmesi ÇHS12. maddesinin hayata geçirilmesi bakımından yararlı olacaktır.</p>	<p>Madde 10 fıkra 1; madde 11 fıkra 2'ye talep bulunacak kişiler arasına "çocuk" kavramının eklenmesi.</p>

<p>Madde 13 - Eğitim tedbiri</p>	<p>Eğitim tedbirinin uygulanması öncesinde araştırma yapma işlemi bu maddenin 2. fıkrasında ayrıca düzenlenmekte ve görevi kapsamında olan bu konu için yasal zorunluluklar dışına çıkılarak düzenleme yapılacaktır. Bu konudaki ikinci önemli sıkıntı ise eğitim tedbirinin kişi yanında uygulanacak kadar bireyselleştirilmesi tehlikesidir. Bu tedbir kurumsal olarak uygulanmalıdır. Son olarak da açılacak kursların belirlenmesinde çocuk mahkemesince gösterilecek gereksinimlerin dikkate alınması gereği de yönetmeliğe eklenmelidir.</p>	<p>Madde 13 fıkra 2.- Mahkeme veya çocuk hakimi, eğitim tedbirine karar vermeden önce çocuğun eğitim alacağı kamu veya özel kurumlardan verdikleri hizmetin niteliği ve kapasiteleri ile ilgili bilgi isteyebilir veya Çocuk Koruma Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar hakkında Yönetmeliğin 19.a maddesi uyarınca sosyal çalışma görevlilerine inceleme yaptırabilir. Bu bilgi ilgi kişi veya kurumca yazılı halde 10 gün içinde mahkemeye iletilir.</p> <p>(3) Ek cümle: Açılacak kursların belirlenmesinde ilgili kurum idareleri tarafından çocuk hakimliklerinden görüş alınır.</p>
---	--	---

<p>Madde 14.- Bakım tedbiri</p>	<p>Bu tedbir, çocuk koruma sisteminin en önemli ancak uygulamada da en çok sorun yaşanan tedbirdir.</p> <p>Bu tedbire, ana - baba bakımından yoksun olan veya ana - babası tarafından ihmal ve istismar edilen çocuklarla ilgili olarak ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çocuklar da karşımıza ya bir suç işlemiş olma iddiası ile, ya sokakta yaşarak ya madde bağımlısı olarak veya evden kaçmış olarak vb. biçimlerde çıkmaktadır. Hangi şekilde karşımıza çıkarsa çıksın bu çocukların ortak özellikleri aileleri dışında bir yerde bakıma ihtiyaç duyuyor olmalarıdır. Bir diğer önemli nokta ise bu ihtiyaçları karşılanmadan diğer konularda sorunlarının çözülmesinin imkansız olduğunun uzmanlarca da bildiriliyor olmasıdır. Yani bu çocuklar için bakım tedbiri uygulanacak bir yer sağlanmadan madde bağımlılığı tedavisi yapılamamaktadır.</p>	<p>Madde 14 fıkra 2 - Yönetmelikten 3.fıkra da zaten amacı karşılayacak nitelikte bir düzenleme bulunmaktadır.</p> <p>(5) Metinden çıkarılmalıdır.</p>
--	--	--

	<p>Aynı şekilde kalacakları güvenli bir yer sağlanmadan suçtan vazgeçirecek alışkanlıkları eindirmek de mümkün olamamaktadır.</p>	
	<p>Ancak yönetmelik hazırlık çalışmaları sırasında çocukların ihtiyaçlarına göre değil, hukuki statülerine göre bir sınıflandırma yapılarak, çocukların gerçeğe aykırı biçimde kategorilere bölüldüğü görülmektedir. Örneğin her suçta itilen çocuk bir diğerinin aynı değildir, kimisi ilk kez ve tesadüfen karışmış olabilir ve özellikle de bu çocuk uygun bir bakım tedbiri ile korunabileceken kendisi ile benzer suçlar işlemiş ve bunları alışkanlık haline getirmiş görece daha zor durumdaki çocuklarla biraraya geldiğinde bu olanağı yitirmiş olacaktır. Bu nedenle çocuğun adli mekanizma içine giriş nedeni ile değil, ihtiyacı ile ilgilenerek tedbirlerin uygulanma biçimi belirlenmelidir.</p>	

	<p>Aksi takdirde hem çocukları ciddi tehlikeler bekleyecek hem de bu ayrımcı müdahaleler çocuk hakları ihlalleri yaratacaktır. Öte yandan böyle bir sınıflandırma anlayışının yasal bir boyut kazanmasının uygulamaya yansımaları da cezaevi niteliğinde sosyal hizmet kuruluştur yaratılması tehlikesini doğuracaktır. Yönetmeliğin 17. maddesi de bunun göstergesidir.</p> <p>Aynı zamanda 5. fıkra da bu tehlikenin göstergesidir. Zira bu fıkra da suçta sürüklenen çocuklar hakkında çocuk ve gençlik merkezi yönetmeliğinde düzenlenen hakların uygulanacağı söylenmektedir. Bu Yönetmelik 7 - 18 yaş grubunda olup sokakta yaşayan, çalışan çocuklar için hazırlanmış bir yönetmeliktir. Oysa suçta sürüklenen her çocuk sokakta yaşama, çalışma deneyiminden gelmemektedir.</p>	
--	--	--

	<p>Bu damgalayıcı bakış açısının yarattığı bir yanılgı olup, uygulamacının işini zorlaştıracaktır. Çocuk ne tür bir bakıma tabi olacaksa onun yönetmeliğine tabi olmalıdır.</p> <p>Yönetmelikte en ciddi tehlike bu düzenlemelerde bulunmaktadır. ÇHS 2,20 ve 37. maddelerinin ihlali riski bulunmaktadır.</p>	
<p>Madde 16. Sağlık Tedbiri</p>	<p>Bu maddenin 2.fıkrasındaki “öncelikli” vurgusu, kararın “yüksek güvenceli sağlık kuruluşunda yerine getirilmesi” ibaresi, 7. fıkradaki “çocuk serbest bırakılır” ifadesi, tedbirin amacı ve niteliği göz önünde bulundurduğunda gereksiz, karışıklığa ve çocuk hakları ihlallerine neden olacak niteliktedir. Ancak asıl önemli olan 13. fıkrada yer alan “çocuğun rızasının aranmaması” şartıdır. Bu şart ÇHS 12. maddesi ve 24. maddesi ile Hasta Hakları ile ilgili mevzuata aykırıdır. Öte yandan madde bağımlılığı tedavisi uzmanları bu tedavini ömür boyu devam</p>	<p>Madde 16 fıkra 4.- Alkol yada uyuşturucu veya uyarıcı madde bağımlısı olan çocukların, madde bağımlularına özgü sağlık kuruluşlarında tedavi altına alınmasına yönelik kararların yerine getirilmesinde gerektiğinde çocuğun tedavi sürecine katılımı sağlamak üzere öncelikli olarak veya sağlık tedbiri ile birlikte danışmanlık tedbirine ve denetime hükmedilir ve bu tedbirlerin amacına ulaşabilmesi için gerekli diğer tedbir kararları</p>

	<p>eden bir tedavi biçimi olduğunu, bunun sonlanması diye bir şeyin söz konusu olmadığını ve sosyal bakım, hizmet ve desteğin tedavinin önemli bir parçası olduğunu dile getirmekte ve bu fıkranın son cümlesinin bilime aykırı olduğunu ileri sürmektedirler. Hem hukuki hem de tıbbi açıdan kabul edilmiş doğrulara aykırı bu hüküm, uygulamamanın ihtiyacını gidermek için bilimi ve adaleti katletme pahasına konulmaktadır. Bu nedenle bu hüküm çıkarılmalıdır.</p>	<p>bağımlılık terapistinin görüşü alınarak verilir. Bu kararların yerine getirilmesinde ilgili kuruluşlar işbirliği yaparlar.</p>
<p>Madde 17 - Tedbir kararlarının uygulanmasının incelenmesi ve denetimi</p>	<p>Bu maddede tedbir kararlarının uygulanmasının denetimi ayrıca düzenlenmek sureti ile Kanunda getirilen denetim müessesesi parçalanmakta ve karışıklık yaratılmaktadır. Oysa burada bir atıf maddesi ile karışıklık önlenmelidir.</p>	<p>(10) Ek fıkra. Bu madde gereğince denetimler Çocuk Koruma Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin hükümlerine göre yürütülür.</p>

**ÇOCUK KORUMA KANUNUN UYGULANMASINA İLİŞKİN
USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK TASLAĞI**

Taslağının Genel Üzerindeki Görüş ve Değerlendirme		Teklif
<p>Tedbirlerle ilgili düzenlemelerin, Kanunun uygulanmasına ilişkin düzenlemelerden ayrı yapılması; bir yandan sanki tedbirler konusu Kanunun uygulanması ile ilgili bir sorun değilmiş gibi bir izlenim uyandırmakta, öte yandan uygulamacının işini zorlaştırmaktadır.</p>		<p>İki Yönetmeliğin, bir Yönetmelik başlığı altında toplanması mevzuatın takibi ve uygulanmasını kolaylaştıracak, karışıklığı önleyecektir.</p>
Taslak Maddesi	Görüş ve Değerlendirme	Teklif
Madde 1- Amaç	<p>Amaç maddesi, Kanunun tekrarı niteliğindedir. İki ayrı yönetmelik yapılacak olması halinde, bu Yönetmeliğin amacının daha spesifik hale getirilmesi gerekir.</p>	<p>Bu Yönetmeliğin amacı 3/7/2005 tarih ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununda yazılı tedbirlerin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir</p>

<p>Soruşturma ve Ko- vuşturma Bölümü</p>	<p>Bu bölüme bir ek madde ile çocukların hukuki yardımdan yararlanmalarına ilişkin düzenlemelere bir gönderme yapılmasında yara bulunmaktadır.</p>	<p>Muhakemesi Kanunu, Avukatlık Kanunu ve ilgili Yönetmeliklerdeki esaslar çerçevesinde yürütülür. Korunma ihtiyacı olan çocukların hukuki yardımdan yararlanma hakları Avukatlık Kanununda düzenlenen hükümler çerçevesinde yürütülür.</p>
<p>Madde 19 -Sosyal çalışma görevlileri</p>	<p>Bu maddenin 1. fıkrasının b bendinde sosyal çalışma görevlisinin çocuğun cümleden yanında bulundurulması hakim veya mahkemenin olanak sağlamasına tabi tutulmaktadır. Bu gereksiz tartışma yaratacak bir düzenlemedir. Çocuğun yanında uzman bulundurulması hem yasa ile düzenlenmekte, hem de çocuğun yararı gereği iyi uygulamalar arasında yer almaktadır. Olanaklardan bahsedildiğinde, salonda yer bulunmaması gibi geçici ve çözümlenebilir ihtimaller aklı gelmektedir ki, bunun yönetmeliğe girmesi gereksiz bir gerileme göstergesi yaratmaktadır, aynı zamanda da uygulamada hakimlerle uzmanlar ve avukatlar arasında gereksiz tartışmalar yaratacaktır.</p>	<p>Madde 19 1. fıkra b bendinde ilk "hakim veya mahkeme tarafından sağlanan olanaklar nispetinde" ifadesi çıkarılmalıdır.</p>

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü

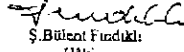
Sayı : B.03.0.ABG.0.00.00.01/1291
Konu : "Türkiye'de İstinaf Mahkemelerinin Kurulmasının Desteklenmesi Projesi"

06/09/2006

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

Avrupa Birliği tarafından finanse edilen ve Hollanda-İsviç ortaklığı ile birlikte yürütülen "Türkiye'de İstinaf Mahkemelerinin Kuruluşunun Desteklenmesi Projesi" kapsamında; AB uzmanları, akademisyenler, Yargıtay temsilcilerinin de yer aldığı hâkim-Cumhuriyet savcılarının müttesekkil bir çalışma grubu tarafından hazırlanmış olan "İstinaf Mahkemeleri İçin Ceza Usul Hukuku Elkitabı" ve "İstinaf Mahkemeleri İçin Hukuk Usulü Elkitabı"nın birer sureti ekte takdim olunmaktadır.

Söz konusu elkitaplarına ilişkin muhtemel katkılarının mümkün olduğu takdirde, 27 Eylül 2006 tarihinde gerçekleştirilecek son çalışma grubu toplantısı öncesine kadar, Bakanlığımız Avrupa Birliği Genel Müdürlüğüne iletilmesi hususunda gereğini takdirlere rica ederim.

Ş. Bülent Fındıklı
Hâkim
Bakan a.
Genel Müdür V.

Ek: 2 adet disket

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
SELEN EVRAK	
Tarih: 7.9.2006	Sayı: 17244
Ek: --	Şifre: IV-1

MİDİ Mecidiyeköy Cad. No: 228, Kat: 9 06639 Ankara
Tel: +90 (312) 414 79 41, Faks: +90 (312) 419 11 43
e-posta: mihircelik@tbb.org.tr, BilgiSistemi@tbb.org.tr

Ayranca: Bilgi İşleri Birimi: U Akınca, Tekrîf Müdürü

TBB TARAFINDAN
ÇEŞİTLİ
KURUM VE
KURULUŞLARA
BİLDİRİLEN
BAZI
GÖRÜŞLER

**TÜRKİYE'DE İSTİNAF MAHKEMELERİNİN
KURULMASININ DESTEKLENMESİ PROJESİ
KAPSAMINDA İSTİNAF MAHKEMELERİ İÇİN CEZA
VE EL KİTAPLARINA İLİŞKİN**

**TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI'NIN
RAPORU**

1. Yapılan tarih özetlemesi yetersizdir. Bunun geliştirilmesi ya da tümüyle kaldırılmasını önermekteyiz. Bizim yaptığımız düzeltmelere ek olarak Prof. Dr. Coşkun Üçok, Prof. Dr. Ahmet Mumcu ve Prof. Dr. Gülnihal Bozkurt'un 11. Baskısı yapılan *TÜRK HUKUK TARİHİ* kitabının (Turhan Kitabevi, Ankara 2006) ilgili bölümlerinden yararlanılarak yeniden düzenlenmelidir.

2. Ele alınan ilkelerden istinaf açısından belki de en önemlisi olduğu vurgulanan adli yargılanma ilkesinin "*Silah eşitliği demek, ülkenizin de dahil bulunduğu Kıta Avrupa Hukuk Sistemine göre, henüz iddia ve savunma makamlarının her bakımdan eşit olması demek değildir. Bugün silah eşitliği denilince akla gelen, savunma makamının bir hukuk devletinde kendisine tanınmış bulunan hakları gerçekten kullanabilmesidir*" şeklindeki tanımlı kurumun önemini göstermesi bakımından tatminkar değildir.

Bu anlatım silahları eşitliği ilkesinin içselleştirilmemesinin tezahürüdür. Hakim ve savcuları yanlış yönlendirebilecek

niteliktedir. Silahların eşitliği, diğer bir deyimle, mahkeme önünde sahip olunan hak ve yükümlülükler açısından taraflar arasında tam bir koşutluğun sağlanması ve bu dengenin bütün yargılama boyunca korunmasıdır. AİHM kararlarının sunumu da yeterli görülmemektedir. Bu konuda Avukat Güney Dinç'in TBB yayınları arasında çıkan "*Sorularla Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi*" kitabının 251-265 sayfalarındaki yorum ve kararları yinelemekteyiz.

3. CMK 150. maddeye göre, şüpheli veya sanık, müdafii seçebilecek durumda olmadığını beyan ederse, istemi halinde bir müdafii görevlendirilir; şüpheli veya sanık onsekiz yaşını doldurmuş ya da sağır veya dilsiz veya kendisini savunamayacak derecede malû olur ve bir müdafii de bulunmazsa istemi aranmaksızın bir müdafii görevlendirilir

Türkiye Barolar Birliği'nin maddeye ve hakkın özüne yönelik bir eleştirisi bulunmamaktadır. Hatta mecburi avukatlık kurumunun daha da genişletilmesi düşünülmelidir.

Ancak akçalı hizmet esastır. Bu Avukatlık Kanunu'nun da gereğidir. Hazinesinin bu konuda ayıracağı kaynak da belirli olduğuna göre, bu hakkın yasanın koşullarına ve ruhuna uygun olarak kullanılması gerekmektedir. Bu konuda özellikle hakimlerin titiz davranmaları, avukat tutma dolayısıyla ücreti ödeme imkanı olmayan ve avukatı bulunmayan kişilere avukat tayinine özen gösterilmelidir. Bu titizlik istinaf aşamasında da geçerlidir.

4. Bölge Adliye Mahkemeleri Ceza Daireleri Yazı İşleri Müdürlükleri için "*ihtiyaç analizi ve eğitim çalışmaları*" konularında ayrı bir kurul tarafından çalışmalar eş zamanlı olarak yürütülmekte olduğu belirtilmektedir. Bu konunun da aynı kitap içinde düşünülmesi kullanım açısından daha yararlı olabileceği düşüncesindeyiz.

5. Bölge Adliye Mahkemeleri Denetimi konusu yasal bir konu olmakla birlikte, bu hususun yargı bağımsızlığı ile bağdaştırılmasının mümkün olmadığını vurgulamakta yarar görmekteyiz.

6. İlk derece mahkemesinin ara kararlarına karşı istinafa başvurulabilir mi? Sorusunun cevabının daha ayrıntılı biçimde yazılmasında uygulamada tereddüt uyandırmamak açısından yarar bulunmaktadır.

Özellikle 104, 109, 116, 135 gibi temel hak ve özgürlüklerle ilgili maddeler açısından açıklık bulunmalıdır.

7. İstinafta mağdur ile şikayetçinin hakları nelerdir? Sorusuna 8 numaralı bentteki ayrık durum açıklıkla eklenmelidir. *“CMK'nın 234/1-b-1. maddesinde kovuşturma evresinde mağdur ve şikayetçinin hakları arasında gösterilen 'duruşmadan haberdar edilme' hakkı dikkate alındığında duruşmaya çağrılmadığı için kovuşturma evresine hiç katılmamış olan ve 'katılan sıfatını alabilecek surette suçtan zarar görmüş bulunan' mağdur veya şikayetçi de usulüne uygun istinaf başvurusunda bulunmuş ise istinaf muhakemesinde bu talep kabul edilmelidir.”*

8. Yerel mahkemede görev yapan müdafii istinafta görevine devam eder mi? Sorusundaki yorum doğru sayılamaz. 156. madde sadece soruşturma ve kovuşma evrelerini nazara alarak düzenlemiştir. Hükmün istinafa götürülmesi için başvurudan sonra vekilin kovuşturma evresindeki görevi sonra erecektir. istinaf ve temyiz aşaması ayrı bir evredir. Buna göre aynı baro veya istinaf mahkemesinin bulunduğu yer barosu tarafından vekil veya müdafii görevlendirilmesi gerekir. Ancak görevine devam edememesi durumunda bölge adliye mahkemesi ceza dairesinin istemi üzerine bölge adliye mahkemesinin bulunduğu yerdeki baro tarafından başka bir müdafii görevlendirilecektir.

Ayrıca,1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 171/1. maddesi gereğince *“Avukatın aldığı işi sonuna kadar takip etme görevi bulunması”* da istinafta da görevinin süreceği şeklinde yorumlanabilir. Avukatlık Asgari Ücret Tarifeleri'nin 2. maddesi ve buna dayanan uygulama ile bu madde şöyle yorumlanmıştır ve yukarıdaki yoruma hak verdirecek nitelikte değildir.

“Madde 2- Bu Tarifede yazılı avukatlık ücreti kesin hüküm elde edilinceye kadar olan dava, iş ve işlemler ile uzlaştırmacılık ücreti kar-

şılığıdır. Avukat tarafından takip edilen dava veya işle ilgili olarak düzenlenen dilekçe ve yapılan diğer işlemler ayrı ücreti gerektirmez. Hükümlerin tanzihine ilişkin istenileri ret veya kabulü halinde de avukatlık ücretine hükmedilemez.

TBB TARAFINDAN
ÇEŞİTLİ
KURUM VE
KURULUŞLARA
BİLDİRİLEN
BAZI
GÖRÜŞLER

Buna karşılık, icra takipleriyle Yargıtay, Danıştay, Askeri Yargıtay ve Sayıştay'da temyizden ve bölge idare mahkemelerinde görülen işlerin duruşmaları ayrı ücreti gerektirir." Ayrıca 174/son hükmüne göre avukatın bazı hakları vardır. Görevlendirme bir ücreti gerektirdiğine göre istinaf sırasında avukatın görevi sona ermiştir. Yukarıdaki fıkraya göre istinafın bulunduğu baro yeni bir görevlendirme yapmalıdır.

9. Sarık ve katılan sıfatını almış olanlar ile katılma isteği karara bağlanmamış, reddedilmiş veya katılan sıfatını alabilecek surette suçtan zarar görmüş bulunanların dilekçe veya beyanında, başvuruya ilişkin nedenlerin gösterilmemesi inceleme yapılmasına engel olmaz. Sanığın adına hareket eden sarığın temsilcisi, eşi, müdafii, vekili ile katılan vekilinin de istinaf başvurusunda gerekçe göstermesi gerekmeyecektir. Kanunun bu hükmü istinafın amacı ile çelişmektedir. Maddi olayın tümünü irdelemek gibi bir sonuca, dolayısıyla işlerin lüzumsuz artmasına neden olacaktır. Özellikle zorunlu müdafilik kabul edildiğine göre, avukatın Cumhuriyet Savcısı gibi neden gösterme zorunluluğu bulunmalı, istinaf incelemesi buna hasredilmelidir.

10. İstinaf başvurusunda gerekçe gösterilmesi zorunlu mudur sorusu tekrar niteliğindedir. Önceki madde ile birlikte düşünülmesi gerekir. Vekilin istinaf nedeni göstermemesi konusunda yasaya yönelttiğimiz eleştiriyi burada da yinelemekteyiz.

11. Delil toplama konusunda uygulamadan gelen ciddi kaygılarımız vardır. Meslektaşlarımız tarafından bize intikal ettirilen ve Türkiye Barolar Birliği Başkanı'nın 2006-2007 Adli Yıl Açılış konuşmasında da vurguladığı üzere, "Avrupa Birliği kriterlerine uygun ve bir reform niteliğinde bulunduğu iddia olunan CMK'nın 153. maddesi birinci bendinde, müdafinin, soruşturma evre-

TBB TARAFINDAN
ÇEŞİTLİ
KURUM VE
KURULUŞLARA
BİLDİRİLEN
BAZI
GÖRÜŞLER

sinde dosya içeriğini inceleyebileceği ve istediği belgelerin bir örneğini harçsız alabileceği hükme bağlanmıştır. Aynı maddenin ikinci bendi kurala istisna getirmiştir. Soruşturmanın amacı tehlikeye düşebilecek ise hakını kararıyla müdafin bu yetkisi kısıtlanabilecektir. Bu istisna hükmüne objektif kullanıldığı takdirde hiç kimse itiraz etmemektedir. Ancak uygulamada Cumhuriyet Savcıları ve onların taleplerine göre sulh ceza hakimleri bu istisna hükmünü genel uygulama şekline sokma temayülü göstermektedirler. Bu savunma hakkı önünde ciddi bir engel olarak görülmeğe başlanmıştır.”

Bu koşullar altında mahkemelerin delil toplayamaması yeniliği bir temenniden ibaret kalacaktır. Geç ikame edilmiş delil savı ile karşılaşılacak, yargılar oluştuktan gösterilen deliller haksız değerlendirmelere neden olabilecektir.

12. İstinaf aşamasında delillerin değerlendirilmesi bağlamında güvence olarak ileri sürülen hakim ve savcıların görevlerini; kanun, tüzük, yönetmeliklere ve genelgelere (hakimler için idari nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetleme; görevlerinden dolayı ve görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hal ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma, Adalet Bakanlığının izni ile adalet müfettişleri tarafından yapılır (m. 144 AY). Görüşü yargı bağımsızlığı ile bağdaşmamaktadır.

Anayasa'nın hakimlerle savcıları birlikte değerlendiren ve yargılama işlevine genelge yoluyla Adalet Bakanlığı'nu sokan ve Bakanlığa bağlı müfettişleri yargılamaya dahil eden bu hükmüne karşı ciddi itirazlarımız bulunmaktadır. Vurgulamakla yetinmekteyiz.

13. Ön incelemede tahliye kararı verilebilir mi? Sorusuna doğrudan doğruya tutukluluğun niteliği ve kişi özgürlüğü açısından önemi göz önüne anılarak, ön inceleme safhasında tutuklamaya yönelik istem ve itirazların öncelikle incelenmesi önerilmelidir.

14. Savunma hakkının kısıtlanması: Yargılama sırasında hükmü etkileyecek nitelikte ve oranda savunma hakkının kısıtlanmış olması durumu mutlak hukuka aykırılık sayılmaktadır. Buna karşın, eğer savunma hakkının kısıtlanması hüküm için önemli hususlardan değilse bu hüküm uygulanamaz görüşü esas itibariye doğru olmakla birlikte savunma hakkına yönelik her türlü aykırılık hükmün bozulması sebebi sayılmalıdır. Ve böyle önerilmelidir. Aksi halde şimdiki uygulamada olduğu gibi savunma hakkının ihlali alışkanlığı sürer gider.

TBB TARAFINDAN
ÇEŞİTLİ
KURUM VE
KURULUŞLARA
BİLDİRİLEN
BAZI
GÖRÜŞLER

15. Metnin sonunda sorulan soruların bazılarını da aşağıdaki şekilde cevaplamaktayız.

a. İSTİNAF MAHKEMESİ Mİ BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ Mİ DENİLSİN? Kanunun deyimini kullanmak gerekmektedir. Ancak, yapılan işlem "*tenyiz*" gibi "*istinaf*" olarak adlandırılacaktır. Bu da yasal bir zorunluluk.

b. ATIF OLSUN MU? Olmalı. Özellikle hakimler, savcılar ve avukatlar kaynakların doğru kullanılıp kullanılmadığını, yorumlarının kabul edilir olup olmadıklarını kontrol etme imkanına sahip olmalıdırlar. Kaldı ki, vicdanına göre karar verecek olan hakim yasayı da, komprime bir açıklamaya göre değil, kendi anlayışına göre uygulamalıdır.

**TÜRK TİCARET KANUNU'NUN
YÜRÜRLÜĞÜ VE UYGULAMA ŞEKLİ
HAKKINDA KANUN TASARISI
TASLAĞI HAKKINDA BAZI DÜŞÜNCELER
(Taşıma Hukuku, Deniz Ticareti Hukuku ve
Sigorta Hukuku Açılarında İnceleme)**

Prof. Dr. Samim ÜNAN
Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Taşıma Hukuku ve Sigorta Hukuku Öğretim Üyesi

Türk Ticaret Kanunu Tasarısı - yasaladığı zaman- 6762 sayılı (şu an uyguladığımız) TTK'nın yerini alacaktır. Her iki metin arasında birçok hüküm farkı mevcuttur. Yeni yasanın yürürlüğe girdiği sırada sürmekte olan ilişkilerin hangi hukuki düzenlemeye tabi olacağına dair ayrı bir kanuna gereksinim vardır. Bu amaçla kısaca "*yürürlük ve uygulama kanunu*" olarak belirtebileceğimiz bir yasa taslağı hazırlanmıştır. Aşağıda bu taslağı ilişkin bazı saptama ve düşüncelerimize yer vermekteyiz.

Tasarı taslağının "*diğer kanunların değiştirilen ve (yürürlükten) kaldırılan hükümleri*" hakkındaki üçüncü bölümü (özellikle İcra İflas Kanunu'nun Deniz hukuku alanındaki yeni düzenlemeye paralel olarak değiştirilen hükümleri) ayrıca ve geniş biçimde incelenmek gerekir. Bunlar bu sebeple kapsam dışı bırakılmıştır.

Her zaman olduğu gibi, bu tasarı taslağı hakkında da Türkiye Cumhuriyeti'ndeki bütün ilgililer çok acele hareket etmiş ve etmektedirler. Bu sebeple de biz de, bir çok düşüncemizi olgunlaştırma ve geliştirme imkanını bulamadan ilk -ve değişmeye aday- düşüncelerimizi kamu oyuyla paylaşma fırsatını kaçırmadan en çabuk şekilde ilk izlenimlerimizi kaleme almak ve ilgili yerlere göndermek zorunda kaldık.

Daha önce Yeni Türk Ticaret Kanunu Taslağı'nın Sigorta Hukuku ve Yeni Türk Ticaret Kanunu Tasarısı'nın Deniz Ticareti hukuku ile ilgili kitaplarında yer alan hükümlere ilişkin değerlendirmelerimizde olduğu gibi, Yürürlük ve Uygulama Kanunu Tasarısı Taslağı'na ilişkin bu incelememizde de önce madde veya fıkra hükmünü tasarı taslağındaki şekliyle aynen verecek, altında da büyük harflerle düşünce ve saptamalarımızı belirteceğiz.

Tasari Taslağı hakkındaki genel görüşümüz ise şöyledir: bu taslağın üzerinde daha çok çalışılması gerektiği ve bir çok yerde değişiklik yapılmasının zorunlu olduğu kanısındayız.

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

A. Eski Hukukun ve Türk Ticaret Kanunu'nun uygulanacağı hâller

MADDE 1- (1) Bu Kanunda aksi öngörülmemiş veya farklı bir şekilde düzenlenmemişse:

a. Türk Ticaret Kanunu'nun yürürlüğe girdiği tarihten önce meydana gelen olayların hukuki sonuçlarına, bu olaylar hangi kanun yürürlükte iken gerçekleşmişlerse, o kanun hükümleri uygulanır;

Gerekçedeki açıklamalar çerçevesinde 1. fıkranın (a) bendindeki "olay" ile kastedilen, "hukukî sonuç doğuran, başka bir söyleyişle, hukuk düzeninin öngördüğü hukukî sonuçları doğuran; dar anlamda, bir hukukî ilişkiyi kuran, değiştiren, dönüştüren veya

ortadan kaldıran, yani meydana gelen şeydir”, “olay” tanımının “şey” kelimesi ile bitirilmesi doğru değildir. Hukukta “şey” başka bir kavramı ifade eder.

Yine Gerekçe Uyarınca

“Birinci fıkranın (a) bendi, Türk Ticaret Kanunu’nun yürürlüğe girdiği tarihten önce meydana gelmiş ve hukukî sonuçlarını doğurmuş bir olayın, gerçekleşmiş ve sonuçlarını doğurmuş olduğu tarihte yürürlükte olan kanuna göre belirleneceği ve o kanunun uygulanacağı kuralını açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Söz konusu olan, meydana gelmiş (bitmiş veya tamamlanmış) ve sonuç doğurmuş olaylardır. Örneğin; deniz yoluyla taşınan eşyanın eski kanun zamanında hasara uğramış, zayi olmuş; fesih veya infisah sebebinin, eski kanun döneminde doğmuş (şirketin feshinin eski kanun zamanında ilhar edilmiş, işletme konusunun eski kanun zamanında tamamen elde edilmiş veya elde edilmesi imkansız hale gelmiş olması”.

“Fesihli Sebebi” (fesih bildiriminde bulunma hakkını veren olgu) eski kanun zamanında gerçekleşmiş fakat fesih hakkı yeni kanun zamanında kullanılmışsa, kanımızca bu hal (a) bendinin değil, fakat (b) bendinin kapsamında sayılmalıdır.

Gerekçede bazı hallerin hem (a) hem de aynı zamanda (b) bendinin kapsamında olabileceği belirtilmekte ve şu örnek verilmektedir:

“2006 yılının Temmuz ayında, Türk Ticaret Kanunu’nun 1256. maddesinin beşinci fıkrasının (a) bendinde tanımlanan bir gemi kazası meydana gelir ve ardından yolcunun yaralanması sebebiyle tazminat istenirse, bu talep, anılan maddenin birinci fıkrasındaki düzenlemeye değil, 6762 sayılı kanunun 1130. maddesine tabi olur, çünkü hukukî sonuçlar bağlanan olay (incident) niteliğindeki gemi kazası, 6762 sayılı kanunun yürürlükte bulunduğu dönemde meydana gelmiştir. aynı sonuca, bu tasarruğun 1. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca da varılır, çünkü 6762 sayılı kanunun yürürlükte bulunduğu dönemde yapılan yolcu taşıma sözleşmesi o kanunun hükümlerine tabi olacaktır”.

Burada aynı sonucun iki ayrı hüküm uyarınca meydana geleceği belirtilmektedir. Bu, o iki hükmün aslında ayrı hükümler olmadıkları, en azından kısmen aynı oldukları anlamına gelir. Kanun yapıcı farklı hükümlere aynı sonucu veya aynı hükme farklı sonuçları bağladığı takdirde anlamsız ve tutarsız bir adım atmış olur. Bir sonuç bir hükümden çıkmaktaysa, artık o sonucu bir diğer hükümden daha çıkarmaya uğraşmak gereksizdir. Mevtayı idam etmeye benzer. Bu itibarla (a) ve (b) fıkraları arasında fark olmalıdır. Eğer fark yoksa bunlardan biri fazulüdür. Kanunda yer almasına lüzum yoktur.

b. Türk Ticaret Kanunu'nun yürürlüğe girdiği tarihten önce gerçekleşmiş fiiller, bağlayıcılıkları ve hukuki sonuçları itibarıyla, bu tarihten sonra dahi, yapıldıkları sırada yürürlükte bulunan kanuna tabidir;

GEREKÇEDE ŞU AÇIKLAMA YER ALMAKTADIR

“6762 sayılı kanununun 868. maddesinin birinci fıkrası uyarınca sicile kayıtlı Türk gemileri üzerindeki mülkiyetin nakli için tarafların anlaşması yeterliydi; buna karşılık Türk Ticaret Kanunu'nun 1001. maddesi ile zilyetliğin nakli de şart koşulmuştur. Yine de, Türk Ticaret Kanunu'nun yürürlüğe girmeden önce sicile kayıtlı bir Türk gemisinin mülkiyeti tarafların anlaşmasıyla nakledilmişse, bu intikal Türk Ticaret Kanunu bakımından da geçerliliğini koruyacaktır; bu sonuç aynı zamanda tasarruğun 4. maddesinin de bir gereğidir”.

Yukarıda da değindiğimiz gibi, aynı sonucun aynı kanunun birden fazla hükmünden çıkması uygun bir düzenleme değildir. Bu sefer tasarruğun (tasarı taslağının) birinci maddesinin ilk fıkrasının (b) bendinden çıkan sonucun, dördüncü maddeden de çıkacağı belirtilmektedir. Aslında söz konusu sonuç birinci maddenin ilk fıkrasının (a) bendinden de çıkmaktadır.

Tasarıda “aynı sonuca götüren hükümler çeşitliliği” yaratılmıştır. Tasarıdaki her hüküm adeta herşeyi kapsamakta, aynı sonuç hem o hem şu hem de bu fıkradan doğabilmektedir.

GEREKÇEDE MEVCUT OLAN AŞAĞIDAKİ MİSAL TARTIŞMAYA EL VERİŞLİDİR

“6762 sayılı kanunun yürürlüğü döneminde, bir taşınmaz üzerindeki malik menfaatinin yangın rizikosuna karşı temini için sigorta sözleşmesi yapılmış ve Türk Ticaret Kanunu’nun yürürlüğe girmesinden sonra taşınmaz üzerindeki mülkiyet bir başka kişiye devredilmişse, 6762 sayılı kanunun 1303. maddesi uyarınca sözleşmeden doğan hak ve borçlar yine de mülkiyeti kazanan kişiye intikal edecektir; sigortacı, Türk Ticaret Kanunu’nun 1470. maddesi uyarınca sigorta sözleşmesinin sona erdiğini iddia edemeyecektir”.

Bu misal doğru görünmemektedir. Mülkiyet değişikliği Türk Ticaret Kanunu yürürlüğe girdikten sonra gerçekleştiği takdirde, bu olgu (c) bendi uyarınca yeni yasaya tabi olmak gerekir. Bu sonucu engelleyecek husus, yeni kanunun yürürlüğe girmesinden önceki dönemde akdedilen sözleşmenin yeni kanundan farklı -ve eski kanuna göre geçerli- bir düzenlemeyi açıkça öngörmesidir. Bu takdirde, bent (c) değil bent (b) uygulanmak lazımdır. Sigorta genel şartları, çoğu halde, 6762 sayılı TTK m. 1303 hükmüne uygun biçimde, sigortanın yeni malikle devam edeceğini öngörmektedir. Yeni malik lehine sözleşmede yer alan bu hüküm, kural olarak yeni yasa yürürlüğe girdikten sonra da geçerliliğini koruyacaktır.

Taslağın ilk maddesinin (a) bendinde geçen “*olay*” deyimini hukukî işlemleri ve haksız eylemleri de kapsamaktadır. Nitekim (a) bendine ilişkin gerekçede açıkça “*olay insan fiilinin ürünü olabilir: hukukî işlem, haksız fiil gibi*” denmiştir. Gerekçenin ilgili bölümü aynen şöyledir:

“Maddedeki hukukî fiiller, diğer hayat olaylarından farklı olarak, insanın fiiliyle meydana gelen davranışları ifade ederler ve bu sebeple hukukî işlemleri ve haksız fiilleri kapsarlar.

Eski hukuk zamanında yapılmış hukukî fiiller, ister hukuka uygun ister aykırı şekilde ortaya çıksınlar, yani ister haksız fiil ister hukukî işlem niteliğinde olsunlar, yapıldıkları tarihten sonra da eski hukukun ilgili hükümlerine tabi olurlar. (b) bendi hem haksız fiilleri

hem hukukî işlemleri hem de ayıp ihbarında, boşaltma veya yükleme tarihini bildirmede olduğu gibi, tasavvur ve kanaat açıklamalarını kapsar”.

Şu halde, aslında (b) bendi ile (a) bendi arasında hukukî işlemlerin ve haksız eylemlerin kapsama dahil bulunmaları bakımından fark yoktur.

Başka bir anlatıyla, gerek (a) bendi kapsamındaki hukukî işlemler ve haksız eylemler, gerek (b) bendi kapsamındaki işlem ve eylemler tamamlanmış ve sonuçlarını 6762 sayılı kanun zamanında meydana getirmiş bulunan hukukî işlem ve eylemlerdir.

Eğer arada fark mevcut değilse, o zaman (a) ve (b) bentlerinin taslakta ayrı ayrı yer almaları da gereksiz hale gelmiş olacaktır ki, bu gibi bir düzenleme yasa tekniği bakımından yerinde görünmemektedir.

Ancak belirtmek gerekir ki bu gereksiz düzenleme İsviçre Medeni Kanunu'nun yürürlüğüne ait hükümlerde de mevcuttur. İsviçre Kanunu'nun ilk maddesinin ilk fıkrası ile ikinci fıkrasının aynı hükümleri içerdiği görülmektedir. İkinci fıkra, sadece birinci fıkrayı pekiştirmektedir.

- İlk fıkrada, yeni yasanın yürürlüğe girmesinden önce gerçekleşen olguların, bu andan sonra da (auch nachher= continuent a etre regis) gerçekleştikleri anda yürürlükte olan düzenlemeye tabi bulunacakları belirtilmektedir.
- “Bu itibarla” (“demgemass” = “en consequence”) sözcüğü ile başlayan ikinci fıkrada da kanunun yürürlüğü anından önce gerçekleşen eylemlerin hukukî bağlayıcılıkları ve hukukî sonuçları bakımından, gelecekte dahi, eylemin gerçekleşme anında yürürlükte olan düzenlemeye tabi bulunacağı öngörülmüştür.

Birinci fıkra mevcutken, ikinciye aslında gerek olmadığı anlaşılmaktadır.

TBB TARAFINDAN
ÇEŞİTLİ
KURUM VE
KURULUŞLARA
BİLDİRİLEN
BAZI
GÖRÜŞLER

Türk Medeni Kanunu'nun yürürlüğü hakkında kanun da aynı tarz düzenleme içermektedir. İlk maddenin ilk fıkrasında "*yürürlük tarihinden önceki olayların hukukî sonuçlarına... O olay sırasında yürürlükte olan kanunun uygulanacağı*" hükme bağlandıktan sonra, ikinci fıkrada bu sefer aynı esas "*işlemler*" bakımından tekrarlanmıştır. Eğer ilk fıkradaki "*olay*" kavramına ikinci fıkradaki "*işlemler*" de dahil ise (ki öyledir nitekim Türk Ticaret Kanunu'nun yürürlüğüne ilişkin gerekçe dahi bu soruya açıkça olumlu yanıt vermektedir), burada da gereksiz bir düzenlemenin var olduğunu kabul etmek gerekir.

c. Türk Ticaret Kanunu'nun yürürlüğe girdiği tarihten sonra meydana gelen olaylara Türk Ticaret Kanunu uygulanır.

(2) Türk Ticaret Kanunu'nun yürürlüğe girmesinden sonra açılmış olan davalarda, mahkeme herhangi bir sebeple 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nu uygulamışsa, bunu ve gerekçesini kararında açıkça belirtir

Bu fıkra, Türk hukukunun bir yarasını dile getirmektedir.

Türk Mahkemelerinin kararları gerekçeler bakımından yetersiz veya suskun olabilmektedir. Bu saptama özellikle Yargıtay'ın "*onama*" kararları bakımından geçerlidir. Bir çok halde Yargıtay "*usul ve kanuna uygun olan hükmün onanmasına*" biçimindeki ifade ile ilk derece mahkemesinin kararına aynen katılmakta ve onu tasdik etmektedir. Oysa ilk derece mahkemesi, davacı lehine karar verirken "*usul ve kanuna uygun görülen talebin kabulüne*" şeklindeki bir gerekçe ile yetinse ve sadece buna da yanarak hüküm kursa, bu bozma sebebi sayılacaktır.

Bahse konu fıkra ile hakime, hangi kanun uyarınca hüküm kurdugunu ve bunu neden yaptığını açıklama görevi yüklenmiştir. Aslında bu, kanunda hükme bağlanmasına gerek olmayan, temel bir hukuk ve aynı zamanda anayasa kuralıdır. Kararların gerekçeli olması gerektiği yolundaki temel ilke uyarınca hakim esasen hangi kanunu hangi gerekçe ile uyguladığını belirtmek durumundadır.

3. Bu kanunda kullanılan “*eski hukuk*” ibaresi, 6762 sayılı kanundaki düzenleme ile ilgili mevzuatı ve mahkeme kararlarını ifade eder.

B. Türk Ticaret Kanunu’nun yürürlüğe girmesinden önceki olaylara uygulanması

1. Kanunla düzenlenen ilişkiler

MADDE 2- (1) Tarafların iradelerinden bağımsız olarak kanunla düzenlenen hukuki ilişkilere, bunlar, Türk Ticaret Kanunu’nun yürürlüğe girmesinden önce kurulmuş olsalar bile, Türk Ticaret Kanunu uygulanır.

Kanun metrinde “*olsa bile*” ifadesi yer almamalıdır. Bunun yerine “*olsa dahi*” denmesi gerekir.

Bundan başka “*tarafların iradelerinden bağımsız olarak*” ifadesi yeterli görünmemektedir.

“*Taraf iradelerinden bağımsız olarak*” ifadesi, kamu düzeni düşüncesiyle öngörülen emredici hükümleri içerecek genişlikte olmakla birlikte, medeni kanun bağlamında bu ifadenin mezkûr emredici hükümleri de içerip içermediği tartışmasına yer olmamıştır. Çünkü medeni kanunun yürürlük ve uygulanmasına ilişkin yasa, kamu düzeni ve genel ahlaki korumaya yönelik hükümler için özel bir kural içermektedir. oysa yeni Ticaret Kanunu bağlamında durum farklıdır. Yeni Ticaret Kanunu’nun yürürlük ve uygulanmasına dair kanun kamu düzenini ve genel ahlaki korumaya yönelik hükümlere ilişkin özel bir düzenleme içermemektedir.

Ancak gerekçede Medeni Kanun’un yürürlük ve uygulanmasına dair yasadaki (kamu düzenini ve genel ahlaki koruyucu hükümlere ilişkin) 2. maddenin “*genel hüküm*” olarak Ticaret Kanunu’nun yürürlük ve uygulanması alanında da geçerli olacağı belirtilmektedir. Gerekçedeki bu açıklamadan çıkan sonuç şudur: Kanunun taraf iradelerinden bağımsız olarak düzenlediği hususlar, kamu düzeni ve genel ahlaka ilişkin hu-

suslar değildir. Eğer öyle olsa idi, Medeni Kanun'un yürürlük ve uygulanmasına dair yasadaki kamu düzeni ve genel ahlaki korumaya yönelik hükümlerle ilgili 2. maddeyi "genel hüküm" olarak uygulamamıza gerek kalmazdı. Bu genel hüküm yerine Ticaret Kanunu'nun yürürlük ve uygulanmasına dair yasanın 2. maddesinin ilk fıkrası (değerlendirmekte olduğumuz fıkra) tatbik edilirdi.

Eğer emredici hükümlerin tamamını kamu düzenini korumaya yönelik hükümler olarak kabul edersek (kanımızca öyledir¹), o zaman ele almakta olduğumuz düzenlemeyi emredici olmayan ve taraf iradelerini de dikkate almayan hükümlerle ilgili (bu sınır içinde kalan) bir düzenleme saymak gerekecektir.

Şu halde kanun taslağında "taraf iradelerinden bağımsız olarak düzenlenmiş olan hususlar", emredici olmayan ve ilgili taraflarca da bir hukukî işleme konu oluşturmamış bulunan hususlardır. Gerekçedeki şu açıklamalar da bu yorumumuzu doğrulamaktadır.

"Kanununun 2. maddesi, öğretide sözleşmeye ilişkin, yani temeli hukukî işlem olan hukuki durumlar ve bu temele göre kazanılan haklar yanında veya onun simetriği olarak, tarafların iradesinden bağımsız kanun tarafından düzenlenmiş bulunan, bu sebeple doğrudan kanundan doğan hukukî durumları düzenlemektedir. Dayanağı hukuki işlem olan hukuki durumlardan kaynaklanan kazanılmış haklar, kanun değişikliklerinden etkilenmezler, yani korunurlarken kanunî düzenlemelerden doğan, kanunî kurumlardan kaynaklanan haklar müstesap hakların aksine kanun değişiklikleri karşısında korunmazlar. yeni hukukî durum hemen etken olur, yürürlüğe girer".

Görüldüğü gibi gerekçe, hukukî işlemlerden kaynaklanan kazanılmış hakların kanun değişikliğinden etkilenmeyeceğini açıkça belirtmektedir.

¹ Bkz., L'ordre public, Travaux de l'Association Henri Capitant, Journees libanaises, Tome XLIX /1998, L'ordre public dans l'economie, Rapoport turc (I) par Reha Poroy, Saibe Oktay et Samim Ünan, s.291-293.

Gerekçede Konuya İlişkin Şu Örnek Mevcuttur

“6762 sayılı kanununun 858. maddesinin birinci fıkrası, inşa hâlindeki gemilerin (yapıların) tesciline yalnızca belli şartlarda imkân vermektedir. Buna karşılık Türk Ticaret Kanunu’nun 986. maddesinin birinci fıkrası bu sınırlandırmaları kaldırmış ve malikin istemi üzerine tescili, başkaca şart aranmaksızın serbest bırakmıştır. Bu düzenleme, taraf iradelerinden bağımsız olarak kanunla yapıldığından, Türk Ticaret Kanunu’nun yürürlüğe girmesinden önce inşasına başlanmış olan ve fakat 6762 sayılı kanun uyarınca tescili mümkün olmayan yapılar, Türk Ticaret Kanunu’nun yürürlüğe girmesi üzerine malikin istemi halinde tescil edilebilecektir”.

Bu örnekte “taraf iradeleri” esasen söz konusu değildir. Sadece ilgili kişinin (malikin) isterse inşa halindeki gemiyi hemen tescil ettirmesi söz konusudur. Başka bir anlatıyla tescil hususunda sadece malikin kararı belirleyicidir. Kanunun yaptığı düzenleme, emredici yönü bulunmayan, kamu düzeni veya genel ahlakla ilgisi olmayan, bir sözleşme ile de ilgisi kurulamayan (kazanılmış herhangi bir hakkı zedelemeyen) bir düzenlemedir. Bu gibi hükümlerin derhal uygulanmalarını engellemekte yarar yoktur.

Ancak, önemle tekrar belirtmek isteriz ki, kanunda sadece taraf iradelerinden bağımsız olarak düzenlenmiş hususlarla ilgili hükme yer vermekle yetinmemek ve ayrıca -ve mutlaka “Yeni kanununun kamu düzenine ve genel ahlaka aykırı saydığı eski kanun hükümlerinin de Yeni Ticaret Kanunu’nun yürürlüğe girmesinden itibaren artık uygulanmayacakları” hükme bağlanmak gerekir.

2. Türk Ticaret Kanunu’nun ilk defa veya eski hukuktan farklı bir şekilde koruduğu bir menfaat, eski hukuk zamanındaki bir olay veya dava ile ilgili olsa bile, Türk Ticaret Kanunu uygulanır.

GEREKÇEDE ŞU AÇIKLAMALAR YER ALMAKTADIR

“...Geni ipoteginin sağladığı teminatın tehlikeye düşmesi halinde alacaklıya sağlanan usulî himaye, 6762 sayılı kanununun 909.

TBB TARAFINDAN
ÇEŞİTLİ
KURUM VE
KURULUŞLARA
BİLDİRİLEN
BAZI
GÖRÜŞLER

maddesindeki yetersiz hükmün yerine, Türk Ticaret Kanunu'nun 1030. maddesinde yeniden düzenlenmiştir; böylece alacaklı ile gemi malikinin çıkarlarını dengeleyen, hızlı ve etkin bir hukuksal prosedür öngörülmüştür. Bu düzenleme, gemi ipoteği sözleşmesinin 6762 sayılı kanunun yürürlüğü döneminde kurulmuş olup olmadığına bakılmaksızın, Türk Ticaret Kanunu'nun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bütün gemi ipoteği sözleşmelerine uygulanacaktır, çünkü kabul edilen imkanlar, tarafiradelerinden bağımsız olarak kanunla düzenlenmiştir. Aynı şekilde, Türk Ticaret Kanunu'nun 1478. maddesinde ilk kez, bütün sorumluluk sigortaları için uygulanacak şekilde, zarar gören kişiye sigortacıya doğrudan dava açma hakkı tanınmıştır. Zarar gören kişilerin menfaatlerini korumak üzere kabul edilen bu hüküm, 6762 sayılı kanunun yürürlükte olduğu dönemde meydana gelen olaylara ve bu olaylardan doğan sorumluluk sebebiyle açılmış davalara uygulanacaktır; Sorumluluk Sigortası Sözleşmesi'nin 6762 sa yılı kanun döneminde kurulmuş olması da bu sonucu değiştirmeyecektir".

Verilen gemi ipoteği örneğinden çıkan sonuç, ikinci fıkranın gereksiz olduğu yönündedir. Bizzat gerekçeye nazaran, bahse konu gemi ipoteği örneği, aslında bu fıkraya değil, ikinci maddenin ilk fıkrasının kapsamına girmektedir. Nitekim bu husus gerekçede açıkça vurgulanmış ve 6762 sayılı kanunun 909. maddesi yerine Yeni TTK m. 1030'un uygulanmasının sebebi, 1030. maddede yer verilen yeni imkânların "*tarafiradelerinden bağımsız olarak kanunla düzenlenmiş bulunması*" biçiminde açıklanmıştır.

Kanımızca, verilen örnekte Yeni Türk Ticaret Kanunu m. 1030'un uygulanması ancak aşağıdaki hallerde haklı görülebilir:

- Yeni TTK m. 1030'a "*kanu düzenini*" veya "*genel ahlaki*" korumak amacıyla kanunda yer verilirse

- Yeni TTK m. 1030'a yasada kamu düzenini veya genel ahlaki korumak amacıyla yer verilmiş değilse, bu takdirde bu hüküm herhangi bir kazanılmış hakkı zedelediği takdirde uygulanmalıdır. Eğer ipotek sözleşmesinde ipotekli alacaklının teminatın tehlikeye düşmesi halinde yararlanacağı imkânlar

sınırlı şekilde sayılmışsa bu sayım bağlayıcı ve belirleyici olmalıdır. İpotek sözleşmesinde “*Yararlanılacak imkânların kanun değişikliklerinden etkilenmeyeceği*” dahi açıkça öngörülmüşse, kanun değişikliğinin bu kazanılmış hakkı devre dışı bırakmasına hiç cevaz vermemek uygun düşer.

Diğer taraftan, kanunun “ilk defa korumaya başladığı” veya “yerini aldığı düzenlemeden farklı biçimde koruduğu” bir menfaate (buradaki “menfaat” kavramının da tanımlanması gerekmektedir), önceki kanun yerine sonraki kanunu uygulamak sözleşmeler hukuku bakımından sakıncalıdır. Çünkü bu gibi bir uygulama tarafların sözleşme ile kurdukları dengeyi bozacaktır. Oysa bu dengenin bozulması ancak emredici düzenleme söz konusu ise veya kazanılmış hakların zedelenmesi söz konusu değilse makul karşılanabilir.

Hal böyle olunca bu maddeye kanunda yer vermenin gereği olmadığı sonucuna varmak lazımdır.

II. Beklenen haklar

MADDE 3- (1) Eski hukuk yürürlükte iken gerçekleşmiş olup da Türk Ticaret Kanunu’nun yürürlüğe girdiği tarihte henüz herhangi bir hak doğurmamış olaylara Türk Ticaret Kanunu hükümleri uygulanır.

GEREKÇEDEKİ AÇIKLAMALARA GÖRE

“Kazanılmış hak, sahibine bağlanmış olduğu için bu tür haklar sahibine bir güvenli konum sağlarlar ve kanun değişikliklerinden korunurlar. Beklenen haklar ise sahibini sadece beklemede tutarlar. Bir hakkı bekliyor olmak bekleyene herhangi bir hak sağlamaz, ona kazanılmış hak vermez veya benzer bir konum bahsetmez. Bu konum kanunun değişmesi halinde beklemedeki kişiyi korumaz. Çünkü değişiklik yapıldığında hak henüz sahibine bağlanmamıştır.”

Burada “beklenen hak” kavramının net bir biçimde tanımlanması lazım gelir. Tasarıdaki tanım pek yeterli görünme-

mektedir. Gerekçede “*beklenen hakkın sahibini sadece beklemede tuttuğu*” gibi çok veciz bir anlatım yer almakta ise de bundan da fazla bir anlam çıkmamaktadır.

- Bir olay (mesela sözleşme veya haksız fiil) eski kanun zamanında gerçekleşmişse (sözleşme eski kanun zamanında yapılmıştır; haksız eylem eski kanun zamanında işlenmiştir) eski kanuna tabi olacaktır. Birinci madde bunu açıkça hükme bağlamıştır. Buna göre, eski kanun zamanında akdedilen sözleşmenin ifası sırasında yeni kanun yürürlüğe girmiş olsa dahi, o sözleşme ile meydana gelen ilişkiye eski kanun hükümleri uygulanmaya devam edecektir.

- Eski kanun zamanında akdedilen bir sözleşmede, taraflardan biri yeni kanun zamanında borcuna aykırı davranırsa, bu sebeple sözleşmenin feshi acaba eski kanundaki düzenlemeye mi yoksa yeni kanundaki düzenlemeye mi tabidir? başka bir anlatıyla, fesih hakkı beklenen hak mıdır?

- Acaba leasing sözleşmesinde kiracının mülkiyetin geçirilmesini isteme hakkını kazanmasında veya hayat sigortasında dönülebilir lehtarın sigorta alacağını kazanmasında olduğu gibi, beklenen hak bazı koşulların sonradan gerçekleşmesiyle kazanılacak olan haklarını ifade etmektedir? Kanımızca beklenen hak bu tür haklardır.

Ancak, beklenen hakkın ne olduğuna ilişkin tartışmalar bir yana, fikrimizce madde 3 hükmüne gerek yoktur. Esasen bir sonraki (dördüncü) madde sorunu çözmektedir.

C. Kazanılmış haklar

MADDE 4- (1) Bu kanunda başka bir şekilde düzenlenmedikçe, kazanılmış haklar korunur.

GEREKÇEDE

“*Kazanılmış hakların yeni kanundan etkilenmemesi onların kanun düzeni ve genel ahlak kurallarına ters düşmemesine bağlıdır. Bu*

kural 4722 sayılı kanununun 3. maddesinde yer alan, genel bir hüküm olarak ticaret hukukunda da uygulanır.”

Denmiştir. Bu ifade şu sebeplerle hatalıdır:

Her şeyden evvel “*kanu düzeni ve genel ahılâk*” ile ilgili kural 4722 sayılı kanununun 3. değil 2. maddesinde yer almaktadır. dolayısıyla gerekçedeki atıf yanlıştır.

İkinci olarak, genel gerekçede bir yandan Medeni Kanun’un Yürürlük ve Uygulanmasında İlişkin Kanun’daki ilk dört maddenin genel hüküm olarak Yeni Ticaret Kanunu hakkında da aynen uygulanmayacağına dair açıklamalara yer verilirken diğer yandan da bunların genel hüküm niteliğini taşıdıkları ve genel hüküm olarak uygulanacakları vurgulanmıştır.

Genel Gerekçede Aynen Şöyle Denmektedir:

“7. aynı dört madde Türk Ticaret Kanunu’nun yürürlüğü ve uygulanma şekli hakkında kanun tasarısına intikal ettirilirken bunun sebebinin açıklanması bilimsel bir gerekliliktir.

A. Kanun koyucu ticari hükümlerin değişik karakter ve nitelikleri dolayısıyla bu hükümlerin özel “*zaman itibarıyla uygulanma*” hükümlerine -bir anlayışa göre de- “*zaman itibarıyla uygulanma hukuku*”na ihtiyaç olduğu düşüncesiyle hareket etmiştir. Bu düşünce, ticari işlerde, ticari davalarda ve ticaret mahkemelerinde de ağırlığını hissettirmektedir. Gelişmeler, özellikle ticaret hukukunun gün geçtikçe uluslararası standartların ve kuralların hukuku haline gelmesi bu anlayışı pekiştirmektedir.

B. Görünüşte, özellikle lafızda aynı gibi görünen hükümlerin, ayrıntı sayılamayacak farklar içermesi, ayrı hüküm anlayışını haklı gösterir. Tasarının 1. maddesi ile 3.12.2001 tarihli ve 4722 sayılı “*Türk Medeni Kanunu’nun Yürürlüğü ve Uygulanma Şekli Hakkında Kanun*”un 1. maddesi arasında lafız yanında hüküm farklılıkları da vardır. 4722 sayılı kanununun 2. maddesi tasarıda yer almamaktadır (buna karşılık) 4722 sayılı kanun ile

TBB TARAFINDAN
ÇEŞİTLİ
KURUM VE
KURULUŞLARA
BİLDİRİLEN
BAZI
GÖRÜŞLER

tasarının 2. maddesinin ikinci fıkrası, 4 ile 5. maddeler benzer hükümler içermektedir.

C. Kanun koyucu Türk Ticaret Kanunu gibi bir temel kanunla yeni bir düzen koyarken, eski ve yeni hukukun arasındaki zaman sınırını da bu kanuna özgü bir uygulama kanunu ve "zaman bakımından uygulanma" hükümleriyle açık olarak çizmek zorundadır..."

"4722 sayılı kanunun 2. maddesi tasarıda yer almamaktadır. Aynı farklılık 864 ve 6763 sayılı kanunlar arasında da vardı. Ancak 4722 sayılı kanunun 'genel hüküm' olarak ticaret hukuku alanında da uygulanacağından şüphe edilemez".

Gerekeçteki Açıklamalardan Şunlar Anlaşılmaktadır

- Medeni Kanun'un yürürlük ve uygulanmasına ilişkin düzenleme sadece bazı hükümler bakımından Ticaret Kanunu hakkında da aynen geçerli olabilir.

- Bu sebeple, Ticaret Kanunu'nun yürürlük ve uygulanmasına ilişkin genel hükümler Medeni Kanun'un yürürlük ve uygulanmasına ilişkin genel hükümlerden kısmen farklı şekilde düzenlenmiştir.

- Ancak Ticaret Kanunu'nun yürürlük ve uygulanmasına ilişkin genel hükümler arasında, Medeni Kanun'un yürürlük ve uygulanmasına ilişkin genel hükümler içinde yer alan bazı (benzer) kurallara da yer verilmiştir.

- Fakat, "genel hüküm" olarak Ticaret Kanunu alanında da geçerli olan "kamu düzeni ve genel ahlakı sağlamaya yönelik kuralların haklarında ayrık bir hüküm bulunmayan bütün olaylara uygulanacağı" hükmü her nedense Ticaret Kanunu'nun yürürlük ve uygulanmasına ilişkin kanun tasarısına alınmamıştır. Buna rağmen bu kural dahi Ticaret Kanunu bakımından -genel nitelikte hüküm olmasından dolayı- uygulanacaktır.

Görüldüğü gibi tasarı, basit bir düzenleme yerine şimdilik gayet karışık bir düzenleme getirmektedir. Sağ kulağını sağ elle

basitçe göstermek yerine sol ayağı ile zorlanarak göstermeyi tercih ettiğinden, bu çabasını arzulan sonuca ulaştırmakta güçlük çekmektedir.²

Medeni Kanun'un yürürlük ve uygulanmasına ilişkin genel hükümler hakkındaki düzenleme içinde yer alan hükümlerden değişik olan ve bu hükümlerle benzerlik gösterenlerin hepsinin topluca yer aldığı bir metinde, sadece kamu düzeni ve genel ahlaka ilişkin hükmü dışarıda bırakmak ve fakat dışarıda bırakılan bu hükmün dahi cari olduğunu belirtmek yerine, medeni kanuna ilişkin düzenlemenin hangi değişikliklerle uygulanacağını belirtmek sorunu kısa yoldan çözüme kavuştururdu.

Kaldı ki, Medeni Kanun ile Ticaret Kanunu arasında, yürürlük ve uygulama bakımından farklı genel hükümlerin geçerli olmasını haklı gösteren bir sebep de yoktur. Ya Medeni Kanuna ilişkin düzenleme yanlış veya eksiktir ya da Ticaret Kanunu hakkında gereksiz düzenlemeler getirilmektedir. Eğer Medeni Kanuna ilişkin düzenleme yanlış veya eksikse, onu değiştirirsiniz. Ticaret Kanunu bakımından yürürlük ve uygulamaya ilişkin farklı genel hükümler değil, fakat sadece gerekli özel düzenleme yapılmalıdır.

Doğru yöntem, Medeni Kanun'un yürürlük ve uygulanmasına ilişkin düzenlemeyi yapan kurul ile Ticaret Kanunu'na ilişkin düzenlemeyi yapan kurulun birlikte toplanarak konuyu ele almasıdır.

Tasari taslağının 4. maddesine ait gerekçede kazanılmış hakların sadece kamu düzeni ve genel ahlak düşüncesiyle bertaraf edilebilecekleri açıkça vurgulanırken, kamu düzeni ve genel ahlaka ilişkin hükmü metnin dışında bırakmış olmak çelişkidir.

² Bu hal bize şunu hatırlatıyor: Merlmine Duygu Asena'nın "*Kadının Adı Yok*" isimli eserinin yayınlandığı sıralarda, eski başbakanlardan ve 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel bir televizyon röportajında "feminizm" hakkındaki fikrini soran muhabire "Feminizm eğer icabı varsa iyi bir şeydir. Ama feminizmin icabı var mıdır yok mudur; bunu da düşünmek lazım!" biçiminde yanıt vermiştir. Bu yanıtta mündemiç olan "kesinlik" dahi, kanunun ilk dört maddesinde mündemiç olan "meali-i hukukiye'den" çok daha ileridedir.

D. Zamanaşımı süreleri ve hak düşürücü süreler

Madde 5- (1) Türk Ticaret Kanunu'nun yürürlüğe girmesinden önce işlemeye başlamış bulunan zamanaşımı süreleri ile hak düşürücü süreler eski hukuka tabidir. Ancak, anılan sürelerin geri kalan kısmı Türk Ticaret Kanunu'nun öngördüğü süreden uzun ise, yürürlükten itibaren anılan kanunun koyduğu sürenin geçmesiyle zamanaşımı tamamlanmış veya hak düşmüş olur.

2. Türk Ticaret Kanunu'na göre zamanaşımı alacağın doğduğu tarihten itibaren belli bir sürenin geçmesiyle işleyecekse, bu hallerde zamanaşımı süresi Türk Ticaret Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle başlar.

3. Zamanaşımı ile hak düşürücü sürelerle ilişkin diğer hususlar yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Türk Ticaret Kanunu'na tabidir.

Gerekçede, 6763 sayılı kanunun ikinci maddesinden aynen alındığı belirtilen bu maddenin ikinci fıkrasının manası pek anlaşılammaktadır.

Mehaz 6763 sayılı kanunda ikinci fıkra tekabül eden m. 2 Fk. 2 hükmü şöyledir:

“Eski kanunun 1444 ilâ 1446. maddeleri hükmünce alacağın doğduğu senenin geçmesiyle başlayacak olan zamanaşımı süreleri, yeni kanunun yürürlüğe girdiği tarihte işlemeye başlar.”

Buradan da açıkça görüleceği üzere tasarı tamamen yanlıştır. Sorun şudur: Eski Ticaret Kanunu'nda bazı alacaklar için zamanaşımının hemen değil fakat alacağın doğduğu senenin sonundan itibaren işleyeceği öngörülmüştür. 6762 sayılı kanun ise bu gibi bir hüküm içermemektedir. Önceki kanunda mevcut olan “sene sonuna” kadar ki bekleme süresi, sonraki kanunda “sonraki kanunun yürürlüğe girdiği” tarihe kadar ki süre olarak düzenlenmiştir.

Bu itibarla, tasarıdaki hükmün “Türk Ticaret Kanunu'na göre” şeklinde başlaması çok hatalıdır. Bunun yerine “6762

sayılı kanuna göre” denmeliydi. Çünkü önceki kanunun (6762 sayılı kanunun) öngördüğü bekleme süresi, yeni kanunda (Türk Ticaret Kanunu’nda) farklı bir süre (yeni kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar ki süre) olarak değişik şekilde düzenlenmektedir.

TBB TARAFINDAN
ÇEŞİTLİ
KURUM VE
KURULUŞLARA
BİLDİRİLEN
BAZI
GÖRÜŞLER

Diğer taraftan, 6762 sayılı kanunun *“hangi alacak veya alacaklar hakkında zamanaşımının, bu alacakların doğdukları tarihten bir süre geçtikten sonra işleyeceğini öngörmüş olduğu”* da ayrı bir sorundur. Ana kural zamanaşımının muacceliyetten itibaren işlemesidir. Şu halde, inceleme konusu hükmün kapsamına giren haller, 6762 sayılı kanunda muacceliyetin alacağın doğumundan belirli bir süre sonra gerçekleşeceğini öngörülmüş olduğu haller olmalıdır. Bunlar hangileri ise mehzaz kanunun yaptığı gibi- sayarak göstermek en doğru çözümdür.

E. Yollamalar

MADDE 6- (1) Bu Kanunun veya Türk Ticaret Kanunu’nun yürürlüğe girmesiyle, 6762 sayılı kanunun kaldırılan veya değiştirilen maddelerine diğer mevzuat tarafından yapılmış bulunan yollamalar, Türk Ticaret Kanunu’nda o maddeleri karşılayan hükümler varsa onlara yapılmış sayılır. Aksi halde, hakim 22/11 1200 1 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu’nun 1. maddesini uygular. Bu hükmün birinci cümlesi, esas sözleşmeler dahil, her çeşit sözleşmedeki, taahhütname-deki, beyandaki ve benzeri metinlerdeki eski hukuka yapılmış olan yollamalar için de geçerlidir.

Maddenin baş tarafındaki *“Bu kanunun veya Türk Ticaret Kanunu’nun yürürlüğe girmesiyle”* ifadesi hatalıdır. *“Veya”* sözcüğü maddede anılan iki kanundan herhangi birinin (sadece Yürürlük ve Uygulama Kanunu’nun yahut sadece Yeni Türk Ticaret Kanunu’nun) yürürlüğe girmesi ile öngörülen sonucun meydana gelmiş olacağı anlamını içerir.

Oysa öngörülen sonucun (mevzuatın 6762 sayılı kanun hükümlerine yaptığı yollamaların Yeni Türk Ticaret

TBB TARAFINDAN
ÇEŞİTLİ
KURUM VE
KURULUŞLARA
BİLDİRİLEN
BAZI
GÖRÜŞLER

Kanunu'ndaki aynı mahiyetteki hükümlere yapılmış sayılması) geçerliliği için o sonucu öngören hükmün yasallaşmış olması zorunludur. Bahse konu hüküm ise Yürürlük ve Uygulama Kanunu'nda bulunmaktadır. Diğer taraftan, mezkür hükmün uygulanabilmesi için Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun yürürlüğe girmesi de şarttır. Aksi halde, hüküm konusuz kalır.

Şu halde, maddede hem Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun hem de Yürürlük ve Uygulama Kanunu'nun yürürlüğe girmiş olması koşuluna yer vermek gerekir. Bunun için de "Bu kanunun veya Türk Ticaret Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle" ifadesi yerine "Bu kanunun ve Türk Ticaret Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle" denmelidir. Sadece Türk Ticaret Kanunu'nun veya sadece Yürürlük ve Uygulama Kanunu'nun yürürlüğe girmiş olması ise yeterli değildir. Bu kanundaki (Yürürlük ve Uygulama Kanunu'ndaki) bir hüküm, bu kanun yürürlüğe girmeden, başka bir kanun olan Yeni Türk Ticaret Kanunu yürürlüğe girince nasıl olur da sonuç hasıl eder? Buna imkan olmadığı açıktır.

İKİNCİ KISIM Özel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç

A. Deniz Ticareti Mahkemeleri

MADDE 7- (1) 6762 sayılı kanunun 4. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca kurulmuş bulunan Denizcilik İhtisas Mahkemesi'nin görmekte olduğu davalar, Türk Ticaret Kanunu'nun 5. maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi gereğince Türk Ticaret Kanunu'nun yürürlüğe girmesinden itibaren bir ay içinde Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından, Türk Ticaret Kanunu'ndan ve diğer kanunlardan doğan, deniz ticaretine ve deniz sigortalarına ilişkin hukuk davalarına bakmakla görevli kılınacak asliye ticaret mahke-

mesine devredilirler.

2. Türk Ticaret Kanunu'nun yürürlüğe girmesinden önce açılmış olan deniz ticaretine ve deniz sigortasına ilişkin hukuk davalarını görmekte olan mahkemeler, yargı çevreleri içinde ve görev alanlarına giren sonuçlanmamış davaları ve işleri devredemezler.

Yeni Türk Ticaret Kanunu deniz sigortalarını hiç düzenlemeyi tercih etmiş ve bu kavramı tanımlamamıştır. Bu büyük eksiklik sebebiyle, Deniz Ticareti Mahkemesi'nin görev alanını belirlerken en azından deniz sigortasına ilişkin olarak bir tanım vermek icap eder. Aksi halde, uygulamada tereddütler yaşanabilecektir.

Diğer taraftan, mevcut düzenlemedeki "*Denizcilik İhtisas Mahkemesi*" deyimini de, tasarıda tercih edildiği gözlemlenen "*Deniz ticareti mahkemesi*" deyimini de başarılı değildir. "*Deniz ticareti ve deniz sigortaları*" mahkemesi demek daha doğrudur.

İkinci fıkra, deniz ticaretine ve deniz sigortalarına ilişkin derdest davalara bakmakta olan (Denizcilik İhtisas Mahkemesi dışındaki) mahkemelerin, yedinci maddenin ilk fıkrasından esinlenip durumdan görev çıkararak bu dosyaları Deniz Ticareti Mahkemesi'ne devretmesini engellemeye yöneliktir. Bu gibi bir girişimin olabileceğini varsayan ikinci fıkra hükmü tamamen fuzulidir. Bu fıkranın yokluğunda hukukî durumda hiç bir değişiklik meydana gelmez. Dosya devri ilk fıkrada sadece Denizcilik İhtisas Mahkemesi için öngörülmüştür. Diğer mahkemelere bu gibi bir devir zorunluluğu getirilmemiş veya onlar lehine bu gibi bir imkan hükme bağlanmamıştır.

E. Acente

MADDE 14- (1) Türk Ticaret Kanunu'nun 123. maddesi, anılan kanunun yürürlüğe girmesinden önce yapılmış olup da devam etmekte olan acente sözleşmelerine de uygulanır.

TBB TARAFINDAN
ÇEŞİTLİ
KURUM VE
KURULUŞLARA
BİLDİRİLEN
BAZI
GÖRÜŞLER

Acente tayini gerek sigortacılık gerek denizcilik alanında oldukça yaygındır. Bu sebeple bu hususa ilişkin düzenlemeyi değerlendirmekte yarar vardır.

Madde metninde “*acente sözleşmesi*” denmişse de bunu “*acentelik sözleşmesi*” olarak değiştirmek gerekir.

Yeni Türk Ticaret Kanunu Tasarısı'nın Alman Ticaret Kanunu § 90 A'dan alınmış olan ve 6272 sayılı kanunda karşılığı mevcut bulunmayan 123. maddesi

- İlk fıkrasında rekabet yasağı anlaşması bakımından yazılı şekil şartı, belge verilmesi şartı, süre sınırlaması ve tazminat ödeme şartına yer vermekte

- İkinci fıkrasında müvekkilin rekabet sınırlaması uygulamasından vazgeçmesini düzenlemekte

- Üçüncü fıkrası haklı sebeplerle fesih halinde, fesheden tarafın rekabet sözleşmesiyle bağlı olmadığını bildirme hakkını öngörmekte

- Dördüncü fıkrası da, yukarıdaki düzenlemenin acente lehine emredici olduğunu hükme bağlamaktadır.

İlk olarak, bu hüküm kamu düzeni için öngörülmüşse (emredici olması kanımızca bu anlama gelir) o takdirde herhalde uygulanması gerekir. Ancak, kamu düzeni ve genel ahlaka ilişkin madde tasarıda yoktur. (Daha önce de değindiğimiz gibi, gerekçede kamu düzeni ve genel ahlaka ilişkin olarak Medeni Hukukun Yürürlük ve Uygulanması Hakkındaki Kanunu'nda yer alan kuralın Ticaret Kanunu bakımından da geçerli olduğu söylenmektedir. Öyle ise, 14. maddeye hiç gerek yoktur; çünkü eğer kamu düzenine ilişkin kural burada da geçerli ise, Yeni Türk Ticaret Kanunu m. 123 eski kanun zamanında akdedilen sözleşmelere de uygulanacaktır).

Diğer taraftan gerekçe hatalıdır. Gerekçede

“Bu hüküm, acenteleri korumak amacıyla öngörülmüştür. Herhangi bir kazanılmış hakkı ihlal etmemektedir. Çünkü, hüküm

Türk Ticaret Kanunu yürürlüğe girdiğinde hâlen uygulanan ve hükümlerini doğurmakta devam eden rekabet yasağını yeni kanuna tâbi kılınmaktadır. Bütün bu hükümler müvekkilde bir kazanılmış hak yaratmamıştır. Sürmekte olan uygulama ilişkinin bir parçası olmakta devam etmektedir. Türk Ticaret Kanunu sürmekte olan duruma uygulanacaktır.”

Denmekte ise de, tarafların önceki kanun döneminde akdetmiş oldukları acentelik sözleşmesinde müvekkil lehine bir çok hak öngörülmüş olabilir. Mesela müvekkilin, acentenin tabi olacağı rekabet yasağı sebebiyle hiç bir şekilde tazminat ödemeyeceği hükme bağlanmış bulunabilir. Yeni kanun ise tazminat ödenmesini şart koşturmaktadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Taşıma İşleri

A) Taşıma sözleşmesi

MADDE 31- (1) 6762 sayılı kanunun yürürlüğü zamanında yapılmış olan taşıma sözleşmeleri, taşıma senedi dahil, anılan Kanuna tabidir. Ancak Türk Ticaret Kanunu'nun yürürlüğe girmesinden sonra gerçekleşen taşıma hukukuna özgü, ziya, hasar ve gecikmeden dolayı sorumluluk halleri bakımından taşıyıcının sorumluluk sınırlarına ilişkin Türk Ticaret Kanunu hükümleri geçerlidir.

Maddenin ilk cümlesi tamamen gereksizdir. Bu sonuç esasen madde 1 Fk. 1 bent (a) ve (b)'den çıkmaktadır. Bu itibarla madde sadece ikinci cümleden ibaret olmalıdır.

Diğer taraftan Yeni Türk Ticaret Kanunu tasarısı m. 854 uy arınca taşıyıcının sorumluluğunu hafifleten anlaşmalar geçersizdir. Bu hüküm kamu düzenine ilişkin bulunmaktadır. Bu sebeple, tasarının 31. maddesinin ikinci cümlesi de (gerekçede vurgulanan “kamu düzenini ve genel ahlaki korumak amacıyla sonraki kanunda yer verilmiş olan hükümlerin her halde uygulanacakları” ilkesi uyarınca) aslında fuzulidir.

ALTINCI BÖLÜM Deniz Ticareti

A. Türk Bayrağını Çekme Hakkının ve Değişikliklerin Tescili

MADDE 32- (1) Gemilere Türk Bayrağı çekme hakkı, yürürlüğe girmesinden itibaren Türk Ticaret Kanunu'na tabi olur. Türk Bayrağı çekme hakkını elde etmiş olan tescili zorunlu gemilerin bu kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren iki ay içinde Türk Gemi Sicili'ne tescil ettirilmesi gerekir.

2. Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, daha önce gemi siciline tescil edilmiş olan hususlarda meydana gelecek bütün değişiklikler gecikmeksizin sicil müdürlüğüne bildirilir.

Yeni Türk Ticaret Kanunu'nda gemilere Türk Bayrağı çekme hakkı kolaylaştırılmıştır. Böylece önceki kanundan farklı bir düzenleme söz konusudur. Tasarı taslağının ikinci maddesi uyarınca " *tarafların iradelerinden bağımsız olarak kanunla düzenlenen hukuki ilişkilere, bunlar, Türk Ticaret Kanunu'nun yürürlüğe girmesinden önce kurulmuş olsalar bile, Türk Ticaret Kanunu uygulanır*". Kaldı ki aynı maddenin ikinci fıkrasında da Türk Ticaret Kanunu'nun ilk defa veya eski hukuktan farklı bir şekilde koruduğu bir menfaatin, eski hukuk zamanındaki bir olay veya dava ile ilgili olsa bile, Türk Ticaret Kanunu'na tabi bulunacağı hükme bağlanmıştır. Bu durum karşısında ilk fıkranın ilk cümlesi gereksizdir.

B. Gemi Vasfını Kazanan Araçların Tescili

MADDE 33- (1) Türk Ticaret Kanunu'yla gemi olma vasfını kazanan suda yüzme özelliği bulunan araçların malikleri, tescili zorunlu gemilerini, bu kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren iki ay içinde aynı kanunun 955. maddesi uyarınca yetkili Gemi Sicil Müdürlüğü'ne tescil ettirmekle yükümlüdürler.

“Suda yüzmeye” deyimine alışmak mümkün olmamaktadır. Havada yüzmeye söz konusu olmadığından (“şafaklarda yüzen al sancak” ifadesi sadece bir benzetme olarak şiirde yer almıştır) “suda yüzmeye özelliği” yerine sadece “yüzmeye özelliği” denmesi yeterli olurdu.

Bu maddenin gerekçesinde hatalı bir ifade bulunmaktadır. Gerekçede yer alan

“Türk Ticaret Kanunu’nun 931. maddesinde... ‘deniz’ yerine ‘su’, ‘tekne’ yerine ‘araç’ kavramları ikame olunarak ve kendiliğinden hareket imkanını haiz olmayan araçların dahi gemi sayılacağı açıkça belirtilerek, gemi kavramının kapsamı mümkün olduğunca genişletilmiştir.”

İfadesi 6762 sayılı (önceki) kanuna ilişkin yanlış bir değerlendirme içermektedir. 6762 sayılı kanun çerçevesinde de kendiliğinden hareket imkanını haiz olmayan araçlar -diğer şartları yerine getirdikleri takdirde- gemi sayılırlar. Geminin kendinden hareket yeteneğine sahip olması gerekmemektedir. Mavnalar da gemidir (klasik misal).

C. Gemi Mülkiyetinin Devren İktisabı

MADDE 34- (1) Bir gemi veya gemi payının temlikinde, gemi üzerindeki mülkiyeti 6762 sayılı kanuna göre sadece sözleşmeyle iktisap etmiş olan kişiler, bu kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren bir ay içinde kendilerini gemi veya gemi payı maliki olarak gemi siciline tescil ettirmekle yükümlüdürler.

Bu hükmün gereğini kavramak henüz nasip olmamıştır. Gerekçede de belirtildiği üzere

“6762 sayılı kanununun 868. maddesinin birinci fıkrası uyarınca gemi siciline kayıtlı bulunan bir geminin temlik için malik ile iktisap edenin mülkiyetin iktisap edene intikal edeceğine dair anlaşmaları yeterlidir. Buna karşılık, Türk Ticaret Kanunu’nda mülkiyetin sadece sözleşme ile temlik esasından ayrılmış, 4721 sayılı kanunda taşınır mülkiyetinin intikali için öngörülmüş olan anlaşma ve geminin zilyetliğinin nakli şart koşulmuştur”.

Bu açıklamadan da anlaşılacağı gibi, mülkiyetin (devren) kazanılması koşulları arasında “*sicile tescil*” ne 6762 sayılı kanunda ne de Yeni Türk Ticaret Kanunu’nda öngörülmüştür.

Eğer Yeni Türk Ticaret Kanunu sicile kayıtlı gemiler veya gemi payları üzerinde mülkiyet hakkının kazanılmasını tescil şartına bağlasaydı ve böylece “*bütün maliklerin sicilden anlaşılması*” öngörülseydi, önceki hukukta edinilen ve fakat sicilden anlaşılmayan mülkiyet haklarının da sicile tescili gerektiği düşünülebilirdi. Fakat, durum böyle değildir. Önceki ve sonraki hukuklar arasındaki fark (yazılı şekli şartı bir kenara bırakılırsa) hiç anlamı olmayan ve tamamen füzuli bulunan bir “*zilyetliğin nakli*” koşulundan ibarettir. Hal böyle olunca, yeni dönemde de sicile tescil gerekli bulunmamaktadır. Yeni kanunun uygulanması sırasında, yeni kanuna göre mülkiyeti (zilyetliğin nakli de tamamlanarak) kazanan inalık sicile kayıtlı olmak zorunda tutulmadığı halde, eski kanuna göre mülkiyeti kazanmış olanlar için sicile kayıt zorunluluğu getirilmesi anlam taşımamaktadır.

D. İpoteğin Terkinini Talep Hakkı

MADDE 35- (1) Türk Ticaret Kanunu’nun yürürlüğe girdiği tarihte bir gemi üzerinde ipotek hakkına sahip olan alacaklı, kendinden önce gelen veya aynı derecede bulunan diğer bir gemi ipoteğinin düşmesi halinde bunun terkinini istemek hakkına haizdir.

Bu maddeye ilişkin gerekçede aynen şu açıklamalar yer almaktadır:

“Türk Ticaret Kanunu’nda, 6762 sayılı kanunda olduğu gibi, gemi ipoteğinin derecesi bakımından 4721 sayılı kanunun taşınmaz rehni hakkındaki hükümlerine atıfta bulunulmuştur. Taşınmaz rehminde kabul edilmiş sabit dereceler sistemine göre taşınmaz rehni kendinden önce gelen veya aynı derecede bulunan diğer bir rehni hakkının düşmesi ile kendiliğinden onun yerine geçmez. Ancak, Türk Ticaret Kanunu’nun yürürlüğe girdiği tarihte bir gemi üzerinde ipotek hakkı sahibi olan alacaklıya, önceden olduğu gibi, kendinden

önce gelen veya aynı derecede bulunan diğer bir gemi ipoteğinin düşmesi halinde onun terkinini istemek hakkının verilmesi uygun bulunmuştur”.

Tasarı taslağının 35. maddesi, önceki ve sonraki kanunlar farklı olduğu takdirde bir anlam taşır. Oysa gerekçede iki kanun arasında fark olmadığı belirtilmektedir.

Diğer taraftan, gerekçede evvelâ bir ipotek hakkının daha önce gelen bir ipotek hakkı düşünce kendiliğinden düşen ipoteğin yerine geçmeyeceğinden bahsedilmiş; ardından da ipotek hakkı sahibine daha önce gelen bir ipoteğin düşmesi halinde -önceden olduğu gibi- o ipoteğin terkinini istemek hakkının verildiği vurgulanmıştır. Dikkat edilirse bu açıklamanın son kısmında da *“önceden olduğu gibi”* ifadesinin açıkça ortaya koyduğu üzere önceki hukukla sonraki hukuk arasında fark olmadığı vurgulanmaktadır. Olmayan fark için neden hüküm sevk edildiği belirsizdir.

Ayrıca, ele aldığımız 35. madde hükmünün Yürürlük ve Uygulama Kanunu’nda değil, Yeni Türk Ticaret Kanunu içinde yer alması lazımdır. Burada Yeni Türk Ticaret Kanunu’nda yer almayan bir hakkın *“verilmesi”* söz konusudur. Bunun yürürlükle de kanunun uygulanmasıyla da hiç ilgisi yoktur.

E. Şahsı ve Aynı Teminatların Hapis Hakkına Dönüşümü

MADDE 36- (1) Navlun sözleşmelerinde alacakların temini için 6762 sayılı kanunda taşıyana tanınmış olan bütün teminatlar, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte ifa edilmeye başlanmış olan sözleşmelerden doğan alacaklar için alacaklısı lehine hapis hakkına dönüşür.

Madde metninde, 6762 sayılı kanunda taşıyana tanınan bütün teminatların hapis hakkına *“dönüreceği”* belirtilmektedir.

Bu dönüşme *“ifa edilmeye başlanmış olan sözleşmelerden doğan alacaklar”* için hükme bağlanmaktadır.

TBB TARAFINDAN
ÇEŞİTLİ
KURUM VE
KURULUŞLARA
BİLDİRİLEN
BAZI
GÖRÜŞLER

Gerekçede

“6762 sayılı kanunda taşıyana alacaklarının teminatı olarak tanınan hakların şahsi defî niteliğindeki yükü teslimden kaçınma hakkı ile aynı tesirli rehin hakkı olduğu İsviçre hukukunda bu şahsi ve aynı tesirli teminatların, ‘hapis hakkı’ adı altında bir araya toplandığı ve Türk Ticaret Kanunu’nun 1201. maddesinde, hapis hakkı sisteminin benimsenmiş bulunduğu”

Açıklanmaktadır.

Hapis hakkı gerekçedeki ifadeyle *“aynî tesirlidir”*. Şahsi defî niteliğindeki yükü teslimden kaçınma hakkının aynı tesirli hapis hakkına dönüşmesi dengeli görünmemektedir. Mesela, taşıyan rehin hakkından feragat etmiş fakat yükü teslimden kaçınma hakkını uhdesinde muhafaza etmişse, bu hakkın daha geniş kapsamlı aynı etkili bir hakka dönüşmesi söz konusu olmamalıdır.

Önceki kanun zamanında doğmuş olan yükü teslimden imtina hakkını yeni kanun döneminde de *“kazanılmış hak”* olarak aynen korumak; önceki kanun zamanında akdedilen sözleşmelerden yeni kanun zamanında doğacak *“yükü teslimden imtina”* haklarını da özel hükümle korumak; buna karşılık rehin haklarının hapis hakkına dönüşeceğini öngörmek daha uygun bir tercih olacaktır. (Esasen rehin veya hapis hakkının mevcut olduğu hallerde yükü teslimden imtina hakkının bu haklardan ayrı olarak ileri sürülmesi ihtiyacı da söz konusu olmayacaktır).

Öte yandan, yasal dönüşmenin *“bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte ifa edilmeye başlanmış olan sözleşmelerden doğan alacaklar için”* söz konusu olması kanunun genel yapısına pek uymamaktadır. Alacağın (ve buna bağlı teminatın) Yeni Türk Ticaret Kanunu’nun yürürlüğe girmesinden sonra doğmuş olması durumunda sonraki kanun hükümlerinin uygulanması uygun olur. Tasarı taslağının ikinci maddesinin ilk fıkrası da bu sonucu teyit etmektedir.

Diğer taraftan, madde metnindeki *“bu kanunun”* ifadesi yerine, *“Türk Ticaret Kanunu’nun”* denmelidir. Çünkü, esas olan

Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun yürürlüğe giriş tarihidir. Ancak Yeni Türk Ticaret Kanunu ile yürürlük ve uygulama kanunu aynı anda yürürlüğe girmesi gereken kanunlar olduklarından, bu gereğe uyulduğu takdirde sorun çıkmayacaktır.

F. Müşterek Avarya ve Çatma

MADDE 37- (1) Türk Ticaret Kanunu'nun müşterek avarya ve çatma ile ilgili hükümleri ancak geminin bu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra başladığı yolculuktan doğan olaylara uygulanır. Daha önce başlamış olan yolculuklar 6762 sayılı kanuna tabi olmakta devam eder.

Bir önceki maddede berimsenmiş olan *“kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sözleşmenin ifa edilmeye başlanmış olması”* kıstasına benzer şekilde, bu maddede de *“kanunun yürürlüğe girdiği sırada yolculuğun başlamış olması”* kıstasına yer verilmiştir.

Maddede hem yürürlükten sonra başlayan yolculuklardan, hem de yürürlükten önce başlamış olan yolculuklardan bahsedilmektedir.

Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra (burada da Yürürlük ve Uygulama Kanunu'nun değil, Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun yürürlüğe girmesi esas olmalıdır) başlamış olan yolculuklara Yeni Türk Ticaret Kanunu hükümlerinin uygulanması birinci maddenin ilk fıkrasının (c) bendi uyarınca doğaldır.

Buna karşılık, daha önce başlamış yolculuklara önceki kanunun uygulanması tartışmaya çok açık bir tercihtir. Müşterek avarya da, çatma da, eylemlerden kaynaklanan sonuçlardır. Yürürlük ve Uygulama Kanunu anlamında [madde 1 fıkrası 1 bent (a), (b) ve (c)] *“olay”* teşkil ederler ve bu sebeple de kanundaki ana kural [madde 1 bent (c)] uyarınca da yeni (sonraki) kanun zamanında gerçekleşmiş oldukları zaman, yeni (sonraki) kanuna tabi olmaları gerekir. Oysa, kanun bu esastan ayrılmış ve yolculuk esasını benimsemiştir. Ana kuralın aksini ön görmek

şüphesiz mümkündür (nitekim birinci maddenin ilk fıkrasının ilk cümlesi “*bu kanunda aksi öngörülmemiş veya farklı bir şekilde düzenlenmemişse*” diyerek bunu açıkça hükme bağlamaktadır). Fakat farklı çözüm, kabul edilebilir bir sebebe dayanmalıdır. Tamamen bir haksız eylem niteliğini taşıyan bir çatmanın (ki bugün hangi gün hangi saat ve hangi anda, nerede meydana geldiği açık şekilde saptanabilmektedir) gerçek meydana geliş anına değil de hangi yolculukta meydana geldiğine bakarak çözüm getirmek uygun görünmemektedir. Yolculuğun hangi kanun yürürlükte iken başladığının bu bağlamda fazla bir önemi yoktur. En azından yolculuk esasının tercih edilmesine ilişkin sebebin gerekçede açıklanması lazım gelirdi.

G. Gemi Alacaklısı Hakkının Devamı

MADDE 38 - Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, 6762 sayılı kanun hükümlerine göre doğmuş olup da Türk Ticaret Kanunu uyarınca gemi alacaklısı hakkı bahşetmeyen alacaklar, 6762 sayılı kanuna tabi olmakta devam eder.

“*Bu kanunda başka bir şekilde düzenlenmedikçe, kazanılmış haklar korunur*” biçimindeki dördüncü madde, esasen doğmuş gemi alacaklarının yeni kanun döneminde de geçerli olmalarını sağlamaktadır. (Bununla birlikte kanunun ikinci maddesi

- Yeni kanunda taraf iradelerinden bağımsız olarak kanunla düzenlenen hukukî ilişkilere (bu ilişkiler önceki kanun zamanında kurulmuş olsalar dahi)

- Önceki kanundan farklı düzenlenen hususlara

Sonraki kanunun uygulanacağını hükme bağlamaktadır. Ancak kazanılmış haklara ilişkin hüküm, ikinci maddeye göre özel ve önceliğe sahip bir düzenleme olarak değerlendirilmelidir).

Şu halde, önceki kanun döneminde doğmuş bulunan (kazanılmış hak niteliğindeki) gemi alacaklısı haklarının devam edeceğine dair özel bir hüküm sevkine gerek yoktur.

Kaldi ki, “Alacakların 6762 sayılı kanuna tabi olacakları” biçimindeki ifade de başarılı değildir. Burada kastedilen sadece alacağı teminat altına alan “gemi alacaklısı hakkı”nın (kanuni rehin hakkı) yeni kanun zamanında da geçerli olacağı, başka bir anlatımla doğmuş rehin hakkının korunacağıdır.

H. 1976 ve 1992 Tarihli Sözleşmeler

MADDE 39- Türk Ticaret Kanunu’nun 1328 ila 1349. maddeleri, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren uygulanır. Şu kadar ki, 4.6.1980 tarihli ve 17007 sayılı *Resmî Gazete*’de yayımlanan 19.11.1976 tarihli Deniz Alacaklarına Karşı Mesuliyetin Sınırlanması Hakkında Milletlerarası Sözleşme’nin Türkiye bakımından yürürlüğe girdiği 1 Temmuz 1998 tarihinden başlayarak, 24.7.2001 tarihli ve 24472 sayılı *Resmî Gazete*’de yayımlanan 27111/1992 tarihli Petrol Kirliliğinden Doğan Zararın Hukuki Sorumluluğu ile İlgili Uluslararası Sözleşme’nin ve 18.7.2001 tarihli ve 24466 sayılı *Resmî Gazete*’de yayımlanan 27.11.1992 tarihli Petrol Kirliliği Zararının Tazmini İçin Bir Uluslararası Fonun Kurulması ile İlgili Uluslararası Sözleşme’nin Türkiye bakımından yürürlüğe girdiği 17 Ağustos 2002 tarihinden başlayarak uygulanması bundan müstesnadır.

Bu maddenin hangi sonucu sağlamaya yönelik bulunduğu anlaşılamamaktadır.

Bir kanunun maddelerinin o kanunun yürürlüğe girdiği andan itibaren uygulanması zaten asıldır. Bu sebeple 1328 ila 1349. maddelerin kanunun yürürlük gününden başlayarak uygulanması doğaldır. Sorun bu maddelerin “hangi olaylara” uygulanacağına ilişkindir (daha önce gerçekleşmiş olaylara da uygulanacaklar mıdır?).

Aynı şekilde, Yeni Türk Ticaret Kanunu’nun yürürlüğe girmesinden evvel değişik tarihlerde Türkiye için bağlayıcı hale geldiği belirtilen uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılık tarihinden başlayarak uygulanmaları (halen uygulanıyor

olmaları) da gayet doğaldır. Türkiye bu sözleşmelere bunları uygulamak için taraf olmuştur.

Doğallığı bozucu unsur, uluslararası sözleşmelerin Türkiye hakkında bağlayıcılık kazandıkları tarihlerden bu yana uygulanıyor olmalarının “Yeni Türk Ticaret Kanunu’nun hükümlerinin uygulanmasının istisnasını oluşturduğuna” dair düzenlemedir. Uluslararası sözleşmelerin uygulanması, aynı sözleşmelerin uygulanacağını öngören kanun maddelerinin neden istisnası olsun?

Kaldi ki, gerekçeye göre tam tersi söz konusudur. Yeni Türk Ticaret Kanunu yürürlüğe girince, bazı alanlarda farklı bir uygulama başlayacak ve uluslararası sözleşmeler Türkiye’nin o sözleşmeleri vaktiyle kabul ettiği biçimleriyle değil fakat Yeni Türk Ticaret Kanunu’nun o sözleşmelerin uygulanması hakkında öngördüğü yeni düzenleme çerçevesinde uygulanacaklardır. Başka bir anlatıyla Yeni Türk Ticaret Kanunu mevcut durumu (ve uygulamayı) değiştirecektir. Bu durumda, uygulamaları değişecek olan uluslararası sözleşmelerin Yeni Türk Ticaret Kanunu’ndaki hükümlerden “*müstesna*” tutulduğunu söylemek mümkün değildir.

Nitekim gerekçede, aynen şöyle denmiştir:

“Örneğin, enkaz kaldırmaya ilişkin olarak 1.7.1998 tarihinden sonra doğmuş olan alacaklar için 1976 tarihli sözleşmenin 2. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca sorumluluğun sınırlandırılması hakkı doğmuştur. Ancak, Türk Ticaret Kanunu’nun yürürlüğe girdiği tarihten sonra meydana gelen olaylarda, kanununun 1331. maddesi uyarınca artık enkaz kaldırma alacaklarına karşı sorumluluğun sınırlandırılması yoluna gidilemeyecektir”.

Buradan da açık şekilde anlaşıldığı üzere, gerekçe yeni kanun döneminde farklı ve yeni kanunda öngörülen biçimde bir uygulamaya gidileceğini belirtmektedir. Bu sebeple, halen yürürlükte olan uluslararası sözleşmelerin bu yeni uygulamadan müstesna oldukları hükmü ile gerekçedeki bu açıklamalar birbirleriyle çelişkilidir.

Burada asıl sorun, halen uygulanmakta olan uluslararası sözleşmeler ile yeni kanunun kısmen farklı düzenlemesinden hangisinin hangi olaylara uygulanacağını (yeni kanun yürürlüğe girdikten sonra dahi bazı olaylara uluslararası sözleşmelerin Türkiye hakkında yürürlüğe giren şekillerinin uygulanmasının söz konusu olup olmayacağı; olacaksa bunun koşullarının hangileri olduğunu) belirlemekten ibarettir. Bunun ise yapıp yapılmadığı belirsizliğini korumaktadır:

- İlk cümleye bakılırsa yeni kanun yürürlük tarihinden itibaren uygulanacaktır (bunlar yürürlük tarihinden önceki olaylara da mı uygulanacaktır? Lafza göre cevap evet olmak lazımdır).

- Sonraki cümleye bakılırsa, daha önce yürürlüğe giren uluslararası sözleşmelerin, kendi yürürlük tarihlerinden itibaren (?) uygulanmaları bundan müstesnadır. (Bunlar, daha önce cereyan etmiş olaylara yürürlüğe girdikleri tarihteki içerikleriyle yeni kanun yürürlüğe girdikten sonra da uygulanmalı mıdır? Tasarının lâfzından açık bir sonuç çıkarılamamaktadır. Fakat ancak böyle olduğu takdirde, maddede bahsi geçen "*müstesna tutulmuşluk*" hali gerçekleşecektir. Maksat bu ise, bunu açıkça belirtmek gerekirdi.

I. Cebri İcra

MADDE 40- Türk Ticaret Kanunu'nun yürürlüğe girmesinden önce bir geminin paraya çevrilmesi yolu ile yapılan icra takibi kesinleşmiş olur veya yapı halinde bir gemiye kesin haciz konulmuş bulunursa, paraya çevirmede Türk Ticaret Kanunu'nun yürürlüğe girmesinden önceki hükümler uygulanır.

Bu madde, gerek kenar başlığından gerek metninden anlaşıldığı üzere gemiler üzerinde cebri icraya ilişkin düzenleme getirmektedir. Maddenin uygulama alanı "*icra takibinin kesinleşmesi*" veya "*yapı üzerine icrai haciz uygulanması*" ile sınırlıdır.

Gerekçede

TBB TARAFINDAN
ÇEŞİTLİ
KURUM VE
KURULUŞLARA
BİLDİRİLEN
BAZI
GÖRÜŞLER

- “*Usul ve İcra hukukuna ilişkin yasal düzenlemelerin derhal uygulanacağı*” ilkesinden bahsedilmekte ve bu ilkeye uygun bir düzenleme getirildiği;

- Sadece icra takibi kesinleşmiş olur veya yapı halindeki bir gemiye kesin haciz konulmuş bulunursa paraya çevirme hakkmda önceki döneme ait düzenlemenin uygulanacağıın öngörüldüğü

- Diğer hallerde ise “*usul ve icra hukukuna ilişkin kuralların derhal uygulanması*” yönündeki temel ilkeye uygun olarak, Türk Ticaret Kanunu hükümlerinin (ve Yürürlük ve Uygulama Kanunu uyarınca 9.6.1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu’na eklenen gemilerin cebri icrasıyla ilgili özel hükümlerin), başlamış icra işlemlerine ve derdest geçici hukukî himaya başvurularına uygulanacağı

Vurgulanmaktadır.

Ancak gerekçede sadece icra takibine ilişkin değil fakat aynı zamanda ihtiyati tedbire ilişkin açıklamalar da yer almakta ve şöyle denmektedir:

“İhtiyati tedbir başvurusu kabul edilmişse, süresi içinde uygulanmış olmak kaydıyla, geçerliliğini sürdürecektir. Böyle bir ihtiyati tedbiri tamamlamak üzere 18.6.1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu’nun 109. maddesi uyarınca açılacak davalar bakımından, Türk Ticaret Kanunu’nun 1376. maddesi uyarınca bir aylık süre uygulanacaktır”.

Öncelikle, madde metninde yer verilmeyen bir hususa ilişkin olarak “*yeri gelmişken*” açıklamada bulunmak yerine maddenin bu hususu da kapsar hale getirilmesi gerekir. “*İhtiyati tedbir*” halinde ne olacağını gerekçede tayin etmek (veya bu halde ne olacağını anlamak için ilgililerin gerekçeye bakarak aydınlanmalarını istemek) uygun bir yaklaşım değildir.

Diğer taraftan, gerekçede ihtiyati tedbire ilişkin olarak yer alan hukukî görüşün de tartışılabilir nitelikte olduğu görülmektedir. Tasarı taslağında ihtiyati tedbir hakkında hiç bir hükmün

yer almaması sebebiyle kazanılmış hakların saklı tutulması gerekecektir. Ancak bu durumun lehine tedbir kararı verilen kişiye yeni imkanlar bahşetmemesi de lazımdır. Bu sebeple de onun HUMK m. 109 uyarınca 10 günlük süre içinde dava açmasını şart koşmak gerekir. Yoksa dava süresi Yeni Türk Ticaret Kanunu m. 1376 uyarınca bir aya çıkmamalıdır. Esasen m. 1376 sadece ihtiyati haczi tamamlayan işlemlerle ilgilidir. İhtiyati tedbirler bu maddenin dışında kalmaktadırlar.

YEDİNCİ BÖLÜM

Sigorta Hukuku

A. Sigorta sözleşmesi

MADDE 41- (1) 6762 sayılı kanunun yürürlüğü zamanında yapılmış ve hüküm ifade etmeye başlamış sigorta sözleşmelerine, Türk Ticaret Kanunu'nun yürürlüğe girmesinden itibaren bir yıl süreyle 6762 sayılı kanun hükümleri uygulanır. Ancak, bu bir yıllık süre içinde sigorta ettireni, sigortalıyı ve lehdarı koruyan hükümler bakımından, 1517. madde müstesna, Türk Ticaret Kanunu hükümleri geçerli olur.

2. Birinci fıkranın birinci cümlesindeki bir yıllık süre içinde sona eren 6762 sayılı kanuna tabi sigorta sözleşmelerinin uzatılması ya da yenilenmesi halinde Türk Ticaret Kanunu hükümleri işlerlik kazanır.

Maddenin ilk fıkrası genel kuraldan (önceki kanun zamanında gerçekleşen olaylara -gerekçeye göre sözleşme de bu niteliktedir- gerçekleşme anında yürürlükte olan kanunun uygulanması) kısmen ayrılmakta ve önceki kanunun sadece bir sene süreyle uygulanacağını hükme bağlamaktadır.

Gereğince şöyle denmektedir:

"Maddenin birinci fıkrasının birinci cümlesinde, tasarının 1. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde kabul edilen genel ilke,

sigorta sözleşmeleri bakımından tekrar edilmiş ve hükmün etkisinin bir yıl süreyle devam edeceği bildirilmiştir. Özellikle zarar sigortalılarında, Türk Ticaret Kanunu'nun 1411. maddesinde öngörülen sigorta döneminin genellikle bir yıl olması sebebiyle böyle bir hükmün kabulü gerekli görülmüştür".

Bu ifadeden çıkan sonuç, bir yıldan uzun süreli sigortaların (özellikle can sigortaları) bir yıl geçtikten sonra yeni kanun hükümlerine tabi olacaktır.

İlk fıkranın ikinci cümlesinde sadece "emredici hükümler" ile sınırlı bir düzenleme getirilmemiştir. "Sigorta ettireni, sigortalıyı ve lehtarını" koruyan bütün hükümler emredici olmasalar dahi, fıkranın kapsamına dahil bulunmaktadır.

Tasarı, bu şekliyle ikili bir düzenleme getirmektedir:

- Bir yıl boyunca önceki kanun uygulanmaya devam edecek

- Fakat, bu bir yıl içinde dahi, sigorta ettireni, sigortalıyı ve lehtarını koruyan hükümler bakımından (önceki kanun yerine) sonraki kanunun uygulanması söz konusu olacaktır.

Sonraki kanun, sigorta ettireni daha az koruyorsa ne olacaktır? Tasarı sigorta ettirenin daha geniş şekilde korunmasını uygun görmemiş ve korumada daraltmaya gitmiştir. Bu uygun bir çözüm değildir. Doğrusu sigorta ettirenin kazanılmış haklarını elinden almamak ve -belki- yeni kanun onu daha fazla oranda koruyorsa, onu bu korumadan da yararlandırmaktır. Aslında, yeni kanunun emredici (kamu düzenini sağlamaya yönelik) hükümlerini uygulamakla yetinmek en doğrusudur.

Sonraki kanunun sigorta ettirene yönelik olarak önceki kanuna oranla daha geniş bir koruma getirdiği hallerde, belirtmek gerekir ki, tasarı taslağındaki düzenleme herhangi bir "kazanılmış hak" mevcut bulunmadıkça, esasen gereksizdir. Çünkü, ikinci maddenin ikinci fıkrası uyarınca Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun ilk defa veya önceki kanundan farklı şekilde koruduğu bir menfaat söz konusu ise, önceki kanun

değil sonraki kanun uygulanacaktır. Bu itibarla, taslaktaki düzenleme kazanılmış hakları bertaraf etmesi açısından önem taşımaktadır.

“Kazanılmış hakların saklı olduğunu” düzenleyen 4. madde mutlaka uygulanması gereken bir madde değildir. Bahse konu 4. madde “kanunda başka şekilde düzenlenmedikçe” uygulanacaktır. 41. maddenin ilk fıkrası, “başka şekilde düzenleme getirdiği” için kazanılmış hakların korunmasını engelleyen bir hüküm niteliğindedir.

Kanımızca, tasarı taslağının 41. maddesinin ilk fıkrası ga yet başarısız ve ne getirip ne götüreceği gereği gibi tartılmadan taslağa konmuş bir hükümdür.

Maddenin ikinci fıkrasına da lüzum yoktur. İkinci fıkrada öngörülen sonuç -gerekçede de belirtildiği üzere- esasen m. 1 Fk. 1 bent (c)’den (genel kuraldan) çıkmaktadır. Bunu teyiden fıkra sevk etmek fuzulidir.

B. Koruyucu Hükümler

MADDE 42- (1) 6762 sayılı kanunun yürürlüğü zamanında yapılmış olup da Türk Ticaret Kanunu’nun 1452, 1486, 1488 ve 1520. maddelerine aykırı bulunan sigorta sözleşmeleri de bu kanunun 41. maddesi hükmüne tâbidir.

Yukarıda da vurguladığımız gibi (bkz., madde 2 Fk. 1 altındaki açıklamalarımız), gerekçede,

“Her ne kadar Yeni Türk Ticaret Kanunu’nun yürürlük ve uygulanmasına dair tasarıda kamu düzenini koruyan hükümlerin derhal geçerli olacaklarına ilişkin açık bir hükme yer verilmişse de, Medeni Kanun’un yürürlük ve uygulanmasına ilişkin kanunda yer alan bu doğrultudaki hükmün genel bir ilke olarak burada da geçerli olacağı”

Belirtilmiştir. Ancak tasarı taslağının 42. maddesi bu açıklamayı doğrulamamaktadır. Gerekçenin tam tersine, tas-

TBB TARAFINDAN
ÇEŞİTLİ
KURUM VE
KURULUŞLARA
BİLDİRİLEN
BAZI
GÖRÜŞLER

lak, kamu düzenine ilişkin emredici düzenlemenin her halde uygulanmasını sağlamak üzere özel bir hükme gereksinim duymuştur. (Yine altını çizelim ki, emredici hükümler kamu düzenini korumak düşüncesiyle kanunda yer aldıkları için bütün emredici hükümleri kamu düzeninden saymak lazım gelir). Şu halde 42. maddenin taslakta yer alması kamu düzenini sağlamak amacına yöneliktir. Taslakta bu doğrultuda genel bir hükmün yokluğu sebebiyle, sigorta sözleşmeleri bakımından bu gibi bir maddeye yer verilmesine gerek duyulmuştur. Aslında, genel nitelikli bir hüküm ile sadece sigorta sözleşmeleri bakımından değil fakat bütün emredici hükümler bakımından aynı esasın kanunda öngörülmesi gerekirdi.

Emredici hükümler tasarı taslağındaki özel hüküm gereğince yeni kanunun yürürlük tarihinden itibaren uygulanacak olduktan sonra, diğer hükümleri 6762 sayılı kanuna sadece bir yıl boyunca değil, fakat sigorta sözleşmesinin tüm süresi boyunca tabi kılmakta hiçbir sakınca yoktur.

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

15.9.2006

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.04-1576
Konu : Çek Kanunu Tasarısı taslağı

15.9.2006

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

Yürürlüğe giren temel kanunlara ve ceza mevzuatına uyumun sağlanmasına yönelik olarak Bakanlığımızca oluşturulan Komisyon tarafından hazırlanan "Çek Kanunu Tasarısı" taslağı ile gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Söz konusu taslakla ilgili görüşünüzün 10 gün içinde bildirilmesini; cevabınızın ayrıca elektronik ortamda kanunlar@adalet.gov.tr adresine iletilmesini rica ederim.

Niyazi GÜNEY
Bakan a.
Hâkim
Genel Müdür

EK:
Kanun Tasarısı taslağı ve gerekçesi (1 adet)

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
GELEN EVRAK	
Tarih: 20.9.06	Sayı: 17659
Ek: 1	Diğer: Kanun Tasarısı

ADRES: Milli Müdafaa Caddesi No: 22 Kızılay 06659 ANKARA
Tel: (0 312) 417 77 70 Faks: (0 312) 418 89 91 Ayrıntılı Bilgi İçin İrtibat : Muhsarem Barut Tet. İlişk.
E-posta: kanunlar@adalet.gov.tr Elektronik Ağ: <http://www.kgm.adalet.gov.tr>

ÇEK KANUNU TASARISI TASLAĞININ HUKUKİ AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Prof. Dr. Abuzer KENDİGELEN*

1. GİRİŞ

1. Adalet Bakanlığı bünyesinde oluşturulan bir komisyon tarafından, son dönemde kabul edilen yeni ceza hukuku mevzuatına uyumun sağlanması amacıyla, halen yürürlükte bulunan ve doktrinde kısaca Çek Kanunu (=ÇekK) olarak isimlendirilen 3167 sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun'un da tamamen yürürlükten kaldırılmasını öngören, yürürlük ve yürütme dahil toplam onbeş asıl iki geçici maddeden oluşan yeni bir "*Çek Kanunu Tasarısı Taslağı*" (=Taslak) hazırlanmış¹ ve 15

* İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi.

¹ Belirtmeliyim ki bu konudaki çalışmalar daha 2005 yılı sonunda yapılmaya başlanmış ve sonuçta Aralık 2005 tarihi itibariyle bir Çek Kanunu Tasarısı hazırlanmıştır. Ne var ki kayıt dışı ekonomiye yönelik tedbirler paketini içerineyen, buna karşılık muhatap bankalarla ilgili olarak hukuki sorumluluk bakımından oldukça ağır sayılabilecek hükümler öngören bu tasarı, muhtemelen Türkiye Bankalar Birliği'nin muhalefeti üzerine kısa zamanda rafa kaldırılarak, 1 Mart 2006 tarihi itibariyle tamamen yeni olan bu Tasarı Taslağı kaleme alınmıştır.

Eylül 2006 tarihi itibariyle Türkiye'deki ilgili kurumların² görüşüne sunulmuştur.

2. Bilindiği üzere son dönemde temel kanunların birçoğunda değişiklik çalışmaları yapılmakta ve bu bağlamda yeni hazırlanan bazı tasarılar da TBMM tarafından kabul edilerek yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Bunların en önemlilerinden biri de şüphesiz 26.09.2004 tarihinde kabul edilen 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'dur.

Yapılan bu yeni düzenlemede, TCK'nın genel hükümlerinin, özel ceza kanunları veya ceza içeren diğer kanunlardaki suçlar hakkında da uygulanacağı açıkça hükme bağlanmış (TCK 5), bu nedenle ceza hükmü içeren diğer birçok kanun gibi, ÇekK'nın da değiştirilmesi bir zorunluluk olarak gündeme gelmiştir.³ Gerçekten bu zorunluluk bir kere yeni TCK'da "ağır para cezası" yerine gün esasına dayalı "adli para cezası" sisteminin (TCK 52) öngörülmesinden kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla karşılıksız çek keşide edilmesi ve diğer bazı suçlar açısından ceza olarak, bazen nispi nitelikte ağır para cezası öngören ÇekK'nın ilgili hükümlerinin, en geç 31.12.2006 tarihine kadar bu yeni düzenlemeye uygun hale getirilmesi kaçınılmazdır. Aynı şekilde ÇekK'nın, yeni TCK'ya aykırı bir

---

Bu son Taslağın oldukça gecikmiş bir şekilde (Eylül 2006'da) görüşe sunulması ise, ancak gerekçesinin hazırlanmasındaki gecikme ile açıklanabilir. Hatta Türkiye Barolar Birliği'ne gönderilen metnin ekinde madde gerekçelerinin aksine genel gerekçenin yer almaması, bu bölümün daha sonra kaleme alındığı şüphesini uyandırmaktadır. İncelemeye konu yapılan Tasarı Taslağı, genel gerekçe ile birlikte Adalet Bakanlığı'nın resmi internet sitesinden (<http://www.kgm.adalet.gov.tr/gorus/cekkanunu.htm>) alınmıştır.

² Nitekim bu hukuki değerlendirme de Adalet Bakanlığı'nca görüşüne başvuru Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı tarafından, Taslağın incelenmesi konusunda görevlendirilmem üzerine kaleme alınmıştır.

³ Bununla birlikte 11.05.2005 tarih ve 5349 sayılı kanun ile Türk Ceza Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulanma Şekli Hakkında Kanun'a eklenen bir geçici madde ile, diğer kanunların TCK'nın Birinci Kitabı'nda yer alan düzenlemelere aykırı hükümlerinin, ilgili kanunlarında gerekli değişiklik yapıncaya ve en geç 31.12.2006 tarihine kadar uygulanacağı kabul edildiğinden, ÇekK'da yer alan cezai nitelikte hükümler de en geç 31.12.2006 tarihine kadar aynen uygulanmaya devam edilecektir.

şekilde, bir yandan cezaların şahsiliği ilkesi ile bağdaşmayan düzenlemeler içermesi (ÇekK L6/II-III), öte yandan da karşılıksız çek keşide edilmesini objektif sorumluluk esasına dayalı bir suç olarak nitelendirmesi ÇekK'da değişiklik yapılmasını zorunlu kılmaktadır.

3. İşte görevlendirilen komisyon tarafından hazırlanan Taslağı da, öncelikle bu yasal zorunluluk açısından değerlendirmek ve gecikmiş olmakla birlikte yerinde ve gerekli bir çalışma olarak nitelendirmek doğru olur. Bununla birlikte ismi dahil tamamen yeni bir kanun ile getirilmek istenen değişikliklerin hepsinin isabetli olduğu söylenemez. Bu nedenle aşağıdaki satırlarda öncelikle taslağa yönelik genel bir değerlendirme yapılmış ve ardından her bir maddeye ilişkin tespit ve öneriler, özellikle yeni getirilmek istenen hükümlerin isabetli ve amaca uygun olup olmadıkları konusundaki görüşüm ayrı ve bağımsız bir başlık altında sunulmuştur.

II. GENEL OLARAK

1. Öncelikle belirtmeliyim ki, 2003 yılında yapılan köklü değişiklik sırasında dahi isminin değiştirilmesine ve böylece yürürlükten kaldırılmasına gerek duyulmayan 3167 sayılı ÇekK'nun yerine,⁴ kayıt dışı ekonomiye yönelik tedbirleri içeren hükümler bir yana, diğer tüm hükümleri neredeyse mevcut yasadan aynen ya da ufak bazı değişiklikler yapılmak suretiyle alınan yeni bir kanun tasarısı taslağı hazırlamak şüphesiz bir takdir ve tercih meselesidir. Ancak bir yandan böylesi köklü bir değişikliğe gidilmek yerine, mevcut yasada yapılması zorunlu ve sınırlı sayıdaki değişikliklerle yetinilmesinin neden tercih edilmemiş olduğu haklı olarak sorgulanacağı gibi, öte yandan da ÇekK ile yapılacak bu değişikliklerin tamamı ya da en azından bir kısmının mevcut TK Tasarısı bünyesinde işlenmesinin mümkün olup olmadığı sorusuna

⁴ 2003 yılında yapılan bu köklü değişikliğin kapsamı konusunda bkz., Abuzer Kendigelen, *Çek Hukuku, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 2. Baskı*, İstanbul 2006, s. 28 vd.

da bir cevap aranacağı şüphesizdir. Doğru olan elbette böylesine kapsamlı çalışmaların yapıldığı bir dönemde, dağıntık bir biçimde bulunan mevzuatı tarayarak, örneğin FaizK, ÇekK ve Ticari İşletme Rehni Kanunu gibi ikincil mevzuatı, temel kanun niteliğindeki TK içinde toplamaktır.

Taslağın genel gerekçesinde ise uzun uzadıya ÇekK'nın tarihçesi açıklandıktan⁵ ve uygulamada karşılaşılan sorunlara, bu anlamda şikayet ve eleştirilere satır başları ile işaret edildikten sonra, yeni bir kanun hazırlanması düşüncesinin ağırlık kazandığı⁶ ileri sürülmüş ve yeni bir kanunu gerekli kılan sebepler sıralanmıştır. Bunlardan ceza mevzuatına uyum sağlanması ve mevcut ÇekK ile ilgili olarak uygulamada karşılaşılan sorunlara çözüm bulunması yönündeki gerekçelere katılmamak mümkün değildir. Ancak bu gerekçelerin hiçbiri yeni bir kanun hazırlanmasını haklı kılacak boyutta ve önemde değildir. Taslağa kimliğini veren temel neden ise, genel gerekçenin tam beş ayrı yerinde vurgulanan "*karaparanın aklanması ve terörün finansmanında*" çekin rol oynamasına engel olunmak istenmesidir.

2. Bu yönü ile getirilmek istenen yeni hükümlerle mevcut Taslakta, çek konusunda 1985 yılında yeni bir yasal düzenleme yapılmasını gerektiren çek hamillerini koruma amacı neredeyse tamamen bir tarafa itildiği ve taslağın, birinci planda kayıt dışı ekonominin, uygulamada bonoya oranla daha çok tercih edilen kambiyo senedi olan çek yönünden denetim altına alınması önlemlerine hasredildiği rahatlıkla söylenebilir.⁷

⁵ Belirteyim ki genel gerekçedeki ifadenin aksine 2003 yılında hiçbir değişikliğe uğramayan iki maddeden biri de, tebligat adresine ilişkin ÇekK'nun 12. maddesidir.

⁶ Bu açıdan her nedense genel gerekçede yine Adalet Bakanlığı bünyesinde oluşturulan bir komisyon tarafından hazırlanan 2005 tarihli tasarıdan hiç söz edilmemiş, sanki bu çalışmanın ihtiyaçlar doğrultusunda yeni yapıldığı şeklinde bir izlenim yaratılmak istenmiştir.

⁷ Ayrıca genel gerekçede çekin teorideki yerine oturtulmasının vazgeçilmez bir amaç olduğunun vurgulanmasına rağmen, bu amaca tamamen aykırı bir biçimde "vadeli çek" uygulamasına cezai sorumluluk bakımından yasal bir zemin hazırlandığı da göz ardı edilmemelidir.

Gerçekten karşılıksız çek keşide etmenin sadece çek bedeli kadar -ve üstelik tazminatsız bir şekilde- adli para cezası yaptırımına bağlandığı ve bu yaptırımın her zaman çek bedelini FaizK 2/II'de öngörülen gecikme faizi ile birlikte ödemek suretiyle ortadan kaldırmanın mümkün olduğu bir sistemde, artık karşılıksız çek keşide edilmesini caydırıcı bir cezaya bağlayarak çek hamillerinin korunmasından söz edilemeyeceği gibi, karşılıksız çek keşide etme suçuna dayalı davaların da ceza mahkemelerini icra dairelerine çevirmekten başka bir anlamı olamayacaktır.

Buna karşılık yeni sistemde getirilmek istenen tacir çeki, bu bağlamda ve örtülü bir biçimde tüzel kişi tacir çeki (Taslak 6/II), matbu hamiline çek ve bunlara dayalı cezai hükümler, tamamen kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması amacıyla öngörülmüştür. Bir özel hukuk kurumu olduğu tartışmasız olan çeke özgü bir yasal düzenleme içerisinde, yine genel gerekçenin ifadesiyle kamu hukuku ağırlıklı, piyasayı (!) koruyan hükümlere yer verilmesi oldukça yadırgatıcıdır. Bu aşamada maddi hukuk cephesi ile ilgili olarak çek hakkında cezaî sorumluluk dışında bir değişiklik yapılmasının gerekli olmadığı, dolayısıyla mevcut ÇekK'nun birkaç hükümde yapılacak değişiklik dışında aynen korunabileceği dahi söylenebilir.⁸ Unutmamak gerekir ki kanun koyucu, birçok konuda yaptığı gibi çeke ilişkin olarak da kayıt dışı ekonomi ile mücadeleyle yönelik hükümleri isterse diğer mali mevzuat içerisine rahatlıkla serpiştirebilir.

Genel gerekçedeki ifadeyle kamu hukuku nitelikli düzen hükümlerinin hakim olduğu ve piyasayı, ticaret dünyasını ve kamuyu korumak amacı nedeniyle sadece ceza hukukunun değil kamu hukukun bir parçası olarak nitelendirilmesi gereken bu taslağın "*Çek Kanunu*" olarak isimlendirilmesi de ka-

⁸ Taslağın kabul edilmesi olasılığına yönelik olarak şimdilik, yeni ÇekK'nın da, son dönemlerde benimsenen yasaların baştan itibaren yeniden kaleme alınması yönündeki talihsiz yaklaşımın kurbanı olacağını, böylece yerleşik uygulamanın da bu eğilimden zarar görmeye devam edeceğini söyleyebiliriz.

nımsa isabetli olmamıştır. Mevcut taslak içerdiği hükümlerin amacı ve kapsamı itibarıyla bu ismi hak etmemektedir.⁹

3. Hazırlanan yeni Taslakta genel olarak göze çarpan hususlardan biri de, kullanılan terminolojidir. Gerçekten taslakta halen yürürlükte bulunan TK ve ÇekK'dan farklı olarak, çek açısından "keşide etmek" yerine "düzenlemek" fiili tercih edilmiş ve buna paralel olarak "keşideci" için de sürekli "düzenleyen" kavramı kullanılmıştır. Bu yaklaşım şüphesiz taslağın genel gerekçesinde de vurgulandığı üzere TK Tasarısında benimlenen terminoloji ile uyum göstermektedir.¹⁰ Ne var ki gerek TK tasarısı, gerek ÇekK Taslağı bakımından yapılan bu tercihin isabetli olduğu söylenemez. Zira keşide etmek fiili, polişe ve çekin temelinde yatan üçlü ilişkiye işaret etmesi açısından özel bir anlama sahiptir ve Türk hukukunda gerek doktrin,¹¹ gerek uygulama tarafından tartışmasız bir şekilde benimsenmiştir.¹² Ayrıca hem Taslak, hem de Tasarıda yapılan bu değişikliği haklı kılabilecek bir gerekçe de açıklanmış değildir. Bu nedenle kendisine özel bir anlam atfedilen ve artık Türk hukuku bakımından yerleşmiş terimlerin değiştirilmesi, gerekçesiz bir Türkçeleştirme çabasıdır. Öteye bir anlam taşımayacaktır.

4. Nihayet belirtelim ki taslak hakkında hazırlanan genel gerekçe, ağırlıklı olarak yeni yapılan "özgün" düzenlemenin

⁹ Genel gerekçede Tasarıda belirlenen yükümlülöklere uymayan fiillerin adli ve idari para cezaları ile karşılandığı belirtilirken, Taslağın dokuzuncu maddesinde öngörülen hapis cezaları acaba gözden mi kaçırılmıştır?

¹⁰ TK Tasarısının çeki ilişkin hükümleri hakkında bir değerlendirme için bkz., Abuzer Kendigelen, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ile Çek Hukukunda "Sessiz Sedasız" Yapılmak İstenen Değişiklikler*, Hukuki Perspektifler Dergisi, Sayı 6, Mayıs 2006, s. 74 vd., 76-77.

¹¹ Bu açıdan ayrıca bkz., keşideci ve düzenleyen farkına özel olarak işaret eden Fırat Öztan, *Kıymetli Evrak Hukuku*, 2. Bası, Ankara 1997, s. 1014; Oğuz İmregün, *Kıymetli Evrak Hukuku (Genel Hükümler - Kambiyo Senetleri - Makbuz Senedi - Varant)*, 3. Bası, İstanbul 2003, s. 108 dpn. 4; Reha Poroy/Ünal Tekinalp, *Kıymetli Evrak Hukuku Esasları*, Genişletilmiş [ve Güncelleştirilmiş] 16. Bası, İstanbul 2005, s. 223 dpn. 1.

¹² Terim Türk hukukunda öylesine kabul görmüştür ki, yeni terminolojinin benimsendiği bu taslakta dahi "keşide etmek" fiili yine de kullanılmış (bkz., Geçici madde I/III) veya bu terim rahatlıkla gözden kaçabilmiştir. Benzer bir durum genel gerekçe açısından ad aynen geçerlidir (nitekin bkz., genel gerekçe, A-II, özellikle yeni sistemin tanıtıldığı III-C).

TBB TARAFINDAN
ÇEŞİTLİ
KURUM VE
KURULUŞLARA
BİLDİRİLEN
BAZI
GÖRÜŞLER

kayıt dışı ekonomi, daha doğrusu genel gerekçe de oldukça sık bir şekilde dile getirildiği üzere “*karaparanın aklanması ve terörün finansmanı ile mücadele*” açısından taşıyacağı anlama ayrıldığı gibi, madde gerekçelerinde de yeni hükümlerin ön görülme sebebini açıklamak yerine, daha ziyade bu hükümlerin ne şekilde anlaşılması ve uygulanması gerektiğine yönelik, bir anlamda hükmün şerhi niteliğinde açıklamalara yer verilmesi isabetli olmamıştır. Kaldı ki madde gerekçelerinde yapılan açıklamaların birçoğu da yerinde ve hatta doğru değildir. Aşağıda maddelere ilişkin açıklamalar sırasında bu konuda örnekler verilmiştir.

III. MADDELER HAKKINDA

Hemen belirtmeliyim ki taslakta birden fazla fıkrası bulunan maddelerde, her bir fıkrayı numaralandırmak suretiyle, fıkralar arasında muhtemel karışıklığın önüne geçilmesi isabetli olmuşsa da, sadece tek fıkradan oluşan maddelerde de (bu anlamda Tasarı 2, 4, 10, 12, 13, 14 ve 15 ile geçici madde 2’de) bu yola gidilmesinin ve metnin baş tarafına (1) rakamının konulmasının herhangi bir anlamı ve faydası yoktur.¹³ Bu ön tespit ve açıklamayı takiben sırası ile maddeler hakkındaki değerlendirmelerimi şu şekilde özetleyebilirim:

Madde 1 taslağın “*amaç ve kapsam*” başlığını taşıyan ilk maddesinin birinci fıkrası mevcut ÇekK’den farklı olarak yeniden kaleme alınmış ve hazırlanan bu yeni taslağın amacının, diğer bazı amaçların yanı sıra “*kayıt dışı ekonominin denetim altına alınması önlemlerine çek yönünden katkıda bulunmaya ilişkin esaslar*”ı belirlemek olduğu açıkça vurgulanmıştır.

Belirtelim ki her ne kadar maddede ayrıca kanunun amacının çek defterlerinin içeriklerine, çek düzenlenmesi ve kulla-

¹³ Böyle bir uygulama olsa olsa ileride muhtemel bir değişiklik sırasında tek fıkradan oluşan maddelere yeni fıkraların eklenmesini kolaylaştıracığı düşüncesiyle savunulabilirdi, bu bakımdan ihtiyaç duyulacak numaralandırmanın pekala kanun değişikliği sırasında da kolaylıkla yapılabileceği göz ardı edilmemelidir.

nulmasına, çek hamillerinin korunmalarına ilişkin esasları düzenlemek olduğu belirtilmişse de,¹⁴ mevcut ÇekK'dan farklı olarak taslak ile birlikte getirilen yeni hükümlerin çoğunluğu (bu anlamda örneğin Taslak 1/1, 3/II, V, VI, 6/1, II, III, 9/1, II, III, IX) tamamen yukarıda belirtilen yeni amaca hizmet eder niteliktedir. Diğer hükümlerin büyük bir kısmının da mevcut ÇekK'dan ufak bazı değişikliklerle taslağa aktarıldığı dikkate alınursa, cezai hükümlerde yapılması zorunlu değişiklik dışındaki tüm yeni hükümlerin, aslında yeni amaç göz önünde bulundurularak öngörüldüğü rahatlıkla söylenebilir. Nihayet taslak uyarınca hazırlanacak ikincil mevzuat bakımından Maliye Bakanlığı'nın görüşüne başvurulması zorunluluğunun getirilmesi (Taslak 3/II), giderek birçok bildirim ile ilgili olarak doğrudan Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'nın yetkilendirilmesi (Taslak 6/I-III) de, yaptığımız bu tespiti açıkça teyit etmektedir.

Yukarıda da belirtildiği üzere tamamen özel hukuk kurumu olan çeke özgü bir kanunda, kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması amacıyla hükümler öngörülmesi isabetli olmamıştır.

Madde 2 Taslağın ikinci maddesi, mevcut ÇekK'nun ikinci maddesinden kenar başlığı değiştirilmek ve ifadesi düzeltilmek suretiyle aynen alınmıştır. Bu nedenle mevcut ÇekK'nun ikinci maddesine yönelik eleştiriler Taslağın ikinci maddesi için de aynen geçerlidir.¹⁵ Kısaca belirtmek gerekirse, hükmün son kısmında öngörülen “*ekonomik ve sosyal durum*” kavramları tamamen soyut nitelik taşıdığından, bankadan bu konuda

¹⁴ Bu arada her ne kadar birinci maddenin gerekçesinde “özellikle ileri tarihli çekin karşılıksız çıkması...” halinde uygulanabilecek ceza huku-ku yaptırımlarını belirlemek, özel düzenleme yapılmasının amaçları arasında sayılmışsa da, gerekçeyi hazırlayanlar ileri keşide tarihli çekler bakımından cezai sorumluluğun, bu tür çeklerin sadece üzerinde yazılı keşide tarihi dikkate alınarak belirlenen yasal ibraz süresi içerisinde ibrazı kaydıyla kabul edildiğini, bir başka deyişle ileri tarihli çeklerin üzerinde yazılı keşide tarihinden önce ibraz edilmesi ve karşılığı bulunmaması nedeniyle ödenmemesinin herhangi bir cezai yaptırıma bağlanmadığını unutmuş gözükmektedirler.

¹⁵ Bu açıdan bkz., Kendigelen, *Çek Hukuku*, 58 vd., özellikle 63.

objektif bir özen göstermesi beklenemez. Çek bedelinin tamamından dahi sorumluluğu beraberinde getirecek bir yükümlülüğün, somutlaştırılabilir bir kritere bağlanmamış olması oldukça sakıncalıdır. Bu nedenle hükmün son bölümünün kaldırılması yerinde olacaktır.

Bu madde ile ilgili olarak ayrıca belirteyim ki, her ne kadar hükmün gerekçesinde bankanın sadece ilgili kişinin "*çek hesabı açmasına engel bir yasaklılık durumunun olup olmadığını*" araştıracağı şeklinde bir açıklama yapılmış ise de, bu açıklama tamamen yanlıştır. Zira gerekçede iddia edildiğinin aksine maddede "*yasaklılık*" ve "*engel*" kavramları birbirinden bağımsız olarak ve yan yana kullanılmıştır. Bu açıdan yasaklılık kavramı Taslak 7/1, III uyarınca mahkemeye verilecek koruma veya güvenlik tedbiri niteliğindeki "*çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı kararına*", "*engel*" kavramı ise karşılıksız çıkan çekler ile ilgili olarak Taslak 6/IV kapsamında TC Merkez Bankası tarafından yapılacak duyurulara işaret etmektedir. Gerekçenin maddeden bu denli kopuk bir şekilde kaleme alınması anlamlandırmak güçtür. Ancak her halde gerekçenin madde metni ile uyumlu hale getirilmesi kaçınılmazdır.

Madde 3 Kısaca işaret edelim ki taslağın üçüncü maddesinin kenar başlığı "*çek hesapları ile çek defterleri*" olmasına karşın, maddenin ilk üç fıkrasında önce çek defterlerine ilişkin düzenlemelere yer verilmiş, çek hesapları ise sonra gelen üç fıkrada hükme bağlanmıştır. Bu nedenle ya kenar başlığın, fıkraların sırası itibarıyla maddenin içeriğine uygun hale getirilmesi ya da fıleraların yeri değiştirilmek suretiyle kenar başlığa uyum sağlanması isabetli olacaktır.

a. Taslağın üçüncü maddesinin I, III ve IV. fıkraları, bazı ufak değişikliklerle mevcut ÇekK'dan alınmıştır.¹⁶ Ancak çek

¹⁶ Her ne kadar üçüncü maddenin gerekçesinde, çek hesabının karşılıksız çıkması halinde çek hesabı sahibinin ve varsa adına çeki düzenleyen gerçek kişinin (yani temsilcisinin) bankaca bilinen adreslerinin talebi halinde çek hamiline verileceğinin hüküm altına alındığı belirtilmekte ise de, Taslak 3/IV'te sadece çek düzenleyenin adresinden söz edilmiştir. Oysa Taslak ile birlikte getirilen bazı cezai hükümlerin uygulanabilmesi bakımından, çeki düzenleyenin (temsilcinin) yanı sıra hesap sahibinin

defterinin her yaprağına bankalar tarafından yazılması zorunluluğu öngörülen ek kayıtların -ki bunlardan çek hesabı sahibi gerçek kişinin adı ve soyadı, tüzel kişinin tam adı kaydı ilk defa bu Taslak ile getirilmektedir tamamının veya bir kısmının, herhangi bir şekilde çek üzerinde yer almamasının, keşide edilen çekin geçerliliğini etkilemeyeceği yönünde bir açıklığa yer verilmemiş olması, 1985 yılından sonra başlayan ve 2003 değişikliğine kadar devam eden tartışmaları tekrar gündeme taşıyabilir.¹⁷

Oysa doktrindeki tartışmalara kayıtsız kalmayan kanun koyucu 2003 yılında yapılan değişiklik sırasında bu konuya ilişkin açık bir hüküm öngörerek (ÇekK 3/II), tartışmalara son verilmesini sağlamak istemiştir. Her ne kadar Taslak 3/III hükmüne aykırılık bu kez ÇekK'nın aksine ayrı bir cezai yaptırıma bağlanmadığından, geçerlilik şartı tartışmasının artık gündeme gelmeyeceği düşünülebilirse de, yine de her türlü şüpheyi ve tartışmayı şimdiden önlemek amacı ile, gerekçeye rağmen madde metnine küçük bir ek yapılması isabetli olacaktır.

b. Taslağın 3/II hükmünde öngörülen yeni düzenleme ise Taslağa damgasını vuran yeni kavramlara ilişkindir. Bu hüküm ile bir yandan tacir olanlar ile olmayanların kullanacakları çekler birbirinden ayrılmış, öte yandan da hamiline yazılı çeklerin ancak matbu olabilecekleri hükme bağlanarak, aksine davranışlar için cezai yaptırımlar öngörülmüştür. Kayıt dışı ekonominin denetlenmesi amacına hizmet eden bu hükümlerin çeki özgü bir kanunda yer almasını doğru bulmadığımız gibi, bu düzenlemeden beklenen faydanın da gerçekten sağlanıp sağlanmayacağını ancak zaman gösterecektir.

Yeri gelmişken belirtelim ki bu yeni hükümlerin keşide edilen çekin geçerliliği ile herhangi bir ilgisi yoktur, yani bir

---

adresine de ihtiyaç duyulacaktır. Bu nedenle hükmün gerekçeye uygun hale getirilmesi, yani Taslak 3/IV'ün son cümlesinin " ... hamilin talebi üzerine hesap sahibinin ve çeki düzenleyen temsilcisinin bankaca bilinen adresleri kendisine verilir." şeklinde kaleme alınmasında yarar vardır.

¹⁷ Bu konuda bkz., Kendigelen, *Çek Hukuku*, 114 vd.

tacirin, tacirlere mahsus olamayan bir çek defterini veya tam tersine tacir olmayan bir kişinin tacirlere mahsus çek defterini kullanarak keşide ettiği çekler ile matbu formda bulunmayan çeklerin hamiline olarak keşide edilmesi,¹⁸ tek başına senedin çek olarak nitelendirilmesine ve TK hükümlerine tabi olmasına engel oluşturmayacaktır.

Dolayısıyla yeni düzenleme ile getirilen bu çekler hakkında da öncelikle TK hükümleri uygulanacaktır. Bu nedenle bir tacirin kendisine özgü olarak verilen çek defterlerini kullanmak suretiyle hem emre, hem de nama veya hamiline çek keşide etmesi mümkün olduğu gibi, hamiline yazılı matbu çeklerdeki kaydın silinmesi suretiyle, bu çeklerin emre, giderek nama düzenlenmesine de bir engel yoktur. Bu çekler geçerlilik şartları, devir, ödeme, ödememe gibi tüm hususlar bakımından da TK hükümlerine tabidir.

Bu bağlamda gerekçe de yer alan aynen “Ancak belirtmek gerekir ki, hamiline çeklere özgü bu düzenleme, emre veya nama düzenlenen bir çekin hamiline ciro edilmesine engel olmamaktadır. Keza, bu düzenlemeye göre, hamiline düzenlenen çek, nama ciro edilebilecektir.” Şeklindeki ifadelerin hukuki bir anlamı ve değeri yoktur. Cironun sadece emre yazılı kıymetli evraka özgü bir devir şekli olduğu gerçeği karşısında, nama düzenlenen bir çekin hamiline ciro edilmesi veya hamiline yazılı çekin nama ciro edilmesi gibi garip ifadelerin, komisyonda yer alması gereken bir ticaret hukukçusunun, hatta bir hukukçunun kaleminden çıkmış olmasına inanmak güçtür. Salt bu örnek dahi gerekçenin ne kadar özenle (!) kaleme alındığını bariz bir şekilde göstermektedir.

c. Maddenin bir diğer ilginç hükmü ise, çek hesabının ancak yazılı talep üzerine açılabilceğinin öngörülmesi, dolayısıyla TK 695/I'in aksine, taslak kapsamında çek anlaşmasının artık sözlü veya zımni olarak yapılmasına imkan tanınmak istenmemesidir. Ancak bir defa çeke özgü bir düzenlemede,

¹⁸ Bu anlamda özellikle TK 697/II-III uyarınca, matbu ya da değil hamiline yazılı kaydı taşımasa bile, bazı çeklerin kanunen hamiline yazılı sayıldığı da göz ardı edilmemelidir.

birden bire diğer banka hesapları açısından da aynı kuralın geçerli olduğunu hükme bağlamanın mantığı anlaşılmadığı gibi, öte yandan hesap açılması konusunda yetkinin sadece kanuni temsilcilerle sınırlandırılmasını, bir başka deyişle iradi temsilcilerin neden özel olarak yetkilendirilmelerine rağmen çekle işleyen hesap açamayacaklarını da anlamak mümkün değildir. Gerçi buradaki “kanuni temsil” kavramının geniş anlamda kullanıldığı, dolayısıyla yine kanunen öngörülen iradi temsili de kapsadığı düşünülebilirse de, ileride sorun yaratabilecek bir yorum sorununun şimdiden önüne geçilmesinde yarar olduğu şüphesizdir. Bu nedenle hükümdeki temsilci ibaresinin başındaki “kanuni” sözcüğünün çıkartılması isabetli olacaktır.

Ayrıca bir tüzel kişi tacirin yönetim organında görev yapan veya kendisine imza yetkisi verilen bir gerçek kişi hakkında çek hesabı açma yasağı kararı bulunmasının, tüzel kişiye çek hesabı açılmasına engel oluşturması,¹⁹ cezaların şahsiliği ilkesi ile bağdaştırılamayacağı gibi, hakkında yasak kararı bulunan bir gerçek kişinin sırf bu nedenle bir tüzel kişi tacirin yönetiminde ve temsilinde görev alamaması, bu kişinin dolaylı bir şekilde cezalandırılmasına, giderek Anayasaya aykırı bir şekilde çalışma özgürlüğünün sınırlandırılmasına dahi yol açacaktır. iflas gibi ağır bir yaptırıma tabi tutulmayan karşılıksız çek keşidesinin, bu denli yansıma yaptırımlarla donatılması kanımca yerinde olmamıştır.

Madde 4 Taslağın dördüncü maddesinde bir tüzel kişi adına keşide edilen çeklerde, temsilci sıfatıyla hareket eden gerçek kişinin ad ve soyadının çek üzerine yazılacağı hükmü öngörülmüştür. Gerçekten tüzel kişinin kimin tarafından temsil edildiğinin açıkça belirlememesi, uygulamada en azından temsil ve sorunluluk konusunda sorunların doğmasına yol açtığından yapılan bu yeni düzenleme isabetlidir. Ayrıca yeni

¹⁹ Belirteyim ki Taslak 3/VI’da bu durumda tüzel kişiye sadece “çek defteri verilme”yeceğinden söz edilmişse de, burada aslolan çek hesabı açılması olduğundan, hükmün bu yönde değiştirilmesi, en azından sonuncu fıkranın “... tüzel kişiye çek hesabı açılmaz ve çek defteri verilmez” şeklinde kaleme alınması isabetli olacaktır.

getirilen cezai sorumluluk sisteminin, bu anlamda ilgililer hakkında öngörülen çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı yaptırımının (Taslak 7/III) gecikmeksizin uygulanabilmesi için, öncelikle temsilci olarak hareket eden kişinin belirlenmesi zorunludur. Ancak taslağın diğer maddeleri ile karşılaştırıldığında toplam iki satırdan oluşan bu hükmün bağımsız bir madde olarak kabul edilmesi yadırgatıcı olduğu gibi,²⁰ bu hükme aykırı davranılması herhangi bir hukuki veya cezai yaptırıma bağlanmadığından, bu haliyle taslak hükmü herhangi bir hukuki anlam da taşımamaktadır.²¹

Madde 5 Kısmen mevcut ÇekK'nın 4, 5 ve 10. madde hükümlerinden hareketle kaleme alınan taslağın beşinci maddesinde çekin ibrazı, ödenmemesi, karşılıksızlığın ne şekilde tespit edileceği ve bu tespitten sonra neler yapılacağı hususları düzenlenmiştir.

a. Öncelikle belirteyim ki beşinci maddenin ilk fıkrasında bir çekin ancak karşılığı bulunduğu takdirde ödeneceği hükmü altına alındığına göre, artık çekin başka bir şubeye ibraz halinde o şubece karşılığı sorulmak suretiyle ödeneceğini belirten hükmün ikinci cümlesinin bir anlamı kalmamaktadır. Maddede geçen "*karşılığı sorulmak*" ifadesine, karşılığın varlığını tespit dışında bir anlam yüklenmediği takdirde -ki başkaca bir anlamın varlığı ne taslağın metninden, ne de gerekçeden anlaşılabilir-, aynı hüküm içinde gereksiz bir tekrar yapılması ile karşı karşıya kalınacaktır. Bu nedenle ikinci cümlenin madde metninden çıkartılması veya fıkranın,

²⁰ Gerçekten sadece tüzel kişi adına keşide edilen çekler açısından uygulama alanı bulabilecek ve herhangi bir yaptırıma bağlanmamış bu hükümle hedeflenen amaca, örneğin taslağın üçüncü maddesinin üçüncü fıkrasına, çekte işleyen hesap sahibinin tüzel kişi olması halinde, bu tüzel kişi adına imza atanları belirlenmeye yarayan ibarelerin de matbu olarak çek yapraklarında yer alması zorunluluğu öngörülerek de ulaşılabilir.

²¹ Belirteyim ki ilk tasarıda hükme aykırılık, düzenlenen senedin çek vasfını kazanmasına engel olacağı şeklinde bir yaptırıma bağlanmışken, kambyo senetlerinin niteliği ile bağdaşmayan bu yaptırım isabetli bir şekilde yeni taslağa alınmamıştır. Ne var ki bu kez de hükmün bu haliyle hukuki bir anlamı ve değeri kalmamıştır.

ikinci cümlelerin anlamını yitirmesine engel olacak bir tarzda kaleme alınması uygun olacaktır.

b. Karşılıksızlığın tespitine ilişkin ikinci fıkra hükmü de yanlış anlamalara sebep olacak şekilde kaleme alınmıştır. Zira hükümde karşılıksızlık işleminin, bankanın çek hamiline kanunen ödemekle yükümlü olduğu miktarın dışında, çek bedelinin karşılanamayan kısmıyla sınırlı olarak yapılması öngörülmüştür. Bu hüküm uyarınca hamilin, bankanın ödemekle yükümlü olduğu miktar dahil kısmi karşılığı talep etmemesi halinde de, karşılıksızlığın tespiti çek bedelinin tamamı üzerinden değil, karşılanamayan kısmı ile sınırlı olarak yapılacağından, ileride müracaat hakkı kapsamında çeşitli sorunların gündeme gelmesi kaçınılmazdır.

Her ne kadar getirilen bu yeni düzenlemenin kambiyo senetlerinde hamilin kısmi karşılığı reddedemeyeceğine ilişkin TK 621/II hükmünü çek bakımından (TK 730/I-b.8) değiştirdiği düşünülebilirse de,²² beşinci fıkrada hamilin sorumluluk tutarı dahil kısmi ödemeyi kabul etmeyebileceği açıkça hükme bağlandığından, kısmi karşılık ile ilgili sorunun da mevcut tasarı hükmü kapsamında çözümlenmesi mümkün görünmemektedir. Kaldı ki karşılıksızlığın tespitine ilişkin olarak beşinci maddenin dört ve beşinci fıkralarında yeterli düzenleme yapıldığından, ikinci fıkranın gereksiz olduğu dahi söylenebilir. Her halde amaca uygun düzenlemenin açık bir şekilde yapılmasında yarar olduğu kuşkusuzdur.

c. Maddenin üçüncü fıkrasında muhatabın kanunen ödemekle yükümlü olduğu miktara ilişkin düzenleme yapılmıştır.²³ Bu hükümde bir yandan (2003 değişikliğinden önce, 1985 yılındaki) ilk düzenlemeye paralel bir şekilde ödemenin keşideci dışındaki hamile yapılmasının vurgulanması, öte yandan da ödemenin karşılıksızdır işlemi ile birlikte aynı anda yapılmasının belirtilmesi isabetlidir.

²² Sorun ile ilgili olarak bkz., Kendigelen, *Çek Hukuku*, s. 224, 273-274.

²³ Fıkranın kaynağını oluşturan mevcut ÇekK 10 hükmüne ilişkin genel anlamda değerlendirme ve eleştiriler için bkz., Kendigelen, *Çek Hukuku*, 213 vd.

Bununla birlikte muhatabın kanunen ödemekle yükümlü olduğu miktarı belirleyen bu hükmün gerekçesi, madde- nin metni ile uyumlu olmayıp, uygulamada sorun yaratacak niteliktedir. Gerçekten gerekçe de verilen örneklerde muhatap bankanın, sanki hesapta bulunan mevcut kısmı karşılığı dikkate almaksızın hamile ödemede bulunacağı şeklinde ifadelere yer verilmiş, bu anlamda örneğin çekin karşılıksız kalan kısmının, muhatabın kanunen ödemekle yükümlü olduğu miktardan az olması halinde, banka tarafından hamile çek bedelini tamamlayacak kadar bir ödemenin yapılacağı ve böylece çekin karşılıksızlık işlemine tabi tutulmayacağı belirtilmiştir. Oysa ilk düzenlemeden bu yana muhatap açısından öngörülen sorumluluk, her bir çek yaprağı için belirli bir miktarla sınırlandırılmış, kısmı karşılığın bulunması halinde ise bu kısmı karşılığı, öngörülen miktara tamamlamakla sınırlı tutulmuştur. Nitekim madde metninde de bu husus aynen “*Ancak, çek bedelinin kısmen karşılığının bulunması halinde, bu miktarı her çek yaprağı için üçyüzyetmiş Türk Lirası’na tamamlayacak biçimde ödeme yapılır*” ifadesiyle açıkça vurgulanmıştır. Bu nedenle tamamen yanlış olarak verilen örneklerin gerekçeden çıkartılması veya en azından değiştirilmesi zorunludur.

d. Nihayet bu madde ile ilgili olarak ilk defa öngörülen son fıkra hükmüne de değinmek gerekir. Bu hükümde mevcut TK 711/III kapsamında verilen bir ödemeden men talimatının, çekle ilgili olarak karşılıksızdır işleminin yapılmasına engel olmayacağı düzenlenmektedir. Buna karşılık ödeme yasağı verilen çek ile ilgili olarak hesapta bulunması muhtemel karşılığın akıbeti konusunda ise, herhangi bir tedbir öngörülmemiştir. Bu yaklaşımın temelinde, TK Tasarısında ödemeden men talimatına ilişkin TK 711/III hükmünün tamamen kaldırılmasının yattığı bir gerçek ise de, esasen hamilleri koruyucu bir düzenleme niteliğinde bulunan TK 711/III hükmünün kaldırılmak yerine, eksikliklerinin giderilmesinin daha isabetli olacağı şüphesizdir.²⁴

²⁴ Bu konuda bkz., Kendigelen, *Çek Hukuku*, 252-253; Kendigelen, *HPD* 2006,78-79.

Madde 6 Taslağın altıncı maddesinde öngörülen bildirim yükümlülüğü, son fıkra hariç karşılıksız çek keşide edilmesi ile ilgili olmayıp, tamamen hamiline çek ve tacir çeki hakkında getirilen yeni düzenlemenin Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından etkin bir şekilde denetlenmesi ve böylece kayıt dışı ekonomiye yönelik olarak taslak ile getirilen tedbirlere işlerlik kazandırılması amacına yöneliktir.

Kaynağını ÇekK 9 hükmünün oluşturduğu son fıkrada ise, yeterli karşılığı olmadığı için tamamen ödenmeyen çekler hakkında TC Merkez Bankası'na yapılacak bildirim düzenlenmiş ve böylece karşılıksız çek keşide edenlerin, haklarında henüz bir yasaklılık kararı verilmeden de yeni çek hesabı açtırmalarının veya yeni çek defteri almalarının önüne geçilmek istenmiştir. Bu açıdan son fıkra hükmü çeki ilişkin özel düzenleme ile sağlanmak istenen çek hamillerinin korunması amacına uygundur.

Ancak ilginç olan husus, tamamen muhatap bankanın yükümlülüklerine tahsis olunan bu hükme aykırılığın, banka açısından herhangi bir yaptırıma bağlanmamış olmasıdır.

Madde 7 Mevcut ÇekK'nın 16. maddesine paralel bir düzenleme içeren taslakta da, karşılıksız çek keşide etme suçu bakımından adli para cezası öngörülmüştür. Ancak taslak mevcut düzenlemeden birçok açıdan ayrılmaktadır. Bunlardan ilki ve en önemlisi karşılıksız çek keşide etme suçunun artık objektif sorumluluğu gerektiren bir suç olarak değil, yeni TCK'ya paralel bir şekilde en azından taksire dayalı kusurluluğu gerektiren bir suç olarak nitelendirilmesidir. İkincisi ise eski düzenlemedeki tekerrüre yönelik hükme yer verilmemiş, dolayısıyla karşılıksız çek keşide etme suçu için hapis cezası öngören sistemden tamamen vazgeçilmiş olmasıdır. Düzeltme hakkına paralel nitelik taşıyan etkin pişmanlık hükümleri ise mevcut ÇekK'dan tamamen farklı bir şekilde düzenlenmiş, bu anlamda en önemlisi kademeli çek tazminatı da kaldırılmıştır.

a. Bununla birlikte cezai sorumluluk bakımından mevcut ÇekK'da olduğu gibi vadeli çek uygulamasının açıkça kabul edilmesi, yani taraflar arasındaki vade anlaşmasına itibar edilmesi ve bu nedenle üzerinde yazılı keşide tarihi gelmeden ibraz edilen bir çekin karşılıksız çıkması halinde suçun oluşmayacağına açıkça hükme bağlanması kanun koyucunun bir tercihi olarak görülebilirse de,²⁵ bu kabulün karşılıksız çekin sadece bir kısım sonuçları bakımından benimsenmesi yerinde olmayacağı gibi, çek uygulamasını yozlaştıran vadeli çekin yasal anlamda teşvik edilmesi de doğru değildir.²⁶ Bu noktada üzerinde ciddi olarak düşünülmesi gereken husus ise, karşılıksız çek için bir cezai sorumluluk öngörülmesinin artık doğru olup olmadığı, giderek bir anlamda sulandırılan cezai hükümlerin korunmasına gerçekten ihtiyaç duyulup duyulmadığıdır.

b. Taslakta adli para cezası için yüz günlük bir alt sınır ve binbeşyüz günlük bir üst sınır belirlenmesinin yanı sıra, hükmedilecek cezanın çek üzerinde yazılı miktardan az olamayacağı hükme bağlanmıştır. Çek bedelinin -oldukça cüzi nitelik taşıyabilecek- bir kısmının karşılıksız kalması olasılığında dahi, adli para cezasının karşılıksız kalan kısım değil, çek bedeli üzerinden belirlenmesi isabetli olmamıştır. Bu nedenle mevcut hükmün, "...adli para cezasının miktarı çekin karşılıksız kalan miktarından az olamaz" şeklinde değiştirilmesi gerekir.

c. Taslağın yedinci maddesinin ilk fıkrasında ayrıca, karşılıksız çek keşide etme suçu bakımından yetkili mahkemeler de gösterilmiş, buna karşın gerekçede belirtildiğinin aksine görevli mahkeme hakkında herhangi bir açıklığa yer verilme-

²⁵ Burada ilginç olan husus, mevcut ÇekK'da 2003 yılında köklü değişiklik yapan 4814 sayılı kanuna ilişkin ilk taslak çalışmalarında da benzer bir düzenlemeye yer verilmiş olmasına rağmen, ilgili taslağın Adalet Komisyonu'nda değiştirilerek, üzerinde yazılı keşide tarihinden önce ibraz edilen ve karşılıksız çıkan çekler hakkında da cezai yaptırım uygulanmasının TBMM tarafından kabul edilmesidir (Kendigelen, *Çek Hukuku*, s. 306307). Şimdi aynı mantıkla hazırlanan yeni tasarı, 2003 yılında benzer ifadeler içeren hükmü değiştirerek kabul eden aynı Meclis'in gündemine getirilecektir.

²⁶ Bu konuda ayrıca bkz., Kendigelen, *Çek Hukuku*, s. 186-187.

miştir. Esasen göreve ilişkin bir açıklığa 5235 sayılı kanunun²⁷ 10. maddesi nedeniyle gerek de yoktur.

d. Suçun faili bakımından ise bu kez gerekçede cezaların şahsiliği ilkesine daha sadık kalındığı belirtilmişse de, yine de temsilcinin keşide ettiği çekten dolayı hesap sahibinin, tüzel kişinin organ üyelerinin biri veya iradi bir temsilcisi tarafından keşide edilmiş bir çekten dolayı yönetim ve temsil organının diğer üyelerinin de, bir koruma veya güvenlik tedbiri olarak “çek hesabı açtırmak ve çek düzenlemek yasağı” yaptırımına muhatap olmalarını cezaların şahsiliği ilkesi ile bağdaştırmak mümkün değildir.

e. Mevcut ÇekK 13/II kapsamında öngörülen yasağa rağmen çek keşi de etme suçu, uygulamada genellikle çeklerin ileri keşide tarihli olarak düzenlendikleri savunması ile aşılmaya çalışılmaktadır. Bu nedenle yasak kararından sonra keşide edildiği gerekçesiyle iade edilmeyen çek yaprakları hakkında hesap sahibinin, muhataba ayrıntılı bilgi vermesini öngören Taslak 7/VI hükmü yerinde bir düzenlemedir. Sadece bu hükümde yer alan kararın tebliğine ilişkin kısımın, “kararın kendisine tebliğ edildiği veya edilmiş sayıldığı tarihten itibaren” şeklinde değiştirilmesi, hem Taslak 7/IV hükmü ile uyumun sağlanması, hem de uygulamada gündeme gelebilecek muhtemel şüphelerin şimdiden önüne geçilmesi açısından yerinde olacaktır.

Madde 8 Taslağın sekizinci maddesinde, yedinci maddede öngörülen karşılıksız çek keşide etme suçuna özgü bir etkin pişmanlık hali düzenlenmiştir. Yürürlükteki ÇekK 16c hükmünden farklı olarak taslakta, etkin pişmanlıktan yararlanmak için karşılıksız çıkan çek bedeli ile temerrüt faizinin ödenmesi yeterli görülmüş, ayrıca tazminat adı altında bir kaleme yer verilmemiştir. Bir yandan TBMM’ye sevk edilen TK Tasarısında icra takibine de konu yapılabilecek çek tazminatının ÇekK’ya uygunluk sağlanması amacıyla ve “sessiz

²⁷ 26.09.2004 tarih ve 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemeleri’nin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun.

sedasız” bir şekilde %5’den %10’a çıkartılmasına karşın, öte yandan aynı bakanlık tarafından hazırlanan başka bir tasarıda bu kez cezai sorumluluk bakımından öngörülen çek tazminatının tamamen kaldırılmasına bir anlam vermek mümkün değildir. Hiç olmazsa TK’ya paralel bir tazminatın burada da kabul edilmesi ve böylece hukuki sorumluluk kapsamında talep edilebilecek miktar ile etkin pişmanlık hükümleri uyarınca ödenmesi gereken tutar arasında bir uyumun sağlanması isabetli olacaktır.

Madde 9 Tasarının dokuzuncu maddesinde karşılıksız çek keşide etme suçu dışındaki diğer suçlar ile kabahatler²⁸ ve bunların cezaları düzenlenmiştir. Ağırlıklı olarak hapis cezası yaptırımının benimsendiği bu hükme göre, hakkındaki yaşağa rağmen çek düzenleyen ve aynı şekilde yasağa rağmen bu kişi adına çek hesabı açan²⁹ banka görevlisi bir yıldan üç yıla kadar hapis; yasaklılık ve tacir sıfatı konusunda bankaya çek dışı beyanda bulunan kişi bir yıldan üç yıla kadar hapis;³⁰ tacir çeki kullanılması gerekirken tacir olmayan kişiye ait çek defterinin kullanılması halinde çeki keşide eden ve lehine çek

²⁸ Taslakta kabahatler sadece dokuzuncu maddenin son fıkrasında düzenlenmiş ve muhatap bankanın, Taslak 3/IV hükmünde öngörülen çek hesabı açarken sağlaması ve saklaması gereken bilgi ve belgelere ilişkin yükümlülüğüne aykırı hareket etmesi ile talebe rağmen karşılıksız çek keşidecisinin adresini hamile vermemesi hallerine inhisar ettirilmiştir. Bu durumda ilgili bankaya, Cumhuriyet Savcısı tarafından beşyüz Türk Lirası’ndan beşbin Türk Lirası’na kadar idari para cezası verilecektir.

²⁹ Taslağın dokuzuncu maddesinin üçüncü fıkrasında yasağa rağmen (yeni) çek defteri veren banka görevlisi hakkında adli para cezası öngörülmüşken, yedinci fıkrada bu kez yasaklı bir kişi adına çek hebasıaçan banka görevlisi için hapis cezası yaptırımını uygun görülmüştür. Aslında nitelik itibarıyla birbirinden bir farklılığı bulunmayan iki eylemin farklı yaptırımlara bağlanmasının haklı bir sebebi olamaz.

Öte yandan yedinci fıkra kapsamında önemli olanın ise, mücerret bir çekle işleyen hesabın açılması değil, bu kişi adına çek defterinin basılarak verilmesi, hatta fiilen bu defterden çek keşide edilmesi olduğu gözden kaçırılmamalıdır. Dolayısıyla yorum sorunlarını şimdiden aşmak ve genel gerekçede vurgulandığı üzere “ceza hükümlerinde yoruma yer bırakmamak” için, hükmün yeniden kaleme alınması isabetli olacaktır.

³⁰ Mevcut düzenlemede ise sadece yasağa rağmen çek hesabı açtıran kişiler hakkında hapis cezası öngörülmüş ve bu cezada üst sınır beş yıl olarak belirlenmiştir (ÇekK 13/II).

keşide edilen [Taslağın deyimiyile düzenleyen ve düzenleten] kişi altı aydan iki yıla kadar hapis; matbu hamiline çek yap-
rağını kullanmadan hamiline çek keşide eden kişi³¹ ile, mev-
cut olan karşılığı ödemeyen veya karşılığı bulunmayan çek
hakkında karşılıksızdır işlemini yapmayan banka görevlisi
ise şikayet üzerine üç aydan bir yıla kadar hapis ceza sı ile
cezalandırılacaktır.³² Adli para cezası ise sadece, Tasarı 3/III
hükmüne aykırı olarak tacir olmayan kişiye tacirlere verilme-
si gereken çek defterini veren banka görevlisi (Tasarı 9/II) ile
Tasarı 3/V hükmüne aykırı olarak beyanname almadan veya
beyannameye rağmen hakkında yasak bulunan gerçek ve tü-
zel kişi ile yasaklı bir temsilcisi, organ üyesi veya imza yet-
kilisi bulunan tüzel kişiye çek defteri veren banka görevlisi
hakkında öngörülmüştür (Tasarı 9/III).

Yukarıda bir listesi verilen ve takdir olunan cezaları be-
lirtilen bu yeni suçların, ağırlıklı olarak kayıt dışı ekonominin
denetim altına alınmasına yönelik tedbirler kapsamında ön-
görüldüğü şüphesizdir. Böyle bir düzenlemenin çekte ilişkin
bir kanunda yapılmasını isabetli bulmadığımız gibi, öngö-
rülen cezaların suç olarak nitelendirilen eylemlerle ne kadar
orantılı olduğu da ayrıca ceza hukukçuları ile kısmen vergi
hukukçuları tarafından araştırılması gereken bir diğer husus-
tur.

Buna karşılık daha önceki düzenlemelerin aksine çek def-
terlerinin baskı şekline ilişkin esaslara uymayan (Tasarı 3/II-

³¹ Belirteyim ki bu hüküm uygulamada sorun yaratacak niteliktedir. Zira bir çekin hamiline yazılı olarak kabul edilmesi için mutlaka açık bir "hamiline" kaydını taşıması şart değildir. TK 697/II uyarınca belirli bir kimse lehine keşide edilmiş olmakla birlikte, hamiline ibaresini veya buna benzer diğer bir tabiri içeren çek hamiline yazılı sayıldığı gibi, TK 697/III uyarınca kimin lehine keşide edildiği gösterilmemiş bulunan bir çek de kanun en hamile yazılı kabul edilmiştir. İşte taslakta öngörülen cezarun TK 697/II-III kapsamında hamiline sayılan çeklerle ilgili olarak da uygulanıp uygulanmayacağı uygulamada bir sorun oluşturacaktır. Bu durum "ceza hükümlerinin yoruma açık olmaması" ilkesini ön planda tutan genel gerekçe ile de uyumlu değildir.

³² En ağır ceza olan iki yıldan beş yıla kadar hapis cezasının öngörüldüğü Tasarı 9/VII hükmü ise ÇekK 14 'ten aynen alınmıştır.

III) ve özellikle bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyen (Tasarı 6) bankalar hakkında ise herhangi bir hukuki ya da cezai yaptırım öngörülmemiştir. Kanımca bu husus bir unutkanlık eseridir. Zira bu hükümlerden beklenen yararın sağlanması, bankaların üzerine düşen yükümlülükleri gereği gibi yerine getirmeleri şartına bağlıdır. Öngörülen yükümlülüklerle aykırılığın bir yaptırıma bağlanmaması ise, bu hükümlerin uygulanma kabiliyetinin olmadığına peşinen kabul edilmesi anlamını taşıyacaktır.

Madde 10 Taslağın onuncu maddesi ile ilk defa, karşılığı bulunan çek bedelini ödemekten kaçınan muhatap için bir medeni yaptırım öngörülmüş³³ ve muhatabın geciktiği her gün için binde üç oranında gecikme cezası ödeyeceği hükme bağlanmıştır. Aynı hüküm muhatabın beşinci madde kapsamında kanunen ödemekle yükümlü tutulduğu miktarın geç ödenmesi halinde de geçerlidir.

Unutmamak gerekir ki TK sisteminde muhatap hiçbir zaman kambiyo ilişkisine dahil edilmek istenmemiş, bu nedenle muhatabın kabul beyanı, avalı ve cirosu geçersiz sayılmıştır. Dolayısıyla taslağın getirdiği bu yeni düzenlemeyi muhatabın bir biçimde kambiyo ilişkisine dahil edilmek istendiği değil, karşılığı bulunan çek bedelini ödemek konusunda kanuni bir borç altına girdiği³⁴ şeklinde yorumlamak gerekir.

Muhatabı karşılığı bulunan çek bedelini [veya kanunen ödemekle yükümlü olduğu miktarı] ödemeye zorlayan birinci fıkra hükmü ile gecikme cezasının ödeneceği durumlarda -ki binde üçlük gecikme cezası oranı toplamda yıllık yüzde yüzü aşan bir rakama ulaşmaktadır- ayrıca bir de temerrüt faizi ödenmesine engel olmak amacıyla öngörülen ikinci fıkra hükmü kanımca da yerindedir.

³³ Bu arada Taslağın dokuzuncu maddesinde ise hesapta mevcut olan karşılığı hamile ödememek ayrıca suç olarak nitelendirilmiş ve cezai yaptırıma tabi tutulmuştur (Taslak 9/V).

³⁴ Muhatabın karşılığı bulunan çek bedelini ödeme yükümlülüğüne ilişkin olarak tartışma için bkz., Kendigelen, *Çek Hukuku*, s. 206 vd.

Madde 11 Takas odaları aracılığıyla hesaben ödeme sistemini düzenleyen Taslağın onbirinci maddesi, mevcut ÇekK'nın altıncı maddesinden iki değişiklik dışınca aynen alınmıştır.³⁵ Bu değişikliklerden ilki birinci fıkranın son cümlesinin ifade tarzı ile ilgilidir. Mevcut düzenlemede Merkez Bankası'nın yetki devrinden söz edilirken, taslakta yetkinin başka bir kuruluş aracılığı ile kullanılması ifadesine yer verilmiştir. İkinci değişiklik ise son fıkrada, takas odasına ibraz halinde kısmi ödemenin yapılamamasının, muhatap bankanın kanuni sorumluluk tutarını ödeme yükümlülüğünü ortadan kaldırmadığının açıkça vurgulanmasıdır.

Esasen uygulamada gündeme gelen ihtiyaçlar doğrultusunda 2003 yılında gözden geçirilen ve eksiklikleri giderilen takas odaları aracılığıyla ödeme sistemine yönelik bu düzenleme ve son olarak taslakta yapılan yeni ek yerindedir.

Madde 12 Taslağın onikinci maddesinde, çek hesaplarının ancak sahibinin veya kanunî temsilcisinin yazılı talebi ya da mevduat zamaşımının dolması üzerine kapatılabileceği hükme bağlanmıştır. Tıpkı Taslak 3/V hükmünde olduğu gibi,³⁶ burada kanunî temsilden söz edilmesi yerinde olmuştur ve bu nedenle metinden "*kanunî*" ibaresinin çıkartılması gerekir. Öte yandan bir sözleşme ilişkisine dayalı çek hesabının kapatılması konusunda, "*ancak*" vurgusu ile hesap sahibinin veya temsilcisinin yazılı talebinin şart olarak aranması da yerinde görülemez. Zira bu sözleşme ilişkisinin diğer tarafını oluşturan bankaya, sözleşmenin sona erdirilmesi konusunda neden söz hakkı verilmediğini veya verilmek istenmediğini anlamak mümkün değildir. Pekala banka da sözleşmeye aykırılık veya haklı sebebe dayalı olarak çek anlaşmasını sona erdirebilmeli ve çek hesabını kapatabilmelidir. Dolayısıyla bu konuda özel bir düzenleme yapılmasına ihtiyaç yoktur; bu nedenle maddenin tamamen kaldırılması da bir sakınca yaratmayacaktır.

³⁵ Bu arada yeni taslakta "hesaben tesviye" yerine, kenar başlığa da yansıyan "hesaben ödeme" kavramı tercih edilmiştir.

³⁶ Bu konuda bkz., yukarıda II, 3, c.

Madde 13, 14 ve 15 Taslağın mevcut ÇekK'yı, yeni ÇekK'nın yürürlüğe girmesi ile birlikte yürürlükten kaldırmayı öngören onüçüncü maddesi zorunlu bir hüküm olduğu gibi, yürürlük ve yürütmeye ilişkin ondördüncü ve onbeşinci maddeleri de bir kanunda bulunması gereken standart hükümlerdendir.

Geçici Maddeler Taslakta kabul edilen iki geçici maddeden ikincisi olan ve kanunun yürürlüğe girmesinden önce karşılıksız çek keşide etme suçundan dolayı açılan davaların, asliye ceza mahkemelerinde görülmeye devam olunacağına dair hüküm, yeni ÇekK kapsamındaki bu suça ilişkin davaların artık "*sulh ceza mahkemelerinde*" görülecek olması nedeniyle,³⁷ mevcut davaların görevsizlik gerekçesine dayalı olarak ortada kalmasını engellemesi bakımından isabetli olmuştur.

Öte yandan geçici birinci maddenin ilk iki fıkrası da, tamamen yeni ÇekK kapsamında bastırılması ve dağıtılması zorunlu hale gelen (tacir çeki, matbu hamiline çek ve normal çek gibi) tüm çek defterlerine ilişkindir ve zorunlu bir düzenlemedir.

Buna karşılık geçici birinci maddenin üçüncü fıkrası, kanunca hatalı bir düzenleme içermektedir. Şöyle ki: Bu fıkrada eski çek defterlerinden keşide edilen çeklerin, TK'da aranan koşulları taşımaları kaydıyla geçerli olduğu belirtilmiş, ancak ardından da üzerinde yazılı keşide tarihi henüz gelmemiş olsa bile bu çeklerin en geç 1 Haziran 2007 tarihine kadar muhatap bankaya ibraz edilmesi gerektiği, aksi takdirde bunların adi senet hükmünde sayılacağı öngörülmüştür. Eski çek defterlerine ilişkin olarak bir yandan ilk fıkrada TK'da öngörülen şekil şartlarına uygun bir senedi çek olarak kabul ederken, öte yandan sadece belirli bir süre geçtikten sonra aynı nitelikteki senedi bu kez çek saymayıp, adi senet hükmünde görmenin bir mantığı olamaz. Bir senede çek vasfını veren TK 692' de sayılan unsurlar olduğuna göre, bu unsurları taşıyan senedin çek olduğunda da şüphe duyulmamalıdır. Gerçi ÇekK ile bir-

³⁷ Bkz., yukarıda dpn. 27 ve ona ilişkin açıklama.

likte, TK 692' de sayılan unsurları taşıyan bir senedin çek vasfını kazanabilmesi için matbu çek formlarının kullanılmasının da şart olduğu yönünde doktrinde görüşler ileri sürülmüşse de,³⁸ bu görüşün azınlıkta kalması bir yana, geçici madde ile adi senet hükmünde sayılan senet de, esasen bankanın müşterisine eski tarihli olarak bastırıp verdiği matbu bir çek yaprağıdır. Matbu çek yaprağı kullanılarak keşide edilen ve bütün unsurları taşıyan bir senedin, sırf belirli bir tarihe kadar ibraz edilmediği için adi senet hükmünde sayılması, kambiyo senetlerinin öngörülme nedenini oluşturan tedavül ve giderek hukuk güvenliğini zedeleyecek niteliktedir. Bu nedenle son fıkranın son iki cümlesinin, en azından son cümlesinin madde metninden çıkartılması şarttır.

TBB TARAFINDAN
ÇEŞİTLİ
KURUM VE
KURULUŞLARA
BİLDİRİLEN
BAZI
GÖRÜŞLER

³⁸ Bu konudaki tartışma için bkz., Kendigelen, *Çek Hukuku*, 68 vd.

“DENETİMLİ SERBESTLİK VE YARDIM MERKEZLERİ İLE KORUMA KURULLARI YÖNETMELİĞİ” TASARISI HAKKINDA RAPOR

“Yönetmelik Tasarısı” hakkında (Komisyon çalışmalarında Türkiye Barolar Birliği’ni temsilen sunulan görüşlerle birlikte) belirtilmesi gereken birkaç önemli nokta bulunmaktadır;

1. Yönetmelik çok kapsamlı olarak ve her konu ayrı ayrı düzenlenmek suretiyle hazırlanmıştır. Bu durum elbette uygulama kolaylığı sağlayacaktır. Ancak, *“kanunla düzenlenmesi gereken hususların Yönetmelik yolu ile düzenlenmiş olması hukuksal sakıncalar oluşturmaktadır.”* Şöyle ki;

A. Yürütmeye (İdareye) tanınan,yönetmelik çıkarma yetkisi, idarenin kanuniliği çerçevesinde sınırlı ve tamamlayan bir yetki niteliğinde olup, yürütme, bu kanuniliği ve sınırı aşır kanunla düzenlenmemiş bir alanda kişisel hakları etkileyen kural koyamaz. Ne yazık ki 5402 sayılı *“Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri ile Koruma Kurulları Kanunu”* yalnızca teşkilat ve görevleri tanımlayan bir kanun olması sebebiyle mevcut Yönetmeliğe dayanak olamamıştır. Türk Ceza Kanunu, Ceza Muhakemesi Kanunu, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun, Çocuk Koruma Kanunu gibi değişik kanunlarda yer alan farklı düzenlemelerin *“Yönetmelik”*e dayanak

olması ayrı bir karmaşayı da beraberinde getirmiştir. Olması gereken, bu Yönetmelikte yer alan bir çok hususun 5402 sayılı kanunda düzenlenmesidir.

B. Kanunda yer almayan tanım ve ifadeler (örneğin denetleme memuru, denetleme planı vb. gibi) yönetmelikte tanımlanıp kullanılmıştır.

C. Çocuklarla ilgili hususların tamamen Çocuk Koruma Kanunu doğrultusuna ayrı bir Yönetmelik ile hazırlanması gerekirken çocuklarla ilgili bazı hususların bu Yönetmelik içine alınması teknik olarak yerinde olmamıştır. Çocuklarla ilgili hususlar,

1. Çocuk Koruma Kanununa Göre verilen Koruyucu ve destekleyici Tedbir Kararlarının Uygulanması Hakkında Yönetmelik" ve "Çocuk Koruma Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik" 'te düzenlenmesi ya da çocuklarla ilgili tüm bu hususların düzenlendiği yeni bir "Yönetmelik" hazırlanması gerekir idi.

2. "Yönetmelik" kapsamında yer alan şüpheli, sanık, hükümlü ya da çocuğun haklarındaki özel yaşama ilişkin bilgilerin "gizlilik" ilkesi gereğince saklanması gerekir. Bu bakımdan bu bilgileri ihtiva eden bilgi ve belgelerin dosyalarında saklanması uygun olmayıp mutlaka kasa niteliğinde kilitli bir yerde muhafazası ve yine dijital ortamdaki bu nitelikteki kayıtların güvenliği ve korunmasının da dijital yöntemlerle sağlanması gerekir. Bu nedenle Yönetmelikte (çeşitli maddelerinde ve özellikle 92. maddede düzenlenen "değerlendirme formu", 95. maddede düzenlenen "sosyal araştırma raporu" 96, 97 ve 99. maddelerde düzenlenen "denetleme planı", "denetim planı" ile "denetleme raporu") yer alan "dosyalarında saklanır" ibareleri uygun değildir.

3. Yönetmeliğin 86. maddesinin (6) no'lu bendinde yer alan " ... mesleki bilgi ve becerileri doğrultusunda diğer psikoyardımcı tekniklerini de kullanabilir" ibaresi madde metninden çıkarılmalıdır.

4. Yönetmeliğin 94. maddesinde yer alan “ ... ve alkol kullanımına bakış açısını...” ibaresi madde metninden çıkarılmalı ya da “alkol bağımlılığına bakış açısı” şeklinde değiştirilmelidir.

5. Yönetmeliğin 95. maddesinde yer alan “Sosyal Araştırma Raporu” hazırlanması olgusu son derece önemlidir. Mutlaka kanuna dayanılarak hakim veya gecikmesinde sakınca olan hallerde C. Savcısının kararıyla ve kapsamı belirtilmiş verilen yetkiyle hazırlanmalıdır. Aksi durum özel yaşamın ve aile hayatının korunması hakkı çerçevesinde bu hakkın ihlaline yol açar.

6. Yine 95. maddenin (4) no’lu bendinde yer alan “... raporu düzenleyen denetim görevlisine karşı tutum ve davranışı...” ibareleri fazlasıyla subjektif ve yasal denetime elverişsiz olması sebebiyle madde metninden çıkarılmalıdır.

7. 5402 sayılı “Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri ile Koruma Kurulları Kanunu” nun “Danışma Kurulu-nun oluşumunu” başlıklı maddesinde kurul üyeleri tek tek yasıldığı halde Yönetmeliğin “Danışma Kurulunun oluşumunu” başlıklı 115. maddesinde (3) no’lu bentte bu kapsam genişletilerek “katılımcı” ibaresi getirilmiştir. Kanunda bulunmayan bir hususun Yönetmelik yoluyla ihdası mümkün değildir. Ancak kanunda sayı/mayan kişi ve kuruluşların o kurul toplantısında bulunmaları zorunluluğu (doğrudan bilgi alma vb) doğarsa bu katılımcıların “oy hakkı” bulunmadığı belirtilerek “zorlama yolu ile” bir düzenleme yapılabilir.

8. Yönetmeliğin 125. maddesinde “gönüllü çalışanlar” düzenlemesinin kanunla yapılması, bu görevlilerin görev, yetki, hak ve sorumlulukların kanunla düzenlenmesi gerekirdi.

9. “elektronik ortamda kayıt” başlığı altında düzenlenen 157. maddede, bu dijital kayıtların güvenliği ve korunmasının yine “dijital güvenlik” yöntemleriyle yapılması gerektiği husus da yer almalıdır.

TÜRKİYE
ADALET AKADEMİSİ
Eğitim Merkezi Müdürüğü

Sayı : B.03.2.TAA.0.03.00.007

23.03.2007 00:12:22

Konu: 2007 Yılı Eğitim ve Öğretim Planı

23.03.2007

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

4954 sayılı Türkiye Adalet Akademisi Kanununun 26. maddesi çerçevesinde, Başkanlığınızca hazırlanacak olan 2007 yılı eğitim ve öğretim planının oluşturulmasına esas olmak üzere;

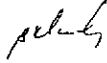
Sözö edilen Kanunun,

28 ve 29. maddeleri uyarınca adli, idari ve askeri yargı hâkim ve savcı adayları için düzenlenecek meslek öncesi eğitim,

31. maddesi uyarınca adli, idari ve askeri yargı hâkim ve savcılarının, avukatlar ve noterler için düzenlenecek meslek içi eğitim,

33. maddesi uyarınca icra müdürleri, yazı işleri müdürleri, zabıt kâtipleri ve noter kâtipleri ile adalete hizmetlerine yardımcı diğer görevliler için açılacak hizmet içi kurs.

Programlarında, yer almasını istediğiniz konular ile diğer görüşlerinizin 10 Şubat 2007 tarihine kadar bildirilmesini arz ederim.

Dr. Birsen KARAKAŞ
Yargıtay Üyesi
Akademi Başkanı

DAĞITIM :

Gereği :

1. Anayasa Mahkemesi
2. Milli Savunma Bakanlığı
3. Askeri Yargıtay
4. Askeri Yüksek İdare Mahkemesi
5. Uyuşmazlık Mahkemesi
6. Yüksek Seçim Kurulu
7. Yüksek Öğretim Kurulu
8. Hukuk Fakülteleri
9. Türkiye Noterler Birliği
10. TODAİE
11. ATAUM

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
GELEN EVRAK	
Tarih: 24.12.07	Sayı: 2304
Ek: -	Yer: Adalet Akad.

Ablatlıbel Kampüsü İncek Yolu 06095 Çankaya ANKARA	www.taa.gov.tr
Tel: 0 312 491 15 15 Faks: 0 312 492 13 22	taa.epitim@adalet.gov.tr

4 50 08 57

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 11672

Ankara 15/02/2007

TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI
ANKARA

İlgi: Türkiye Adalet Akademisi Eğitim Merkezi Müdürlüğü 23.1.2007 gün ve 122 sayılı yazısı.

Türkiye Adalet Kanunu'nun Akademi'nin görevi ile ilgili 5.maddesinin deklaletyle adli, idari ve askeri yargı hakimleri ve savcılar için meslek öncesi ve meslek içi evrelerinde, özellikle Anayasa'nın 36., İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'nin 10., Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddelerinde tartışılmaz ilkeler olarak konulan "*adil/düzenli yargılanma hakkı*" konusuna ağırlık verilmesi gerektiğini düşünmekteyiz.

Yine bu bağlamda Medeni Kanun'un 2.maddesi ile Anayasa'nın 90. ve 152/3. maddelerinin hâkimlere sağladığı yorum ve uygulama olanaklarının kullanılmasının yaygınlaşması ile hukukumuzda yeni ufuklar açılacaktır.

Bu konuda CMK, HUMK, Anayasa ile Anayasa Mahkemesi Kuruluş ve Yargılama Usulü Kanunu gibi ulusal kaynaklarımızda yeterli düzenleme mevcuttur.

Buna ek olarak adli soruşturma, kovuşturma ve yargılama sırasında sanık ve müdafii haklarının içselleştirilmesine ağırlık verilmelidir.

Bu içselleştirmenin hemen ve sadece mevzuat hükümlerinin tekrarlanması ile sağlanabileceğini sanmıyoruz. Amaca ulaşabilmek için öncelikle kültürel alt yapı hazırlığına ihtiyaç bulunmaktadır. Lisans eğitiminin ihmal ettiği yönlere yoğunlaşmak akademik eğitimin anlamına da uygun düşecektir.

Eğitim programlarına etkin resim, müzik, edebiyat gibi sanat ve tarih ile sosyoloji ve felsefenin de eklenmesi gerekmektedir. Resim, müzik, sinema, edebiyat gibi sanat konularında yapmaktan çok izlemek, anlamak, yorumlamak gibi beceriler verilebilir. Bu alanlardaki uzmanların açıklamalarını dinlemek çok yararlı olabilir.

Uluslararası, ulusal mevzuata ve hukukun temel ilkelerine eksen, bağımsız, hâkim ve savcı yetiştirmenin amaçlandığı ortamda, değişken ve çok ayrıntılı olması yanında araştırma, inceleme yöntemleri öğretildiği takdirde kolaylıkla ulaşılabilecek maddi hukuk yanında bu konulara ağırlık verilmesi gerektiği düşüncesiyle bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06520 Balgat-ANKARA

Tel : 0 (312) 287 87 90(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65

İnternet Adresi:www.barobirlik.org.tr e mail: admin@barobirlik.org.tr

**TBMM İÇİŞLERİ KOMİSYONU
“ATEŞLİ SİLAHLAR KANUN TEKLİFİ” ALT
KOMİSYONU’NA RAPOR**

TBMM İçişleri Komisyonu’nda bulunan yasa tasarısı ve teklifleri, 6136 sayılı “*Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun*” ve TBMM İçişleri “*Ateşli Silahlar Kanun Teklifi*” Alt Komisyonunda yapılan görüşmeler çerçevesinde incelenmiş olup aşağıdaki sonuçlara varılmıştır:

Konu, basit bir kanun maddesi değişikliği ile halledilebilecek bir nitelikte değildir. Tasarı ve tekliflerin Temel Ceza Kanunu (TCK) başta olmak üzere diğer ceza hükmü taşıyan özel kanunlar ışığında -suç ve ceza siyaseti de tartışılarak- değerlendirilmesi gerekmekte, yine Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanıp sevk edilen ve halen TBMM gündeminde bulunan “*Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda, Temel Ceza Kanunlarında ve Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı*”nın Ateşli Silâhlar ve Bıçaklar Hakkında Kanun’da Değişiklik Yapan Maddeleri’nin de dikkate alınması gerekmektedir.

Bu nedenle öncelikle Adalet ve İçişleri Bakanlığı tarafından bir komisyon oluşturulmalı, bu komisyonu akademisyenler, uygulamacılar ve Türkiye Barolar Birliği ile diğer ilgili kurum ve kuruluşlar davet edilerek komisyonca yeni bir kanun tasarısı hazırlanmalıdır.

Genel olarak 6136 sayılı kanun ve bu kanunla ilgili görüş ve düşünceleri şu şekilde özetleyebiliriz;

Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile diğer aletler hakkında bu silahlara ruhsat verilmesi ile ilgili çeşitli görüşler bulunmaktadır. Birinci görüş, ruhsat vermenin kolaylaştırılarak ruhsatsız silahların ruhsatlandırılarak denetim altına alınabileceği görüşüdür. Ruhsat almanın kolaylaştırılması ile sağlanabilecek tek faydanın ruhsat harcı tahsilâtındaki artış olabilir. Ruhsat verilerek denetim sağlanabileceği düşüncesi tarafımızdan kabul görmemiştir. Ruhsat verildikten sonra ruhsat süresinin dolmasına kadar emniyet makamlarınca herhangi bir denetim yapılmamaktadır. *Ancak ruhsat vermenin kolaylaştırılmasıyla, görüntüsü bile birçok insanın ruh sağlığını bozmaya yeterli bir alet hayatımızın her parçasına girecek, karşıdaki kişinin tabancası nedeniyle birçok vatandaşımız kendisini tehdit altında hissedecektir.* Silah sahibi kişinin şu veya bu sebeple her an silahını kullanma olasılığı da göz ardı edilmemelidir.

Sonuçta bu görüşle ilgili olarak, silah ruhsatı almanın kolaylaştırılmasıyla kamu huzurunun zarar göreceği, artan silah sayısının artış oranı kadar olmasa da suç işleme oranını arttıracığı düşünülmektedir.

Diğer bir görüş ruhsatsız silah kullanmanın cezasının arttırılması düşüncesidir. 6136 sayılı kanunun ruhsatsız silah bulundurmanın cezası olarak bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası öngörmektedir. Kanımızca suç ile ceza arasında adaletli bir denge kurulmuştur. Suçun asgari haddi dahi bir yıl hapis cezasıdır. Bir yıl hapis cezasının caydırıcılığı ve etkisi erteleme ve infaz müessesesi ile azaltılmaktadır.

6136 sayılı kanununun 13. maddesinin 3 ve 4. fıkrası fıkrada sayılan hallerde suçun cezasını azaltmaktadır. Türk Ceza Kanunu da yaş küçüklüğü, haksız tahrik gibi ceza sorumluluğunu azaltan nedenlere yer vermekte, 51. maddesiyle iki yıl ya da daha az hapis cezasının ertelenmesini mümkün kılmakta, 62. maddesiyle takdiri indirim müessesesini düzenlemektedir. Kanımızca Türk Ceza Kanunu'nun anılan maddeleri gözetilerek

6136 sayılı kanunun 3 ve 4. fıkrasının kaldırılması gerekmektedir. Anılan fıkra uyarınca cezalandırılmasına karar verilen kişilerin alacağı ceza Türk Ceza Kanunu'nun 62. maddesi uyarınca ayrıca indirim tabi tutulmakta, 51. maddesi uyarınca ertelenmektedir. Yani ruhsatsız silah bulundurmanın belli biçimleri hem 6136 sayılı kanun hem de Türk Ceza Kanunu'na indirim tabi tutulmakta neredeyse cezasız kalmaktadır.

Erteleme müessesesi modern bir infaz rejimidir. Ancak ülkemizdeki ruhsatsız silah kullanımının yaygınlığı, silah atmanın bir kutlama haline gelmesi, özellikle düğün, bayram, cenaze, futbol maçları, miting, yeni yıl kutlamaları, asker uğurlamaları sırasında kamu güvenliğini tehlikeye sokacak şekilde silah kullanılmasına neden olmaktadır. Türk Ceza Kanunu'nun 170. maddesi, *"Kişilerin hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından tehlikeli olacak biçimde ya da kişilerde korku, kaygı veya panik yaratabilecek tarzda;*

a) Yangın çıkaran,

b) Bina çökmesine, toprak kaymasına, çığ düşmesine, sel veya taşkına neden olan, c) Silâhla ateş eden veya patlayıcı madde kullanan,

Kişi, altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır." hükmüne yer vermektedir. Futbol maçı sonrasında ruhsatsız silahıyla ateş eden kişiye asgari haddenden ceza verilmesi halinde kişi ruhsatsız silah bulundurmaktan bir yıl, silahla ateş etmekten altı ay ceza alacak ve cezası diğer şartların da varlığı halinde Türk Ceza Kanunu'nun 51. maddesi uyarınca ertelenmektedir.

Sonuç olarak,

- Düğün, nişan, miting, asker uğurlaması, yeni yıl kutlaması, bayram vb nedenlerle kamuya açık yerlerde ruhsatlı veya ruhsatsız silah atmanın 6136 sayılı kanunda *özel olarak düzenlenmesi* ve bu durumda verilecek cezanın *ertelenmemesi* gerekmektedir.

• Silah taşıma ve bulundurma ruhsatı öncelikle ve esas olarak ciddi yaşamsal risk taşıyan kişi ve meslek guruplarına verilmeli, bu bağlamda son yıllarda yoğun bir biçimde saldırıya maruz kalan avukatlara silah ruhsatı verilmesi –*mesleki olarak yargının kurucu unsurlarından olma görevinin ifası da dikkate alınarak-* kolaylaştırılmalıdır.

• Silah ruhsatı verilmesinde, özellikle psikiyatri konusunda alınan raporun nitelikli hale getirilmesi, ruhsat verilecek kişinin tam bir psikiyatrik inceleme ve değerlendirmeye tabi olması gerekmektedir.

• Silah ruhsatı almadan önce ehliyet ruhsatına benzer bir eğitim zorunlu kılınmalıdır. Silah ruhsatı vermenin temel amacı riskli grupların kendisini korumak olduğundan bu eğitimde silahı tanıma, bakımı, saklanması, taşınması, bulundurulmasının yasak olduğu yerler, olası bir saldırıda korunma yolları, karşıdaki kişiyi öldürmeden etkisiz hale getirme vs. eğitimi verilebilir. *Bu eğitimin kamu idaresi tarafından verilmesi, kesinlikle özel sektöre bırakılmaması gerekmektedir.*

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
AVUKATLIK YASASI
DEĞİŞİKLİĞİ ÇALIŞMALARI

Anayasa Mahkemesi'nin iptal ettiği hakem kurulu ve belirli görevlerden ayrılanların avukatlık edememelerine ilişkin maddelerin yeniden düzenlenmesi için Adalet Bakanlığı, TBMM Adalet Komisyonu nezdinde çalışmalarda bulunulmuş ve hazırlanan yasa teklifi metni kendilerine sunulmuştur.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 96. maddesinin 1. fıkrasının son cümlesinin yürürlükten kaldırılması için teklifte bulunulmuş ve sonunda Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanan "*Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda, Temel Ceza Kanunlarında ve Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı*" içinde bu taleplerimizin yer alması sağlanmıştır.

Avukatlık Yasası'nun sorunlarımıza çözüm sağlayabilecek çağdaş bir içeriğe kavuşturulması çalışmaları sürdürülmüş, Temmuz ayı içerisinde özel gündemli Yönetim Kurulu Toplantısı yapılmıştır.

29 Temmuz - 01 Ağustos tarihlerinde Uludağ Bursa'da Türkiye Barolar Birliği Yönetim - Disiplin - Denetleme Kurullarının katılımıyla "*Avukatlık Yasası Değişikliği Önerisi Hazırlık Toplantısı*" yapılmış ve Avukatlık Kanunu'nda yapılması düşünülen değişiklikler ele alınmıştır. Belirlenen öneriler barolara gönderilerek tartışmaya açılmış ve görüşleri istenmiştir.

25.12.2006 tarih ve 134 sayılı duyurumuz ekinde barolarımızın ve meslektaşlarımızın değerlendirmesine sunulan "Avukatlık Yasası Değişiklik Taslağı'nda Yer Alması Düşünülen Yeni İlkelere İlişkin Taslak Metin Önerileri"nin hukuksal niteliğinin yanlış yorumlamalara neden olması üzerine;

Söz konusu "taslak metin önerileri" barolarımıza görüşlerini ve başka önerilerini bildirmeleri amacıyla gönderildiği, son şeklini almış ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulmuş "yasa tasarısı", "yasa teklifi" gibi değerlendirilmesinin de yerinde olmadığı, değerlendirme ve öneriler yapılırken bu durumun dikkate alınması gerektiği yolunda zorunlu açıklama yapılmıştır.

AVUKATLIK YASASI DEĞİŞİKLİK TASLAĞI'NDA YER ALMASI DÜŞÜNÜLEN YENİ İLKELERE İLİŞKİN TASLAK METİN ÖNERİLERİ

İLKE

"MADDE 9

Stajını usulüne uygun olarak tamamlayıp staj bitimi belgesi aldıktan sonra avukatlıkla birleşmeyen bir işte çalışmaya başlayanlardan fiilen avukatlık yapmayacaklarını beyan edenlere avukatlık ruhsatı verilebilmelidir."

TASLAK METİN

9. maddeye yeni 3. fıkra olarak:

Fiilen avukatlık yapmayacağını beyan edenler avukat ünvanını kullanamazlar, baro levhasındaki kayıtlarında bu durum belirtilerek üyelikleri dondurulur. Üyelik aidatı ödemezler ve üyelik haklarından yararlanamazlar. Meslek Kurallarına uymakla yükümlüdürler.

9. maddenin dördüncü fıkrasında düzenleme:

Ruhsatnameler, avukat kimlikleri ve ücretli avukatların kimlikleri Türkiye Barolar Birliği tarafından tek tip olarak bastırılır.

İLKE

Avukat stajyeri bir yıllık staj süresi boyunca yanında staj yaptığı avukatın sosyal güvencesi sağlanmış ücretli elemanı olarak çalışabilir.

TASLAK METİN

Avukatlık Yasası'nın 12. maddesinin c fıkrasında yapılacak değişiklik ile; "*c. Özel hukuk tüzelkişilerinin hukuk müşavirliği ve sürekli avukatlığı ile bir avukat yazıhanesinde ücret karşılığında avukatlık ve stajyer avukatlık.*"

İLKE

• Avukatlık Ücret Sözleşmesi'nin düzenlenmesi ve barodan geçirilmesi zorunlu olmalıdır.

TASLAK METİN

163. maddeye yeni 3 ve 4. fıkra olarak

Adli ve idari mercilere vekaletname sunan avukatın bu işe ilişkin avukatlık sözleşmesini kayıtlı olduğu baronun ya da başvuruda bulunduğu makamın bulunduğu yer barosunun ilgili birimine sunarak sözleşmenin Avukatlık Yasası ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne uygunluğunu vekaletnameye basılacak bir "*Avukatlık Sözleşmesi Görülmüştür*" kaşesi ile belgelemesi zorunludur. İşlemi yapan baro sözleşmedeki vekalet ücretinin binde beşi oranında ücret alır. Avukatlık sözleşmesinin şekli ve içeriği baroya sunulması ve diğer konular Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Avukatlarca vekaletname sunulan merciler üçüncü fıkrada belirtilen kaşe basılmamış vekaletnameleri kabul edemez. Gerektiğinde ilgiliye on günlük süre verilerek bu süre içinde pul tamamlanmadıkça vekaletname işleme konulamaz.

İLKE

• "*Mesleki Sorumluluk Sigortası*" zorunlu olmalıdır.

TASLAK METİN

Yeni 43. madde olarak

Her avukat baro levhasına, her avukatlık bürosu ve avukatlık ortaklığı da baronun ilgili siciline yazıldığı tarihten başlayarak bir ay içinde mesleki sorumluluk sigorta poliçesini kayıtlı olduğu baro başkanlığına sunmak zorundadır.

Bu yükümlülüğü yerine getirmeyenlerin mesleki çalışmaları baro yönetim kurulunun kararı ile mesleki sorumluluk sigorta poliçesi sunulana kadar durdurulur. Mesleki sorumluluk sigortasına ilişkin esaslar Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkarılacak yönetmelikte belirlenir.

Bu madde ile ilgili *Geçici Madde*

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte fiilen avukatlık yapanlar yürürlük tarihinden başlayarak bir ay içinde mesleki sorumluluk sigorta poliçesini kayıtlı olduğu baro başkanlığına sunmak zorundadır. Bu yükümlüğünü yerine getirmeyenler hakkında 43. maddenin ikinci fıkrası uygulanır.

İLKE

• “*Onursal Avukat*” unvanı ihdas edilerek düzenlemesi yapılmalıdır.

TASLAK METİN

ONURSAL AVUKAT

Meslekte kırk yılını dolduran avukatlara kayıtlı olduğu baronun önerisi ile Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu kararı ile “*Onursal Avukat*” ünvanı verilir.

- Fiilen avukatlık yapmasına gerek yoktur.
- Baro levhasındaki kaydı kazandığı statü belirtilerek konur.
- Aidat ödemez.
- Kayıtlı olduğu baronun genel kurulunun doğal üyesidir. Seçme ve seçilme hakkı vardır.

İLKE

- Meslek içi eğitim sürekli ve zorunlu olmalıdır.

TASLAK METİN

Yeni 45. madde olarak

Avukatlar kayıtlı oldukları barolar tarafından düzenlenen meslek içi eğitim çalışmalarına yılda en az elli saat katılmak zorundadır. Bu zorunluluğa uymayanların mesleki çalışması baro yönetim kurulu kararı ile saat eksikliğini tamamlayana kadar durdurulur.

Meslek içi zorunlu eğitime ilişkin esaslar Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

İLKE

- Avukatlık Ortaklıklarının “İkinci Büro” açabilmeleri sağlanmalıdır.

TASLAK METİN

43. maddeye ikinci fıkra olarak;

Avukatlık ortaklıkları siciline kayıtlı oldukları baro bölgesi içinde ya da dışında ilgili baro başkanlıklarına bilgi vererek “şube” niteliğinde “ikinci büro” açabilir. İkinci büronun kuruluş ve çalışma koşulları ve diğer ayrıntılar Türkiye Barolar Birliği tarafından hazırlanacak yönetmelikle belirlenir.

İLKE

- “Ücretli Avukat”ın niteliği ve çalışma koşulları ayrıca ve açıkça düzenlenmelidir.

TASLAK METİN

ÜCRETLİ AVUKAT

1. Ücretli avukat, avukatlık faaliyetlerini, avukatla, avukatlık bürosu ile ya da avukatlık ortaklığı ile yapmış olduğu vekalet sözleşmesi kapsamında yürüten avukattır.

2. Ücretli avukat, mesleki faaliyetlerini münhasıran yanında çalıştığı avukat/avukatlık bürosu/avukatlık ortaklığı tarafından verilen iş temelinde gerçekleştirir.

3. Ücretli avukat olarak çalışanlar baronun ücretli avukatlar siciline kaydedilirler.

4. Ücretli avukatlara kayıtlı oldukları baro tarafından avukatlık ruhsatnamesinden ayrı bir belge ve kimlik verilir.

Ücretli Avukatların Hak ve Ödevleri

1. Ücretli avukatın baro levhasındaki kaydı, ücretli avukat olarak çalışmakta olduğu belirtilerek dondurulur. Bu anlamda baro üyesi değildir, baro genel kurulunda oy hakkı yoktur.

2. Kendi adına vekaletname alamaz, dava ve iş takip edemez.

3. Yanında çalışılan avukatın/büronun/ortaklığın mesleki sorumluluk sigortası, ücretli avukatın faaliyetlerini de kapsar.

4. Ücretli avukatın yanında çalıştığı avukatla/büroyla/ortaklıkla olan ilişki Avukatlık Kanunu hükümlerine göre yürütülür ve bu konuda Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu tarafından hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

5. Ücretli avukat, Avukatlık Kanunu ve Meslek Kuralları'na uymakla yükümlüdür.

6. Ücretli avukatın aylık ücreti Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin ilgili bölümünde gösterilir.

Disiplin Cezaları

Yanında çalışılan avukata/büroya/ortaklığa karşı bir disiplin suçunun işlenmesi durumunda, disiplin cezalarının yanı sıra, ücretli avukatlar sicilinden çıkarılma cezası da uygulanabilir.

Ücretli Avukatlar Sicilinden Çıkarma

1. Aşağıda belirtilenlerin Baro Yönetim Kurulu kararı ile ücretli avukatlar sicilinde çıkarılması zorunludur:

a. Avukatlık Kanunu'nun 5. maddesinde belirtilen engellerden birini taşıyanlar;

b. Ücretli avukat sözleşmesi sona ermiş olanlar;

c. Ücretli avukatlar sicilinden çıkarılma cezası uygulanmış olanlar;

d. Vefat edenler.

Sözleşmenin sona ermesi dışındaki sebeplerle sicilden çıkarılmasına karar verilen ücretli avukatın ücretli avukatın baro levhasındaki dondurulmuş kaydı da silinir.

Avukatlara dair düzenlemeler (ücretli avukatın bir avukat, avukatlık bürosu ya da avukatlık ortaklığı ile arasındaki sözleşme hükümleriyle çelişmemesi koşuluyla) uygun olduğu ölçüde ücretli avukatlar açısından da geçerlidir.

İLKE

• Yabancı hukuk bürolarının çalışma koşulları ayrıntılı olarak düzenlenmelidir.

TASLAK METİN İÇİN ÖNERİ YABANCI AVUKATLIK ORTAKLIKLARI

• Yabancı avukatlık ortaklıkları kendi ülkelerinde yasal ve faal konumda olduklarını kanıtlamak zorundadır,

• Yalnızca yabancı hukuklar ve milletlerarası hukuk konularında danışmanlık/avukatlık hizmeti verebilirler,

• Avukatlık ortaklığı şeklinde kurulmalı en az iki gerçek ya da tüzel kişi Türk ortağı olmalıdır.

• Yabancı avukatlık ortaklıkları baroların Türkiye Barolar Birliği'nin yabancı avukatlık ortaklıkları siciline kaydedilirler. Baroya karşı yükümlülüklerini yerine getirirler.

• Yabancı avukatlık ortaklığının Türk ortaklarından biri baro ve Türkiye Barolar Birliği ile ilişkileri yürütmekle görevlendirilmiş olarak baroya bildirilir.

• Türk ortaklar kendi adlarına vekaletname alamaz ve dava ve iş takip edemezler.

• Yabancı avukatlık ortaklıklarının Türkiye'deki çalışmaları müteakabiliyet esaslarına göre düzenlenir,

Yabancı avukatlık ortaklıklarının çalışmaları ile ilgili diğer ayrıntılar Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkarılacak yönetmelikte belirlenir.

ZORUNLU AÇIKLAMA

25.12.2006 tarih ve 134 sayılı duyurumuz ekinde barolarımızın ve meslektaşlarımızın değerlendirmesine sunulan "*Avukatlık Yasası Değişiklik Taslağı'nda Yer Alması Düşünülen Yeni İllelere İlişkin Taslak Metin Önerileri*" nin hukuksal niteliğinin yanlış anlaşıldığı görülmektedir.

Metnin başlığından ve aşağıdaki duyurumuzdan anlaşılacağı gibi barolarımıza ve meslektaşlarımıza sunulan, bu önerilerin Avukatlık Yasası Değişiklik Taslağı'nda değerlendirilmesi konusundaki görüşlerini ve başka önerilerini bildirmeleridir.

Bu nedenle, söz konusu "*taslak metin önerileri*" nin, son şeklini almış ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulmuş "*yasa tasarısı*", "*yasa teklifi*" gibi değerlendirilmesi yerinde değildir.

Meslektaşlarımızın değerlendirme ve önerilerini yaparken bu durumu dikkate almaları gerektiğini, barolarımızın ve meslektaşlarımızın belirttikleri görüşlerin ışığında çalışmaların sürdürüldüğünü, saygılarımızla duyururuz.

I. BİR AVUKAT YANINDA AYLIKLI OLARAK ÇALIŞAN AVUKATIN DURUMUNUN AVUKATLIK YASASI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Hiçbir planlama yapılmadan birbiri ardına açılan Hukuk Fakültelerinin yılda ortalama üçbin mezun vermesi, hukuk diploması alanların avukat olmaları önünde herhangi bir engel bulunmaması, yaş ortalaması çok genç, yaklaşık ellibeşbin avukatı yaşam ve hukuk mücadelesi içinde bırakmıştır. Kendi bürolarını çeşitli sosyal ve kişisel nedenlerle açamayan genç avukatlar, bir başka avukatın yanında aylık ücretli olarak çalışma yolunu seçmişler ve uygulamada “işçi avukat” tipini oluşturmuşlardır.

“İşçi Avukat”ın özellikleri:

- Baroya kayıtlıdır.
- Kendine ait bir bürosu yoktur.
- Gelir Vergisi mükellefi değildir.
- “Topluluk Sigortası” üyesi değildir.
- “İşveren avukat”ın işyerinde çalışan “işçi” konumu ile SSK kapsamında sigortalıdır.
- Sigorta primi işçi asgari ücreti üzerinden ödenmektedir.

- “İşveren avukat”, geçerli işçi asgari ücretine göre “işçi avukat” a ödediği ücreti giderleri arasında göstermekte ve vergisini ödemektedir.

- “İşçi avukat” adına vekaletname düzenlenmesinde çok farklı uygulamalarla karşılaşmaktadır. Genelde vekaletname almamakta, vekaletnameler “işveren avukat” adına düzenlenmekte “işçi avukat” yetki belgesi ile işleri takip etmektedir. Bazen her ikisine birden ortak vekaletname düzenlenmekte ve “işçi avukat” ın SSK sicil numarası vekaletnameye yazılmaktadır. Bazen de gelir vergisi mükellefi olarak vergi sicil numarası olmadığı halde genel vergi sicil numarasını kullanarak “işçi avukat” adına da vekaletname düzenlenmektedir.

- Yapılan iş genel olarak icra dairelerinde ve mahkeme kalemelerinde iş takibi, bazen de “işveren avukat” ın talimatı doğrultusunda duruşmalara girmektir. - Bağımsız ve serbest değildir.

- Mesleki kimliği öne çıkmamaktadır.

- Çalıştığı büronun avukat elemanı olarak baroya kayıtlı değildir.

Bu nitelikte bir avukatlık faaliyeti Avukatlık Yasası’na uygun mudur?

Aynı büroda birlikte çalışma yönünden

- “Bir avukat yazıhanesinde ücret karşılığında avukatlık” yapılmasını Avukatlık Yasası’nın 12. maddesinin 1. fıkrasının c bendi ile avukatlıkla birleşebilen işler arasında saymaktadır.

- Yasa bu olanağı tanıdıktan sonra, büro edinme zorunluluğunu ve avukatların birlikte çalışmalarını düzenleyen maddelerinde buna aykırı hükümler getirmiştir.

- Avukatlık Yasası’nın 43. maddesindeki “Büro Edinme Zorunluluğu” büro sahibi bir avukatın bürosunda “işçi” olarak

çalışarak yerine getirilmiş sayılabilir mi? Yasa; “Her avukat, levhaya yazıldığı tarihten itibaren üç ay içinde baro bölgesinde bir büro kurmak zorundadır.” hükmü ile “her avukat”ın “bir büro kurmak zorunda” olduğunu açıkça belirtmiştir. “İşçi avukat” bu anlamda bir büro kurmamaktadır.

- 2001 yılında yapılan değişiklikle, Avukatlık Yasası 44. maddesinde avukatın kişisel bir büro kurma zorunluluğuna iki istisna getirmiştir; “Aynı Büroda Birlikte Çalışma” ve “Avukatlık Ortaklığı”. “İşçi avukat”ın fiili durumu bu iki istisnai düzenlemeye de uymamaktadır.

Bu tespitler karşısında; “işçi avukat”ın yürüttüğü faaliyetin Avukatlık Yasası’nın sadece 12. maddesi açısından avukatlıkla birleşebilen iş olarak yasaya uygun olduğu buna karşılık 43 ve 44. maddeler kapsamında aykırı olduğu ortaya çıkmaktadır.

Yeni Avukatlık Yasası hazırlıkları sırasında bu aykırılığın giderilmesi gerekmektedir.

Avukatlık mesleğinin genel ilke ve kuralları yönünden

- Avukatlık Yasası’nın 1. maddesinde belirtildiği gibi avukatlık kamu hizmeti niteliğinde bir serbest meslektir, bağımsızdır. Avukat, yargının kurucu unsuru olan bağımsız savunmayı temsil eder. Yargının kurucu unsuru olduğu için, sav ve hüküm ile birlikte yargıyı kurduğu için gördüğü hizmet kamu hizmeti niteliğindedir. Avukatlığın amacı hukuki ilişkilerin düzenlenmesine, her türlü hukuki sorun ve anlaşmazlıkların adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesine ve genellikle hukuk kurallarının tam olarak uygulanması hususunda yargı organlarına, resmi ve özel kurul ve kurumlara yardım etmektir. Bu nedenle avukat üzerine aldığı işin yapılmasında ne müvekkilin buyruğu altında ne de yalnız onun çıkarları ve yararları peşindedir. Kamu görevi yapmaktadır. Avukat sadece müvekkiline karşı değil, devlete karşı ve hatta topluma karşı da bağımsız olmalıdır. Çünkü avukatın aynı zamanda hem

hukuka hem de müvekkilin çıkarlarına hizmet edebilmesi gerçek anlamda bağımsızlığının sağlanması ile mümkün olur. “İşçi avukat”ın ise bu anlamda “serbest” ve “bağımsız” olması mümkün değildir. Birlikte çalışma durumunda bu niteliklerin kazanılabilmesi de ancak Avukatlık Yasası’nın tanımladığı “avukatlık bürosu” ya da “avukatlık ortaklığı” ile mümkündür.

- Avukatlık ücreti avukatın bağımsızlığı ile doğrudan ilgilidir. Vekil eden ile avukat arasındaki ilişkinin en önemli unsurlarından biri avukatlık ücretidir. Bu nedenle vekalet ücreti Avukatlık Yasası ile Meslek Kuralları’nda önemle ve öncelikle düzenlenmiş, ayrı bir tarifeye bağlanmıştır. Ayrıca, vekil eden, vekalet ücreti ödemiş olmasına dayanarak avukata her istediğini yaptırılmaz. Ücret ödemiş olmak avukatın bağımsızlığına gölge düşüremez. Avukat bir işi kabul etmekle vekil edeninin emri altına girmiş olmaz. Vekalet ücreti herhangi bir malın değeri gibi düşünülemez.

Vekil eden ile avukat arasındaki ücret bu kadar özenle düzenlenirken, avukatı bütün bağımsızlığını ortadan kaldıracak bir işçi-işveren ilişkisi içine hapsedmek yerinde değildir.

Görüldüğü gibi; bir avukat yanında aylıklı olarak çalışan avukatın yani “işçi avukat”ın durumu, 12. madde dışında Avukatlık Yasası’na, Meslek Kuralları’na aykırıdır. Ülke koşulları ve zorunluluklar böyle bir uygulamayı yaratmıştır. Ancak bu fiili durum her geçen gün savunma mesleğine, avukatlığa, bunların saygınlığına zarar vermektedir. Çözümü Avukatlık Yasası’nın 44. maddesindeki “avukatlık bürosu” ya da “avukatlık ortaklığı” şeklindeki uygulamalara geçilmesidir. Türkiye Barolar Birliği, mesleğe aykırı bu fiili durumun sakıncalarına dikkat çekmek ve yasaya uygun uygulamaya yönlendirmek üzere

Avukatlık Yasası’nın verdiği yetkiyi kullanarak Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi’nde düzenleme yapmıştır.

II. TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ'NİN AVUKATLIK ASGARİ ÜCRET TARİFESİ'NİN DÜZENLENİP UYGULANMASINDAKİ YETKİLERİ

TBB
AVUKATLIK
YASASI
DEĞİŞİKLİĞİ
ÇALIŞMALARI

Barolar ve Türkiye Barolar Birliği avukatlık mesleğinin yürütülmesinde etkin kuruluşlardır. Avukatlık ücretinin asgari hadlerini gösteren tarife taslağı Avukatlık Yasası'nın 168. maddesi gereğince baro yönetim kurulu tarafından hazırlanmakta ve Türkiye Barolar Birliği'nce son şekli verilip Adalet Bakanlığı incelemesinden geçirilerek yürürlüğe girmektedir.

Bu nedenle baroların avukat ücretinin belirlenmesindeki yasal yetkisi yadsınmaz. Ayrıca; Avukatlık Yasası 76. maddesine göre avukatlık mesleğini geliştirmek, meslek mensuplarının birbirlerini ve iş sahipleri ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni sağlamak; meslek düzenini, ahlakını, saygınlığını ve hukukun üstünlüğünü sağlamak amacıyla tüm çalışmalarını yürüten baroların, avukatlık mesleğinin en önemli unsurlarından birini oluşturan vekalet ücreti hususunda yasaya aykırılıkların doğrudan takibi en başta gelen görevidir.

Avukatlık Yasası'nın Baro Yönetim Kurulu'nun görevlerini düzenleyen 95. maddesi, "*Avukatlık Onurunun ve Meslek Düzeninin Korunması*" görevini vermektedir. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nun görevlerini belirleyen 121. maddenin 18. bendi de; "*Mesleki dayanışmanın sağlanması ve devamlılığı için her türlü çalışmalarda bulunmak, mesleğe ve meslek mensuplarına yönelik hak ihlallerine karşı avukatlık mesleğini ve meslektaşlarını savunmak ve bu konularda her türlü yasal ve idari girişimlerde bulunmak.*"

Bu görev kapsamında bir avukat yanında aylıklı olarak çalışan avukatın, aldığı eğitim, mesleği, sosyal durumu görmezden gelinerek vasıfsız bir işçi statüsünde "*işçi asgari ücreti*" ile çalıştırılması ya da resmi kayıtların bu şekilde olması mesleğin onurunu çiğnemekte ve meslek düzenini bozmaktadır.

Bu durum, Avukatlık Yasası'nın Baro Yönetim Kurulu'nun görevlerini belirleyen 95. maddesinin 4. bendi ve Türkiye Baro-

lar Birliği Yönetim Kurulu'nun görevlerini belirleyen yukarıda belirttiğimiz 121. maddesinin 18. bendi kapsamında, avukatlık mesleğine ve avukatlara yönelik bir hak ihlalini oluşturmaktadır. Bu hak ihlaline karşı avukatlık mesleğinin ve meslektaşların savunmasında her tür yasal ve idari girişimlerde bulunmak da Türkiye Barolar Birliği'nin görevidir.

Bu görev yerine getirilerek, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nde, "kamu kurum ve kuruluşlarıyla özel kişi ve tüzel kişilerin sözleşmeli avukatlarına ödenecek aylık avukatlık ücreti"nin belirlenmiş olmasına da dayanarak "işçi avukat"ın aylık ücretinin en azından vasıfsız işçinin asgari ücretinden fazla olması sağlanmaya çalışılmıştır. Asıl çözüm ise yukarıda belirttiğimiz gibi meslektaşlarımızın birlikte çalışmalarını Avukatlık Yasası'nın 44. maddesinin öngördüğü "Avukatlık Bürosu" ya da "Avukatlık Ortaklığı"na uygun konuma getirmeleri ile sağlanabilecektir.

TC
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2006/76
Karar No : 2006/4896

Davacı : Adalet Bakanlığı
Davalı : Türkiye Barolar Birliği
Çetin Emeç Bulvarı No: 46 -
Balgat/ ANKARA

Vekili : Av. Seray Şenfer - (Aynı yerde)

Davanın Özeti : 4.12.2005 gün ve 26013 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin "Bir avukat yanında aylıklı olarak çalışan avukatın aylık ücreti"ne ilişkin Birinci Kısım, Dördüncü Bölüm 2. maddesinin hukuka aykırı olduğu öne sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti: Bir avukat yanında çalışan avukatın yaptığı işin doğrudan hukuki yardım niteliğinde olduğu, aralarında vekalet ilişkisi bulunduğu, tarifenin aynı bölümünde,

kamu kurum ve kuruluşlarıyla özel kişi ve tüzel kişilerin sözleşmeli avukatlarına ödeyecekleri aylık avukatlık ücretinin de düzenlendiği, bunun iptali istenen düzenlemeye emsal oluşturduğu, düzenlemede hukuka aykırılık bulunmadığı, istemin reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi Serpil Koçyiğit Erdoğan'ın Düşüncesi: Davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Ahmet Yahya Özdemir'in Düşüncesi: Dava, 4.12.2005 gün ve 26013 sayılı *Resmi Gazete*'de yayımlanarak yürürlüğe giren Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin "Bir avukat yanında aylıklı olarak çalışan avukatın aylık ücreti" ne ilişkin Birinci Kısım, Dördüncü Bölüm 2. maddesinin hukuka aykırı olduğu öne sürülerek iptali istemiyle açılmıştır.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun "Avukatlık ücret tarifesi hazırlanması" başlıklı 168. maddesinde; baronun yönetim kurullarının, her yıl Eylül ayı içerisinde, yargı yerlerindeki işlemler ile diğer işlemlerden alınacak avukatlık ücretinin asgari hadlerini gösteren birer tarife hazırlayarak Türkiye Barolar Birliği'ne göndereceği, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nca, baro yönetim kurullarının teklifleri de göz önüne alınmak suretiyle uygulanacak tarifenin o yılın Ekim ayı sonuna kadar hazırlanarak Adalet Bakanlığı'na gönderileceği, bu tarifenin Adalet Bakanlığına ulaştığı tarihten itibaren bir ay içinde Bakanlıkça karar verilmediği veya tarife onaylandığı takdirde kesinleşeceği, ancak, Adalet Bakanlığı'nun uygun bulmadığı tarifeyi bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçesiyle birlikte Türkiye Barolar Birliği'ne geri göndereceği, geri gönderilen bu tarifenin Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış, aksi halde onaylanmamış sayılacağı, sonucun Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığı'na bildirileceği, 8. maddenin 6. fıkrası hükümlerinin kıyasen uygulanacağı, avukatlık ücretinin takdirinde, hukuki yardımın tamamlandığı veya dava sonucunda hüküm verildiği tarihte yürürlükte olan tarifenin esas alınacağı hükmü yer almış, ayrı yasanın 164. maddesinde de, avukatlık ücretinin, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan meblağı veya değeri ifade edeceği kuralına yer verilmiştir.

Dava konusu Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin "*Konu ve Kapsam*" başlıklı 1. maddesinde, bütün hukuki yardımlarda avukat ile iş sahipleri arasında yazılı ücret sözleşmesi yapılmamış olan veya avukatlık ücretinin kanun gereği karşı tarafa yükletilmesi gereken durumlarda, Avukatlık Kanunu ve bu tarife hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiş, aynı tarifenin 2. maddesinde de, bu tarifede yazılı avukatlık ücretinin kesin hüküm elde edilinceye kadar olan dava, iş ve işlemler ile uzlaştırıcılık ücreti karşılığı olduğu kuralı yer almış, yine aynı tarifenin iptali istenilen birinci kısım dördüncü bölüm 2. maddesinde de, bir avukat yanında aylıklı olarak çalışan avukatın aylık ücreti 1.000.000.000.-lira (1.000.00.-YTL) olarak gösterilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, dava konusu tarifenin Türkiye Barolar Birliği'nce hazırlanarak Adalet Bakanlığı'na onay için gönderildiği, ancak dava konusu edilen düzenleme nedeniyle Bakanlıkça bir daha görüşülmek üzere tarifenin geri gönderildiği, Türkiye Barolar Birliği'nce aynen kabul edilerek onaylanması üzerine tarifenin anılan kısmının iptali istemiyle bu davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Yukarıda anılan yasal düzenlemelerin birlikte değerlendirilmesinden avukatlık ücretinin, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan meblağı veya değeri ifade ettiği görülmekte olup, vekalet ücretinin doğabilmesi için bir hukuki yardım ve vekalet sözleşmesi bulunması gerekmektedir.

İptali istenen düzenlemede yer alan (büro sahibi) işveren avukat ile yanında çalışan avukat arasında, iş akdinden doğan, çalıştıran- çalışan ilişkisi, bir başka deyişle istihdam ilişkisi bulunduğuna göre, buna ilişkin olarak belirlenen ücretin doğrudan hukuki yardımın karşılığı olan bir meblağı veya değeri ifade etmediği iş akdi karşılığı alınan ücreti ifade ettiği görülmektedir.

Bu hale göre, bir avukat yanında aylıklı çalışan avukatın aylık ücretinin avukatlık asgari ücret tarifesinde düzenlene-

bilecek bir niteliği bulunmadığından, tarifede yer almasında anılan kanun hükümlerine uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu Tarifenin Birinci Kısım Dördüncü Bölüm 2. maddesinin iptalinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Sekizinci Dairesi'nce duruşma için önceden belirlenen 6.12.2006 günü davacı Adalet Bakanlığı temsilcisinin gelmediği, davalı Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı vekili Av. Seray Şenfer ve temsilcisi İ. Güneş Gürseler'in geldiği görülüp gelen tarafa usulüne uygun söz verilip savunmaları alındıktan ve Danıştay Savcısı'nun düşüncesi dinlenip duruşmaya son verildikten sonra işin gereği görüşüldü:

Dava, 4.12.2005 gün ve 26013 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanarak yürürlüğe giren Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin "Bir avukat yanında aylıklı olarak çalışan avukatın aylık ücreti"ne ilişkin Birinci Kısım, Dördüncü Bölüm 2. maddesinin hukuka aykırı olduğu öne sürülerek iptali istemiyle açılmıştır.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun "Avukatlık ücret tarifesinin hazırlanması" başlıklı 168. maddesinde; baro yönetim kurullarının, her yıl Eylül ayı içerisinde, yargı yerlerindeki işlemler ile diğer işlemlerden alınacak avukatlık ücretinin asgari hadlerini gösteren birer tarife hazırlayarak Türkiye Barolar Birliği'ne göndereceği, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nca, baro yönetim kurullarının teklifleri de göz önüne alınmak suretiyle uygulanacak tarifenin o yılın Ekim ayı sonuna kadar hazırlanarak Adalet Bakanlığı'na gönderileceği, bu tarifenin Adalet Bakanlığı'na ulaştığı tarihten itibaren bir ay içinde Bakanlıkça karar verilmediği veya tarife onaylandığı takdirde kesinleşeceği, ancak Adalet Bakanlığı'nun uygun bulmadığı tarifeyi bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçesiyle birlikte Türkiye Barolar Birliği'ne geri göndereceği, geri gönderilen bu tarifenin Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış,

aksi halde onaylanınamış sayılacağı, sonucun Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığı'na bildirileceği, 8. maddenin 6. fıkrası hükümlerinin kıyasen uygulanacağı, avukatlık ücretinin takdirinde, hukuki yardımın tamamlandığı veya dava sonucunda hüküm verildiği tarihte yürürlükte olan tarifenin esas alınacağı hükmü yer almış, aynı yasanın 164. maddesinde de, avukatlık ücretinin, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan meblağı veya değeri ifade edeceği kuralı yer almıştır.

Dava konusu Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin "*Konu ve Kapsanı*" başlıklı 1. maddesinde, bütün hukuki yardımlarda avukat ile iş sahipleri arasında yazılı ücret sözleşmesi yapılmamış olan veya avukatlık ücretinin kanun gereği karşı tarafa yükletilmesi gereken durumlarda, Avukatlık Kanunu ve bu tarife hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiş, aynı tarifenin 2. maddesinde de, bu tarifede yazılı avukatlık ücretinin kesin hüküm elde edilinceye kadar olan dava, iş ve işlemler ile uzlaştırıcılık ücreti karşılığı olduğu kuralı yer almış, yine aynı tarifenin iptali istenen birinci kısım dördüncü bölüm 2. maddesinde de, bir avukat yanında aylıklı olarak çalışan avukatın aylık ücreti 1.000.000.000.-lira (1.000.00.-YTL) olarak gösterilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, dava konusu tarifenin Türkiye Barolar Birliği'nce hazırlanarak Adalet Bakanlığı'na onay için gönderildiği, ancak dava konusu edilen düzenleme nedeniyle Bakanlıkça bir daha görüşülmek üzere tarifenin geri gönderildiği, Türkiye Barolar Birliği'nce aynen kabul edilerek onaylanması üzerine tarifenin anılan kısmının iptali istemiyle bu davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Yukarıda anılan yasal düzenlemelerden anlaşıldığı üzere avukatlık ücretinin, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan meblağı veya değeri ifade ettiği görülmekte olup, vekalet ücretinin doğabilmesi için bir hukuki yardım ve vekalet sözleşmesi bulunması esastır.

Oysa iptali istenen düzenlemede yer alan bir avukat ve yanında çalışan avukat arasında, iş akdinden doğan çalıştırılan-yanında çalışan ilişkisi, bir başka deyişle istihdam ilişkisi

bulunmaktadır. Dolayısıyla buna ilişkin olarak belirlenen ücretin doğrudan hukuki yardımın karşılığı olan bir meblağı veya değeri ifade etmediği görülmektedir.

Bu durumda, bir avukat yanında aylıklı çalışan avukatın aylık ücretinin avukatlık asgari ücret tarifesinde düzenlenebilecek bir niteliği bulunmadığından, tarifede yer almasında mevzuata uyarlık görülmemiştir.

Davalı idare tarafından, çalışan ve çalıştıran avukat arasında vekalet ilişkisi bulunduğu yolunda iddialarda bulunulmuş ise de, söz konusu vekalet davaya konu tarifede belirtilen hukuki yardım ve vekalet sözleşmesi kapsamında bulunmadığından bu iddiaya itibar edilmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu tarifenin Birinci Kısım Dördüncü Bölüm 2. maddesinin iptaline, 40.00 YTL yargılama giderlerinin davalı Türkiye Barolar Birliği'nden alınarak davacı Adalet Bakanlığı'na verilmesine, artan posta ücretinin istek halinde davacı tarafa iadesine 06.12.2006 gününde oybirliği ile karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Güngör	Dr. Tacettin	Yeniay	Alaattin	Sıddık
DEMİRKAN	ŞİMŞEK	KAYA	ÖGÜŞ	YILDIZ

**BAŞBAKAN SAYIN
RECEP TAYYIP ERDOĞAN'A
YAPILAN
RANDEVU TALEPLERİMİZ VE
KENDİLERİNE SUNULAN DOSYA**

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 9462

Ankara 15.11.2006

Sayın
Hikmet BULDUK
Başbakanlık Özel Kalem Müdürü
ANKARA

Bilginizde olduğu gibi; 10 Ağustos 2006 günü Sayın Başbakanınızın; Birlik Başkanımız başkanlığında, bir kısım Yönetim Kurulu Üyelerimiz ve 45 Baro Başkanından oluşan heyetimizi; Adalet Bakanı Sayın Cemil Çiçek, Maliye Bakanı Sayın Kemal Unakıtan ve sizinle birlikte kabulleri sırasında avukatlar, barolar ve Türkiye Barolar Birliği olarak sorunlarımızı bir dosya halinde sunmuş ve kendilerinden çok olumlu yanıtlar almış idik.

Ancak aradan geçen yaklaşık iki ayı aşkın süre içinde belirttiğimiz sorunların hiçbirinde olumlu bir gelişme olmamıştır.

Bu durumu Sayın Başbakanınızın bilgilerine sunma zorunluluğu doğduğu görüşündeyiz.

Bu nedenle Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu olarak Sayın Başbakanınızdan randevu dileğindeyiz.

İlgilerinizi diler, saygılar sunarım.

Türkiye Barolar Birliği
Genel Sekreteri
Avukat İ. Güneş GÜRSELER

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06460 Balgat - ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi: www.barobirlik.org.tr e mail: admin@barobirlik.org.tr

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 9462

Ankara 06/11/2006

Sayın
Hikmet BULDUK
Başbakanlık Özel Kalem Müdürü
ANKARA

Bilginizde olduğu gibi; 10 Ağustos 2006 günü Sayın Başbakanımızın; Birlik Başkanımız başkanlığında, bir kısım Yönetim Kurulu Üyelerimiz ve 45 Baro Başkanından oluşan heyetimizi, Adalet Bakanı Sayın Cemil Çiçek, Maliye Bakanı Sayın Kemal Unakıtan ve sizinle birlikte kabulleri sırasında avukatlar, barolar ve Türkiye Barolar Birliği olarak sorunlarımızı bir dosya halinde sunmuş ve kendilerinden çok olumlu yanıtlar almış idik.

Ancak aradan geçen yaklaşık iki ayı aşkın süre içinde belirttiğimiz sorunların hiçbirinde olumlu bir gelişme olmamıştır.

Bu durumu Sayın Başbakanımızın bilgilerine sunma zorunluluğu doğduğu görülmektedir.

Bu nedenle Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu olarak Sayın Başbakanınızdan randevu dileğindediriz.

İlgilerinizi diler, saygıları sunarım.

**Türkiye Barolar Birliği
Genel Sekreteri
Avukat İ. Güneş GÜRSELER**

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 9462

Ankara 27./10/2006

Sayın
Hikmet BULDUK
Başbakanlık Özel Kalem Müdürü
ANKARA

Bilginizde olduğu gibi; 10 Ağustos 2006 günü Sayın Başbakanımızın; Birlik Başkanımız başkanlığında, bir kısım Yönetim Kurulu Üyelerimiz ve 45 Baro Başkanından oluşan heyetimizi, Adalet Bakanı Sayın Cemil Çiçek, Maliye Bakanı Sayın Kemal Unakıtan ve sizinle birlikte kabulleri sırasında avukatlar, barolar ve Türkiye Barolar Birliği olarak sorunlarımızı bir dosya halinde sunmuş ve kendilerinden çok olumlu yanıtlar almış idik.

Ancak aradan geçen yaklaşık iki ayı aşkın süre içinde belirttiğimiz sorunların hiçbirinde olumlu bir gelişme olmamıştır.

Bu durumu Sayın Başbakanımızın bilgilerine sunma zorunluluğu doğduğu görüşüdeyiz.

Bu nedenle Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu olarak Sayın Başbakanımızdan randevu dileğindeyiz.

İlğilerinizi diler, saygılar sunarım.

Türkiye Barolar Birliği
Genel Sekreteri
Avukat İ.Güneş GÜRSELER

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 9462

Ankara 23.10/2006

Sayın
Hikmet BULDUK
Başbakanlık Özel Kalem Müdürü
ANKARA

Bilginizde olduğu gibi; 10 Ağustos 2006 günü Sayın Başbakanımızın; Birlik Başkanımız başkanlığında, bir kısım Yönetim Kurulu Üyelerimiz ve 45 Baro Başkanından oluşan heyetimizi, Adalet Bakanı Sayın Cemil Çiçek, Maliye Bakanı Sayın Kemal Unakıtan ve sizinle birlikte kabulleri sırasında avukatlar, barolar ve Türkiye Barolar Birliği olarak sorunlarımızı bir dosya halinde sunmuş ve kendilerinden çok olumlu yanıtlar almış idik.

Ancak aradan geçen yaklaşık iki ayı aşkın süre içinde belirttiğimiz sorunların hiçbirinde olumlu bir gelişme olmamıştır.

Bu durumu Sayın Başbakanımızın bilgilerine sunma zorunluluğu doğduğu görüşündeyiz.

Bu nedenle Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu olarak Sayın Başbakanımızdan randevu dileğindedyiz.

İlgilerinizi diler, saygılar sunarım.

**Türkiye Barolar Birliği
Genel Sekreteri
Avukat İ.Güneş GÜRSELER**

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06460 Balgat - ANKARA

Tel : 0 (312) 287 87 90(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65

İnternet Adresi: www.barobirlik.org.tr e mail: admin@barobirlik.org.tr

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: *8440*

Ankara *12/08/2006*

Sayın
Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

Avukatların herhangi bir yasal düzenleme gerektirmeyen sorunlarına ilişkin listeyi değerlendirme ve emirlerinize saygılarımla sunarım.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Eki :
Avukatların herhangi bir yasal düzenleme gerektirmeyen sorunlarını gösterir liste.

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06460 Balgat – ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90 (Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi : www.barobirlik.org.tr E-mail : admin@barobirlik.org.tr

BAŞBAKAN'A
YAPILAN
RANDEVU
TALEPLERİ
VE
SUNULAN
DOSYA

**BAŞBAKAN SAYIN RECEP TAYYİP ERDOĞAN'IN
DEĞERLENDİRME VE EMİRLERİNE SUNULAN
AVUKATLARIN HERHANGİ BİR YASA DEĞİŞİKLİĞİ
GEREKTİRMEYEN ÇÖZÜLEBİLECEK SORUNLARINA
İLİŞKİN LİSTE**

Silah Ruhsatı

MESLEK OLARAK SON ALTI YIL İÇİNDE DOKUZU ÖLÜMLE SONUÇLANAN KIRK YEDİ SALDIRIYA MARUZ KALMAMIZ KARŞISINDA, SİLAHTAN UZAK DURMAYA NE KADAR ÖZEN GÖSTERSEK DE MESLEKTAŞLARIMIZIN SİLAH TAŞIMA RUHSATI ALABİLMELERİNİN KOLAYLAŞTIRILMASINI DİLİYORUZ.

Baroların Protokoldeki Yeri

AVUKATLIK YASASI'NIN 76. MADDESİ GEREĞİNCE, PROTOKOLDE İL CUMHURİYET BAŞSAVCISININ YANINDA YER ALMASI GEREKEN BAROLARIN YERİNİ BU HÜKME AYKIRI OLARAK DÜZENLEYEN "ULUSAL VE RESMİ BAYRAMLARDA YAPILACAK TÖRENLER YÖNETMELİĞİ" NİN EKİNDEKİ EK 1 İŞARETLİ LİSTENİN 4. MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNİ DİLİYORUZ.

Avukat Kimlik Belgesinin Resmi Kimlik Hükümü

AVUKATLIK YASASI'NIN 9. MADDESİ, AVUKAT KİMLİKLERİNE TÜM RESMİ VE ÖZEL KURULUŞLAR TARAFINDAN KABUL EDİLECEK RESMİ KİMLİK HÜKMÜ KAZANDIRDIĞI HALDE, "KARAPARANIN AKLANMASININ ÖNLENMESİNE DAİR 4208 SAYILI KANUNUN UYGULANMASINA İLİŞKİN YÖNETMELİK" İLE GETİRİLEN DÜZENLEMELER AVUKATLIK YASASI'NIN BU HÜKMÜNÜ FİİLEN UYGULANAMAZ

HALE GETİRMİŞTİR. SÖZ KONUSU YÖNETMELİĞİN 6. MADDESİNİN AVUKATLIK YASASINA UYGUN İÇERİGE KAVUŞTURULMASINI DİLİYORUZ.

BAŞBAKAN'A
YAPILAN
RANDEVU
TALEPLERİ
VE
SUNULAN
DOSYA

Karşı Taraftan Alınacak Vekalet Ücreti İçin İcra Müdürlüğü Dosyasına Serbest Meslek Makbuzu İbrazi

MALİYE BAKANLIĞI'NIN 23.2.2006 gün ve 26089 sayılı RESMİ GAZETE'DE YAYIMLANAN 356 SIRA NUMARALI VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ İLE, "İcra Dairelerince Alacaklı Taraf Avukatına Ödenmesine Karar Verilen Vekalet Ücretinin Belgelendirilmesi" DÜZENLEMESİ YAPILMASI UYGULAMADA BİRÇOK KARIŞIKLIĞA YOL AÇMIŞTIR. DANIŞTAY DÖRDÜNCÜ DAİRESİ'NİN 20.6.2006 TARİH 2006/2026 SAYILI YÜRÜTMENİN DURDURULMASI KARARINA KARŞIN TEBLİĞİN UYGULANMASI SÜRDÜRÜLMEKTEDİR. TEBLİĞİN YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMASINI DİLİYORUZ.

Cumhuriyet Savcılığında ve Kollukta Dosya İnceleyebilmek için Vekaletname ibrazı Zorunluğu

SAVUNMA HAKKININ ÇAĞDAŞ YORUMU KAPSAMINDA CEZA YASALARIMIZDA TANINAN HAKLARIN UYGULAMASININ TAM SAĞLANAMADIĞININ AÇIK ÖRNEĞİ CEZA MUHAKEMESİ KANUNUN "MÜDAFİİN DOSYAYI İNCELEME YETKİSİ" Nİ DÜZENLEYEN 153. MADDESİDİR. ADALET BAKANLIĞI'NIN 1.6.2005 TARİH VE 25832 SAYILI RESMİ GAZETE'DE YAYIMLANAN "Cumhuriyet Başsavcılıkları ve Adli Yargı İlk Derece Ceza Mahkemeleri Kalem Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmelik" 45. MADDESİ İLE YASA'NIN VERDİĞİ YETKİYİ FİİLEN UYGULANAMAZ KILMAKTADIR. BU MADDENİN YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMASINI DİLİYORUZ.

BAŞBAKAN'A
YAPILAN
RANDEVU
TALEPLERİ
VE
SUNULAN
DOSYA

AYNI KONUDAKİ BİR DİĞER FİİLİ ENGELLEME DE ADALET BAKANLIĞI'NIN 1.6.2005 TARİH VE 25832 SAYILI RESMİ GAZETE'DE YAYIMLANAN "Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği"nin 22. MADDESİDİR. BU MADDENİN DE YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMASINI DİLİYORUZ.

Kamu Avukatlarının Özlük Haklarına İlişkin Sorunlar

KAMU AVUKATLARININ ÖZLÜK HAKLARINA İLİŞKİN SORUNLARINI GİDERECEK DÜZENLEMELER DİLİYORUZ.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı'nın (VIP) Salonlarından Yararlandırılması

AVUKATLIK YASASI'NIN 111. MADDESİ; "Türkiye Barolar Birliği Başkanı, protokolde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı yanında yer alır." HÜKMÜNÜ İÇERDİĞİ HALDE, TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANI, "VIP Salonlarından İstifade Edecek Türk Ricali Belirleyen Genelgeye Eklî Ek 2 Sayılı Liste"YE ALINMAMIŞTIR. EK 2 SAYILI LİSTENİN AVUKATLIK YASASI'NA UYGUN OLARAK DÜZENLENMESİNİ DİLİYORUZ.

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 8371

Ankara 07/08/2006

Sayın
Av.Asude ŞENOL
Baro Başkanı
BURSA

(AYNI YAZI EKLİ LİSTEYE GÖNDERİLMİŞTİR.)

Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın 10 Ağustos 2006 Perşembe günü saat 17:00 'de İstanbul Dolmabahçe sarayındaki ofislerinde Türkiye Barolar Birliği Başkanı ve Yönetim Kurulu Üyeleri ile Baro Başkanlarımızı kabulleri öncesi aynı gün saat 14:00'de İstanbul Barosu'nun İstiklal Caddesindeki Merkezinde toplanılacaktır.

İstanbul'da geceleme durumunda olan Başkanlarımız için İstanbul Taksim'deki Point Otel'den aşağıdaki fiyatlar alınmıştır. Uygun gören Başkanlarımız rezervasyonlarını yaptırabilirler.

Sayın Başbakan'ın kabullerinden sonra saat 20:00'de sayın Başkanlarımızı akşam yemeğine davet ediyoruz. (Yemeğe katılımın Türkiye Barolar Birliği Başkanlık Özel Kalemine bildirilmesini rica ederiz.)

Saygılarımla.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

POINT OTEL :

Adres : Topçu Cad.No:2
Taksim-İSTANBUL
Tel : 0 212 313 50 00
Oda Fiyatları : Tek kişilik oda 135 S
Çift kişilik oda 150 S

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06460 Balgat - ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi:www.barobirlik.org.tr e mail: admin@barobirlik.org.tr

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 3378

Ankara 08/08/2006

BAŞBAKANLIK ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ'NE
ANKARA

Başbakanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın 10.08.2006 günü saat 17:00'de İstanbul Dolmabahçe Sarayı Ofislerindeki kabullerine ekli listede belirtilen Türkiye Barolar Birliği Başkanı ve Yönetim Kurulu Üyeleri ile 47 Baro Başkanımız katılacaklardır.

Bilgilerinize saygılarımızla sunarız.

Türkiye Barolar Birliği
Genel Sekreteri
Av.İ.Güneş GÜRSELER

Eki: Liste

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06460 Balgat - ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi: www.barobirlik.org.tr e mail: admin@barobirlik.org.tr

**TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
YÖNETİM KURULU**

BAŞKAN	AV. ÖZDEMİR ÖZOK
GENEL SEKRETER	AV. İ. GÜNEŞ GÜRSELER

**10.08.2006 GÜNÜ SAYIN BAŞBAKAN RECEP TAYYİP
ERDOĞAN İLE YAPILACAK GÖRÜŞMEYE KATILACAK
BARO BAŞKANLARININ LİSTESİ**

BAROSU	BAŞKAN
ADANA	Av. İbrahim GAZİOĞLU
ADİYAMAN	Av. Nazım PEKTAŞ
AĞRI	Av. Timur DEMİR
AKSARAY	Av. Abdülkerim YENİL
AMASYA	Av. Adnan Hasip YALÇIN
ANKARA	Av. Vedat Ahsen COŞAR
ANTALYA	Av. Mehmet Zeki DURMAZ
AYDIN	Av. Sümer GERMEN
BALIKESİR	Av. Muzaffer MAVUK
BARTIN	Av. Şeref YILDIZ
BATMAN	Av. Sedat ÖZEVİN
BİNGÖL	Av. Ahmet ALP
BURDUR	Av. Yusuf ÇİFTÇİ
ÇANKIRI	Av. Dilaver ERDOĞAN
ÇORUM	Av. Uğur KÜÇÜK
DENİZLİ	Av. Adil DEMİR
DİYARBAKIR	Av. M. Sezgin TANRIKULU
DÜZCE	Av. Ali DİLBER
EDİRNE	Av. CoçkunMOLLA
ELAZIĞ	Av. Rüstem Kadri SEPTİOĞLU
ERZINCAN	Av. Hamit SEKMAN
HAKKARİ	Av. Nevzat ANUK
HATAY	Av. Sinan AKGÖL
İĞDIR	Av. Mustafa BULUŞ
ISPARTA	Av. Gamze BUDAK
İSTANBUL	Av. Kazım KOLCUOĞLU
İZMİR	Av. Nevzat ERDEMİR
KAHRAMANMARAŞ	Av. İsmail KAHVECİ
KARS	Av. Cevdet UCUNGAN
KAYSERİ	Av. Ali TAŞCI
KIRŞEHİR	Av. Gökhan MARAŞ
KOCAELİ	Av. Ersayın IŞIK
KONYA	Av. Hasan ÖZEN

MALATYA	Av. Mehmet GÖRGEÇ
MANİSA	Av. Remzi DEMİRKOL
MUĞLA	Av. Ayla KARA
NEVŞEHİR	Av. Mustafa Necmi ÖNCÜL
RİZE	Av. Harun MERTOĞLU
SAKARYA	Av. Ali Rıza ACARTÜRK
SIVAS	Av. Mustafa COŞKUN
ŞIRNAK	Av. Nuşirevan ELÇİ
TEKİRDAĞ	Av. Hasan ORTA
TOKAT	Av. Melih YARDIMCI
UŞAK	Av. Kazım KARGI
VAN	Av. Ayhan ÇABUK
YALOVA	Av. Cemal İNCİ
YOZGAT	Av. Seyit Mehmet EKİNCİ
ZONGULDAK	Av. Erol MEKİK

TOPLAM 48 BARO

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
BAŞKANI

28.03.2006

Sayın
Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan
ANKARA

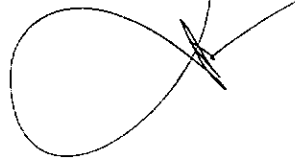
"Cezai Muhakemeleri Kanunu kapsamında barolarca müdafii ve vekil görevlendirme işlemlerinin ayrılan ödeneğin tükenmesi nedeni ile sürdürülemez durumda olduğunu" bizzat tarafınıza iletmek üzere 20-22 Mart 2006 tarihlerinden herhangi bir günde sizi makamınızda ziyaret etmek amacıyla randevu talebinde bulunmuştuk.

Ancak; yoğun iş programınız nedeniyle randevu talebimize bugüne kadar herhangi bir yanıt verilemediği düşünülerek aktarmak istediğimiz konuya ilişkin bilgi ve dokümanları dosya halinde ekte takdirlerinize sunuyorum.

Saygılarımla.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Eki: 1 Dosya

**TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ'NİN
TBMM VE HUKUKÇU
MİLLETVEKİLLERİ
İLE TEMASLARI**

TBMM ve HUKUKÇU MİLLETVEKİLLERİ İLE TEMASLAR

TBB'NİN
TBMM VE
HUKUKÇU
MİLLETVEKİLLERİ
İLE TEMASLARI

TBMM Adalet Komisyonu gündemi izlenerek gerekli görülen toplantılara katılarak görüşlerimiz ifade edilmiştir.

Hukukçu milletvekillerinin yasama çalışmaları ile ilgili talepleri yerine getirilmeye çalışılmıştır.

TBMM CHP Grup Başkanvekili Kemal Anadol'un 14.6.2005 tarihinde hukukçu milletvekilleri ile birlikte düzenlediği akşam yemeğine katılmıştır.

Tebliğat Yasası'nın ve Bankalar Yasası'nın Avukatlık Yasası'na aykırı hükümlerinin değiştirilmesi için değişiklik önergesi taslağı hazırlanıp barolar aracılığı ile milletvekillerine sunulması sağlanmıştır. Ayrıca bu metinler Adalet Bakanlığı'na, TBMM Adalet Komisyonu Başkanlığı'na ve siyasi partilerin TBMM grup başkanlıklarına gönderilmiştir.

17 Mart 2006 tarihinde TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Başkan ve Üyeleri yeni binamızı ziyaret etmişler ve kendilerine akşam yemeği,

31 Mart 2006 tarihinde Adalet Bakanı ve Müsteşarlarına merkez binamızda akşam yemeği verilmiştir.

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı:10372

Ankara 04/12/2006

Sayın
Milletvekili,

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu ve Baro Başkanları'nın 2-3 Aralık 2006 Kızılcahamam Toplantısı sonuç bildirisinin bir örneği ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Eki:1

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06520 Balgat - ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi: www.barobirlik.org.tr e mail: admin@barobirlik.org.tr

**TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU VE
BARO BAŞKANLARI'NIN
2-3 ARALIK 2006 KIZILCAHAMAM TOPLANTISI
SONUÇ BİLDİRİSİ**

TBB'NİN
TBMM VE
HUKUKÇU
MİLLETVEKİLLERİ
İLE TEMASLARI

Yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil eden avukat ve avukatlık mesleği; hukuki sorunların ve anlaşmazlıkların adalete ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesi, hukuk kurallarının tam olarak uygulanması, bireylerin hak ve özgürlüklerinin korunması ve hukuk devletinin işlerliğinin sağlanması bağlamında, yaşamsal bir önem ve değere sahiptir.

Bu amaçla, dünyanın bütün gelişmiş demokratik ülkelerinde, savunmanın ve savunma mesleğinin önündeki engeller kaldırılmış, uluslararası sözleşmelerle avukatların mesleklerini özgürce yerine getirmelerine olanak sağlanmış, avukatlık mesleğinin kalitesinin yükseltilmesi amacıyla, başta avukatlık mesleğine sınavla kabul olmak üzere, pek çok önlem alınmış iken günümüz iktidarının, Türkiye Barolar Birliği ve 78 Baronun muhalefetine rağmen Avukatlık Yasası'nda değişiklik yapmak suretiyle avukatlık sınavını kaldırmış olması, sadece avukatlık mesleğine yönelik ağır bir saldırı değil, aynı zamanda vatandaşların hak ve yararlarının tehlikeye atılmasına yönelik talihsiz ve öngörüsüz bir adımdır.

Zira, Avukatlık Yasası'nda yapılan değişiklikle kaldırılan '*Avukatlık Sınavı*', '*sadece vatandaşları ehil olmayan meslek sahiplerinden korumak için değil, aynı zamanda öğrenci adaylarını ehil olmayan hukuk fakültelerinden korumak, hukuk eğitiminde sağlıklı rekabeti sağlamak için gereklidir.*'

Hukuk devletinin korunmasında ve ona sahip çıkılmasında, ceza mevzuatı ve yargılaması yaşamsal değerdedir. Ceza adaletinin sağlanması konusunda, demokratik pek çok ülkede avukatların ve baroların görev ve etki alanlarının sınırları genişletilirken, günümüz iktidarının bu alanda daraltmaya gitmesi, kazanılmış pek çok hakları çiğneyerek, uluslararası sözleşmeler ile Avrupa Birliği normlarını göz ardı ederek, baroları ve avukatlık mesleğini etkisiz kılmaya çalışması, biz

avukatların ve avukatlık yasası ile hukukun üstünlüğünü, insan haklarını savunmak ve korumakla görevlendirilen baroların kabul edebileceği bir anlayış değildir.

Bütün bu nedenlerle, günümüz iktidarının zorunlu müdafilik kapsamında yapılan avukat görevlendirmelerinde ve CMK ödenekleri konusunda Türkiye Barolar Birliği ve baroları etkisiz kılmak, Adalet Bakanlığı'nın mali ve idari vesayeti altında görev yapacak yeni bir CMK avukatlığı türü ihdas etmek ve avukatları angarya ile çalıştırmak amacı ile 5271 sayılı CMK ve 5237 sayılı TCK da değişiklik içeren yasa tasarıları ve tekliflerinin TBMM'de görüşülüyor olması, sadece avukatlık mesleğine ve barolara yönelik siyasi amaçlı bir tasfiye eylemi değil, daha çok hukuku ve hukukun üstünlüğü ilkesini, hukuk devletini tahrip etmeye yönelik kabul edilemez bir olumsuz gelişmedir.

Tüm bu nedenlerle aşağıda isim ve imzaları bulunan Baro Başkanları olarak;

1. CMK'nın 150. maddesi ile CMK Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkındaki Kanun'un 13. maddesinde değişiklik yapılmak üzere hazırlanan tasarı ve teklifin geri çekilmesini,

2. 1136 Sayılı Avukatlık Yasası ve 5271 Sayılı CMK Yasası ile Baroların ve Avukatlık Mesleğinin kazanımlarına saygılı olunmasını,

3. 5271 sayılı CMK ve 5237 sayılı TCK'da değişiklik yapılması önerilen yasa tasarı ve teklifleri ile uzlaşma kurumunun kapsamının genişletilerek, cezaların genel önleme ve caydırıcılık özelliklerini ortadan kaldıracak, yanısıra zorunlu müdafilik uygulamasının alanını daraltacak ve yine savunma hakkına önemli ölçüde kısıtlama getirecek düzenlemelerden vazgeçilmesini,

4. 01 Ocak 2007 tarihinden itibaren uygulamaya konulacak olan yasa ile, çalışmak zorunda kalan tüm emeklilerin maaşlarından vazgeçmelerini veya aylık gelirin %35'ine varan oranda ek prim ödemelerini öngören ve Türkiye Cumhu-

riyeti Devleti'nin anayasal niteliklerinden olan sosyal devlet ilkesine aykırı düzenlemeden ivedilikle geri dönülmesini,

5. Uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınan mahpus ve sanık haklarına saygılı olunmasını, bu bağlamda ceza ve tutukevlerinde uluslararası standartlara uyulmasını, talep ediyoruz.

Bu taleplerimizin kabul edilmemesi, hukuka, hukukun üstünlüğü ilkesine, hukuk devleti kavramına aykırı, baroların ve avukatlık mesleğinin hem kişiliklerine ve hem de kazanılmış haklarına yönelik sistemli saldırılara son verilmemesi durumunda, Türkiye Barolar Birliği ve barolar olarak, her türlü hukuki ve demokratik haklarımızı kullanacağımızı kamuoyunun ve yürütme erkinin bilgilerine sunarız.

Saygılarımızla.

BAROSU	BAŞKAN
1. ADANA	Av. İbrahim GAZİOĞLU
2. ADIYAMAN	Av. Nazım PEKTAŞ
3. AFYONKARAHİSAR	Av. Celal Mümtaz AKINCI
4. AĞRI	Av. Timur DEMİR
5. AKSARAY	Av. Abdulkerim YENİL
6. AMASYA	Av. Adnan Hasip YALÇIN
7. ANKARA	Av. Vedat Ahsen COŞAR
8. ANTALYA	Av. Mehmet Zeki DURMAZ
9. ARTVİN	Av. Bedrettin KALIN
10. AYDIN	Av. Sümer GERMEN
11. BALIKESİR	Av. Muzaffer MAVUK
12. BARTIN	Av. Şeref YILDIZ
13. BATMAN	Av. Sedat ÖZEVİN
14. BİLECİK	Av. Halime AYNUR
15. BİNGÖL	Av. Ahmet ALP
16. BOLU	Av. Gazanfer GÜNLER
17. BURDUR	Av. Yusuf ÇİFTÇİ
18. BURSA	Av. Asude ŞENOL
19. ÇANAKKALE	Av. Tülay ÖMERCİOĞLU
20. ÇANKIRI	Av. Dilaver ERDOĞAN

21. ÇORUM	Av. Uğur KÜÇÜK
22. DENİZLİ	Av. Adil DEMİR
23. DİYARBAKIR	Av. M. Sezgin TANRIKULU
24. DÜZCE	Av. Ali DİLBER
25. EDİRNE	Av. CoçkunMOLLA
26. ELAZIĞ	Av. Rüstem Kadri SEPTİOĞLU
27. ERZURUM	Av. Naci TURAN
28. ERZİNCAN	Av. Hamit SEKMAN
29. ESKİŞEHİR	Av. Yusuf YILDIRIM
30. GAZİANTEP	Av. Aziz CANATAR
31. GİRESUN	Av. Mehmet Ali GÜNEY
32. GÜMÜŞHANE	Av. Ali Haydar DERELİ
33. HATAY	Av. Sinan AKGÖL
34. İĞDIR	Av. Mustafa BULUŞ
35. ISPARTA	Av. Gamze BUDAK
36. İSTANBUL	Av. Kazım KOLCUOĞLU
37. İZMİR	Av. Nevzat ERDEMİR
38. KARABÜK	Av. Tanju KORKUT
39. KARAMAN	Av. Bayram Ali BULUT
40. KARS	Av. Cevdet UCUNGAN
41. KASTAMONU	Av. Abdülhalik M. OĞUZ
42. KAYSERİ	Av. Ali TAŞCI
43. KIRKLARELİ	Av. Göksel OKUMUŞ
44. KIRIKKALE	Av. Ethem DEMİRBAŞ
45. KIRŞEHİR	Av. Gökhan MARAŞ
46. KOCAELİ	Av. Ersayın IŞIK
47. KONYA	Av. Hasan ÖZEN
48. KÜTAHYA	Av. Sabit ÖZDOĞLAR
49. K. MARAŞ	Av. İsmail KAHVECİ
50. MALATYA	Av. Mehmet GÖRGEÇ
51. MANİSA	Av. Remzi DEMİRKOL
52. MARDİN	Av. Mahmut GÜVEN
53. MERSİN	Av. İsa GÖK
54. MUĞLA	Av. Ayla KARA
55. NEVŞEHİR	Av. Mustafa Necmi ÖNCÜL
56. NİĞDE	Av. Erkan ŞAHİN
57. ORDU	Av. Nidai ANGIN
58. OSMANİYE	Av. Hüseyin SEZGİN

59. RİZE	Av. Harun MERTOĞLU
60. SAKARYA	Av. Ali Rıza ACARTÜRK
61. SAMSUN	Av. Ahmet GÜREL
62. SİİRT	Av. M. Ali ÖZEL
63. SİNOP	Av. Gülay COŞAR
64. SİVAS	Av. Mustafa COŞKUN
65. Ş. URFA	Av. Müslüm C. AKALIN
66. ŞIRNAK	Av. Nuşirevan ELÇİ
67. TEKİRDAĞ	Av. Hasan ORTA
68. TOKAT	Av. Melih YARDIMCI
69. TRABZON	Av. Veysel MALKOÇ
70. TUNCELİ	Av. Özgür Ulaş KAPLAN
71. UŞAK	Av. Kazım KARGI
72. VAN	Av. Ayhan ÇABUK
73. YALOVA	Av. Cemal İNCİ
74. YOZGAT	Av. Seyit Mehmet EKİNCİ
75. ZONGULDAK	Av. Erol MEKİK
76. MUŞ	Av. Sait SEVER
77. HAKKARİ	Av. Nevzat ANUK
78. BİTLİS	Av. Mezher YÜREK

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı:10152

Ankara 24/11/2006

Sayın Milletvekili

Konya milletvekili Sayın Ahmet Işık'ın 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi hakkında Birliğimiz görüşleri ve konu hakkındaki bilgi ve dokümanlar tarafımızdan değerlendirilmek üzere ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK Y.

Eki

- 1-) Avukatlık sınavının yeniden düzenlenmesi ile ilgili olarak verilen Kanun teklifi hakkındaki Türkiye Barolar Birliği görüşleri,
- 2-) Gazeteci-Yazar Çetin Altan'ın "Ya Avukatların Kalite Kontrolü" başlıklı makalesi,
- 3-) Ankara Barosu avukatlarından Semih Güner'in "Avukatlık Hukuku" adlı eserindeki "Başka Ülkelerdeki Avukatlık Stajı" başlıklı yazısı,

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06520 Balgat - ANKARA

Tel : 0 (312) 287 87 90(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65

İnternet Adresi:www.barobirlik.org.tr e mail: admin@barobirlik.org.tr

AVUKATLIK SINAVININ YENİDEN DÜZENLEMESİ İLE İLGİLİ OLARAK VERİLEN KANUN TEKLİFİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİMİZ

“Konya Milletvekili Sayın Ahmet Işık’ın, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu’nda değişiklik yapılmasına dair Kanun Teklifi (2/871)” hakkındaki görüş ve düşüncelerimizi bilgilerinize sunuyoruz.

Sayın milletvekili yasa değişikliği teklifinde; *“Madde 1: 1136 sayılı Avukatlık Yasası’nın 28. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.*

Madde 28: Avukatlık sınavı Türkiye Barolar Birliği’nce Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezine biri Eylül diğeri Aralık ayında olmak üzere her yıl iki kere yaptırılır.

Avukatlık stajına başlanması sınavda başarılı olunmasına bağlıdır. Avukatlık sınavında altı kez başarısızlığa uğrayan kimse bir daha sınava giremez.”

“Geçici Madde 21: 5.10.2006 tarihinde Hukuk Fakültesi öğrencisi olanlar avukatlık sınavına girmezler” tekliflerini getirmiştir.

Bu yaşananları 2001 yılında da yaşadık ve yapılan bir er-teleme ile yaklaşık 20.000 meslektaşımıza avukatlık ruhsatname-i verdik. Biz o günde ayrı duruşu sergiledik ve maalesef bizi o gün eleştiren değerli stajyer arkadaşlar bugün yapılan-ların çok yanlış olduğunu ifade etmek durumunda kalmışlar-dır.

Avukatlık sınavı birdenbire ortaya çıkmadı. Uzun süren çalışmalar ve gereksinmeler sonucu yasalaştı;

1136 sayılı Avukatlık Kanunu’nun 3. maddesinde, 2.5.2001 günü yürürlüğe giren 4667 sayılı yasa ile değişiklik yapılmış ve avukatlık mesleğine kabul şartlarına *“... Avukatlık sınavını başarmış olmak ...”* koşulu eklenmiştir.

Geçmişten günümüze sınavın lehinde ve aleyhinde birçoğ-görüş ve düşünce ileri sürülmüş olmasına karşın, staj sonrası

avukatlık sınavı yasama meclisinde yapılan yoğun tartışmalar sonunda kabul edilmiştir.

19.03.1969 tarihinde kabul edilip 07.04.1969 tarihinde yürürlüğe giren 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nda mesleğe kabulde Avukatlık sınavını başarmış olmak şartı getirilmişti. Sınavın şart ve usulleri, yasanın 28, 31, 32 ve 33. maddelerinde hükme bağlanmış, bu hükümlere göre "*Kanunun özel hükümlerine uygun olarak kurulmuş bulunan sınav kurulunun Türkiye Barolar Birliği'nde yapacağı sınava girebilmek için staj bilim belgesi ve nezdinde staj yapılan baro yönetim kurulunca düzenlenmiş sınava giriş belgesi alma şartı*" istenmişti.

30.01.1979 tarihli 2178 sayılı yasa değişikliğiyle 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun sınava ilişkin hükümlerinde değişiklik yapıldı ve avukatlık mesleğine kabulde sınav şartı kaldırıldı.

Bu tarihten sonra hukuk fakültelerinin giderek çoğalması, hukuk eğitiminin yetersizliği, hukukta ve yargıda kaliteyi artırmanın kaçınılmaz hale gelmesi sonucunda, hukuk kamuyunda avukatlık stajının daha verimli hale getirilmesi ve sınavın konulması yolundaki görüşler ağırlık kazandı. Yine bu süreç içerisinde 1136 sayılı kanunun günün koşullarına uygun hale getirilmesi (özellikle baroların bağımsızlığı ve avukatlık mesleğinin hak ettiği saygınlığa kavuşturulması) yolunda da eğilimler ortaya çıktı.

Yapılan çalışmalar sonucunda çeşitli baroların, siyasi parti gruplarının ve Adalet Bakanlığı'nın yasa değişikliği önerileri tartışıldı ve bu görüşler çerçevesinde Türkiye Barolar Birliği'nce oluşturulan yasa değişikliği önerisi Adalet Bakanlığı'na iletildi. 1992 yılında TBMM'nin gündemine sokulan bu değişiklik tasarısı yıllarca görüşülmedi ve yasalaşması mümkün olmadı.

Özellikle belirtmek gerekmektedir ki, barolarımızın hemen tümünün düşünce birliği içinde olduğu konu, avukatlık sınavının yasada yer almasının gerekliliği konusunda olmuştur.

4667 SAYILI YASA ÇALIŞMALARI

TBB'NİN
TBMM VE
HUKUKÇU
MİLLETVEKİLLERİ
İLE TEMASLARI

Yasanın 3. maddesinde yapılan değişiklikle kabul edilen "avukatlık sınavı"nın koşulları, yasanın 28. maddesinde düzenlenmiştir. Avukatlık sınavı başlığı altında düzenlenen bu bölümde;

• 28. maddede; "avukatlık sınavı TBB'ce Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezine yaptırılır. Staj bitim belgesi almamış olanlar sınava kabul edilmezler"

• 29. maddede; "sınava girecek olanlara, stajyer listesinde yazılı oldukları baro yönetim kurulunca sınav başvuru belgesi verilir ve bunların listesi TBB'ne bildirilir. Avukatlık sınavında altı defa başarısızlığa uğrayan stajyer bir daha sınava giremez. Stajyer haklı ve geçerli bir mazereti olduğunun TBB'nce kabulü dışında staj bitim belgesinin verildiği tarihten itibaren dört yıl içinde sınava giriş haklarının tamamını kullanmak zorundadır"

• 30. maddede; "avukatlık sınavının amacı, stajyerin meslek kuralları bilgisi ile hukuk ilkelerini ve mevzuat hükümlerini olaylara uygulayabilme yeterliliğini değerlendirmektir. Sınav her yıl iki defa yapılır Sınav tarihleri bir yılın imkan nispetinde iki eşit kasma bölünmesi suretiyle tespit edilir. Sınav tarihlerinin tespiti ve duyurulması, sınav konuları, başarı puanı gibi konular TBB'nce çıkarılacak yönetmelikte gösterilir"

• 31. maddede; "Sınav sonuçları ÖSYM merkezi tarafından TBB'ne, ilgilinin barosuna ve stajyerlere bildirilir" denilmektedir.

Şu anda yürürlükte olan bu düzenlemelerin hiçbirisi TBB'nin önerdiği ve savunduğu sınav sistemi değildir. Bu düzenlemeler 2001 yılında TBMM'nde oluşan Adalet Komisyonu'nda yapılan tartışmalar sonrasında şekillenmiştir.

Hukuk devletinin güvencesi ve vazgeçilmez unsuru bağımsız yargıdır. Yargının tam bağımsızlığının sağlanması, adil yargılanmanın gerçekleşmesi ve demokratik toplum dü-

zenine ulaşması için de; yargının kurucu unsurlarından olan savunmanın etkinliğinin işlevine uygun biçimde artırılması ve tam olarak bağımsızlığına kavuşturulması lazımdır. Nitekim aynı konuda TBMM'nin kabul ettiği "Yedinci Beş Yıllık Kalkınma" planının yargı reformu bölümünde de, avukatlığın yeniden düzenlenmesi ve özellikle AB-Türkiye ilişkileri bağlamında Avukatlık Kanunu'nun yeniden gözden geçirilmesi önerilmiştir. Bunun sonucu olarak hükümetler tarafından çıkarılmaya çalışılan "Demokratikleşme ve Yargı Reformu Paketi" adı altında TBMM'ye sunulan birçok yasa tasarısı içinde "Avukatlık Yasası'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" da yer almıştır. Bir kaç kez kadük olan tasarı daha sonra üzerinde uzlaşma sağlanarak son şeklini almıştır. İşte 2001 yılında TBMM'nde yasalaşan bu son Avukatlık Kanunu Tasarısı'nın değişikliğe uğramadan önce Adalet Komisyonu'nda görüşülen taslağında "Avukatlık Sınavı" ile ilgili bölümü TBB'nin kabul edilen önerisiydi. Ancak bu öneri ve teklifin sınavla ilgili bölümü TBMM Adalet Komisyonu'nda değiştirilmiştir.

İyi avukat olmanın ön koşulu iyi bir hukukçu olmaktan geçmektedir. Bu nedenle avukatlık stajıyla ilgili hükümler yeniden düzenlenerek staj öncesi ve staj sonrası olmak üzere önerilen iki sınavla belli bir seviyede hukuk bilgisi ve hukuk nosyonu oluşmuş adayların mesleğe kazandırılmasının amaçlandığı Türkiye Barolar Birliği'nin önerisi Hükümet tasarısı olarak TBMM Adalet Komisyonu'na gelmiş ve oradaki görüşmeler sırasında bu günkü şeklini almıştır.

Türkiye Barolar Birliği'nin önerisi olan ve "Avukatlık Yasası Taslağı"na giren sınavla ilgili düzenlemenin değişmemiş şekli şöyleydi:

SINAV: Madde 28- Staja kabul ve avukatlık sınavları TBB'nce yapılır.

Staja kabul sınavına giriş belgesi ve staj bitim belgesi almamış olanlar ilgili sınavlara kabul edilmezler.

SINAV KURULU: Madde 29- Her sınav için TBB yönetim kurulunca, beş asil ve üç yedek üyeden oluşan sınav kurulu

seçilir. Gereğinde birden çok sınav kurulu oluşturulabilir. Sınav kurulu üyelerinin en az on beş yıl eylemli avukatlık yapmış olmaları gerekir. Kurul başkanı, üyelerce kendi aralarından seçilir. Asıl üyelerin engeli halinde kurul başkanı yedek üyeyi göreve çağırır.

KURUL ÇALIŞMASI: Madde 30- Sınavlar, ilgili sınav kurulu tarafından yapılır. Kurul, sınav için yeter sayıda uzman, yardımcı ve gözlemci görevlendirebilir.

SINAVA GİRECEKLERİN BELİRLENMESİ: Madde 31- Staja kabul sınavına girecekler başvurdukları, avukatlık sınavına girecekler de stajyer listesine yazılı oldukları baro yönetim kurulunca belirlenir ve kendilerine girecekleri sınava ilişkin sınav giriş belgesi verilir. Staja kabul sınavında iki defa avukatlık sınavında dört defa başarısızlığa uğrayan stajyer adayı veya stajyer bir daha sınava giremez. Haklı ve geçerli bir mazereti olduğunun TBB'nce kabulü dışında sınava giriş belgesi verildiği tarihten itibaren stajyer adayı iki yıl, stajyerde üç yıl içinde sınava giriş haklarının tamamını kullanmak zorundadır.

SINAVLARIN ŞEKLİ ve KONULARI: Madde 32- Staj kabul sınavının amacı, adayın genel hukuk bilgisi ve hukuk mantığının değerlendirilmesidir. Avukatlık sınavının amacı da; stajyerin meslek kuralları bilgisi ile hukuk ilkelerini ve mevzuat hükümlerini olaylara uygulayabilme yeterliliğini değerlendirmektedir. Sınav her yıl iki defa yapılır. Sınav tarihleri bir yılın imkan nispetinde iki eşit kısma bölünmek suretiyle tespit edilir. Sınav tarihlerinin tespiti ve duyurulması, sınavın yapılış şekli, giderleri katılım payı ve sınav kurulu üyeleri ile diğer sınav görevlilerine ödemeler gibi konular TBB'nce çıkarılacak yönetmelikte gösterilir,

SINAV SONUÇLARI: Madde 33- Sınav kurulları, sınav sonuçlarını üç örnek olarak düzenleyeceği çizelge ile belirtir. BU çizelgelerden iki örneği TBB'ne verilir. Sınav sonuçları TBB'nce açıklanır ve ayrıca adaylara başarı sağlayıp sağladıkları bildirilir.

TBB'NİN ÖNERDİĞİ SINAV DÜZENLEMESİ İLE TBMM ADALET KOMİSYONU TARAFINDAN KABUL EDİLEN VE YASALAŞAN SINAV DÜZENLEMESİNİN HİÇBİR ORTAK YANI YOKTUR.

TBB olarak staj öncesi “*staja kabul sınavı*” ve staj sonrası “*avukatlığa kabul sınavı*” önerilmiş olduğu ve bunların oluşturulacak “*avukatlık sınav komisyonlarınınca*” yapılması öngörüldüğü halde yasalaşan ve bugün uygulama durumunda olunan düzenlemede, sınavların ÖSYM tarafından yapılması hükme bağlanmıştır. Bu şekliyle yapılacak sınavların birçok sorunu beraberinde getireceğini, Adalet Komisyonu görüşmelerinde TBB'nin ısrarla vurgulamasına karşın bu istek reddedilmiştir. (TBMM Adalet Komisyonu'nun 18.11.1999 günlü tutanakları)

Özellikle staj öncesi sınava, dönemin Adalet Bakanı şiddetle karşı çıkarak ısrar halinde yasa tasarısını meclisten çekeceği tehdidinde bulunmuştur. Bunun üzerine yasa tasarısındaki staj öncesi sınav kaldırılmıştır. Yine aynı şekilde, sınavların TBB tarafından oluşturulacak komisyonlar tarafından yazılı ve sözlü olarak yaptırılacağı biçimindeki düzenleme de Adalet Komisyonu'nun kimi üyelerinin TBB yönetiminin objektif olamayacağı, sınavlara politika karışabileceği ya da subjektif davranılacağı kaygı ve gerekçesiyle tasarıdan çıkarılmıştır. Bunun yerine sınavların çok seçmeli test usulüne göre sınav yapan ÖSYM'nin yapmasının daha uygun olacağı ileri sürülerek sınavların TBB tarafından ÖSYM'ye yaptırılması hükmü kabul edilmiştir.

02.05.2001 günü kabul edilen ve 10.05.2001 günü yürürlüğe giren 4667 sayılı Avukatlık Kanunu değişikliği ile mesleğe kabulde “*avukatlık sınavını başarmış olma*” şartı hükme bağlandı...

Avukatlık mesleğinde kabulde yapılan bu yasal değişiklik sonrasında sınavla ilgili tartışmalar yoğunlaştı ve TBB sınavla ilgili çalışmalarını yasanın yürürlüğe girdiği 2001 Mayıs ayında başlatmış ve aynı yıl tamamlamış olmasına karşın o dönem

bazı milletvekillerinin çocuklarının sınava girecek olması ve bazı barolarımızın popülist yaklaşımları sonucunda;

TBMM'nin 25.06. 2002 günlü oturumunda; "öğretmenlik görevi ile avukatlık görevinin birlikte sürdürülmesi" konusunda yapılan değişikliğe (Geçici Madde. 20) 10.5.2002 tarihinde yürürlüğe giren 4765 sayılı kanunun 1. maddesi ile ek olarak "sınavın 02.05.2001 tarihinde hukuk fakültelerinde öğrenci olanlar için uygulanmayacağı" yolunda bir paragraf eklendi.

Bu durumda henüz 10.05.2001 tarihinde hukuk fakültesi öğrencisi olmayıp bu tarihten sonra Hukuk Fakültelerine kaydolup mezun olan ve avukatlık stajına başlayanlar avukatlığa kabul edilebilmek için bu sınava girip başarılı olmak zorundadırlar. Barolar avukat stajyerleri için staj eğitim programlarında sınavı dikkate almakta ve sınava hazırlık çalışmaları yapmaktadırlar. Türkiye Barolar Birliği de Avukatlık Kanunu ve Avukatlık Sınav Yönetmeliği'nin kendisine verdiği yetki ve sorumlulukla; Yasa buyruğu olan bu sınav sistemini TBB, en az sorun yaratacak şekilde uygulamaya çalışmaktadır.

BUGÜN MEVZUAT GEREĞİ YAPILMASI ZORUNLU OLAN SINAVLA İLGİLİ YAPILAN HAZIRLIK ÇALIŞMALARINI

Avukatlık Kanunu'nun 28. maddesindeki hükme göre sınavı fiilen gerçekleştirilecek olan ÖSYM ile yapılan görüşmeler ve birlikte sürdürülen teknik çalışmalar sonlandırılarak Avukatlık Sınav Yönetmeliği'nin 6. maddesi uyarınca TBB ile ÖSYM arasında protokol imzalanmıştır. Bu protokole göre; ilk sınav 23 Aralık 2006 Cumartesi günü Ankara'da yapılacak, sınav organizasyonu ve sınav uygulaması yasa gereği ÖSYM tarafından gerçekleştirilecek, sınavda avukat adaylarına "hukuk ilkeleri ile yürürlükteki hukuk kurallarını uygulayabilme" test bölümü ile "avukatlık hukuku ve meslek kuralları" ile ilgili test bölümü uygulanacaktır. Ayrıca TBB Yönetim Kurulu tarafından staj yönetmeliği hükümlerine göre sınav soru alanlarının ağırlıkları şu şekilde düzenlenmiştir:

Avukatlık Hukuku ve Meslek Kuralları % 40, Hukuk il-
keleriyle yürürlükteki hukuk kurallarını uygulayabilme ise
% 60 oranında olacaktır (Anayasa Hukuku yüzde 5, Mede-
ni Hukuk yüzde 5; Borçlar Hukuku yüzde 5, Ticaret hukuku
yüzde 5, Ceza hukuku yüzde 5, iş hukuku yüzde 5, Hukuk
Muhakemeleri Usulü yüzde 10, Ceza Muhakemesi Hukuku
yüzde 10, idare Hukuku ve İdari Yargılama Usulü yüzde 5,
İcra-İflas Hukuku yüzde 5. Bu sınavda 100 üzerinden 70 ve
daha yüksek puan alan stajyer başarılı sayılacak ve avukatlık
yapabilme koşulunu elde etmiş olacaktır.

Sözü edilen protokol ve sınavla ilgili tüm teknik hususlar
barolarımıza bildirilmiş buna göre hazırlık yapmaları, sınavın
yapılacağı tarih dikkate alınarak stajyerlerin sınava giriş baş-
vurularını barolarına en geç 10.11.2006 tarihine kadar yapma-
ları istenmiştir. Bu başvuruları alan barolar sınav evraklarını
TBB'ne gönderecekler (gönderilmeye başlanmış ve tamamlan-
mak üzeredir) ve TBB de bu evrak ve kayıtları 20.11 2006 tari-
hine kadar ÖSYM'ne gönderecek ve ÖSYM'de sınava girecek
olan stajyerlere sınav giriş belgelerini düzenleyerek sınavdan
önce ellerine geçecek şekilde göndermiş olacaktır. Bu arada
TBB Yönetim Kurulu'nca Avukatlık Sınav Yönetmeliğinde;
*"stajyerlerin staj bitim belgesini daha sonra ibraz edebileceklerini,
sınavdan önce stajlarını bitirmiş olmamalarının sınava kabul için
yeterli olduğu yolunda"* bir değişiklik yapılarak stajyerlerin hak
kaybına uğramamaların amaçlamıştır.

Bu yasa teklifi, bu haliyle yasalaştığı takdirde, sınav uy-
gulanma olanağı olamayacak ya da büyük güçlükler ortaya
çıkacaktır.

Çünkü teklifle *"... biri Eylül diğeri Aralık ayında olmak üzere
her yıl iki kere sınav yapılır..."* denilmektedir. Oysa ülkemizdeki
tüm sınavları yapan, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merke-
zi sınav takvimini kendi iş yoğunluğuna göre saptamakta ve
belirlemektedir. Yasayla sınav dönemlerinin belirlenmesi çok
büyük sorunlar yaratacaktır.

AVUKATLIK SINAVI NİÇİN GEREKLİDİR?

Kuşkusuz sınav, meslekte yaşanan sorunların çözümü için tek seçenek değildir. Hiçbir zaman böyle bir düşüncemiz olmamıştır. Ancak ülkemizin ve dünyanın geldiği bu noktada bırakınız avukatlık gibi çok özel bir meslekte, hiçbir meslek dalında mesleki formasyonu test etmeden mesleğe kabul edilmek mümkün değildir. Bir de bizim avukatlık yaşamıza göre ant içerek ruhsatname alan avukatın hiçbir kıdem koşulu olmadan, ilk derece mahkemesinden yüce divanda yapılan yargılamalara kadar olan süreçte görev alabilmesi karşısında olayın ciddiyeti daha da artmaktadır.

Bu nedenlerle sınav, ama gerçek bir değerlendirmeye olanak verecek düzenlemelerle yapılacak bir sınavın mutlak gerekliliğine inanmaktayız. Çünkü nitelikli ve donanımlı hukukçular hukuk devletinin "olmazsa olmaz" koşuludur. Hukuk devletinin gelişmesinde, siyasal sosyal ve ekonomik sorunları aşmada, görevleri ve sorumlulukları yerine getirmede, yetkileri kullanmada, insan haklarını geliştirmede nitelikli hukukçuların büyük payı vardır. Hukukçu olmazsa, devlet sıradan bir örgütlenme ve yönetme mekanizması olarak kalır. Ona çağdaş anlamını ve işlevini verecek olan hukukçudur. Bu nedenlerle sadece hukukçuların yapabileceği avukatlık mesleği çok özel bir meslektir. Bu nedenlerle avukat da gerekli donanımlara sahip olacak şekilde, çok özel olarak yetiştirilen bir kişi olmalıdır. Bu gün ülkeyi yönetmeye talip olan kimi yöneticilerin bilinçli ya da bilinçsiz olarak her fırsatta hukukun üstünlüğü ve hukuk devletinden söz ettiğini görmekteyiz. Oysa hukuk devleti seçilmiş güzel söz ve söylemlerle kavuşulacak bir kavram ya da kurum değildir. Hukukun üstünlüğü ve hukuk devleti kavramları nitelikli ve yetişkin hukukçuların ve avukatların özverili uygulama ve eylemleriyle yaşama geçebilir. Evrensel demokratik ilkeler ve insan haklarını içeren normlar ve yasaların dahi amaca uygun uygulanabilmesi, amaca uygun yorumlanabilmesi, yargılama ve karar sürecinde hukukçuların sağlam hukuk bilgisine, yo-

rum ve değerlendirme gücüne bağlıdır. Hukuksal yorum ve değerlendirme sosyoloji, psikoloji, siyasal tarih, felsefe, iktisat, mantık ve hatta matematik gibi bilim dallarına olan ilgi ve bilgi ile mümkündür. Ancak bütün bunları özümsemiş ve böylece hukuki düşünmeyi öğrenmiş hukukçular ve avukatlar yetiştirdiğimiz takdirde hukukun üstünlüğü ve hukuk devleti kavramlarını yaşama geçirmiş olabiliriz.

Bugün üyelik görüşmelerinin sürdürüldüğü AB açısından da sınav zorunludur. Sınav olmayan bir AB ülkesi yoktur. Özellikle Almanya'da lisans eğitimi sonrasında bir devlet sınavı ve 2.5 yıllık bir staj eğitiminden sonra sınav yapılmakta, Avusturya'da hukuk fakültesi eğitiminden sonra 5 yıllık pratik eğitim ve 5 sınav bulunmaktadır. Diğer AB üyesi ülkelerde de değişik biçimlerde bu sınavlar yapılmaktadır.

Bizleri ve sizleri telefon, mesaj, faks, e-mailler yanı sıra bizzat ziyaret ederek stajın bir biçimde ertelenmesini isteyen stajyer arkadaşlarımız inanın yanılıyorlar, kısa bir süre sonra görüş ve düşüncelerini değiştirecekler ama vakit geçmiş olacak. Bu bakımdan tüm hazırlıkları tamamlanan ve stajyerlerin büyük kısmının karşı olmadığı bir çoğunun da sınav hazırlıklarını yürüttüğü süreci bir kez daha kesmeyelim ve saptanan tarihte sınavı yapalım. Aksi takdirde her dönemde yeni gerekçelerle sınav ertelenecek böylece ülkemizde avukatlık mesleği en kolay erişilen meslek olma özelliği nedeniyle sürekli seviye kaybedecektir. Tüm üyelerin bir mesleğin geleceğiyle ilgili verecekleri bu yaşamsal kararda, ülkemiz savunma mesleği temsilcilerine karşı tarihsel sorumluluk bilinciyle hareket edeceklerine inancım tamdır.

Saygılarımla.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

27/10/2006

Sayın
Milletvekili,

Konu: Yozgat Milletvekili Sayın Bekir Bozdağ'ın "*Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*"nin bazı maddelerinin CMK kapsamında müdafî/vekil görevlendirmelerinde yaşanan sorunlara çözüm getirmeyeceği.

İlgi: 24.03.2006 tarih 5184 sayılı yazımız.

CMK kapsamında müdafî/vekil görevlendirmelerinde, Türkiye Barolar Birliği, Barolar ve avukatlar olarak yaşadığımız sorunların çözümü girişimlerinde gelinen en somut noktaya halen Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminde bulunan "*Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı*" ve halen Adalet Komisyonu'nda görüşülmekte Yozgat Milletvekili Sayın Bekir Bozdağ ve arkadaşlarının "*Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*"dir. Tasarı'nın ve Teklifin karşı olduğumuz maddeleri her ortamda dile getirilmiştir.

1. Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla "*Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı*"nda müdafî/vekil görevlendirmesine yönelik hazırlanan ve eleştirdiğimiz maddeler;

- CMK'nın 150/3 maddesindeki istem aranmaksızın müdafî görevlendirilmesini gerektiren suçları, alt sınırını beş yıl hapis cezasını gerektiren suçlar olarak sınırlayan ve yönetmelik çıkarma yetkisini Türkiye Barolar Birliği'nden alan 609. maddesi,

- CMK Yürürlük Yasası'nın 13.maddesinde; yapılacak görevlendirmeler ile Türkiye Barolar Birliği'ne aktarılan ödeneğin dağıtım ve denetim usullerini belirlemek üzere yönetme-

lik hazırlama görev ve yetkisinin Türkiye Barolar Birliği'nden alınarak Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı'na verilmesine ilişkin 628. maddesi,

- Avukatlık Yasası'nın 180.maddesinde belirtilen adli yardım ödeneğinin dağıtımı ve denetlenmesine ilişkin yönetmeliği hazırlama görev ve yetkisinin Türkiye Barolar Birliği'nden alınarak Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı'na verilmesine ilişkin 364. maddesidir.

Bu maddeler, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesinde belirtilen "adil yargılanma ve savunma hakkı" anlayışından geri gidiş olarak niteleneceği gibi Avrupa Birliği Komisyonu'nun bütün İstisari Raporlarında getirilen barolar ve Türkiye Barolar Birliği üzerindeki Adalet Bakanlığı vesaleti eleştirisini bir kez daha gündeme getirecektir.

Ayrıca yaşanan sorunun parasal boyutunun çözümlenebilmesi için CMK Yürürlük Yasası'nın 13. maddesindeki %15'lik oranın %30'a çıkarılması gerekmektedir. Bu yoldaki isteklerimiz dikkate alınmamıştır. TBMM'deki görüşmeler sırasında destekleriniz ile bu artırımın sağlanması olanağı vardır.

Bu nedenle, sorunumuzu bir kez daha dikkatlerinize sunarak, Tasarı'nın yukarıda belirttiğimiz 364, 609 ve 628. maddelerinin belirttiğimiz bölümlerinin metinden çıkarılması ve CMK Yürürlük Yasası'nın 13. maddesindeki %15'lik oranın artırılması konusunda 628.maddeye öneride bulunmanızı yüksek takdirlerinize sunuyoruz.

2. Yozgat Milletvekili Sayın Bekir Bozdağ'ın "Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"nde müdafii/vekil görevlendirmesine yönelik hazırlanan ve eleştirdiğimiz maddeler;

"Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"nın görüşülmesi beklenir iken; Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı'nın, görevlendirilen avukatların ücretlerinin bakanlıklarınca

belirlenmesi, ödemelerin doğrudan Maliye Bakanlığı tarafından yapılmasına ilişkin girişimler içinde olduklarını bunları gerçekleştirebilmek için *“Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”*nın Genel Kurul’da görüşülmesi sırasında önergeler verdirme hazırlıkları içinde oldukları görülmüş ve bu tutum karşısında eleştirilerimiz sunulmuştur.

İki bakanlığı bu hazırlıkları kapsamında, bu kez Tasarı’nun Türk Ceza Kanunu, Türk Ceza Kanunu’nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun, Ceza Muhakemesi Kanunu, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun’un, Ceza Muhakemesi Kanunu’nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun, Kabahatler Kanunu gibi kanunlarda değişikliği düzenleyen maddeler ayrılarak AKP Yozgat Milletvekili Sayın Bekir Bozdağ ve arkadaşları tarafından 10.10.2006 tarihli kırküç maddelik bir Yasa Teklifi’nin TBMM Başkanlığı’na sunulduğu öğrenilmiştir.

Bu Yasa Teklifi’nde müdafî/vekil görevlendirmeleri ile ilgili olarak (Teklifin 17. maddesi ile) CMK 150. maddesinde ve (Teklifin 26. maddesi ile) CMK Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkındaki Kanun’un 13. maddesinde değişiklik önerilmektedir. Bu kapsamda, zorunlu müdafilik *“alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlar”* için düzenlenmekte ve *“baro tarafından görevlendirilen müdafî ve vekile, avukatlık ücret tarifesinden ayrı olarak, Türkiye Barolar Birliği’nin de görüşü alınarak Adalet ve Maliye Bakanlıkları tarafından birlikte tespit edilecek ücret Adalet Bakanlığı bütçesinde bu amaçla yer alan ödenekten ödenir. Bu ücret yargılama giderlerinden sayılır. Bu madde uyarınca yapılacak ödeme ve uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Türkiye Barolar Birliği’nin görüşü de alınmak suretiyle Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”* düzenlemesi önerilmektedir.

Teklif metrinin resmi olarak tarafımıza gönderilmemesine karşın Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu’nun 17.10.2006 tarihli toplantısında görüşüleceğinin öğrenilmesi üzerine Birlik Başkanımız toplantıya katılarak eleştirilerimizi

dile getirmiştir. Bu değişiklik önerileri de sorunu çözmeyecek ayrıca baro tarafından görevlendirilen ve tüm aşamalarda işlemleri barolar tarafından yürütülen avukatlara ödenecek ücreti belirleme yetkisinin Avukatlık Yasası'nın 168. maddesindeki açık hükme aykırı olarak Türkiye Barolar Birliği'nden alınması yeni sorunlar yaratacaktır.

Bu nedenle, yukarıda belirttiğimiz eleştiriler kapsamında, Yozgat Milletvekili Sayın Bekir Bozdağ'ın Yasa Teklifi'nin 17 ve 26. maddelerinin metinden çıkarılması ve CMK Yürürlük Yasası'nın 13. maddesindeki %15'lik oranın artırılması konusunda öneride bulunmanızı yüksek takdirlerinize saygılarımla sunarım.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

BAŞBAKANLIK MAKAMINA
ANKARA

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

17/06/2006

(Yazı TBMM Adalet Komisyonu Başkan ve Üyelerine gönderildi.)

Konu: TBMM Adalet Komisyonu gündeminde olan "Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"

TBMM Adalet Komisyonu gündeminde olan "Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"nın Avukatlık Yasası'nın bir kısım maddelerini değiştiren düzenlemeleri ile CMK kapsamında

müdafî/vekil ve uzlaştırmacı görevlendirilmeleri ve bunların ücretlerinin ödenmesi konularında yapılan değişiklik önerileri karşısında aşağıdaki hususların değerlendirilmesine sunulması uygun görülmüştür.

1. 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nda değişiklik öneren düzenlemeler hakkında görüşlerimiz:

- Tasarı'nın 77. maddesinin (b) bendi ile Avukatlık Yasası'nın 14. maddesinin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen birinci fıkrası yeniden düzenlenmekte ve Avukatlık Kanunu'nun 14. maddesinin 1. fıkrasının 22.1.1986 tarihli Kanun'un 4. maddesi ile değiştirilen iptal kararından önceki metne dönülmekte ancak iki yıl olan "münhasıran son hizmet gördükleri mahkeme veya dairede" avukatlık yapamama yasağının süresi bir yıla indirilmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin 15.10.2002 tarih 2001/309E, 2002/91 sayılı kararı incelenirse, emeklilik veya istifa gibi sebeplerle görevlerinden ayrılan adli, idari ve askeri yargı hakim ve savcılarının son beş yıl içinde hizmet gördükleri mahkeme veya dairelerin yargı çevresinde, görevden ayrılma tarihinden itibaren iki yıl süre ile avukatlık yapmalarını yasaklayan 2001 yılı değişikliğinde iki yıl görev yapamama yasağının son beş yıl içinde hizmet görülen bütün mahkeme veya dairelerin bölgelerine genişletilmesinin Anayasa'ya aykırı bulunduğu görülecektir. İptal, iki yıl avukatlık yapamama yasağını içermemektedir. Bu nedenle bu sürenin bir yıla indirilmesinin bir dayanağı yoktur. İki yıl olarak düzenlenmesi gerektiğini dikkatlerinize sunuyoruz.

- Tasarı'nın 77. maddesinin (i) bendi ile Avukatlık Yasası'nın 180. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile dördüncü fıkrası yeniden düzenlenmektedir. Dördüncü fıkrada yapılan düzenleme ile; "Türkiye Barolar Birliği tarafından yapılacak dağıtıma ve bu madde hükümlerine göre yapılacak ödemelerin denetlenmesine ilişkin esas ve usuller, Türkiye Barolar Birliği'nin görüşü alınmak suretiyle, Adalet ve Maliye Bakanlıkları'nca müştereken çıkarılacak yönetmelikle belirlenir." hükmü getirilmektedir. Bu madde değişikliği; "Bu düzenlemeyle, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrolü Kanunu hükümlerine göre, genel bütçe içeri-

sindeki harcama kalemlerine ilişkin ödeneklerin aktarılması halinde bunların bütçe disiplininin sağlanması için "denetim" görevinin Maliye Bakanlığınca yerine getirilerek, bu Kanun hükümlerine göre aktarılan ödemelerin amaca uygun olarak harcanıp harcanmadığının kontrolü amaçlanmıştır." gerekçesine dayandırılmıştır. Hem bu gerekçe ve hem de baroların ve Türkiye Barolar Birliği'nin Maliye Bakanlığı denetimine sokulması yerinde değildir.

Şöyle ki;

a. Barolar ve Türkiye Barolar Birliği, gerekçede sözü edilen 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrolü Kanunu kapsamında değildir. Bu Yasa'nın "*Kapsam*" kenar başlıklı 2. maddesi; "*Bu Kanun, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idarelerden oluşan genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin mali yönetim ve kontrolünü kapsar.*" hükmünü içermektedir. Barolar ve Türkiye Barolar Birliği bu kapsam içinde değildir. Avukatlık Yasası'nın 76. maddesi baroları "*kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu*", 109. maddesi de Türkiye Barolar Birliği'ni aynı şekilde "*kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu*" olarak tanımlamıştır. Bu nedenle baroların ve Türkiye Barolar Birliği'nin 5018 sayılı Yasa'ya dayanarak Maliye Bakanlığı denetimine sokulması söz konusu olamaz.

b. Avukatlık Kanunu Yönetmeliği'nin 73. maddesine göre barolar ve Türkiye Barolar Birliği'nin idari ve mali denetimi Adalet Bakanlığı adalet müfettişleri tarafından yapılmaktadır.

c. Bundan başka Avukatlık Yasası'nın belirlediği kurallar kapsamında barolar, kendi genel kurullarınca seçilen denetçiler tarafından, Türkiye Barolar Birliği de Denetleme Kurulu tarafından her iki ayda bir denetlenmektedir. Ayrıca en son denetim de baroların ve Türkiye Barolar Birliği'nin genel kurul toplantılarının yapılmakta ve yönetim kurulları ibra edilmektedir. Bütün bu düzenlemeler dururken bir de Maliye Bakanlığı denetimine gerek olmadığı düşüncesindeyiz.

d. Bütün bunlardan daha da önemlisi 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nda 2.5.2001 tarihinde yapılan değişiklikle barolar ve Türkiye Barolar Birliği üzerindeki Adalet Bakanlığı vesayeti büyük ölçüde kaldırılmış iken ve bu düzenlemeyi Avrupa Birliği'nin yetersiz bulduğu bir dönemde bir de Maliye Bakanlığı vesayetinin getirilmesi sonucunu doğuracak düzenlemeler kabul edilemez. Avrupa Birliği istişare raporlarının tümünde barolar ve Türkiye Barolar Birliği üzerinde herhangi bir vesayetin kabul edilemezliği açıkça belirtilmektedir.

Avukatlık Yasası'nın Anayasa Mahkemesi'nce iptal edilen maddeleri yeniden düzenlenirken BARO HAKEM KURULU ile ilgili düzenleme yapılmamıştır.

Oysa, Avukatlık Kanunu'nun "Anlaşmazlıkların Hakem Yoluyla Çözümü" başlıklı 167. maddesi Anayasa Mahkemesi'nin 2003/98 E., 2004/31 K. sayılı 3.3.2004 tarihli kararı iptal edilmiş, bugüne kadar da bu konuya ilişkin yasal düzenleme yapılmamıştır. İptal edilen hüküm yerine düzenleme yapılması ve Avukatlık Kanunu'nun 44. maddesinde baro hakem kuruluna atıfta bulunulması hukuksal boşluk yaratmaktadır.

Şöyle ki;

Avukatlık Kanunu'nun; "Avukatların Birlikte veya Avukatlık Ortaklığı Şeklinde Çalışmaları" kenar başlıklı 44. maddesinin, iptal edilen 167. maddeye atıf yapan ve baro hakem kurulunu görevlendiren hükmü halen yürürlüktedir.

Bu maddenin B bendinin, "Uyuşmazlıkların çözümü" kenar başlıklı b alt bendi;

"Avukatların birlikte çalışmalarından veya avukatlık ortaklığında; ortakların kendi aralarında ve ortaklıkla ilgili her türlü uyuşmazlıklar ile ortaklık pay devir ve intikalinde bedele ilişkin olarak üçüncü şahıslarla aralarında çıkacak anlaşmazlıklar, bu kanunun 167. maddesinde tanımlanan hakem kurulu tarafından, bu kanun ve yönetmelik hükümlerine göre düzenlenir." şeklindedir.

Bu madde kapsamında çıkacak bir uyuşmazlık, maddede hakem kurulunun görevlendirilmiş olması nedeni ile genel mahkemelerde çözümlenemeyecek, hakem kurulu da hukuken olmadığı için bu yola da başvurulamayacaktır.

2. CMK kapsamında müdafî/vekil ve uzlaştırmacı görevlendirilmeleri ve bunların ücretlerinin ödenmesi konularında değişiklik önerileri karşısında görüşlerimiz:

- Tasarı'nın 160. maddesinin (ç) bendi ile önerilen değişiklikte; CMK 150. maddenin üçüncü fıkrasında, müdafî bulunmayanlara isteğine bakılmaksızın müdafî görevlendirilmesinde; "*üst sınırı en az beş yıl hapis cezasını gerektiren suçlar*" sınırlamasının "*alt sınırı en az beş yıl hapis cezasını gerektiren suçlar*" değişikliği ile daraltılması "*zorunlu müdafîlik*" sisteminde önemli bir aşama olan söz konusu maddeden geri gi-diş olarak değerlendirilmiştir.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. maddesi ve "*adil yargılanma hakkı*"nın ayrılmaz parçası olan "*savunma hakkı*" anlayışındaki gelişim karşısında, özellikle ceza yargılamasında şüpheli ya da sanığın bütün durumlarda bir müdafinin yardımından yararlanma hakkı en temel kural haline gelmiştir.

Maddi durumu buna engel olanlar için devlet ücretsiz avukat sağlayacaktır.

Bu kapsamda temel hedef, herhangi bir suç sınırlaması yapmadan müdafinin yardımından yararlanmayı zorunlu kılmak yani "*zorunlu müdafîlik*" sistemini ceza yargılama usulümüze yerleştirmektir.

- Ayrıca 150. maddenin birinci ve ikinci fıkralarında değişiklik yaparak şüpheli veya sanık için müdafî görevlendirilebilmesi için "*müdafî seçebilmek için mali imkanlardan yoksun bulunma*" ve "*müdafî bulunmama*" koşulları getirilirken aynı koşulların mağdur, şikayetçi, katılan için vekil görevlendirmelerinde aranmaması yerinde olmuştur.

- Tasarı'nın 160. maddesinin (f) bendinin 9. paragrafı ile önerilen değişiklikte; CMK 253. maddesi tümüyle değiştiril-

mektedir. Buna göre, uzlaşmayı Cumhuriyet Savcısı ya da hakim kendisinin gerçekleştirebileceği gibi uzlaştırıcı olarak barodan avukat görevlendirilmesini istemek dışında doğrudan Cumhuriyet Savcısı ya da mahkeme tarafından *KAMU GÖREVLİLERİ YA DA TOPLUMDA SAYGINLIĞI OLAN KİŞİLER ARASINDAN UZLAŞTIRICI ATANMASI OLANAĞI GETİRİLMESİNİN* sakıncalı olduğu görüşündeyiz.

Öncelikle avukat olmayan bir kişinin ceza yargulaması içinde yönlendirici bir konumda olması yerinde değildir.

“Toplumda saygınlığı olan kişi” kavramı herkese göre değişebilecek, her türlü etkiye açık bir düzenlemedir. Cumhuriyet Savcısı ya da hakimden bireysel tasarrufu ile kamu görevlileri arasından seçim yaparak atamada bulunması ya da toplumsal saygınlık ölçütleri geliştirmesi istenmemelidir.

Toplumda “uzlaştırıcı” unvanlı insanlar ortaya çıkarılacaktır.

Olmaması gereken, öncelikle Cumhuriyet Savcısı ya da hakim uzlaşmayı gerçekleştirmesi bu yapılamıyor ise tarafların üzerinde anlaşacakları bir avukatı belirlemeleri bu da olmaz ise barodan avukat görevlendirmesinin istenmesidir.

Tasarı ile uzlaştırıcı için ücret düzenlemesi de yapılmakta ancak uzlaştırma giderlerinin yargılama giderlerinden sayılacağı belirtilmektedir. 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un 13. maddesinin dördüncü fıkrasının değiştirilmesi karşısında uzlaştırıcı avukatın ücreti gene Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi kapsamında belirlenecektir fakat avukat olmayan uzlaştırıcıların ücretlerinin nasıl belirleneceğine ilişkin hüküm yoktur. Ayrıca bu madde ile CMK 253. maddenin tasarısındaki şekli çelişmektedir.

- Tasarı'nın 165. maddesinin (b) bendinin 2. fıkrası ile 5320 sayılı yasanın 3. fıkrası yeniden düzenlenmektedir. Üçüncü fıkrada yapılan düzenleme ile; “Türkiye Barolar Birliği tarafından yapılacak dağıtım ve bu madde hükümlerine göre

yapılacak ödemelerin denetlenmesine ilişkin esas ve usuller, Türkiye Barolar Birliği'nin görüşü alınmak suretiyle, Adalet ve Maliye Bakanlıkları'nca müştereken çıkarılacak yönetmelikle belirlenir." hükmü getirilmektedir. Yukarıda belirttiğimiz gibi bu madde değişikliği; "Bu düzenlemeyle, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrolü Kanunu hükümlerine göre, genel bütçe içerisindeki harcama kalemlerine ilişkin ödeneklerin aktarılması halinde bunların bütçe disiplininin sağlanması için "denetim" görevinin Maliye Bakanlığı'nca yerine getirilerek, bu kanun hükümlerine göre aktarılan ödemelerin amaca uygun olarak harcanıp harcanmadığının kontrolü amaçlanmıştır." gerekçesine dayandırılmıştır. Hem bu gerekçe ve hem de baroların ve Türkiye Barolar Birliği'nin Maliye Bakanlığı denetimine sokulması yerinde değildir.

Söyle ki;

a. Barolar ve Türkiye Barolar Birliği, gerekçede sözü edilen 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrolü Kanunu kapsamında değildir. Bu Yasa'nın "KAPSAM" kenar başlıklı 2. maddesi; "Bu Kanun, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idarelerden oluşan genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin mali yönetim ve kontrolünü kapsar." hükmünü içermektedir. Barolar ve Türkiye Barolar Birliği bu kapsam içinde değildir. Avukatlık Yasası'nın 76. maddesi baroları "kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu", 109. maddesi de Türkiye Barolar Birliği'ni aynı şekilde "kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu" olarak tanımlamıştır. Bu nedenle baroların ve Türkiye Barolar Birliği'nin 5018 sayılı Yasa'ya dayanarak Maliye Bakanlığı denetimine sokulması söz konusu olamaz.

b. Avukatlık Kanunu Yönetmeliği'nin 73 maddesine göre barolar ve Türkiye Barolar Birliği'nin idari ve mali denetimi Adalet Bakanlığı adalet müfettişleri tarafından yapılmaktadır.

c. Bundan başka Avukatlık Yasası'nun belirlediği kurallar kapsamında barolar, kendi genel kurullarınca seçilen denetçiler tarafından, Türkiye Barolar Birliği de Denetleme Kurulu

tarafından her iki ayda bir denetlenmektedir. Ayrıca en son denetim de baroların ve Türkiye Barolar Birliği'nin genel kurul toplantılarında yapılmakta ve yönetim kurulları ibra edilmektedir. Bütün bu düzenlemeler dururken bir de Maliye Bakanlığı denetimine gerek olmadığı düşüncesindeyiz.

d. Bütün bunlardan daha da önemlisi 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nda 2.5.2001 tarihinde yapılan değişiklikle barolar ve Türkiye Barolar Birliği üzerindeki Adalet Bakanlığı vesayeti büyük ölçüde kaldırılmış iken ve bu düzenlemeyi Avrupa Birliği'nin yetersiz bulduğu bir dönemde bir de Maliye Bakanlığı vesayetinin getirilmesi sonucunu doğuracak düzenlemeler kabul edilemez. Avrupa Birliği istişare raporlarının tümünde barolar ve Türkiye Barolar Birliği üzerinde herhangi bir vesayetin kabul edilemezliği açıkça belirtilmektedir.

e. Bugün uygulamada bir denetim eksikliği üzerinde duruluyor ise bunun kaynağını 5320 sayılı yasanın 13. maddesinin 3. fıkrasının bugünkü şeklinde aramak gerekmektedir. *"Türkiye Barolar Birliği tarafından barolar arasında yapılacak dağıtımın esas ve usulleri Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkarılacak yönetmelikte gösterilir."* hükmünü içeren yürürlükteki metin görüldüğü gibi Türkiye Barolar Birliği'ne sadece dağıtım görevi vermekte denetim görev ve yetkisini düzenlememektedir. Bu nedenle, denetim konusunda bir düzenleme yapılırsa yetkinin Türkiye Barolar Birliği'ne verilmesi gerektiği görüşünderiz.

Bilgi ve değerlendirmelerinize saygularıyla sunarım.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

Sayı: 7346

08/06/2006

Sayın

M.Ziya YERGÖK

Adana Milletvekili

TBMM-ANKARA

01.11.2005 tarih 25983 Mükerrer sayılı *Resmi Gazete*'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 133. maddesinin son. fıkrası incelendiğinde; lehine hükmedilen tarafa ödenecek avukatlık ücretinin 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 169. maddesindeki emredici düzenleme ile Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi-ne aykırı şekilde maktu olarak belirlendiği görülmektedir.

Teklif/Tasarıya konu maddede düzenlenen davaların konusu para olduğundan ve Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin "*Yargı Yerlerinde, İcra ve İflas Dairelerinde Yapılan ve Konusu Para Olsa veya Para İle Değerlendirilebilse Bile Maktu Ücrete Bağlı Hukuki Yardımlara Ödenecek Ücret*" başlığı altında madde kapsamındaki davalar yer almadığından Avukatlık Kanunu'nun amir hükümleri ile Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne aykırı uygulamalara neden olacak 19.10.2005 tarih ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 133. maddesinin son fıkrasında değişiklik yapılması ihtiyacı doğmuştur.

Ekte sunulan öneri ile hak sahibi avukatlara dağıtımı yapılacak miktarın değeri çok düşük maktu avukatlık ücreti olması engellenerek 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nu ve Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi hükümlerine aykırı şekilde uygulama yapılması olasılığının ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Konu ile ilgili hazırlanan çalışmamızın tarafınızca incelemeye alınarak yasa değişikliğini gerçekleştirmek için gereğinin yapılmasını takdirlerinize sunarım.

Saygılarımla.

Eki:2

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

TBB'NİN
TBMM VE
HUKUKÇU
MİLLETVEKİLLERİ
İLE TEMASLARI

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

Sayı: 5890

Ankara 17.04.2006

(Yazı TBMM Adalet Komisyonu Başkan ve Üyelerine gönderildi.)

Konu: TBMM Adalet Komisyonu gündeminde olan “*Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı*”

TBMM Adalet Komisyonu gündeminde olan “*Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı*”nın Avukatlık Yasası’nın bir kısım maddelerini değiştiren düzenlemeleri ile CMK kapsamında müdafî/vekil ve uzlaştırıcı görevlendirilmeleri ve bunların ücretlerinin ödenmesi konularında yapılan değişiklik önerileri karşısında aşağıdaki hususların değerlendirmenize sunulması uygun görülmüştür.

1. 1136 sayılı Avukatlık Yasası’nda değişiklik öneren düzenlemeler hakkında görüşlerimiz:

- *Tasarı’nın 77. maddesinin (b) bendi ile Avukatlık Yasası’nın 14. maddesinin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen birinci*

fıkrası yeniden düzenlenmekte ve Avukatlık Kanunu'nun 14. maddesinin 1. fıkrasının 22.1.1986 tarihli kanununun 4. maddesi ile değiştirilen iptal kararından önceki metne dönülmekte ancak iki yıl olan "münhasıran son hizmet gördükleri mahkeme veya dairede" avukatlık yapamama yasağının süresi bir yıla indirilmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin 15.10.2002 tarih 2001/309 E, 2002/91 sayılı kararı incelenirse, emeklilik veya istifa gibi sebeplerle görevlerinden ayrılan adli, idari ve askeri yargı hakim ve savcılarının son beş yıl içinde hizmet gördükleri mahkeme veya dairelerin yargı çevresinde, görevden ayrılma tarihinden itibaren iki yıl süre ile avukatlık yapmalarını yasaklayan 2001 yılı değişikliğinde iki yıl görev yapamama yasağının son beş yıl içinde hizmet görülen bütün mahkeme veya dairelerin bölgelerine genişletilmesinin Anayasa'ya aykırı bulunduğu görülecektir. İptal, iki yıl avukatlık yapamama yasağını içermektedir. Bu nedenle bu sürenin bir yıla indirilmesinin bir dayanağı yoktur. İki yıl olarak düzenlenmesi gerektiğini dikkatlerinize sunuyoruz.

- Tasarı'nın 77. maddesinin (i) bendi ile Avukatlık Yasası'nın 180. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile dördüncü fıkrası yeniden düzenlenmektedir. Dördüncü fıkrada yapılan düzenleme ile "Türkiye Barolar Birliği tarafından yapılacak dağıtım ve bu madde hükümlerine göre yapılacak ödemelerin denetlenmesine ilişkin esas ve usuller. Türkiye Barolar Birliği'nin görüşü alınmak suretiyle. Adalet ve Maliye Bakanlıkları'nca müştereken çıkarılacak yönetmelikle belirlenir." hükmü getirilmektedir. Bu madde değişikliği; "Bu düzenlemeyle, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrolü Kanunu hükümlerine göre, genel bütçe içerisindeki harcama kalemlerine ilişkin ödeneklerin aktarılması halinde bunların bütçe disiplininin sağlanması için "denetim" görevinin Maliye Bakanlığı'nca yerine getirilerek, bu kanun hükümlerine göre aktarılan ödemelerin amaca uygun olarak harcanıp harcanmadığının kontrolü amaçlanmıştır." gerekçesine dayandırılmıştır. Hem bu gerekçe ve hem de baroların ve Türkiye Barolar Birliği'nin Maliye Bakanlığı denetimine sokulması yerinde değildir.

Şöyle ki;

a. Barolar ve Türkiye Barolar Birliği, gerekçede sözü edilen 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrolü Kanunu kapsamında değildir. Bu yasanın "KAPSAM" kenar başlıklı 2. maddesi; *"Bu Kanun, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idarelerden oluşan 'genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin' mali yönetim ve kontrolünü kapsar."* hükmünü içermektedir. Barolar ve Türkiye Barolar Birliği bu kapsam içinde değildir. Avukatlık Yasası'nın 76. maddesi baroları *"kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu"*, 109. maddesi de Türkiye Barolar Birliği'ni aynı şekilde *"kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu"* olarak tanımlamıştır. Bu nedenle baroların ve Türkiye Barolar Birliği'nin 5018 sayılı yasaya dayanarak Maliye Bakanlığı denetimine sokulması söz konusu olamaz.

b. Avukatlık Kanunu Yönetmeliği'nin 73. maddesine göre barolar ve Türkiye Barolar Birliği'nin idari ve mali denetimi Adalet Bakanlığı adalet müfettişleri tarafından yapılmaktadır.

c. Bundan başka Avukatlık Yasası'nun belirlediği kurallar kapsamında barolar, kendi genel kurullarınca seçilen denetçiler tarafından, Türkiye Barolar Birliği de Denetleme Kurulu tarafından her iki ayda bir denetlenmektedir. Ayrıca en son denetim de baroların ve Türkiye Barolar Birliği'nin genel kurul toplantılarının yapılmakta ve yönetim kurulları ibra edilmektedir. Bütün bu düzenlemeler dururken bir de Maliye Bakanlığı denetimine gerek olmadığı düşüncesindeyiz.

d. Bütün bunlardan daha da önemlisi 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nda 2.5.2001 tarihinde yapılan değişiklikle barolar ve Türkiye Barolar Birliği üzerindeki Adalet Bakanlığı vesayeti büyük ölçüde kaldırılmış iken ve bu düzenlemeyi Avrupa Birliği'nin yetersiz bulduğu bir dönemde bir de Maliye Bakanlığı vesayetinin getirilmesi sonucunu doğuracak düzenlemeler kabul edilemez. Avrupa Birliği istişare raporlarının tümünde barolar ve Türkiye Barolar Birliği üzerinde herhangi bir vesayet kabul edilemezliği açıkça belirtilmektedir.

Avukatlık Yasası'nın Anayasa Mahkemesince iptal edilen maddeleri yeniden düzenlenirken 'Baro Hakem Kurulu' ile ilgili düzenleme yapılmamıştır.

Oysa, Avukatlık Kanunu'nun "*Anlaşmazlıkların Hakem Yoluyla Çözümü*" başlıklı 167. maddesi Anayasa Mahkemesi'nin 2003/98 E., 2004/31 K. sayılı 3.3.2004 tarihli kararı iptal edilmiş, bugüne kadar da bu konuya ilişkin yasal düzenleme yapılmamıştır. İptal edilen hüküm yerine düzenleme yapılmaması ve Avukatlık Kanunu'nun 44. maddesinde baro hakem kuruluna atıfta bulunulması hukuksal boşluk yaratmaktadır.

Şöyle ki;

Avukatlık Kanunu'nun; "*Avukatların Birlikte veya Avukatlık Ortaklığı Şeklinde Çalışmaları*" kenar başlıklı 44. maddesinin, iptal edilen 167. maddeye atıf yapan ve baro hakem kurulunu görevlendiren hükmü halen yürürlüktedir.

Bu maddenin B bendinin, "*Uyuşmazlıkların çözümü*" kenar başlıklı b alt bendi;

"Avukatların birlikte çalışmalarından veya avukatlık ortaklığında; ortakların kendi aralarında ve ortaklıkla ilgili her türlü uyuşmazlıklar ile ortaklık pay devir ve intikalinde bedele ilişkin olarak üçüncü şahıslarla aralarında çıkacak anlaşmazlıklar, bu kanunun 167. maddesinde tanımlanan hakem kurulu tarafından, bu kanun ve yönetmelik hükümlerine göre düzenlenir." şeklindedir.

Bu madde kapsamında çıkacak bir uyuşmazlık, maddede hakem kurulunun görevlendirilmiş olması nedeni ile genel mahkemelerde çözümlenemeyecek, hakem kurulu da hukuken olmadığı için bu yola da başvurulamayacaktır.

2. CMK kapsamında müdafî/vekil ye uzlaştırıcı görevlendirilmeleri ve bunların ücretlerinin ödennesi konularında değişiklik önerileri karşısında görüşlerimiz:

- Tasarının 160. maddesinin (ç) bendi ile önerilen değişiklikte; CMK 150. maddenin üçüncü fıkrasında, müdafî bulunmayanlara isteğine bakılmaksızın müdafî görevlendirilmesinde; "*üst sınırı en az*

beş yıl hapis cezasını gerektiren suçlar” sınırlamasının “*alt sınırı en az beş yıl hapis cezasını gerektiren suçlar*” değişikliği ile daraltılması “*zorunlu müdafilik*” sisteminde önemli bir aşama olan söz konusu maddeden geri gidış olarak değerlendirilmiştir.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesi ve “*adil yargılanma hakkı*”nın ayrılmaz parçası olan “*savunma hakkı*” anlayışındaki gelişim karşısında, özellikle ceza yargılamasında şüpheli ya da sanığın bütün durumlarda bir müdafinin yardımından yararlanma hakkı en temel kural haline gelmiştir.

Maddi durumu buna engel olanlar için devlet ücretsiz avukat sağlayacaktır. Bu kapsamda temel hedef, herhangi bir suç sınırlaması yapmadan müdafinin yardımından yararlanmayı zorunlu kılmak yani “*zorunlu müdafilik*” sistemini ceza yargılama usulümüze yerleştirmektir.

- Ayrıca 150. maddenin birinci ve ikinci fıkralarında değişiklik yaparak şüpheli veya sanık için müdafî görevlendirilebilmesi için “*müdafî seçebilmek için mali imkanlardan yoksun bulunma*” ve “*müdafî bulunmama*” koşulları getirilirken aynı koşulların mağdur, şikayetçi, katılan için vekil görevlendirmelerinde aranmaması yerinde olmamıştır.

- *Tasarının 160. maddesinin (f) bendinin 9. paragrafı ile önerilen değişiklikte; CMK 253. maddesi tümüyle değiştirilmektedir.* Buna göre, uzlaşmayı Cumhuriyet Savcısı ya da hakim kendisinin gerçekleştirebileceği gibi uzlaştırıcı olarak barodan avukat görevlendirilmesini istemek dışında doğrudan Cumhuriyet Savcısı ya da mahkeme tarafından “*Kamu Görevlileri ya da Toplumda Saygınlığı Olan Kişiler Arasından Uzlaştırıcı Atanması Olanağı Getirilmesinin*” sakıncalı olduğu görüşündeyiz.

Öncelikle avukat olmayan bir kişinin ceza yargılaması içinde yönlendirici bir konumda olması yerinde değildir.

“*Toplumda saygınlığı olan kişi*” kavramı herkese göre değişebilecek, her türlü etkiye açık bir düzenlemedir. Cumhuriyet Savcısı ya da hakimden bireysel tasarrufu ile kamu görevlileri arasından seçim yaparak atamada bulunması ya da toplumsal

saygınlık ölçütleri geliştirmesi istenmemelidir.

Toplumda "uzlaştırıcı" unvanlı insanlar ortaya çıkarılacaktır.

Olması gereken, öncelikle Cumhuriyet Savcısı ya da hakim in uzlaşmayı gerçekleştirmesi bu yapılamıyor ise tarafların üzerinde anlaşacakları bir avukatı belirlemeleri bu da olmaz ise barodan avukat görevlendirmesinin istenmesidir.

Tasarı ile uzlaştırıcı için ücret düzenlemesi de yapılmakta ancak uzlaştırma giderlerinin yargılama giderlerinden sayılacağı belirtilmektedir.

5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un 13. maddesinin dördüncü fıkrasının değiştirilmemesi karşısında uzlaştırıcı avukatın ücreti gene Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi kapsamında belirlenecektir fakat avukat olmayan uzlaştırıcıların ücretlerinin nasıl belirleneceğine ilişkin hüküm yoktur. Ayrıca bu madde ile CMK 253. maddenin tasarındaki şekli çelişmektedir.

- *Tasarı'nın 165. maddesinin (b) bendinin 2. fıkrası ile 5320 sayılı Yasa'nın 3. fıkrası yeniden düzenlenmektedir. Üçüncü fıkrada yapılan düzenleme ile "Türkiye Barolar Birliği tarafından yapılacak dağıtım ve bu madde hükümlerine göre yapılacak ödemelerin denetlenmesine ilişkin esas ve usuller, Türkiye Barolar Birliği'nin görüşü alınmak suretiyle, Adalet ve Maliye Bakanlıklarınca müştereken çıkarılacak yönetmelikle belirlenir."* hükmü getirilmektedir. Yukarıda belirttiğimiz gibi bu madde değişikliği; "Bu düzenlemeyle, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrolü Kanunu hükümlerine göre, genel bütçe içerisindeki harcama kalemlerine ilişkin ödeneklerin aktarılması halinde bunların bütçe disiplininin sağlanması için "denetim" görevinin Maliye Bakanlığı'nca yerine getirilerek, bu Kanun hükümlerine göre aktarılan ödemelerin amaca uygun olarak harcanıp harcanmadığının kontrolü amaçlanmıştır." gerekçesine dayandırılmıştır. Hem bu gerekçe ve hem de baroların ve Türkiye Barolar Birliği'nin Maliye Bakanlığı denetimine sokulması yerinde değildir.

e. Bugün uygulamada bir denetim eksikliği üzerinde duruluyor ise bunun kaynağını 5320 sayılı yasanın 13. maddesinin 3. fıkrasının bugünkü şeklinde aramak gerekmektedir. *“Türkiye Barolar Birliği tarafından barolar arasında yapılacak dağıtımın esas ve usulleri Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkarılacak yönetmelikte gösterilir.”* hükmünü içeren yürürlükteki metin görüldüğü gibi Türkiye Barolar Birliği'ne sadece dağıtım görevi vermekte denetim görev ve yetkisini düzenlememektedir. Bu nedenle, denetim konusunda bir düzenleme yapılacaksa yetkinin Türkiye Barolar Birliği'ne verilmesi gerektiği görüşündeyiz.

Bilgi ve değerlendirmelerinize saygılarımla sunarım.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

24/03/2006

Sayın
Milletvekili

Konu: Ceza Muhakemeleri Kanunu kapsamında barolarca müdafî ve vekil görevlendirme işlemlerinin ayrılan ödeneğin tükenmesi nederi ile sürdürülemeyecek durumda olduğunun sunumu.

İnsan hakları anlayışındaki çağdaş gelişim ışığında 18.11.1992 tarihinde kabul edilen 3842 sayılı kanun ile Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nda *“müdafî tayini”* konusunda düzenlemeler yapılarak, bir suçlama karşısında kalanların Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesine uygun olarak bir müdafî hizmetinden yararlanmaları sağlanmış ve bu hizmetin maddi kaynağı da Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'da gösterilmiştir.

Yasadan ve uygulanmasından kaynaklanan sorunlar giderilmeden 4.12.2004 tarihinde kabul edilip 1.6.2006 tarihinde yürürlüğe giren 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile "tanyin" anlayışı "şüpheli/sanık"tan "şikayetçi", "mağdur", "suçtan zarar gören" ve "katılan"a kadar genişletmiş, soruşturma ve kovuşturması bir müdafî/vekil bulunmadan yürütülemeyecek suç sayısı da arttırılmıştır.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Ceza Muhakemesi Kanunumuzun müdafîlik görevinin yerine getirilmesinde kabul ettiği "isteğe bağlı müdafîlik" ve "zorunlu müdafîlik" sistemlerinin her ikisi de soruşturma ve kovuşturmanın tüm safhalarında, "adil yargılanma hakkı"nın gereği olarak kişilerin kendi özgür iradeleri ile seçerek vekalet verip ücretini ödeyecekleri bir avukatın hizmetinden yararlanmaları esasına dayanmaktadır. Maddi durumu uygun olmayanlara ise ücreti devlet tarafından ödenen müdafî/vekil atanacaktır. Ancak uygulama maddi durumu uygun olsun olmasın her isteyene ücretsiz müdafî/vekil atanmasına dönüşmüştür.

Bu uygulama özellikle 1.6.2005 tarihinden sonra müdafî/vekil atamalarını üç kat arttırmıştır.

Ayrılan kaynak, atama sayısındaki bu olağanüstü artış karşısında yetersiz kalmış ve 2005 yılında görev alan meslektaşlarımıza ücretlerinin bir kısmı ancak 2006 yılında ödenebilmiştir.

Bugün gelinen noktada, 2006 yılı için Türkiye Barolar Birliği'ne aktarılan kaynak Mart ayı başı itibarıyla tükenmiştir. 2006 yılı içinde yapılacak atamalar için yaklaşık 150.000.000 YTL ye gereksinim vardır.

Bu durum, 22.4.2005 tarih ve 18987 sayılı yazımızdan başlayarak başta Adalet Bakanlığı olmak üzere tüm ilgili makamlara sunulmuştur. Sayın Adalet Bakanımız, Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı bürokratları ile başlatılan çalışmalarımız sürdürülmektedir.

Yaklaşık 17.000 meslektaşımız tarafından büyük özveri ile yürütülen hizmetin devam edebilmesi için acil olarak yapılması gereken yasal ve parasal düzenlemeler konusunda gereğine ilginizi saygılarımızla dileriz.

TBB'NİN
TBMM VE
HUKUKÇU
MİLLETVEKİLLERİ
İLE TEMASLARI

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

06/01/2006

AYNI YAZI BAROLARA BAŞBAKANLIK MAKAMINA,
TBMM GRUP BAŞKAN VEKİLLERİNE, ADALET KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA GÖNDERİLDİ.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 4667 sayılı yasa ile değişik 96. maddesinin 1. fıkrasının son cümlesinde "*Ancak, görev süresi iki dönemden fazla olamaz.*" denilmek suretiyle demokratik seçim usullerine göre göreve getirilen Baro Başkanına sadece iki dönem başkanlık yapma olanağı tanındığı görülmektedir.

Baro Başkanları o yer Barosuna bağlı avukatların özgür iradeleri uyarınca demokratik usullerle yapılan seçim sonucunda göreve getirilmektedir. Aynı zamanda avukatların iradelerinin yok sayılmasına neden olan Baro Başkanlarının ancak iki dönem başkanlık görevinde bulunmasına dair hüküm varlığı bu anlamda kısıtlayıcı, sınırlayıcı olup Teklif/Tasarıya konu sözü edilen cümlelerin kaldırılması zorunluluğu doğmuştur.

Ekte sunulan öneri ile demokratik usullerle yapılan seçim sonucunda oluşan avukatların özgür iradelerinin yok sayılmasının ve Barolar arasında -itiraz olanağı kullanılmak

suretiyle- oluşan uygulama farklılıklarının önlenmesi amaçlanmıştır.

Konu ile ilgili hazırlanan çalışmamızın tarafınızca incelenerek yasa değişikliğini gerçekleştirmek için gereğinin yapılmasını takdirlerinize sunarım.

Saygılarımla.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Eki:2

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

16/12/2005

(Aynı yazı Grup Başkan vekillerine, Adalet komisyonu Başkanlığına ve Barolara gönderildi.)

1.11.2005 tarih 25983 Mükerrer sayılı *Resmi Gazete'* de yayımlanarak yürürlüğe giren 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 125. maddesinin 3. fıkrası incelendiğinde; karşı tarafa yükletilen ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 164. maddesinin son fıkrasındaki emredici düzenleme uyarınca avukata ait olan vekalet ücretinin Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunu temsil eden avukatlara dağıtımında Fon Kurulu'na esaslar belirleme yetkisi verildiği görülmektedir.

Ekte sunulan öneri ile Fon Kurulu'nca belirlenecek esaslarda 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nu ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi hükümlerine aykırı şekilde düzenleme yapılması olasılığının ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Teklif/ Tasarıya konu Bankacılık Kanunu'nun 125. maddesinin 3. fıkrası uyarınca Fonu temsil eden avukatlar lehine hükümlenen vekalet ücretlerinin hak sahiplerine dağıtımı

Fon Kurulu'nun belirleyeceği esaslar çerçevesinde yapılırken Avukatlık Kanunu'nun avukatın emeğinin korunması amacıyla yeniden düzenlenen 164. maddesinde yer alan karşı tarafa yükletilen vekalet ücretinin avukata ait olduğu emredici düzenlemesine aykırı uygulamalar nedeni ile 19.10.2005 tarih ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 125. maddesinin 3. fıkrasında değişiklik yapılması ihtiyacı doğmuştur.

Konu ile ilgili hazırlanan çalışmamızın tarafınızca inceleyerek yasa değişikliğini gerçekleştirmek için gereğinin yapılmasını takdirlerinize sunarım.

Saygılarımla.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Eki:2

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

08/11/2005

AYNI YAZI GRUP BAŞKAN VEKİLLİKLERİ, ADALET BAKANLIĞI VE ADALET KOMİSYONU BAŞKANLIĞI'NA DA GÖNDERİLDİ.

Konu: Tebligat Yasasında değişiklik önerisi.

Mahkemeler ve icra dairelerinden avukatlara "elden takip" yetkili olarak verilen müzekkereler nedeni ile uygulamada çeşitli güçlüklerle karşılaşmakta, Avukatlık Yasası'nun 2. ve 56. maddelerindeki hak ve yetkiler fiilen kullanılamamaktadır.

Müzekkerelerin kabul edilmemesine gerekçe olarak Tebligat Yasası gösterilmekte ve Avukatlık Yasası ile uyum sağlanamadıkça sorunun çözülemeyeceği anlaşılmaktadır.

TBB'NİN
TBMM VE
HUKUKÇU
MİLLETVEKİLLERİ
İLE TEMASLARI

Bu nedenle ekte sunduğumuz değişiklik taslağı hazırlanmış ve Tebligat Yasası'nın engel olarak öne sürülen hükümlerinin Avukatlık Yasası'na uygun hale getirilmesi amaçlanmıştır.

Yasa değişikliğinin gerçekleştirilebilmesi konusunda gereğini takdirlerinize saygılarımla sunarım.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Eki:1

**CMK KAPSAMINDA MÜDAFİ/VEKİL
GÖREVLENDİRİLMESİNDE
KARŞILAŞILAN SORUNLARIN
ÇÖZÜMÜNE YÖNELİK
ÇALIŞMALAR
(CMK SERÜVENİMİZ)**

5615 SAYILI KANUN'UN İLGİLİ MADDELERİ

MADDE 26 - 19.3.1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 180. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde geçen "yüzde üçü" ibareleri "yüzde ikisi" şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Maliye Bakanlığı'nca iki yıl öncesine ait kesin hesap sonuçlarına göre tespit edilen toplam tutarlar esas alınarak 492 sayılı Harçlar Kanunu'na bağlı (1), (2) ve (3) sayılı tarifelere göre alınan harçların yüzde biri ile idari nitelikteki para cezaları hariç olmak üzere para cezalarının yüzde biri; her yıl Mart ayının sonuna kadar Türkiye Barolar Birliği adına açılan hesaba aktarılır ve zorunlu müdafî ve vekil görevlendirme ile ilgili cari giderler bu hesaptan ödenir. Bu hesap, münhasıran zorunlu müdafî ve vekil görevlendirme ile ilgili cari giderler için kullanılır ve yılı içinde harcanmayan paralar, ertesi yıla aynen aktarılır. Bu paraların barolar arasındaki dağıtımını, harcanması ve bu hizmet için çalıştırılacak personele ilişkin hususlar, Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle Adalet Bakanlığı ile Türkiye Barolar Birliği tarafından birlikte çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir."

GEÇİCİ MADDE 1- 23/3/2005 tarihli ve 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un 6.12.2006 tarihli ve 5560 sayılı kanununun 30.

CMK
SERÜVENİ

maddesi ile değişmeden önceki 13. maddesine göre, 19.12.2006 tarihine kadar Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince baro tarafından müdafî ve vekil olarak görevlendirilen avukatlara ödenmesi gereken ücret karşılığı tutarın kalan kısmı, ilgililere ödenmek üzere Adalet Bakanlığı bütçesine aktarılacak ödenekten tahakkuk ettirmek suretiyle ödenir. Ödemelere ilişkin usul ve esaslar Adalet ve Maliye Bakanlıkları ile Türkiye Barolar Birliği'nce birlikte belirlenir.

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 12445

Ankara 02/04/2007

ADALET BAKANLIğI ANKARA

Konu: Ceza İşleri Genel Müdürlüğü'nün 28.3.2007 tarih 016861 sayılı yazısı

23.2007 tarihli ve 26450 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Müdafî ve Vekillerin Görevlendirilmeleri İle Yapılacak Ödemelerin Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin 10, 11 ve Geçici 1'inci maddelerinde yapılması düşünülen değışikliklere ilişkin taslak metin hakkında istenilen görüşlerimizi bu konuda Başkanlığımızda, Ankara Barosu Başkanı Av.Vedat Ahsen COŞAR, İstanbul Barosu Başkanı Av.Kazım KOLCUOĞLU, İzmir Barosu Başkanı Av.Nevzat ERDEMİR ve Zonguldak Barosu Başkanı Av.Erol MEKİK'den oluşturduğumuz komisyon ile birlikte açıklamak üzere Sayın Adalet Bakanımızdan randevu dileğimizi takdirlerinize saygılarımla sunarım.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Adres : Çetin Emoç Bulvarı No:46 06520 Balgat - ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi:www.barobirlik.org.tr e mail: admin@barobirlik.org.tr

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Ankara 28/03/2007

BARO BAŞKANLIğI

.....

DUYURU NO:2007/38

Adalet Bakanlığı'nın, "*CMK Gereğince Müdafı ve Vekillerin Görevlendirilmeleri İle Yapılacak Ödemelerin Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik*" de değişiklik yapılmasına ilişkin yazısı ekte sunulmuştur.

Konu hakkında baronuz görüşlerinin en kısa zamanda Başkanlığımıza bildirilmesini rica ederim.

Saygılarımla

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemic ÖZOK

Eki:1

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06460 Balgat – ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi: www.barobirlik.org.tr e mail: admin@barobirlik.org.tr

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

GÜNLÜ
ÇOK İVEDİ

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.05-010.03.01-48-2006/
Konu : Yönetmelik değişikliği taslağı
hakkında görüş talebi

.../.../2007

28.03.07 016861

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

Uygulamada yaşanan sorunların giderilebilmesi amacıyla, 02/03/2007 tarihli ve 26450 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Müdafî ve Vekillerin Görevlendirilmeleri ile Yapılacak Ödemelerin Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin 10, 11 ve Geçici 1'inci maddelerinde yapılması düşünülen değişikliklere ilişkin taslak metin ekte sunulmuştur.

Sözü edilen Yönetmelik değişikliği taslağı hakkındaki görüş, değerlendirme ve tekliflerinizin, 5 gün içerisinde Ceza İşleri Genel Müdürlüğüne gönderilmesini, Ayrıca cevabınızın elektronik ortamda ismail.zararsiz@adalet.gov.tr adresine iletilmesini,

Arz ederim.

Fahri KASTIRGA
Hâkim
Bakan a.
Müsteşar

EK:
Yönetmelik değişikliği taslağı (2 sayfa)

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
GELEN EVRAK	
Tarih: 28.3.2007	Sayı: 25467
EK: Yönetmelik	İht: CMK

Mihrî Müdafaa Cad. 22 Bakanlıklar 06659 ANKARA Ayrıntılı bilgi için iribat: İsmail ZARARSIZ Ter. Hâkim
Telefon: (0 312 414 74 23) Faks: (0 312 418 98 59)
e-posta: cigrm@adalet.gov.tr Elektronik Ağ: www.adalet.gov.tr

YÖNETMELİĞİN 10 VE 11. MADDELERİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN TASLAK METNİ

1. Yönetmeliğin 10. maddesinin onbirinci fıkrasının mevcut hali:

Ödemeye ilişkin esaslar

MADDE 10 - (11) Müdafî veya vekillik ücretinin belirlenmesinde sarf kararının düzenlendiği tarihte yürürlükte bulunan Tarife esas alınır.

2. Yönetmeliğin 10. maddesinin onbirinci fıkrasının "değiştirilmiş" hali:

Ödemeye ilişkin esaslar

MADDE 10 - (11) Müdafî veya vekillik ücretinin belirlenmesinde ücrete hak kazanılan hukuki yardımın yapıldığı sarf kararının düzenlendiği tarihte yürürlükte bulunan Tarife esas alınır.

3. Yönetmeliğin 11. maddesinin "mevcut" hali:

Ücretin ödenme usulü

MADDE 11 - (1) Müdafî veya vekil; soruşturma evresinde ifade alma ve sorguya, kovuşturma evresinde ise bir oturuma katılmakla Tarifede belirlenen meblağı almaya hak kazanır. Bu meblağ, soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısı veya kovuşturmayı yapan mahkeme hakimi tarafından düzenlenecek sarf kararı ve serbest meslek makbuzuna istinaden ödeme emri belgesiyle ödenir.

(2) Zorunlu yol giderleri ise buna ilişkin belge veya gider pusulasının ibrazı üzerine birinci fıkrada sayılan mercilerce düzenlenen sarf kararına istinaden ödeme emri belgesiyle ödenir.

(3) Ödeme emri belgeleri, soruşturma veya kovuşturmanın yapıldığı yer Cumhuriyet Başsavcılığınca düzenlenir.

4. Yönetmeliğin 11. maddesinin “değiştirilmiş” hali:

Ücretin ödenme usulü.

MADDE 11 - (1) Müdafî veya vekil; soruşturma evresinde ifade alma ve sorguya, kovuşturma evresinde ise bir oturuma katılmakla Tarifede belirlenen meblağı almaya hak kazanır. Bu meblağ, soruşturmayı yürüten Cumhuriyet Savcısı veya kovuşturmayı yapan mahkeme hakimi tarafından düzenlenecek sarf kararı ve serbest meslek makbuzuna istinaden ödeme emri belgesiyle ödenir.

(2) Zorunlu yol giderleri ise de buna ilişkin belge veya gider pusulasının ibrazı üzerine birinci fıkrada sayılan mercilerce düzenlenen sarf kararına istinaden ödeme emri belgesiyle ödenir.

(3) Müdafî veya vekilin; görevlendirme yazısı, katıldığı soruşturma veya kovuşturma evresine ilişkin tutanağın onaylı örneği (evrakın çok sayıda olması halinde ilk ve son sayfa), varsa yapmış olduğu zorunlu yol giderlerine ilişkin belge veya gider pusulası ile serbest meslek makbuzunu baroya vermesi üzerine, baro tarafından bu Yönetmelik ve Tarife hükümlerine göre gerekli incelemeler yapıp hukuki yardımın yapıldığı Cumhuriyet başsavcılığı veya mahkemelere göre gruplandırılmış ayrıntılı ödeme listeleri makul sürelerde hazırlanır ve ekindeki dayanak belgeler ile birlikte soruşturma veya kovuşturmanın yapıldığı yer Cumhuriyet Başsavcılığı'na teslim edilir.

(4) Müdafî veya vekil sigortalı olarak çalışmakta ise yanında çalıştığı avukatın, avukatlık bürosu ya da avukatlık ortaklığı şeklinde çalışmakta ise büro veya ortaklığın serbest meslek makbuzunu kullanır.

(5) Cumhuriyet Başsavcılığı'nca listeler ve ekindeki dayanak belgeler incelendikten sonra, müdafî veya vekile ödemesi gereken Tarifede yazılı meblağ ile varsa zorunlu yol giderlerini de kapsayan toplam ücret, ödeme emri belgesiyle ödenir ve yapılan ödemeler yargılama giderlerinin hesabında

dikkate alınmak üzere soruşturma ya da kovuşturma dosyalarına bildirilir.

(6) Ödeme emri belgeleri, soruşturma veya kovuşturmanın yapıldığı yer Cumhuriyet Başsavcılığı'na gecikmeksizin düzenlenir.

5. Yönetmeliğin Geçici 1. maddesinin “mevcut” hali:

GEÇİCİ MADDE 1 - (1) 19.12.2006 tarihi ile bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih arasında Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca soruşturma ve kovuşturma makamlarının talebi üzerine görevlendirilmiş müdafî veya vekillere ilişkin hususlarda da bu Yönetmelik hükümleri ile 2007 yılı Tarifesi uygulanır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen döneme ilişkin olarak serbest meslek makbuzu ile yol giderlerini gösteren belge veya gider pusulasının ibrazı üzerine sarf kararları ve ödeme emri belgeleri, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç üç ay içerisinde düzenlenir.

6. Yönetmeliğin Geçici 1. maddesinin “değiştirilmiş” hali:

GEÇİCİ MADDE 1 - (1) 19.12.2006 tarihi ile bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih arasında Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca soruşturma ve kovuşturma makamlarının talebi üzerine görevlendirilmiş müdafî veya vekillere ilişkin hususlarda da bu Yönetmelik hükümleri ile 2007 yılı Tarifesi uygulanır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen döneme ilişkin olarak barolar tarafından hazırlanan serbest meslek makbuzu ile yol giderlerini gösteren belge veya gider pusulasının ibrazı üzerine, ayrıntılı ödeme listelerinin Cumhuriyet Başsavcılığı'na teslim edilmesi üzerine sarf kararları ve ödeme emri belgeleri, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç üç ay içerisinde gecikmeksizin düzenlenir.

YÖNETMELİK

Adalet Bakanlığından:

CEZA MUHALEMESİ KANUNU GEREĞİNCE MÜDAFİ VE VEKİLLERİN GÖREVLENDİRİLMELERİ İLE YAPILACAK ÖDEMELERİN USUL VE ESASLARINA İLİŞKİN YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince soruşturma ve kovuşturma makamlarının talebi üzerine müdafî veya vekillerin görevlendirilmeleri ile bu kişilere yapılacak ödemelere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Yönetmelik, Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince müdafî veya vekil görevlendirilmesi ile bu kişilere yapılacak ödemeleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Yönetmelik, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 150,234 ve 239 uncu maddeleri ile 23/3/2005 tarihli ve 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 13. maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

a. Baro: Hukukî yardımın yapılacağı yerin bağlı bulunduğu baroyu,

b. Kovuşturma: İddianamenin kabulüyle başlayıp hükmün kesinleşmesine kadar geçen evreyi,

c. Soruşturma: Yetkili mercilerce suç şüphesinin öğrenilmesinden; kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilen hâllerde bu kararın kesinleşmesine, kamu davası açılan hallerde ise iddianamenin kabulüne kadar geçen evreyi,

ç. Tarife: Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 13. maddesi gereğince Türkiye Barolar Birliği'nin görüşü alınarak her yıl Adalet ve Maliye Bakanlıklarınca hazırlanan ve müdafî veya vekillere ödenecek meblâğları gösteren tarifeyi,

d. Ücret: Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince baro tarafından görevlendirilen müdafî veya vekile Tarife gereğince ödenecek meblâğ ile 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri uyarınca mutat olan taşıta göre gerçek masraf üzerinden yapılan zorunlu yol giderlerini, acele ve zorunlu hâllerde ise bu Yönetmeliğin II. maddesinin birinci fıkrasında sayılan mercilerin uygun görmesi üzerine mutat taşıt dışındaki araçlarla yapılan zorunlu yol giderlerini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Müdafî veya Vekillere İlişkin Hükümler

Müdafî veya vekillerin görevlendirilmesi

MADDE 5 - (1) Şüpheli veya sanıktan kendisine bir müdafî seçmesi istenir. Müdafî seçebilecek durumda olmadığını beyan ederse, görevlendirilecek müdafî yapılacak ödemelerin

yargılama giderlerinden sayılacağı ve mahkûmiyeti hâlinde kendisinden tahsil edileceği hususu hatırlatılarak talep ettiği takdirde barodan bir müdafî görevlendirmesi istenir.

(2) Şüpheli veya sanık; çocuk, kendisini savunamayacak derecede malûl veya sağır ve dilsiz ise ya da hakkında alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren bir suçtan dolayı soruşturma ya da kovuşturma yapılıyorsa istemi aranmaksızın barodan bir müdafî görevlendirmesi istenir. Ancak bunun için şüpheli veya sanığın müdafîinin olmaması şarttır.

(3) İkinci fıkrada sayılan hâllerde kovuşturma aşamasında sanığa iddianamenin tebliği için çıkarılan çağrı kağıdına ayrıca *“tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içinde müdafîi bulunup bulunmadığını bildirmesi, bildirimde bulunmadığı takdirde barodan bir müdafî görevlendirmesinin isteneceği, görevlendirilen müdafîe ödenecek ücretin yargılama giderlerinden sayılacağı ve mahkûmiyeti hâlinde kendisinden tahsil edileceği”* hususunu hatırlatan meşruhat verilir. Sanığın tutuklu olması hâlinde Ceza Muhakemesi Kanununun 176 ncı maddesinin üçüncü fıkrası gereğince yapılan işlemler sırasında yukarıda belirtilen meşruhat hatırlatılır. Sanık tarafından bildirimde bulunulmadığı, tebligat yapılmadığı veya tutuklu sanığın müdafîi olmadığını bildirmesi hâlinde duruşma günü beklenmeksizin barodan bir müdafî görevlendirmesi istenir.

(4) Vekili bulunmayan mağdur, şikâyetçi veya katılanın talep etmesi halinde, barodan bir vekil görevlendirmesi istenir.

(5) Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince mağdur veya suçtan zarar gören için zorunlu olarak vekil görevlendirilmesi gereken hallerde istemi aranmaksızın barodan bir vekil görevlendirmesi istenir. Ancak bunun için mağdur veya suçtan zarar görenin vekilinin olmaması şarttır.

(6) Müdafî veya vekil görevlendirilmesi; soruşturma evresinde ifadeyi alan merci veya sorguyu yapan hakim, kovuşturma evresinde ise mahkeme tarafından barodan talep edilir.

Görevlendirme esasları

MADDE 6 - (1) Soruşturma evresinde görev yapan müdafî veya vekil, engel bulunmadığı takdirde kovuşturma evresinde de öncelikle görevlendirilir.

(2) Soruşturma veya kovuşturma makamlarınca aralarında menfaat çatışması bulunduğu bildirilmediği takdirde birden fazla şüpheli, sanık, mağdur, şikayetçi, suçtan zarar gören veya katılan için aynı müdafî veya vekil görevlendirilebilir.

(3) Baro tarafından müdafî veya vekil olarak atanan avukat, haklı mazereti halinde görevlendirilmesine ilişkin yazıya dayanarak başka bir avukata yetki verebilir.

(4) Müdafî veya vekilin mesleği bırakması ya da kanuni engellerle davadan çekilmesi halinde, baro tarafından yeni bir müdafî veya vekil görevlendirilir.

(5) Dosyada görevli müdafî veya vekilin, istinaf veya temyiz kanun yolu muhakemesinde yapılacak duruşmaya katılmayacağını bildirmesi durumunda, zorunlu müdafî veya vekil gerektiren hallerde görevlendirme, kanun yolu incelemesini yapacak mahkeme tarafından o yer barosundan istenir.

(6) Müdafî veya vekil, soruşturma evresinde ya da duruşmada hazır bulunmaz veya vakitsiz olarak duruşmadan çekilir veya görevini yerine getirmekten kaçınırsa, Cumhuriyet savcısı, hakim veya mahkeme derhal başka bir müdafî veya vekil görevlendirilmesi için gerekli işlemi yapar.

Görevin sona ermesi

MADDE 7 - (1) Müdafî veya vekilin görevi;

a. Soruşturma evresinde; kovuşturmayaya yer olmadığına dair kararın kesinleşmesi, yetkisizlik veya görevsizlik kararı, kamu davası açılması halinde ise iddianamenin kabulü kararı verilmesi,

b. Kovuşturma evresinde; yargılamanın yapıldığı il veya ilçe dışında yargılamayı gerektirir görevsizlik veya yetkisizlik kararı, esasa ilişkin hükmün kesinleşmesi ya da davanın nakline karar verilmesi, c) Müdafî, vekil veya kendisine müdafî ya da vekil görevlendirilen kişinin ölmesi, ç) Kişinin kendisine bir müdafî veya vekil seçmesi, hallerinde sona erer.

(2) Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince soruşturma ve kovuşturma makamlarının talebi üzerine görevlendirilen müdafî veya vekil azledilemez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Ödeme Usul ve Esasları

Ücret

MADDE 8 - (1) Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince baro tarafından görevlendirilen müdafî veya vekile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nden ayrı olarak hazırlanacak "Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Görevlendirilen Müdafî ve Vekillere Yapılacak Ödemelere İlişkin Tarife" gereğince ödenecek meblağ Adalet Bakanlığı bütçesinde bu amaçla ayrılan ödenekten karşılanır.

(2) Müdafî veya vekilin görevi gereği yaptığı zorunlu yol giderleri ayrıca ödenir.

(3) Müdafî veya vekile Tarife gereğince ödenen meblağ ile zorunlu yol giderleri yargılama giderlerinden sayılır.

Tarife

MADDE 9 - (1) Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince baro tarafından görevlendirilen müdafî veya vekile ödenecek meblağ, Türkiye Barolar Birliğinin görüşü de alınmak suretiyle Adalet ve Maliye Bakanlıkları tarafından her yıl Aralık ayında hazırlanan ve 1 Ocak tarihinden geçerli olmak üzere

düzenlenen Tarifede gösterilir. Tarife ayrıca *Resmî Gazete'*de yayımlanır.

Ödemeye ilişkin esaslar

MADDE 10 - (1) Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince görevlendirilen müdafî veya vekile soruşturma ve kovuşturma evreleri için ayrı ayrı olmak üzere Tarifede belirlenen ücret ödenir.

(2) Soruşturma evresinde kolluk görevlileri, Cumhuriyet savcısı ve mahkeme huzurunda yapılan ifade alma veya sorgu için farklı avukatların görevlendirilmesi halinde tek bir ücret ödenir ve bu ücret görevli avukatlara katkıları oranında paylaşılır.

(3) Aynı soruşturma veya kovuşturma evresinde bir kişi için aynı avukata birden fazla ücret ödenmez.

(4) Aralarında menfaat çatışması bulunmayan birden fazla şüpheli, sanık, mağdur, şikayetçi, suçtan zarar gören veya katılan için görevlendirilen aynı müdafî ya da vekile bu kişilerin her biri için ayrı, ancak en fazla on kişi ücreti ödenir.

(5) Yetki belgesi ile görevlendirilen avukata ayrıca ücret ödenmez.

(6) Müdafî veya vekil olarak görevlendirilen avukatın mesleği bırakması ya da kanuni engellerle davadan çekilmesi halinde baro tarafından yeniden görevlendirilen müdafî veya vekile de Tarifede yazılı ücret ödenir.

(7) Bu Yönetmeliğin 7. maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen görevsizlik ile yetkisizlik veya davanın nakli sebebiyle müdafîlik ya da vekillik görevinin sona ermesi hallerinde Tarifede yazılı ücret ödenir.

(8) Kavuşturma evresinde görevsizlik kararı verilerek dosyanın yargılamanın yapıldığı il veya ilçe içindeki üst dere-

celi mahkemeye gönderilmesi halinde Tarifede yazılı ücretler arasındaki fark ilaveten ödenir.

(9) Kişinin kendisine bir müdafî veya vekil seçmesi nedeniyle görevi sona eren müdafî ya da vekile Tarifede yazılı ücret ödenir.

(10) Cumhuriyet savcılığı veya mahkemenin talebi üzerine istinabe işlemi sırasında görevlendirilen müdafî veya vekile Tarifede yazılı ücretin yarısı ödenir.

(11) Müdafî veya vekillik ücretinin belirlenmesinde sarf kararının düzenlendiği tarihte yürürlükte bulunan Tarife esas alınır.

Ücretin ödenme usulü

MADDE 11 - (1) Müdafî veya vekil; soruşturma evresinde ifade alma ve sorguya, kavuşturma evresinde ise bir oturuma katılmakla Tarifede belirlenen meblağı alınaya hak kazanır. Bu meblağ, soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısı veya kavuşturmaya yapan mahkeme hakimi tarafından düzenlenecek sarf kararı ve serbest meslek makbuzuna istinaden ödeme emri belgesiyle ödenir.

(2) Zorunlu yol giderleri ise buna ilişkin belge veya gider pusulasının ibrazı üzerine birinci fıkrada sayılan mercilerce düzenlenen sarf kararma istinaden ödeme emri belgesiyle ödenir.

(3) Ödeme emri belgeleri, soruşturma veya kavuşturma yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığınca düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

Yürürlük tarihinden öncesine ilişkin uygulama

GEÇİCİ MADDE 1 - (1) 19/12/2006 tarihi ile bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih arasında Ceza Muhakemesi

CMK
SERÜVENİ

Kanunu uyarınca soruşturma ve kavuşturma makamlarının talebi üzerine görevlendirilmiş müdafî veya vekillere ilişkin hususlarda da bu Yönetmelik hükümleri ile 2007 yılı Tarifesi uygulanır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen döneme ilişkin olarak serbest meslek makbuzu ile yol giderlerini gösteren belge veya gider pusulasının ibrazı üzerine sarf kararları ve ödeme emri belgeleri, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç üç ay içerisinde düzenlenir.

Yürürlük

MADDE 12 - (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13 - (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Adalet Bakanı yürütür.

2 Mart 2007 CUMA
Sayı: 26450

Resmi Gazete

Adalet ve Maliye Bakanlıklarından:

CEZA MUHAKEMESİ KANUNU GEREĞİNCE GÖREVLENDİRİLEN MÜDAFİ VE VEKİLLERE YAPILACAK ÖDEMELERE İLİŞKİN 2007 YILI TARİFESİ

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Tarifenin amacı, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince soruşturma

ve kovuşturma makamlarının talebi üzerine görevlendirilen müdafî veya vekillere ödenecek meblağları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Tarife, Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince görevlendirilen müdafî veya vekillerin yapacakları hukuki yardımlar için uygulanır.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Tarife, 23/3/2005 tarihli ve 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanununun 13. maddesi gereğince hazırlanmıştır.

Tarife

MADDE 4 - (1) Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince yapılan hukuki yardımlara yönelik işlemlerde;

- a. Soruşturma evresinde takip edilen işler için 130 YTL,
- b. Sulh ceza mahkemelerinde takip edilen davalar için 200 YTL,
- c. Asliye ceza mahkemelerinde takip edilen davalar için 220 YTL,
- ç. Ağır ceza mahkemelerinde takip edilen davalar için 400 YTL,
- d. Çocuk mahkemeleri:
  1. Çocuk mahkemelerinde takip edilen davalar için 220 YTL,
  2. Çocuk ağır ceza mahkemelerinde takip edilen davalar için 400 YTL,

CMK
SERÜVENİ

e. Kanun yolları mahkemeleri:

1. Bölge adliye mahkemelerinde görülen duruşmalı davalar için 400 YTL,

2. Yargıtay da görülen duruşmalı davalar için 450 YTL, öderir.

Yürürlük

MADDE 5 - Bu Tarife yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı:11354

Ankara 29/01/2007

ADALET BAKANLIğI
Ceza İşleri Genel Müdürlüğü
ANKARA

İLGİ:19.01.2007 günlü B.03.0.CİG.0.00.00.05-010.03.01-48-06/2933 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde gönderilen "*Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Müdafî ve Vekillerin Görevlendirilmeleri ile Ödenecek Ücretlerin Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik Taslağı*" hakkında Türkiye Barolar Birliği'nin görüşleri ile Barolarımızdan gelen ve bir dosya haline getirilen görüşler ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunanm.

Saygılarımla

Eki: Dosya

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06520 Balgat - ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi:www.barobirlik.org.tr e mail: admin@barobirlik.org.tr

Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Müdafî ve Vekillerin Görevlendirilmeleri İle Ödenecek Ücretlerin Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik Taslağına İlişkin TBB ve Barolarımızın Görüşleri

Taslağın Genelindeki Görüş ve Değerlendirme	Teklif
<p>Türkiye Barolar Birliği, CMK kapsamında müdafî ve vekil görevlendirmelerinden kaynaklanan sorunların giderilmesi için yasa değişikliği çalışmalarında, temel görüşünün; soruşturma aşamasında herhangi bir sınırlamaya tabi tutmadan her olayda, istekte bulunan her şikayetçi ve şüpheliye baro tarafından avukat görevlendirilmesini, kovuşturma aşamasında ise suç ve ceza açısından herhangi bir ayırım yapmadan, maddi durumunun uygun olmaması nedeni ile müdafî ya da vekil seçemeyeceğini bildiren kimselere baro tarafından "<i>adli yardım</i>" kuralları kapsamında avukat görevlendirilmesi olduğunu belirtmiştir.</p> <p>Bu görüşümüz kabul edilmeyerek, zorunlu müdafîliği daraltan, bu alanda uygulanacak avukat ücretine ilişkin tarifeyi hazırlama yetkisini Avukatlık Yasası'na aykırı olarak Türkiye Barolar Birliği'nden alan, görevlendirme ve ücretin ödenmesine ilişkin hususları düzenleyen yönetmeliği hazırlama yetkisini de Türkiye Barolar Birliği'nden alan 5560 sayılı yasaya dayanılarak hazırlanan Yönetmelik Taslağı da yasadaki olumsuzlukları sürdürmektedir.</p> <p>Yönetmelik Taslağı baro tarafından atanan müdafî/vekilin ücretinin savcılık veya mahkeme tarafından sarf kararı ile ödenmesine ilişkin düzenlemeler ile savunmanın iddia ve hüküm makamına karşı bağımsızlığını önemli ölçüde zedelemektedir.</p>	<p>Cumhuriyet Savcılığı veya mahkemenin avukata ücretinin ödenmesine ilişkin "<i>sarf kararı</i>" vermesinin gerek yoktur.</p> <p>Avukat, sorgu ya da duruşma tutanağını görevlendirmeyi yapan baro başkanlığına sunmalı ve baro ödeme emrini düzenlemelidir.</p>

Taslak Maddesi	Görüş ve Değerlendirme	Teklif
<p>Amaç MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince soruşturma ve kovuşturma makamlarının talebi üzerine müdafî veya vekillerin görevlendirilmeleri ile bu kişilere ödenecek ücrete ilişkin usul ve esasların düzenlenmesidir.</p>		
<p>Kapsam MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince müdafî veya vekil görevlendirilmesi ile bu kişilere yapılacak ödemeleri kapsar.</p>		

<p>Dayanak MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, Ceza Muhakemesi Kanununun 150 nci ve 23/03/2005 tarihli ve 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 13. maddesi gereğince hazırlanmıştır.</p>	<p>Tanımlar MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte yer alan; a) Baro: Hukukî yardımın yapılacağı yerin bağlı bulunduğu baroyu, b) Kovuşturma: İddianamenin kabulüyle başlayıp, hükmün kesinleşmesine kadar geçen evreyi,</p>

<p>c) Soruşturma: Yetkili mercilerce suç şüphesinin öğrenilmesinden; kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilen hâllerde bu kararın kesinleşmesi, kamu davası açılan hâllerde ise iddianamenin kabulüne kadar geçen evreyi,</p> <p>ç) Tarife: Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 13. maddesi gereğince Türkiye Barolar Birliğinin görüşü alınarak her yıl Adalet ve Maliye Bakanlıklarınca hazırlanan ve müdafî veya vekillere ödenecek ücretleri gösteren tarifeyi,</p> <p>ifade eder.</p>	
<p>Müdafî veya vekillerin görevlendirilmesi</p> <p>MADDE 5- (1) Şüpheli veya sanıktan kendisine bir müdafî seçmesi istenir.</p>	

		<p>Müdafii seçebileceği durumda olmadığını beyan ederse kendisine, görevlendirilecek müdafii için ödenecek ücretin yargılama giderlerinden sayılacağı hususu hatırlatılarak talebi hâlinde bir müdafii görevlendirilir.</p> <p>(2) Şüpheli veya sanık; çocuk, kendisini savunamayacak derecede malûl veya sağır ve dilsiz ise ya da hakkında alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren bir suçtan dolayı soruşturma ya da kovuşturma yapılıyorsa istemi aranmaksızın bir müdafii görevlendirilir. Ancak bunun için şüpheli veya sanığın müdafinin olmaması şarttır. (3) İkinci fıkrada sayılan hâllerde kovuşturma aşamasında sanığa "tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içinde müdafii bulunup bulunmadığını bildirmesi, bildirimde bulunmadığı takdirde müdafii</p>
--	--	---

<p>olmadığının kabul edileceği" meşruhatını taşıyan tebligat çıkartılır. Sanık tarafından bildirimde bulunulmadığı takdirde bir müdafî görevlendirilir.</p> <p>(4) Müdafî veya vekil, soruşturma evresinde ifadeyi alan merciin veya sorguyu yapan hâkimin, kovuşturma evresinde ise mahkemenin talebi üzerine baro tarafından görevlendirilir.</p>	<p>5320 sayılı Yasa'da yapılan değişiklikle (Madde 13) soruşturma safhasında ifadeyi alan merciin veya sorguyu yapan hakimin talebi ile müdafî görevlendirilmesinin yapılacağına dair hükmü CMK 149 ve diğer maddeleri ile çelişmektedir. Talep beklenmeden de görevlendirme yapılması esastır. CMK işlemi başladığı anda görevlendirme yapılması esastır.</p>	
<p>Görevlendirme esasları</p> <p>MADDE 6- (1) Soruşturma evresinde görev yapan müdafî veya vekil, engel bulunmadığı takdirde kovuşturma evresinde de öncelikle görevlendirilir.</p> <p>(2) Soruşturma veya kovuşturma maddelerinin aralarında menfaat çatışması bulunduğu bildirilmediği takdirde, birden fazla şüpheli, sanık, mağdur, şikâyetçi veya katılan için aynı müdafî veya vekil görevlendirilebilir.</p>		

<p>(3) Baro tarafından müdafî veya vekil olarak atanan avukat, görevlendirilmesine ilişkin yazıya dayanarak başka bir avukata yetki verebilir.</p> <p>(4) Müdafî veya vekilin mesleği bırakması ya da kanunî engellerle davadan çekilmesi hâlinde, baro tarafından yeni bir müdafî veya vekil görevlendirilir.</p> <p>(5) Kanun yolu muhakemesinde yapılacak duruşma için müdafî veya vekil talep edilmesi hâlinde görevlendirme, kanun yolu incelemesinin yapılacağı yer barosunca yapılır.</p> <p>(6) Müdafî veya vekil, duruşmada hazır bulunmaz veya vaktisiz olarak duruşmadan çekilir veya görevini yerine getirmekten kaçınırsa, hâkim veya mahkeme derhal başka bir müdafî veya vekil görevlendirilmesi için gerekli işlemi yapar.</p>	<p>(1) Görev alacak avukatlar baro başkanlığından yazılı talepte bulunanlar arasından seçilir. <u>Barolar tarafından verilen eğitim programına katılan avukatlara öncelik tanınır.</u> (Taslak 6/1 in son kelimesi "görevle ndirilir" değil, "görevlendirilebilir" olmalıdır.) 6/6'ya "soruşturmanın" da eklenmesi gerekir. (3) mesleki mazette olma koşulu eklenmelidir.</p>
--	---

<p>Görevin sona ermesi MADDE 7- (1) Müdafî veya vekilin görevi; a) Soruşturma evresinde; kovuşturmaya yer olmadığına dair kararın kesinleşmesi, yetkisizlik veya görevsizlik kararı, kamu davası açılması hâlinde ise iddianamenin kabulü kararı verilmesi, b) Kovuşturma evresinde; yetkisizlik veya esasa ilişkin hükmün kesinleşmesi ile davanın nakline karar verilmesi, c) Müdafî, vekil veya kendisi için müdafî ya da vekil görevlendirilen kişinin ölmesi, ç) Kişinin kendisine bir müdafî veya vekil seçmesi, hâlinde sona erer. (2) Müdafî veya vekil azledilemez ancak; müdafî, vekil ya da kendisi için görevlendirme yapılan kişinin baro tarafından kabul edilen haklı sebeplerinin varlığı</p>		<p>Madde 7- BİRİN-Cİ FIKRANIN (b) BENDİNE "görevsizlik" eklenmelidir.</p>
--	--	--

<p>hâlinde önceki müdafî ya da vekilin görevine son verilerek yeni bir müdafî veya vekil görevlendirilir.</p>	<p>Bu bölümde yer alan düzenlemeler avukatların meslek örgütü olan baroları devre dışı bırakan, avukatın ve savunmanın bağımsızlığını zedeleyen hükümler içermektedir.</p> <p>Baroları avukat atanmasını takip eden bürokratik bir makam haline getiren bu düzenleme zaman içerisinde atanan avukatların meslek kuruluşundan kopması ve yargı makamları nezdinde görev yapan avukatlar grubu oluşturulması sonucuna gidecektir. Bir nevi "<i>Hazine avukatlığına</i>" benzer uygulama ile mahkemele-re veya savcılığa bağlı "<i>CMK avukatlığı</i>" kurumu oluşturacaktır. Bu durum iddia ve savunma makamlarının aynı merci elinde toplanması sonucunu doğurur ki yargılama makamlarının bağımsız olmadığı bir yargı faaliyeti bağımsız yargı sayılamaz.</p>
<p>ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Ödeme Usul ve Esasları</p>	

Ayrıca avukatın sadece yol giderlerini almasına ilişkin düzenleme yapıp diğer giderlerine ilişkin hüküm getirilmemesi eksiklik olmuştur.

12. madde hükmü ile barolar sadece avukat atanmasını takip eden bir birim haline getirilmiş, bu takip işlemi için kağıt kalem parası kabilinden bir ödeme öngörülerek barolar avukat atamalarının mali yönünden dışlanmış, bu görev yargı mercilerini sırtına yüklenmiştir.

Bu hüküm uyarınca 200 ve daha az üyeye sahip baroya aylık olarak 800 YTL ödeme yapılacaktır. En çok üyeye sahip İstanbul barosu müdafî görevlendirme işi için aylık (400 X 8 = 3200 YTL) alabilecektir. Müdafî ve vekil görevlendirme ile ilgili olarak pek çok yazışma, telefon ve haberleşme gideri olan, bu avukatların eğitimi ile ilgili olarak ciddi görevler üstlenen barolar ekonomik olarak bu işleri yapamaz hale gelecektir.

<p>Ücret</p> <p>MADDE 8- (1) Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince baro tarafından görevlendirilen müdafî veya vekile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nden ayrı olarak hazırlanacak Tarife gereğince ödenecek ücret, Adalet Bakanlığı bütçesinde bu amaçla ayrılan ödenekten karşılanır.</p> <p>(2) Müdafî veya vekilin görevi gereği bürosunun bulunduğu yer belediye sınırları dışına çıkması hâlinde yaptığı zorunlu yol giderleri ayrıca ödenir. Bunun için yapılan giderin usulüne uygun şekilde düzenlenen bir belgeye dayandırılması gerekir.</p> <p>(3) Müdafî veya vekile Tarife gereğince ödenen ücret ile ikinci fıkrada belirtilen zorunlu yol gideri yargılama giderlerinden sayılır.</p>	<p>"Ücret" kenar başlıklı bu maddenin ikinci fıkrasında müdafî veya vekilin zorunlu giderleri düzenlenirken, sadece büronun bulunduğu yer belediye sınırları dışına çıkılması durumunda yapılan yol giderleri zorunlu gider sayılmakta ve bu giderin usulüne uygun şekilde düzenlenen bir belgeye dayandırılması durumunda ödenmesi öngörülmektedir.</p> <p>Öncelikle, sadece yol giderlerinin zorunlu gider olarak kabulü yerinde değildir. Görevlendirilen işle ilgili fotokopi ve diğer kırtasiye giderlerinin de karşılanması gerekir.</p> <p>Yol giderinin ise ancak büronun bulunduğu yer belediye sınırları dışına çıkılması ile sınırlanması da özellikle Büyükşehirlerde görev yapan meslektaşlarımızın mağduriyetine yol açacaktır.</p>	<p>(2) Müdafî veya vekile görevlendirildiği iş gereği yapmak zorunda olduğu yol ve kırtasiye giderlerine karşılık olarak ücretin onda biri kadar zorunlu gider ödenir. Bu oran aşan harcamalar usulüne uygun şekilde düzenlenen bir belgeye dayandırıldığında ayrıca ödenir.</p>
---	---	--

<p>İkinci fıkranın yu- karıdaki gibi de- ğişmesi durumun- da üçüncü fıkra- daki "zorunlu yol gideri" tanımının "zorunlu gider" olarak yazılması gerekecektir.</p>	<p>•</p>	<p>Tarife MADDE 9- (1) Ceza Muhakemesi Ka- nunu gereğince baro tarafından görev- lendirilen müdafî veya vekile ödenecek ücret, Türkiye Barolar Birliği'nin görüşü de alınmak suretiyle Adalet ve Maliye Bakanlıkları tarafından her yıl hazırla- nacak Tarifede gösterilir. (2) Hazırlanan Tarife Resmî Gazete'de yayınlanır.</p>
---	----------	---

<p>Ödemeye ilişkin esaslar MADDE 10- (1) Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince görevlendirilen müdafii veya vekile Tarifede belirlenen ücret ödenir. (2) Soruşturma ve kovuşturma evreleri için ayrı ayrı ücret ödenir. (3) Soruşturma evresinde kolluk görevlileri, Cumhuriyet savcılığı ve mahkeme huzurunda yapılan ifade alma veya sorgu için zorunlu sebeplerle farklı avukatların görevlendirilmesi hâlinde tek bir ücret ödenir ve bu ücret görevli avukatlara eşit şekilde paylaşılır. Soruşturma veya kovuşturma evresinde bir kişi için aynı avukata birden fazla ücret ödenmez.</p>	<p>(8). Fıkra da belirtilen; kovuşturma evresinde görevsizlik kararı ile dosyanın üst dereceli mahkemeye gönderilmesi durumunda ücretler arasındaki farkın ödenmesini mahkemenin karar vermesine gerek yoktur. (11). Cumhuriyet Savcılığı ya da mahkemece bir sarf kararı düzenlenmesini savunmanın bağımsızlığına aykırılık ve avukatın denetlenmesi olarak kabul edilmelidir.</p>	<p>Tarifede yazılı ücretler arasındaki farkın ödeneceğinin belirtilmesi yeterlidir. (3) ... zorunlu sebeplerle farklı avukatların görevlendirilmesi halinde avukatlara ayrı ayrı ücret ödenir... Son cümle metinden çıkarılmaldır. (7) Bu fıkraya "birleştirme" eklenmelidir.</p>
--	--	--

<p>(4) Aralarında menfaat çatışması bulunmayan birden fazla şüpheli, sanık, mağdur, şikâyetçi veya katılan için görevlendirilen aynı müdafî ya da vekile bu kişilerin her biri için ayrı, ancak en fazla on kişi ücreti ödenir.</p> <p>(5) Yetki belgesi ile görevlendirilen avukatı ayrıca ücret ödenmez.</p> <p>(6) Müdafî veya vekil olarak görevlendirilen avukatın mesleği bırakması ya da kanunî engellerle davadan çekilmesi hâlinde yeniden görevlendirilen müdafî veya vekile de Tarifedeki ücret ödenir.</p> <p>(7) Yetkisizlik, görevsizlik veya davanın nakli sebebiyle müdafîlik ya da vekillik görevinin sona ermesi hâlinde Tarifede yazılı ücret ödenir.</p> <p>(8) Kovuşturma evresinde görevsizlik kararı verilerek dosyanın üst dereceli</p>		<p>(10) Talimat mahkemesinde tam ücret ödenmemelidir.</p> <p>(11) Fıkradaki esas alınacak tarifenin, sarf kararının düzenlendiği tarihteki tarife olarak değil de "baro tarafından ödeme emrinin düzenlendiği tarihte yürürlükte bulunan tarife" olarak belirtilmesi ve kovuşturmanın sona erdiği tarihte de</p>
---	--	--

<p>mahkemeye gönderilmesi hâlinde Tarife yazılı ücretler arasındaki farkın ödemesine üst mahkemece karar verilir.</p> <p>(9) Kişinin kendisine bir müdafî veya vekil seçmesi nedeniyle görevi sona eren müdafî ya da vekile Tarifede yazılı ücretin tamamı ödenir.</p> <p>(10) Talimat mahkemesinin talebi üzerine görevlendirilen müdafî veya vekile Tarifede yazılı ücretin yarısı ödenir.</p> <p>(11) Müdafî veya vekillik ücretinin belirlenmesinde sarf kararının düzenlendiği tarihte yürürlükte bulunan Tarife esas alınır.</p>		<p>farklı bir ücret söz konusu ise aradaki farkın ödenmesi gerekir.</p>
<p>Ücret ve yol giderlerinin ödenme usulü</p> <p>MADDE 11-(1) Müdafî veya vekil, soruşturma evresinde ifade alma ve sorguya, kovuşturma evresinde ise bir oturuma katılmakla Tarifede belirlenen</p>	<p>Yukarıda belirttiğimiz gibi Cumhuriyet savcısı veya mahkeme hakimi tarafından düzenlenecek sarf kararı, savunmanın bu makamlardan bağımsızlığına aykırıdır ve avukatın denetlenmesi anlamına gelecek, avukatı bilirkişiler ile aynı konuma getirecektir. Bu nedenle, sarf</p>	<p>“Ücret ve zorunlu giderlerin ödenme usulü”</p> <p>“Müdafî veya vekil, soruşturma evresinde ifade</p>

<p>ücreti almaya hak kazanır. Bu ücret, soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısı veya kovuşturmayı yapan mahkeme hâkimi tarafından düzenlenecek sarf kararı ve serbest meslek makbuzuna istinaden ödeme emriyle ödenir.</p> <p>(2) Yol giderleri ise buna ilişkin belgenin ibrazı üzerine birinci fıkrada sayılan mercilerce düzenlenen sarf kararına istinaden ödeme emriyle ödenir.</p>	<p>kararı yerine, halen uygulanmakta olduğu gibi avukatın ifade ya da duruşma tutanağını baroya sunması üzerine baro tarafından ödeme emri düzenlenmelidir.</p> <p>Ayrıca, ödemenin hangi makam tarafından yapılacağı ve avukatın katma değer vergisi açısından mağduriyetine yol açılmaması için ödemenin serbest meslek makbuzunun ibrazında peşin olarak yapılacağına maddede belirtilmesi gerekir.</p>	<p>alma ve sorguya, kovuşturma evresinde ise oturuma katılmakla Tarife-de belirlenen ücreti almaya hak kazanır. Bu ücret ve zorunlu gider, tutanağın ibrazı üzerine gerekli incelemeyi yapan baro tarafından düzenlenen ödeme emriyle görevin yapıldığı yer Cumhuriyet Başsavcılığı Yazı İşleri Müdürlüğü vevnesi tarafından ödenir.”</p>
--	--	---

<p>Barolara yapılacak ödeme</p> <p>MADDE 12- (1) Barolara Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca yürüttükleri müdafî ve vekil görevlendirmeleri ile ilgili yapılan cari giderlerde kullanılmak üzere her ay bir ödeme yapılır.</p> <p>(2) Bu amaçla yapılacak olan ödemelerde Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Görevlendirilen Müdafî ve Vekillere Ödenecek Ücret Tarifesinde ağır ceza mahkemelerinde takip edilen davalar için ödenecek ücret esas alınır ve kayıtlı üye sayısı;</p> <p>200'e kadar olan barolara bu miktarın iki katı,</p> <p>500'e kadar olan barolara bu miktarın üç katı,</p> <p>1000'e kadar olan barolara bu miktarın dört katı,</p>	<p><i>"Barolara yapılacak ödeme"</i>, baroları bu konuda hizmet veremez konuma getirecektir. Avukat sayısına göre değil yapılan görevlendirme sayısına ve ödenen ücrete göre ödenek arttırımı gerekir.</p>	<p>(1). ve (2). Fıkralar yerine (1). fıkraya olarak;</p> <p>"Barolara Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca yürüttükleri müdafî ve vekil görevlendirmeleri ile ilgili yapılan cari giderlerde (personel, eğitim, iletişim, kırtasiye, donanım ve yazılım gibi) kullanılmak üzere önceki yıl yaptıkları görevlendirmelere ödenen ücretin %15'i kadar ödeme her</p>
--	--	---

<p>5000'e kadar olan barolara bu miktarın altı katı, 5000 ve üzeri olan barolara bu miktarın sekiz katı, ödeme yapılır. (3) Ödeme, müdafî veya vekil görevlendirilmeleri için Adalet Bakanlığı bütçesinde yer alan ödenekten karşılanır ve baronun bulunduğu yer il Cumhuriyet başsavcılığınca yapılır. (4) Bu ödemeler Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca müdafî veya vekil görevlendirilmesi dolayısıyla yapılan harcamaların karşılanmasına yönelik olup başka bir iş için kullanılamaz.</p>		<p>yılın Ocak ayı için de peşin olarak yapılır.” (3). Fıkra (2). Fıkra olarak, (4). Fıkra (3). Fıkra olarak korunmuştur.</p>
<p>Geçici Madde 1- (1) Bu Yönetmelik, 19/12/2006 tarihi ile bu Yönetmeliğin yayımı tarihi arasında Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca soruşturma ve kovuşturma makamlarının talebi üzerine yapılan hukukî yardımlarda da uygulanır.</p>		

<p>Geçici Madde 2- (1) 19/12/2006 tarihi ile bu Yönetmeliğin yayımı tarihi arasında Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca soruşturma ve kovuşturma makamlarının talebi üzerine yapılan hukuki yardımlarda bu Yönetmelik uyarınca hazırlanan Tarifede belirlenen ücret ödenir.</p>	<p>5560 sayılı Yasanın yürürlüğe girmesinden önce CMK 150. maddesinin üçüncü fıkrası gereğince zorunlu müdafilik kapsamında olan suçlar için görevlendirilen ve kendisine yapılan çağrı üzerine ilk duruşmaya katılan müdafii/ vekil yeni yasal düzenleme nedeni ile görevini sürdürmemektedir. Bu durumdaki avukata katıldığı duruşma dikkate alınarak tarifedeki ücret ödenmelidir.</p>	
		<p>Geçici Madde 3- 5560 sayılı Yasanın yürürlüğe girmesinden önce zorunlu müdafilik kapsamında olan suçlar nedeni ile müdafii/ vekil olarak görevlendirilen ve kendisine yapılan çağrı</p>

		üzerine ilk du- ruşmaya katılan avukata tarifedeki ücret ödenir.
Yürürlük MADDE 13- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.		
Yürütme MADDE 14- (1) Bu Yönetmelik hüküm- lerini Adalet Bakanı yürütür.		

YERİ

GÜNLÜ

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

19.01.07 002933

Sayı : B.03.0.CIG.0.00.00.05-010.03.01-48-2006/
Konu : Yönetmelik taslağı hakkında görüş talebi

.../.../2007

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

06/12/2006 tarihli ve 5560 sayılı Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun'un; 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 150 nci maddesinde değişiklik yapan 21 inci maddesi ile 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un 13 üncü maddesinde değişiklik yapan 30 uncu maddesindeki emredici hükümler gereğince; Ceza Muhakemesi Kanunu kapsamında soruşturma ve kovuşturma makamlarının istemi üzerine baro tarafından görevlendirilen müdafî ve vekillere yapılacak ödeme ve uygulamaya ilişkin usul ve esaslar ile zorunlu müdafîlikle ilgili diğer hususların Türkiye Barolar Birliğinin görüşü de alınmak suretiyle Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikte düzenleneceği öngörülmüştür.

Yukarıda anılan emredici hükümler gereğince hazırlanan "Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Müdafî ve Vekillerin Görevlendirilmeleri ile Ödenecek Ücretlerin Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik" Taslağı ilişikte gönderilmiş, ayrıca Bakanlığımızın www.cigm.adalet.gov.tr sitesinde de yayımlanmıştır.

Sözü edilen Yönetmelik Taslağı ve ekindeki Tarife hakkındaki görüş, değerlendirme ve tekliflerinizin, Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılan Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 7 nci maddesinin dördüncü fıkrasında sözü edilen ve yazımız ekinde de bir örneği gönderilen "Taslaqlar Hakkında Görüş Bildirilmesinde Kullanılacak Ek-2 Form" doldurulmak suretiyle bir hafta içerisinde Ceza İşleri Genel Müdürlüğüne gönderilmesini,

Ayrıca cevabınızın elektronik ortamda temiz@adalet.gov.tr adresine bildirilmesini,

Arz ederim.

Mufta KÖKÇAM
Hâkim
Bakan
Müsteşar Yardımcısı

EKLER:

- 1-Yönetmelik taslağı (4 sayfa)
- 2-Tarife (1 sayfa)
- 3-Form örneği (1 sayfa)

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
TELEFON EVRAK	
Tarih: 19.01.2007	Sayı: 22306
Ek: Taslak	İlg: CMK

**CEZA MUHAKEMESİ KANUNU GEREĞİNCE MÜDAFİ
VE VEKİLLERİN GÖREVLENDİRİLMELERİ İLE
ÖDENECEK ÜCRETLERİN USUL VE ESASLARINA
İLİŞKİN YÖNETMELİK TASLAĞI**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 4.12.2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince soruşturma ve kovuşturma makamlarının talebi üzerine müdafî veya vekillerin görevlendirilmeleri ile bu kişilere ödenecek ücrete ilişkin usul ve esasların düzenlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Yönetmelik, Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince müdafî veya vekil görevlendirilmesi ile bu kişilere yapılacak ödemeleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Yönetmelik, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 150. ve 23.03.2005 tarihli ve 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un 13. maddesi gereğince hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

a. Baro: Hukuki yardımın yapılacağı yerin bağlı bulunduğu baroyu,

b. Kovuşturma: İddianamenin kabulüyle başlayıp, hüküm kesinleşmesine kadar geçen evreyi,

c. Soruşturma: Yetkili mercilerce suç şüphesinin öğrenilmesinden; kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilen hallerde bu kararın kesinleşmesi, kamu davası açılan hallerde ise iddianamenin kabulüne kadar geçen evreyi,

ç. Tarife: Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında, Kanun'un 13. maddesi gereğince Türkiye Barolar Birliği'nin görüşü alınarak her yıl Adalet ve Maliye Bakanlıklarınca hazırlanan ve müdafii veya vekillere ödenecek ücretleri gösteren tarifeyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Müdafii veya Vekillere İlişkin Hükümler

Müdafii veya vekillerin görevlendirilmesi

MADDE 5 - (1) Şüpheli veya sanıktan kendisine bir müdafii seçmesi istenir. Müdafii seçebilecek durumda olmadığını beyan ederse kendisine, görevlendirilecek müdafii için ödenecek ücretin yargılama giderlerinden sayılacağı hususu hatırlatılarak talebi halinde bir müdafii görevlendirilir.

(2) Şüpheli veya sanık; çocuk, kendisini savunamayacak derecede malul veya sağır ve dilsiz ise ya da hakkında alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren bir suçtan dolayı soruşturma ya da kovuşturma yapılıyorsa istemi aranmaksızın bir müdafii görevlendirilir. Ancak bunun için şüpheli veya sanığın müdafiiinin olmaması şarttır.

(3) İkinci fıkrada sayılan hallerde kovuşturma aşamasında sanığa "tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içinde müdafii bulunup bulunmadığını bildirmesi, bildirimde bulunmadığı takdirde müdafii olmadığının kabul edileceği" meşruhatını taşıyan tebligat çıkar-

tılır. Sanık tarafından bildirimde bulunulmadığı takdirde bir müdafî görevlendirilir.

(4) Müdafî veya vekil, soruşturma evresinde ifadeyi alan merciiñ veya sorguyu yapan hakimiiñ, kovuşturma evresinde ise mahkemenin talebi üzerine baro tarafından görevlendirilir.

Görevlendirme esasları

MADDE 6 - (1) Soruşturma evresinde görev yapan müdafî veya vekil, engel bulunmadığı takdirde kovuşturma evresinde de öncelikle görevlendirilir.

(2) Soruşturma veya kovuşturma makamlarınca aralarında menfaat çatışması bulunduğu bildirilmediği takdirde birden fazla şüpheli, sanık, mağdur, şikayetçi veya katılan için aynı müdafî veya vekil görevlendirilebilir.

(3) Baro tarafından müdafî veya vekil olarak atanan avukat, görevlendirilmesine ilişkin yazıya dayanarak başka bir avukata yetki verebilir.

(4) Müdafî veya vekilin mesleği bırakması ya da kanuni engellerle davadan çekilmesi halinde, baro tarafından yeni bir müdafî veya vekil görevlendirilir.

(5) Kanun yolu muhakemesinde yapılacak duruşma için müdafî veya vekil talep edilmesi halinde görevlendirme, kanun yolu incelemesinin yapılacağı yer barosunca yapılır.

(6) Müdafî veya vekil, duruşmada hazır bulunmaz veya vakitsiz olarak duruşmadan çekilir veya görevini yerine getirmekten kaçınırsa, hakim veya mahkeme derhal başka bir müdafî veya vekil görevlendirilmesi için gerekli işlemi yapar.

Görevin sona ermesi

MADDE 7 - (1) Müdafî veya vekilin görevi;

a. Soruşturma evresinde; kovuşturmayaya yer olmadığına dair kararın kesinleşmesi, yetkisizlik veya görevsizlik kararı, kamu davası açılması halinde ise iddianamenin kabulü kararı verilmesi,

b. Kovuşturma evresinde; yetkisizlik veya esasa ilişkin hükmün kesinleşmesi ile davanın nakline karar verilmesi,

c. Müdafî, vekil veya kendisi için müdafî ya da vekil görevlendirilen kişinin ölmesi,

ç. Kişinin kendisine bir müdafî veya vekil seçmesi,

halinde sona erer.

(2) Müdafî veya vekil azledilemez ancak; müdafî, vekil ya da kendisi için görevlendirme yapılan kişinin baro tarafından kabul edilen haklı sebeplerinin varlığı halinde önceki müdafî ya da vekilin görevine son verilerek yeri bir müdafî veya vekil görevlendirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Ödeme Usul ve Esasları

Ücret

MADDE 8 - (1) Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince baro tarafından görevlendirilen müdafî veya vekile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nden ayrı olarak hazırlanacak Tarife gereğince ödenecek ücret, Adalet Bakanlığı bütçesinde bu amaçla ayrılan ödenekten karşılanır.

(2) Müdafî veya vekilin görevi gereği bürosunun bulunduğu yer belediye sınırları dışına çıkması halinde yaptığı zorunlu yol giderleri ayrıca ödenir. Bunun için yapılan giderin usulüne uygun şekilde düzenlenen bir belgeye dayandırılması gerekir.

(3) Müdafî veya vekile Tarife gereğince ödenen ücret ile ikinci fıkrada belirtilen zorunlu yol gideri yargılama giderlerinden sayılır.

Tarife

MADDE 9 - (1) Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince baro tarafından görevlendirilen müdafî veya vekile ödenecek ücret, Türkiye Barolar Birliği'nin görüşü de alınmak suretiyle Adalet ve Maliye Bakanlıkları tarafından her yıl hazırlanacak Tarifede gösterilir.

(2) Hazırlanan Tarife *Resmî Gazete'* de yayımlanır.

Ödemeye ilişkin esaslar

MADDE 10 - (1) Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince görevlendirilen müdafî veya vekile Tarifede belirlenen ücret ödenir.

(2) Soruşturma ve kovuşturma evreleri için ayrı ayrı ücret ödenir.

(3) Soruşturma evresinde kolluk görevlileri, Cumhuriyet savcılığı ve mahkeme huzurunda yapılan ifade alma veya sorgu için zorunlu sebeplerle farklı avukatların görevlendirilmesi halinde tek bir ücret ödenir ve bu ücret görevli avukatlara eşit şekilde paylaşılır. Soruşturma veya kovuşturma evresinde bir kişi için aynı avukata birden fazla ücret ödenmez.

(4) Aralarında menfaat çatışması bulunmayan birden fazla şüpheli, sanık, mağdur, şikayetçi veya katılan için görevlendirilen aynı müdafî ya da vekile bu kişilerin her biri için ayrı, ancak en fazla on kişi ücreti ödenir.

(5) Yetki belgesi ile görevlendirilen avukata ayrıca ücret ödenmez.

(6) Müdafî veya vekil olarak görevlendirilen avukatın mesleği bırakması ya da kanuni engellerle davadan çekilmesi halinde yeniden görevlendirilen müdafî veya vekile de Tarifedeki ücret ödenir.

CMK
SERÜVENİ

(7) Yetkisizlik, görevsizlik veya davanın nakli sebebiyle müdafilik ya da vekillik görevinin sona ermesi halinde Tarifede yazılı ücret ödenir.

(8) Kovuşturma evresinde görevsizlik kararı verilerek dosyanın üst dereceli mahkemeye gönderilmesi halinde Tarifede yazılı ücretler arasındaki farkın ödenmesine üst mahkemece karar verilir.

(9) Kişinin kendisine bir müdafî veya vekil seçmesi nedeniyle görevi sona eren müdafî ya da vekile Tarifede yazılı ücretin tamamı ödenir.

(10) Talimat mahkemesinin talebi üzerine görevlendirilen müdafî veya vekile Tarifede yazılı ücretin yarısı ödenir.

(11) Müdafî veya vekillik ücretinin belirlenmesinde sarf kararının düzenlendiği tarihte yürürlükte bulunan Tarife esas alınır.

Ücret ve yol giderlerinin ödenme usulü

MADDE 11 - (1) Müdafî veya vekil, soruşturma evresinde ifade alma ve sorguya, kovuşturma evresinde ise bir oturuma katılmakla Tarifede belirlenen ücreti almaya hak kazanır. Bu ücret, soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısı veya kovuşturmayı yapan mahkeme hakimi tarafından düzenlenecek sarf kararı ve serbest meslek makbuzuna istinaden ödeme emriyle ödenir.

(2) Yol giderleri ise buna ilişkin belgenin ibrazı üzerine birinci fıkrada sayılan mercilerce düzenlenen sarf kararına istinaden ödeme emriyle ödenir.

Barolara yapılacak ödeme

MADDE 12 - (1) Barolara Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca yürüttükleri müdafî ve vekil görevlendirmeleri ile

ilgili yapılan cari giderlerde kullanılmak üzere her ay bir ödeme yapılır.

(2) Bu amaçla yapılacak olan ödemelerde Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Görevlendirilen Müdafî ve Vekillere Ödenecek Ücret Tarifesi'nde ağır ceza mahkemelerinde takip edilen davalar için ödenecek ücret esas alınır ve kayıtlı üye sayısı;

- 200'e kadar olan barolara bu miktarın iki katı,
- 500'e kadar olan barolara bu miktarın üç katı,
- 1000'e kadar olan barolara bu miktarın dört katı,
- 5000'e kadar olan barolara bu miktarın altı katı,
- 5000 ve üzeri olan barolara bu miktarın sekiz katı,

ödeme yapılır.

(3) Ödeme, müdafî veya vekil görevlendirilmeleri için Adalet Bakanlığı bütçesinde yer alan ödenekten karşılanır ve baronun bulunduğu yer il Cumhuriyet Başsavcılığı'na yapılır.

(4) Bu ödemeler Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca müdafî veya vekil görevlendirilmesi dolayısıyla yapılan harcamaların karşılanmasına yönelik olup başka bir iş için kullanılamaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Geçici Madde 1 - (1) Bu Yönetmelik, 19.12.2006 tarihi ile bu Yönetmeliğin yayımı tarihi arasında Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca soruşturma ve kovuşturma makamlarının talebi üzerine yapılan hukuki yardımlarda da uygulanır.

Geçici Madde 2 - (1) 19.12.2006 tarihi ile bu Yönetmeliğin yayımı tarihi arasında Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca soruşturma ve kovuşturma makamlarının talebi üzerine yapılan hukuki yardımlarda bu Yönetmelik uyarınca hazırlanan Tarifede belirlenen ücret ödenir.

Yürürlük

MADDE 13 - (1) Bu Yönetmelik yayını tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14 - (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Adalet Bakanı yürütür.

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 4033

Ankara 15/01/2007

ADALET BAKANLIĞI
ANKARA

Konu: Yönetmelik Taslağı.

5320 sayılı Yasa'nın 13. maddesinin 5560 sayılı Yasa'nın 30. maddesi ile değiştirilmesi nedeniyle yeniden düzenlenmesi gereken, görevlendirilen müdafî ve vekile ödenecek avukatlık ücreti ile ödeme ve uygulamaya ilişkin esasları belirlemek üzere çıkarılacak yönetmeliğe esas olabilecek Türkiye Barolar Birliği C.M.K. Avukatlık Ücret Tarifesi ile uygulama esaslarını belirleyen iç yönetmelik

ve

5271 sayılı Yasa'nın 253 ve 254. maddelerinin 5560 sayılı Yasa'nın 24. ve 25. maddeleri ile değiştirilmesi nedeniyle yeniden düzenlenmesi gereken, uzlaşmanın uygulanmasına ilişkin yönetmeliğe esas olabilecek Türkiye Barolar Birliği Uzlaşma Yönetmeliği 25.12.2006 tarih 10770 ve 10771 sayılı yazılarımız ile değerlendirmelerimize sunulmuş idi.

Ancak ekte sunduğumuz haber metninde görüldüğü gibi hazırlanmakta olan yönetmeliğe ilişkin çeşitli duyurular alınmaktadır.

Uygulamada ortaya çıkabilecek sorunların önüne geçebilmek amacı ile görüşlerimizi bildirmek üzere yönetmelik taslağının son hâlinin Başkanlığımıza gönderilmesini saygılarımla dilerim.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Eki:

Genç Avukatlar Birliği Web sayfası
13.1.2007 tarihli haber metni

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06520 Bağdat - ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi:www.barobirlik.org.tr e mail: admin@barobirlik.org.tr

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

SAYI : B.05.0.BMK.0.07.08-390

KONU : Zorunlu müdafî ve vekil ücretleri

08.01.07

087

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BASKANLIĞINA

İLGİ: 20.12.2006 gün ve 10637 sayılı yazınız.

İlgi yazı ile, C.M.K. kapsamında müdafî/vekil olarak görevlendirilen avukatların birikmiş toplam alacaklarının 5560 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 19.12.2006 tarihi itibarıyla 100.000.000 YTL'ye ulaştığı bildirilmiş ve bunun bu miktarın Barolara dağıtımının yapılabilmesi için Türkiye Barolar Birliği hesabına aktarılmasını istenilmektedir.

Bilindiği üzere, 5320 sayılı Kanununun 13 üncü maddesinde müdafî ve vekil ücreti, 5560 sayılı Kanununun 30-uncu maddesiyle değişikliğiyle 1992 tarihli Harçlar Kanununa bağlı (1) ve (3) sayılı tarifelere göre alınan yargı harçlarının %15'i ve idari nitelikteki para cezaları hariç olmak üzere adil para cezalarının %15'i, bir önceki yıl kesin hesabına göre tespit edilen toplam tutarın %15 alınarak, yılı içinde Maliye Bakanlığınca Türkiye Barolar Birliği hesabına aktarılır. Birinci fıkraya göre ödenecek ücretler bu hesaptan karışık olarak düzenlenmiştir.

Bu kapsamda, Bakanlığımızca 2005 yılı kesin hesabına göre aktarılmaya gereken 73.431.278 YTL, 2006 yılında avans olarak hesabımıza aktarılmasıyla birlikte, ilgi yazınızdan bu meblağın yeterli olmadığı ve kalan 100.000.000 YTL daha ihtiyaç bulunduğu anlaşılmıştır.

19.12.2006 tarihinde yürürlüğe giren 5560 sayılı Kanunun 30-uncu maddesiyle değişik 5320 sayılı Kanununun 13 üncü maddesinde C.M.K. kapsamında müdafî ve vekil olarak görevlendirilen avukatların ücretlerinin Adalet Bakanlığı bütçesinde bu amaçla yer alan ödenekten karşılanması esasını altına alınmıştır. 5560 sayılı Kanunda 2006 yılında Türkiye Barolar Birliği tarafından karşılanamayan müdafî ve vekil olarak görevlendirilen avukatların ücretlerinin nereden ve nasıl ödeneceğine ilişkin bir hükme yer verilmemiştir. Bakanlığımızca bu ödemelerin 2007 yılında mümkün olan en kısa sürede

yaptırabilmesi için gerekli kanuni düzenleme çalışmalarını sürdürmektedir. Ayrıca, avukatlara ödenecek birikmiş maaşları ve vekil ücretlerinin tahmini miktarının tespitine ihtiyaç bulunmaktadır.

Bu nedenle, Barolarca Türkiye Barolar Birliği ile ilgili olarak, vekil ücretlerinin hangi avukatlara ve ne kadar tutarda ödeneceği, gereğini bir Baro icbarıyla tasdikli listelerini Başkanlığımıza defterimize, tekdüze olarak Bakanlığımıza gönderilmesi gerekmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz/rica ederim.

Kemal UNASTAN
Mafya Bakanı

DAĞITIM

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığına (Gereği için)
Adalet Bakanlığına (Bilgi için)

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
GELEN EVRAK	
Tarih: 8.1.2007	Sayı: 22209
Ek: —	İlgil: CMK

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

CMK
SERÜVENİ

ÇOK İVEDİ

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

GENELİ
21.12.06 061185

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.05-010.03.01-48-2006/
Konu : Yönetmelik komisyonu kurulması

.../.../2006

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

06/12/2006 tarihli ve 5560 sayılı Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun'un; 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 150'nci maddesinde değişiklik yapan 21'inci maddesi ile 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un 13'üncü maddesinde değişiklik yapan 30'uncu maddesindeki emredici hükümler gereğince;

Özellikle zorunlu müdafilikle ilgili olarak mevzuatta açıkça öngörülmemiş şu hususlar ile soruşturma ve kovuşturma makamlarının istemi üzerine barolar tarafından görevlendirilen müdafî ve vekillere ödenecek ücretlerin belirlenmesine ilişkin usul ve esasları kapsar şekilde bir yönetmelik hazırlanması ve bu yönetmeliğin de Adalet Bakanlığına çıkarılması zorunluluğu doğmuştur.

Bu itibarla;

1- Hazırlanacak yönetmelikle ilgili oluşturulacak komisyonda çalışmak ve yapılacak toplantılarda Başkanlığınızı görüş ve önerilerini bildirmek üzere konuyla ilgili bir temsilcinizin isim ve iletişim bilgilerinin, Bakan Olur'u almak üzere aşağıda belirtilen itibat kişisinin e-mail, telefon ve faks numarasına en geç 2 gün içerisinde bildirilmesi,

2- Tarafınıza bildirilen temsilciye, 27.12.2006 Çarşamba günü saat 9:30'da "Hâkimevi TV Salonu"nda ilk komisyon toplantısının yapılacağına tebliğ edilmesi,

3- 5560 sayılı Kanun'un 21 ve 30'uncu maddelerindeki emredici hükümler gereğince, çıkarılacak yönetmeliğe ilişkin resmi görüşleriniz ile sonuz önerilerinizin de en kısa sürede yazılı olarak gönderilmesi,

Konularında bilgi ve gereğini rica ederim.

M. AKIN METE
Hâkim
Bakanlık
Müsteşar Yardımcısı

İtibat Kişisi:

İsmail ZARARSIZ

Tetikik Hâkimi

E-mail : ismail.zararsiz@adalet.gov.tr

İş tel : (312) 414 74 23

Faks : (312) 418 98 59

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
SELEN EVRAK	
Tarih: 21.12.2006	Sayı: 21187
Eki: —	İmza: CMK

Millî Müdafiaz Cad. No:22 Bakanlıklar 06659 ANKARA Ayrıntılı bilgi için iribab: İsmail ZARARSIZ (Tetikik Hâkimi)
Telefon: (0 312 414 74 23) Faks: (0 312 418 98 59)
e-posta: ismail.zararsiz@adalet.gov.tr Elektronik Ağ: http://www.adalet.gov.tr

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 40771

Ankara 25/12/2006

ADALET BAKANLIĞI
Ceza İşleri Genel Müdürlüğü
ANKARA

Konu: 21.12.2006 günlü 61185 sayılı yazınız.

5320 sayılı Yasa'nın 13. maddesinin 5560 sayılı Yasa'nın 30. maddesi ile değiştirilmesi nedeniyle yeniden düzenlenmesi gereken, görevlendirilen müdafî ve vekile ödenecek avukatlık ücreti ile ödeme ve uygulamaya ilişkin esasları belirlemek üzere çıkarılacak yönetmeliğe esas olabilecek Türkiye Barolar Birliği C.M.K. Avukatlık Ücret Tarifesi ile uygulama esaslarını belirleyen iç yönetmelik ekte sunulmuştur.

Her iki belge uygulamaya ilişkin görüş ve düşüncelerimizi yeterince açıklamaktadır.

Bilindiği gibi C.M.K. kapsamında müdafî ve vekil görevlendirilmesinde yapılan değişiklikler yürürlüğe girmekten yaşanacak sorunlar Bakanlığınıza bildirilmiştir.

Ayrıca tüm davetlerinize uyularak düzenlenen toplantılarda soruna çözüm önerilerimiz sunulmuştur.

Ancak sadece görevlendirilen müdafî ve vekile ödenecek ücretin yargılama giderlerinden sayılması gerektiği yolundaki önerimiz uygun görülüş, diğer hiçbir önerimiz dikkate alınmamıştır.

Yaşadığımız sorunlar 10 Ağustos 2006 Perşembe günü İstanbul'daki kabulleri sırasında boro başkanlarımız ile birlikte Sayın Başbakan'a sunmuş ve kendileri toplantıda bulunan Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı, Adalet Bakanı ve Maliye Bakanı'na gereken talimatı vermişlerdir. Ekli listede görüleceği gibi bu taleplerimiz, herhangi bir yasa değişikliği gerektirmeyen doğrudan idari tasarrufla çözülebilecek taleplerdir.

Kimlik, protokolde büro başkanlarının yerî, vekaletname sunmadan dosyanın incelenebilmesi gibi bu taleplerimizin çözümünü bekler iken, bütün karşı koymalarımıza rağmen avukatlık sınavı hiç uygulanmadan Avukatlık Yasası'ndan çıkarılmıştır.

Mesteğimiz sürekli geri giunmektedir.

Kurumlaşması ve yargı erki içinde saygın yerini almasına yönelik tüm girişim ve gayretlerimiz ise engellenmektedir.

Bu nedenle, 10.8.2006 tarihinde İstanbul'da Sayın Başbakan'a sunduğumuz ve yargı karar gerektirmeyen, idari tasarrufla çözülebilecek taleplerimizi bir kez daha sunuyoruz.

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06520 Balgat - ANKARA

Tel : 0 (312) 287 87 90(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65

İnternet Adresi: www.barobirlik.org.tr e mail: admin@barobirlik.org.tr

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 10771

Ankara 15/12/2006

Bu taleplerimiz yerine getirilip belirttiğimiz sorunlarımız çözümlenmeden ve C.M.K. gereğince müdafî ve vekil olarak görevlendirilen meslektaşlarımızın Aralık ayı sonu itibariyle birikmiş 100.000.000 YTL alacakları Türkiye Barolar Birliği'ne aktarılmadan 21.12.2006 günlü 61185 sayılı yazınızda belirtilen toplantıya katılmayı yurarı görmüyoruz.

Bilgilerinize saygılarımla sunarım.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Eki _____ :

- 1-) Sayın Başbakan'a sunulan dosya,
- 2-) "C.M.K. Serüvenimiz",
- 3-) C.M.K. Ücret Tarifesi,
- 4-) Türkiye Barolar Birliği C.M.K. Yönetmeliği.

Adres : Çetin Emek Bulvarı No:46 06520 Balgat - ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi: www.barobirlik.org.tr e mail: admin@barubirlik.org.tr

Sayı: 10637

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Ankara 20 /12/2006

Aynı Yazı Maliye Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı'na gönderilmiştir.
ANKARA

***Konu:C.M.K. Kapsamında Müdafî/Vekil Olarak Görevlendirilen
Avukatların Birikmiş Alacakları.***

C.M.K. kapsamında müdafî/vekil olarak görevlendirilen avukatların ücretlerinin Adalet Bakanlığı bütçesinde bu amaçla yer alan ödenekten ödeneceği düzenlemesini yapaa 5560 sayılı Yasanın yürürlüğe girdiği 19.12.2006 tarihine kadar meslektaşlarımızın barolarımız tarafından Türkiye Barolar Birliği'ne bildirilen toplam alacak miktarı 100.000.000 Yeni Türk Lirası'na ulaşmıştır.

Belirtilen miktarın barolara dağıtımının yapılmak üzere Türkiye Barolar Birliği hesabına aktarılması için gereğine emirlerinizi saygılarımla dilerim.

**Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK**

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06520 Bnlgat - ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi: www.barobirlik.org.tr e mail: admin@barobirlik.org.tr

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.01-3430
Konu : Görüş bildirimi

15/12/2006

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27/10/2006 tarihli ve 9624 sayılı yazınız.

Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifinde yer alan, zorunlu müdafiliğin kapsamı ile ücretin belirlenme ve ödenmesi usulünü değiştiren bazı maddelerin Tasarı ve Teklif metninden çıkarılması talebini içeren ilgi yazınız incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu 01/06/2005 tarihinde yürürlüğe girmiş olup, bir yılı aşkın süredir uygulanmaktadır. Bu süre içinde zorunlu müdafiliğin uygulamasıyla ilgili bir takım sorunlarla karşılaşılmış üzere, Bakanlığımızca hazırlanan "Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda, Temel Ceza Kanunlarında ve Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"nda konuyla ilgili değişikliklere yer verilmiş, söz konusu Tasarı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonunda görüşülerek kabul edilmiş ve Genel Kurul gündemine alınmıştır.

Diğer yandan, 10/10/2006 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifiyle de zorunlu müdafilikle ilgili hükümlerde değişiklik yapılması öngörülmüş olup, söz konusu Kanun Teklifi Genel Kurulca 06/12/2006 tarihli ve 5560 sayılı Kanunla kabul edilmiş ancak, yayımlanmadığı için henüz yürürlüğe girmemiştir. Kanununun 21. maddesiyle Ceza Muhakemesi Kanununun 150. maddesi:

"(1) Şüpheli veya sanıktan kendisine bir müdafii seçmesi istenir. Şüpheli veya sanık, müdafii seçebilecek durumda olmadığını beyan ederse, istemi halinde bir müdafii görevlendirilir.

(2) Müdafii bulunmayan şüpheli veya sanık; çocuk, kendisini savunamayacak derecede malul veya sağır ve dilsiz ise, istemi aranmaksızın bir müdafii görevlendirilir.

(3) Altı sınırlı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlardan dolayı yapılan soruşturma ve kovuşturmada ikinci fıkraya hükmü uygulanır.

(4) Zorunlu müdafilikle ilgili diğer hususlar, Türkiye Barolar Birliğinin görüşü alınarak çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir." şeklinde ve 30. maddesiyle de Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanununun 13. maddesi:

"(1) Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince soruşturma ve kovuşturma makamlarının istemi üzerine baro tarafından görevlendirilen müdafii ve vekile, avukatlık ücret tarifesinden ayrılarak, Türkiye Barolar Birliğinin görüşü de alınarak Adalet ve Maliye Bakanlıkların

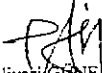
T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

tarafından birlikte tespit edilecek ücret, Adalet Bakanlığı bütçesinde bu amaçla yer alan ödenekten ödenir. Bu ücret, yargılama giderlerinden sayılır.

(2) Bu madde uyarınca yapılacak ödeme ve uygulamaya ilişkin usûl ve esaslar Türkiye Barolar Birliğinin görüşü de alınmak suretiyle Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir." şeklinde değiştirilmiştir.

Belirtilen değişikliklerin uygulama sonuçları alınmadan Bakanlığımızca bu aşamada yapılacak herhangi bir işlem bulunmamaktadır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Niyazi GENEV
Bakan a.
Hâkim
Genel Müdür

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
GELEN EVRAK	
Tarih: 21.12.2006	Sayı: 2111
Ek: -	İş: CNK

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 9624

Ankara 27/10/2006

Sayın
Milletvekili,

Konu : Yozgat Milletvekili Sayın Bekir Bozdağ'ın "Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"nin bazı maddelerinin C.M.K. kapsamında müdafî/vekil görevlendirmelerinde yaşanan sorunlara çözüm getirmeyeceği.

İlgi : 24.03.2006 tarih 5184 sayılı yazımız.

C.M.K. kapsamında müdafî/vekil görevlendirmelerinde, Türkiye Barolar Birliği, Barolar ve avukatlar olarak yaşadığımız sorunların çözümü girişimlerinde gelinen en somut nokta halen Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminde bulunan "Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ve halen Adalet Komisyonunda görüşülmekte Yozgat Milletvekili Sayın Bekir Bozdağ ve arkadaşlarının "Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"dir. Tasarının ve Teklifin karşı olduğumuz maddeleri her ortamda dile getirilmiştir.

1. Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nda müdafî/vekil görevlendirmesine yönelik hazırlanan ve eleştirdiğimiz maddeler:

- C.M.K. nın 150/3 maddesindeki istem aranmaksızın müdafî görevlendirilmesini gerektiren suçları, alt sınırını beş yıl hapis cezasını gerektiren suçlar olarak sınırlayan ve yönetmelik çıkarma yetkisini Türkiye Barolar Birliği'nden alan 609.maddesi,
- C.M.K. Yürürlük Yasası'nın 13.maddesinde: yapılıncak görevlendirmeler ile Türkiye Barolar Birliği'ne aktarılan ödeneğin dağıtım ve denetim usullerini belirlemek üzere yönetmelik hazırlama görev ve yetkisinin Türkiye Barolar Birliğinden alınarak Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığına verilmesine ilişkin 628. maddesi,
- Avukatlık Yasası'nın 180.maddesinde belirtilen adli yardım ödeneğinin dağıtım ve denetlenmesine ilişkin yönetmeliği hazırlama görev ve yetkisinin Türkiye Barolar Birliğinden alınarak Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığına verilmesine ilişkin 364. maddesidir.

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06460 Balgat – ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90 (Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi : www.barnbirlik.org.tr E-mail : admin@barobirlik.org.tr

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Bu maddeler, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6.maddesinde belirtilen "adil yargılama ve savunma hakkı" anlayışından geri gidüş olarak niteleneceği gibi Avrupa Birliği Komisyonu'nun bütün işleri Raporlarında getirilen barolar ve Türkiye Barolar Birliği üzerindeki Adalet Bakanlığı vesayeti eleştirisini bir kez daha gündeme getirecektir.

Ayrıca yaşanan sorunun parasal boyutunun çözümlenebilmesi için C.M.K. Yürürlük Yasası'nın 13.maddesindeki %15 lik oranın %30'a çıkarılması gerekmektedir. Bu yoldaki isteklerimiz dikkate alınmamıştır. T.B.M.M. indeki görüşmeler sırasında destekleriniz ile bu artırımın sağlanması olanağı vardır.

Bu nedenle, sorunumuzu bir kez daha dikkatlerinize sunarak, Tasarı'nın yukarıda belirttiğimiz 364., 609. ve 628. maddelerinin belirttiğimiz böümlerinin metinden çıkarılması ve C.M.K. Yürürlük Yasası'nın 13.maddesindeki %15 lik oranın artırılması konusunda 628.maddede öngörülen yüksek taktirlerinize sunuyoruz.

2. Yozgat Milletvekili Sayın Bekir Bozdağ'ın "Çeşitli Kanunlarla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"nde müdafîvekil görevlendirmesine yönelik hazırlanan ve eleştirdiğimiz maddeler:

"Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"nın görüşülmesi beklenir iken; Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı'nın, görevlendirilen avukatların ücretlerinin bakanlıklarınca belirlenmesi, ödemelerin doğrudan Maliye Bakanlığı tarafından yapılmasına ilişkin girişimler içinde oldukları bunları gerçekleştirebilmek için "Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın Genel Kurul'da görüşülmesi sırasında öngörülen verdirme hazırlıkları içinde oldukları görülmüş ve bu tutum karşısında eleştirilerimiz sunulmuştur.

İki bakanlığı bu hazırlıkları kapsamında, bu kez Tasarı'nın Türk Ceza Kanunu, Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun, Ceza Muhakemesi Kanunu, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun, Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun, Kabahatler Kanunu gibi kanunlarda değişikliği düzenleyen maddeler ayrılarak A.K.P. Yozgat Milletvekili Sayın Bekir Bozdağ ve arkadaşları tarafından 10.10.2006 tarihli kırk üç maddelik bir Yasa Teklifi'nin T.B.M.M. Başkanlığına sunulduğu öğrenilmiştir.

Bu Yasa Teklifi'nde müdafîvekil görevlendirmeleri ile ilgili olarak (Teklifin 17.maddesi ile) C.M.K 150.maddesinde ve (Teklifin 26.maddesi ile) C.M.K. Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkındaki Kanun'un 15. maddesinde değişiklik önerilmektedir. Bu kapsamda, zorunlu müdafîlik "alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlar" için düzenlenmekte ve "baro tarafından görevlendirilen müdafî ve vekile, avukatlık ücret tarifesinden ayrı olarak Türkiye Barolar Birliği'nin de görüşü alınarak Adalet ve Maliye Bakanlıkları tarafından birlikte tespit edilecek ücret Adalet Bakanlığının bütçesinde bu amaçla ver alan ödenekten ödenir. Bu ücret varoluşuna güvencilerinden savılır. Bu madde ayrıca yapılacak ödeme ve uygulanmaya ilişkin usul

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06460 Balgat – ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90 (Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi : www.barobirlik.org.tr E-mail : admin@barobirlik.org.tr

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

ve esaslar Türkiye Barolar Birliği'nin görüşü de alınmak suretiyle Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir." düzenlemesi önerilmektedir.

Teklif metninin resmi olarak tarafımıza gönderilmemesine karşın Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu'nun 17.10.2006 tarihli toplantısında görüşüleceğinin öğrenilmesi üzerine Birlik Başkanımız toplantıya katılarak eleştirilerimizi dile getirmiştir. Bu değişiklik önerileri de sorunu çözmeyecek ayrıca baro tarafından görevlendirilen ve tüm aşamalardaki işlemleri barolar tarafından yürütülen avukatlara ödenecek ücreti belirleme yetkisinin Avukatlık Yasası'nın 168. maddesindeki açık hükme aykırı olarak Türkiye Barolar Birliği'nden alınması yeni sorunlar yaratacaktır.

Bu nedenle, yukarıda belirttiğimiz eleştiriler kapsamında, Yozgat Milletvekili Sayın Bekir Bozdağ'ın Yasa Teklifi'nin 17.. ve 26. maddelerinin metinden çıkarılması ve C.M.K. Yürürlük Yasası'nın 13.maddesindeki %15 lik oranın artırılması konusunda öneride bulunmanızı yüksek taktirlerinize saygılarımla sunarım.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 9624

Ankara 27/10/2006

Sayın
Milletvekili,

Konu : *Yozgat Milletvekili Sayın Bekir Bozdağ'ın "Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"nin bazı maddelerinin C.M.K. kapsamında müdafî/vekil görevlendirmelerinde yaşanan sorunlara çözüm getirmeyeceği.*

İlgi : 24.03.2006 tarih 5184 sayılı yazımız.

C.M.K. kapsamında müdafî/vekil görevlendirmelerinde, Türkiye Barolar Birliği, Barolar ve avukatlar olarak yaşadığımız sorunların çözümü girişimlerinde gelinen en somut nokta halen Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminde bulunan "Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ve halen Adalet Komisyonunda görüşülmekte Yozgat Milletvekili Sayın Bekir Bozdağ ve arkadaşlarının "Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"dir. Tasarı'nın ve Teklifin karşı olduğumuz maddeleri her ortamda dile getirilmiştir.

1. Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nda müdafî/vekil görevlendirmesine yönelik hazırlanan ve eleştirdiğimiz maddeler;

- C.M.K. nın 150/3' maddesindeki istem aranmaksızın müdafî görevlendirilmesini gerektiren suçlar, alt sınırını beş yıl hapis cezasını gerektiren suçlar olarak sınırlayan ve yönetmelik çıkarma yetkisini Türkiye Barolar Birliği'nden alan 609. maddesi,
- C.M.K. Yürürlük Yasası'nın 13. maddesinde; yapılacak görevlendirmeler ile Türkiye Barolar Birliği'ne aktarılan ödeneğin dağıtım ve denetim usullerini belirlemek üzere yönetmelik hazırlama görev ve yetkisinin Türkiye Barolar Birliğinden alınarak Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığına verilmesine ilişkin 628. maddesi,
- Avukatlık Yasası'nın 180. maddesinde belirtilen adli yardım ödeneğinin dağıtım ve denetlenmesine ilişkin yönetmeliği hazırlama görev ve yetkisinin Türkiye Barolar Birliğinden alınarak Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığına verilmesine ilişkin 364. maddesidir.

Bu maddeler, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. maddesinde belirtilen "adil yargılanma ve savunma hakkı" anlayışından geri

---

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06460 Balgat - ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90 (Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi : www.barobirlik.org.tr E-mail : admin@barobirlik.org.tr

CMK
SERÜVENİ

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 9323

Ankara 04/10/2006

Sayın
Mehmet Ali Şahin
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı
ANKARA

Yüksek bilgilerinizde olduğu gibi; 10 Ağustos 2006 günü Sayın Başbakanımızın; Birlik Başkanımız başkanlığında, bir kısım yönetim kurulu üyelerimiz ve 45 baro başkanından oluşan heyetimizi, Adalet Bakanı Sayın Cemil Çiçek, Maliye Bakanı Sayın Kemal Unakıtan ve sizinle birlikte kabulleri sırasında avukatlar, barolar ve Türkiye Barolar Birliği olarak sorunlarımızı bir dosya halinde sunmuş ve kendilerinden çok olumlu yanıtlar almış idik.

Ancak aradan geçen yaklaşık iki aylık süre içinde belirttiğimiz soruların tüçbirinde olumlu bir gelişme olmamıştır.

Bu nedenle, durumu dosyası ile birlikte bilgilerinize sunma zorunluluğu doğmuştur.

İlgilerinizi diler, saygılar sunarım.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Adres : Çetin Emeş Bulvarı No:46 06460 Balgat - ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi:www.barobirlik.org.tr e mail: admin@barobirlik.org.tr

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Ankara 07/09/2006

Sayı: 8857

ADALET BAKANLIĞINA
Kanunlar Genel Müdürlüğü
ANKARA

İlgi: 01.09.2006 günlü ve 1922 sayılı yazınız.

Ceza Muhakemeleri Kanunu kapsamında müdafî/vekil görevlendirmelerinde yaşanan sorunları Türkiye Barolar Birliği Yönetimi ve baro başkanları olarak Sayın Başbakanımıza 10.8.2006 tarihinde sunuşumuzdan sonra, sorunlara çözüm araması emirleri üzerine yapılan çalışmada gelinen noktada yukarıda belirtilen yazıya ekli önerge metinlerine ilişkin değerlendirmemiz aşağıda sunulmuştur.

Öncelikle belirtmek istediğimiz; sorunun Sayın Başbakanımıza sunulmasının nedeni görevlendirilen meslektaşlarımızın ücret alacakları idi. Böyle bir tükünaya da artan iş hacmi karşısında ödeneğin yetersiz kalması neden olmuştu. Bu nedenle hem ödenek aktarımı hem de C.M.K. Yürürlük Yasası'nın 13. maddesindeki oranın artırılması konusunda emirlerini talep etmiş idik.

Toplantıdan sonra ödenek aktarımı yapılmış ve 1.6.2006 tarihi itibarı ile meslektaşlarımızın 15.266.369,54 YTL alacağı kalmıştır.

Uygulanmadan kaynaklanan sorunların giderilmesi konusunda bir açıklamanın Cumhuriyet Başsavcılıklarına gönderilmesi yolundaki dileğimizin değerlendirilmesini bekliyoruz.

Bilindiği gibi bu gelişmelerden önce, "Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"nda konumuzla ilgili olarak değişiklik düzenlemeleri yer almış, T.B.M.M. Adalet Komisyonu'nda görüşülerek Genel Kurul gündemine girmiştir.

Bu Tasarı'da yer alan;

- C.M.K. nın 150/3 maddesindeki istem aranmaksızın müdafî görevlendirilmesini gerektiren suçlar, altı sınıırı beş yıl hapis cezasını gerektiren suçlar olarak değiştirilmesine.
- C.M.K. Yürürlük Yasası'nın 13. maddesinde yapılan değişikliklerden; yapılacak görevlendirmeler ile Türkiye Barolar Birliği ne aktarılan ödeneğin dağıtım ve denetim usullerini belirlemek üzere yönetmelik hazırlama görev ve yetkisinin Türkiye Barolar Birliğinden alınarak Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığına verilmesine,

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06460 Balgat - ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi:www.barobirlik.org.tr e mail: admin@barobirlik.org.tr

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 8110

Ankara 25 /07/2006

**ADALET BAKANLIĞI
ANKARA**

Konu :C.M.K. kapsamında müdafî/vekil olarak görevlendirilen avukatların ödenemeyen ücretleri karşısında, TBB ve Baro Başkanları tarafından alınan 1.8.2006 tarihinden başlayarak müdafî ve vekil görevlendirmeye kararı.

22 Temmuz 2006 tarihinde Ankara'da toplanan Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu ve 55 Baro Başkanı; ekte sunduğumuz kamuoyu duyurusunda açıklanan gerekçe ile meslektaşlarımızın büyük özveri ile yürüttükleri ve artık ezizliğe dönüşen hizmeti bu koşullarda sürdürmelerinin olanaksızlığını dikkate alarak, 01.08.2006 tarihinden başlayarak, sorun tüm boyutları ile çözülene kadar Ceza Muhakemesi Kanunu kapsamındaki tüm müdafî/vekil görevlendirmelerini durdurma kararı vermiştir.

Bilgiye saygılarımla sunarım.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Sayı: 7530

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Ankara 19/06/2006

ADALET BAKANLIĞI
ANKARA

İlgi:15.05.2006 günlü 6805 sayılı yazımız.

İlgi yazımızda belirttiğimiz CMK kapsamında müdafî/vekil görevlendirmelerinden kaynaklanan parasal sorunun giderilmesi için talebimizin 01 Haziran 2006 tarihi itibarıyla görev yapan avukatların gerçek alacaklarının bildirilerek açıklanmasının Sayın Bakanımız tarafından istenmesi üzerine, toplam 63 Barodan alınan yanıt listesi ekte sunulmuştur.

Bu listeden de anlaşılacağı üzere belirlenen Barolarda son beş ay içinde müdafî/vekil olarak görevlendirilen avukatların toplam alacağı 60,731,422.34-YTL tutmaktadır. Bu miktarın ödenebilmesi için gerekli ödenek aktarımına ilgililerinizi saygılarımızla dileriz.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Eki _____ :

Liste

Adres : Çetin Emec Bulvarı No:46 06460 Balgat - ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi:www.barobirlik.org.tr e mail: admin@barobirlik.org.tr

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 5891

Ankara 17/04/2006

ADALET BAKANLIĞI
ANKARA

Konu :C.M.K. kapsamında müdafî/vekil olarak görevlendirilen avukatların ödenemeyen ücretleri konusunda Maliye Bakanlığına yazımıza alınan yanıt ve buna yanıtınız.

2006 yılı ödeneğinin tükenmesi nedeni ile ortaya çıkan sorunun giderilmesi için ek ödenek isteğimizi dikkate alan ve bu konuda Maliye Bakanlığı nezdinde girişimlerde bulunduğunu belirten Sayın Adalet Bakanlığınızın, C.M.K. kapsamında müdafî/vekil görevlendirmelerinde kullanılmak üzere 14.000.000 YTL nin Birliğimize aktarıldığını belirtmesi üzerine yapılan incelemede Mart ayı sonuna kadar gönderilmesi gereken 2006 yılı "adli yardım ödeneği"nin 14.094.160 YTL olarak Birliğimiz adli yardım hesabına gönderildiği anlaşılmıştır.

Bu durumun Sayın Adalet Bakanlığımıza bildirilmesi üzerine kendileri tekrar Maliye Bakanlığı nezdinde girişimlerde bulunmuşlar ve paranın C.M.K. ödemeleri için gönderildiğini, eğer bir yanlışlık söz konusu ise Maliye Bakanlığında bunun düzeltilmesi için yazılı talepte bulunmamıza bildirmişler ve bu talebimizi kendileri de takip etmişlerdir.

Ancak aşağıda bilgilerimize sunduğunuz bu yazımıza Maliye Bakanlığı'ndan aldığı yanıtın ve buna yanıtımızdan anlaşılacağı gibi parasal sorun henüz giderilememiştir.

Bilgilerinize saygılarımızla sunarız.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06460 Balgat – ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90 (Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi : www.barobirlik.org.tr E-mail : admin@barobirlik.org.tr

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 5890

Ankara 17/04/2006

(Yazı TBMM Adalet Komisyonu Başkan ve Üyelerine gönderildi.)

Konu : T.B.M.M. Adalet Komisyonu gündeminde olan "Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"

T.B.M.M. Adalet Komisyonu gündeminde olan "Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"na Avukatlık Yasası'nın bir kısım maddelerini değiştiren düzenlemeleri ile C.M.K. kapsamında müdafî/vekîl ve uzlaştırıcı görevlendirilmeleri ve bunların ücretlerinin ödenmesi konularında yapılan değişiklik önerileri karşısında aşağıdaki hususları değerlendirmenize sunulması uygun görülmüştür.

1. 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nda değişiklik öneren düzenlemeler hakkında görüşlerimiz:

Tasarı'nın 77. maddesinin (b) bendi ile Avukatlık Yasası'nın 14. maddesinin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen birinci fıkrası veniden düzenlenmekte ve Avukatlık Kanununun 14. maddesinin 1. fıkrasının 22.1.1986 tarihli Kanunun 4. maddesi ile değiştirilen iptal kararından önceki metne dönülmekte ancak iki yıl olan "münhasıran son hizmet gördükleri mahkeme veya dairedede" avukatlık yapmama yasasının süresi bir yıla indirilmektedir. Anayasa Mahkemesinin 15.10.2002 tarih 2001/309E, 2002/91 sayılı karar incelenirse, emeklilik veya istifa gibi sebeplerle görevlerinden ayrılan adli, idari ve askeri yargı hakim ve savcılarının son beş yıl içinde hizmet gördükleri mahkeme veya dairelerin yargı çevresinde, görevden ayrılma tarihinden itibaren iki yıl süre ile avukatlık yapmalarını yasaklayan 2001 yılı değişikliğinde iki yıl görev yapmama yasasının son beş yıl içinde hizmet görülen bütün mahkeme veya dairelerin bölgelerine genişletilmesinin Anayasa'ya aykırı bulunduğu görülecektir. İptal, iki yıl avukatlık yapmama yasasını içermemektedir. Bu nedenle bu sürenin bir yıla indirilmesinin bir dayanağı yoktur. İki yıl olarak düzenlenmesi gerektiğini dikkatlerinize sunuyoruz.

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06460 Bağat - ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90 (Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi : www.barobirlik.org.tr E-mail : admin@barobirlik.org.tr

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 5879

Ankara 17/04/2006

MALİYE BAKANLIĞI
ANKARA

İlgi: Muhasebat Genel Müdürlüğü 13.4.2006 tarih 6755 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda; "1136 sayılı Avukatlık Kanununu göre aktarılan 14.094.160 YTL'nin 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanuna göre müdafî tayininden doğan, ancak kaynak yetersizliği dolayısıyla ödenemeyen borçların ödenmesi amacıyla kullanılmasında takdir ve yetki Birliğinize ait olup, bu konuda Bakanlığımız açısından herhangi bir sakınca bulunmadığı değerlendirilmektedir." ifadesi yer almaktadır.

İlgi yazınız 5.4.2006 tarih ve 5689 sayılı yazımıza yanıtıdır.

Yazımızda belirtildiği gibi C.M.K. kapsamında müdafî/vekil görevlendirmelerindeki olağanüstü artış karşısında ödenek yetersiz kalmıştır. Sorunun önemini ve ivediliğini gören Sayın Adalet Bakanımız, 2006 yılının gereksinimini ancak karşılayacağını tahmin ettiğimiz 150.000.000 YTL talebimiz karşısında acil bir çözüm olarak ödenek arayışına girmiş ve 14.000.000 YTL'nin bu alanda kullanılmak üzere sağlandığını ve Türkiye Barolar Birliği'ne aktarıldığını bildirmişlerdir. Yapılan incelemede, 14.094.160 YTL'nin Birliğimizin Ziraat Bankası Kızılay Şubesindeki 39031591-5004 numaralı Adli Yardım Hesabına gönderildiği görülmüştür.

Gönderilen bu miktar Avukatlık Yasası'nın 180. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre hesaplanan ve aynı maddenin üçüncü fıkrasına göre her yıl Mart ayının sonuna kadar Türkiye Barolar Birliği hesabına aktarılması gereken paradır. Aynı madde ayrıca; "Bu paralar, münhasıran adli yardım için kullanılır ve yılı içinde harcanmayan paralar, ertesi yıla aynen aktarılır." hükmünü içermektedir.

Bu durum karşısında;

1-) Türkiye Barolar Birliği hesabına aktarılan 14.094.160 YTL'nin Avukatlık Yasası'nın 180. maddesi kapsamında gönderilen 2006 yılı "adli yardım ödeneği" olduğu.

2-) Sayın Adalet Bakanımıza ifade edildiği şekilde C.M.K. kapsamında müdafî/vekil görevlendirmelerindeki harcamaları karşılayacak bir ödenek gönderilmediği.

3-) Avukatlık Yasası'nın 180. maddesinin üçüncü fıkrasındaki; "Bu paralar, münhasıran adli yardım için kullanılır ve yılı içinde harcanmayan paralar, ertesi yıla aynen aktarılır." hükmü karşısında ilgi yazınızda belirtildi; "5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanuna göre müdafî tayininden doğan, ancak kaynak yetersizliği dolayısıyla ödenemeyen borçların ödenmesi amacıyla kullanılmasında takdir ve yetki Birliğinize ait" olduğu yolundaki görüşe uygun davranılmayacağı anlaşılmaktadır.

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06460 Balgat - ANKARA

Tel : 0 (312) 287 87 90(Fbx) Faks : 0 (312) 286 55 65

İnternet Adresi:www.barobirlik.org.tr e mail: admin@barobirlik.org.tr

13-04-2006 09:46

FROM: M.H. GEN. MD. SEKRETERLİK

+9 312 4194552

T-001 P.001 E-022

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Muhasebe Genel Müdürlüğü

COK İVEDİ

Sayı: B.07.0.MGM.0.28/
Konu:

13.04.06* 06755

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 05.04.2006 tarihli ve 5689 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda, 2006 yılı CMK ödeneği 48.377.647-YTL'nin 18 Ocak 2006 tarihinde Türkiye Barolar Birliği hesaplarına ulaştığı ve tümünün Barolara dağıldığı, 29 Mart 2006 tarihinde Barolar Birliği hesaplarına ulaşan 14.094.160-YTL Adli Yardım Ödeneğinin ise dağıtımına başlanıldığı, ancak Sayın Adalet Bakanı ile yapılan görüşmelerde, Mart 2006 ayında Adli Yardım Ödeneği olarak gönderilen 14.094.160-YTL'nin CMK ödemelerindeki sıkıntılara giderilmesi için gönderildiğinin anlaşılması ve bu konuda Bakanlığımız ile ilişki kurulmasının önerildiği belirtilerek, bu çerçevede Adli Yardım Ödeneğinin CMK görevlendirilmelerinde kullanılması konusunda gerekli talimatın verilmesi hususunun arz edildiği anlaşılmaktadır.

Gerek 1136 sayılı Avukatlık Kanununun adli yardıma ilişkin 176 ve devamı maddelerinin ve gerekse 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanununun müdafî ücretine ilişkin 13 üncü maddesinin amacı, savunma hakkının kullanılabilmesi için yeterli maddî imkândan yoksun kimselere savunma hakkını kullanabilmeleri için gerekli olan maddî desteğin sağlanmasıdır. Mevcut yasal düzenlemeler çerçevesinde 1136 ve 5320 sayılı Kanunlarda müdafî ve vekil haklarına kullanılabilmesi için sağlanacak kaynaklar belirlenmiş olup, aktarılan paraların dağıtımını Türkiye Barolar Birliğinin yetkisi dahilindedir. Birliğiniz ile yapılan görüşmeler sonucunda, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 180 inci maddesine göre sağlanan gelirlerin tamamının kullanılmadığı, 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanununun 13 üncü maddesine göre sağlanan kaynakların ise yeterli olmadığı anlaşılmıştır.

Bu durumda, 1136 ve 5320 sayılı Kanunlara göre kullanım şekilleri farklı olan transferlerin nihai amacı, yukarıda da ifade edildiği gibi, maddî imkânları yeterli olmayanlara savunma hakkının kullanılabilmesi için müdafî ve vekil ücretini olduğundan, 1136 sayılı Avukatlık Kanununa göre aktarılan 14.094.160-YTL'nin, 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanuna göre müdafî tayininden doğan, ancak kaynak yetersizliği dolayısıyla ödenemeyen borçlarını ödemesi amacıyla kullanılmasında, takdir ve yetki Birliğinize ait olup, bu konuda Bakanlığımız açısından herhangi bir sakınca bulunmadığı değerlendirilmektedir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Hasan Bastı AKTAN
Müsteşar

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 5689

Ankara 05/04/2006

TC.MALİYE BAKANLIĞI
ANKARA

2006 yılı CMK ödeneği olarak 48.377.647-YTL 18 Ocak 2006 tarihinde, Adli Yardım ödeneği olarak 14.094.160-YTL ise 29 Mart 2006 tarihinde Türkiye Barolar Birliği'nin hesaplarına ulaşmış, CMK ödeneğinin tümü Barolarımıza dağıtılmış, Adli Yardım ödeneğinin ise Adli Yardım Yönetmeliği hükümleri gereği dağıtımına başlanmıştır.

Sayın Adalet Bakanımızla yapılan görüşmelerde Mart ayında Adli Yardım ödeneği olarak gönderilen 14.094.160-YTL'lik ödeneğin CMK ödemelerindeki sıkıntılarını giderilmesi için gönderildiği anlaşılmış ve bu konuda Bakanlığınızla ilişki kurmamız önerilmiştir. Bu çerçevede, belirlenen Adli Yardım ödeneğinin CMK görevlendirmelerinde kullanılması konusunda gerekli talimatın verilmesi hususunu gereği için arz ederim.

Saygılarımla.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Adres : Çetin Emec Bulvarı No:46 06460 Balgat - ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi:www.barobirlik.org.tr e mail: admin@barobirlik.org.tr

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 5608

Ankara 04 /04/2006

ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü
ANKARA

Konu:01.04.2006 tarihli Türkiye Barolar Birliği ve Baro Başkanları Toplantısı.

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu ve 60 baro başkanının 01.04.2006 Cumartesi günü Ankara'da gerçekleştirdikleri ve C.M.K. kapsamında müdafî/vekil görevlendirmelerinden kaynaklanan sorunları değerlendirdikleri toplantıda;

Adalet Bakanlığı'nda yürütülmekte olan C.M.K. değişikliği çalışmalarında özellikle "*zorunlu müdafilik*" uygulamasından geriye gidiş ifade edecek bir daraltmanın yasa değişikliğinde yer alınmamasının ve C.M.K. Yürürlük Yasası'nın 13. maddesindeki kaynağı artıran bir düzenleme yapılmasının gerektiğini vurgulamışlardır.

Müdafî ücretinin mahkum olan ve maddî durumu uygun olan sanıktan Türkiye Barolar Birliği tarafından geri alınmasındaki olanaksızlığa da dikkat çeken Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu ve baro başkanları bu ücretlerin yargılama giderleri içinde değerlendirilerek hüküm altına alınmasını ve hazine tarafından tahsilini düzenleyen bir yasa değişikliği gerektiğini dile getirmişlerdir.

Bilgilerinize saygılarımla sunarım.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06460 Balgat - ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi:www.barobirlik.org.tr e mail: admin@barobirlik.org.tr

HAKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU BAŞKANLIĞI
ANKARA

Konu: C.M.K. kapsamında müdafî/vekil görevlendirilmesinden kaynaklanan sorunlar hakkında.

İnsan hakları anlayışındaki çağdaş gelişim ışığında 18.11.1992 tarihinde kabul edilen 3842 sayılı Kanun ile Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununda "müdafî uyini" konusunda düzenlemeler yapılarak, bir suçlama karşısında kalanlara Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesine uygun olarak bir müdafî hizmetinden yararlanmaları sağlanmış ve bu hizmetin maddî kaynağı da Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'da gösterilmiştir.

Yasadan ve uygulanmasından kaynaklanan sorunlar giderilmeden 4.12.2004 tarihinde kabul edilip 1.6.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile "tayin" anlayışı "şüpheli/sanki"tan "şikayetçi", "mağdur", "suçtan zarar gören" ve "katılan"a kadar genişletilmiş, soruşturma ve kovuşturması bir müdafî/vekil bulunmadan yürütülemeyecek suç sayısı da artırılmıştır.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Ceza Muhakemesi Kanunumuzun müdafîlik görevinin yerine getirilmesinde kabul ettiği "isteğe bağlı müdafîlik" ve "zorunlu müdafîlik" sistemlerinin her ikisi de soruşturma ve kovuşturmanın tüm safhalarında, "adil yargılanma hakkı"nın gereği olarak kişilerin kendi özgür iradeleri ile seçerek vekalet verip ücretini ödeyecekleri bir avukatın hizmetinden yararlanmaları esasına dayanmaktadır. Maddî durumu uygun olmayanlara ise ücreti devlet tarafından ödenen müdafî/vekil atanacaktır. Ancak uygulama maddî durumu uygun olsun olmasın her isteyene ücretsiz müdafî/vekil atanmasına dönüşmüştür.

Bu uygulama özellikle 1.6.2005 tarihinden sonra müdafî/vekil atamaların üç kat artmıştır.

Ayrılan kaynak, atama sayısındaki bu olağanüstü artış karşısında yetersiz kalmış ve 2005 yılında görev alan meslektaşlarımıza ücretlerinin bir kısmı ancak 2006 yılında ödenebilmiştir.

Bugün gelinen noktada, 2006 yılı için Türkiye Barolar Birliğine aktarılan kaynak Mart ayı başı itibarıyla tükenmiştir. 2006 yılı içinde yapılacak atamalar için yaklaşık 150.000.000 YTL ye gereksinim vardır.

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06460 Balgat - ANKARA

Tel : 0 (312) 287 87 90(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65

İnternet Adresi:www.harobirlik.org.tr e mail: admin@harobirlik.org.tr

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı:5549

Ankara 03/04/2006

MALİYE BAKANLIĞI, ADALET BAKANLIĞI ve BAŞBAKANLIĞA
ANKARA

Konu: 01.04.2006 tarihli Türkiye Barolar Birliği ve Baro Başkanları Toplantısı.

Ceza Muhakemesi Kanunu kapsamında müdafî/vekil görevlendirmelerinden kaynaklanan sorunları görüşmek üzere 1 Nisan 2006 Cumartesi günü Ankara'da toplanan Türkiye Barolar Birliği ve 60 baro başkanı; Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. maddesi ve "adil yargılanma hakkı"nın ayrılmaz parçası olan "savunma hakkı" anlayışındaki gelişim karşısında, özellikle ceza yargılamasında şüpheli ya da sanığın bütün durumlarda bir müdafinin yardımından yararlanma hakkını en temel kural haline getirdiğini, maddi durumu buna engel olanlar için devletin ücretsiz avukat sağlanması gerektiği görüşlerini tekrarlamışlardır:

1-) Bu kapsamda temel hedefin, herhangi bir suç sınırlaması yapmadan müdafinin yardımından yararlanmayı zorunlu kılmak yani "zorunlu müdafîlik" sistemini ceza yargılama sistemimize yerleştirmek olduğunu belirtmişlerdir:

2-) Müdafî ya da vekil olarak görevlendirilen avukatlara 2006 yılı ücretlerinin ödenememesinden kaynaklanan gereksinimi karşılamak üzere 150 Milyon YTL gerektiğini bir kez daha dile getirmişler ve görevlendirme sayısındaki olağan üstü artış karşısında 5320 sayılı C.M.K. Yürürlük Yasasının 13. maddesindeki kaynağın arttırılmasının zorunlu hale geldiğini belirtmişlerdir.

3-) Müdafî ücretinin mahkum olan ve maddi durumu uygun olan sanıktan Türkiye Barolar Birliği tarafından geri alınmasındaki olanaksızlığa dikkat çeken Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu ve baro başkanları bu ücretlerin yargılama giderleri içinde değerlendirilerek hüküm altına alınmasını ve hazine tarafından tahsilii gereğini dile getirmişlerdir.

4-) Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu ve baro başkanları ayrıca "C.M.K. Gereğince Yapılacak Hukuki Yardımlar İçin Avukatlık Ücret Tarifesi"ndeki ücretlerin çok düşük olduğunu bunların en azından "Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi" düzeyine çıkarılmasını ve bu ücretlerden alınan KDV ve stopaj kesintisinin de kaldırılmasını istemişlerdir.

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06460 Balgat - ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi:www.barobirlik.org.tr e mail: admin@barobirlik.org.tr

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı:

Ankara 21/02/2006

ADALET BAKANLIĞI
ANKARA

Konu:18.2.2006 tarihli Baro Başkanları Toplantısı.

Ceza Muhakemesi Kanunu kapsamında müdafî/vekil görevlendirmelerinden kaynaklanan sorunları görüşmek üzere 18 Şubat 2006 Cumartesi günü Ankara'da toplanan 65 baro başkanı; Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. maddesi ve "adil yargılanma hakkı"nın ayrılmaz parçası olan "savunma hakkı" anlayışındaki gelişim karşısında, özellikle ceza yargılamasında şüpheli ya da sanığın bütün durumlarda bir müdafinin yardımından yararlanma hakkını; en temel kural haline getirdiğini, maddi durumu buna engel olanlar için devletin ücretsiz avukat sağlaması gerektiği görüşlerini tekrarlamışlardır.

Bu kapsamda temel hedefin, herhangi bir suç sınırlaması yapmadan müdafinin yardımından yararlanmayı zorunlu kılmak yani "zorunlu müdafilik" sistemini ceza yargılama sistemimize yerleştirmek olduğunu belirtmişlerdir:

1-) Müdafî ya da vekil olarak görevlendirilen avukatlara ücretlerinin ödenememesinden kaynaklanan ve acil çözüm gerektiren parasal sorunun çözümü için de Harçlar Kanunu uygulaması ve adli para cezalarının tahsili ile oluşan kaynaktan ya da Genel Bütçe'nin uygun faslından 2006 yılı ihtiyacını karşılamak üzere 150 Milyon YTL'nin aktarılması gerektiğini ısrarla talep etmişlerdir.

2-) Müdafî/vekil ödenen ücretlerin CMK Yürürlük Yasası'nın 13. maddesi kapsamında Türkiye Barolar Birliği tarafından geri alınmasındaki olanaksızlığa dikkat çeken baro başkanları bu ücretlerin yargılama giderleri içinde değerlendirilerek hüküm altına alınmasını ve hazine tarafından tahsili gereğini dile getirmişlerdir.

3-) Baro başkanları ayrıca CMK Gereğince Yapılacak Hukuki Yardımlar İçin Avukatlık Ücret Tarifesi'ndeki ücretlerin çok düşük olduğunu bunların en azından Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi düzeyine çıkarılmasını ve bu ücretlerden alınan K.D.V ve stopaj kesintisinin de kaldırılmasını istemişlerdir.

Bilgilerinize saygılarımla sunarım.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdémir ÖZOK

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06460 Balgat - ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90(Pbx) Faks : 0 (312) 286 25 65

Internet Adresi:www.harobirlik.org.tr e mail: admin@barobirlik.org.tr

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı:

Ankara 17/02/2006

ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü
ANKARA

Konu : 13.2.2006 tarih ve B.03.0.KGM.0.00.00.04/206 sayılı yazınız.

Yeni ceza mevzuatının daha iyi uygulanmasını temini ve uygulamada karşılaşılan sorunların tespiti amacıyla, uygulamacı hakim ve Cumhuriyet savcılarıyla yapılan eğitim semineri çalışmaları ve değerlendirme toplantıları sonucunda, bazı kanunlarda acilen değişiklik yapılması gerektiği sonucuna varılması üzerine söz konusu değişiklik yapılması düşünülen kanun maddeleriyle ilgili metnin yazılı görüş bildirilmesi isteği ile Başkanlığımıza gönderilmesi üzerine yapılan incelemede aşağıdaki hususların değerlendirilmesine sunulması uygun görülmüştür.

1-) T.C.K. 86. maddeye eklenen bir cümle ile üstsoy, altsoy, eş ve kardeşe yönelik kasten yaralama suçunun takibi şikayete bağlı hale getirilmesi aile içi şiddeti cesaretlendirebilecek bir düzenleme olarak değerlendirilmiştir.

2-) C.M.K. 150. maddenin üçüncü fıkrasında, müdafî bulunmayanlara isteğine bakılmaksızın müdafî görevlendirilmesinde; "üst sınırı en az beş yıl hapis cezasını gerektiren suçlar" sınırlamasının "alt sınırı en az beş yıl hapis cezasını gerektiren suçlar" değişikliği ile daraltılması "zorunlu müdafîlik" sisteminde önemli bir aşama olan söz konusu maddeden geri gidış olarak değerlendirilmiştir.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. maddesi ve "adil yargılanma hakkı"nın ayrılmaz parçası olan "savunma hakkı" anlayışındaki gelişim karşısında, özellikle ceza yargılamasında şüpheli ya da sanığın bütün durumlarca bir müdafînin yardımından yararlanma hakkı en temel kural haline gelmiştir.

Maddî durumu buna engel olanlar için devlet ücretsiz avukat sağlayacaktır.

Bu kapsamda temel hedef, herhangi bir suç sınırlaması yapmadan müdafînin yardımından yararlanmayı zorunlu kılmak yani "zorunlu müdafîlik" sistemini ceza yargılama usulümüze yerleştirmektir.

Bu hedefe ulaşmada ilk adım olan C.M.U.K. 1992 değişikliği ile başlayan uygulamalardaki yanlışlıklar bugün gelinen noktada barodan müdafî görevlendirme sistemini çöktürmüştür.

Sorunun çözümüne ilişkin önerilerimiz çeşitli temaslarımızda başta Sayın Bakanlığımıza sunulmuş ve Adalet Bakanlığı yetkilileri ile ortak çalışmalar yapılmıştır.

Adres : Çetin Emek Bulvarı No:46 06460 Balgat - ANKARA

Tel : 0 (312) 287 87 90(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65

İnternet Adresi:www.harobirlik.org.tr e mail: admin@barobirlik.org.tr

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 2895

Ankara 23 /11/2005

ADALET BAKANLIĞI
ANKARA

Konu: Ceza Muhakemeleri Kanunu kapsamında barolarca "müdafî" ve "vekil" görevlendirme işlemlerinin ayrılan ödeneğin tükenmesi karşısında sürdürülemeyecek durumda olduğu.

Nedenlerini 22.4.2005 tarih 18987 sayılı yazımızda belirttiğimiz, Sayın Bakanımıza ve Kanunlar Genel Müdürlüğü'nün sayın yetkililerine ayrıca geniş bir raporla sunup sözlü olarak da açıkladığımız gibi, Ceza Muhakemeleri Kanunu gereği yapılmakta olan "müdafî" ve "vekil" görevlendirme işlemleri sürdürülemeyecek noktaya gelmiştir.

Bugün itibarı ile C. M. K. uygulamasında görevini yerine getiren meslektaşlarınıza ödenemeyen ve yıl sonuna kadar tahakkuk edecek ücret toplamı 10.000.000,00-YTL dir. 5320 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanununun 13. maddesi gereğince 2006 yılı için tahakkuk edecek ödeneğin ilk taksitinin Ocak ayında Türkiye Barolar Birliği'ne aktarılabilceği dikkate alınır ise sorunun boyutları ortaya çıkmaktadır.

Bu nedenle konunun bir kez daha bilgilerinize sunulması zorunlu görülmüştür.

Gereğine emirlerinizi diler, saygılar sunarım.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Eki _____ :

- 1-) 22.4.2005 tarih 18987 sayılı yazımız,
- 2-) Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü'nün 9.5.2005 tarih 1432 sayılı yanıtı.

Adres : Karanfil Sokak No : 5/62 06650 Kızılay - ANKARA
Tel : 425 30 11 - 425 36 19 - 418 05 12 - 418 13 46 Faks : 418 78 57
İnternet Adresi : www.barobirlik.org.tr e-mail : admin@barobirlik.org.tr

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel MüdürlüğüSayı : B.03.0.KGM.0.00.00.03-1232
Konu : Dilekçe

C.Ş. S/2005

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 22/04/2005 tarihli ve 18987 sayılı yazınız.

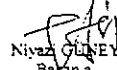
İlgi yazınızda, 04/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile zorunlu müdafilik sisteminin uygulama alanının genişletildiği, mağdur vekillliği ile uzlaşma müessesesi getirildiği, bu nedenle baroların görevlerinin büyük ölçüde arttığı, avukadara ödenecek müdafilik, vekillik ve uzlaşmacılık ücretlerinin ise 23/03/2005 tarihli ve 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 13. maddesinde düzenlendiği, söz konusu düzenlemeye belirlenen ödeneğin bu işlemlerin yürütülmesi için yetersiz kalacağı belirtilmiştir.

Bilindiği gibi, 5271 sayılı Kanun ile zorunlu müdafilik uygulamasının kapsamı genişletilmiş, mağdur vekillliği ve uzlaşmacılık olmak üzere avukatların görev alacağı yeni müesseseler getirilmiştir.

Bu işlemlerin yapılmasını karşılığı olarak avukatlara, barolar tarafından ödenecek ücretlere kaynak olmak üzere, 5320 sayılı Kanununun 13. maddesinde düzenleme yapılmıştır. 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu ve 765 sayılı Türk Ceza Kanunu hükümlerinin uygulaması sırasında, adli para cezaları genellikle, 13/07/1965 tarihli ve 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanununun 6 ncı maddesi uyarınca ertelenmekte ve sadece infaz edilen para cezalarından kesinti yapılarak Türkiye Barolar Birliği hesabına aktarılabilmekteydi. 5271 sayılı Kanunla baroların görevlerinin artırılmasına karşılık ödenek oranının aynı kalmasının tereddütlere neden olduğu anlaşılmaktadır.

Yeni ceza sisteminde sadece hapis cezalarının ertelenmesine karar verilebilecek olup, adli para cezaları için erteleme söz konusu olmayacaktır. Gerek doğrudan karar verilen, gerekse haptisten çevrilen adli para cezalarının infazı halinde söz konusu kesinti yapılarak Türkiye Barolar Birliğinin hesabına aktarılabilmekteydi. Bu nedenle 5320 sayılı Kanununun 13. maddesi uyarınca Türkiye Barolar Birliği hesabına aktarılabilecek olan miktarların, bahse konu hizmetlerin yürütülmesi için yeterli olacağı değerlendirilmektedir. Ayrıca söz konusu Kanununun 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe gireceğinden, uygulama sonuçlarının henüz alınmamış olması nedeniyle, Bakanlığımızca bu aşamada yapılacak bir işlem bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Niyazi ÇİNEK
Bakan a.
Hâkim
Genel Müdür

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
GELEN EVRAK	
Tarih: 05.05	Sayı: 56226
Ekl: —	İlg: CMUK

ADRES: Milli Müdafaa Caddesi No: 22 Kızılay 06659 ANKARA
Tel : (0 312) 417 77 70 Faks: (0 312) 418 89 91
e-mail : kanunlar@adalet.gov.tr

1/1
Ayrıntılı bilgi için lütfen: Dr. Mustafa Tarkan Hâkim
Elektronik Adı: <http://www.kgm.adalet.gov.tr>

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 18987

Ankara 22/04/2005

ADALET BAKANLIĞI
ANKARA

Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkındaki Kanun 25.03.2005 tarihinde kabul edilmiş ve yürürlüğü 01.06.2005 tarihine ertelenmiştir. Bu yasanın 13.maddesi "müdafî, vekil ve uzlaştırıcı ücreti"nin, 492.sayıli Harçlar Kanununa bağlı 1 ve 3.sayıli tarifelere göre alınan yargı harçlarını %15 i ve idari nitelikteki para cezalarını hariç olmak üzere adli para cezasının %15 i, olarak tayin ve tespit edilmiştir. Bu düzenleme 1412 sayılı Ceza Muhakemeceeri Usulü Kanununun 140.maddesindeki düzenlemenin ayrıstır.

1412 sayılı Ceza Muhakemeceeri Usulü Kanununun 138.maddesinde sadece yakalanan kişi veya sanığa, müdafî tayinini öngörmüş iken 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nda (CMK) hizmet alanı genişletilerek yakalanan veya şüpheli (sanık),mağdur ve müdahile avukatlık hizmetinin verilmesi öngörülmüştür. Ayrıca 1412 sayılı yasanın 138.maddesinde öngörülen müdafîlik hizmeti 5271 sayılı yesada vekil, müdafî ve uzlaştırıcı olarak 74/2- 91/6-101/3-147/c-148/a-156/1-156/2-150/3-176/3-234/3-234/1a-3-134/1 b-5- 239/1-239/2-252/8-253-255/son maddelerinde avukatlara yargılama görevi verilmiştir. Bu maddelerden de anlaşılabileceği gibi barolarımızın CMK.hizmetleri asgari ölçüde 10 kat artırılmış olmasına karş, ödenek eskisi gibi aynı oranlarda kalmıştır. Oysa bu hizmetlerin yürütülebilmesi ve barolarımızın yeni düzenlemeyi amacına uygun olarak yürütebilmesi için eğitim, bilgisayar program ve donatımı, araç ve gereç şiddetle ihtiyaçları olacaktır.

Barolarımız ve üyeleri avukatlar CMUK hizmetlerini bugüne değin emeğinin çok çok altında ücretlerle sürdürmüşler ve sürdürmeye devam sunmaktadırlar. Yürürlükte bulunan CMUK ücret tarifesinde görevli avukatlar 24 saat hizmet vermekte; bunun karşılığı KDV dahil hazırlık aşamasında 70.00 YTL, Sulh Ceza Mahkemelerinde 100-YTL, Asliye Ceza Mahkemelerinde 120.00 YTL, Ağır Ceza Mahkemelerinde 220- YTL ücret almakta, ayrıca bu ücretin vergisini ödemektedir.

Maliye Bakanlığının gönderdiği ödenek bugünkü tarife ve iş yüküne yetmez iken 5271 sayılı yasa ile 10 kat artırılan hizmetlerin, bu ödenekle yürütülmesinin olanaklı olmayacağı aşikardır. Mevcut koşullardaki ödeneğin yıl sonuna kadar öngörülen hizmetlere yetmesi imkansızdır. Bu nedenle acilen yapılacak yeni düzenlemede oranların asgari ölçüde %30 olması gerekmektedir. Tüm bu gerçeklerin göz önüne alınarak 5271 sayılı yasanın 13.maddesindeki %15 olan oranının %30 olarak değiştirilmesi için gerekli yasal değişikliklerin yapılması hususunda gereğini saygılarımla diletim.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Adres : Karaful Sokak No : 5/62 06650 Kızılay - ANKARA
Tel : 425 30 11 - 425 36 19 - 418 05 12 - 418 13 46 Faks : 418 78 57
İnternet Adresi : www.barobirlik.org.tr e-mail : admin@barobirlik.org.tr

**CMK KAPSAMINDA MÜDAFİ/VEKİL
GÖREVLENDİRİLMESİNDE
KARŞILAŞILAN SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNE YÖNELİK
ÇALIŞMALAR HAKKINDA BİLGİ NOTU**

I

07.03.2006

CMK kapsamında müdafî/vekil görevlendirilmesinde yasadan ve uygulamadan kaynaklanan sorunların çözümüne yönelik çalışmalarımız 18 şubat 2006 tarihli Baro Başkanları Toplantısında belirtilen görüşler ışığında sürdürülmektedir.

Bilindiği gibi Baro Başkanları Toplantısı sabahı Sayın Adalet Bakanlığımızın kahvaltı davetinde Sayın Kanunlar Genel Müdürü ile birlikte durum değerlendirilmiş ve Baro Başkanları Toplantısında belirlenecek görüşler doğrultusunda çalışılmasına karar verilmiştir.

Baro Başkanları Toplantısı sonuçları Adalet Bakanlığı'na aşağıdaki 21.02.2006 tarihli yazımızla bildirilmiştir.

Bu yazıdan sonra 1 Şubat 2006 tarihinde Sayın Adalet Bakanı makamında Birlik Başkanımız ve Saymanımız tarafından Ankara ve Mersin Barosu başkanları ile birlikte ziyaret edilmiş, Sayın Kanunlar Genel Müdürü'nün de katıldığı toplantıda 150.000.000 YTL acil ödenek gereksinimimiz ve yasa değişikliği önerileri belirtilmiştir.

Sayın Adalet Bakanı gerekli girişimlerde bulunacağını belirtilmiş ve talimatı üzerine 3 Mart 2006 Cuma günü Genel Sekreterimiz ve Saymanımızın katıldığı ve diğer katılımcılarının da; Adalet Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Mustafa Kökçam, Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürü Niyazi Güney, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Cumhuriyet Şahin, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. İzzet Özgenç, Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı Başmüfettişi Gürsel Ceylan, Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Nazım Kara, Yargıtay Ceza

Genel Kurulu Tetkik Hakimi Gürsel Yalvaç, Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü Tetkik Hakimi Konçuy Gençkaya, Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü Tetkik Hakimi Necip Topuz, Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı Grup Başkanı Yüksel Yavuz, Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı Grup Başkanı Ahmet Öğüt, Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Yüksel Akyol, Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Baki Kerimoğlu'nun olduğu toplantı Ankara Hakim Evinde yapılmıştır. Bu toplantıda; acil ödenek gereksinimimiz ve "zorunlu müdafilik" daraltılmadan yasadan ve uygulamadan kaynaklanan sorunların giderilmesi için önerilerimiz bir kez daha açıkça ve ısrarla anlatılmıştır. Kanunlar Genel Müdürlüğü bu konudaki çalışmalarını sürdürmektedir. Taslak metin ortaya çıkınca barolarımızın değerlendirmesine sunulacaktır.

Ödenek aktarımı konusunun takibi kapsamında 6 Mart 2006 Pazartesi günü Sayın Maliye Müsteşarı ikinci kez Birlik Başkanımız ve Genel Sekreterimiz tarafından ziyaret edilerek 150.000.000 YTL ödenek aktarımı talebimiz sunulmuştur. Sayın Müsteşar bu miktarda bir ödenek aktarımının kolaylıkla gerçekleştirilemeyeceğini belirtmiştir.

**CMK KAPSAMINDA MÜDAFİ/VEKİL
GÖREVLENDİRİLMESİNDE
KARŞILAŞILAN SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNE YÖNELİK
ÇALIŞMALAR HAKKINDA BİLGİ NOTU**

II

22.03.2006

CMK kapsamında müdafî/vekil görevlendirilmesinde yasadan ve uygulamadan kaynaklanan sorunların çözümüne yönelik çalışmalarımız 18 şubat 2006 tarihli Baro Başkanları Toplantısında belirtilen görüşler ışığında sürdürülmektedir.

Önceki bilgi notumuzdan bu yana Başbakan ve TBMM'nde temsil edilen tüm siyasi parti liderlerinden randevu istenmiş ve alınan yanıtlara göre sırasıyla; Doğrüyol Partisi Genel Başkanı Sayın Mehmet Açar, Anavatan Partisi Genel Başkanı Sayın Erkan Mumcu, Sosyal Demokrat Halkçı Parti Genel Başkanı Sayın Murat Karayalçın, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Sayın Deniz Baykal, Birlik Başkanımız tarafından ziyaret edilmiş ve kendilerine sorunu anlatan bir dosya sunulmuştur. Alınacak randevulara göre ziyaretler sürdürülecektir.

Birlik başkanımız ayrıca demokratik kitle örgütlerini de ziyaret etmektedir.

Yasa değişikliğine ilişkin çalışmalar kapsamında 16.3.2006 tarihinde Genel Sekreterimizin katılımı ile Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğünde Genel Müdür Başkanlığında tetkik hakimleri ile bir toplantı yapılmıştır.

20.3.2006 tarihinde Adalet Bakanlığı Müsteşarı, Kanunlar Genel Müdürü, tetkik hakimleri, Prof. Dr. Cumhur Şahin, Prof. Dr. Bahri Öztürk ve Doç. Dr. İzzet Özgüvenç'in bulunduğu toplantıya Genel Sekreterimiz katılmıştır. Bu toplantıda CMK 150. maddesinin ikinci fıkrasındaki "bir müdafî de bulunmuyorsa" kelimelerinin cümlelerin başına alınmasının ve üçüncü fıkranın "alt sınırı beş yıldan fazla" olarak değiştirilmesinin ve CMK Yürürlük Kanunu'nun 13. maddesinin birinci fıkrasının

daki müdafî ve vekile ödenen ücretin sanıktan geri alınmasını düzenleyen cümlenin metinden çıkarılmasının hazırlanacak tasarıda dikkate alınmasının Adalet Bakanına sunulması Genel Sekreterimizin "alt sınırı beş yıldan fazla" değişikliğine karşı oyu ile uygun görülmüştür.

Bu toplantıda ayrıca; Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararları doğrultusunda Avukatlık Yasası'nın 14. maddesinin 2001 değişikliğinden önceki durumuna getirilmesinin, 167. maddenin Hakem Kurulu'nu, iptal kararı doğrultusunda yeniden düzenlemesinin ve 96. maddenin birinci fıkrasının son cümlesinin metinden çıkarılarak baro başkanlığına yeniden seçilmedeki süre sınırlamasının ortadan kaldırılmasının hazırlanacak tasarı da dikkate alınmasının Adalet Bakanına sunulması uygun görülmüştür.

Ek ödenek aktarımı konusundaki girişimler de ayrıca sürdürülmektedir.

Son durumu değerlendirmek üzere de 1.4.2006 tarihinde Baro Başkanları Toplantısı yapılacaktır.

**CMK KAPSAMINDA MÜDAFİ/VEKİL
GÖREVLENDİRİLMESİNDE
KARŞILAŞILAN SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNE YÖNELİK
ÇALIŞMALAR HAKKINDA BİLGİ NOTU**

III

CMK kapsamında müdafî/vekil görevlendirilmesinde yasadan ve uygulamadan kaynaklanan sorunların çözümüne yönelik çalışmalarınız 1 Nisan 2006 tarihli Baro Başkanları Toplantısında belirtilen görüşler ışığında sürdürülmektedir.

17.04.2006

İnternet sitemizin diğer bölümlerinde 1 Nisan 2006 Baro Başkanları Toplantısında alınan kararlar gereği yapılan yazışmaları izleyebilirsiniz.

Randevu taleplerimize henüz yanıt alınmamıştır.

Son onyedü gün içinde iki önemli gelişme gerçekleşmiştir:

1. 2006 yılı ödeneğinin tükenmesi nedeni ile ortaya çıkan sorunun giderilmesi için ek ödenek isteğimizi dikkate alan ve bu konuda Maliye Bakanlığı nezdinde girişimlerde bulunduğunu belirten Sayın Adalet Bakanımızın, CMK kapsamında müdafî/vekil görevlendirmelerinde kullanılmak üzere 14.000.000 YTL'nin Birliğimize aktarıldığını ısrarla belirtmesi üzerine yapılan incelemede Mart ayı sonuna kadar gönderilmesi gereken 2006 yılı "adli yardım ödeneği"nin 14.094.160 YTL olarak Birliğimiz adli yardım hesabına gönderildiği anlaşılmıştır.

Bu durumun Sayın Adalet Bakanımıza bildirilmesi üzerine kendileri tekrar Maliye Bakanlığı nezdinde girişimlerde bulunmuşlar ve paranın CMK ödemeleri için gönderildiğini, eğer bir yanlışlık söz konusu ise Maliye Bakanlığı'ndan bunun düzeltilmesi için yazılı talepte bulunmamızı bildirmişler ve bu talebimizi kendileri de takip etmişlerdir.

CMK
SERÜVENİ

Aşağıda bilgilerinize sunduğumuz bu yazımıza Maliye Bakanlığı'ndan aldığımız yanıtın ve buna yanıttan anlaşılabileceği gibi parasal sorun henüz giderilememiştir.

2. Diğer önemli gelişme ise sorunun yasa değişikliği ile giderilmesine ilişkin bazı hükümler içeren "Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"nın 10.4.2006 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na sunulmuş olmasıdır. Tasarı'nın TBMM Adalet Komisyonu'ndaki görüşmeleri 19.4.2006 Çarşamba günü başlayacaktır.

Tasarı'nın konumuz ile ilgili bölümleri ve Avukatlık Yasası'nda değişiklik içeren bölümleri derhal baro başkanlıklarımıza gönderilmiştir.

Tasarı ile CMK 150. maddede değişiklik önerilerek; birinci fıkra; "Şüpheli veya Sanık, Müdafii Seçebilmek İçin Mali İmkanlardan Yoksun Bulunuyorsa, İstemi Halinde Bir Müdafii Görevlendirilir." şeklinde düzenlenmekte, ikinci fıkrada "Müdafii Bulunmayan" çocuk, akıl hastası veya sağır ve dilsiz şüpheli ve sanıkların istemi aranmaksızın bir müdafii görevlendirileceği belirtilmekte, üçüncü fıkrada; "Altıncı Beş Yıldan Fazla Hapis Cezasını Gerektiren Suçlardan Dolayı Yapılan Soruşturma ve Kovuşturmada İkinci Fıkra Hükmü Uygulanır." düzenlemesi yapılmaktadır. Maddeye eklenilmesi önerilen dördüncü fıkra ile de; "Zorunlu Müdafilikle İlgili Diğer Hususlar, Türkiye Barolar Birliği'nin Görüşü Alınarak Çıkarılacak Yönetmelikle Düzenlenir." Hükmü getirilmektedir.

Tasarı'da konumuzla ilgili olarak ayrıca 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunu'nun 13. maddesinin birinci fıkrasında yapılan düzenleme ile müdafii/vekile ödenecek ücretin yargılama giderlerinden sayılmasına ilişkin değişiklik önerilerek "rücu" sisteminden vazgeçilmekte ve üçüncü fıkra da; "Türkiye Barolar Birliği Tarafından Barolar Arasında Yapılacak Dağıtım ve Bu Madde Hükmüne Göre Yapılacak Ödemelerin Denetlenmesine İlişkin Esas ve Usuller, Türkiye Barolar Birliği'nin Görüşü Alınmak

Suretiyle, Adalet ve Maliye Bakanlıkları'nca Müştereken Çıkarılacak Yönetmelikle Belirlenir." şeklinde düzenlenmektedir.

CMK
SERÜVENİ

Tasarı'nın zorunlu müdafiliğın daraltılmasına, savunmanın, baroların ve Türkiye Barolar Birliğı'nin bağımsızlığına aykırı hükümleri karşısında gösterdiğimiz muhalefet TBMM aşamasında da sürdürülecektir.

**CMK KAPSAMINDA MÜDAFİ/VEKİL
GÖREVLENDİRİLMESİNDE KARŞILAŞILAN
SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNE YÖNELİK ÇALIŞMALAR
HAKKINDA BİLGİ NOTU**

IV

CMK kapsamında müdafî/vekil görevlendirilmesinde yasadan ve uygulamadan kaynaklanan sorunların çözümüne yönelik çalışmalarımız 1 Nisan 2006 tarihli Baro Başkanları Toplantısında belirtilen görüşler ışığında sürdürülmektedir.

28.4.2006

İnternet sitemizin diğer bölümlerinde 17 Nisan 2006 tarihli III: Bilgi Notu'dan sonra yapılan yazışmaları izleyebilirsiniz.

Son onbir gün içinde iki önemli gelişme gerçekleşmiştir:

1. Sayın Cumhurbaşkanımız, dileğimizi kabul ederek 25.4.2006 Salı günü için randevu vermiş ve sorununun daha sakin ve geniş değerlendirmesinin yapılabilmesi için birlik başkanımız ve beş baro başkanının kabul edebileceğini belirtmişlerdir. Bunun Üzerine sayısal anlamda sorunu en yoğun olarak yaşayan en fazla üyesi olan beş baromuz, İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya ve Bursa baroları olarak belirlenmiş ve sayın başkanlar davet edilmiştir.

Randevumuza gitmeden sorunu içeren dosyamız Cumhurbaşkanlığı Özel Kalem Müdürlüğüne sunulmuştur.

25.4.2006 günlü ziyaretimde Sayın Cumhurbaşkanımız büyük duyarlıkla sorunumuzu dinleyerek ilgileneceklerini belirtmişlerdir.

2. Diğer önemli gelişme yaşanan parasal sıkıntının geçici de olsa giderilmesini sağlayacak şekilde gerçekleşmiştir. Maliye Bakanlığı Müsteşarı Sayın Hasan Basri Aktan 24.4.2006 Pazartesi günü telefonla arayarak CMK kapsamında müdafî/vekil görevlendirmelerinde kullanılmak üzere 20.000.000 YTL ek

ödenenin avans olarak gönderileceğini bildirmiş ve 25.4.2006 tarihinde söz konusu miktar birliğimizin banka hesabına girmiştiir.

Bu aşamada tüm baro başkanlıklarına gönderdiğimiz 27.4.2006 tarih 6277 sayılı yazımız ile 31.3.2006 tarihine kadar olan durumu gösterir CMK raporlarının en geç 1.5.2006 tarihine kadar gönderilmesi istenmiştir.

Raporlar üzerinden değerlendirmeler yapılarak ödenek dağıtılacaktır. Sorunun güncel ve parasal boyutunun çözümü için gösterdikleri ilgi ve destek nedeni ile Sayın Adalet Bakanımıza, Sayın Maliye Bakanımıza, Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı'nın sayın müsteşarlarına teşekkürlerimizi sunuyor aynı desteklerinin sorunun kalıcı çözümü için de süreceğine olan inancımızı tekrarlıyoruz.

Gelinen bu noktada, 1 Nisan 2006 Baro Başkanları Toplantısında alınan 9.5.2006 tarihinden başlayarak CMK kapsamında müdafii / vekil görevlendirmesi yapılmaması kararının yeniden değerlendirilebileceği ortaya çıkmaktadır. Uygulamada birlik sağlamak üzere barolarımızın bu konudaki görüşlerini 5.5.2006 akşamına kadar Türkiye Barolar Birliği'ne bildirmeleri gerekmektedir.

**CMK KAPSAMINDA MÜDAFİ/VEKİL
GÖREVLENDİRİLMESİNDE KARŞILAŞILAN
SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNE YÖNELİK ÇALIŞMALAR
HAKKINDA BİLGİ NOTU**

V

CMK kapsamında müdafî/vekil görevlendirilmesinde yasadan ve uygulamadan kaynaklanan sorunların çözümüne yönelik çalışmalarımız 1 Nisan 2006 tarihli Baro Başkanları Toplantısında belirtilen görüşler ışığında sürdürülmektedir.

10.7.2006

İnternet sitemizin diğer bölümlerinde 28 Nisan 2006 tarihli IV: Bilgi Notu'dan sonra yapılan yazışmaları izleyebilirsiniz.

Bu dönemdeki çalışmalar genel olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu'nun "*Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı*" görüşmelerine katılım ve parasal sıkıntının giderilmesine yönelik girişimler şeklide sürdürülmüş ve son olarak da bu konudaki İç Yönetmeliğimizde değişiklik yapılmıştır.

Bu kapsamda;

1. Sayın Başbakanımızdan tüm baro başkanlarımız ile birlikte talep ettiğimiz randevu için henüz herhangi bir yanıt alamadık.

2. Önceki bilgilendirmelerimizde belirttiğimiz gibi "*Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı*" nun hazırlık çalışmaları sırasında yazılı ve sözlü olarak görüş ve eleştirilerimiz Adalet Bakanlığı'na bildirildi ve toplantılara katıldık. Çalışmaların tamamlanıp Tasarı'nun TBMM'ne sunulması üzerine görüşlerimizi Adalet Komisyonu başkan ve üyelerine yazılı olarak sunduk, Komisyon toplantılarına Genel Sekreterimizin katılımı ile de görüşlerimizi açıkladık.

Bu çalışmalar sonunda Tasarı'nın müdafî/vekil görevlendirilmesine ilişkin maddelerinde yapılan düzenlemeler ile;

a. İsteğe bağlı görevlendirmelerde şüpheli ya da sanığın maddi durumunun uygun bulunmadığı beyanının aranması koşulu getirilmiş,

b. CMK'nın 150/3. maddesindeki istem aranmaksızın müdafî görevlendirilmesini gerektiren suçlar, alt sınırı beş yıl hapis cezasını gerektiren suçlar olarak değiştirilmiş,

c. CMK Yürürlük Yasası'nın 13. maddesinde yapılan değişiklikler ile de;

- Müdafî/vekil ücreti yargılama giderleri arasına alınmış,

- Bu madde kapsamında yapılacak görevlendirmeler ile Türkiye Barolar Birliği'ne aktarılan ödeneğin dağıtım ve denetimi usullerini belirlemek üzere Türkiye Barolar Birliği'nin görüşü alınarak Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı tarafından yönetmelik hazırlanması ve denetimin Sayıştay tarafından yapılması düzenlenmiştir.

d. Avukatlık Yasası'nın 180. maddesinde yapılan düzenleme ile Türkiye Barolar Birliği'ne adli yardım ödeneğinden CMK kapsamında müdafî/vekil görevlendirmeleri için yapılan ödemeleri karşılamak üzere aktarına yapabilme yetkisi verilmiştir. Ayrıca adli yardım ödeneği ile ilgili olarak da yukarıda belirtilen şekilde yönetmelik hazırlanması ve Sayıştay denetimi düzenlenmiştir.

Bu düzenlemelerden;

- İstem aranmaksızın müdafî görevlendirilmesini gerektiren suçların; "*alt sınırı beş yıl hapis cezasını gerektiren suçlar*" olarak sınırlanmasına,

- Türkiye Barolar Birliği ve baroların kendi iç denetimi dışında Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı'nun hazırlayacağı bir yönetmelikle Sayıştay tarafından denetim yapılmasına ilişkin olanlarına muhalefetimiz sözlü ve yazılı olarak belirtilmiştir.

Söz konusu Tasarı, TBMM Adalet Komisyonu'nda kabul edilmiş olup Ekim ayında başlayacak yeni yasama yılında Genel Kurul gündemine alınarak yasalaşması beklenilmektedir. Karşı görüş belirttiğimiz düzenlemelerin Genel Kurul'da yapılacak görüşmeler sırasında değiştirilmesine ilişkin girişimlerimiz sürdürülmektedir.

3. Sorunun parasal boyutunun çözümü için girişimlerimiz sürdürülmektedir. Bu kapsamda; Adalet Komisyonu toplantıları sırasında Sayın Adalet Bakanımıza durum tekrar iletilmiş ve kendilerinin görevlendirilen meslektaşlarımıza ödenmesi gereken tam miktarın bildirilmesini istemesi üzerine tüm barolarımızdan 1.6.2006 tarihi itibari ile borç miktarı öğrenilmiş ve Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığına iletilmiştir.

4. Müdafî/vekil olarak görevlendirilen ancak ücretlerini alamayan arkadaşlarımızın alacaklarının ulaştığı boyut karşısında, Anayasa ve Avukatlık Yasası'na aykırı uygulamanın süremeyeceğini vurgulamak üzere, Yönetim Kurulumuzun 8-9 Temmuz 2006 tarihli toplantısında; 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve 5320 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanuna İlişkin İç Yönetmeliğimizin 7. maddesinde değişiklikler yapılmıştır.

Bu değişikliklerle;

1. Müdafî/vekil görevlendirmelerinin bu konuda baro başkanlığından yazılı olarak görev talep eden avukatlar arasından yapılacağı, bu talepte bulunmayan avukatların müdafî/vekil olarak görevlendirilemeyeceği belirtilmiştir.

2. Müdafî/vekil ücretinin ödenmesi için baroya aktarılan ödeneğin tükenmesi durumunda bu konudaki ücret eksikliği giderilene kadar görevlendirme yapılamayacağı belirtilmiştir.

3. Müdafî/vekil olarak görevlendirilen avukatın yetki belgesi düzenleyerek bir başka avukatı yetkilendirmesine olanak tanınmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

CMK KAPSAMINDA MÜDAFİ/VEKİL GÖREVLENDİRİLMESİNDE KARŞILAŞILAN SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNE YÖNELİK ÇALIŞMALAR HAKKINDA BİLGİ NOTU

VI

CMK kapsamında müdafî/vekil görevlendirilmesinde yasadan ve uygulamadan kaynaklanan sorunların çözümüne yönelik çalışmalarımız 1 Nisan 2006 ve 22 Temmuz 2006 tarihli Baro Başkanları Toplantısında belirtilen görüşler ışığında sürdürülmektedir.

11.8.2006

22 Temmuz 2006 tarihinde Ankara'da toplanan 12. Baro Başkanları CMK kapsamında müdafî/vekil olarak görevlendirilip büyük özveri ile hizmet veren arkadaşlarımızın içinde buldukları koşulların angaryaya dönüşmesi karşısında, 1.8.2006 tarihinden başlayarak, sorun tüm boyutları ile çözmene kadar bu kapsamdaki tüm görevlendirmelerinin durdurulması kararı uygulamaya konulmuştur.

Sayın Başbakan'dan talep ettiğimiz randevunun kabul edildiği Başbakanlık Özel Kalem Müdürü tarafından 3 Ağustos 2006 tarihinde bildirilmiş ve görüşmenin İstanbul'da Dolmabahçe Sarayı'ndaki Başbakanlık Çalışma Ofisinde 10 Ağustos 2006 saat 17.00 de gerçekleşeceği belirtilmiştir.

Ardından, 10.000.000 YTL ödenek 4 Ağustos 2006 tarihinde Birliğimize gönderilmiş ve barolarımıza dağıtılmıştır.

10 Ağustos 2006 günü Sayın Başbakanımız; Birlik Başkanımız başkanlığında, Genel Sekreterimiz, Saymanımız, Yönetim Kurulu üyemiz Av. Cengiz Tuğral ve 45 baro başkanından oluşan heyetimizi, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Ali Şahin, Adalet Bakanı Sayın Cemil Çiçek, Maliye Bakanı Sayın Kemal Unakıtan ile birlikte kabul etmiştir.

Kabul sırasında Birlik Başkanımız; 1. CMK kapsamında müdafî/vekil görevlendirmelerinde yaşanan sorunlar ve çö-

zümlerine ilişkin raporumuzu, 2. Genel olarak yargı sorunları ve çözümlerine ilişkin raporumuzu, 3. Meslektaşlarımızın; (avukat kimliğinin tanınmaması, baro başkanlarının protokoldeki yerine ilişkin yasa hükmünün uygulanmaması gibi) yasa değişikliği gerekmeden Sayın Başbakan'ın emri ile çözülebilecek sorunlar ve çözüm önerilerimizi içeren üç ayrı raporu sunmuş ve görüşlerimizi belirtmiştir.

Sayın Başbakan ve Bakanlar anlatılanları ilgi ile dinlemişler ve sorunların çözümü için olumlu görüşler bildirmişlerdir. Sayın Adalet Bakanımız 14 Ağustos 2006 Pazartesi günü saat 13.00 de Adalet Bakanlığı'nda bir toplantı yapılmasını istemiştir.

Yaklaşık elli dakika süren görüşmenin ardından baro başkanlarımız, Sayın Başbakan ve Bakanlar tarafından belirtilen olumlu görüşleri dikkate alarak, Ceza Muhakemesi Kanunu kapsamındaki tüm müdafî/vekil görevlendirmelerinin durdurulması kararının uygulanmasının ertelenmesine karar vermişlerdir. Bu karar Birlik Başkanımız tarafından basına açıklanmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

**CMK KAPSAMINDA MÜDAFİ/VEKİL
GÖREVLENDİRİLMESİNDE KARŞILAŞILAN
SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNE YÖNELİK ÇALIŞMALAR
HAKKINDA BİLGİ NOTU**

VII

CMK kapsamında müdafî/vekil görevlendirilmesinde yasadan ve uygulamadan kaynaklanan sorunların çözümüne yönelik çalışmalarımız 1 Nisan 2006 ve 22 Temmuz 2006 tarihli baro başkanları toplantısında belirtilen görüşler ve Sayın Başbakanla 10 Ağustos 2006 günü yapılan toplantı kapsamında sürdürülmektedir.

14.8.2006

10 Ağustos 2006 günü Sayın Başbakanımızın; Birlik Başkanımız başkanlığında, bir kısım yönetim kurulu üyelerimiz ve 45 baro başkanından oluşan heyetimizi, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Ali Şahin, Adalet Bakanı Sayın Cemil Çiçek, Maliye Bakanı Sayın Kemal Unakıtan ile birlikte kabulleri sırasında Sayın Adalet Bakanımızın 14 Ağustos 2006 Pazartesi günü saat 13.00 de Adalet Bakanlığı'nda bir yapılmasını uygun gördüğü toplantı bugün yapılmıştır.

Sayın Adalet Bakanımızın başkanlık ettiği toplantıya Genel Sekreterimiz ile Maliye Bakanlığı Müsteşarı Sayın Hasan Basri Aktan, Adalet Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sayın Mustafa Kökçam ve Kanunlar Genel Müdürü Sayın Niyazi Güney katılmıştır.

Toplantıda;

- 1.6.2006 tarihi itibari ile CMK kapsamında müdafî/vekil olarak görev yapan meslektaşlarımızın bakiye alacakları toplamı olan 34.629.664,89 YTL nin ödemesinin en kısa zamanda tamamlanacağı belirtilmiştir.

- Kovuşturma aşamasındaki görevlendirmelerde kovuşturma makamlarının CMK 150. maddedeki "seçebilecek durumda ol-

CMK
SERÜVENİ

madiğini beyan ederse”, “bir müdafî de bulunmuyorsa” koşullarının uygulanmasında titizlik göstermesi konusunda Cumhuriyet Savcılıklarına duyuruda bulunulacağı belirtilmiştir.

- 5320 sayılı yasanın 13. maddesindeki % 15 oranının yetersizliği nedeniyle bu oranın artırılabilmesinin TBMM'nin gündeminde olan tasarı görüşülürken değerlendirilebileceği belirtilmiştir.

- Yasa değişikliği gerektiren diğer konularda Adalet ve Maliye Bakanlıkları bürokratları gerekli çalışmayı ay sonuna kadar yaparak Türkiye Barolar Birliği'ne bildirecekler ve yeniden bir değerlendirme yapılacaktır.

Bilgilerinize sunulur.

**CMK KAPSAMINDA MÜDAFİ/VEKİL
GÖREVLENDİRİLMESİNDE
KARŞILAŞILAN SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNE YÖNELİK
ÇALIŞMALAR HAKKINDA BİLGİ NOTU**

VIII

CMK kapsamında müdafî/vekil görevlendirilmesinde yasadan ve uygulamadan kaynaklanan sorunların çözümüne yönelik çalışmalarımız 1 Nisan 2006 ve 22 Temmuz 2006 tarihli Baro Başkanları Toplantısında belirtilen görüşler ve Sayın Başbakanla 10 Ağustos 2006 günü yapılan toplantı kapsamında sürdürülmektedir.

18.09.2006

14 Ağustos 2006 Pazartesi günü saat 13.00 de Adalet Bakanlığı'nda Sayın Adalet Bakanımızın başkanlık ettiği, Genel Sekreterimiz ile Maliye Bakanlığı Müsteşarı Sayın Hasan Basri Aktan, Adalet Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sayın Mustafa Kökçam ve Kanunlar Genel Müdürü Sayın Niyazi Güney'in katıldıkları toplantıdan sonraki gelişmeler:

- 1.6.2006 tarihi itibari ile CMK kapsamında müdafî/vekil olarak görev yapan meslektaşlarımızın bakiye alacakları toplamı olan 34.629.664,89 YTL ye mahsuben 22.000.000,00- YTL ödenek 22.08.2006 tarihinde aktarılmış ve barolarımıza dağıtımı yapılmıştır.

- 28.8.2006 tarihinde Genel Sekreterimiz, Adalet Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sayın Mustafa Kökçam'ın makamında İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürü Sayın Dr. Ahmet Altıparmak ile daha önce Sayın Başbakan'a iletilen sorunlar arasında belirtilen "*baro başkanlarının protokoldeki yerini düzenleyen Avukatlık Yasası hükmünün fiilen uygulanmaması*" konusu görüşülmüştür. Sayın Genel Müdür sorunu ve görüşlerimizi Sayın İçişleri Bakanına iletceğini belirtmiştir.

- Bu toplantının Adalet Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sayın Mustafa Kökçam ile devam edilen bölümünde CMK

CMK
SERÜVENİ

Yürürlük Yasası'nın 13.maddesi üzerinde Maliye Bakanlığı'nın "görevlendirilen avukatlara ücretlerinin doğrudan Maliye Bakanlığı tarafından ödenmesi" önerisi üzerinde durulmuştur. Bazı baro başkanlarımızca da dile getirilen bu önerinin sakıncaları ve özellikle baroların görevlendirme aşamasında verdikleri hizmet giderlerinin yeterince karşılanamayacağına ilişkin çekincelerimiz dile getirilmiştir.

- Bu önerinin gündeme getirilmesi karşısında barolarımızın görevlendirmeler nedeni ile ortalama giderlerinin saptanabilmesi için 31.08.2006 tarih 2006/89 sayılı duyurumuz yayınlanmıştır.

- 28.8.2006 tarihli toplantıdan sonra Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü'nden ekte sunduğumuz 1.9.2006 tarihli 1922 sayılı yazı alınmıştır. Görüldüğü gibi bu yazıda; halen Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin gündeminde olan "Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"nın Genel Kurul'da görüşülmesi sırasında milletvekillerinin değişiklik önermeleri sağlanarak;

a. Görevlendirilen avukatlarının ücretlerin Maliye Bakanlığı'nca ödenmesi,

b. Barolara cari giderler için %5 oranında ödenek aktarılması,

c. Görevlendirilen avukatların ücretlerinin Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığının belirlenmesi gibi değişikliklerin yapılması önerilmiştir.

- Adalet Bakanlığı'nın bu yazısına ekte sunduğumuz 07.09.2006 tarih ve 8857 sayılı yanıt verilerek bütün bu önerilerin yeni tartışmalar yaratacağı, çözüm sağlamaya bir katkısının olmayacağı belirtilmiş ve Tasarı'ya daha önce belirttiğimiz muhalefetimizin dikkate alınmasını ve CMK Yürürlük Yasası'nın 13. maddesindeki oranın %15 den %30'a çıkarılmasını sağlayacak değişiklik yapılması gereği bildirilmiştir.

- Bu hususları görüşmek üzere 07.09.2006 tarihinde Adalet

CMK
SERÜVENİ

Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sayın Mustafa Kökçam'ın makamında Kanunlar Genel Müdürlüğü temsilcisi ile yapılan toplantıya Genel Sekreterimiz katılmış yukarıda belirtilen yazımızı sunarak, görüşlerimizi anlatmış ve acil ödenek gereksinimini belirtmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

**CMK KAPSAMINDA MÜDAFİ/VEKİL
GÖREVLENDİRİLMESİNDE KARŞILAŞILAN
SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNE YÖNELİK ÇALIŞMALAR
HAKKINDA BİLGİ NOTU**

IX

*18.9.2006 TARİH VE VIII SAYILI BİLGİ NOTUMUZUN-
DAN SONRAKİ GELİŞMELER*

Önceki bilgi notlarımızda belirttiğimiz gibi soruna çözüm arayışları içinde “*Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı*” hazırlanmış ve Türkiye Büyük Millet Meclisi’ne sunulmuş idi. Bu Tasarı’nın hazırlanma ve Adalet Komisyonunda görüşülme aşamalarında karşı olduğumuz maddeleri ayrıntılı olarak belirttik. Söz konusu Tasarı halen Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin gündemindedir.

Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı’nın, görevlendirilen avukatların ücretlerinin bakanlıklarınca belirlenmesi, ödemelerin doğrudan Maliye Bakanlığı tarafından yapılması gibi girişimler içinde olduklarını bunları gerçekleştirebilmek için “*Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı*”nın Genel Kurul’da görüşülmesi sırasında milletvekillerine değişiklik önermeleri verdirmeye hazırlıkları içinde olduklarını gördüğümüzü ve bu tutum karşısında eleştirilerimizi de ilettiğimizi VIII. Bilgi Notumuzda açıklamış idik.

Tasarı’nın Genel Kurul gündeminde görüşülme sırası beklenir iken bu kez Tasarı’nın Türk Ceza Kanunu, Türk Ceza Kanunu’nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun, Ceza Muhakemesi Kanunu, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun’un, Ceza Muhakemesi Kanunu’nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun, Kabahatler Kanunu gibi kanunlarda değişikliği düzenleyen maddeler ayrılarak AKP Yozgat Milletvekili Bekir Bozdağ ve arkadaş-

ları tarafından 10.10.2006 tarihli kırk üç maddelik bir Yasa Teklifi'nin TBMM Başkanlığı'na sunulduğu öğrenilmiştir.

Bu Yasa Teklifi'nde müdafî/vekil görevlendirmeleri ile ilgili olarak CMK 150. maddesinde ve CMK Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkındaki Kanun'un 13. maddesinde değişiklik önerilmektedir. Bu kapsamda, zorunlu müdafîlik "*alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlar*" için düzenlenmekte ve "*baro tarafından görevlendirilen müdafî ve vekile avukatlık ücret tarifesinden ayrık olarak. Türkiye Barolar Birliği'nin de görüşü alınarak Adalet ve Maliye Bakanlıkları tarafından birlikte tespit edilecek ücret Adalet Bakanlığı bütçesinde bu amacına ver alan ödenekten ödenir. Bu ücret yargılama giderlerinden savılır. Bu madde uyarınca yapılacak ödeme ve uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Türkiye Barolar Birliği'nin görüşü de alınmak suretiyle Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.*" düzenlemesi önerilmektedir.

Teklif metninin resmi olarak tarafımıza gönderilmemesine karşın Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu'nun 17.10.2006 tarihli toplantısında görüşüleceğinin öğrenilmesi üzerine Birlik Başkanımız toplantıya katılarak eleştirilerimizi dile getirmiştir.

Konu, TBMM Adalet Komisyonu, Siyasi Parti Grup Başkanlıkları ve milletvekilleri nezdinde takip edilmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

**CMK KAPSAMINDA MÜDAFİ/VEKİL
GÖREVLENDİRİLMESİNDE KARŞILAŞILAN
SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNE YÖNELİK ÇALIŞMALAR
HAKKINDA BİLGİ NOTU**

X

*30.10.2006 TARİH VE IX SAYILI BİLGİ NOTUMUZUNDAN
SONRAKİ GELİŞMELER*

IX. Bilgi Notumuzda bildirdiğimiz; Türk Ceza Kanunu, Türk Ceza Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun, Ceza Muhakemesi Kanunu, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun, Kabahatler Kanunu gibi kanunlarda bazı değişiklikler içeren teklif 5560 sayı ile yasalaşmış ve yürürlüğe girmiştir.

Bu Yasa, müdafî/vekil görevlendirmeleri ile ilgili olarak CMK 150. maddesinde ve CMK Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkındaki Kanun'un 13. maddesinde değişiklikler yapmış; zorunlu müdafîlik "*alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlar*" için düzenlenmiş ve "*baro tarafından görevlendirilen müdafî ve vekile. avukatlık ücret tarifesinden ayrı olarak. Türkiye Barolar Birliği'nin de görüşü alınarak Adalet ve Maliye Bakanlıkları tarafından birlikte tespit edilecek ücret Adalet Bakanlığı bütçesinde bu amaçla yer alan ödenekten ödenir. Bu ücret yargılama giderlerinden savılır. Bu madde uyarınca yapılacak ödeme ve uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Türkiye Barolar Birliği'nin görüşü de alınmak suretiyle Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.*" düzenlemesi getirilmiştir.

Yasa'nın yürürlüğe girmesi ile Adalet Bakanlığı tarife ve yönetmelik için Birliğimizden görüş isteyerek bu amaçla yapılacak toplantıya davet etmiştir. (Davet yazısı ve yanıtımızı web sayfamızda görebilirsiniz.) Adalet Bakanlığı'na, görüşümüzün halen yürürlükte olan tarife ve yönetmeliğimiz ile belli olduğu belirtilerek bunlar gönderilmiş ayrıca 100.000.000-YTL'yi bulan

alacağımız ödenmedikçe ve 10.8.2006 günü Sayın Başbakan'a üç ayrı dosya halinde sunulan ve bir kısmı sadece idari tasarruf gerektiren sorunlarımız çözülmedikçe toplantılara katılmayacağımız 25.12.2006 tarih 10770 ve 10771 sayılı yazılarımızla bildirilmiştir.

Bu aşamada ayrıca 20.12.2006 tarihinde Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı'ndan birikmiş alacağımızın ödenmesi istenmiştir.

Maliye Bakanlığı 8.1.2007 tarih 87 sayılı yazısı ile 5560 sayılı yasada müdafî ve vekil olarak görevlendirilen avukatların biriken ücretlerinin nasıl ödeneceğine ilişkin bir hükme yer verilmediği bu nedenle yasal düzenlemenin gerekli olduğu, ödemeleri en kısa zamanda yapabilmek için çalışmaların sürdürüldüğü bildirilmiş ve *"Barolarca Türkiye Barolar Birliği'ne bildirilen müdafî ve vekil ücretlerinin hangi avukatlara ve ne kadar tutarda ödeneceğini gösteren bir baro itibarıyla tasdikli listelerin Başkanlığımız delaletiyle ivedi olarak Bakanlığınıza gönderilmesi"* istenmiştir. (Maliye Bakanlığı'nun bu isteği 08.01.2007 tarih 2007/2 sayılı duyurumuzla barolarımıza bildirilmiş olup yanıtları beklenilmektedir.)

Temaslarımızdan sözü edilen yasal düzenlemenin halen TBMM Bütçe ve Plan Komisyonunda görüşülmekte olan Gelir Vergisi Yasası'nda değişikliklere ilişkin tasarıya geçici bir madde eklenerek yapılacağı öğrenilmiştir.

Bu arada yıl sonu nedeni ile *"CMK yıl sonu kesin hesap farkı olarak"* 1.431.278,00 YTL 27.12.2006 tarihinde Birliğimiz hesabına aktarılmış ve derhal barolarımıza dağıtılmıştır.

Bilgilerinize sunulur. 11.01.2007

**CMK KAPSAMINDA MÜDAFİ/VEKİL
GÖREVLENDİRİLMESİNDE KARŞILAŞILAN
SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNE YÖNELİK ÇALIŞMALAR
HAKKINDA BİLGİ NOTU**

XI

*11.1.2007 TARİH VE X SAYILI BİLGİ NOTUMUZDAN
SONRAKİ GELİŞMELER*

X. Bilgi Notumuzda bildirdiğimiz; Türk Ceza Kanunu, Türk Ceza Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun, Ceza Muhakemesi Kanunu, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun, Kabahatler Kanunu gibi kanunlarda bazı değişiklikler içeren teklifin 5560 sayı ile yasalaşp yürürlüğe girmesinin ardından;

- Ana Muhalefet Partisi Cumhuriyet Halk Partisi Türkiye Büyük Millet Meclisi Grup Başkanlığı tarafından 5560 sayılı yasanın iptali ve yürürlüğünün durdurulması isteği ile Anayasa Mahkemesinde iptal davası açılmıştır.

- CHP Konya Milletvekili Sayın Atilla Kart TBMM Başkanlığına verdiği bir soru önergesi ile CMK kapsamında müdafî/vekil olarak görev yapan avukatların ücretlerindeki gecikmenin nedenini sormuştur.

- Yasanın yürürlüğe girmesi ile tarife ve yönetmelik için Birliğimizden istenen görüş 25.12.2006 tarih 10770 ve 10771 sayılı yazılarımızla Adalet Bakanlığı'na bildirilmiş, hazırlanan Yönetmelik Taslağı hakkındaki görüşümüz de 29.1.2007 Birlik Başkanımız tarafından Ankara'da bulunan bir kısım baro başkanı ile birlikte Adalet Bakanlığı Müsteşarı Sayın Fahri Kasırğa'ya sunulmuştur.

- Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı'ndan birikmiş alacağımızın ödenmesini isteyen 20.12.2006 tarihli yazımıza Maliye Bakanlığı'nun 8.1.2007 tarih 87 sayılı yanıtındaki "*Barolarca Tür-*

kiye Barolar Birliği'ne bildirilen müdafî ve vekil ücretlerinin hangi avukatlara ve ne kadar tutarda ödeneceğini gösteren her baro itibarıyla tasdikli listelerin Başkanlığımız delaletiyle ivedi olarak Bakanlığımıza gönderilmesi" isteğini yerine getirmek üzere barolarımızdan gönderilen listeler ile toplam alacağımızın 112,593,385.86 YTL olduğu anlaşılmıştır. Bu miktar Adalet Bakanlığı'na ve Maliye Bakanlığı'na bildirilmiştir.

- 5560 sayılı yasada müdafî ve vekil olarak görevlendirilen avukatların biriken ücretlerinin nasıl ödeneceğine ilişkin bir hükme yer verilmediği bu nedenle yasal düzenlemenin gerekli olduğu görüşünün geçerlik kazanması üzerine; "Gelir Vergisi Kanunu'nda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı"na geçici madde eklenmiştir. TBMM Bütçe Plan Komisyonu'nda 7.2.2007 günü kabul edilen bu geçici madde metni;

"GEÇİCİ MADDE 1- 23.3.2005 tarihli ve 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunu'nun 6.12.2006 tarihli ve 5560 sayılı kanununun 30. maddesi ile değişmeden önceki 13. maddesine göre, 19.12.2006 tarihine kadar Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince baro tarafından müdafî ve vekil olarak görevlendirilen avukatlara ödenmesi gereken ücret karşılığı tutarın kalan kısmını, ilgililere ödenmek üzere Adalet Bakanlığı bütçesine aktarılacak ödenekten tahakkuk ettirilmek suretiyle ödenir. Ödemelere ilişkin usul ve esaslar Adalet ve Maliye Bakanlıkları ile Türkiye Barolar Birliği'nce birlikte belirlenir." şeklindedir.

Söz konusu yasa tasarısı TBMM gündeminde yerini almıştır.

Danışma Kurulu kararı ile öncelik verilip Şubat ayı içinde yasalaşarak yürürlüğe girmesi beklenmektedir.

Bilgilerimize sunulur. 09.02.2007

**CMK KAPSAMINDA MÜDAFİ/VEKİL
GÖREVLENDİRİLMESİNDE KARŞILAŞILAN
SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNE YÖNELİK ÇALIŞMALAR
HAKKINDA BİLGİ NOTU**

XII

*9.2.2007 TARİH VE XI SAYILI BİLGİ NOTUMUZDAN
SONRAKİ GELİŞMELER*

CMK Gereğince Müdafî ve Vekillerin Görevlendirilmeleri İle Yapılacak Ödemelerin Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin Türkiye Barolar Birliği ve barolarımızın itirazlarına karşın savunmanın bağımsızlığını ortadan kaldıracak ve uygulamada zorluklar yaratacak şekilde yürürlüğe girmesi üzerine, meslektaşlarımızın görevlendirilme taleplerini geri almaları ve 59 baromuzun da 24 Şubat 2007 tarihli Baro Başkanları Toplantısında alınan karara uygun olarak görevlendirme işlemlerini durdurmaları üzerine, Adalet Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sayın Mustafa Kökçam Sayın Adalet Bakanı adına 14.3.2007 akşamı Birliğimizi ziyaret etmiş ve çözüme yönelik ortak bir çalışma önermiştir.

Bu kapsamda, 17 Mart 2007 Cumartesi günü saat 16.00 da Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı temsilcileri ile yapılan toplantıya Birlik Başkanımız, Genel Sekreterimiz, Saymanımız ve bu toplantı için kendilerine bilgi verdiğimiz görevlendirmeleri durduran barolarımızdan 25 baromuzun başkan ya da temsilcileri katılmıştır.

Toplantıda, Yönetmeliğe yönelik eleştirilerimiz tekrarlanmış ve özellikle “Ücretin ödenme usulü” başlıklı 11. maddede ödemenin soruşturmayı yürüten Cumhuriyet Savcısı veya kovuşturmayı yapan mahkeme hakimi tarafından düzenlenecek sarf kararına bağlanmasının savunma bağımsızlığına aykırılığı ve diğer eleştirilerimiz tekrarlanmış, yönetmeliğin bütün eleştirilerimiz doğrultusunda yeniden düzenlenmesine kadar görevlendirmeme kararının uygulanacağı bildirilmiştir.
19.3.2007

**CMK KAPSAMINDA MÜDAFİ/VEKİL
GÖREVLENDİRİLMESİNDE KARŞILAŞILAN
SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNE YÖNELİK ÇALIŞMALAR
HAKKINDA BİLGİ NOTU**

XIII

*19.3.2007 TARİH VE XII SAYILI BİLGİ NOTUMUZDAN
SONRAKİ GELİŞMELER*

CMK Gereğince Müdafî ve Vekillerin Görevlendirilmeleri İle Yapılacak Ödemelerin Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin Türkiye Barolar Birliği ve barolarımızın itirazlarına karşın savunmanın bağımsızlığını ortadan kaldıracak ve uygulamada zorluklar yaratacak şekilde yürürlüğe girmesi üzerine, meslektaşlarımızın görevlendirilme taleplerini geri almaları ve 63 baromuzun da 24 Şubat 2007 tarihli Baro Başkanları Toplantısında alınan karara uygun olarak görevlendirme işlemlerini durdurmaları üzerine, Adalet Bakanlığı yetkilileri ile 25 baromuzun başkan ve temsilcileri ile yapılan toplantıdan sonra belirtilen yönetmelikte yapılacak değişiklikler konusu Müsteşar Yardımcısı Sayın Mustafa Kökçam ve Ceza İşleri Genel Müdür Yardımcısı Sayın Fatma Feyza Şahin ile Genel Sekreterimiz ve Saymanımızın katıldıkları 20.3.2007 ve 27.3.2007 tarihli toplantılarda değerlendirilmiştir.

Adalet Bakanlığı, Yönetmeliğin ödemelerin sarf kararına bağlanmasına ilişkin hükmünün değiştirilebileceğini belirterek hazırlanan taslağı 28.3.2007 (bugün) tarihinde Birliğimize göndermiştir.

Taslak, müdafî/vekil olarak görevlendirilen meslektaşlarımız için savcı ya da yargıca "*sarf kararı*" düzenlemesi koşulunu kaldırıyor. Görev yapan meslektaşımız, tutanak, serbest meslek makbuzu, yol gideri gibi belgelerini üyesi bulunduğu baro başkanlığına verecek, baro başkanlığı da hazırladığı listeleri görev yapılan yerin Cumhuriyet Başsavcılığı'na teslim

CMK
SERÜVENİ

edecektir. Cumhuriyet Başsavcılığı ödeme emri düzenleyecek ve ücret bildirilen banka hesabına aktarılacaktır.

Taslak metin bugün baro başkanlıklarımıza faks ile gönderilmiş ve hemen yanıtlarını bildirmeleri istenilmiştir.

Barolarımızın yanıtlarına göre durum değerlendirilecektir.

Bilgilerinize sunulur. 28.3.2007

**BEDAVA CEZA
AVUKATLIĞI**

BEDAVA CEZA AVUKATLIĞI

Plan:

1. Uluslararası Düzenlemeler ve 3842 Sayılı Yasa
2. 5271 sayılı Yasa ile Ortaya Çıkan Durum
3. "İsteğe Bağlı Müdafilik" / "Zorunlu Müdafilik"
4. Ceza Davalarında Sadece Ücreti Devlet Tarafından Ödenen ve Baro Tarafından Görevlendirilen Avukatların Hizmet Vermesi mi Amaçlanıyor?
5. Uygulamadan Örnekler
6. Ceza Yağılmasında "Adli Yardım" Kuralları Kapsamında Müdafî ve Vekil Görevlendirmesi Yapılarak Baro Bütçelerinin Adli Yardım Bölümünden Avukat Ücreti Ödenebilir mi?
7. Şikayetçi, Mağdur, Suçtan Zarar Gören ve Katılan İçin Baro'nun Vekil Görevlendirmesi
8. Sonuç ve Öneriler

"BEDAVA CEZA AVUKATLIĞI"

18.11.1992 tarihinde kabul edilen 3842 sayılı yasa ile CMUK'da "müdafî tayini" konusunda yapılan düzenlemelerin yanlış uygulanmasının yarattığı sorunların, Devlete, barolara ve avukatlara yükledikleri henüz yeterince tartışılmamışken, 4.12.2004 tarihinde kabul edilen 5271 sayılı Ceza Muhakemeleri Kanunu'nun "tayin" anlayışını "şikâyetçi", "mağdur", "suçtan zarar gören" ve "katılan"a kadar genişletmesi ayrıca istisnai olarak başvuru "zorunlu müdafîlik" uygulamasına bir olanak daha tanınması, konunun tüm boyutları ile ele alınıp değerlendirilmesini ve işin özüne ve savunma mesleğinin gereklerine uygun yeni bir düzenlemeyi zorunlu kılmaktadır.

ULUSLARARASI DÜZENLEMELER VE 3842 SAYILI YASA

3842 sayılı yasanın genel gerekçesinin konumuzla ilgili bölümünde; "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi AGİK İnsani Boyut Konferansının Moskova Toplantısı Belgesi ve diğer insan haklarının korunması alanında uluslararası temel belgelerde.... kişilerin müdafî yardımından yararlanma hakkı olduğu, 'kişinin müdafî ücretini ödeme olanağı yoksa' ücretsiz olarak sağlanacak müdafî yardımı ile savunma hakkına sahip olacağı, ... yönünde insan hakları hukuk verileri yer almaktadır." şeklinde bir genel değerlendirme yer almıştır.

Bu gerekçenin atıf yaptığı İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6/3 maddesinin c paragrafında; her sanığın "*Kendi Kendini Müdafaa Etmek veya Kendi Sececeği Bir Müdafii veya 'Eğer Bir Müdafii Tayin İçin Mali İmkanlardan Mahrum Bulunuyor' ve Adaletin Selameti Gerekliyse, Malikeme Tarafından Tayin Edilecek Bir Avukatın Meccani Yardımından İstifade Etmek*" hakkına sahip olduğu ifade edilmiştir. Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Milletlerarası Sözleşme'nin 14/3-d maddesi ile de benzer biçimde, sanığın müdafiden yararlanması konusunda açık hüküm getirilmiştir.

3842 sayılı yasanın ilgili maddelerinin gerekçelerinde;

108. madde'de; ... "*varsayın müdafinin hazır bulundurulacağı ve karar verilmeden önce dinleneceği...*"

135. madde de; "*insan haklarının günümüzdeki gelişmesi sonucu, demokratik ülkelerde kuşku duyulan kişi veya sanığa iyi bir savunma imkanı sağlanmış, savunması sırasında müdafii bulundurma hakkı tanındığı...*"

136. madde de; "*Bu madde ile kutsal savunma hakkının en iyi şekilde kullanılmasını sağlamak, müdafii yardımına engel olunmasını önlemek için 136.madde değiştirilmiştir.*"

138. madde de; bu maddede sözü edilen "*belirli haller için mecburi müdafilik sistemine geçildiği*", "*kişinin belirtilen şekillerde özürü yoksa ve onsekiz yaşını bitirmiş ise müdafii tayini için talep aranacaktır.*"

140. madde de; "*Tasarı ile soruşturmanın her safhasında kişiye yanında müdafii bulundurma, onunla görüşme ve hukuki yardımından yararlanma hakkı tanınmış, belirli haller için mecburi müdafilik sistemine geçilmiştir.*" görüşlerine yer verilmiştir.

Bütün bunlar 3842 sayılı yasa ile getirilenin "*isteğe bağlı müdafilik*" sistemi olduğu, soruşturmanın her safhasında kişinin kendisinin seçip ücretini ödeyerek vekalet vereceği bir müdafii yanında bulundurma, onunla görüşme ve hukuki yardımından yararlanma hakkı tanındığı, "*seçebilecek durum-*

da olmadığını beyan eder ve bir de müdafii talep ederse" Baro tarafından müdafii görevlendirileceği, sadece on sekiz yaşını bitirmemiş ya da sağır veya dilsiz veya kendisini savunamayacak derecede bedensel veya zihinsel maluliyeti olan kişiler için "müdafileri bulunmaması durumunda isteklerine bakılmaksızın" müdafii tayini yapılacağına ilişkindir.

1992 yılından bugüne sürdürülen uygulama ise yasa değişikliği amacını karşılamayan, Devlet'e külfet, barolara ve avukatlara da angarya niteliğinde, avukatlığın en temel haklarından "işin reddi hakkı"nu ortadan kaldıran bir uygulamadır. Devlete maliyeti ise 110 trilyon TL yi geçmiştir.

Bu sonuca iki yanılda ısrarla ulaşılmıştır;

- Yasa'nın asıl amacının karakolda işkence iddialarını ortadan kaldırmak ve şüphelinin sorgulanması sırasında avukat yardımından yararlandırılması olduğu unutulmuş, soruşturma ve kovuşturmanın her aşamasında (Yargıtay dahil) barodan avukat istemesi kolaylığına kaçılmıştır.

- "Yakalanan Kişi veya Sanık Müdafii Seçebilecek (Tayin Edebilecek) Durumda Olmadığını Beyan Ederse Talebi Halinde Baro Tarafından Kendisine Bir Müdafii Tayin Edilir." Hükmü dikkate alınmamış, müdafii seçebilecek durumda olup olmadığı genelde sorulmamış, sorulduğunda; "Avukat istiyor musun?" sorusu ile yetinilmiş, "istiyorum" yanıtı üzerine de hemen, çoğu zaman Baro'dan yazılı talepte dahi bulunmadan en hızlı şekli ile "nöbetçi cmuk avukatı", o bulunamazsa nöbet listesinde bir sonraki avukat bulunup sanık ya da şüphelinin ifadesi alınmış ve "nöbetçi cmuk avukatı"na da davayı sonuna kadar takip yükümlülüğü kalmıştır.

Bu konudaki endişelerimizi Yasa Hukuk Dergisi'nin 1996 yılı Temmuz ayı sayısında yayınlanan "Müdafii Tayini" başlıklı makalemizde dile getirmiş ve sonuç bölümünde;

"Hükümet programında yer alan 'Hazırlık soruşturmasında avukat bulundurulması sağlanacak ve bunun için yasal düzenlemeler yapılacaktır' ilkesinden hareketle CMUK'nda "müdafii" konusunda

yapılan değişikliğin 'zorunlu müdafilik sistemi' olmadığı 'isteğe bağlı müdafii atanması sistemi' içinde işkence ve kötü muamele iddialarını ortadan kaldırmayı amaçladığının kabulü gerekir. Bu amaca ulaşmada avukatlık mesleğinin ilkeleri ile bağdaşmayan ve angarya olarak nitelenebilecek uygulamalara yol açılmamalıdır. Bunun için de öncelikle mali durumu uygun olmaması nedeni ile müdafii tayin edemeyecek yada seçemeyecek durumda olanlar hakkında baro tarafından müdafii atanması kuralı uygulanmalıdır. Mali durumu uygun olduğu halde yukarıda belirttiğimiz nedenlerle müdafii tayin edemeyenler için baro tarafından yapılan görevlendirmenin de sadece hazırlık soruşturması süresinde olabileceği kabul edilmelidir." görüşümüzü belirtmiştik.

5271 SAYILI YASA İLE ORTAYA ÇIKAN DURUM

Bugün yeni Ceza Muhakemeleri Kanunu'nun getirdiği düzenlemelerle sorun daha da vahim boyutlara ulaşmaktadır. Aslında yeni düzenlemelerin mantığı da 3842 sayılı yasadaki farklı değildir. Ancak yukarıda belirttiğimiz hatalı soru sorma ve giderek hiç sormama yöntemi ve "zorunlu müdafilik" kururunu bu görevi sadece ücreti devlet tarafından ödenen Baro tarafından görevlendirilmiş avukatın yerine getirebileceği anlayışı ile yapılan uygulama sorunu içinden çıkılamayacak boyutlara götürmektedir. Uygulama "bedava ceza avukatlığı" na dönüşme durumundadır.

"İSTEĞE BAĞLI MÜDAFİLİK" / "ZORUNLU MÜDAFİLİK"

Oysa, hem 5271 sayılı yasa, "zorunlu müdafilik" sistemini getirmemiştir hem de "zorunlu müdafilik" ücretini devletin ödeyeceği avukat tarafından yerine getirilecek bir görev değildir. Yasada isteğe bağlı müdafilik sistemi asıldır. Şüpheli ya da sanık savunmasını müdafii ile birlikte yapmak isterse avukatın seçip, görev verebilecektir. Savunmasını müdafii ile

yapmak istemesine karşın seçebilecek/tayin edebilecek durumda olmadığını beyan ederse kendisine baro tarafından bir müdafii atanacaktır. Bu isteğe bağlı müdafii sistemidir. Şüpheli ya da sanığın isteğinin aranmadığı durumlar onsekiz yaşını bitirmemiş olması, sağır dilsiz yada zihnen malul olması ya da hakkında uygulanması istenilen yasa maddesindeki cezanın üst sınırın beş yıldan fazla olmasıdır. Bu durumlarda şüpheli ya da sanığın bir müdafiiinin bulunması zorunludur. Yasada zorunlu müdafilik sistemi istisnai olarak bu durumlarda kabul edilmiştir. Ancak bu durumda baro'dan görevlendirme yapılması "*şüpheli ya da sanığın müdafiiinin bulunmaması koşuluna bağlıdır.*"

5271 sayılı Ceza Muhakemeleri Kanunu'nun ilgili maddelerini incelersek;

Müdafii yardımından yararlanmanın ceza yargılamasında temel kural olduğunu düzenleyen 149. maddenin kenar başlığı olan "*Şüphelinin veya sanığın müdafii seçimi*" ifadesinden de anlaşılacağı gibi asıl olan "*müdafii seçimi*" dir "*atanması*" değil. Bu madde genel kural olarak; Şüpheli veya sanığın soruşturma ve kovuşturmanın her aşamasında bir veya birden fazla müdafiiin yardımından yararlanabileceğini düzenlemekte ve soruşturma ve kovuşturma evrelerinin her aşamasında avukatın, şüpheli veya sanıkla görüşme, ifade alma veya sorgu süresince yanında olma ve hukukî yardımda bulunma hakkının engellenip kısıtlanamayacağını belirtmektedir.

Müdafiiin görevlendirilmesinin nasıl yapılacağını düzenleyen 150. madde birinci fıkrasında; "*Şüpheli veya sanık, 'müdafii seçebilecek durumda olmadığını beyan ederse, istemi hâlinde' bir müdafii görevlendirilir.*" hükmünü içermektedir. Yani kendisine soruşturma ve kovuşturmanın her aşamasında müdafiiin yardımından yararlanabileceği bildirilen şüpheli ya da sanık kendisi bir avukat temin edemiyorsa ve müdafii seçebilecek durumda olmadığını da beyan ederse ve ayrıca müdafii isteminde bulunursa kendisine baro tarafından müdafii görevlendirilecektir.

“Müdafii seçebilecek durumda olmamak” ne demektir? Müdafii seçebilecek durumda olmadığını beyan eden şüpheli ya da sanık iki ayrı nedenle böyle bir beyanda bulunabilir; ya maddi durumu elverişli olmadığı için bir avukat ile ücret sözleşmesi düzenleyememektedir ya da maddi durumu uygun olduğu halde kendi çevresi dışında bir bölgede soruşturma ya da kovuşturmayla muhatap olduğu için avukat ismi vererek talepte bulunamamaktadır. Bu iki durumun dışında şüpheli ya da sanığın vekalet verdiği (seçtiği) avukat görevini yapacaktır. Bu hükümleri içeren 150. maddenin birinci fıkrası “*isteğe bağlı*” avukatlığı düzenlemektedir. Bu fıkra kapsamında müdafinin görev yapabilmesi şüpheli ya da sanığın “*isteğine*” bağlıdır. Şüpheli ya da sanık bir avukatın hukuki yardımından yararlanmayı istemeyebilir. Bu durumda savunmasını kendi yapacaktır. Yasanın getirdiği sistem bu nedenle “*zorunlu müdafilik*” sistemi değildir.

Birinci fıkrasında bu düzenlemeyi yapan 150. madde, ikinci ve üçüncü fıkraları ile genel kuralın istisnasını düzenleyerek, ons ekiz yaşını doldurmamış ya da sağır veya dilsiz veya kendisini savunamayacak derecede malûl olan ya da üst sınırı en az beş yıl hapis cezasını gerektiren suçlardan dolayı hakkında soruşturma ya da kovuşturma yapılan şüpheli veya sanığın “*bir müdafii de bulunmazsa istemi aranmaksızın*” bir müdafii görevlendirileceği düzenlemesini yapmıştır.

Bu iki fıkrada yapılan düzenleme “*zorunlu müdafilik*” sistemidir. Ancak bu “*zorunluluk*” müdafinin “*görevlendirme*” yolu ile belirleneceği anlamında bir zorunluluk değildir. Öncelik şüpheli ya da sanığın kendi müdafisini kendisinin bulması/temin etmesi bunu yapabilmesi için de kolluğun ya da mahkemenin kendisine olanak tanınmasıdır. İkinci fıkrada açıkça belirtildiği gibi; “*bir müdafii de bulunmazsa*” artık “*Avukat istiyor musun?*” sorusuna gerek kalmadan müdafii görevlendirilmesi yapılacaktır. Yani bu fıkra kapsamındaki şüpheli ya da sanığın müdafii bulunması zorunludur ancak bu müdafinin belirlenmesinde de öncelik şüpheli ya da sanığın kendi avukatını temin etmesidir.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 6.6.1994 tarih, 1994/6-148 esas ve 1994/167 sayılı kararında;

"Zira Yargılama Yasası 3842 sayılı yasa ile on sekiz yaşını doldurmamış, sağır, dilsiz ya da kendisini savunamayacak derecede beden veya akıl hastalığına müptela olanlar dışında kalan sanıklar için zorunlu müdafii atanması sistemini değil, isteğe bağlı müdafii atanması sistemini benimsemiştir. Bu ilke savunma hakkına ilişkin olup, yargılama yasasının buyurucu kurallarındandır. Aykırı davranılması mutlak bozma nedeni sayılmamıştır."

Uyuşmazlık konusu olayda sorgusunun yapıldığı 28.12.1992 günlü oturumda onsekiz yaşını tamamlamış bulunan sanığa müdafii tayin hakkının bulunduğu müdafii tayin edebilecek durumda değilse istediği takdirde kendisine baro tarafından müdafii atanabileceği hususu hatırlatılmayarak yargılama yasasının 135. maddesinin 3. bendinde düzenlenen buyurucu kurallara aykırı davranılmıştır." görüşü belirtilmiştir.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 7.10.2003 tarih 2003/4-220 esas ve 2003/242 sayılı kararında yukarıdaki karar doğrultusunda;

"Hukukumuzda, bazı hallerde sanığın ve yakalanan kişinin talebi olmasa dahi kendisine müdafii tayinini zorunlu kılan yasal düzenleme gerçekleştirilmiştir." görüşü tekrarlanmıştır.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu kararlarında görüldüğü gibi Yasadaki genel kural *"isteğe bağlı müdafilik"* sistemidir. *"Zorunlu müdafilik"* istisna olarak düzenlenmiştir. 5271 sayılı yasa bu istisnaya, hakkında uygulanması istenen yasa maddesindeki cezanın üst sınırı beş yıldan fazla olanları da katmıştır.

CEZA DAVALARINDA SADECE ÜCRETİ DEVLET TARAFINDAN ÖDENEN VE BARO TARAFINDAN GÖREVLENDİRİLEN AVUKATLARIN HİZMET VERMESİ Mİ AMAÇLANIYOR?

"Zorunlu müdafilik" kavramından anlaşılması gereken ya da bu sistemle amaçlanan; *"ücreti devlet bütçesinden ödenen ve"*

baro tarafından görevlendirilen avukatlık hizmeti” mi olmalıdır? (Örneğin, 26.3.2005 tarihli gazete haberinde olduğu gibi;

“Mahkeme, Kemal Uzan’ı savunması için barodan avukat talep etti:

Rumeli Holding Yönetim Kurulu Başkanı Kemal Uzan’ı (69) baronun görevlendireceği avukat savunacak. Uzan’ın ‘*bilirkişilere rüşvet vermek*’ suçundan 18 yıl ağır hapis cezasıyla yargılandığı Adana 5. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmasına avukatı katılmayınca, Uzan’ı savunmak için barodan avukat istendi.)

Yoksa avukatlık ücreti ödeyebilecek güçteki şüpheli ya da saruğm bir avukatla anlaşıp hizmetin gerçek ücretini ödeyerek vekalet verip savunmasının yapılmasını sağlaması mıdır?

Bu soruya Yargıtay Ceza Genel Kurulu’nun 7.10.2003 tarih 2003/4-220 esas ve 2003/242 sayılı kararındaki yanıtı;

“Hukukumuzda göre, bir kimsenin müdafî olarak görevlendirilmesi, soruşturmanın her aşamasında olanaklıdır ve iki suretle olur; ya sanık veya kanuni temsilci seçer, ya mahkeme veya baro tayin eder. Sanık veya yasal temsilcisi müdafî seçip sezmekte serbest olduğu gibi, CYUY’nın 137. maddesinde belirtilen koşulları taşıyan kimselerden dilediğini seçmekte de serbesttir.” şeklindedir.

Türkiye Barolar Birliği 18.3.1993 tarih 359/18 sayılı genelgesinden bu yana aynı doğrultuda çalışmalarını sürdürmüş ve mesleğimizi serbest meslek olmaktan çıkararak adeta devletin, ücreti de belli olmayan resmî memuru haline getirmesini engellemeye çalışmıştır. Ancak meslektaşlarımız arasındaki tartışmanın genelde ücret boyutunda kalması, yargıçlarımızın da işin kolayına kaçması ile bugün gelinen noktada ceza davalarında neredeyse tümüyle baro tarafından görevlendirilmiş meslektaşlarımızın müdafilik görevini yürüttükleri bir duruma gelinmiştir.

Yargıtay’ımız yukarıda alıntılar yaptığımız Ceza Genel Kurulu kararlarına karşın bazı daire kararları ile uygulamayı “bedava ceza avukatı” anlayışına doğru yönlendirmiştir.

Örneğin;

• Yargıtay 1. Ceza Dairesi 2003/13 esas sayılı kararında; *“sanığın avukat talebinin baroya iletilmesi gerekir iken mali durumunun yerinde olduğundan bahisle reddinin savunma hakkının kısıtlanması sayılacağı”* görüşü benimsenmiştir.

• Yargıtay 8. Ceza Dairesi de 3.7.2003 tarih 2002/6646E 2003/3021 sayılı kararında; savunması alınırken müdafii istemeyen ancak yargılama sırasında dilekçe ile maddi durumunun iyi olmadığını beyan ederek müdafii tayin edilmesini isteyen sanığın isteğinin, *“savunması alınırken sanığa CMUK’un 135. maddesinde yazılı hakların hatırlatıldığı ve sanığın müdafii istemediği, mecburi müdafilik de bulunmadığı, tayin edilecek müdafinin sorgu için olduğu”* gerekçeleri ile reddini *“CMUK’un 138. maddesine yanlış anlam verilme suretiyle savunma hakkının kısıtlanması”* olarak yorumlamış ve kararı bozmuştur.

Yasanın madde gerekçelerinde de aynı durum açıkça belirtilmiştir.

150. maddenin gerekçesi açıkça, ceza soruşturma ve davasında bir avukattan yararlanılabilme temel hakkının gerçekleşmesinin ülkenin koşullarıyla orantılı olduğunu bu nedenle de avukatın seçilmesi ve atanmasının şüpheli veya sanığın iradesine bağlı olduğunu belirtmektedir. *“Madde, ceza soruşturmasında veya davasında avukat atanmasıyla ilgili temel esasları içermektedir. Aslında ceza davasında bir avukattan yararlanılabilmesi temel bir haktır. Ancak bunun sağlanması, ülkenin koşullarıyla orantılıdır. Maddeye göre avukatın seçilmesi ve atanması şüpheli veya sanığın iradesine bağlıdır. Ancak adı geçenler bu seçimi yapabilecek durumda değillerse, istemleri halinde kendilerine 156. madde uyarınca avukat seçilir ve atanır. İkinci fıkra, zorunlu olarak avukat atanmasını gerektiren halleri göstermektedir. Bunlar, şüpheli veya sanığın:*

1. On sekiz yaşını doldurmamış,
2. Sağır veya dilsiz,
3. Kendisini savunamayacak derecede nialül olmasıdır.

Bu kişilerin avukatı yoksa bunlara istemleri aranmaksızın avukat atanacaktır.”

Yargıtay Ceza Genel Kurulu, 150. maddenin gerekçesinde belirtilen bir avukattan yararlanabilme konusuna 5237 sayılı yasanın yürürlük tarihinden önce 7.10.2003 tarih 2003/4-220 esas ve 2003/242 sayılı kararında yer vermiştir;.

“Bu hak Ceza Yargılamaları Usulü Yasamızda şu şekilde düzenlenmiştir. İfade almada ve hakim tarafından sorguya çekilmeye, ifade verene müdafii tayin etme hakkının bulunduğu, müdafii tayin edebilecek durumda değilse Baro tarafından tayin edilecek bir müdafii talep edebileceği, isterse müdafinin ifade ve sorguda hazır bulunabileceği bildirilir (CYUY m. 135). Öte yandan, CYUY’nın 138. maddesine göre; “Yakalanan kişi veya sanık müdafii seçebilecek durumda olmadığını beyan ederse, talebi halinde Baro tarafından kendisine bir müdafii tayin edilir.” Yasamızın 146/1. maddesine göre de, Baro tarafından tayin edilen müdafie, görevin ifasından doğan masraflar hariç, avukatlık ücret tarifesinden ayrı olarak ücret ödenir. İleride yargılama giderleri ile mahkum olan sanıklardan müdafie ödenen ücreti ödeyebilecek durumda olanlara Türkiye Barolar Birliği’nin rücu hakkı vardır. Ayrıca sanık isterse, Avukatlık Yasası’nın 176. maddesinde öngörülen adli yardım mekanizması işletilerek kendisine Baroca parasız müdafii tayin edilmesi olanağı da bulunmaktadır.”

Yargıtay Ceza Genel Kurulu kararına, gerekçeye ve maddenin açık hükmüne karşın mahkemeler 150. maddenin birinci fıkrasındaki durumlarda genelde “Avukat istiyor musun?” sorusunu sormakta, ikinci ve üçüncü fıkraları kapsamındaki durumlar da ise herhangi bir soruya gerek görmeden tensip kararı ile doğrudan barodan müdafii istemektedir.

UYGULAMADAN ÖRNEKLER

Bizim yaşadığımız birkaç olay uygulama hakkında fikir verebilecektir.

- Rüşvet almak suçundan yargılanan ve tümü de aynı maddi koşullara sahip olan dört sanıktan ikisinin vekaletini alarak katıldığımız ilk duruşmada, mahkeme müdafii bulunmayan diğer iki sanık için kendilerine herhangi bir soru yöneltmeden,

sanıklara yöneltilen suça ilişkin cezanın üst sınırı beş yıldan fazla olduğu için doğrudan mübaşir aracılığı ile barodan nöbetçi avukatı çağırılmış ve duruşmayı sürdürmüştür. Sanıklara, avukatları bulunup bulunmadığı sorulmamış, en azından avukat seçebilecek durumda olmadıklarını bildirmelerine olanak tanınmamıştır. Ortaya çıkan fiili sonuç, aynı suçtan yargılanan memuriyet ve gelir durumları eşit dört devlet memurundan ikisi kendi paraları ile ücretini ödeyerek avukatlık hizmeti satın almışlar, diğer iki sanığa müdafii ise devlet temin etmiştir. Tanık olduğumuz bir diğer olay da;

- Beşyüzsekseneyedi sanıklı bir evrakta sahtekarlık davasında, istenilen cezanın üst sınırı beş yıldan fazla olduğu için ilk duruşmada sanıkların yokluğunda beşyüzseksenbir sanık için nöbetçi avukatın görevlendirilmesidir. Bu olayda da sanıkların bir müdafilerinin bulunup bulunmadığı araştırılmadan, kendilerinden bu husus sorulmadan, baro'dan yazılı istekte bulunulmadan, bir şekilde nöbetçi avukata ulaşılmış ve tek sayfalık bir duruşma tutanağında üç beş satır içinde bu kadar kişi için müdafii ataması yapılmıştır. Duruşmaya katılan meslektaşımız de tutanakla birlikte baroya başvurmuş ve yaklaşık 125 milyar TL tutan ücretini istemiştir.

- Gıyabi tutuklu sanık için müdafii tayini yapılmaktadır.

- CMK 150/2-3 kapsamındaki durumlarda mahkemeler duruşma hazırlığı safhasında, tensip tutanağı ile barodan müdafii/vekil görevlendirmesi isteğinde bulunmaktadır. Duruşmaya kadar taraf kendi avukatını seçip, vekalet verdiği ilk duruşmaya hem baronun görevlendirdiği avukat hem de tarafın kendi avukatı katılmakta, görevlendirilen avukat durumu tutanağa geçirtip duruşmadan çıkmakta, zorunlu ve doğal olarak avukata barodan ödeme yapılmaktadır.

Bu noktada bir başka soruya yanıt aramak gerekiyor;

Acaba mahkemelerimiz bu uygulamalar ile her sanığın, ücretini devletin ödediği bir avukatın hizmetinden yararlanması gibi bir sonuca ulaşılmasını mı amaçlıyor? Eğer böyle bir amaç varsa öncelikle bunun tartışılması gerekir.

Oysa yasanın amacı hazırlık soruşturmasına avukatı da katarak işkence iddialarını ortadan kaldırmaktır, “herkese bedava avukat” değil. Her sanığın ücretsiz avukat hizmetinden yararlanacağıının bilinmesi suç işlemeye teşvik etmekten başka bir işe yaramamaktadır.

CEZA YARGILAMASINDA “ADLİ YARDIM” KURALLARI KAPSAMINDA MÜDAFİ VE VEKİL GÖREVLENDİRMESİ YAPILARAK BARO BÜTÇELERİNİN ADLİ YARDIM BÖLÜMÜNDEN AVUKAT ÜCRETİ ÖDENEBİLİR Mİ?

Yargıtay Ceza Genel Kurulu’nun yukarıda alıntı yaptığımız 7.10.2003 tarih 2003/4-220 esas ve 2003/242 sayılı kararındaki; “Ayrıca Sanık İsterse, Avukatlık Yasası’nın 176. Maddesinde Öngörülen Adli Yardım Mekanizması İşletilerek Kendisine Baroca Parasız Müdafî Tayin Edilmesi Olunağı da Bulunmaktadır.” hükmü karşısında bu sorunun yanıtı olumludur.

Gerçekten de Avukatlık Yasası’nın ve CMK’nın bunu engelleyen bir hükmü yoktur.

Avukatlık Yasası’nın “Adli Yardımın Kapsamı” kenar başlıklı 176. maddesinin birinci fıkrası; “Adli yardım, avukatlık ücretlerini ve diğer yargılama giderlerini karşılama olanağı bulunmayanlara bu kanunda yazılı avukatlık hizmetlerinin sağlanmasıdır.” hükmünü içermektedir.

Adli Yardım Yönetmeliği’nin “Amaç” kenar başlıklı 1. maddesinin ikinci fıkrası da; “Adli yardımın amacı, bireylerin hak arama özgürlüklerinin önündeki engelleri aşmak ve hak arama özgürlüğünün kullanımında eşitliği sağlamak üzere, avukatlık ücretini ve yargılama giderlerini karşılama olanağı bulunmayanların avukatlık hizmetlerinden yararlandırılmasıdır.” düzenlemesini yapmıştır.

CMK 150. maddesindeki “seçebilecek durumda olmadığını beyan ederse” ve “bir müdafii de bulunmuyorsa” ifadelerinin yukarıda ayrıntılı olarak belirttiğimiz gibi maddi durumun olanaksız olduğu şeklinde anlaşılması gerekir. Ayrıca, müdafii

görevlendirilmesindeki usulü belirleyen CMK 156. madde sadece görevlendirmenin baro tarafından yapılacağını bildirmiş ayrıntıya girmemiştir.

Bu konuda aykırı gözüken yasal hüküm sadece Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkındaki 5320 sayılı yasanın 13. maddesidir. Çünkü *"soruşturma ve kovuşturma makamlarının istemi üzerine"* görevlendirilen müdafî ve vekilin ücretinin *"avukatlık ücret tarifesiinden ayrık"* bir ücret tarifesi ile belirleneceğini ve ödemenin de bu konu için ayrılmış bütçe bölümünden yapılacağını belirtmektedir.

Yani, CMK görevlendirmeleri için *"ayrık bir tarife"* düzenlenecektir. Adli yardım uygulamasında ise görevlendirilen avukatın ücreti için ayrık bir tarifeye gerek yoktur. Ödemesi de ayrı adli yardım için ayrılmış bütçe bölümünden yapılmaktadır.

7.10.2003 tarihli Yargıtay Ceza Genel Kurulu kararı bu engeli *"sanık isterse"* yorumu ile aşmıştır. Belirttiğimiz gibi uygulama yasının 13. maddesi; *"Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince, soruşturma ve kovuşturma makamlarının istemi üzerine baro tarafından görevlendirilen müdafî ve vekile"* yapılacak avukatlık ücreti ödemesini düzenlemektedir. Sanığın maddi durumunun olanaksızlığı nedeni ile adli yardımdan yararlandırılma isteğinde bulunması durumunda, soruşturma ve kovuşturma makamlarının sanığın bu isteğini Baro'ya iletilmesinin sağlanması durumunda bu engel aşılabacaktır.

ŞİKAYETÇİ, MAĞDUR, SUÇTAN ZARAR GÖREN VE KATILAN İÇİN BARO'NUN VEKİL GÖREVLENDİRMESİ

CMK'nın bu durumu düzenleyen 234 ve 239. maddeleri şüpheli ve sanık için getirilen hükümlerle aynı doğrultuda düzenleme yapmaktadır. Bu kişiler için de ana kural, kendi vekillerini kendilerinin seçmeleridir. Bir vekilleri yoksa görevlendirme yapılacaktır. Bu nedenle şüpheli ve sanık için yaptığımız tüm tespit, eleştiri ve öneriler bu konuda da geçerlidir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

1. Yasa değişikliği gerektiren öneriler:

- Sadece hazırlık soruşturması safhalarında, ücreti 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkındaki Kanun'un 13. maddesindeki kaynaktan ödenmek üzere baro tarafından müdafî ve vekil görevlendirilmelidir.

- Kovuşturma safhasında maddi durumu avukat seçmeye uygun olmayanlara ücreti Avukatlık Kanunu'nun 180/a maddesindeki kaynaktan ödenmek üzere "adli yardım" kuralları çerçevesinde müdafî ve vekil görevlendirilmelidir. (Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun yukarıda sözünü ettiğimiz 7.10.2003 tarih 2003/42 sayılı kararı karşısında böyle bir yasal değişikliğe gerek olmayabilir. Ancak açıklık kazandıracak bir düzenleme yapılmalıdır.)

2. Yasa değişikliği gerektirmeyen ve yukarıda belirtilen yasa değişiklikleri yapılana kadar uygulanabilecek öneriler:

- Soruşturma ve kovuşturmanın tüm safhalarında kişilerin kendi özgür iradeleri ile seçerek vekalet verip ücretini ödeyecekleri bir avukatın hizmetinden yararlanmalarının asıl kural olduğunun kolluk ve yargı mensupları tarafından benimsenerek kişilere bu görevlendirmeyi yapabilmeleri için gerekli süreyi tanımalarını sağlayacak çalışma ve girişimlerde bulunulmalıdır.

- CMK 150. maddesinin 2 ve 3. fıkralarındaki durumlarda mahkemenin, "duruşma hazırlığı tutanağı"nda sanığa yapılacak tebligatta; "hakkındaki yargılamanın bir müdafîin hizmetinden yararlanmaksızın yürütülemeyeceği bu nedenle duruşmaya seçeceği bir avukat ile birlikte gelmesi gerektiği, avukat seçebilecek durumda değil ise duruşma gününden önce mahkemeye bildirmesi durumunda kendisi için Baro'dan müdafî görevlendirilmesi isteneceği" açıklamasının yer almasını sağlayacak çalışma ve girişimlerde bulunulmalıdır.

• CMK 150. maddesinin 2 ve 3. fıkraları kapsamında olsalar dahi "gıyabi" durumda olan sanıklar için yakalama gerçekleştirip ilk ifadelerinin alınması için mahkeme huzuruna çıkarılıp avukat seçme hakkını kullanma olanağı tanınmadıkça barodan müdafî görevlendirmesi istermemesini sağlayacak çalışma ve girişimlerde bulunulmalıdır.

• Her baro, yukarıdaki hususların gerçekleşebilmesi için kendi bölgesindeki Adalet Komisyonu ve ceza mahkemelerine gereken başvuruları yapmalıdır.

• CMK Avukatlık Ücret Tarifesi'nde belirlenen ücretler, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ndeki ücretlere eşitlenmelidir.

**CMK Kapsamında Barolarca Müdafî ve Vekil
Görevlendirme İşlemlerinin Sürdürülmeyecek Durumda
Olması Nedeniyle Yapılan Temaslar**

ADI SOYADI	GİTTİĞİ YER	GİDİŞ TARİHİ	GİDEN EVRAK SAYISI
Deniz BAYKAL	CHP Gen Başkanı ANKARA	15.03.2006	4861
Salih KILIÇ	Tür-İş Gen Başkan- ını ANKARA	20.03.2006	4947
Mehmet DOMAÇ	Türk Eczacılar Birliği Başkanı ANKARA	21.03.2006	4953
Salim USLU	Hak-İş Başkanı ANKARA	21.03.2006	4954
Mehmet TİMUR	Turmob Başkanı ANKARA	21.03.2006	4955
Burhan KUZU	Anayasa Komis- yonu Başkanı ANKARA	21.03.2006	4956
Alaaddin DİNÇER	Eğitim-Sen Başkan- ını ANKARA	21.03.2006	4957
Hasan YENİ	Türkiye Noterler Birliği ANKARA	21.03.2006	4958
Dr. Ahmet AKSU	Memur-Sen Baş- kanı ANKARA	21.03.2006	4966
Mehmet SOĞANCI	Tmmob Başkanı ANKARA	21.03.2006	4967
Bircan AKYILDIZ	Kamu-Sen Başkan- ını ANKARA	22.03.2006	4986
Derviş GÜNDAY	Tesk Başkanı ANKARA	23.03.2006	Sözlü
Tüm Köşe Yazarlarına		27.03.2006	5192
Recep Tayyip ERDOĞAN	Başbakan ANKA- RA	28.03.2006	Elden
Ahmet Necdet SEZER	Cumhurbaşkanı	21.04.2006	6034

**TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ'NİN
CEZA MUHAKEMESİ KANUNU KAPSAMINDA
MÜDAFİ/VEKİL GÖREVLENDİRİLMESİNDE
VE ÜCRETLERİNİN ÖDENMESİNDE YAŞANAN
SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNE İLİŞKİN YASA
DEĞİŞİKLİĞİ ÖNERİSİNİN İLKELERİ**

14 Ağustos 2006

CEZA MUHAKEMESİ KANUNU KAPSAMINDA MÜDAFİ/VEKİL GÖREVLENDİRİLMESİNDE VE ÜCRETLERİNİN ÖDENMESİNDE YAŞANAN SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNE İLİŞKİN YASA DEĞİŞİKLİĞİ ÖNERİSİNE İLİŞKİN İLKELER:

1. ŞİKAYETÇİ, MAĞDUR, KATILAN, ŞÜPHELİ VEYA SANIK KONUMUNDA OLANLARIN SORUŞTURMA VE KOVUŞTURMADA ÖNCELİKLE KENDİ AVUKATLARINI SEÇİP GÖREVLENDİRMELERİNE İLİŞKİN YASA HÜKÜMLERİNİN UYGULANMASI SAĞLANMALIDIR.

2. 5320 SAYILI CMK YÜRÜRLÜK KANUNU'NUN 13. MADDESİNDEKİ KAYNAKTAN SADECE SORUŞTURMA AŞAMASINDA GÖREVLENDİRİLEN MÜDAFİ VE VEKİLİN ÜCRETİ İLE KOVUŞTURMA AŞAMASINDA CMK 150/2., 204. (duruşmadan çıkarılan sanığın müdafii yoksa), 234/2., 239/2., 247/4 (kaçak sanığı müdafii yoksa) KAPSAMINDA GÖREVLENDİRİLEN MÜDAFİ/VEKİL ÜCRETİ KARŞILANMALIDIR.

3. SORUŞTURMA AŞAMASINDA GÖREVLENDİRİLEN MÜDAFİ VE VEKİLİN GÖREVİ SORUŞTURMANIN TAMAMLANMASI İLE SONA ERMELİDİR VE BU NEDENLE DE SORUŞTURMA AŞAMASINDA GÖREVLENDİRİLEN MÜDAFİ VE VEKİLİN İSMİ İDDİANAMEDE YER ALMALIDIR. İDDİANAMEDE SADECE ŞÜPHELİNİN MAĞDURUN YA DA SUÇTAN ZARAR GÖRENİN KENDİSİNİN GÖREVLENDİRDİĞİ AVUKATIN İSMİ YER ALMALIDIR.

BEDAVA
CEZA
AVUKATLIĞI

4. MADDİ DURUMU UYGUN OLMADIĞI SAPTANANLARA KOVUŞTURMA AŞAMASINDA "ADLİ YARDIM" HÜKÜMLERİ KAPSAMINDA VEKİL/MÜDAFİ GÖREVLENDİRİLMESİ YAPILARAK ÜCRETİ ADLİ YARDIM KAYNAĞINDAN ÖDENMELİDİR.

5. ADLİ YARDIM İSTEĞİ BARO TARAFINDAN KABUL EDİLMEYENLERİN KOVUŞTURMALARI MÜDAFİ/VEKİLİZ DEVAM EDEBİLMELİDİR.

6. AVUKATLIK ASGARİ ÜCRET TARİFESİ VE CMK ASGARİ ÜCRET TARİFESİ AYIRIMI KALDIRILMALIDIR.

7. MÜDAFİ VE VEKİLE ÖDENEN ÜCRET YARGILAMA GİDERLERİ İÇİNE ALINMALI YARGILAMA SONUNDA MAHKUM OLAN SANIKTAN TAHSİLİNE KARAR VERİLMELİDİR.

8. BAROLARIN ADLİ YARDIM BÜTÇELERİNDEN YAPACAKLARI ÖDEMELERİN BU DEĞİŞİKLİKLE ARTACAĞI DİKKATE ALINARAK, AVUKATLIK KANUNU'NUN 180. MADDESİNDEKİ ORAN % 15 E ÇIKARILMALI VE HESAPLAMA BİR YIL ÖNCEKİ KESİN HESAP ÜZERİNDEN YAPILMALIDIR.

CEZA MUHAKEMESİ KANUNU, 5320 SAYILI CMK YÜRÜRLÜK KANUNU İLE AVUKATLIK KANUNU'NUN İLGİLİ MADDELERİNE DEĞİŞİKLİK ÖNERİSİ :

A. CEZA MUHAKEMESİ KANUNU'NUN 156, 170, 176, 188, 234 VE 239. MADDELERİNE DEĞİŞİKLİK ÖNERİSİ:

Müdafinin görevlendirilmesinde usul

MADDE 156. - [1] 150. maddede yazılı olan hâllerde, müdafii;

a. Soruşturma evresinde, ifadeyi alan merciin veya sorguyu yapan hâkimin istemi üzerine,

b. Kovuşturma evresinde, mahkemenin istemi üzerine, Baro tarafından görevlendirilir.

[2] Yukarıda belirtilen hâllerde müdafî soruşturmanın veya kovuşturmanın yapıldığı yer barosunca görevlendirilir. **150. MADDENİN ÜÇÜNCÜ FIKRASI KAPSAMINDAKİ KOVUŞTURMALARDA GÖREVLENDİRME AVUKATLIK KANUNU'NUN 176-181. MADDELERİ İLE TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ ADLİ YARDIM YÖNETMELİĞİ GE-REĞİNCE YAPILIR.**

[3] Şüpheli veya sanığın kendisinin sonradan müdafî seçmesi halinde, baro tarafından görevlendirilen avukatın görevi sona erer.

**SORUŞTURMADA GÖREVLENDİRİLEN MÜDAFİ-
NİN GÖREVİ SORUŞTURMANIN TAMAMLANMASI
İLE SONA ERER.**

Kamu davasını açma görevi

MADDE 170. - [1] Kamu davasını açma görevi, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirilir.

[2] Soruşturma evresi sonunda toplanan deliller, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturuyorsa; Cumhuriyet savcısı, bir iddianame düzenler.

[3] Görevli ve yetkili mahkemeye hitaben düzenlenen iddianamede;

a) Şüphelinin kimliği,

b) **ŞÜPHELİNİN GÖREVLENDİRDİĞİ** Müdafî,

c) Maktul, mağdur veya suçtan zarar görenin kimliği,

d) Mağdurun veya suçtan zarar görenin **GÖREVLEN-
DİRDİĞİ** vekili veya kanunî temsilcisi,

e) Açıklanmasında sakınca bulunmaması halinde ihbar-
da bulunan kişinin kimliği,

BEDAVA
CEZA
AVUKATLIĞI

- f) Şikâyette bulunan kişinin kimliği,
g) Şikâyetin yapıldığı tarih,
h) Yüklenen suç ve uygulanması gereken kanun maddeleri,
i) Yüklenen suçun işlendiği yer, tarih ve zaman dilimi,
j) Suçun delilleri,
k) Şüphelinin tutuklu olup olmadığı; tutuklanmış ise, gözaltına alma ve tutuklama tarihleri ile bunların süreleri, Gösterilir.

[4] İddianamede, yüklenen suçu oluşturan olaylar, mevcut delillerle ilişkilendirilerek açıklanır.

[5] İddianamenin sonuç kısmında, şüphelinin sadece aleyhine olan hususlar değil, lehine olan hususlar da ileri sürülür.

[6] İddianamenin sonuç kısmında, işlenen suç dolayısıyla ilgili kanunda öngörülen ceza ve güvenlik tedbirlerinden hangilerine hükmedilmesinin istendiği; suçun tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, ilgili tüzel kişi hakkında uygulanabilecek olan güvenlik tedbiri açıkça belirtilir.

İddianamenin sanığa tebliği ve sanığın çağırılması

MADDE 176. - [1] İddianame, çağrı kâğıdı ile birlikte sanığa tebliğ olunur.

[2] Tutuklu olmayan sanığa tebliğ olunacak çağrı kâğıdına mazereti olmaksızın gelmediğinde zorla getirileceği yazılır. **150. maddenin üçüncü fıkrası kapsamında olan sanığa yapılacak tebligatta hakkında açılan davanın bir müdafii bulunmadan yürütülemeyeceği bu nedenle duruşmaya avukatı ile gelmesi gerektiği maddi durumu avukat seçmesine uygun değil ise davanın görüldüğü mahkeme bölgesindeki Baro Başkanlığından müdafii görevlendirilmesini talep etmesi gerektiği,**

talebinin kabul edilmemesi durumunda kovuşturmanın müdafisiz sürdürüleceği de yazılır.

[3] Tutuklu sanığın çağrılması duruşma gününün tebliği suretiyle yapılır. Sanıktan duruşmada kendisini savunmak için bir istemde bulunup bulunmayacağı ve bulunacaksa neden ibaret olduğunu bildirmesi istenir; **150. maddenin üçüncü fıkrası kapsamında olan sanığa hakkında açılan davanın bir müdafii bulunmadan yürütülemeyeceği bu nedenle duruşmaya avukatının da katılması gerektiği, maddi durumu avukat seçmesine uygun değil ise davanın görüldüğü mahkeme bölgesindeki Baro Başkanlığı'ndan müdafii görevlendirilmesini talep etmesi gerektiği, talebinin kabul edilmemesi durumunda kovuşturmanın müdafisiz sürdürüleceği bildirilir, sanığın böyle bir talepte bulunması durumunda talebi Baro Başkanlığı'na bildirilir, müdafii de sanıkla birlikte davet olunur.** Bu işlem, tutuklunun bulunduğu ceza infaz kurumunda cezaevi kâtabi veya bu işle görevlendirilen personel yanına getirilerek tutanak tutulmak suretiyle yapılır.

[4] Yukarıdaki fıkralar gereğince, çağrı kâğıdının tebliğiyle duruşma günü arasında en az bir hafta süre bulunması gerekir.

Duruşmada hazır bulunacaklar

MADDE 188. - [1] Duruşmada, hükme katılacak hâkimler ve Cumhuriyet savcısı ile zabıt kâtabinin ve Kanununun zorunlu müdafiliği kabul ettiği hâllerde müdafii hazır bulunması şarttır. 150/3. MADDE KAPSAMINDA OLUP DA MÜDAFİ GÖREVLENDİRİLMESİNDE ADLİ YARDIMDAN YARARLANDIRILMA İSTEKLERİ BARO TARAFINDAN KABUL EDİLMEYEN VE KENDİLERİ DE BİR MÜDAFİ GÖREVLENDİRMEYEN ŞÜPHELİLERİN KOVUŞTURMASINDA BU KOŞUL ARANMAZ.

[2] Sulh ceza mahkemelerinde yapılan duruşmalarda Cumhuriyet savcısı bulunmaz.

[3] Bir oturumda bitmeyecek davada, herhangi bir nedenle bulunamayacak üyenin yerine geçmek ve oya katılmak üzere yedek üye bulundurulabilir.

Mağdur ile şikâyetçinin hakları

MADDE 234. - [1] Mağdur ile şikâyetçinin hakları şunlardır:

a) Soruşturma evresinde;

1. Delillerin toplanmasını isteme,
2. Soruşturmanın gizlilik ve amacını bozmamak koşuluyla Cumhuriyet savcısından belge örneği isteme,
3. Vekili yoksa baro tarafından kendisine bir avukat görevlendirilmesini isteme,
4. 153. maddeye uygun olmak koşuluyla vekili aracılığı ile soruşturma belgelerini ve elkonulan ve muhafazaya alınan eşyayı inceletme,

5. Cumhuriyet savcısının, kovuşturmaya yer olmadığı yönündeki kararına kanunda yazılı usule göre itiraz hakkını kullanma.

Bu evrede görevlendirilen vekilin görevi soruşturmanın tamamlanması ile sona erer.

b) Kovuşturma evresinde;

1. Duruşmadan haberdar edilme,
2. Kamu davasına katılma,
3. Tutanak ve belgelerden vekili aracılığı ile örnek isteme,
4. Tanıkların davetini isteme,

5. Vekili yoksa, maddi durumu da gerektiriyorsa adli yardım kuralları kapsamında baro tarafından kendisine avukat atanmasını isteme,

6. Davaya katılmış olma koşuluyla davayı sonuçlandıran kararlara karşı kanun yollarına başvurma.

[2] Mağdur, on sekiz yaşını doldurmamış, sağır veya dilsiz ya da meramını ifade edemeyecek derecede malûl olur ve bir vekili de bulunmazsa, istemi aranmaksızın bir vekil görevlendirilir.

[3] Bu haklar, suçun mağdurları ile şikâyetçiye anlatılıp açıklanır ve bu husus tutanağa yazılır.

Katılanın hakları

MADDE 239. - [1] Mağdur veya suçtan zarar gören, davaya katıldığında, maddi durumu da gerektiriyorsa adli yardım kuralları kapsamında mahkemeden istemesi halinde baro tarafından bir avukat görevlendirilir.

[2] Mağdur veya suçtan zarar görenin çocuk, sağır ve dilsiz veya kendisini savunamayacak derecede akıl hastası olması halinde avukat görevlendirilmesi için istem aranmaz.

B. 5320 SAYILI CEZA MUHAKEMESİ KANUNU'NUN YÜRÜRLÜK VE UYGULAMA ŞEKLİ HAKKINDAKİ KANUN'UN 13. MADDESİ'NE DEĞİŞİKLİK ÖNERİSİ:

Müdafî, vekil ve uzlaştırmacı ücreti

MADDE 13.- [1] Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince, soruşturma ve kovuşturma makamlarının istemi üzerine Baro tarafından görevlendirilen müdafî ve vekile, görevin ifasından doğan masraflar hariç AVUKATLIK ASGARİ ÜCRET TARİFESİ'NE GÖRE ÜCRET ÖDENİR. İLERİDE YARGILAMA GİDERLERİ İLE MAHKUM OLAN SANIKLARDAN MÜDAFİ VE VEKİL ÜCRETİNİN DE TAHSİLİNE KARAR VERİLİR.

[2] 492 sayılı Harçlar Kanunu'na bağlı (1) ve (3) sayılı tarifelere göre alınan yargı harçlarının %15'i ve idari nitelikteki para cezaları hariç olmak üzere adli para cezalarının %15'i, bir önceki yıl kesin hesabına göre tespit edilen toplam miktar esas alınarak, yılı içinde Maliye Bakanlığı'nca Türkiye Barolar Birliği hesabına aktarılır. Birinci fıkraya göre, SORUŞTURMA MAKAMLARI VE KOVUŞTURMA MAKAMLARININ CMK 150/2., 204., 234/2., 239/2., 247/4. MADDELERİ KAPSAMINDAKİ İSTEMLERİ ÜZERİNE BARO TARAFINDAN GÖREVLENDİRİLEN MÜDAFİ VE VEKİLE ödenecek ücretler bu hesaptan, KOVUŞTURMA MAKAMLARININ CMK 150/3., 234/b-5, 239/1. MADDELERİ KAPSAMINDAKİ İSTEMİ ÜZERİNE BARO TARAFINDAN AVUKATLIK KANUNU'NUN 176-181. MADDELERİ VE TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ ADLİ YARDIM YÖNETMELİĞİ KOŞULLARINDA GÖREVLENDİRİLEN MÜDAFİ VE VEKİLE ÖDECEK ÜCRET AVUKATLIK KANUNU'NUN 180. MADDESİNİN BİRİNCİ FIKRASININ a BENDİNDEKİ KAYNAKTAN karşılanır.

[3] Türkiye Barolar Birliği tarafından barolar arasında yapılacak dağıtımın esas ve usulleri Türkiye Barolar Birliği'nce çıkarılacak yönetmelikte gösterilir.

[4] Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 253. maddesinin sekizinci fıkrası uyarınca uzlaştırma işlemi giderlerinden olup uzlaştırıcıya ödenecek ücret de, AVUKATLIK ASGARİ ÜCRET TARİFESİNDE ayrıca gösterilir.

C. AVUKATLIK KANUNU'NUN 180. MADDESİNİN
BİRİNCİ FIKRASININ a BENDİNE DEĞİŞİKLİK ÖNERİSİ:

BEDAVA
CEZA
AVUKATLIĞI

Büronun Gelir ve Giderleri

Madde 180.

a. **BİR YIL** öncesine ait kesin hesap sonuçlarına göre tespit edilen toplam miktarlar esas alınarak 492 sayılı Harçlar Kanunu'na bağlı 1, 2 ve 3 sayılı tarifelere göre alınan harçların % 15'i ile idari nitelikteki para cezaları hariç olmak üzere para cezalarının % 15'i,

NOT:

DEĞİŞİKLİK ÖNERİLERİ KOYU VE ALTI ÇİZİLİ OLARAK YAZILMIŞTIR

2005 - 2007
ÇALIŞMA DÖNEMİNDE
KURULAN
BAROLARIMIZ

Göreve geldiğimiz Mayıs ayında 76 olan baro sayımız 1136 Avukatlık Kanunu'nun 77, Avukatlık Kanunu Yönetmeliği'nin 29. maddesi hükümleri uyarınca baro kurulması koşullarını gerçekleştiren ve Hakkari ve Bitlis İllerinde yeni baro kurulması çalışmaları başlamıştır.

HAKKARİ BAROSU'NUN KURULUŞ ÇALIŞMALARI

Hakkari İlinde kurulacak baronun çalışmalarına başlanmak üzere en kıdemli üye sıfatı ile Av. Abdülhalik Özdiñç görevlendirilmiş ve 11.11.2005 tarihinde Hakkari Barosu Kurucu Kurulu oluşmuştur.

Kurucu Kurul çalışmaları devam ederken 25.03.2006 tarihinde I. Baro Genel Kurulu yapılmış ve Hakkari Barosu Başkanlığı'na Av. Nevzat Anuk seçilmiş ve görevine başlamıştır.

Göreve geldiğimiz Mayıs ayında 76 olan Baro sayımız 1136 Avukatlık Kanununun 77. Avukatlık Kanunu Yönetmeliği'nin 29.maddesi hükümleri uyarınca Baro kurulması koşullarını gerçekleştiren ve Hakkari ve Bitlis İllerinde yeni Baro Kurulması çalışmalarını başlatmıştır.

HAKKARİ BAROSUNUN KURULUŞ ÇALIŞMALARI

Hakkari İlinde kurulacak Baronun çalışmalarına başlanmak üzere en kıdemli üye sıfatı ile Av.Abdülhalik Özdinc görevlendirilmiş ve 11.11.2005 tarihinde Hakkari Barosu Kurucu Kurulu oluşmuştur.

KURUCU KURULUNA AİT LİSTE

<u>KURUCU BAŞKAN</u>	<u>TBB SİCİL NO</u>	<u>BARO SİCİL NO</u>
Av. Abdülhalik ÖZDİNC	14945	6
<u>KURUCU AŞL ÜYELER</u>		
Av. Hüseyin UMIT	15310	120
Av. İrol ÇALLI	39008	207
Av. Necip KORKMAZ	33020	166
Av. Nevzat ANUK	62287	347
<u>KURUCU YEDİK ÜYELER</u>		
Av. Taylan ŞİMSEK	46980	286
Av. Nurullah SEYİTOĞLU	50146	315
Av. Adnan DEMİRKAN	55083	329
Av. Muhtetin GÜNGÖR	62137	350

Saygılarımla.11.11.2005.

Av. Abdülhalik ÖZDİNC

Kurucu Kurul çalışmalarını devam ederken 25.03.2006 tarihinde 1.Baro Genel Kurulu yapılmış ve Hakkari Barosu Başkanlığı'na Av.Nevzat ANUK seçilmiş ve görevine başlamıştır.

2005-2007
DÖNEMİNDE
KURULAN
BAROLARIMIZ

BITLİS BAROSU'NUN KURULUŞ ÇALIŞMALARI

Bitlis İlinde kurulacak baronun çalışmalarına başlanmak üzere en kıdemli üye sıfatı ile Av. Enver Derin görevlendirilmiş ve 04.09.2006 tarihinde Bitlis Barosu Kurucu Kurulu oluşmuştur.

Kurucu Kurul çalışmaları devam ederken 06.10.2006 tarihinde I. Baro Genel Kurulu yapılmış ve Bitlis Barosu Başkanlığı'na Av. Mezher Yürek seçilmiş ve görevine başlamıştır.

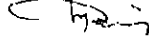
BITLİS BAROSUNUN KURULUŞ ÇALIŞMALARI

Bitlis İlinde kurulacak Baronun çalışmalarına başlamak üzere en kıdemli üye sıfatı ile Av.Enver DERİN görevlendirilmiş ve 04.09.2006 tarihinde Bitlis Barosu Kurucu Kurulu oluşmuştur.

KURUCU ÜYELER :

<u>ADISOYADI</u>	<u>SİCİL NOSU</u>	<u>TELEFON</u>	<u>ADRESİ</u>
1 - AV. ENVER DERİN.	103 ^{TBB} 41938	0532 264 76 70	Nato Cad. Danış İş Hanı BITLİ
2 - AV. ENİS GÜL.	278 52185	0532 727 56 04	Doktorlar sitesi BITLİS .
3 - AV. OYA GEVLANİ KÜFÜDÜR.	395 53724	0542 375 84 97	Doktorlar sitesi BITLİS .
4 - AV. MEZHER YÜREK.	220 37233	0532 353 13 67	Yekhan İş Merkezi TATVAN .
5 - AV. GÜLHAN DAYRAM.	387 54946	0533 544 07 47	Pekhan İş Merkezi TATVAN .

Av. Enver DERİN

Kurucu Kurul çalışmaları devam ederken 06.10.2006 tarihinde 1. Baro Genel Kurulu yapılmış ve Bitlis Barosu Başkanlığı'na Av. Mezher YÜREK seçilmiş ve görevine başlamıştır.

28.05.2005-15.04.2007
DÖNEMİNDE YAPILAN
BARO BAŞKANLARI
TOPLANTILARININ TARİHLERİ,
GÜNDEMİ VE SONUÇ BİLDİRİLERİ

02 TEMMUZ 2005 TARİHLİ
BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

GÜNDEM

1. 10.09.2005 tarihinde Ankara'da en geniş katılımın sağlanması amaçlanan "*Hedef; Eksiksiz Demokrasi, Gerçek Hukuk Devleti, Bağımsız Yargı ve Bağımsız Savunma*" etkinliği hazırlıklarının değerlendirilmesi,
2. Avukatlık sınavına hazırlık ve staj eğitimi çalışmalarının değerlendirilmesi,
3. Avukatlık Yasası değişikliğine yönelik barolarımızın genel önerilerinin değerlendirilmesi, ayrıca; 14/1 ve 167. maddelerinin Anayasa Mahkemesi'nce iptalinin yarattığı boşluğun giderilmesine yönelik öneriler,

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU VE
BARO BAŞKANLARI'NIN 2 Temmuz 2005 ANKARA
TOPLANTISI SONUÇ BİLDİRİSİ

2 Temmuz 2005 tarihinde Ankara'da birlikte toplanan Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu ve 60 Baro Başkanı aşağıdaki hususların kamuoyuna duyurulmasına karar vermişlerdir.

2005-2007
DÖNEMİNDE
YAPILAN
BARO BAŞKANLARI
TOPLANTILARI,
GÜNDEMLERİ,
SONUÇ
BİLDİRİLERİ

Ülkemizin tüm avukatlarını Yeni Adli Yılın açılışında, 6 Eylül 2005 günü Ankara'da toplanıp, "*Eksiksiz Demokrasi, Gerçek Hukuk Devleti, Bağımsız Yargı ve Bağımsız Savunma*" istek ve hedefini en yüksek sesle haykırmaya çağırıyoruz.

Halkımızın asıl beklentisi demokrasinin eksiklerini gidermek, üretimi arttırmak, işsizliği önlemek, hakça paylaşımı sağlamak ve yolsuzluklarla savaşmak iken, dinsel özgürlüklerin kullanılmasında kısıtlamalar varmışçasına yapay gündem yaratılarak tüm dikkat ve zamanın buralarda harcanmasını yanlış buluyoruz. Toplumsal uzlaşmayı geliştirecek politikalar yerine ayrışmaları vurgulayacak uygulamaları kabul etmiyoruz.

Son dönemde kolay yetişilemeyecek bir hızla gerçekleştirilen yasa değişiklikleri arasında yargının siyasallaşması sonucunu doğuracak düzenlemeler kaygı verici boyuttadır. Hiçbir gerekçe yargı bağımsızlığından ödün verilmesini haklı kılamaz. Hakimler ve Savcılar Yasası'nda yapılan değişiklik karşısında Yargıtay Başkanlar Kurulu'nun dahi eleştiriler getirmesi yasa değişiklikleri gerçekleştirilirken uygulamadan ve uygulayıcıdan ne kadar uzak kaldığının bir göstergesidir. Gerçekten bağımsız yargıyı oluşturmayı hedefleyen bir yargı reformu istiyoruz.

Avukatlık Yasasında, Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararlarının yarattığı boşluklar dururken sadece milletvekillerine avukatlık yapma olanağı sağlayan bir değişikliği gerçekleştirmeye çalışmanın anlaşılabilirliği yoktur.

Siyasi iktidar, Sayın Cumhurbaşkanının bazı yasaları veto ederken tek endişesinin hukuk devletini ve laik cumhuriyetin temel niteliklerini koruma olduğunu anlamazdan gelip, parlamentodaki çoğunluğa güvenerek "*geldiği gibi geçecek*" dayatmasında bulunmasının "*kuvvetler ayrılığı*" ilkesi ve demokrasi kültürü ile ilgisi yoktur. Yasama ve yürütme organları fiilen tek organ haline getirilmiştir. TBMM, Yürütme'nin adeta devamı konumunda, onun hazırladığı tasarıları hemen görüşüp yasalaştırmaktadır.

Son günlerde terör eylemlerinin yeniden baş göstermesinin, bölgemizde uygulamaya konulan planın ulusal bütünlüğümüze yönelik bölümü kapsamında olabileceği endişemizi tekrarlıyor, şehitlerimize rahmet, ailelerine ve ulusumuza başsağlığı diliyoruz.

Adalet Bakanlığı'na yapılan saldırıyı nefretle kınıyor, zarsız atlatılmış olmasını sevinçle karşılıyor, başta sayın Adalet Bakanımız olmak üzere tüm bakanlık çalışanlarına geçmiş olsun dilekelerimizi sunuyoruz. Eylemi gerçekleştiren terörist keşke sağ olarak ele geçirilebilse ve yargılanıp arkasındaki güçler ve suç ortakları da ortaya çıkarılabilsede idi.

Yargı'nın kurucu unsuru olan "savunma"nın temsilcileri olarak, başta Atatürk ilkeleri olmak üzere laik cumhuriyete bağlılığımızı, eksiksiz demokrasi ve gerçek hukuk devletine olan inancımızı bir kez daha tekrarlıyoruz.

15 EKİM 2005 TARİHLİ BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

GÜNDEM

1. Baroların CMK Kapsamında Müdafî ve Vekil Görevlendirilmesinden Kaynaklanan Sorunlarının Giderilmesi,

15 EKİM 2005 GÜNÜ ANKARA'DA TOPLANAN BARO BAŞKANLARININ VAN CUMHURİYET BAŞSAVCISI KEMAL KAÇAN'IN AVUKATLARA YÖNELİK BEYANLARI KARŞISINDAKİ ORTAK BİLDİRİSİ

Van Cumhuriyet Başsavcısı Kemal Kaçan, önce bir stajyer avukata ardından da 29.9.2005 tarihinde konuyu görüşmek üzere makamına gelen Van Barosu Başkanı ve Yönetim Kurulu Üyelerine; "Avukatlara Hiç Güvenmiyorum. Elimden Gelse Tüm Avukatları Aramadan Geçirtirim, Zaten Buradaki Avukatların Yarısı PKK'lıdır. Doğrudur, Bu Sözleri Söyledim. Zaten Öylesiniz.

2005-2007
DÖNEMİNDE
YAPILAN
BARO BAŞKANLARI
TOPLANTILARI,
GÜNDEMİLERİ,
SONUÇ
BİLDİRİLERİ

2005-2007
DÖNEMİNDE
YAPILAN
BARO BAŞKANLARI
TOPLANTILARI,
GÜNDEMELERİ,
SONUÇ
BİLDİRİLERİ

Van Barosu Avukatlarının Çoğu PKK'lıdır. Burada Bulduğum Sürece ve Gittikten Sonra da Bu Görüşümü Devam Edecektir. Zaten Avukatlar Hakkında Bilgi Topluyorum, İleride Görüşürüz. Ben Bu Görüşlerini Diğer Savcı ve Hakimlere de Aktardım. Baronun Yemeğine de Bu Nedenle Katılmadık. Bundan Sonraki Hiç Bir Etkinliğimize de Katılmama Kararı Aldık' şeklinde ağır hakaret ve suçlamada bulunmuştur.

Cumhuriyet Başsavcılığı soyut suçlamada bulunma, hakaret etme makamı değildir.

"Tam bağımsız" olması için tüm çabamızı ortaya koyduğumuz *"yargı"*nın savunma unsuru, elliüçbin avukat olarak, uğradığımız bu saldırıyı nefretle kınıyoruz.

Son olarak 2005/2006 Adli Yıl Açılış Bildirimizde belirttiğimiz gibi, yargı bağımsızlığına, gerçek hukuk devletine ve eksiksiz demokrasiye inancımızla bu doğrultuda çabalarımızı sürdürürken bir de *"savunmayı savunmak"* zorunda kalmanın sıkıntısını, her düzeydeki insanımızın bilincinde *"savunma"* kavramının oluşmamasının güçlüklerini yaşıyoruz.

Van Cumhuriyet Başsavcısı Kemal Kaçan'ın bu son davranışı da yaşadığımız sıkıntının ne kadar vahim boyutlarda olduğunu en açık şekilde ortaya koymaktadır. Birlikte yargı erkini oluşturduğumuza inandığımız yargıç ve savcılarımızın kimileri hala *"savunma"*yı, bu mesleğin önemini ve yargılamaya katkısını anlamazlıktan gelmekte direnmektedir.

TBB Yönetim Kurulu ve Baro Başkanları olarak Ankara'dan bu saldırıyı kınadığımızı haykırıyoruz. Meslektaşlarımıza yapılan saldırı ile ilgili idari, hukuki ve cezai girişimlerin takipçisi olacağız.

Ayrıca, 21 Ekim 2005 Cuma günü Van Barosu'na hep birlikte yapacağımız ziyarette üzüntü ve kaygılarımızı bir kez daha kamu oyuna açıklayacak ve meslektaşlarımıza desteğimizi göstereceğiz.

**TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ VE
BARO BAŞKANLARI**

**18 ŞUBAT 2006 TARİHLİ
BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI**

2005-2007
DÖNEMİNDE
YAPILAN
BARO BAŞKANLARI
TOPLANTILARI,
GÜNDEMLERİ,
SONUÇ
BİLDİRİLERİ

GÜNDEM

1. Ceza Muhakemesi Kanunu Kapsamında Müdafî/
Vekil Görevlendirmesinden Doğan Sorunların görüşüldü-
ğü 15.10.2005 tarihli Başkanlar Toplantısından Sonra Yaşa-
nan Gelişmelerin Değerlendirilmesi,

**01 NİSAN 2006 TARİHLİ
BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI**

GÜNDEM

1. Ceza Muhakemesi Kanunu Kapsamında Müdafî/
Vekil Görevlendirmesinden Doğan Sorunların görüşüldü-
ğü 18.02.2006 tarihli Başkanlar Toplantısından Sonra Yaşa-
nan Gelişmelerin Değerlendirilmesi,

**TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU VE
BARO BAŞKANLARI'NIN 01 Nisan 2006 ANKARA
TOPLANTISI**

SONUÇ BİLDİRİSİ

1 Nisan 2006 tarihinde Ankara'da toplanan Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu ve 60 Baro Başkanı aşağıdaki hususların "5 Nisan Avukatlar Günü"nde kamuoyuna duyurulmasına karar vermişlerdir:

İnsan hakları anlayışındaki çağdaş gelişim ışığında 18.11.1992 tarihinde Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nda "müdafî tayini" konusunda düzenlemeler yapılarak, bir suçla-

ma karşısında kalanların Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesine uygun olarak bir müdafî hizmetinden yararlanmaları sağlanmış ve bu hizmetin maddî kaynağı da Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'da gösterilmiştir.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Ceza Muhakemesi Kanunu'nuzun müdafîlik görevinin yerine getirilmesinde kabul ettiği "*isteğe bağlı müdafîlik*" ve "*zorunlu müdafîlik*" sistemlerinin her ikisi de soruşturma ve kovuşturmanın tüm safhalarında, "*adil yargılanma hakkı*" ve "*adaletin selameti*" gereği olarak kişilerin kendi özgür iradeleri ile seçerek vekalet verip ücretini ödeyecekleri bir avukatın hizmetinden yararlanmaları esasına dayanmaktadır. Maddî durumu uygun olmayanlara ise ücreti devlet tarafından ödenen müdafî/vekil görevlendirilecektir.

Yasadan ve uygulanmasından kaynaklanan sorunlar giderilmeden 4.12.2004 tarihinde kabul edilip 1.6.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile görevlendirmenin kapsamı "*şüpheli/sanık*" tan "*şikayetçi*", "*nağdur*", "*suçtan zarar gören*" ve "*katılan*" a kadar genişletmiş, soruşturma ve kovuşturması bir müdafî/vekil bulunmadan yürütülemeyecek suçlar çoğaltılmış, böylelikle görevlendirilen müdafî/vekil sayısı dört kat artmıştır.

Ayrılan kaynak, görevlendirmedeki bu olağanüstü artış karşısında yetersiz kalmış ve 2005 yılında görev alan meslektaşlarımızın ücretleri 2006 yılı ödeneğinin tüketilmesine karşın tümüyle ödenememiştir. 17.000 meslektaşımız, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin çok altında belirlenmiş olmasına karşın, üç aydır ücretlerini alamamakta bir kısım zorunlu giderleri de kendileri karşılamaktadır. 2006 yılında yapılacak görevlendirmeler için yaklaşık 150.000.000 YTL'ye gereksinim vardır.

Sorun 2005 yılı Nisan ayından başlayarak başta Adalet Bakanlığı olmak üzere tüm ilgili makamlara sunulmuş ancak çözüm sağlanamamıştır.

Meslektaşlarımızın büyük özveri ile yürüttükleri ve an-garyaya dönüşen hizmetin devam edebilmesi için gerekli yasal ve parasal düzenlemelerin 9 Mayıs 2006 tarihine kadar gerçekleştirilmemesi durumunda, Ceza Muhakemesi Kanu-nu kapsamındaki tüm müdafî/vekil görevlendirmelerimizi çözüm sağlanana kadar durduracağımızı kamuoyumuzun bilgilerine saygılarımızla sunarız. 05 Nisan 2006

2005-2007
DÖNENİNDE
YAPILAN
BARO BAŞKANLARI
TOPLANTILARI,
GÜNDEMLERİ,
SONUÇ
BİLDİRİLERİ

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ ve 60 BARO BAŞKANI

**22 Temmuz 2006 TARİHLİ
BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI**

GÜNDEM

1. Kongreler öncesinde son bir yılın değerlendirilmesi ve yeni dönem için önerilerin belirlenmesi,
2. CMK kapsamında müdafî-vekil görevlendirmesinde yaşanan sorunlarda gelinen son nokta,

**TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU VE
BARO BAŞKANLARI'NIN 22 Temmuz 2006 ANKARA
TOPLANTISI**

SONUÇ BİLDİRİSİ

22 Temmuz 2006 tarihinde Ankara'da toplanan Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu ve 55 Baro Başkanı aşağıdaki hususların kamuoyuna duyurulmasına karar vermişlerdir:

İnsan hakları anlayışındaki çağdaş gelişim ışığında 18.11.1992 tarihinde Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nda "müdafî tayini" konusunda düzenlemeler yapılarak, suçlama karşısında kalanların Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesine uygun olarak bir müdafî hizmetinden yararlanmaları sağlanmış ve bu hizmetin maddi kaynağı da; yargı harçlarının ve adli para cezalarının % 15 i olarak gösterilmiştir.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Ceza Muhakemesi Kanunu'muzun müdafilik görevinin yerine getirilmesinde kabul ettiği "*isteğe bağlı müdafilik*" ve "*zorunlu müdafilik*" sistemlerinin her ikisi de soruşturma ve kovuşturmanın tüm safhalarında, "*adil yargılanma hakkı*" ve "*adaletin selameti*" gereği olarak kişilerin kendi özgür iradeleri ile seçerek vekalet verip ücretini ödeyecekleri bir avukatın hizmetinden yararlanmaları esasına dayanmaktadır. Maddi durumu uygun olmayanlara ise ücreti devlet tarafından ödenen müdafi/vekil görevlendirilecektir.

Yasadan ve uygulanmasından kaynaklanan sorunlar giderilmeden 04.12.2004 tarihinde kabul edilip 01.06.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile görevlendirmenin kapsamı "*şüpheli/sanık*"tan "*şikayetçi*", "*mağdur*", "*suçtan zarar gören*" ve "*katılan*" a kadar genişletmiş, soruşturma ve kovuşturması bir müdafi/vekil bulunmadan yürütülemeyecek suçlar çoğaltılmış, böylelikle görevlendirilen müdafi/vekil sayısında olağanüstü artış gerçekleşmiştir.

Ayrılan kaynak, görevlendirmedeki bu artış karşısında yetersiz kalmış ve 2005 yılında görev alan meslektaşlarımızın ücretleri 2006 yılı ödeneğinin tüketilmesine karşın ancak ödenebilmiştir. 17.000 meslektaşımız, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin çok altında belirlenmiş olmasına karşın, 2006 yılında bugüne kadar yaptıkları hizmetin ücretlerini alamamışlardır. Bu meslektaşlarımız bir kısım zorunlu giderleri de kendileri karşılamaktadır. 2006 yılında 01.06.2006 tarihine kadar yapılan görevlendirmeler için meslektaşlarımızın alacağı olan 67.460.774.89 YTL'nin ancak 20.000.000 YTL'lik bölümü karşılanabilmiştir.

Sorun 2005 yılı Nisan ayından başlayarak başta Adalet Bakanlığı olmak üzere tüm ilgili inakamlara sunulmuş ancak çözüm sağlanamamıştır.

Meslektaşlarımızın büyük özveri ile yürüttükleri ve an-garyaya dönüşen hizmeti bu koşullarda sürdürmeleri olanak-sızdır. Bu nedenle, 01.08.2006 tarihinden başlayarak, sorun tüm boyutları ile çözülene kadar Ceza Muhakemesi Kanunu kapsamındaki tüm müdafî/vekil görevlendirmelerimizi dur-durma kararı verdiğimizizi, kamuoyumuzun bilgilerine saygı-larımızla sunarız.24.7.2006

2005-2007
DÖNEMİNDE
YAPILAN
BARO BAŞKANLARI
TOPLANTILARI,
GÜNDEMLERİ,
SONUÇ
BİLDİRİLERİ

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ ve 55 BARO BAŞKANI

02-03 ARALIK 2006 TARİHLİ
BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

GÜNDEM

1. Tanışma,
2. Avukatlık Sınavının Kaldırılmasına İlişkin Yasa Tek-lifi İle Ortaya Çıkan Durumun Değerlendirilmesi,
3. CMK Kapsamında Müdafî/Vekil Görevlendirilme-sinde Yaşanan Sorunlar ve Bu Konuda Yasa Değişikliği Çalışmalarının Değerlendirilmesi,
4. 2005/44 ve 2005/102 sayılı Türkiye Barolar Birliği Duyuruları Işığında Kişi ya da Kuruluşlarda Aylık Ücret Karşılığı, Serbest ya da Sadece Bu Kişi/Kuruluşun Veki-li Olarak Avukatlık Görevini Yürüten Avukatların Taraf Oldukları Sözleşmelerdeki Avukatlık Yasası'na, Meslek Kuralları'na ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne aykırı-lıkların Yarattığı Sorunlar ve Çözümleri Üzerine Değerlen-dirme,
5. Ülke ve Meslek Sorunları Üzerinde Genel Değerlen-dirme,

2005-2007
DÖNEMİNDE
YAPILAN
BARO BAŞKANLARI
TOPLANTILARI,
GÜNDEMLERİ,
SONUÇ
BİLDİRİLERİ

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU VE BARO BAŞKANLARI'NIN 2-3 ARALIK 2006 KIZILCAHAMAM TOPLANTISI SONUÇ BİLDİRİSİ

Yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil eden avukat ve avukatlık mesleği; hukuki sorunların ve anlaşmazlıkların adalete ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesi, hukuk kurallarının tam olarak uygulanması, bireylerin hak ve özgürlüklerinin korunması ve hukuk devletinin işlerliğinin sağlanması bağlamında, yaşamsal bir önem ve değere sahiptir.

Bu amaçla, dünyanın bütün gelişmiş demokratik ülkelerinde, savunmanın ve savunma mesleğinin önündeki engeller kaldırılmış, uluslararası sözleşmelerle avukatların mesleklerini özgürce yerine getirmelerine olanak sağlanmış, avukatlık mesleğinin kalitesinin yükseltilmesi amacıyla, başta avukatlık mesleğine sınavla kabul olmak üzere, pek çok önlem alınmış iken günümüz iktidarının, Türkiye Barolar Birliği ve 78 Baronun muhalefetine rağmen Avukatlık Yasası'nda değişiklik yapmak suretiyle avukatlık sınavını kaldırmış olması, sadece avukatlık mesleğine yönelik ağır bir saldırı değil, aynı zamanda vatandaşların hak ve yararlarının tehlikeye atılmasına yönelik talihsiz ve öngörüsüz bir adımdır.

Zira, Avukatlık Yasası'nda yapılan değişiklikle kaldırılan '*Avukatlık Sınavı*', '*sadece vatandaşları ehil olmayan meslek sahiplerinden korumak için değil, aynı zamanda öğrenci adaylarını ehil olmayan hukuk fakültelerinden korumak, hukuk eğitiminde sağlıklı rekabeti sağlamak için gereklidir.*'

Hukuk devletinin korunmasında ve ona sahip çıkılmasında, ceza mevzuatı ve yargılaması yaşamsal değerdedir. Ceza adaletinin sağlanması konusunda, demokratik pek çok ülkede avukatların ve baroların görev ve etki alanlarının sınırları genişletilirken, günümüz iktidarının bu alanda daraltmaya gitmesi, kazanılmış pek çok hakları çiğneyerek, uluslararası sözleşmeler ile Avrupa Birliği normlarını göz ardı ederek,

baroları ve avukatlık mesleğini etkisiz kılmaya çalışması, biz avukatların ve avukatlık yasası ile hukukun üstünlüğünü, insan haklarını savunmak ve korumakla görevlendirilen baroların kabul edebileceği bir anlayış değildir.

Bütün bu nedenlerle, günümüz iktidarının zorunlu müdafilik kapsamında yapılan avukat görevlendirmelerinde ve CMK ödenekleri konusunda Türkiye Barolar Birliği ve baroları etkisiz kılmak, Adalet Bakanlığı'nın mali ve idari vesayeti altında görev yapacak yeni bir CMK avukatlığı türü ihdas etmek ve avukatları angarya ile çalıştırmak amacı ile 5271 sayılı CMK ve 5237 sayılı TCK da değişiklik içeren yasa tasarıları ve tekliflerinin TBMM'de görüşülüyor olması, sadece avukatlık mesleğine ve barolara yönelik siyasi amaçlı bir tasfiye eylemi değil, daha çok hukuku ve hukukun üstünlüğü ilkesini, hukuk devletini tahrip etmeye yönelik kabul edilemez bir olumsuz gelişmedir.

Tüm bu nedenlerle aşağıda isim ve imzaları bulunan Baro Başkanları olarak;

1. CMK'nın 150. maddesi ile CMK Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkındaki Kanun'un 13. maddesinde değişiklik yapılmak üzere hazırlanan tasarı ve teklifin geri çekilmesini,

2. 1136 Sayılı Avukatlık Yasası ve 5271 Sayılı CMK Yasası ile Baroların ve Avukatlık Mesleğinin kazanımlarına saygılı olunmasını,

3. 5271 sayılı CMK ve 5237 sayılı TCK'da değişiklik yapılması önerilen yasa tasarı ve teklifleri ile uzlaşma kurumunun kapsamının genişletilerek, cezaların genel önleme ve caydırıcılık özelliklerini ortadan kaldıracak, yanısıra zorunlu müdafilik uygulamasının alanını daraltacak ve yine savunma hakkına önemli ölçüde kısıtlama getirecek düzenlemelerden vazgeçilmesini,

4. 01 Ocak 2007 tarihinden itibaren uygulamaya konulacak olan yasa ile, çalışmak zorunda kalan tüm emeklilerin maaşlarından vazgeçmelerini veya aylık gelirin %35'ine varan oranda ek prim ödemelerini öngören ve Türkiye Cumhu-

2005-2007
DÖNEMİNDE
YAPILAN
BARO BAŞKANLARI
TOPLANTILARI,
GÜNDEMELERİ,
SONUÇ
BİLDİRİLERİ

2005-2007
DÖNEMİNDE
YAPILAN
BARO BAŞKANLARI
TOPLANTILARI,
GÜNDEMLERİ,
SONUÇ
BİLDİRİLERİ

riyeti Devleti'nin anayasal niteliklerinden olan sosyal devlet ilkesine aykırı düzenlemeden ivedilikle geri dönülmesini,

5. Uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınan mahpus ve sanık haklarına saygılı olunmasını, bu bağlamda ceza ve tutukevlerinde uluslararası standartlara uyulmasını, talep ediyoruz.

Bu taleplerimizin kabul edilmemesi, hukuka, hukukun üstünlüğü ilkesine, hukuk devleti kavramına aykırı, baroların ve avukatlık mesleğinin hem kişiliklerine ve hem de kazanılmış haklarına yönelik sistemli saldırılara son verilmemesi durumunda, Türkiye Barolar Birliği ve barolar olarak, her türlü hukuki ve demokratik haklarımızı kullanacağımızı kamuoyunun ve yürütme erkinin bilgilerine sunarız.

Saygılarımızla.

24 ŞUBAT 2007 TARİHLİ
BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

GÜNDEM

1. Türk Ceza Kanunu, Türk Ceza Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun, Ceza Muhakemesi Kanunu, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun ve Kabahatler Kanunu gibi kanunlarda bazı değişiklikler içeren 5560 sayılı kanunun 19.12.2006 tarihinde yürürlüğe girmesine karşın bu kanun kapsamında müdafî ve vekil görevlendirilmesi usullerini belirleyecek yönetmeliğin henüz hazırlanmamasının uygulamada yarattığı sorunlar

İle,

Müdafî ve vekil olarak görev yapan avukatların 112.593.385,86 YTL alacağına bugüne kadar ödenmemesi karşısında yapılacak eylemin belirlenmesi,

2. Çeşitli kanunlarda değişiklik yaparak mahkemelere ait bazı yetki ve görevlerin noterlere devrine ilişkin yasa teklifinin değerlendirilmesi.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU VE BARO BAŞKANLARI'NIN 24 ŞUBAT 2007 ANKARA TOPLANTISI SONUÇ BİLDİRİSİ

24 Şubat 2007 tarihinde Ankara'da toplanan Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu ve 62 Baro Başkanı aşağıdaki hususların kamuoyuna duyurulmasına karar vermişlerdir:

Siyasal iktidar, yargı organının bütününe yönelik sistemli bir yıkım planı uygulamakta ve böylelikle yürütme üzerindeki yargı denetimini etkisizleştirmek istemektedir. Bunun son örneği yabancı şirketlerin çıkarlarını yargı kararlarının ve kamu yararının üzerinde gören ve Anayasa ihlaline varan bir cesaretin sergilenenmiş olmasıdır. Bu anlayışın bir uzantısı da barolara, avukatlara ve savunmanın bağımsızlığına yöneltilmiştir.

19 Aralık 2006 tarihinde yürürlüğe giren 5560 sayılı yasa ile CMK kapsamında zorunlu müdafî/vekil görevlendirilmesi sistemini daraltan, baroları ve Türkiye Barolar Birliği'ni devreden çıkaran, savunma bağımsızlığına aykırı önemli değişiklikler yapılmıştır.

Zorunlu müdafilik sisteminin kapsamının daraltılmasının işkence ve kötü muamele örneklerini yeniden yaşamamıza ve adil yargılanma olanaklarının yitirilmesine ortam hazırlamasından endişe ediyoruz. Yasanın yürürlüğe girmesinden daha iki ay geçmiş iken, bu kaygımızı haklı çıkaracak yakınlarmaları duymaktan üzüntü duyuyoruz. Bu süreci kabullenme-

yeceğimizi ve kötü gidişin sorumluluğunun siyasi iktidarda olduğunu bir kez daha belirtiyoruz.

Diğer yandan 5560 sayılı yasanın uygulanmasına ilişkin yönetmeliğin taslak metninde, zorunlu müdafî/vekil ücreti ödemelerinin hakim ve savcılar tarafından düzenlenecek “*sarf belgesi*” ne bağlanması “*savunmanın bağımsızlığı*” ilkesini anlamsız kılacak, Yargı organını oluşturan sav, savunma, karar üçlüsü arasında varlığından yakındığımız ast-üst anlayışının pekişmesine yol açacaktır. Böyle bir düzenlemeye teslim olmayacağımızı vurguluyoruz. Savcı ve hakimi, avukatın ita amiri durumuna getiren, onun ücretinin takdir mercii gibi hareket etmesini sağlayan düzenleme zorunlu müdafîliği devlet avukatlığına indirgeyen bir sakat anlayışın uzantısıdır.

“*Bağımsız savunma*”, “*bağımsız yargı*”nın vazgeçilmez unsurudur. Avukatların bağımsızlığını yok ederek siyasi iktidara tabi kılan bir düzenlemeye asla razı olamayız.

Zorunlu müdafîlik/vekillik hizmeti bilinçli bir uygulama ile angaryaya dönüştürülmüştür. Meslektaşlarımızın dokuz ay önce hak ettikleri ücretleri ödenmemekte ve ne zaman ödeneceği de bilinmemektedir. Ödemeler için yasa değişikliği yapılacağı belirtilmekte ancak somut bir gelişme sağlanamamaktadır.

Bu koşullar altında ve sözün bittiği yerde yeni bir sürecin başlaması gerektiğini düşünüyoruz.

Barolar bu yeni süreci başlatmaktadır.

Avukatlar olarak bu sorunun aşılmasına ilişkin olarak sergilemekte olduğumuz tavır, bireyin hak arama özgürlüğünü ve mesleğimizin bağımsızlığını savunmak anlamına gelecektir.

Bağımsızlığımızdan vazgeçmeyeceğiz ve bu uğurda bütün olanaklarımızı kullanacağız.

Bu amaçla yönetmelikte talep ettiğimiz değişikliklerin

yapılmasına ve angaryanın sona erdirilmesine kadar, barolar olarak aşağıdaki eylemlilik planı çerçevesinde hareket edilmesine karar verilmiştir.

Bu eylem planı doğrultusunda;

Öncelikle bu açıklamamız bütün milletvekilleri ile Adalet Bakanı ve Başbakan'a gönderilerek, sözünü ettiğimiz yönetmelik taslağı ve yasa tasarısının eleştirilerimiz dikkate alınarak yeniden düzenlenmesi talebimiz yinelenecektir.

Bu taleplerimizin yerine getirilmesi için tasarının yasalaşmasını ve yönetmeliğin yürürlüğe girmesini bekleyeceğiz.

Talep ettiğimiz düzeltmeler yapılmaz ise tasarı ya da yönetmeliğin yürürlük tarihinde CMK kapsamında müdafî/vekil görevlendirmesini durduracağız.

Bütün bunlar için son tarihimiz de her yıl avukatlar günü olarak kutladığımız 5 Nisan'dır. Yasa ya da yönetmelik bu tarihe kadar taleplerimize uygun şekilde yürürlüğe girmez ise tüm görevlendirmeleri durduracağız ve 2007, 5 Nisan Avukatlar Gününü kutlama yerine, avukatlık mesleğine ve savunmaya yönelik sistemli saldırıyı protesto etkinliğine dönüştüreceğiz.

Kamuoyuna saygı ile duyururuz.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU

ve

62 BARO BAŞKANI

2005-2007
DÖNEMİNDE
YAPILAN
BARO BAŞKANLARI
TOPLANTILARI,
GÜNDEMELERİ,
SONUÇ
BİLDİRİLERİ

**HAZIRLANAN
YÖNETMELİK VE YÖNERGELER**

1. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve 5320 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanuna İlişkin Yönetmelik (10 Temmuz 2006)

2. Baroların Avukatlar Listesi Düzenlemesine İlişkin Yönerge

3. Türkiye Barolar Birliği Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu Çalışma Yönergesi

4. CMK Gereğince Yapılan Hukuki Yardıma İlişkin Ödenen Avukatlık Ücretinin Geri Alınmasına Ait Yönerge (Geri Alma Yönergesi)

5. Türkiye Barolar Birliği Harcırah Yönergesi

6. Türkiye Barolar Birliği Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu Sosyal Yardım ve Dayanışma Yönergesi Geçici İş Göremezlik, Olağanüstü ve Cenaze Yardımları Esasları Yönerge No: 1

7. Türkiye Barolar Birliği Alım Satım ve İhale Yönergesi

8. Türkiye Barolar Birliği Türk Ceza Kanunu 73. Maddesi İle Ceza Muhakemesi Kanunu 253, 254 ve 255. Maddelerinde Düzenlenen Uzlaşmanın Uygulanması Hakkında Yönerge

9. Vekalet Pulu Yönergesi

10. Türkiye Barolar Birliği Kadın Hukuku Komisyonu (TÜBAKKOM) Yönergesi

**AVUKATLIK KİMLİK
BELGESİNİN
“RESMİ KİMLİK”
NİTELİĞİ TARTIŞMALARI**

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 12783

Ankara/704/2007

AKBANK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İSTANBUL

İlgi: 02.04.2007 günlü ve H.Müş/862 sayılı yazınız.

Hukuk Müşavirliği biriminizden meslektaşlarımız, Hukuk Müşaviri Av.Barış KURMUŞ Raportör Avukat Semra CERRAHO imzası ile gönderilen yazınızda Avukatlık Yasası kuralları üzerinde yapılan yorum öncelikle altındaki imzalar nedeni ile öncm taşımaktadır.

Avukatlık Yasası'nın 9.maddesinde avukatlık kimliğinin "resmi belge" niteliği hiçbir tartışmayı gerektirmeyecek açıklıkta olduğu halde, meslektaşlarımızın ceplerinde taşıdıkları bu kimliğin resmi belge niteliğini önce kendilerinin kabul etmediğini görmek üzücüdür. Yönetmeliği yasadan üstün sayan, bu düşünce yapısı ile ülkemizde "eksiksiz demokrasi, gerçek hukuk devleti, bağımsız yargı ve bağımsız savunma" hedefine ulaşmanın kolay olmayacağı görölmektedir.

Oysa en temel hukuk bilgileri, yönetmeliğin yasa hükümlerinin uygulanmasında ayrıntıları belirttiği ve yasaya aykırı olamayacağı gerçeğini içerir.

Yazınız karşısında gerekli yasal işlemlerde bulunulacaktır.

Bilginizi rica ederim.

Saygılarımla.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06520 Balgat – ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90 (Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi : www.barobirlilik.org.tr E-mail : admin@barobirlilik.org.tr

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 12734

Ankara/04/2007

BARO BAŞKANLIğI İSTANBUL

Baronuz üyelerinden, Akbank Genel Müdürlüğü Hukuk Müşaviri Av.Barış KURMUŞ ile Raportör Avukat Av.Semra CERRAHO imzalı 02.04.2007 tarih ve 862 sayılı yazı ve buna ilişkin diğer belgeler eklidir.

Yazıda mesleğimizle ilgili olarak Avukatlık Yasasına aykırı yorumların değerlendirmenize sunulması uygun görülmüştür.

Bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Ekli: Tomar

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06520 Balgat – ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90 (Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi : www.barobirlik.org.tr E-mail : admin@barobirlik.org.tr

AKBANK T.A.Ş.
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

H.Müş.
862

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
GELEN EVRAK	
Tarih: 4.4.2007	Sayı: 25704
Ek: 4 Belge	İş: Av. Kimliği

Tarih: 02.04.2007

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22.03.2007 tarih, 12289 sayılı yazınız.
22.03.2007 tarih, 12290 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ile, Avukatlık Kanunu'nun 9. maddesi, 4. fıkrasının son cümlesi yer alan " Avukat kimlikleri, tüm resmi ve özel kuruluşlar tarafından kabul edilecek resmi kimlik hükmündedir." düzenlemesi uyarınca, avukatların mağduriyetlerinin önlenmesi ve anılan düzenleme uyarınca işlem yapılması hususu Bankamız bilgisine sunulmaktadır. Konuya ilişkin Bankamız görüşleri aşağıda açıklanmıştır.

Söyle ki;

Kararın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 sayılı Kanun'un Uygulanması İlişkin Yönetmelik'in 6. maddesi : "Kimlik tespiti; bu maddede sayılan belgelerin aslının veya noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası okunabilir fotokopilerinin alınması veya işlemle ilgili evrakın arkasına kimlik bilgilerinin kaydı suretiyle yapılır. Tespit sırasında işlemi yapan gerçek kişinin beyan ettiği adres de kaydedilir. Kimlik tespitinde kullanılacak belgeler aşağıda sayılmıştır: a) Türk uyruklu gerçek kişiler için nüfus hüviyet cüzdanı, sürücü belgesi veya pasaport..." şeklindedir.

Dolayısı ile anılan düzenleme ile Türk uyruklu gerçek kişilerin kimlik tespitinde; nüfus hüviyet cüzdanı, sürücü belgesi veya pasaportun esas alınacağı belirtilmiştir. Yapılan bu düzenleme, tespit edilen üç kimlik belgesi dışında kalan diğer kimlik belgelerinin geçerliliği ve resmi kimlik olma vasıfını ortadan kaldırılmamakta ancak Bankacılık işlemlerinde kabul edilmemelerine neden olmaktadır. Nitekim, Avukatlık kimliği dışında da resmi kimlik niteliğini haiz ancak bankacılık işlemlerinde geçerli kimlik olarak kabul edilmeyen kimlik belgeleri mevcuttur.

Kaldı ki; konu ile ilgili olarak düzenleme yapma yetkisi MASAK ta olup, bankaların bu yetkimeleğe aykırı işlem yapmak gibi bir seçeneği bulunmamaktadır. Nitekim, Trabzon Baro Başkanlığı tarafından Maliye Bakanlığı ve Başbakanlık aleyhine, 4208 sayılı Kanun'un uygulanmasına ilişkin Yönetmeliğin 6/1 fıkrasının (a) bendinin son fıkrası ile Mali Suçlar Araştırma Kurulu Başkanlığı'nın 17.02.2004 gün, 746 sayılı kararının Avukatlık Kanunu'nun 9. maddesine aykırılığı gerekçesiyle iptali talebiyle açılan davada, Danıştay 8. Dairesinin 22.03.2006 tarih, 2005/1614 Esas, 2006/1140 Karar sayılı ilamı ile, Davanın Reddine karar verilmiştir. (EK) İlamın gerekçesinde Kararın Aklanmasının Önlenmesi bakımından, kimlik tespitine esas alınacak belgelerin yaygın kullanımında, detaylı bilgiye sahip ve herkesin kolaylıkla ayırt edici özelliklerini tespit edebileceği nitelikte olmasının gerektiği, bu nedenle

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

AVUKATLIK
BELGESİNİN
"RESMİ KİMLİK"
NİTELİĞİ
TARTIŞMALARI

avukatlık kimliklerinin kararanın önlenmesinde esas alınacak belgeler içinde yer almanasında kamu hizmeti gereklerine ve hukuka aykırılık bulunmadığı, tespitine yer verilmiştir.

Neticeten, Avukat kimliğinin resmi kimlik olduğunda bir tereddüt olmamakla birlikte, Özel bir düzenleme olan 4208 sayılı Kanun ve buna göre çıkartılan yönetmelikle Bankacılık işlemlerinde kabul edilecek kimlik belgelerinin tek tek sayılmak suretiyle belirtilmiş olması nedeniyle, kanunen bu konuda yetkili kılınmış olan MASAK tarafından yönetmelikte ve/veya mevzuatta bir değişiklik yapılmadığı müddetçe Avukat Kimliği'nin Bankacılık işlemlerinde geçerli kimlik belgesi olarak kabulü mümkün olmadığı hususunu bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla;
Akbank T.A.Ş Genel Müdürlüğü

Barış KURMUŞ
Hukuk Müşaviri

Semra CERRAHO
Rapörtör Avukat

TC
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2005/1614
Karar No : 2006/1140

Davacı : Trabzon Baro Başkanlığı
Trabzon Barosu Adliye Sarayı - TRABZON

Davalı : 1- Maliye Bakanlığı
2 - Başbakanlık

Davanın Özeti: Kararparanın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 sayılı kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 6/1. fıkrasının (a) bendinin son fıkrası ile Mali Suçlar Araştırma Kurulu Başkanlığı'nın 17.02.2004 gün ve 746 sayılı kararının, Avukatlık Yasası'nın 9. maddesine aykırı olduğu öne sürülerek iptali istemidir.

Başbakanlığın Savunmasının Özeti: Davanın süresinde açılmadığı ve dava konusu işlemin idari davaya konu olabilecek nitelikte olmadığı gibi, davacının güncel menfaatinin olmadığı ileri sürülerek, davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Maliye Bakanlığının Savunmasının Özeti: Yönetmelikte her türlü resmi kimlik belgesi üzerinden değil yalnızca ismen sayılan resmi kimlik belgeleri üzerinden kimlik tespit yapılmasının öngörüldüğü, avukat kimliklerinin mesleki bir gruba ait olması nedeniyle bu kimliklerin "kimlik tespiti" uygulamasında kabul edilmesinin, diğer meslek gruplarının da benzer düzenlemeler yapmasına yol açacağı, bunun da uygulamada ciddi zararların ortaya çıkmasına neden olacağı öne sürülerek, davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi İbrahim. ÖZDEMİR'in Düşüncesi: Dava konusu Yönetmelik hükmünde, kamu hizmeti gereklerine ve hukuka aykırılık görülmediğinden davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Ülkü ERBÜK'ün Düşüncesi: Davacı Trabzon Baro Başkanlığı, Karaparanın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 sayılı kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 6. maddesinin 1. fıkrası ile (a) bendinin ye son fıkrası ile Mali Suçlar Araştırma Kurulu Başkanlığı'nun 17.2.2004 günlü 146 sayılı kararının iptalini istemektedir.

19.11.1996 günlü 22822 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Karaparanın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 sayılı kanunun 15.maddesinde, *"Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin olarak kimlik tespitine dair gerekli düzenlemenin yapılması ... Bakanlar Kurulunca bu Kanunun yayım tarihini izleyen altı ay içinde çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenir."* hükmü yer almaktadır.

Anılan hüküm uyarınca Maliye Bakanlığı'nca çıkarılan Karaparanın Aklanmasının önlenmesine Dair 4208 sayılı kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin Kimlik tespit usulü başlıklı 6. maddesinde, kimlik tespitinin bu maddede sayılan belgelerin aslının veya

noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası okunabilir fotokopilerinin alınması veya işlemle ilgili evrakın arkasına kimlik bilgilerinin kaydı suretiyle yapılacağı, kimlik tespitinde kullanılacak belgelerin Türk uyruklu gerçek kişiler için nüfus hüviyet cüzdanı, sürücü belgesi veya pasaport olduğu, aynı maddenin son fıkrasında da, Başkanlığın kimlik tespiti zorunluluğuna ilişkin usul ve esaslar ile kimlik tespitine esas belge nevini belirlemeye yetkili olduğu kurala bağlanmıştır.

5043 sayılı yasayla değişik 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 9. maddesinde de avukat kimlikleri tüm resmi ve özel kuruluşlar tarafından kabul edilecek resmi kimlik hükmündedir, kuralı yer almaktadır.

Dosyanın incelenmesinden, Trabzon Barosu üyelerinden birinin adına gelen havaleyi almak üzere Banka şubesine gittiğinde avukat kimliğini ibraz etmesine rağmen kimliğinin, Karaparanın önlenmesine Dair 4208 sayılı kanunun Uygulan-

masına İlişkin Yönetmelikte belirtilen kimlik tespitinde kullanılacak belgeler dışında bir belge olduğundan bahisle kabul edilmediği anlaşılmaktadır.

Davacı, 5043 sayılı Avukatlık Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunla 1136 Avukatlık Kanunu'nun 9. maddesinin değiştiğini, avukat kimliğinin resmi kimlik hükmünü kazandığını, dava konusu yönetmelik hükümlerinin yasaya aykırı bulunduğunu iddia etmektedir.

Karapara, çeşitli yasalarda yasaklanmış fiillerin işlenmesi suretiyle elde edilen para veya para yerine geçen her türlü kıymetli evrakta, mal veya gelirleri veya bir para biriminden diğer bir para birimine çevrilmesi de dahil, sözü edilen para, evrak, mal veya gelirlerin birbirine dönüştürülmesinden elde edilen her türlü maddi menfaat ve değerdir. Karaparanın elde edilenlerce meşruiyet kazandırılması amacıyla değerlendirilmesi, bu yolla elde edildiği bilinen karaparanın başkalarının veya elde edenlerce kullanılması, kazanılması kaynak veya niteliğinin değiştirilmesi, gizlenmesi, yerinin değiştirilmesi, transfer yoluyla aklanması karapara aklanma suçunu oluşturmaktadır. Sayılan bu suçların içinde bulunan ilgililerin tespitinde dolayısıyla karaparanın aklanma suçlarının tespiti ve önlenmesi açısından kimlik tespitinin önemi açıktır.

Kimlik tespiti için tespite esas belgelerin sayısının çokluğu nedeniyle kimlik tespitinin yapıldığı alanlarda, birimlerde görevlilerin bazı zorluklarla karşılaşmaları olasıdır... Kimlik tespitine esas belge sayısı ne kadar az ve herkesçe tanınabilen belgelerden olursa, görevlilerin kimlik tespitinde yanılmalarının söz konusu olmayacağı açıktır. Bazı kamu kurumlarınınca, çalışma alanlarıyla ilgili düzenlemelerinde kimlik tespiti için dava konusu yönetmelik hükmüyle belirlenen kimlik tespitine esas belgelerin (nüfus cüzdanı, sürücü belgesi gibi) kabul edildiği de herkesçe bilinmektedir. (Tapu Sicil Tüzüğünde olduğu gibi)

Avukat kimliği, mesleki bir kimlik olup, bu kimliğin kimlik tespitinde kabul edilmesi başka meslek gruplarının benzer

düzenlemeler yapmalarına, kimlik, tespitinde kimlik tespitine esas belgelerin çokluğunun da yanlışlıkların, karışıklıkların oluşmasına neden olabileceğinin kabulü gerekir.

Yönetmelikte sayılan kimlik tespitine esas belgelerden nüfus cüzdanı genellikle herkeste bulunan belgelerden biridir. Görevliler tarafından kolaylıkla tanınabilen bir belgedir.

Dava konusu yönetmelik hükmü, kimlik tespitinde kimlik tespitine esas belgeleri belirlemekte, avukat kimliğinin resmi niteliğinde bir değişiklik yaratmamaktadır. Avukat kimliğinin sahiplerince dava konusu yönetmeliğin alanı dışındaki işlemlerde kullanılması mümkündür.

Açıklanan nedenlerle yasal dayanaktan yoksun olan davanın reddi gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Sekizinci Dairesi'nce duruşma için önceden belirlenen 22.3.2006 gününde davacı idare temsilcisi ve davalı idareler temsilcilerin geldiği görüldükten, tarafların sav ve savunmaları ile Danıştay Savcısı'nun düşüncesi dinlendikten sonra işin gereği görüşüldü.

Dava Kararının Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 sayılı kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 6/1. fıkrasının (a) bendinin son fıkrası ile Mali Suçlar Araştırma Kurulu Başkanlığı'nun 17.02.2004 gün ve 746 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

Davalı idarelerin davanın süre aşımı yönünde reddedilmesi gerektiği iddiası yerinde görülünceye kadar işin esasına geçildi.

4208 sayılı Kararının Aklanmasının Önlenmesine Dair Yasa'nın 15. maddesinde, "Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin olarak bilgi verme, kimlik tespiti, araştırma ve inceleme yöntemleri, şüpheli işlemler, aklamaya konu menfaat ve değerlerin belirlenmesine dair gerekli düzenlemelerin yapılması, Koordinasyon Kurulu'nun yönetim, toplanma ve çalışma

esas ve usulleri, toplantı ve karar nisabına ilişkin hususlar. Bakanlar Kurulu'nca bu Kanunun yayım tarihini izleyen altı ay içinde çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir." Hükmü yer almıştır.

Anılan Yasa kuralı uyarınca çıkarılan ve 2.7.1997 gün ve 23037 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 4208 sayılı Kararın Aklanmasının Önlenmesine Dair Kanun'un Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin "Kimlik Tespit Usulü" başlıklı değişik 6. maddesinde, kimlik tespitinin bu maddede sayılan belgelerin aslının veya noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası okunabilir fotokopilerinin alınması veya işlemle ilgili evrakın arkasına kimlik bilgilerinin kaydı suretiyle yapılacağı, kimlik tespitinde kullanılacak belgelerin, Türk uyruklu gerçek kişiler için nüfus hüviyet cüzdanı, sürücü belgesi veya pasaport olduğu, aynı maddenin son fıkrasında da, Başkanlığın kimlik tespitinin zorunluluğuna ilişkin usul ve esaslar ile kimlik tespitine esas belge nevini belirlemeye yetkili olduğu kurala bağlanmıştır.

1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 5043 sayılı yasa ile değişik 9. maddesinde ise, avukat kimliklerinin, tüm resmi ve özel kuruluşlar tarafından kabul edilecek resmi kimlik olduğu kurala bağlanmıştır.

Dosyanın incelenmesinden, Trabzon Barosu üyesi bir avukatın bir bankada işlem yapabilmesi için avukat kimliğinin neden kabul edilmediğinin yazılı olarak bildirilmesini istediği, banka tarafından anılan yönetmelik hükmü ve Mali Suçları Araştırma Kurulu kararının gerekçe gösterildiğinin davacı baroya bildirilmesi üzerine bu davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Davacı Baro, dava konusu yönetmeliğe göre avukat kimliklerinin geçerli bir kimlik olarak kabul edilmemesinin, Avukatlık Yasası'nın anılan hükmüne aykırı olduğunu öne sürmektedir.

Kararın aklanmasının önlenmesi konusunda uygulanacak esasları belirlemek amacıyla çıkarılan 4208 sayılı ya-

sanın 2. maddesinde, "Karapara" çeşitli kanunlarda yasaklanmış fiillerin işlenmesi suretiyle elde edilen para ve para yerine geçen her türlü kıymetli evraklar, mal veya gelirleri veya bir para biriminden diğer para birimine çevrilmesi de dahil, sözü edilen para, evrak, mal veya gelirlerin birbirine dönüştürülmesinden elde edilen her türlü maddi menfaat ve değer olarak tanımlanmıştır.

Karaparanın, aklanması suçunun tespiti ve işlenmesinin engellenebilmesi için kimlik tespitinin önemi açık olduğundan, yasa koyucu tarafından idareye bu konuda düzenleme yapma yetkisi tanınmıştır.

Davalı idareler savunmalarında; karaparanın aklanması suçu ile mücadelede ilgili kişinin ayrıntılı ve doğru kimlik bilgilerine sahip olunması, bu bilgilerin sadece idarelerinde değil (özellikle mali kurumlar nezdinde takibin yapılabilmesi için) diğer kuruluşlardaki bilgilerin de doğru ve ayrıntılı olması gerektiği, bu nedenle kanun kapsamındaki işlemler için yaygın, güvenli ve tanımda zorluk çekilmeyecek nitelikteki kimliklerin (nüfus cüzdanı, sürücü belgesi ve pasaport) esas alınmasının zorunlu olduğu belirtilmektedir.

Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu olan Türkiye Barolar Birliği'nce üyelerine verilen avukat kimliğinin resmi niteliğe sahip olduğunda ve meslek mensubunu tanıması açısından yurt çapında geçerli olduğunda kuşku bulunmamaktadır. Bununla beraber, Avukat kimliğinin ayırdedici özellikleri hakkında sadece bir meslek grubunun ve ilişkili olduğu kişilerin yeterli bilgiye sahip olduğu ve nüfus cüzdanı ve sürücü belgesi gibi yaygın kullanımının olmadığı açıktır.

Davalı idarelerin savunmasında belirtildiği gibi "Karaparanın Aklanmasının Önlenmesi" bakımından, kimlik tespitine esas alınacak belgelerin yaygın kullanımında, detaylı bilgiye sahip ve herkesin kolaylıkla ayırdedici özelliklerini tespit edebileceği nitelikte olması gerekmektedir.

Bu nedenle, avukatlık kimliklerinin karaparanın önlenmesinde esas alınacak belgeler içinde yer almamasında kamu hizmeti gereklerine ve hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Kaldı ki, Avukat kimliğinin dava konusu Yönetmelik kapsamına alınmamasının, bu kimliğin resmi niteliğini ortadan kaldırmayacağı da açıktır.

Açıklanan nedenlerle, yasal dayanaktan yoksun bulunan davanın reddine, yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına 22.3.2006 gününde oyçokluğu ile karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Güngör	Ayla	Yeniay	Alaattin	Sıddık
DEMİRKAN	ALKIVILCİM	KAYA	ÖĞÜŞ	YILDIZ

Azlık Oyu (X): Uyuşmazlık; Avukatlık kimliklerinin kimlik tespitine esas belge olarak kabul edilmeyeceğine ilişkin Türkiye Barolar Birliği işlemi ile bu işleme dayanak olan Karaparanın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 sayılı kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 6/a maddesinin iptali isteminden kaynaklanmıştır.

Avukatlık Kanunu'nun 9. maddesinde, Avukat kimliklerinin tüm resmi ve özel kuruluşlar tarafından kabul edilecek resmî kimlik hükmünde olduğu hüküm altına alınmıştır.

Karaparanın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4206 sayılı kanunun Uygulanmasına ilişkin Yönetmeliğin 6/a maddesinde ise, Türk uyruklu gerçek kişiler için kimlik tespitinde kullanılacak belgelerin sadece nüfus hüviyet cüzdanı, sürücü belgesi veya pasaport olabileceği belirtilmektedir.

Avukatlık Kanunu'nun anılan açık hükmüne rağmen avukatlık kimliği daha alt bir norm olan yönetmelikte belirtilen diğer kimlikler gibi geçerli kabul edilmediğinde, kanun hükmü etkisiz hale gelecektir.

AVUKATLIK
BELGESİNİN
"RESMİ KİMLİK"
NİTELİĞİ
TARTIŞMALARI

AVUKATLIK
BELGESİNİN
"RESMİ KİMLİK"
NİTELİĞİ
TARTIŞMALARI

Bu durumda, eksik düzenlemeye dayalı yönetmelik maddesinde hukuka uyarlık görülmemiştir.

Dava konusu işleme gelince:

Avukatlar tarafından yapılan başvuruya rağmen avukatlık kimliğinin resmi belge olarak kabul edilmemesinde yukarıda yer alan gerekçe ile yasaya ve hukuka aykırılık açıktır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu yönetmelik maddesi ile uygulama işleminin, iptali gerektiği oyu ile çoğunluk kararına katılmıyorum

Üye
Alaattin ÖĞÜŞ

Yargıtay İlgili Ceza Dairesine
Gönderilmek Üzere
Akhisar 1. Sulh Ceza Mahkemesi Başkanlığına

AVUKATLIK
BELGESİNİN
"RESMİ KİMLİK"
NİTELİĞİ
TARTIŞMALARI

Dosya No: E.2005/1038

Temyiz Eden : Türkiye Barolar Birliği
(KATILAN)
Vekili : Av. Seray Şenfer- Çetin Emeç Bulvarı
No: 46 Balgat Ankara
Davacı : K. H.
Sanıklar : 1. Tahir Aslan 2. Yelda Karatosun
3. Behlül Vardar
Vekili : Av. Gülöz Erkmenoğlu-
Av. İ.Gülден İpekoğlu
Av. Onur Engin Deniz-
Cumhuriyet Bulvarı No: 45-2 İzmir
Şikayetçi : Av. Mustafa Ünsal
Vekili : Av. Ufuk Topuzkanamış
Tebliğ Tarihi : 29.11.2006

TEMYİZ NEDENLERİ:

Yerel Mahkeme 31.10.2006 tarihli oturumda atılı suça ait yasal unsurlar oluşmadığından sanıklar hakkında ceza vermeye yer olmadığı kararı tesis etmiştir. Aşağıda açıklanan nedenler uyarınca yasa ve hukuka aykırı olarak tesis edilmiş Yerel Mahkeme kararının temyizini talep zorunluluğu doğmuştur. Şöyle ki;

Mahkeme gerekçesinde sanıkların amirlerin verdiği görev doğrultusunda işlem miktarı belirtilmeyen talimat uyarınca işlem miktarına bakmadan katılan avukattan başka bir kimlik istediği belirtilmiştir.

Yargılama sırasında dile getirilen beyanlarda da belirtildiği gibi; Avukatlık Kanunu'nun 9. maddesi ile resmi kimlik olduğu hükme bağlanan avukatlık kimliğini -normlar hiyerarşisine aykırı şekilde yönetmelik gereğince ya da hiyerarşiyle ilgisi bulunmayan sonraki tarihli banka seri mektubunu

gerekçe göstererek- kabul etmeyerek şikayetçi avukatın işlemini gerçekleştirmeyen banka görevlisi sanıkların eylemi ile suç sübuta ermiştir.

Nitekim Manisa Ağır Ceza Mahkemesi Başkanlığı'nın 2.9.2005 tarih 2005/1708 Değişik İş ve 2005/115 Müt. sayılı kararında da " ... 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 9. maddesi Avukat Kimliklerini resmi nitelikte düzenlemiş olup, kanunun emredici hükmününün Banka Genel Müdürlüğü'nün genelgesiyle kamu görevi yapan personelin keyfi değerlendirmesiyle bertarafı mümkün olmayacağı, tereddüt halinde banka hukuk müşavirliğinden bilgi alınabileceği, ısrarcı davranmanın asgari düzeyde ihmali sorumluluğu doğurduğu anlaşılmış..." olduğu saptanmıştır.

Kaldı ki; sanıklar avukat kimliğini kabul etmemelerine gerekçe olarak gösterdikleri 4208 sayılı Kanuna İlişkin Yönetmeliğin 2000,00 YTL ve üzeri işlemlerde kimlik tespiti yükümlülüğü getirildiğine dair hükümlere de aykırı davranmışlardır. Olay tarihinden sonra katılan şikayetçi avukata banka havalesini avukat kimliği ile ödenmesi de sanıkların olay günü eylemlerinin TCK'nun 257/2. maddesine uygunluk taşıdığını ispatlar niteliktedir. Yerel Mahkemenin sözünü ettiğimiz tüm bu hususları dikkate almadan eksik inceleme ve hatalı değerlendirme sonucunda tesis ettiği kararının bozulması gerekmektedir.

Yukarıda açıklanan ve tetkik esnasında da saptanacak nedenler uyarınca Akhisar 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 31.10.2006 T., E. 2005/1038, K. 2006/689 sayılı kararının Dairenizce temyizden incelenerek bozulmasına karar verilmesini vekil edeni m adına saygılarımla dilerim. 5.12.2006

Katılan Türkiye Barolar Birliği Vekili

Av. Seray Şenfer

TC
AKHİSAR
CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI

TEMYİZ NO:2006/69

YARGITAY ( ) CEZA DAİRESİ BAŞKANLIĞI'NA
Sunulmak Üzere
AKHİSAR 1. SULH CEZA MAHKEMESİNE

TEMYİZ EDEN : Erdem BAŞYİĞİT-Cumhuriyet Savcısı-101680

TEMYİZ EDİLEN KARAR : Akhisar 1. Sulh Ceza Mahkemesinin 2005/1038 Esas
2006/689 Karar 31/10/2006 tarihli kararı

KARARIN TEBLİĞ TARİHİ : 01/12/2006

TEMYİZ TARİHİ : 04/12/2006

TEMYİZ NEDENLERİ :

1-) Sanıkların katılan Av.Mustafa ÜNSAL'a gelen havaleyi avukat kimliğiyle ödernek istememeleri sonucu katılan avukatın adına gelen havale parayı bankadan çekip çekmediğinin araştırılmayarak 5237 Sayılı TCK'nun 257(2) maddesinde düzenlenen görevi ihmal suçunun unsuru olan zarar ögesinin araştırılmayarak eksik soruşturmayla hüküm verilmesi,

2-) TCK'nun 24(2) maddesinde düzenlenip görev gereği zorunlu emir olarak kabul edilen sanıkların mensup olduğu Halkbank Genel Müdürlüğü'nün 51/223 ve 53/218 seri numaralı imzasız mektuplara dayanılarak, sanıkların emirlerinin emirlerine riayet ettiğinden bahisle zorunlu bir emri uyguladıklarına ve kusurlarının bulunmadığına karar verilip bahsi geçen seri mektupların imzalı ve aslı gibidir onaylı örneklerinin getirilmeyip eksik soruşturmayla karar verilmesi usul ve yasaya aykırıdır.

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle usul ve yasaya aykırı olan mahkeme kararının temyizden incelenerek bozulmasına karar verilmesi kamu adına saygıyla arz ve talep olunur. 04/12/2006

AKHİSAR 1. SULH CEZA MAHKEMESİ	
GİLEN EVRAK	
Tarih: 14.12.2006	Sıra: 20785
	Har: XIII

Erdem BAŞYİĞİT
Akhisar Cumhuriyet Savcısı
101680

T.C.
AKHİSAR
İ.SULH CEZA MAHKEMESİ
ESAS NO :2005/1038
KARAR NO :2006/689
C.SAVCISI NO :2005/1258-453

Kesinleşme Tar : .....
İnfaza Ver Tar : .....
Harç

TÜRK MİLLETİ ADINA
K A R A R

HAKİM :NİLÜFER KIRHAN ORCAN 38762
KATİP :HEDİYE ERBAY 45519

DAVACI :K.H.

KATILANLAR :1-AV.MUSTAFA ÜNSAL – Şevket oğlu, 1941 d.ü, Akhisar Paşa Mh. 5 Sk.
No:97/A adresinde oturur.

VEKİLİ :AV.UFUK TOPUZKANAMIS – AKHİSAR

2-TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

VEKİLİ X:AV.SERAY SENFER – *Genel Emniyet Bülteni No 16* *Şüpheli*
3-MANİSA BAROSU BAŞKANLIĞI

VEKİLİ :AV.FADİL ÜNAL – AKHİSAR

SANIKLAR :1-TAHİR ARSLAN – Yusuf ve Remziye oğlu, Manisa 09.11.1961 d.ü,
Manisa Saruhanlı Anayurt Büyükbelen Kasabası nüf.kay. olup, halen Akhisar
Paşa Mh. 12 Sk. No:7/6 adresinde oturur.TC NO:12761729410

2-BEHLÜL VARDAR – Adem ve Nurhan oğlu, Akhisar 02.11.1977 d.ü,
Manisa Akhisar İnönü Mh. nüf.kay. olup, halen Akhisar İnönü Mh. 227 Sk.
No:17 D:6 adresinde oturur.TC NO:31772073718

3-YELDA KARATOSUN – Mithat ve Hülya kızı, Akhisar 27.10.1975 d.ü,
Manisa Akhisar Şeyhler Mh. nüf.kay. olup, halen Akhisar Ragıpbey Mh. 17
Sk. No:78 K:3 adresinde oturur.TC NO:37861871012

MÜDAFİİ :AV.GÜLÖZ ERKMENOĞLU – AV.GÜLDEN İPEKOĞLU

SUC :GÖREVİ İHMAL

SUC TARİHİ :01.06.2005

KARAR TARİHİ :31.10.2006

SONUÇ :CEZA VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ: Akhisar C.Başsavcılığının 28.11.2005 tarih ve 2005/1255-453 esas iddia sayılı iddianamesi ile: olay tarihinde avukat olan şikayetçinin şüphelilerin görev yaptığı Akhisar Halkbankası Şubesine kendisine gelen havaleyi almak üzere gittiği, şüphelilerin kimlik istedikleri, şikayetçinin resmi kimlik olan avukatlık kimliğini verdiği, şüphelilerin bu kimliği mensup oldukları Halkbank Genel Müdürlüğü'nün 51/223 ve 53/218 seri mektupları nedeni ile kabul etmedikleri ve bu kimlikle ödeme yapmadıkları, şikayetçinin bu nedenle şüpheliler hakkında şikayetçi olduğu, böylelikle şüphelilerin üzerlerine atılı suçlu işledikleri ve eylemlerine uyan 5237 Sayılı TCK.nun 257/2 ve 53. maddeleri uyarınca ayrı ayrı cezalandırılmalarına karar verilmesi talep ve iddia olunmuştur.

SANIK TAHİR ARSLAN SAVUNMASINDA:Üzerine atılı suçlamayı kabul etmediğini, kamu bankası olan Akhisar Halk bankasında memur olduğunu, olay günü şubelerine gelen kaşan avukatın adına gelen havaleyi almak istediğini, ancak memur arkadaşlarının katılardan kimlik talep etmesi üzerine katılanın da avukatlık kimliğini ibraz ettiğini, bankalarının yayınlanmış olduğu genelge uyarınca memur arkadaşının katılardan ehliyet yada nüfus cüzdanı istediğini, ancak katılanın avukatlık kimliğinin işleme komması yönünde ısrarcı olduğunu ve "ben bunun üzerinde kimlik tanımlıyorum" dediğini, bunun üzerine arkadaşının ödeme yapamayacağını söylediğini, çünkü mevzuat gereği ödeme yapamayacaklarını söylediklerini, kendilerine verilen emirde nüfus cüzdanı, ehliyet ve pasaport dışında kimliklerin kullanılmamasının ön görüldüğünü, böylelikle katılanın siniflenerek kendilerini şikayet edeceğini ve "sizle görüşeceğiz" diyerek bankadan ayrıldığını, kendilerinin memur olmasından dolayı genelgeye uygun şekilde davrandıklarını, ancak daha sonradan Genel Müdürlüklerinden gelen yazılı talimat üzerine ve katılanın kimliği konusunda da bu olay nedeni ile herhangi bir tereddüt kalmadığından söz konusu 150 Euro tutarındaki havaleyi katılana avukat kimliğine istinaden ödediklerini, prosedüre uygun davrandıklarını, bu sebeple suçsuz olduğunu beyan etmiştir.

AKHİSAR 1. SULH CEZA MAHKEMESİ
ESAS NO :2005/1038
KARAR NO :2006/689

S/2

SANIK BEYHLÜL VARDAR SAVUNMASINDA: Olay günü daha sonradan ismini öğrendiği katılanın havalesi olduğu gerekçesi ile kendisine müracaatta bulunduğunu, avukatlık kimliğini verdiğini fark edince nüfus cüzdanı veya sürücü belgesini vermesini söylediğini, bunun üzerine katılanın avukatlık kimliği varken başka kimlik vermeyeceğini söylediğini, katılana bankalarının yönetmeliği olduğunu, diğer kimlikleri verdiğinde işlem yapabileceğini söylediğini, ancak katılanın ısrar etmesi üzerine çalışma arkadaşı Yelda'nın konu hakkında izahatta bulunduğunu, nüfus cüzdanının ve sürücü belgesinin sahteliğini eğitimleri gereği anlayabileceklerini, ancak avukatlık kimliği konusunda bilgilerinin olmadığını katılana söylemeleri üzerine şefteri olan Tahir Arslan'ın olayı müdahale ettiğini, ancak katılanın ikna edemediklerini, bu şekilde çalışmalarını hususunda bankalarının yönetmeliği bulunduğunu, daha önce de hiç avukat kimliği ile işlem yapmadığını, suçsuz olduğunu, beyan etmiştir.

SANIK YELDA KARATOSUN SAVUNMASINDA: Olay günü katılanın Almanya'dan gelmiş olan havalesini almak üzere çalışma arkadaşı Beyhlül'e müracaatta bulunduğunu, kendi işini yaparken arkadaşının katılan ile münzakaa ettiğini görmesi üzerine olaya müdahale ettiğini, katılanın avukatlık kimliğini verdiğini, arkadaşının ise bankalarının yönetmeliği gereği geçerli kimlik sayılmadığından ödemeyi yapamayacağını söylediğini, hatta kendisinin de aynı konuda bankalarının yasal prosedürü hakkında izahatta bulunduğunu, ancak katılanın avukatlık kimliğinin resmi olduğunu ve başka kimlik vermeyeceğini söylediğini, avukatlık kimliğinin Bankalar Birliğinin Kararı, Bankalarının Yönetmeliği ve 4208 Sayılı Kanun gereği bankacılık işlemlerinde geçerli kimlik sayılmadığını bildiklerini ve bu konuyu katılana anlatmaya çalıştıklarını, ayrıca banka şefi Talih Arslan'ın da bu konuda katılana açıklamada bulunduğunu, fakat katılanın ikna olmadığını ve sinirlenerek "sizi şikayet edeceğim" dediğini, suçsuz olduğunu, beyan etmiştir.

SANIK MÜDAFİİSİ BEYANINDA: Sanıkların savunmalarına aynen katıldığını, Kara Paranın Aklanmasının Önlenmesine Dair Kanunun Uygulanmasına Yönelik Yönetmeliğin değişik 6. maddesini değiştiren yönetmeliğin 2. maddesi uyarınca bankalarca geçerli kabul edilebilecek kimlik belgelerinin nüfus hüviyet cüzdanı aslı, sürücü belgesi aslı, pasaport aslı veya bunların noter tasdikli suretleri olarak belirtildiğini, bunların içerisinde avukatlık kimliğinin olmadığını, avukatlık kanunu uyarınca avukatlık kimliğinin resmi kimlik olduğunu, ancak kara paranın önlenmesine dair mevzuat gereğince bankalarca kabul edilecek kimliklerin ayrıca belirtildiğini, dolayısı ile memurların genelge şekliinde kendilerine ulaştırılan söz konusu kanundaki amir hükme uygun olarak görevlerini yaptıklarını, bu yasaya ve yönetmeliğine aykırı hareket etmelerinin mümkün olmadığını, aynı konuda bankalar birliğinin ve mali suçlar araştırma kurulunun da teyit eden görüşlerinin olduğunu, memurların söz konusu yönetmeliğe aykırı davranmalarının yaptırımının hapis cezasını gerektirdiğini, ayrıca avukat kimliklerinin mesleki bir guruba ait olması nedeniyle ile bu kimliklerin "kimlik tespiti" uygulamasında kabul edilmesinin diğer meslek guruplarına da henüz düzenlemeler yapılmasına yol açacağını, bu durumda kabul edilen kimlik belgesi çeşidinin çok fazla olacağını ve ibraz edilen kimlik ile ilgili işlem yapan görevlinin bu belgelerin gerçekliği konusunda bir fikir sahibi olmasının zorlaşacağı, dolayısı ile yükümlülüklerin yerine getirilmesinde ciddi zaafaların ortaya çıkacağını, tamamen yasa ve bankalarının genelgeleli doğrultusunda görevlerini yerine getirdiklerini, sanıkların bankada memur olup aldıkları maaşın belli olduğunu, işlerinin para ile ilgili olmasından dolayı en ufak bir kusurda mali sorumluluklarının doğduğunu, bu sebeple hassas davranmalarının normal olduğunu, müvekkililerinin tamamen üzerlerine düşen sorumluluğu yerine getirdiklerini, bu sebeple suçsuz olduklarını, huzatlarına karar verilmesini talep ettiklerini, beyan etmiştir.

KATILAN MUSTAFA ÜNSAL BEYANINDA: Olay günü sanıkların görevli oldukları banka şubesine adına gelen havaleyi almak üzere gittiğini, adına havale bulunup bulunmadığını sorduğunda bulunduğunu, alabileceğini söylediklerini ve havaleyi istediklerini, kendisinin de ücretinde bulunan avukatlık kimliğini sanıklardan Behlül'e verdiğini, sanığın daha kimliğini görür görmez el kol hareketleri ile "bu kimlik burada geçmez" dediğini, kendisinin de kimliğinin arkasındaki resmi kimlik olduğunu teyit eden kanun maddesini gösterdiğini, bunun üzerine yan tarafta bulunan sanık Yelda'nın kendisine hitaben "nüfus cüzdanını bana bile sahte

AKHİSAR 1. SULH CEZA MAHKEMESİ

ESAS NO :2005/1038

KARAR NO :2006/689

S/3

olabildiğini" söylediğini, kendisinin de sanıkları uyararak suç işlemeye devam ettiklerini ve "benim avukatlık kimliğim sahte, bende sahte avukat mı oluyorum" diye sorduğunda sanıkların sutsularını, bunun üzerine şeflerini olduğunu zannettiği sanık TAHİR ARSLAN ın gelerek diğer memurları korumak adına bağırarak kendisine "git şikayet et istiyorsan" dediğini, ayrıca sanık müdafinin belirteceği olduğu yönetmeliğin 4208 SY kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelik olup, 4. maddesinde kimlik tespitine ilişkin esaslar ve kimlik tespit zorunluluğunun düzenlendiğini ve 2000 YTL ile üzerindeki tutarlar için kimlik tespitinin zorunlu olduğunu belirtildiğini, yönetmeliklerin hiçbir zaman kanunların üzerinde olmadığını, sanıkların kanun gereği resmi kimlik niteliğine hayız olan avukatlık kimliğini kabul etmeyerek suç işlediklerini, bunca yıllık avukat olarak "ben avukatım, istediğim şekilde davranırım" şeklinde bir tavrının olmadığını, sanıkların atılı suçu işlediklerini, ayrıca olaydan bir ay sonra adına havale ibharnamesi gelmiş olup. not alarak da "avukat kimliğinizle ödenecektir" şeklinde ibare yazıldığını, böylelikle sanık müdafinin "memurların yönetmeliğe aykırı davranışı hapis cezasını gerektirir" yönündeki savunmasını çürüttüğünü, bankaya ibraz etmiş olduğu avukatlık kimliğinde görüleceği üzere arkasında en alta "Avukatlık Kanununun 9. maddesi uyarınca resmi belge niteliğinde" olduğunu belirtildiğini, sanıkların resmi nitelik taşıyan avukat kimliğini kabul etmeyerek kanuna aykırı davrandıklarını, bu nedenle cezalandırılmalarına karar verilmesini talep ettiğini, beyan etmiştir.

KATILAN VEKİLİ BEYANINDA: Avukat kimliklerinin tüm resmi ve özel kuruluşlar tarafından kabul edilecek resmi kimlik hükmünde olduğunu, kimlik tespit zorunluluğunun iki milyar Türk Lirası yada muadili işlemler için olduğunu, bu nedenle kimlik tespiti zorunluluğu olmayan miktardaki bir işlem için arkasında resmi belge yazılı avukatlık kimliğini herkesin önünde sahte olduğu imasıyla görevlerini keyfi olarak yapmayan sanıkların eylemlerinin görevi ihmal suçunu oluşturduğunu ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine aykırılık teşkil ettiğini, sanık müdafisinin sanıkların eylemlerinin hukuka aykırı olmadığını açıklamak için sunduğu suç tarihinden sonraki 17.05.2006 tarihli Halk Bankasının seri mektubuna anlam veremediğini, seri mektup ile yasa metninin değiştirilmesinin söz konusu olmayacağını, yasaya aykırı hareket etmenin yazılan bir mektup ile yasallaşmasının mümkün olmadığını, bu nedenle sanıkların eylemlerinden dolayı cezalandırılmasına karar verilmesini talep ettiklerini beyan etmiştir.

KATILAN TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ VEKİLİ BEYANINDA: Sanıkların 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun 9. maddesi ile resmi kimlik olduğu hükmüne bağlanan avukatlık kimliğini kabul etmeyerek katılan avukatın işlemini gerçekleştirmediklerini, Avukatlık yasası uyarınca tüm resmi ve özel kuruluşlar nezdinde avukatlık kimliklerinin resmi kimlik niteliğinde olduğunu, özel ve kamuya ait bankaların avukatlara görevlerinin yerine getirilmesinde yardımcı olmak zorunda olduklarını, avukatlık yasasında bulunan bu hükümler gereğince yine aynı yasanın 121. maddesi uyarınca müvekkil barolar birliğinin mesleğe ve meslek mensuplarına yönelik hak ihlallerine karşı mesleğe ve meslektaşları savunmak ve her türlü idare ve yasal girişimde bulunmakla yükümlü tutulduklarını, kanun yönetmelikten önce geldiğinden sanıkların eylemlerinin suç teşkil ettiğini, bu nedenle cezalandırılmalarını talep ettiklerini, beyan etmiştir.

KATILAN MANİSA BAROSU VEKİLİ BEYANINDA: Avukatlık Yasasının 95/4 maddesine göre mesleğe ve meslektaşlara yönelik hak ihlallerinde avukatlık mesleğinin ve meslektaşlarının haklarının savunmaları bakımından baro yönetim kurumlarına görev verildiğini, bu nedenle davaya katılmak istediklerini, kanunların Anayasaya aykırı olamayacağı gibi kanuna aykırı yönetmelikte düzenlenmesinin mümkün olmadığını, memurların yasaya aykırı eylemlerine yerinde getirmekle mükellef olmadıklarını, ortada yasaya aykırı bir yönetmelik ve genelge varsa sanıkların buna riayet etmemeleri gerektiğini, bu nedenle sanıkların üzerlerine atılı suçun oluştuğunu, sanıkların cezalandırılmasını talep ettiklerini, beyan etmiştir.

Sanık müdafinin mahkememize ibraz ettiği belgelerden; Kara Paranın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 Sayılı Kanunun uygulanmasına ilişkin Yönetmeliğin 6/1. fıkrasının (a) bendinin son fıkrası ile Mali Soçlar Araştırma Kurulu Başkanlığının 17.02.2004 gün ve 746 sayılı kararının Avukatlık yasasının 9. maddesine aykırılığı iddiası ile Danıştay 8. Dairesinde dava açıldığı, dairesinin davaya ilişkin 22.03.2006 tarihli kararı ile davanın reddine karar verdiği, anlaşılmıştır.

AKHİSAR 1. SULH CEZA MAHKEMESİ
ESAS NO :2005/1038
KARAR NO :2006/689

S/4

Toplanan deliller ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; iddia, katılan, katılan vekili, katılan Türkiye Barolar vekili ile katılan Manisa Barosu vekili, sanıklar ve sanıklar müdafinin savunmasına göre; olay tarihinde avukat olan katılının sanıkların görev yaptıği Akhisar Halkbankası Şubesine kendisine gelen havaleyi almak üzere gitmesi sonucu sanıkların kendisinden kimlik istedikleri, katılının ise resmi kimlik olan avukatlık kimliğini vermesi, ancak sanıkların bu kimliği mensup oldukları Halkbank Genel Müdürlüğünün 51/223 ve 53/218 seri mektupları nedeni ile kabul etmedikleri ve bu kimlikle ödeme yapmadıkları, bu nedenle mahkememize sanıklar hakkında görevi ihmal suçunu işledikleri gerekçesi ile kamu davası açılmış ise de; Kara Paranın Aktanmasının Önlenmesine Dair Kanunun Uygulanmasına Yönelik Yönetmeliğin değişik 6. maddesini değiştiren yönetmeliğin 2. maddesi uyarınca bankalarca geçerli kabul edilebilecek kimlik belgelerinin nüfus hüviyet cüzdanı aslı, sürücü belgesi aslı, pasaport aslı veya bunların nnter tasdikli suretleri olarak belirlendiği, bunların içerisinde avukatlık kimliğinin olmadığı, kimlik tespiti gerektiren durumlarda geçerli kabul edilecek kimliklerin sınırlı olarak belirlendiği, kara paranın önlenmesine dair kanun ve yönetmelik gereğince kimlik tespiti gerektiren 2.000,00 YTL ve üzerindeki işlemler için bankalarca geçerli kabul edilebilecek kimliklerin bu şekilde tek tek sayılarak belirlendiği, aynı yönde bankalar birliğinin ve mali suçlar araştırma kurulunun da teyit eden görüşlerinin olduğu anlaşılmış olup, bu şekilde sınırlı sayıda kimliklerin geçerli kabul edilmesinde resmi kabul edilen kimlik belgesi çeşidinin çok fazla oluşu, buna karşın işlem yapacak görevlilerin çeşitliliği çok fazla olan bu kimlik belgelerinin gerçeğini ayırt edebilmeleri konusunda bilgilerinin yetersiz olması sebebi ile uygulamada zorluklarla karşılaşacakları ve uygulamada aksaklıkların ortaya çıkacağı düşüncelerinin etkili olduğu, yoksa geçerli kabul edilmesi tespit olunan kimliklerin gerçek resmi niteliğe haiz kimlikler diğer kimliklerin ise yeterli derecede resmi olmayan kimlikler olarak bir ayrıma gidilmediği, kara paranın aktanmasının önlenmesine dair kanunun yürürlüğüne ilişkin maddesi doğrultusunda çıkarılan yönetmelikle kanunun amacına ulaşması bakımından sınırlı sayıda kimliğin banka işlemlerinde kabul edilmiş olması, resmi niteliğe olduğu kanunla belirlenen avukatlık ve benzeri meslek guruplarına ait kimliklerin resmi niteliğini bertaraf edici nitelikte değildir. Söz konusu yönetmelik hükmü ile avukat kimliğinin resmi niteliğine ilişkin bir düzenleme yapılmadığı gibi avukat kimliğinin söz konusu Bankacılık işlemleri dışındaki işlemlerde kullanılması mümkündür, zira avukatlık yasasının 9. maddesi gereği söz konusu kimlik resmi niteliğe haizdir, bu bakımdan avukat kimliğinin resmi niteliğe haiz olduğu konusunda kuşku bulunmamaktadır, dolayısı ile katılanların beyanlarında belirttikleri üzere avukat kimliğinin resmi belge olduğu yönünde bir tereddüt olmadığı gibi sanıkların mensup oldukları banka ve sanıklar tarafından avukat kimliğinin resmi kimlik olmadığına ilişkin bir işlem yada eylem söz konusu değildir, olay 4208 Sayılı Kanun ve bunun uygulanmasına ilişkin yönetmelik gereği yapılan düzenleme ile bu konuda Trabzon Baro Başkanlığına Maliye Bakanlığı ve Başbakanlık aleyhine söz konusu yönetmeliğin kimlik tespitine ilişkin ilgili maddesinin avukatlık yasasının 9. maddesine aykırı olduğu iddiası ile açılan davanın Danıştay 8. Dairesinin 2005/1614 esas. 2006/1140 karar sayılı kararı ile söz konusu yönetmelik kapsamına avukat kimliğinin alınmamış olmasının bu kimliğin resmi niteliğini ortadan kaldırmayacağı gerekçesi ile oy çokluğu ile reddine dair karar vermesi üzerine Halk Bank Genel Müdürlüğünün görevlilerine yaptığı duyuru ile yönetmelikte belirtilen kimlikler dışındaki kimlikler ile işlem yapılmayacağı yönünde tüm çalışanlara talimat verildiği, bu talimatta işlem miktarı belirtilmediği, dolayısı ile banka dahilinde yapılacak işlemlerde yönetmelikte sayılan kimlikler ile işlem yapılmasını, avukat kimlikleri ile işlem yapılmayacağını duyurmuş olup, sanıklarda tüm bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde sanıkların üzerlerine atılı 5237 Sayılı TCK'nun 257/2 maddesi kapsamındaki görevi ihmal suçunun oluşabilmesi için görevin gereğini yapmaktan ihmal veya gecikme göstererek kişilerin mağduriyetini veya kamunun zararına neden olan yada haksız kazanç sağlayan kamu görevlisi söz konusu olması gerekir ki; olayımızda sanıkların emirlerinin emirleri doğrultusunda hareket etmişler, görevlerinin gereğini yapmaktan ihmal yada

AVUKATLIK
BELGESİNİN
"RESMİ KİMLİK"
NİTELİĞİ
TARTIŞMALARI

AKHİSAR İ. SULH CEZA MAHKEMESİ
ESAS NO :2005/1038
KARAR NO :2006/689

5/5

gecikme göstermediklerinden; suçun yasal unsurları oluşmamış ve sanıkların eylemleri TCK'nun 24/2 maddesi kapsamında yetkili merci tarafından verilip yerine getirilmesi görev gereği zorunlu olan bir emri uygulayın sorumlu olmaz hükmü kapsamında değerlendirildiğinde her ne kadar 4208 Sayılı Yasa ve bu yasanın uygulanmasına ilişkin yönetmelik hükümlerinde 2.000,00 YTL ve üzeri olan işlemlerde kimlik tespiti zorunluluğu getirilmiş ise de; sanıkların amirlerinin, tüm bu yasal mevzuat ve Danıştay 8. Ceza Dairesinin karar doğrultusunda bir miktar belirlemeden kimlik tespitine ilişkin usul ve esasların uygulanacağı yönünde talimat yayınladıklarından memur konumundaki sanıkların söz konusu talimatı kendi üstleri vermiş olduğundan bunun gereğini uygulamak zorunlulukları bulunmakta olup, bu emir ile 1136 Sayılı Yasanın 9. maddesine aykırı olarak avukat kimliklerinin resmi nitelikte olmadığı şeklinde bir düzenlemeye gidilmediğinden sadece diğer kimliklerin yanında avukatlık kimliğinin sayılması kanuna aykırılık teşkil etmeyeceğinden dolayı ile kanuna uygun yetkili amirin emrini uygulamaktan ibaret olan sanıkların eylemleri suç oluşturmayacağından sanıklar hakkında ceza verilmesine yer olmadığına karar vermek gerekmiş; aşağıdaki hüküm kurulmuştur.

HÜKÜMÜ: Yukarıda açıklanan haddelerle;

1-Sanıkların üzerlerine atılı **GÖREVLİ İHMAL** suçunun toplanan delillerle yasal unsurlarının oluşmadığı mahkememize sabil görüldüğünden sanıkların eylemlerinde kusurlulukları bulunmadığından haklarında TCK'nun 24/2-MD Sİ UYARINCA CMK 223-/3-b maddesi uyarınca **CEZA VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA**;

2-Yargılama giderlerinin hiçbiri üzerinde bırakılmasına,

Dair sanıklardan **TAHRİR ASELAN** VE sanıklar müdarrisi ile katılan Mustafa Ünsel vekili ve katılan Türkiye Berohar birliği başkan yüzlerine karşı katılan Manisa barosu vekili, kanun ve diğer sanıkların yokluğunda tebliğ ve teahhüt tarihinden itibaren 7 günlük süre içerisinde mahkememize verilecek bir dilekçe ile gidilebilecek Yargıtay yolu çözülmek üzere verilen karar açıkça okunup usulen sonlandı. 31.10.2006

Kayıp:45534

İhtisap:88762

AKHISAR
CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI

SORUŞTURMA NO: 2005/ 3586
ESAS NO : 2005/ 1245
İDDİANAME NO : 2005/ 453

28/11/2005

AVUKATLIK
BELGESİNİN
"RESMİ KİMLİK"
NİTELİĞİ
TARTIŞMALARI

İ D D İ A N A M E
AKHISAR SÜLH CEZA MAHKEMESİNE

DAVACI : KH.

ŞÜPHELİLER : 1- Tahir ARSLAN, Yusuf ve Remziye oğlu, MANİSA 1961 d.lu, SARUHANLI Büyükbelen Kasabası nüfusuna kayıtlı, halen AKHISAR Paşa Mahallesi 12 Sokak No:76 da oturur. T.C.NO: 12761729410
2- Behlül VARDAR, Adem ve Nurhan oğlu, AKHISAR 1977 d.lu, AKHISAR İnönü Mahallesi nüfusuna kayıtlı, AKHISAR İnönü Mahallesi 227 sokak No: 17 D: 6'da oturur. T.C.NO: 31772073718
3- Yelda KARATOSUN, Mihat ve Hülya kızı, AKHISAR 1975 d.lu, AKHISAR Şeyhler Mahallesi nüfusuna kayıtlı, halen AKHISAR Ragıpbey Mahallesi 17 sokak No: 78 K.3'de oturur. T.C.NO: 37861871012

ŞİKAYETÇİ : Avukat Mustafa ÜNSAL, Şevket oğlu 1941 d.lu, AKHISAR Paşa Mahallesi 5 Sokak No: 97/A' da oturur.

SUÇ : GÖREVİ İHMAL

SUÇUN İŞLENDİĞİ YER : AKHISAR Halkbank Şubesi

SUÇ TARİHİ VE ZAMANI : 01/06/2005, Saat: 09.30 sıraları

UYGULANACAK KANUN MD. : 5237 Sayılı T.C.K.nun 257/2 ve 53. maddeleri

DELİLLER : İddia, Dolaylı İkrar, 51/223 ve 53/218 Numaralı Halkbank Seri Mektupları, MANİSA Ağır Ceza Mahkemesi'nin 02.09.2005 Tarih, 2005/1708 Değişik İş ve 2005/115 Mütferrik Karar Sayılı Kararı, Nüfus Kayıtları, Nüfus Kayıtları, Adli Sicil Belgesi, Sosyal ve Ekonomik Araştırma Belgesi vs....detail

SORUŞTURMA EVRAKI İNCELENDİ:

Olay tarihinde; "Avukat" olan şikayetçinin, şüphelilerin görev yaptığı AKHISAR Halkbank Şubesine kendisine gelen havaleyi almak üzere gittiği, şüphelilerin kimlik istedikleri, şikayetçinin "resmi kimlik" olan Avukatlık Kimliğini verdiği, şüphelilerin bu kimliği mensup oldukları Halkbank Genel Müdürlüğü'nün "51/223 ve 53/218 Seri Mektupları" nedeniyle kabul etmedikleri ve bu kimlikle ödeme yapmadıkları, şikayetçinin bu nedenle şüpheliler hakkında şikayetçi olduğu,

Şikayetçinin iddiası ile ilgili Cumhuriyet Başsavcılığımızca soruşturma yapıldığı, yapılan soruş-

**AKHİSAR
CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI**

SORUŞTURMA NO: 2005/ 3586
ESAS NO : 2005/ 1255
İDDİANAME NO : 2005/ 457

28/11/2005

.....turma neticesinde, 22/07/2005 tarih 2005/2128 Soruşturma ve 2005/1073 Karar numarası ile olay hakkında "....şüpheliler hakkında şikayetçiye hakaret kasu ile hareket ettiklerine dair ve görevlerini yapmadıklarına dair kovuşturmaya yeterli maddi delil elde edilememesi..." sebebiyle KAMU ADINA KOVUŞTURMAYA YER OLMADIGINA DAİR KARAR verildiği.

Şikayetçinin iş bu Karara karşı MANİSA Ağır Ceza Mahkemesi Başkanlığı'na itiraz ettiği, itiraz neticesi iş bu kararımızın MANİSA Ağır Ceza Mahkemesi Başkanlığı'nın 02/09/2005 tarih 2005/1708 Değişik İş ve 2005/115 Müt. sayılı kararı ile "...1136 Sayılı Avukatlık Kanunu'nun 9. maddesi Avukatlık Kimliklerini resmî nitelikte düzenlemiş olup, kanunun emredici hükmünün Banka Genel Müdürlüğünün genelgesiyle kamu görevi yapan personelin keyfi değerlendirmesiyle bertarafı mümkün olmayacağı, tereddüt halinde banka hukuk müşavirliğinden bilgi alınabileceği, ısrarcı davranışının asgari düzeyde ihmali sorumluluğu doğurduğu anlaşılmış olup, vaki itirazın kabulüne..." dair karar verilerek, Cumhuriyet Başsavcılığımızın şüpheliler hakkındaki Kamu Adına Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Kararının kaldırılmasına ve şüpheliler hakkında KAMU DAVASI AÇILMASINA karar verildiği.

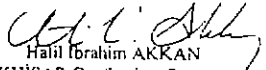
Şüphelilerin alınan ifadelerinde, suç işlemediklerini beyan ettikleri.

Şüphelilerin nüfus ve adli sicil kayıtlarının alındığı, sabıkasız oldukları, haklarında sosyal ve ekonomik araştırmanın yapıldığı, şüphelilerin üzerine atılı suçu işledikleri, tüm soruşturma evrakı kapsamından anlaşılmıştır.

Yapılan soruşturma sonucunda; Olaya ilişkin toplanan maddi delilleri içeren soruşturma evrakı, Cumhuriyet Başsavcılığımızca tanzim edilen İddianame ile birlikte gönderilmiş olup, şüpheliler hakkında Mahkemenizce gerekli duruşma ve yargılamanın yapılarak, eylemlerine uyan 5237 Sayılı T.C.K.nun 257/3 ve 53 maddeleri gereğince aynı ayın CEZALANDIRILMALARINA,

Karar verilmesi kamu adına talep ve iddia olunur.28/11/2005

M. Özel

Halil İbrahim AKKAN
AKHİSAR Cumhuriyet Savcısı
35120...

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 1066

Ankara 26/07/2005

BARO BAŞKANLIğI ANKARA

Baronuz üyelerinden, HALKBANK Genel Müdürlüđü BaŐ Hukuk MüŐaviri Nurhan Küçükayalar ile "Yönetmen" Avukat Sečil Bayazit imzalı 22 Haziran 2005 tarih ve 1163 sayılı yazı ve buna iliŐkin diđer belgeler eklidir.

Yazıda mesleğimizle ilgili olarak Avukatlık Yasasına aykırı yorumların değerlendirmenize sunulması uygun görülmüştür.

Bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Eki 1

Adres : Karanfil Sokak No : 5/62 06650 Kızılay – ANKARA
Tel : 425 30 11 - 425 36 19 - 418 05 12 - 418 13 46 Faks : 418 78 57
İnternet Adresi : www.barobirlik.org.tr e-mail : admin@barobirlik.org.tr

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 1067

Ankara 26/07/2005

HALKBANK GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE ANKARA

İlgi: Hukuk Müşavirliği 22.6.2005 tarih 1163 sayılı yazınız.

Hukuk Müşavirliği biriminizden meslektaşlarımız, Baş Hukuk Müşaviri Nurhan Küçükkayalar ve Yönetmen Avukat Seçil Bayazit imzası ile gönderilen yazınızda Avukatlık Yasası kuralları üzerinde yapılan yorum öncelikle altındaki imzalar nedeni ile önem taşımaktadır.

Avukatlık Yasası'nın 9. maddesinde avukatlık kimliğinin "resmi belge" niteliği hiçbir tartışmayı gerektirmeyecek açıklıkta olduğu halde, meslektaşlarımızın ceplerinde taşıdıkları bu kimliğin resmi belge niteliğini önce kendilerinin kabul etmediğini görmek üzüktür. Yönetmeliği yasadan üstün sayan, yasanın "hukukun geçerli, şeklen geçersiz" olduğunu ifade edebilen, avukatlığı "diğer meslek grupları" içinde değerlendirebilen bir düşünce yapısı ile ülkemizde "eksiksiz demokrasi, gerçek hukuk devleti, bağımsız yargı ve bağımsız savunma" hedefine ulaşmanın kolay olmayacağı görölmektedir.

Oysa en temel hukuk bilgileri, yönetmeliğin yasa hükümlerinin uygulanmasında ayrıntıları belirttiği ve yasaya aykırı olamayacağını, bir yasanın "hukukun geçerli" ancak "şeklen geçersiz" olabileceği gibi bir anlamsızlığın düşünölmeyeceğini, avukatlığın bir "kamu hizmeti", avukatların örgütö olan baroların da "kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluğu" ve "yargının kurucu unsuru" olduğu gerçeklerini içerir.

Yazınız karşısında gerekli yasal girişimlerde bulunulacaktır.

Bilginizi rica ederim.

Saygılarımla

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Adres : Karanfil Sokak No : 5/62 06650 Kızılay – ANKARA
Tel : 425 30 11 - 425 36 19 - 418 05 12 - 418 13 46 Faks : 418 78 57
İnternet Adresi : www.barobirlik.org.tr e-mail : admin@barobirlik.org.tr

BİRİM : Hukuk Müşavirliği
SAYI : 1162
KONU : Avukatlık Kimliği

Tarih : 22 Haziran 2005
İşaretimiz : SB/

051109

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ'NE

Kararçıl Soruşturma No: S/62 Kızılay, Ankara
İLGİ : 15.06.2005 tarih, 297 sayılı yazınız.

Av. Mustafa Ünsal'ın Başkanlığınıza muhatap 08.06.2005 tarihli dilekçesine Bankamızca; ilişikte bir örneği gönderilen yazı ile cevap verilmiştir.

Bilgilerinize rica ederiz.

EK : 1 yazı

Saygılarımızla
Av. Seçil BAYAZIT
Yönetmen

Nurhan K. KURKAYALAR
Baş Hukuk Müşaviri

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
GELEN EVRAK	
Tarih: 27.6.05	Sayı: 1020
İlgili: Yazı	İlgili: Av. Kimliği

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı : III-2/298

Ankara 25/06/2005

BARO BAŞKANLIğI **MANİSA**

Baronuz Avukatlarından Mustafa Ünsal'dan alınan 08.06.2005 günlü dilekçenin bir örneği ekte gönderilmiştir.

Meslektaşımızın başvurusu ile ilgili Halk Bankası Genel Müdürlüğü nezdinde gerekli girişimlerde bulunulmuştur.

Bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Eki:1

Adres : Karanfil Sokak No : 5/62 06650 Kızılay - ANKARA
Tel : 425 30 11 - 425 36 19 - 418 05 12 - 418 13 46 Faks : 418 78 57
İnternet Adresi : www.barobirlik.org.tr e-mail : admin@barobirlik.org.tr

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 297

Ankara 25 06/2005

TÜRKİYE HALK BANKASI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Avukatlık Kanununun 2.maddesinde :

"Yargı organları, emniyet makamları, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüsleri, özel ve kamuya ait bankalar, noterler, sigorta şirketleri ve vakıflar avukatlara görevlerinin yerine getirilmesinde yardımcı olmak zorundadır. Kanunlarındaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu kurumlar avukatın gerek duyduğu bilgi ve belgeleri incelemesine sunmakla yükümlüdür. Bu belgelerden örnek alınması vekaletname ibrazına bağlıdır." hükmündü.

9.maddesi de Türkiye Barolar Birliği tarafından tek tip olarak bastırılan Avukat kimliklerinin, tüm resmi ve özel kuruluşlar tarafından kabul edilecek resmi kimlik hükmünde olduğunu içermektedir.

Savunma mesleğini icra eden meslektaşlarımızın mağduriyetlerinin önlenebilirliği bakımından ekte bir örneği sunulan başvuru karşısında; Avukatlık Kanununun yukarıda sözü edilen hükümleri doğrultusunda işlem yapılması konusunda gerekli hassasiyeti göstererek gereğinin yerine getirileceği inancı ile durumu bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla,

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

Eki:1

Adres : Karanfil Sokak No : 5/62 06650 Kızılay - ANKARA
Tel : 425 30 11 - 425 36 19 - 418 05 12 - 418 13 46 Faks : 418 78 57
İnternet Adresi : www.barobirlik.org.tr e-mail : admin@barobirlik.org.tr

BİRİM : Hukuk Müşavirliği
SAYI : 1162
KONU : Avukatlık Kimliği

Tarih : 22 Haziran 2005
İşaretimiz : SB/

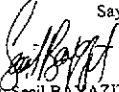
051109

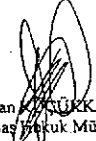
TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ'NE
Karanfil Sokak No: S/62 Kızılay-Ankara
İLGİ : 15.06.2005 tarih, 297 sayılı yazınız.

Av. Mustafa Ünsal'ın Başkanlığınıza muhatap 08.06.2005 tarihli dilekçesine Bankamızca, ilişikte bir örneği gönderilen yazı ile cevap verilmiştir.

Bilgilerinize rica ederiz.

EK : 1 yazı

Saygılarımızla

Av. Seçil BAYAZIT
Yönetmen

Nuran KÜKKAYALAR
Baş Hukuk Müşaviri

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
GELEN EVRAK	
Tarih: 22.6.05	Sayı: 1020
4021	Ng: Av. Kimliği

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

AVUKATLIK
BELGESİNİN
"RESMİ KİMLİK"
NİTELİĞİ
TARTIŞMALARI

BİRİM : Hukuk Müşavirliği
SAYI : 1/03
KONU : Avukatlık Kimliği

Tarih : 22 Haziran 2005
İşaretimiz : SB/

SAYIN
AV. MUSTAFA ÜNSAL

Paşa Mah. 5. Sok. No: 97/A
Akhisar/MANİSA

İLGİ : -Türkiye Barolar Birliği'ne muhatap 08.06.2005 tarihli yazınız.
-Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'na (Tüketici Hakları ve Şikayetleri
Müdürlüğü) muhatap 08.06.2005 tarihli yazınız.

01.06.2005 tarihinde Akhisar Şubemiz nezdinde gerçekleştirmek istediğiniz işlemlerde, resmi belge olarak ibraz ettiğiniz Avukatlık kimlik belgesinin Şubece kabul edilmemesi nedeniyle ilgede kayıtlı yazınız ile Türkiye Barolar Birliği'ne muhatap şikayetiniz Bankamızca değerlendirilmiştir.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 9. maddesinde yer alan;

"...

(Değişik; 2/5/2001-4667/8 md.) Ruhsatnameler ve avukat kimlikleri, Türkiye Barolar Birliği tarafından tek tip olarak bastırılır. Avukat kimliği resmi belge niteliğindedir....." hükmüne karşılık,

Kararın Aklanmasının Önlenmesine Dair Kanun'un Uygulanmasına Yönelik Yönetmeliğin Değişik 6. maddesini değiştiren Yönetmeliğin 2. maddesi uyarınca Bankamız işlemlerinde geçerli olarak kabul edilecek kimlik belgeleri nüfus hüviyet cüzdanı aslı, sürücü belgesi aslı, pasaport aslı veya bunların noter tasdikli suretleri olarak belirlenmiştir.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 9. maddesinde 4667 sayılı Kanun'un 8. maddesi ile yapılan değişiklik uyarınca Avukatlık Kimlik Belgesinin, resmi belgelerden sayılacağına ilişkin yapılan değişikliğin kimlik tespitinde kullanılacak belgeler yönünden "Kararın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 sayılı Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 6. maddesi ile hükmü ile çeliştiği, Kanun hükmünün hukuken geçerli olmakla birlikte, sekil olarak da geçerli olmasını teminen Yönetmeliğin 6. maddesinin değiştirilmesi gerektiği düşüncesi ile Türkiye Bankalar Birliği'nce, TC. Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı'na yapılan başvurunun neticesinde, Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı'nın 17.02.2004 tarih, 746 sayılı cevabı yazısında;

4208 sayılı Kararın Aklanmasının Önlenmesine Dair Kanun'un 15. maddesinin Başkanlığa verdiği yetkiye istinaden çıkarılan ve ilgili Yönetmeliğin 6. maddesinin son fıkrasında yer alan: "Başkanlık kimlik tespiti zorunluluğuna ilişkin usul ve esaslar ile kimlik tespitine esas belge nevini belirlemeye yetkilidir." Hükümünde verilen yetkiye istinaden yapılan düzenleme ile de, Türk uyruklu gerçek kişilerin kimlik tespitinde; nüfus hüviyet cüzdanı, sürücü belgesi veya pasaportun esas alınacağı,

Yapılan bu düzenleme ile tespit edilen üç kimlik belgesi dışında kalan diğer kimlik belgelerinin geçerli olmadığı şeklinde bir düşünce taşımadığı gibi belge nevi tespit edilirken, resmi olan veya olmayan kimlik belgesi şeklinde bir ayrımına da gidilmediği,

Kimlik tespiti yapmak zorunda olan yükümlü grubu sayısının 21 olması ve bu gruplar içinde binlerce birim mevcut olması nedeniyle bu kadar geniş bir yükümlü grubu tarafından yerine getirilen uygulamanın, sağlıklı bir şekilde ve amacına uygun olarak işlemesi için, kimlik tespitinin yaygın olarak kullanılan ve dolayısıyla tüm yükümlü gruplanca kolaylıkla tanınabilen az sayıda kimlik belgesi üzerinden, diğer FATF üyesi ülkelerdeki uygulamalara da paralellik arzedecek şekilde yapılması gerektiği,

Diğer taraftan, avukat kimliklerinin mesleki bir gruba ait olması nedeniyle, bu kimliklerin "kimlik tespiti" uygulamasında kabul edilmesinin, diğer meslek gruplarını da benzer düzenlemeler yapmasına yol açacağı, bu durumda kabul edilen kimlik belgesi çeşidi çok fazla olacağından ibraz edilen kimlik ile ilgili işlem yapan görevlünün bu belgelerin gerçekliği konusunda bir fikir sahibi olmasının zorlaşacağı dolayısıyla yükümlülüklerin yerine getirilmesinde ciddi zaafın ortaya çıkabileceği,

Buna göre, avukat kimliklerinin, Yönetmeliğin 6. maddesinde belirtilen "kimlik tespitinde kullanılacak belgeler" arasında sayılmadığından ve açıklanan nedenlerle bu aşamada kimlik tespitinde kullanılacak belgelerin kapsamının genişletilmesi düşünülmendiğinden, söz konusu belgenin kimlik tespitine esas belge olarak kabul edilmeyeceği" şeklinde görüş bildirildiği hususu, T.Bankalar Birliği'nin 18.02.2004 tarih, 760 sayılı yazısı ile Bankamıza bildirilmiştir.

Bu görüş doğrultusunda;

Kararın Aklanmasının Önlenmesine Dair Kanun kapsamında yapılacak işlemler dışındaki hallerde 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun değişik 9. maddesi uyarınca Avukatlık Kimliklerinin resmi kimlik olarak kullanılabilmesi mümkün bulunmakta ise de;

Mali Suçlar Araştırma Kurulu Başkanlığı'nın yukarıda tarih ve sayısı belirtilen yazısında da değinildiği üzere; avukat kimliklerinin mesleki bir gruba ait olması nedeniyle, bu kimliklerin "kimlik tespiti" uygulamasında kabul edilmesinin, diğer meslek gruplarının da benzer düzenlemeler yapmasına yol açma ve bu durumda kabul edilecek resmi kimlik belgelerinin artma riskine karşılık, ibraz edilen kimlik ile ilgili işlem yapan Şubelerimiz personelinin, bu belgelerin gerçekliği konusunda bir fikir sahibi olmasının zorlaşacağı dolayısıyla yükümlülüklerin yerine getirilmesinde ciddi zaafın ortaya çıkabileceği.

AVUKATLIK
BELGESİNİN
"RESMİ KİMLİK"
NİTELİĞİ
TARTIŞMALARI

Zira:

Kararının Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 sayılı Kanunun Uygulamasına İlişkin Yönetmeliğin 12.maddesinde; " Başkanlık ve diğer yetkililerin istediği bilgi ve belgeleri vermeyenler, belirlenen esaslar çerçevesinde kimlik tespiti yapmayanlar ve kimlik tespitine ilişkin belgeleri beş sene süreyle saklamayanlar, kararının aklanması suçunun tespiti ve önlenmesine ilişkin diğer Bakanlar Kurulu Kararları ile bunların uygulanmasına dair tebliğlere aykırı davranışları altı aydan bir seneye kadar hapis ve onikimilyon liradan yüzyirmimilyon liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır." şeklinde ağır yaptırımların öngörüldüğü hususları göz önüne alındığında,

Mali Suçlar Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından, kimlik tespitinde kullanılacak belgelerin kapsamının, "Avukatlık Kimliği"ni de kapsar şekilde genişletilmesi yönünde yeni bir düzenleme yapılmadıkça uygulamada, Avukat müşterilerimiz de zor durumda bırakılmadan, ibraz edilecek Avukatlık Kimliğininin 4208 sayılı Kanunun Uygulamasına İlişkin Yönetmelikte sayılan kimliklerden bir tanesi ile teyit edilmesi yönünde Şubelerimize duyuruda bulunulduğu hususuna bilgi edinilmesini,

Bu nedenle,

Akhisar şubemize ibraz ettiğiniz Avukatlık Kimlik Belgesi'nin, 4208 sayılı Kanunun Uygulamasına İlişkin Yönetmelikte sayılan kimliklerden bir tanesi ile (nüfus hüviyet cüzdanı, sürücü belgesi veya pasaport) teyit edilmesi halinde işleme alınabileceği hususunu,

Bilgilerinize rica ederiz.

Av. Sevil BAYAZIT
Yönetmen

Saygılarımızla

Nurhan KAYKAYALAR
Baş Hukuk Müşaviri

Bilgi için: -Türkiye Barolar Birliği'ne

- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'na (Tüketici Hakları ve Şikayetleri Müdürlüğü)
- Akhisar/Manisa Şubesi'ne

BİRİM : Hukuk Müşavirliği
SAYI : 1163
KONU : Avukatlık Kimliği

Tarih : 22 Haziran 2005
İşaretimiz : SB

AVUKATLIK
BELGESİNİN
"RESMİ KİMLİK"
NİTELİĞİ
TARTIŞMALARI

SAYIN
AV. MUSTAFA ÜNSAL

Paşa Mah. 5. Sok. No: 97/A
AKHISAR/MANİSA

İLGİ : -Türkiye Barolar Birliği'ne muhatap 08.06.2005 tarihli yazımız.
-Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'na (Tüketici Hakları ve Şikayetleri
Müdürlüğü) muhatap 08.06.2005 tarihli yazımız.

01.06.2005 tarihinde Akhisar Şubemiz nezdinde gerçekleştirmek istediğiniz işlemlerde, resmi belge olarak ibraz ettiğiniz Avukatlık kimlik belgesinin Şubece kabul edilmemesi nedeniyle ilgede kayıtlı yazımız ile Türkiye Barolar Birliği'ne muhatap şikayetiniz Bankamızca değerlendirilmiştir.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 9. maddesinde yer alan;

"...

(Değişik; 2/5/2001-4667/8 md.) Ruhsatnameler ve avukat kimlikleri, Türkiye Barolar Birliği tarafından tek tip olarak bastırılır. Avukat kimliği resmi belge niteliğindedir....." hükmüne karşılık,

Kararının Aklanmasının Önlenmesine Dair Kanun'un Uygulanmasına Yönelik Yönetmeliğin Değişik 6. maddesini değiştiren Yönetmeliğin 2. maddesi uyarınca Bankamız işlemlerinde geçerli olarak kabul edilecek kimlik belgeleri nüfus hüviyet cüzdanı aklı, sürücü belgesi aklı, pasaport aklı veya bunların noter tasdikli suretleri olarak belirlenmiştir.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 9. maddesinde 4667 sayılı Kanun'un 8. maddesi ile yapılan değişiklik uyarınca Avukatlık Kimlik Belgesinin, resmi belgelerden sayılacağına ilişkin yapılan değişikliğin kimlik tespitinde kullanılacak belgeler yönünden "Kararın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 sayılı Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 6. maddesi ile hükmü ile çeliştiği, Kanun hükmünün hukuken geçerli olmakla birlikte şekil olarak da geçerli olmasını teminen Yönetmeliğin 6. maddesinin değiştirilmesi gerektiği düşüncesi ile Türkiye Bankalar Birliği'nce, TC. Maliye Bakanlığı Mali Suçlar Araştırma Kurulu Başkanlığı'na yapılan başvurunun neticesinde, Mali Suçlar Araştırma Kurulu Başkanlığı'nın 17.02.2004 tarih, 746 sayılı cevabi yazısında;

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

AVUKATLIK
BELGESİNİN
"RESMİ KİMLİK"
NİTELİĞİ
TARTIŞMALARI

Zira:

Kararın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 sayılı Kanunun Uygulamasına İlişkin Yönetmeliğin 12.maddesinde; " Başkanlık ve diğer yetkililerin istediği bilgi ve belgeleri vermeyenler, belirlenen esaslar çerçevesinde kimlik tespiti yapmayanlar ve kimlik tespitine ilişkin belgeleri beş sene süreyle saklamayanlar, kararın aklanması suçunun tespiti ve önlenmesine ilişkin diğer Bakanlar Kurulu Kararları ile bunların uygulanmasına dair tebliğlere aykırı davranışları altı aydan bir seneye kadar hapis ve onkimilyon liradan yüzyirmimilyon liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır." şeklinde ağır yaptırımların öngörüldüğü hususları göz önüne alındığında,

Mali Suçlar Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından, kimlik tespitinde kullanılacak belgelerin kapsamının, "Avukatlık Kimliği"ni de kapsar şekilde genişletilmesi yönünde yeni bir düzenleme yapılmadıkça uygulamada, Avukat müşterilerimiz de zor durumda bırakılmadan, ibraz edilecek Avukatlık Kimliğinin 4208 sayılı Kanunun Uygulamasına İlişkin Yönetmelikte sayılan kimliklerden bir tanesi ile teyit edilmesi yönünde Şubelerimize duyuruda bulunduğu hususuna bilgi edinilmesini,

Bu nedenle,

Akhisar şubemize ibraz ettiğiniz Avukatlık Kimlik Belgesi'nin, 4208 sayılı Kanunun Uygulamasına İlişkin Yönetmelikte sayılan kimliklerden bir tanesi ile (nüfus hüviyet cüzdanı, sürücü belgesi veya pasaport) teyit edilmesi halinde işleme alınabileceği hususunu,

Bilgilerinize rica ederiz.

Saygılarımızla

Av.Seçil BAYAZIT
Yönetmen

Nurhan KOCUKKAYALAR
Baş Hukuk Müşaviri

Bilgi için: -Türkiye Barolar Birliği'ne

- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'na (Tüketici Hakları ve Şikayetleri Müdürlüğü)
- Akhisar/Manisa Şubesi'ne

**KARAPARA
AKLANMASININ
ÖNLENMESİ VE AVUKATLAR**

İVEDİ VE SÜRELİ

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.07.0.MSK.0.03/ 3936
Konu: FATF Değerlendirmesi-Yerinde Ziyaret

4/08/2006

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİNE

Bilindiği üzere üyesi olduğumuz ve dünyada karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadelede önde gelen standart koyucu olan Mali Eylem Görev Grubunun (Financial Action Task Force – FATF) ülkemizin karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadele sistemini değerlendireceği III'üncü Tur Türkiye Değerlendirmesi başlamış bulunmaktadır. Bu değerlendirme çerçevesinde 6 kişilik bir FATF heyeti 4-16 Eylül 2006 tarihleri arasında ülkemizi ziyaret edecektir.

Bu ziyaret sırasında, değerlendirme heyeti belirlenen bir program dahilinde ilgili kurum ve kuruluşlar nezdinde ülkemizin karapara aklama ve terörünün finansmanı ile mücadele sistemini mevzuat ve uygulamaya yönünden inceleyeceklerdir.

Kurumunuz da değerlendirme heyetinin görüşeceği kurumlar arasında olup, bu kapsamda FATF değerlendirme heyeti kurumunuz yetkilileri ile 08.09.2006 tarihinde 17.00-17.50 saatleri arasında görüşeceklerdir.

Söz konusu görüşme öncesinde genel olarak tanıtımına yardımcı olması bakımından kurumunuzun statüsü, görevleri, personel durumu ve karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadeledeki fonksiyonuna ilişkin özet bilgileri içeren ve 2-3 sayfağı geçmeyen İngilizce bilgi notunun dağıtılması faydalı olacaktır.

Görüşmeler için simültane tercüman sağlanacaktır.

Görüşmelerde kurumunuz adına görüş belirtecek yeterli kadar temsilcinizin belirlenmesi ve bunlara ait kimlik ve iletişim bilgileri ile kurumunuz tarafından hazırlanacak bilgi notunun en geç 25 Ağustos 2006 tarihine kadar Başkanlığımıza iletilmesi ve belirlenen temsilcilerinizin görüşmelerin yapılacağı 08.09.2006. tarihinde saat 17.00 da MASAK'ta hazır bulunması hususunda

Bilgi ve gereğini rica ederim.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
GELEN EVRAK	
Tarih: 14.8.06	Sayı: 16719
Ek: -	İlgi: 14-2

Dr. Genç Osman YARAŞLI
Bakan a.
Başkan V.

Adres: Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı Maliye Bakanlığı (N) Blok 06100 Dikmen-Ankara
Telefon: (0312) 4153818 Faks: (0312) 4152535-4152536 Elektronik Ağ: www.masak.gov.tr

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
UNION OF TURKISH BARS

29/11/2006, ANKARA

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Mali Suçlar Araştırma Kurulu Başkanlığına

İlgi : B.07.0.MSK.0.03/5691 sayılı yazınız.
Konu : FATF Türkiye Taslak Raporu

Mali Eylem Görev Grubu'nun (FATF) 17 Kasım 2006 tarihli "Karapara Aklama ve Terörizmin Finansmanı ile Mücadele Türkiye III. Tur Karşılık Değerlendirme Taslak Raporu" 21.11.2006 tarihli yazınız ile Birliğimize intikal ettirilmiştir.

Söz konusu rapor Birliğimizce incelenmiş olup hata ve eksikliklerle ilgili görüşümüz tarafımızdan istenildiği şekilde Ek-1'de yer alan "Authorities' Response to the Evaluation" formatında İngilizce olarak hazırlanmış ve tarafınıza gönderilmektedir.

Saygılarımla.

Türkiye Barolar Birliği
Genel Sekreteri
Av.İ.Güneş GÜRSELER

Adres : Çetin Emeş Bulvarı No:46 06460 Balgat - ANKARA

Tel : 0 312 287 87 90 Faks : 0 312 286 55 65

İnternet Adresi : www.barobirlik.org.tr e-mail : admin@barobirlik.org.tr

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı:

Ankara 08/09/2006

MALİ SUÇLARI ARAŞTIRMA KURULU ANKARA

4208 sayılı *"Kararararın Aklanmasının Öntlenmesine Dair Kanun"* ve ilgili Yönetmelik uyarınca meslektaşlarımızın yükümlü grubuna dahil edilmesi çalışmalarını kapsamuda sözlü edilen yükümlü grubuna meslektaşlarımızın dahil edilmemesi gerektiğini açıklayan görüştümüz ilişikte gönderilmiştir.

Bilginizi rica ederim.

Saygılarımla .

Türkiye Barolar Birliği
Genel Sekreteri
Avukat Güneş GÜRSELER

Eki: 1

Adres : Çetin Emeç Bulvarı No:46 06460 Balgat – ANKARA
Tel : 0 (312) 287 87 90 (Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi : www.barobirlik.org.tr E-mail : admin@barobirlik.org.tr

Konu: Mali Suçlar Araştırma Kuruluna ileilmek üzere avukatların 4208 sayılı kanun ve ilgili Yönetmelik uyarınca yükümlü grubuna dahil edilmemesine dair çalışma raporu.

Avukatların Yükümlülük Kapsamında Olup Olamayacağı Sorununun Tartışılması

A. Anayasa'nın 36. Maddesinde Hüküm Altına Alınan "Hak Arama Hürriyeti" Başlıklı Düzenleme Ve Anayasa'nın 90. Maddesi Uyarınca İç Hukukun Parçası Haline Gelen İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin "Adil Yargılanma Hakkı" Başlıklı 6. Maddesi Ve Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi (B. M. İ. H. E. B)nin 8. Maddesi Uyarınca Savunma Hakkı Ve Avukatlık:

Bireyin vazgeçilmez, devredilmez, dokunulmaz temel hak ve özgürlüklerinin varlığının kabulü ile gelinen aşamada "adil yargılanma hakkı" ulaşılan en son noktadır. Hak arama özgürlüğünün doğal sonucu olan savunma ve bu özgürlüğün somutlaşmış hali savunma hakkı avukatlık mesleğinin özünü oluşturmaktadır. Nitekim 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 1. maddesinde avukatlığın kamu hizmeti ve serbest meslek niteliği belirtildikten sonra 2. fıkrasında avukat "yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil eder" denilmektedir.

Avukatlar bireylerin haklarını sağlanması ve korunması işini meslek edinmiş kişilerdir. Bu görevin güçlüğü ve niteliği çeşitli ayrıcalıklar getirir. Tıpkı yargıç gibi avukat da görevinin getirdiği yetki ve dokunulmazlıklardan yararlanır. Çünkü bu durum yargının kurucu unsuru olmasının doğal sonucudur.

Avukatlığın bir temel ilkesi de bağımsızlıktır. Avukat mesleki çalışmalarında işin kabulü, işin takibi ve gerekli mercii ve makamlar önünde vekillik görevini ifada tümüyle bağımsız olmalıdır. Hiçbir kural, sınırlama veya engel bu bağımsızlığı önlememelidir. Avukatların mesleki çalışmalarında bağlı olduğu ilkeler Meslek Kurallarıdır. Avukatın -yargıya, müvekkile- bağımsızlığı savunmayı tam anlamıyla gerçekleştirebil-

mesi için gerekli olup Avukatlık Kanunu'nun 38. maddesinde düzenlenen "işin reddi zorunluluğu" halleri bu nedenle hüküm altına alınmıştır.

Hukuki münasebetlerin düzenlenmesini, her türlü hukuki mesele ve anlaşmazlıkların adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesini ve hukuk kurallarının tam olarak uygulanmasını her derecede yargı organları, hakemler, resmi ve özel kişi, kurul ve kurumlar nezdinde sağlamak amacıyla görev yürüten avukatların yapabileceği işler Avukatlık Kanunu'nun 35. maddesinin 1 ve 2. fıkralarında hüküm altına alınmıştır:

"Kanun işlerinde ve hukuki meselelerde mütalaa vermek, mahkeme, hakem veya yargı yetkisini haiz bulunan diğer organlar huzurunda gerçek ve tüzel kişilere ait hakları dava etmek ve savunmak, adli işlemleri takip etmek, bu işlere ait bütün evrakı düzenlemek, yalnız baroda yazılı avukatlara aittir.

Baroda yazılı avukatlar birinci fıkradakiler dışında kalan resmi dairelerdeki bütün işleri de takip edebilirler."

Madde metninden avukatlık görevinin üç yetki hali ile yürütüldüğü görülmektedir: Danışmanlık, Vekillik ve Savunma. Bu üç işlev birbirinin tamamlayıcısı olup bütün oluşturmaktadırlar. Bu nedenle avukatlara ait gerek Avukatlık Kanunu gerek Meslek Kuralları'nda yer alan tüm yükümlülükler belirttiğimiz üç işlevde de söz konusu olup aksi halde avukatın sorumluluğunu doğurmaktadır.

4208 sayılı Karaparanın Aklanmasının Önlemesi Hakkında Kanun'da düzenlenerek ulusal mevzuata giren karapara akları suçu ve bu kanunun uygulanmasına ilişkin Yönetmeliğin 3. maddesinde yükümlüler sayılmış olup uluslararası standartlara uyum sağlamak amacıyla yükümlü grubuna genelde adil yargılanma hakkı ve savunma hakkı özelde 1136 sayılı Avukatlık Kanunu İle Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'na aykırı şekilde avukatların da dahil edilmesi düşünülmektedir.

Avukatların aklama ile mücadele bağlamında tabi tutulacağı yükümlülükler OECD bünyesinde faaliyet gösteren Mali

Eylem Görev Gücü-FATF-tavsiyeleri ve AB Direktifleri ile belirlenmiş olup sözü edilen düzenlemelere uyum sağlamak için ulusal mevzuatta yapılması gereken değişiklikler özetle şu şekildedir:

-Müşterini -müvekkilini- tanı kuralına göre kimlik tespiti ve kayıtların tutulması yükümlülüğü.

-Şüpheli işlem bildiriminde bulunma yükümlülüğü.

-Kayıtların saklanması yükümlülüğü.

Avukatlara yukarıda getirilmesi planlanan yükümlülüklerinin kapsamı şu sayılan işlemlerle sınırlı tutulmuştur:

-gayri menkul alım satımı yaptıklarında - Taşınmaz alım satım işlemleri-,

-parasını, mevduatını, menkul kıymetlerini ve bunlara ait hesapları ile diğer varlıklarını idare ettiklerinde -Bankalardaki tasarruf veya menkul kıymet hesaplarının idaresi işlemleri-,

-şirketlerin kurulması, faaliyette bulunması veya idaresi için katkı sağlayan organizasyonlarda bulduklarında -Şirketlerin, vakıf ve derneklerin kurulması, faaliyette bulunması yada idaresi işleri ile şirketlerin alım-satım işlemleri.

- tüzel kişilerin veya düzenlemelerin kurulması, faaliyet göstermesi veya idaresi iş/eri ve işletmenin tüzel kişiliğinin alım satımı ile uğraştıklarında avukatlar, noterler, bağımsız hukuk işleri ile uğraşanlar ve muhasebeciler

- Müşterisi için Sözlükteki tanımda listelenen faaliyetlerle ilgili olarak bir müşterisi için işlemleri hazırladıkları veya gerçekleştirdiklerinde, kayyım kurumu ve şirket hizmetleri sağlayanlar yükümlü grubuna dahil edilmiştir. (FATF Kırk Tavsiye Kararları Tavsiye 12)

B. Şüpheli İşlemi Bildirme Yükümlülüğü

Bu işlemler sırasında işlemlere konu para ve para ile temsil edilebilen değerlerin yasadışı yollardan elde edildiğine dair şüphe yada şüpheyi gerektirecek bir durumun mevcut olması halinde bu durumun MASAK (Mali suçları Araştırma Kurulu)'a bildirilmesi (FATF Kırk Tavsiye Kararları Tavsiye 16) ve elbette bildirimden müvekkilin haberdar edilmesinin yasaklanmasına ilişkin düzenleme yapılması düşünülmektedir. Zira Karaparanın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 Sayılı kanunun Uygulanmasına ilişkin Yönetmelik'in "*Şüpheli işlemi Bildirme Usulü*" başlıklı 14. maddesinde işlemin tespit edildiği tarihten itibaren 10 gün içinde Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı'na bildirme yükümlülüğü getirmiştir.

Şayet avukata bu yükümlülük getirilmesi durumunda üzerinde durulması gereken nokta; FATF Kırk Tavsiye Kararları Tavsiye 16'nın son fıkrasında yer alan düzenlemedir: "*Avukatlar, noterler, diğer bağımsız hukuk işleri ile uğraşanlar ve bağımsız hukuk işleri ile uğraşanlar gibi hareket eden muhasebeciler tarafından elde edilen bilgiler, onların mesleki gizlilik veya yasal mesleki ayrıcalığa tabi oldukları durumlarda edindikleri bilgiler kapsamında ise şüpheli işlem bildiriminde bulunmak zorunluluğu bulunmamaktadır.*"

Getirmeye çalışılan bu uygulama ile MASAK avukatlar aracılığıyla hukuka aykırı delil elde etme çabasındadır. Şöyle ki;

Anayasa'nın suç ve cezalara ilişkin esaslar başlığında düzenlenen 38. maddesinin 5 ve 6. fıkraları susma hakkını düzenlemekte olup "*Hiç kimse kendisini ve kanunda gösterilen yakınlarını suçlayan bir beyanda bulunmaya ve bu yolda delil göstermeye zorlanamaz. Kanun aykırı olarak elde edilmiş bulgular delil olarak kabul edilemez.*"

Yine Mali Suçlar Araştırma Kurulu'nun FATF Tavsiye Kararlarına ilişkin açıklamalarından edinilen bilgiye göre "*...Her ülke, hangi konuların hukuk meslekleri ile uğraşanlar için*

KARAPARA
AKLANMASININ
ÖNLENMESİ
VE
AVUKATLAR

ayrıcılıkların ve mesleki gizliliklerin kapsamına dahil olduğunu kendileri belirlerler. Bu normal olarak avukatların, noterlerin veya diğer bağımsız hukuk işleri ile uğraşan müşterilerinin birinden elde ettikleri veya aldıkları bilgileri içerir: (a) müşterilerinin yasal pozisyonunu tespit etmek bağlamında veya (b) müşterilerini savunma ve temsil etme veya hukuksal, idari, tahkinile ilgili veya aracılık işlemleri ile ilgili görevlerini yerine getirirken. Muhasebeciler de gizlilik ve ayrıcalık yükümlülüklerine tabi olduklarında, şüpheli işlem bildiriminde bulunmak zorunda değildirler.”

Bu FATF Tavsiye kararı ve açıklamasından sonra -hiçbir beyanda bulunmaya gerek olmamasına karşın; avukatlara getirilmek istenen şüpheli işlem bildirme yükümlülüğünün Avukatlık Kanunu'nun 36. maddesi ile Meslek Kuralları'nın 37. maddesinde hüküm altına alınan “sır saklama yükümlülüğü” ne açıkça aykırı olduğuna ilişkin tespitlerimiz şu şekildedir:

Avukatlık Kanunu'nun 36. maddesinde “Avukatların, kendilerine tevdi edilen veya gerek avukatlık görevi, gerekse, Türkiye Barolar Birliği ve barolar organlarındaki görevleri dolayısıyla öğrendikleri hususları açığa vurmaları yasaktır.

Avukatların birinci fıkrada yazılı hususlar hakkında tanıklık edebilmeleri, iş sahibinin muvafakatini almış olmalarına bağlıdır. Ancak, bu halde dahi avukat tanıklık etmekten çekinebilir. (4667 sayılı yasa ile ek) Çekinme hakkının kullanılması hukuki ve cezai sorumluluk doğurmaz.

Yukarıdaki hükümler, Türkiye Barolar Birliği ve baroların me-murları hakkında da uygulanır.” denmektedir.

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 37. maddesinde avukatın sır saklama yükümlülüğü şu şekilde hüküm altına alınmıştır: “Avukat meslek sırrı ile bağlıdır.

Tanıklıktan çekinmede bu ölçüyü esas tutar. Avukat davasını almadığı kimselerin başvurması nedeniyle öğrendiği bilgileri de sır sayar. Avukatlık sırrının tutulması süresizdir. Meslekten ayrılmak bu yükümlülüğü kaldırmaz.

Avukat, yardımcılarının, stajyerlerinin ve çalıştırdığı kimselerin de meslek sırrına aykırı davranışlarını engelleyecek önlemleri alır."

Yukarıdaki açıklamalar ışığında yapılmak istenen düzenleme ile stajyer ve yanında çalışanlar dahil sır saklama zırhıyla korunmuşken avukatı ihbara zorlamakta zorunlu muhbir- durumuna sokmaktadır. Böyle bir düzenleme Anayasa ve uluslar arası insan hakları ilkelerine aykırıdır. Asıl önemli husus avukatların meslek ilkelerine ve avukatlık mesleğinin özünü yok etmeye yönelik bir düzenleme olup bu düzenleme ile mücadele etmek meslek görevidir.

Avukat muhbir olamaz. Bu zorunlulukla avukatlık mesleği yapılamaz. Avukat güvenilirmez kişi haline gelir ve polis muhbiri olarak çalışmak zorunda bırakılır. Avukat toplumsal önyargılarla savaşmak zorunda olan meslek adamıdır. Bu nedenle "olay"la ilgili çok bilgi edinebilir. -O olayın dışındaki başka olaylarla ve konularla ilgili bilgiler edinebilir.- Bu bilgilerin tümü meslek sırrıdır. Meslek sırrı kalkarı olmazsa avukat hak sahibi yani müvekkil için tehlikeli adam haline gelir.

Başta avukatları yükümlü grubuna dahil etme çabasının gerekçesi olarak sunulan FATF Kırk Tavsiyelerinin 16. maddesinin son fıkrasında belirtilen istisna hükmü olmak üzere Avukatlık Kanunu ile Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'na aykırılık teşkil eden "şüpheli işlem bildirme yükümlülüğü" nün avukatlar için söz konusu olamayacağı her türlü kuşkudan uzak olup bu yükümlülüğün avukatlar adına tarafımızca kabulü mümkün değildir.

Gayrimenkul alım satımı işlemi ile ilgili yukarıda anılan üç yükümlülük de dikkate alındığında; idari işlem nitelikli bu işlemin de Avukatlık Kanunu'nun yukarıda alıntılanan 35. maddesinin 2. fıkrası kapsamında bulunup avukatın yapabileceği işler arasında olduğu sabittir.

Kayyım, vasi vb. gibi kanun gereği verilen görevlerde getirilmek istenen tüm istisnai işlemler bu görevler nedeniyle bizzat avukatlar tarafından yapılmaktadır. Bu durumda avu-

katın hiçbir -bildirim, kimlik tespiti, kayıtların saklanması- yükümlülüğü olamaz. Bundan başka avukat görevi yürükten suç nitelikli eylemde bulunuyorsa cezai ve hukuki sorumluluğu bizzat doğmaktadır. Gayrimenkul alım satımı vesayet makamı onayı olmadan gerçekleşemeyeceğinden getirilmesi düşünülen yükümlülük diğer yargı mensupları için de geçerli olmak zorundadır.

Diğer durumlarda ise yapılan işin Avukatlık Kanunu'nun 35. maddesinde avukatın yapabileceği işler kapsamında olduğu kanıtlandığı takdirde sır saklama yükümlülüğü devreye girecektir.

C. Kimlik Tespiti Yükümlülüğü

Avukatlar noterler tarafından adlarına düzenlenen vekaletname olmadan işlem yapamamaktadırlar. Noterlik Kanunu'nda kimlik tespiti yaparak vekaletname düzenlemek noterlere verilmiş bir görev ve yetki olduğundan ve noterlerce usulüne uygun olarak düzenlenmiş vekaletnamenin hükümsüzlüğü yada avukat tarafından kabul edilemezliği söz konusu olmadığından noterlere ait kimlik tespiti yapma yükümlülüğünün tarafının değişmesine gerek bulunmamaktadır.

Kaldı ki; vekaletnamenin -özel, belli bir işe hasredilmiş olmadıkça- süre sınırlaması bulunmayıp uzun süre -yillarca- kullanılması mümkündür. Örneğin avukatın genel tek vekaletle müvekkil ölene dek adına işlem yapması söz konusudur.

Açıklanan nedenlerle avukatlara müvekkil adaylarının -kendilerine danışmada bulunan kimselerin- ya da adlarına vekaletname düzenleterek müvekkil konumuna gelen kişilerin kimlik tespitini yapma yükümlülüğü getirilmesinin gerek mantığı gerek hukuki anlamı ve dayanağı bulunmamaktadır.

Çoğu zaman danışmaya gelen kimseler avukata isim bildirmeden sadece olayı anlatıp görüş almaktadırlar. Bu halde avukatın kimlik tespit etme imkanı bulunmamaktadır. Kaldı

ki; tespit edeceği kimliğin gerçekliği ya da sahteliği konusunda yorum getirme olanağı zaten söz konusu değildir.

D. Kayıtların Saklanması Yükümlülüğü

Avukatlık Kanunu'nun 39. maddesinin 1. fıkrasında düzenlenen "Avukat, kendisine tevdi olunan evrakı, vekaletin sona ermesinden itibaren üç yıl süre ile saklamakla yükümlüdür. Şu kadar ki, evrakın geri alınması müvekkile yazı ile bildirilmiş olduğu hallerde saklama yükümlülüğü, bildirme tarihinden itibaren üç ayın sonunda sona erer." hükmü uyarınca avukatların belge saklama yükümlülüğünün 3 yıl olduğu hatta müvekkile belgelerinin alınması konusunda ihtarda bulunulduğu takdirde bu yükümlülüğün 3 ay sonra ortadan kalktığı tartışmasız olup getirilmesi istenen 5 yıl süre ile belge saklama yükümlülüğünün avukatlık mevzuatına aykırılık teşkil ettiği açıktır.

Hatta müvekkil iş devam ederken veya hitamında avukatın tüm dosya ve belgelerini -vekaletname aslı da dahil olmak üzere- talep ettikleri takdirde avukat teslimle yükümlü olup bu durumun tek istisnası ücret vs. için kanunda kendisine verilen hapis hakkının kullanılmasıdır. Aksi halde avukatın belge dosya teslim etmemesi sorumluluğunu doğurmaktadır.

Karapara aklama suçunun temelini oluşturan şüpheli işlemin tespitinde kolluğun uzmanlığı dikkate alındığında ve devamlı bilgi verme yükümlülüğü bulunan kurum ve kuruluşlar da göz önüne alındığında avukata yüklenilmek istenen saklama yükümlülüğüne gerek bulunmadığı açıkça ortaya çıkmaktadır.

Sonuç

Avukatların yükümlüler grubuna dahil edilmesinin başlıca nedeni olarak ileri sürülen FATF Kırk Tavsiyelerinde hakkımızdaki muafiyet açıkça ortadayken ve 4208 sayılı kanununun 5. maddesinde yer alan "Kurul ve diğer yetkililerce kendilerinden

KARAPARA
AKLANMASININ
ÖNLENMESİ
VE
AVUKATLAR

bilgi ve belge istenilen gerçek ve tüzel kişiler, savunma hakkına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla özel kanunlarda yazılı hükümleri ileri sürerek bilgi ve belge vermekten imtina edemezler.” hükmü ile aynı doğrultudaki Karaparanın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 sayılı kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik’in 7. maddesinin 2. fıkrasında yer alan *“Başkanlık ve inceleme elemanlarınca kendilerinden bilgi ve belge istenilen gerçek ve tüzel kişiler, savunma hakkına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, özel kanunlarda yazılı hükümleri ileri sürerek bilgi ve belge vermekten imtina edemezler.”* düzenlemede dahi lehe hüküm mevcutken avukatlara getirilmek istenen hukuki dayanaktan yoksun ve hayatın olağan akışına aykırı tüm yükümlülükleri kabul etmemize olanak bulunmamaktadır.

KARAPARANIN AKLANMASININ ÖNLENMESİ VE AVUKATLAR

KARAPARA
AKLANMASININ
ÖNLENMESİ
VE
AVUKATLAR

Bilineceği gibi, yürürlükte bulunan 2001 tarihli Kara Paranın Aklanmasının önlenmesine ilişkin AB Direktifi (2001/97/EC) ile kara para aklama suçunun kapsamı genişletildiği gibi şüpheli işlem bildirim yükümlülerinin kapsamını da genişletilmiştir. Bu bağlamda avukatlar, denetçiler, muhasebeciler, noterler, kumarhaneler ve emlak işleriyle uğraşanlar da bu kapsama dahil edilmiş bulunmaktadır.

Bu Direktif'e karşı, şüpheli işlem bildirim yükümlüleri arasına katılan avukatlar ve bağlı buldukları meslek kuruluşlarmca, duyulan endişeler dile getirilmiştir.

Avrupa Birliği avukatlar organizasyonu ve Avrupa düzeyinde en üst meslek kuruluşu olan CCBE(Council of Bars and Law Societies of Europe)(Avrupa Barolar ve Hukuk Dernekleri Könseyi) avukatların şüpheli işlem bildirme yükümlülüğünün;

- Avukatların bağımsızlığını tehdit ettiği gibi,
- Temel haklar kapsamında sayılan hukuki temsil ve yardımın da tehdit ettiği hususunu,

Avrupa Komisyonu'na bildirmiş, bu Direktif ile avukatların ve müvekkillerinin temel haklarının tehdit altında olmasının sonucunda şahısların devlet yetkililerine "ihbar" edilme endişesi ile hak aramaktan vazgeçeceğini vurgulamıştır.

CCBE, avukatların yasal düzenlemeye tabi bir mesleğin üyeleri olmaları nedeni ile hukukun üstünlüğünün sağlanmasının yanı sıra kanunların uygulanmasını ve uyulmasını sağlamakla görevli oldukları hususunu AB Komisyonu, Könseyi ve Parlamentosu'nun dikkatine sunmuştur. Bu bağlamda, CCBE avukatların bu yükümlülük kapsamından çıkarılmasının gerekliliğine dikkat çekmiş bulunmaktadır.

Diğer taraftan, Avrupa Parlamentosu Raporörü Sayın Hartmut Nassauer de mesleki sır saklama yükümlülüğü altın-

da bulunan avukatların şüpheli işlem bildirim yükümlülüğü kapsamında olmaması gerektiğine değinerek Direktif'te bu doğrultuda değişiklik yapılması gerektiğini ifade etmiştir.

Nitekim avukatlara getirilen şüpheli işlem bildirim yükümlülüğü meslek sırrı kavramına aykırı olduğu gibi avukat müvekkil ilişkisini de zedeler niteliktedir. Kaldı ki, ihbar niteliğinde olan şüpheli işlem bildirimünün hem Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6, Avrupa Birliği'ni Kuran Antlaşmanı 6/2 ve Temel Haklara ilişkin Beyanname'nin 8/2 bölümüne aykırılık teşkil ettiği Belçika Barolar Birliği'nce ileri sürülmüştür.

Tüm bu itiraz ve argumanlara rağmen, avukatlara şüpheli işlem bildirim yükümlülüğü getiren ve AB üyesi ülkelerin 15 Haziran 2003 tarihine kadar ulusal mevzuatlarına dahil etmesi zorunluluğu bulunan İkinci Kara Paranın Aklanmasının Önlenmesine ilişkin Direktif (2001/97/EC) hemen hemen tüm AB üyesi ülke tarafından benimsenmiş, ulusal mevzuatlarında bu doğrultuda değişiklikler yapılmıştır.

Bilindiği gibi AB müktesebatı (*acquis communaiter*) Avrupa Birliği üyesi ülkeler tarafından mevzuatlarına uyarlanması zorunlu bulunan yasal düzenleme olup Direktifler de bu kapsamda bulunmaktadır. Ülkemiz ise henüz AB üyeliğine aday bir ülke konumunda olup, Tarama süreci 3 Ekim 2005 tarihinde başlamış bulunmaktadır. Diğer bir ifade ile henüz müzakere süreci başlamamıştır. Tarama süreci ve müzakere süreci sonunda temel düzenlemelerimizde tam uyumlaşmanın gerçekleşeceği tartışmasızdır. Kaldı ki, Türkiye Ulusal Program takvimi ile bağlı bulunmaktadır. Bu bağlamda, 4208 sayılı kanuna ilişkin yönetmelik ile yapılması düşünülen değişiklik ile avukatların yükümlü grubu içinde sayılmaması gerektiği düşünülmektedir. Zira, bu aşamada henüz tam istikrara kavuşmamış ve AB üyesi ülkelerce dahi eleştirilen ve uygulanmaması için girişimlerde bulunulan "avukatların şüpheli işlem bildirim" yükümlülerine dahil edilmesinin meslek sırrı, temel hak ve hürriyetlere aykırı olması yanında mevzuatımızda bu yönde bir değişiklik yapılmasının bu aşamada erken olduğu düşünülmektedir.

BAZI AB ÜYESİ ÜLKELER UYGULAMASI

AVUSTURYA:

Avusturya'da İkinci Direktif 29.10.2003 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Avukatlık Kanunu'nda da bu doğrultuda değişiklik yapılmış olup avukatlar şüpheli işlem bildirim yükümlülüğüne girmiştir.

BELÇİKA:

İkinci Direktif Belçika'da da yürürlükte bulunmaktadır. Avukatlar kimlik tespiti ile yükümlü olup kimlik tespiti yapılamıyorsa hizmet sunulmayacaktır.

HIRVATİSTAN:

1.1.2004 tarihli Kara Paranın Aklanmasının Önlenmesi Kanunu ile İkinci Direktif yürürlüğe girmiştir. Söz konusu kanunun 9. maddesi uyarınca avukatlar, hukuk firmaları (şirket halinde faaliyet gösteren bürolar) ve noterler şüpheli işlem bildirimleriyle yükümlüdür.

KIBRIS:

İkinci Direktif Kara Para Aklama Faaliyetlerinin Önlenmesi Hakkında Kanun'da değişiklikle yürürlüğe girmiştir. Bu doğrultuda, bir avukat, müvekkilinin kara para aklama faaliyetine karıştığını biliyor veya şüpheleniyor ise bildirimde bulunmak zorundadır.

ÇEK CUMHURİYETİ:

Çek Cumhuriyeti de İkinci Direktifi uygulamaktadır. Bir avukat kendisine danışılan işle ilgili olarak suç işlendiği veya kara para aklandığı şüphesi içinde ise bu şüphesini bildirmekle yükümlüdür.

DANİMARKA:

İkinci Kara Para Aklama Direktifi yürürlükte bulunmaktadır. Avukatlar müvekkilleriyle ilgili ve onlar adına, gayri-

KARAPARA
AKLANMASININ
ÖNLENMESİ
VE
AVUKATLAR

KARAPARA
AKLANMASININ
ÖNLENMESİ
VE
AVUKATLAR

menkul alım satımı, paralarının yönetimi, banka hesabı açma işlemleri yaparken, yatırım hizmetleri sunarken bu işlemin kara para aklama ve terörizmin finansmanı şüphesini duyarsa araştırma yapmakla yükümlüdür, şüphe giderilemezse Baş Savcılığa bildirimde bulunulur ve bildirim yapıldığı kadar işlemler durdurulur.

FINLANDIYA:

Finlandiya İkinci Kara Para Aklama Direktifini Kara Paranın Aklanmasının Önlenmesine İlişkin Kanuna uyarlamıştır. Bu bağlamda, avukatlar ve profesyonel olarak hukuki hizmet sunanlar müvekkillerine sundukları hizmetin kara paranın aklanması ile irtibatlı bir işle ilgili olduğu şüphesini duyarlarsa yetkililere şüpheli işlem yapmak zorundadırlar. Anılan Kara Para Kanunu'nun 3. maddesine göre avukatlar şüpheli işlemleri bildirmekle yükümlü olanlar arasında sayılmıştır. Bu yükümlülük özellikle müvekkil adına yapılan gayrimenkul, şirket ve menkul kıymet alım satımları, şirket kurma, yönetme, fon yönetimi ile ilgili hizmetlerin sunulması ile ilgili işlerde asıldır.

FRANSA:

İkinci Direktif Fransa'da uygulanmakta olup bu doğrultuda ilgili pek çok kanunda değişiklik yapılmıştır. Fransa'da bir avukat müvekkili adına gerçekleştirdiği; gayrimenkul alım satımı, fon yönetimi, menkul kıymet ve diğer kıymetlerin yönetimi, mevduat hesabı, menkul kıymet hesabı açılıp kapanması, şirket kurulması, yönetim ve işletilmesi, yabancı şirket kurulması işlemleri esnasında saptadığı şüpheli işlemleri bildirmek zorunda bulunmaktadır.

ALMANYA:

Almanya'da İkinci Direktif uygulanmakta olup kara paranın aklanmasının önlenmesi kapsamında bulunan kanunlarda da bu bağlamda değişiklikler yapılmış bulunmaktadır.

Bir avukat veya hukuk danışmanı verdiği hizmet nedeniyle müvekkilinin kara para aklama işlemleri ile irtibatı olduğu şüphesini duyuyorsa, işlem EUR 15.000 altında kalsa bile, bağlı bulunduğu baro birliğine şüpheli işlem bildirişiyle yükümlü bulunmaktadır. Eğer avukat hukuk danışmanlığının kara paranın aklanması için yapıldığını anlarsa, meblağ ne olursa olsun bildirim yükümlülüğü bulunmaktadır. Diğer taraftan, avukat kimlik tespiti yapamıyorsa hizmet vermekten kaçınabilir.

YUNANİSTAN:

İkinci Direktif henüz uyarlanmamıştır. Bu nedenle, Avrupa Komisyonu Ekim 2005 tarihinde konuyu Avrupa Adalet Divanı'na götürmüş bulunmaktadır.

Yunanistan İkinci Direktifi uyarlamadığı için henüz avukatların bildirim yükümlülüğü bulunmamaktadır.

MACARİSTAN:

Kara Paranın Aklanmasının Önlenmesi Kanunu ile İkinci Direktif uyarlanmıştır. Eğer bir işleme ilişkin bilgi, olay ve kanıtlar kara paranın aklandığına işaret ediyorsa bildirim yükümlülüğü bulunmaktadır. Avukatlar üyesi buldukları bölgesel barolara bildirimde bulunmakla yükümlü bulunmaktadırlar.

İTALYA:

İkinci Direktif İtalya'da uyarlanmış bulunmaktadır. Bir avukatın verdiği hizmet EUR 12.500 üzerinde ve kara para şüphesi içeriyorsa avukatın doğrudan İtalya Kambiyo Bürosu'na bildirim yükümlülüğü bulunmaktadır. Ayrıca, avukat müvekkiline gayrimenkul alım satım işlemlerinde yardım etmiş, fon, menkul kıymet ve paralarını yönetiyor ise, müvekkil adına banka hesabı açıp kapatıyorsa, şirket kurma, işletme ve yönetimi konusunda hizmet veriyorsa ve sözü edilen bu hizmetler esnasında kara para aklandığı şüphesini duyuyorsa bildirimde bulunmak zorundadır.

Bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyen avukat EUR 500 ila 25.000 arasında para cezasına çarptırılır.

İSPANYA:

İspanya'da İkinci Direktif uyarlanmış, konuyla ilgili yasal düzenlemelerde gerekli değişiklikler yapılmış, bu doğrultuda avukatlar şüpheli işlem bildirmekle yükümlüler listesine girmişlerdir. Bu bağlamda, avukat müvekkili adına gerçekleştirildiği gayrimenkul alım satım işlemleri, banka hesabı açılıp kapanması, şirket kurulması gibi hizmetlerin kara para aklama şüphesi içerdiğini saptarsa bildirimde bulunmak zorundadır.

İNGİLTERE:

İkinci Direktif uygulanmakta olup Ceza Kanunu ve ilgili düzenlemelerde bu doğrultuda değişiklik yapılmış bulunmaktadır. İngiltere'de denetlenen sektörde hizmet verenler şüpheli işlem bildirimleriyle yükümlü bulunmaktadır. Hali hazırda bu düzenleme mali hizmetler sektöründe faaliyette bulunan, danışmanlık yapan avukatları kapsamaktadır. Bu bağlamda, mali danışmanlık hizmeti, gayrimenkul danışmanlığı hizmetleri sunan avukatlar şüpheli işlem bildirimleriyle yükümlü bulunmaktadır.

**MALATYA ÇOCUK
YUVASINDA YAŞANAN
OLAYLARLA İLGİLİ
YAPILAN ÇALIŞMALAR**

**Malatya Çocuk Yuvasında Yaşanan Olaylar Nedeniyle
Çocuk Hakları Komisyonuna Değerlendirme Raporu
23.11.2005 günlü 2856 Sayılı Yazı ile Devlet Bakanlığına
Sunulmuştur**

KOMİSYON YAZISI

MALATYA
ÇOCUK
YUVASINDA
YAŞANAN
OLAYLARLA İLGİLİ
YAPILAN
ÇALIŞMALAR

Malatya Çocuk Yuvası'nda yaşanan olaylarla ilgili olarak sürekli değinildiği gibi bu ne münferit bir olay ne de "*insanın bulunduğu yerde şiddet kaçınılmazdır*" sözleri ile açıklanabilir. Bu olayın münferit olmayıp, yıllardır bilinen bir sorunun parçası olduğuna dair veriler ekli raporda yer almaktadır.

Malatya Çocuk Yuvası'nda, Malatya Barosu Çocuk Hakları Komisyonu'nun yaptığı incelemelerde kurumda bir odada 16 çocuğun kaldığı, bakıcı annelerin ihale usulü ile işe alındığı ve ihalede Devlet İhale Kanunu'nda yer alan asgari ilkokul mezu- nu olma koşulunun aranmadığı, kısacası kurumun personel ve fiziksel kapasitesinin yetersiz olduğu saptanmıştır.

Bu saptamalar, olayın personel hatasının ötesinde idarenin objektif sorumluluğu çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Nitekim olay sonrasında da çocukları koruyucu tedbirlere başvurulamamış, çocuklar günlerce basın ve ziyaretçi akınına maruz bırakılmışlar, bir başka şehre nakledilmişlerdir. Kuruluşta uygulanan şiddetin ortaya çıkmasından sonrasında yaşananlar da çocuklar açısından ih-

mal ve istismar göstergeleridir. Bu açıdan bakıldığında gerek kuruluşlarda çocukların şiddete karşı korumasız kalışlarının nedenleri, gerek şiddet eylemleri, gerekse bunun ortaya çıkmasından sonra çocukların maruz bırakıldıkları taciz, çocuklara yönelik hizmetlerin işin uzmanları tarafından verilmediğini ve yönetilmediğini göstermektedir.

Görüntülerin yayınlanması sonrasında Malatya Barosu Çocuk Hakları Merkezi üyeleri konu ile ilgili bir çalışma grubu oluşturarak hem yetkililer ile görüşme yaparak, olay yerinde incelemelerde bulunarak konuyu araştırmış hem de çocukların etkili bir hukuki yardım hizmetinden yararlanabilmelerini sağlamak üzere kendilerine avukat atanması sağlanmıştır. Bu önemli bir gelişmedir, çünkü önceki vakalarda çocukların temsilcileri kurum avukatları tarafından yapıldığından tam bir hukuki yardım sağlanamamaktaydı. Malatya'da yapılan hukuki yardım bu açıdan önemli bir ilk olmuştur. Öte yandan çocukların yanında SHÇEK dışındaki kurumlarda görevli psikologların bulunması ve onlardan destek almaları da baronun girişimi ile sağlanmıştır.

Ekteki Rapor bu çalışmalarda elde edilen bilgileri ve değerlendirmeleri içermektedir.

Olay sonrasında Başbakan ve Bakan tarafından yapılan açıklamalarda yer alan çözüm önerileri de ne yazık ki, çocuk istismar ve ihmali önlemeye yönelik değildir. Korunma gereksinimi olan çocuklarla ilgili hizmetlerin organizasyonunda en önemli sorun, aile yanında destekleme hizmetlerinin yetersizliği, kurum bakımının yaygınlığı ve bu bakım türünde fiziksel koşulların ve personelin niceliksel ve niteliksel yetersizliğidir. Şiddetin azaltılması için bu sorunlara çözüm bulunması gereklidir ama yeterli değildir. Çünkü her bir alternatifte de ihmal ve istismar riski bulunmaktadır. Sırasıyla bakarsak;

- Aile yanında bakım desteklenmelidir, ancak bu sadece aileye maddi yardımda bulunmakla sağlanamaz. Ailenin çocuk bakımı, öfke kontrolü, madde bağımlılığında tedavi, işsizlik

gibi sorunlarının çözümü için danışmanlık, eğitim ve benzeri destekleri alması ve aile içinde bakımın da izlenmesi gerekir.

- Aile dışında bakım ailenin çocuk için ciddi bir tehlike oluşturduğu durumlarda söz konusu olmalıdır. Bunun için de kurum bakımına alınan çocukların koşullarının iyi değerlendirilip değerlendirilmediğinin de izlenmesi gerekir.

- Koruyucu aileler ve evlat edinenler için de sağlam kriterler geliştirilmeli, iyi bir araştırma yapılmalı ve sonucu izlenmelidir.

- Aile yanına yerleştirilememiş çocuklar için kurum bakımı gündeme gelmeli o durumda da kurum ve bu kurumlarda çalışacak personel için standartlar geliştirilmeli ve bu kurumlar ciddi biçimde denetlenmelidir.

Şiddetin önlenmesi ancak yeterli ve uzman personel ve her bakım türünün uygulanmasının takip edilmesi, denetlenmesi ve şiddetle mücadele konusunda istikrarlı bir tutum benimsenmesi ile mümkündür.

Ayrıca şiddete 0 (sıfır) tolerans anlayışının benimsenmesi gerekmektedir. Bu anlayış, her şeyden önce tüm sorumluların özellikle objektif sorumluluk esaslarına göre sorumluların da saptanmasını ve cezalandırılmasını gerektirir. Bu bakımdan Malatya sonrasında yapılacak idari ve adli soruşturmaların hukuk camiasınca takibi büyük önem taşımaktadır.

Malatya sonrasında başka kurumlarda da çocuk ihmal ve istismar ihtimalini gösteren vakaların ortaya çıkmış olması, öte yandan bu konularla ilgili haberlerin yasaklanmış olması da izleme görevinin önemini göstermektedir.

Çocukların mağduru veya faili oldukları olayların, onların kimliklerini deşifre edecek biçimde yayınlanması yasak olmakla birlikte, çocuklara yönelik ihmal istismar vakalarının yayınlanmasının yasaklanması toplumun bu kurumlarda yaşananlar hakkında bilgi edinmesi ve çözüm üretme sürecine katılmasını engeller niteliktedir.

Denetleme konusunda çoklu bir yapıya ihtiyaç vardır. Bunlardan bir tanesi kamu vesayeti kurumudur. Bakım hizmeti veren kurumdan bağımsız bir kamu vesayeti kurumu oluşturulmadıkça, çocukların haklarının tam olarak korunduğundan asla emin olamayız. Bu sistemin geliştirilmesi için Fransa, İsviçre, Almanya gibi ülkelerdeki teşkilatlar incelenebilir.

İdari denetim yanında, Fransız ve Avusturya sistemlerinde bulunan adli makamların denetim yetkisi de çocukların buldukları kurumlarda standartlara uygunluğun sağlanması bakımından büyük önem ifade etmektedir. Çocuk hakkında bir kuruma yerleştirme kararı veren bir mahkeme bu kurumun çocuk hakkındaki uygulamalarını denetleme yetkisine sahip kılınmalıdır.

Aynı zamanda bağımsız bir denetleme mekanizması olmadan da çocuklara yönelik hizmetlerin onların yararlarını koruyacak ve haklarına saygılı bir biçimde yerine getirildiğinden emin olamayız.

Bu olaylar, Baroların Çocuk Hakları Merkez ve Komisyonları'nın üyeleri arasında bir süreden beri tartıştığımız çocukların bakım ve gözetimlerinin yapıldığı kurumlarda bağımsız denetim organının oluşturulması konusunun ne kadar önemli olduğunu görmemizi sağlamıştır.

Bağımsız izleme kurullarının oluşturulmasını öngören BM *İşkenceye ve Diğer Zalimane, İnsanlık Dışı veya Onur Kırıcı Muamele veya Cezaya Karşı Sözleşmeye İhtiyari Protokol*'ün Türkiye Cumhuriyeti adına 14 Eylül'de imzalanmış olması - Sözleşme'nin yürürlüğe girmesi için henüz 20 imzacı devletin tamamlanması bekliyor olsa da - bağımsız izleme kurullarının oluşturulması konusunda hükümetin iradesini gösterir bir dayanak oluşturmaktadır.

Türkiye Barolar Birliği Desteğinde Barolar Çocuk Hakları Merkez ve Komisyonları üyelerinin yaptığı hazırlık sonucunda bağımsız izleme kurulları için şöyle bir model önerisi oluşmuştur:

Kurulların amacı: Çocuklara bakım ve gözetim hizmeti veren kuruluşlarda, hizmetin standartlarının ve uygulamanın çocuk hakları ve yararına uygunluğunu sağlamak üzere denetim faaliyetlerini yürütmektir.

Kurulların oluşma biçimi: Kurullar her ilde il barosunun, tabip odasının, psikologlar derneğinin ve adli tıp uzmanları derneğinin, pediatristler derneğinin ve sosyal hizmet uzmanları derneğinin yeterli sayıda (ilin kuruluş ve çocuk sayısına bağlı olarak belirlenecektir) üyelerinden oluşur.

Kurullarda yukarıda belirtilen uzmanlık dernekleri temsilcileri dışında resmi veya sivil hiçbir kurum ve kuruluş temsilcisi bulunamaz.

Kurullarda görev alacak kişilerin çocuklarla ilgili alanlarda deneyimli olması; çocuklara karşı suçlar, cinsel bütünlüğe karşı suçlar ya da bir başkasına karşı şiddet kullanmayı gerektiren suçlar bakımından sabıkasının bulunmaması şartı aranır.

Kurulların görevi: Çocuklara bakım ve gözetim hizmeti veren kuruluşlarda, hizmetin standartlarının ve uygulamanın çocuk hakları ve yararına uygunluğunu sağlamak üzere

- Kurumları gezmek, çalışanlarla ve çocuklarla görüşmek,
- Denetimlerinin raporunu yazmak,
- Denetimde tespit edilen aksaklıkların giderilmesi için ilgili kurum ve kuruluşları uyarmak,
- Denetim sonuçları hakkında kamuoyunu bilgilendirmek,

Kurulların yetkileri: Denetim kurulu üyeleri;

- Her zaman önceden bildirim ve izin alma şartı aranmaksızın birlikte veya teker teker kuruluşlarda denetleme yapmaya,
- Kuruluş çalışanları ile ve çocuklarla teker teker veya

birlikte, başkalarınca duyulmayacak biçimde görüşme yapmaya,

- Hekim üye gerektiğinde ihmal veya istismar edilme şüphesi bulunan çocuğu muayene etmeye,

- Yaptıkları denetimler sonucunda tespit ettikleri aksaklıkların giderilmesini ilgili kurum ve kuruluşlardan talep etmeye ve bu talep sonrasında yapılan işlemleri sormaya,

- Suç unsuru bir durumun varlığı halinde bunu adli makamlara ihbar etmeye,

- Kamuoyunu bilgilendirme amacıyla yazılı veya sözlü açıklama yapmaya,

yetkilidir.

Yukarıda çalışma esasları ile ilgili detayları çıkardığımız, bu yapının oluşması için öncelikle bu çalışmayı illerinde örgütleyebilecek Baroların belirlenmesine gereksinim bulunmaktadır. Bu tespit hem üyeler aracılığı ile hem de Başkanlar düzeyinde yapılacak girişimlerle gerçekleştirilebilir.

Aynı zamanda Türkiye Tabip Odası, Psikologlar Derneği, Adli Tıp Uzmanları Derneği, Türk Pediatri Derneği (Federeasyonu) ve Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Başkanlıkları düzeyinde de girişimde bulunulmasına gereksinim bulunmaktadır.

Bu kuruluşlar arasında fikir birliği elde edildiğinde iller düzeyinde kurul temsilcilerinin adlarını ve bağımsız kurulların çalışma esaslarını içeren bir dilekçe ile Başbakanlık nezdinde girişimde bulunulmasını ve bir protokol veya izin biçiminde olmamakla birlikte yetkileri ve yetkilileri gösterir bir yazı alınmasının yararlı olacağı düşünülmüştür.

Bu tespit yapılırken, kurulların bağımsız olabilmesi için çalışma biçimleri, isim belirleme gibi yetkilerin kamu kuruluşları elinde olmaması, buna karşı resmi kuruluşlara girerken ve

çalışma yaparken zorlukla karşılaşmamak ve olası kötü niyetli girişimleri -karışmaları engellemek için resmi bir yetki belgesine sahip olunması gerekliliğinden hareket edilmiştir.

Öngörülen sistemin hem çocuğun yararı ve haklarının korunmasında toplumsal sorumluluğumuzu üstlenmek bakımından hem de sivil toplumun toplumsal hizmetlerin sunulmasını izlemede sorumluluk üstlendiği bir ilk örneği oluşturmak bakımından çok önemli bir adım olacağı inancı ile görüşünüzü saygı ile sunarız.

MALATYA
ÇOCUK
YUVASINDA
YAŞANAN
OLAYLARLA İLGİLİ
YAPILAN
ÇALIŞMALAR

Türkiye Barolar Birliği Desteğinde Barolar Çocuk Hakları Merkez ve Komisyonları üyelerinden oluşan bir temsilci grubu tarafından hazırlanmıştır.

Eki :

1- Genel Değerlendirme Raporu

MALATYA ÇOCUK YUVASINDA YAŞANANLAR -NEDENLERİ VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

GENEL DEĞERLENDİRME RAPORU

Giriş

Malatya Çocuk Yuvası'nda yaşanan olayların tekrarlanmasını önlemek ancak bunları ortaya çıkartan sebepleri doğru saptamakla mümkün olacaktır. Bu nedenle çözüm üretmeye yönelik çalışma yaparken öncelikle yakın geçmişte yaşanan olayları incelemek gerekmektedir.

Böyle bir inceleme yapıldığında çocuk yuvalarında şiddet ve benzeri olayların olma riskinin çok önceden kendini gösterdiği anlaşılmaktadır.

01.04.2003 tarihinde SHÇEK faaliyetlerine ilişkin Devlet Denetleme Kurulu'nca bir inceleme yapılarak hazırlanan raporda personel yetersizliği sebebiyle hizmetlerin yeterince verilemediği tespit edilmiş ve saptanan sonuçlardan biri şu şekilde ifade edilmiştir: *“Kurumun amaç ve hedeflerinde sapma baş göstermiş, mesleki açıdan sosyal hizmet ağırlıklı olması gereken çalışmaların yerini daha çok yönetsel iş ve işlemler almıştır.”* Bu raporda ayrı zamanda koğuş sistemi, kuruluşlarda kapasite fazlası çocuk bakımı, uzman personel yetersizliği gibi sorunlar da dile getirilmiştir.

Basın organları incelendiğinde son 18 ay içerisinde Malatya Çocuk Yuvasından önce İzmir Urla Barbaros Çocuk Köyü, Bornova Erkek Yetiştirme Yurdu, Erzurum Kız Yetiştirme Yurdu, Küçükyalı Çocuk Yuvası gibi çeşitli kuruluşlarda şiddet ve taciz iddialarının gündeme geldiği görülmektedir.

Bu olaylarla ilgili Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde verilen soru önergeleri ve cevapları ise şunları göstermektedir:

- Şiddet uyguladığı saptanan ve bu nedenle hakkında ceza soruşturması devam eden ve disiplin soruşturması sonucunda maaştan kesme cezası verilen bakıcı anne bir başka kurumda görevlendirilmiş. 1.4.2005 tarihli soru önergesi
- Bornova Erkek Yetiştirme Yurdu'nda sorun çıkmadan 6 ay önce kurumun kapasite fazlası ile çalıştığı soru önergesi ile dile getirilmiş ancak sonuç engellenememiş
- Son iki yıl içerisinde kuruluşlardaki personel sorunları, kuruluşlardaki fiziksel ve cinsel taciz olayları defalarca gündeme getirilmiştir. (Bkz., I. Bölüm Soru Önergeleri)
- Çocukların kurumdan kaçma oranlarına bakıldığında 2001 yılında 140 olan kaçan çocuk sayısı, 2002 yılında 151, 2003 yılında 530 olmuştur.
- Urla vakasından sonra diğer 84 kurumda da risk bulunduğu dile getirilmiş ve denetim yapıp yapılmadığı sorulmuş ve yılda bir bütün kuruluşların denetlendiği cevabı verilmiş

olmasına karşın. 01.11.2005 tarihli gazetelerde yer alan haberlere göre Meclis İnsan Hakları Komisyonu başkanı Sayın Mehmet Ali Elkatmış Malatya Çocuk Yuvası'nın son 5 yıl içinde denetlenmediğini bildirmiştir.

MALATYA
ÇOCUK
YUVASINDA
YAŞANAN
OLAYLARLA İLGİLİ
YAPILAN
ÇALIŞMALAR

Bütün bunlara ek olarak Malatya sonrasında da olayların devam ettiği, Erzurum Çocuk Yuvası'nda bir bebeğin öldüğü, Şanlıurfa Kız Yetiştirme Yurdu'nda 7 kızın kaçtığı görülmektedir.

Bu rapor, Malatya olayı çerçevesinde çocukların korunması amacıyla hizmet veren yurt ve yuva sistemine ilişkin sorunlara bütünlüklü bakabilmeyi hedeflemektedir. Raporun birinci bölümünde, Malatya Çocuk Yuvası'nda yaşanan sorunlar; ikinci bölümünde yurt, yuvalarda yaşanan sorunlar ile kurum bakımından kaynaklanan sorunlar dile getirilmektedir. Üçüncü bölümde yapılması gerekenlere ilişkin önerilerimiz yer almakta, son bölümde de baroların konu ile ilgili rollerine ilişkin bir değerlendirme bulunmaktadır. Ayrıca rapor ekinde raporda atıf yapılan basında yer alan haberlere ve TBMM'de verilen soru önergeleri özeti yer almaktadır.

I. Malatya Çocuk Yuvasında Yaşanan Sorunlar

SHÇEK'e bağlı Malatya Çocuk Yuvası ile ilgili Deşifre Programının yayımından bir gün sonra Malatya Barosu Çocuk Hakları Komisyonu üyelerinin konu ile ilgili çalışmaları kapsamında İl Cumhuriyet Savcısı ve SHÇEK İl Müdürü ile yaptıkları görüşmeler ve incelemelerden hareketle hazırladıkları rapora göre Malatya Çocuk Yuvası'na ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

Yuvada bulunan toplam 40 çocuğun dağılımı şöyledir:

0 - 2 yaş grubundan 10 çocuk bulunuyor. Bunlardan 5'i kız, 5'i erkek çocuğu.

3 - 4 yaş grubundan 15 çocuk bulunuyor. Bunlardan 6'sı kız, 9'u erkek çocuğu.

5 - 6 yaş grubundan 15 çocuk bulunuyor. Bunlardan 1'i kız, 14'ü erkek çocuğu.

Bu çocukların 9'u üçerli gruplar halinde farklı anaokullarına gitmekte.

Yuvada kalan çocukların yurttaki kalış nedenlerine bakıldığında, üç neden bildirilmektedir:

• Ailelerin çocuklarına bakamayacak derecede yoksul olmaları. *Ekonomik yetersizlik.*

• Anne ve babanın ayrılması sonucu çocuklar üzerinde velayet hakkını kullanan tarafın ikinci bir evlilik durumunda çocuğu engel olarak görmesi veya çocuğa tek başına bakamaması. *Parçalanmış aile.*

• Evlilik dışı cinsel ilişki sonucu doğan çocuklar. *İstenmeyen bebekler.*

Bu çalışmada yuva çalışanları hakkında da bilgi alınmıştır. Yuvada kadrolu olarak çalışan profesyonellerin özellikleri:

1 müdür

2 öğretmen

3 hemşire

3 çocuk eğiticisi

1 Sosyal Hizmet Uzmanı

2 sözleşmeli çocuk eğiticisi (çocuk gelişimi mezunu)*

2 kadrolu memur

3 kadrolu hizmetli

2 bekçi

Hizmet alımı yoluyla yuvada çalışan şirket elemanları:

1 kaloriferci (erkek personel)

2 temizlikçi (kadın personel)

6 bakıcı anne (Eğitim düzeyi standardı yok. Okuma yazma

bilen olduğu gibi, bilmeyen ve ya ilkökul mezunu olmayanlar da var.)

Vali yardımcısı ile yapılan görüşmede SHÇEK'in ihale yoluyla yaptığı hizmet alımı yaptığı ve ihalede en ucuz fiyatı verenin tercih edildiği bildirilmiştir. Hizmet alımı kapsamında özel şirketlerden bakıcı anne, temizlikçi, kaloriferci gibi elemanların alındığı, ihalede de kaç bakıcı anne, kaç temizlik görevlisi veya diğer görevlilerin alınacağı belirlendiği, bakıcı annelerin ve diğer görevlilerin nitelikleri hakkında bir standart olmadığı ortaya çıkmıştır.

Devlet İhale Kanunu, alınacak personelin en az ilkökul mezunu olma şartını getirirken, SHÇEK'nun yaptığı ihalede bu şarta uyulmamış olduğu anlaşılmaktadır.

Personelin günlük nöbet sistemi ile çalıştığı ve nöbete meslek grubu personeli olan öğretmen, sosyal hizmet uzmanı ve hemşirelerin de kaldığı bildirilmiştir.

Yuva tek katlı olup bir de bodrum katı mevcuttur, bahçesi bulunmaktadır. Yuvada yatakhane olarak kullanılan 3 oda bulunmaktadır. Bu odalardan ikisi 16 yataklı, bir tanesi ise 0-2 yaş grubuna ait 9 yataklıdır. 16 yataklı iki odanın yanında, çocukların televizyon izledikleri ve oyun oynadıkları anlaşılan içinde oyuncakların ve ikişer kanepenin bulunduğu odalar mevcuttur.

SHÇEK İl Müdürü olarak olaydan sonra atanan Suat Yalçınsoy ile yapılan görüşmede; SHÇEK İl Müdürlüğü bünyesinde 7 sosyal hizmet uzmanı bulunduğu, 0-6 yaş grubu çocuk yuvasının fiziki koşullarının yetersiz olduğu, koğuş sisteminden oda sistemine geçilmesi gerektiği, 13-18 yaş grubu kız yurduunun oda sistemine geçilmesine başlanıldığı, personelin hak ve sorumluluklarını bilmesi yönünde eğitim alması gerektiği, yuva çocuklarının da kendi haklarını anlayabilecekleri şekilde eğitim alması gerektiği ve bu konuda Baro Çocuk Hakları Komisyonu'ndan uzun vadeli olarak çalışmaya hazır olduğu bildirilmiştir.

01.11.2005 tarihinde ikinci kez yuvaya yapılan ziyarette psikologlar, pedagoglar ve İnönü Üniversitesi'nden gelen planlama uzmanları ile Malatya İkinci Ordu Komutanları'nın görevlendirdiği askerler ile yuvanın fiziki iyileştirilmesi yönünde çalışmaların başlatıldığı görülmüştür.

Yapılan görüşmeler ve Baro Çocuk Hakları Komisyonu'nun izlenimleri sonucu belirlenen sorunlar şunlardır:

- SHÇEK kurum olarak STK'lara kapatıldığı için yeterli denetim sağlanamamakta, kurum müfettişlerinin raporları sorunları yansıtamamaktadır. Denetimin sürekliliği sağlanamamaktadır.

- Kurum bünyesinde çalışanlara, çocuk hakları, çocuk psikolojisi ve çocuk gelişimi hakkında yeterli pedagojik, psikolojik ve sosyal eğitim verilmemektedir.

- Kurum bünyesinde amir kadrosunda yer alan kişilerin seçilmesinde gerekli özen gösterilmemektedir. Bu alanda uzman sosyal çalışmacılar olmasına rağmen, siyasi kadrolaşma nedeniyle yetkin olmayan kişiler yönetici kadrosunda ve ya diğer görevlerde yer almaktadır.

- Devletin, Sosyal Devlet olma özelliği gereği yapılması gereken hizmetlerde taşeronlaşmaya gitmesi ve özel sektöre görev vermesi hizmetin kalitesini düşürmekte, bu alanda yapılan ihalelerde ortaya çıkan "ucuz hizmet" mantığı telafisi güç zararlar doğurmaktadır.

- Kurum bünyesinde yetişen çocuklar, toplumsal hayata uyum sağlayamamaktadır. Bunun nedeni çocukların gelişim döneminde yeterli ilginin ve psikolojik desteğin verilememesi, koğuş sisteminin yaygın olan sistem olması ve birçok faktör.

- SHÇEK bünyesinde uzman psikolog, pedagog ve sosyal çalışmacı eksikliği bulunmaktadır.

II. Çocuk Yuvaları - Yurtlarına Ve Kurum Bakımına İlişkin Sorunlar

MALATYA
ÇOCUK
YUVASINDA
YAŞANAN
OLAYLARLA İLGİLİ
YAPILAN
ÇALIŞMALAR

Malatya Çocuk Yuvası'nda yaşanan olaylar, çocuklara karşı şiddet sorunu ile birlikte kurum bakımını ve yurt ve yuvaların sorunlarını da gündeme taşımıştır. Bunlar birbiri ile ilintili pek çok sorunu ifade eder. Baroların çocuk hakları merkez ve komisyonlarının çeşitli vesilelerle dile getirdiği bu sorunları şu başlıklar altında toplanmalıdır:

1. Kurum bakımına alınacak çocukların belirlenmesinde izlenen politikalar yanlıştır.

Kurum tarafından verilen sayılarda, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'na bağlı çocuk yuvalarında 9 bin 542, yetiştirme yurtlarında ise 10 bin 253 kimsesiz çocuk ve gencin bulunduğu bildirilmektedir. Bu çocukların önemli bir bölümünün ailesi yanında bakılabilecek olan çocuklar oldukları da hem kurum yetkililerince hem de konunun uzmanlarınca dile getirilmektedir (Ekşi, Aysel, *Radikal* 16.2.2005). Kurum bakımındaki çocuk sayısının yüksekliği ve bu uygulamanın BM Çocuk Haklarına Dair Sözleşmesi'nde yer alan çocuğun ailesi yanında korunma hakkını ihlal ettiğine ilişkin değerlendirme BM Çocuk Hakları Komitesi'nin birinci sonuç gözlemleri raporunda da dile getirilmiş ve kurum bakımındaki çocuk sayısının azaltılması önerilmiştir.

2. Ailesinin koruması - bakımı dışında kalan çocuklar için dünyada terk edilmekte bulunan kurum bakımı modeli uygulanmaktadır.

SHÇEK'nun sonunda kabul ettiği gibi kurum bakımı zararlarının kanıtlanmasından sonra tüm dünyada terk edilmeye başlanmış bir modeldir. SHÇEK'nun kurum bakımının alternatifi gibi sunduğu ve iyileşme önerisi olarak gösterdiği

ev tipi bakım kurum bakımının alternatifi değil, bir türüdür. Yurt ve yuva tipi bakım kurum bakımının en kötü türüdür, SHÇEK'nun ev tipi dediği bakım ise kurum bakımının daha iyi bir modelidir. Ancak sonuçta kurum bakımındır. Geçiş dönemi için bu bakım tipine ihtiyaç olduğu kaçınılmazdır. Çocukun aile yanında korunması mümkün değilse öncelik koruyucu aile ve evlat edindirmeye verilmeli bunun da mümkün olmadığı durumlarda ev tipi bakım düşünülmelidir.

3. Koruma taleplerinde mahkemeler sadece bir onaylama makamı gibi hareket etmektedir.

Koruma kararları mahkemelerde alınmaktadır. Mahkemeler bu alandaki işlevlerini SHÇEK'nun koruma taleplerini onaylamaktan ibaret görmektedir. Halbuki, korunma kararının mahkemelerce alınması zorunluluğu, bu kararların hak ve özgürlüklere müdahale edici olması nedeniyle idarece verilemeyecek nitelikte olmasından kaynaklanır.

4. Çocukları koruyacak özerk bir kurum bulunmamasında, vesayet makamları da iyi işlememektedir.

Türk Medeni Kanunu'nun Velayet, Vesayet Ve Miras Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Tüzük, koruma altına alınan çocukların başkaca bir vasi bulunmaması halinde kurum idaresinin veya herhangi bir kimsenin vasi olmasını öngörmektedir. Kurum bakımına alınan çocuk için bakım hizmetinden bağımsız bir vesayet makamının olmaması, onun bakıldığı kurumda haklarının ihlali karşısında korumasız kalmasına neden olmaktadır. Örneğin bugüne kadar SHÇEK'da pek çok tecavüz, dayak, işkence iddiasına karşı Bakanlık aleyhine açılan herhangi bir davaya rastlanmamıştır. Çünkü bu tip olayın mağduru olan çocukların vasisi olan kurum idaresi çocukların vekili olarak kurum avukatlarını atamaktadır. Kurum avukatlarının da bağlı buldukları idareyi dava etmeleri beklenemeyeceğinden, bu olayların mağduru olan çocuklar idareye karşı dava haklarını bugüne kadar kullanamamışlardır.

5. Hizmetler ve personel için standartların bulunmaması, bilimsel kurallara uyulmamaktadır.

Bu tip hizmetler hakkında yapılan araştırmalar sonucunda bu hizmetlere ve personele ait standartlar geliştirilmiş olmakla birlikte, henüz SHÇEK bu standartları benimsememiş ve uygulamaya geçirmemiştir. Temizlik yapmak üzere görevlendirilen kişilere çocuk baktırmak da böyle bir anlayışın sonucudur. Dünya uygulamasında bu tür kurumlarda temizlik hizmetleri veya aşçılık için özel personel istihdamı yapılmamaktadır. Ev tipi bakım, bütün yaşamın orta gelirli bir ailede olduğu biçimde yürütülmesi demektir. SHÇEK, ev tipi bakıma geçtiği uygulamaları dahi kurum bakımına benzetmeye çalışmakta, örneğin yemek merkezi bir yerde pişmekte, ortak bir alanda yemekte veya oradan dağıtılmaktadır.

Malatya'daki olay sonrasında yapılan araştırmada Devlet İhale Kanunda yer alan ilköğretimi tamamlamış olma şartının dahi aranmamış olduğu tespit edilmiştir.

İl ve kurum müdürlerinin çoğu meslek elemanı değildir. Bu durum hem Malatya Çocuk Yuvası'nda yaşanan sorunlar sonrasında yapılan açıklamalarda, hem de ilgili Bakanlığın TBMM'ne verdiği cevaplarda görülmektedir.

6. Denetim, hizmeti veren kurumca yapılmaktadır.

Çocuklara bakım hizmeti veren kuruluşlar kendi kurumlarının denetlenmektedir. Bu da denetlemenin etkililiğini azaltmakta, işlevini yitirmesine neden olmaktadır.

7. Çocukların veya ilgililerin ulaşabilecekleri acil haberleşme sistemi etkili biçimde çalışmamaktadır.

Önce illerde kurulan ALO 183 Çocuk Hattı personel yetersizliği sebebiyle merkeze alınmıştır. Bu şekilde ulaşılması güç olan hattan gerekli desteğin alınması mümkün olamamaktadır.

8. Toplumsal alışkanlıklar ve siyasi iradenin kullanım biçimi şiddeti beslemektedir.

Çocukların kaldığı kurumlarda uygulanan şiddetin nedeni kurum bakımı değildir. Bu nedenle de Başbakan ve Bakanın çözüm olarak sunduğu ev tipi bakıma geçiş veya aileye döndürme uygulamaları, bu sorunun çözümü değildir. Kurum bakımının doğru olmadığı bir gerçektir, ancak bu sorununun biricik sebebi değildir.

Bir çocuk yetiştirme yöntemi olarak şiddetin kullanılması: Kurumlarda uygulanan şiddetin derinlerde yatan sebebi, toplumun genelinde şiddetin çocuk bakım ve yetiştirme yöntemi olarak kullanılmasıdır. Bu gerçek kurumda şiddeti mazur göstermenin bir gerekçesi olarak kullanılamaz, çünkü bu kurumlar şiddet vb. risklerden çocuğu korumak için kurulmuştur. Ancak soruna doğru çözüm bulunması için bu gerçeğin dikkate alınması gerekir.

Şiddeti mazur göstermeye çalışan söylemler: Bu toplum yıllardır kollukta şiddet ile, töre cinayetleri ile mücadele etmektedir. Şiddeti önlemenin yolu, şiddete sıfır toleranstır. Siyasilerin, kurum yetkililerinin şiddeti mazur gösteren söylemleri şiddetin en önemli nedenlerindedir.

Gerçek sorumluların cezalandırılmaması: Bugüne kadar kurumlarda meydana gelen olayların hiç birinde idare sorumluluğu üstlenmemiş ve hukuken de idarenin sorumluluğuna başvurulmamış olması, bu eylemlerin asıl sorumlusu olan ve önleme yetkisini elinde bulunduran kişilerin cezasız kalmasına neden olmuştur.

III. Çözüm Önerileri

Çocukların örselenmelerinin engellenmesi ve haklarının güvence altına alınabilmesi için ülkedeki bütün çocukların tüm ihtiyaçlarını dikkate alan ve riski ortaya çıkmadan önlemeyi hedefleyen bir çocuk koruma sisteminin yapılandırıl-

ması gerekmektedir. Bu sistem bir bilgi ağı oluşturulmasını gerektirir. Aynı zamanda çocuk ihmal ve istismarına duyarlı yaygın bir önleyici hizmetler bütünü oluşturulması ve bu kapsamda çocuk koruma birimlerinin oluşturulmasını gerektirir.

Raporun bu son bölümünde özellikle kurum bakımında bulunan çocuklara yönelik hizmetlerin iyileştirilmesi bakımından yapılması gerekenlere ilişkin önerilerimiz yer almaktadır.

1. *Çocukların ailesinin yanında korunması için aileyi desteklemeye ve riski önlemeye yönelik tedbirler arttırılmalıdır.* SHÇEK'nun bu olay sonrasında sıkça dile getirdiği, aileye parasal destek verilerek çocukların ailelerine döndürülmesi uygulaması çocukları ailelerinin yanında korumayı sağlayacak bir uygulama değildir. Hatta bu uygulama çocukları daha fazla riske karşı korumasız hale getirebilir. Aileye döndürme ya da aile yanında koruma pek çok hizmetin bir arada örgütlenmesini gerektirir. Ailenin maddi yönden desteklenmesi bunlardan sadece biridir. Asıl önemlisi ailenin çocuğu bakıp, gözetme kapasitesini güçlendirecek hizmetlerin verilebilmesidir. Bunların arasında aileye psikolojik – sosyal destek vermek, ailenin çocuk bakımı konusundaki becerilerini geliştirmeye yönelik hizmetler sunmak, gündüz bakım hizmetleri vermek (oyun alanları, kreşler yapılması vb) mutlaka yer almalıdır. Mutlaka yapılması gereken bir başka şey ise ailesi yanına döndürülen çocuğun aile yanında bakımının izlenmesidir.

2. *Kurum bakımının yaygınlığı ev tipi bakıma geçmek ile önlenemez. Ailesinin koruması – bakımı dışında kalan çocuklar için aile benzeri bakımı yaygınlaştırmak üzere toplumda duyarlılık yaratılması gerekmektedir.* Kurum bakımının azaltılmasında en önemli etken çocuğun aile yanında korunmasıdır. Ancak bunun mümkün olamadığı durumlar için de aile benzeri bakım modelleri tercih edilmelidir. Bunun için SHÇEK'nun evlat edinme ve koruyucu aile hizmetlerinin güçlendirilmesine yönelik çalışmalar yapılması gerekmektedir.

Kurum bakımının yaygın olarak kullanılmasının, çocukların koruyucu aile yanına yerleştirilmesi veya evlat edindirilmesinin önündeki en önemli engel, kurum bakımına alınma işleminde yapılan hukuki hata ve uygulanan politikalarıdır. Sadece ekonomik yetersizlikler nedeniyle kurum bakımına alınan çocukların velayet hakkı ailelerinde kalmaya devam ettiği ve bu koşullarda anne baba çocuklarının bir başka aileye verilmesine rıza göstermediği için çocuklar koruyucu aile yanına yerleştirilemez veya evlat edindirilemez. Bu çocukların ailesinin yoksulluğu sebebiyle ailelerinden alınıp bir başka aileye verilmeleri de haklarının ihlal edilmesi anlamına gelir. Doğru olan bu çocukların hiç kuruma alınmaması için bu hizmetin verilisindeki politikaların değiştirilmesidir.

Çocuğun ailesinden ayrılması ancak ailenin bulunmaması veya birlikte yaşamın çocuğun yaşamı veya gelişimi açısından telafi edilemeyecek biçimde tehlikeli olması halinde gündeme gelmesi gerekir ki, zaten bu durumda velayet ilişkisine de müdahale edilmesi gerekecektir.

Kurum bakımına son verilerek, çocukların aileleri yanında veya aile tipi bakımda korunmalarına yönelik geçmişte pek çok kez açıklama yapılmış olmasına karşın bugüne kadar bu konuda çok yavaş adım atılmış olması dikkate alınarak, hükümetten bu konuda kesin bir tarih ve sayı istenmesi gerekmektedir.

3. Kurum bakımından sakınmak için hukukçuların da sorumluluklarının farkında olması gerekir. Kurum bakımının önüne geçilmesi için öncelikle ailenin yanında korunma hizmetleri geliştirilmeli, kurum bakımının gerçekten son çare olması sağlanmalı bunun için kurum bakımına alınacak çocuklara ilişkin özellikler bunu sağlayacak biçimde belirlenmeli ve uygulamalar da bu biçimde yönlendirilmelidir.

Burada sosyal hizmet kurumu kadar hukukçuların da rolü bulunmaktadır, çünkü koruma kararları mahkemelerde alınmaktadır. İdare, siyasi veya başka nedenlerle keyfi uygulamalar yapabileceğinden, çocuğun ailesi dışında bir yerde

bakılıp korunmasını öngören bir kararın yargı denetimine tabi olması öngörülmüştür.

Bu kararı verecek hukukçuların kurum bakımını gerektiren haller, kurum bakımı dışındaki alternatifler ve çocuğun ailesi yanında veya aile benzeri kurumlarda bakılması önceliği gibi konularda bilgili hale gelmeleri için onların eğitimlerinde bu konuların yer alması için çalışma yapılması gerekmektedir.

4. *Bakım hizmeti veren kurumdan bağımsız bir kamu vesayeti kurumu kurulmalıdır.* Ailesinin bakım ve korunması dışında kalan çocukların korunabilmesi için bakım hizmeti veren kurumdan bağımsız, vesayet makamu olan yargıca bağlı çalışan bir kamu vesayeti kurumu oluşturulmalıdır. Bu çerçevede Türk Medeni Kanunu'nun Velayet, Vesayet ve Miras Hükümleri'nin Uygulanmasına İlişkin Tüzük 13. maddesi de değiştirilmeli, koruma altına alınan çocuğun vasisinin kurum idaresi veya personeli olması uygulamasına son verilmelidir.

Koruma kararı verecek yargı makamlarının doğru bilgilendirilmesi de ancak bakım hizmeti veren kurumdan bağımsız bir vesayet makamının bulunması halinde mümkün olacaktır.

5. *Bakım hizmetleri yapılandırılırken araştırmalar ve bilimsel sonuçlar dikkate alınmalıdır.* Çocuklara bakım hizmeti verecek birimlerde çalışacak personele ait özellikler ve hizmetin özellikleri yapılacak araştırmalara göre belirlenmelidir. Bu açıdan hem yurt içinde yeterli araştırma yapılması sağlanmalı hem de uluslar arası standartlar dikkate alınmaktadır.

Özellikle çocukların haklarını korumaya yönelik hukuki güvencelerin belirlenecek standartlarda dikkate alınması sağlanmalıdır.

6. *Denetim sivil toplum örgütlerince yapılmalıdır.* Denetimin etkili olabilmesi için ani olması ve bağımsız olması önemlidir. Bağımsız izleme kurulları oluşturulurken il insan hakları kurulları ve cezaevi izleme kurulları deneyimi dikkate alın-

MALATYA
ÇOCUK
YUVASINDA
YAŞANAN
OLAYLARLA İLGİLİ
YAPILAN
ÇALIŞMALAR

rak tam bir bağımsızlığın sağlanmasına özen gösterilmelidir. Kurulda resmi kurum temsilcilerinin bulunmaması, uzmanlık alanları çocuk hukuku, çocuk sağlığı, gelişimi, bakımı olan sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinden oluşmasına özen gösterilmeli ve kurulda görev yapacak kişiler mensubu buldukları kuruluşlarca belirlenmeli, herhangi bir resmi makamın onayına tabi kılınmamalıdır. Kurul temsilcilerinin kuruluş ziyaretlerini resmi organlara bildirmeleri gerekmemeli, kurulların çalışma biçimi oluşturulurken bürokratik usullerden kaçınılmalıdır.

7. *Şikayet hatları etkili biçimde çalıştırılmalıdır.* Çocukların ve onlara yönelik istismar ve ihmal davranışlarından haberdar olanların kolaylıkla ulaşabilecekleri ve olaylara derhal müdahale edebilecek nitelikte olmalıdır.

Kurum bakımındaki çocuklar için düzenli doktor kontrolü sağlanmalıdır.

8. *Şiddete sıfır tolerans anlayışı benimsenmelidir.* Böyle bir anlayışın benimsenebilmesi için siyasi irade büyük önem taşımaktadır. Bunun için çocuğa yönelik şiddette tüm sorumluların sorumluluklarını üstlenmesi büyük önem taşır. Hem fiili gerçekleştirenlerin hem de idarenin objektif sorumluluğunun gereği yerine getirilmeli hem siyasi olarak hem de hukuken gerekenler yapılmalıdır. Bunun için çocuğa atanacak avukatın onun haklarını her yönüyle koruyacak ve idari ve hukuki tüm girişimlerde bulunacak yetki ile donatılması gerekmektedir.

Aynı zamanda siyasi sorumluluğun da taşınması gerekir. Böyle bir hizmet kusurunun idari ve siyasi sorumluların görülmesi, şiddeti önleyici bir yaklaşımın gelişmesinde büyük önem taşır.

Bugüne kadarki uygulamalarda sorumluluğun sadece eylemi gerçekleştiren kişilerin en fazla kuruluş idarecilerinin üzerinde kaldığı görülmüştür. Onların dahi bir ceza alsalar bile bir başka kurumda görevlerine devam ettirildikleri anla-

şılmaktadır. Oysa olayın objektif sorumluluk esasları çerçevesinde bütün sorumlularının tespit edilmesi ve cezalandırılması, tekrar edilmesinin önündeki en önemli engellerdendir. Bu bakımdan Malatya olayı ile ilgili soruşturmanın izlenmesi gerekmektedir.

9. *Yeterli sayıda personel ve personelin düzenli eğitimi sağlanmalıdır.* Çocuklarla çalışacak kişiler mutlaka bu alanda özel bir eğitim almış olmalı ve mesleklerini yaptıkları sürece eğitim ve süper vizyon desteği almalıdır. Bunun için düzenli ve özerk bir eğitim merkezinin ve danışmanlık hizmetinin örgütlenmesi gerekmektedir.

SHÇEK yönetiminde yurt müdürleri özellikle sosyal çalışmacılardan seçilmeli, sosyal Çalışmacıların SHÇEK bünyesinde sayıları artırılmalı. Çocukların eğitimi için personel eksikliği durumunda üniversitelerin okul öncesi eğitim bölümü ve çocuk gelişimi bölümü mezunları istihdam edilmelidir.

Sosyal Devlet İlkesi gereğince, SHÇEK'lerde hizmet alımı şeklinde ucuz ve kalitesiz hizmetin önüne geçilmeli, bu alanda taşeronlaşmaya yasal engel konulmalıdır.

SHÇEK bünyesinde meydana gelebilecek çocuğa yönelik hak ihlallerinin hak ettiği idari ve cezai yaptırıma çarptırılması ve etkin hukuki güvencenin çocuklar için sağlanması gerekmektedir. Çocuğa yönelik olumsuz davranış sergileyen personelin SHÇEK bünyesinde çalıştırılmasının önüne geçilmelidir.

IV. Baroların ve Çocuk Hakları Merkez ve Komisyonlarının Rollerini

1. **Etkili Hukuki Yardım:** Ceza Muhakemesi Yasası hem kanunla ihtilaf halinde olan çocuklar için hem de mağdur çocuklar için avukat tayini zorunluluğunu getirmektedir. Çocukların haklarının korunması ve yukarıda belirtilen önerilerin gerçekleşmesi büyük ölçüde etkili bir hukuki yardımı

gerektirdiğinden barolar, bu alanda görev yapan meslektaşların bilgi, tutum ve becerilerini geliştirici çalışmalara özel bir önem vermelidir. Bu önem avukat tayin hizmetlerinin çocuk haklarını tam olarak korumaya elverişli, hukuki yardımda boşluk doğmasını engelleyecek biçimde yapılandırılması da içermelidir.

2. Bağımsız izleme kurulu üyeliği: Barolar, illerinde bağımsız izleme kurullarının oluşmasına öncülük edebilir ve bu kurulların gereği gibi kurulması ve işlemesi için hukuki altyapının oluşturulmasında sorumluluk üstlenebilir.

3. Komisyonların yaygınlaştırılması ve çalışmalarının güçlendirilmesi: Halen 52 baroda çocuk hakları merkez ve komisyonu ve çocuk hakları alanında çalışan avukatlar bulunmaktadır. Malatya'da yaşanan olaylar sonrasında baronun çocukların haklarının korunması konusunda yaptığı girişimler ve elde ettiği sonuçlar bu komisyonların önemini göstermektedir. Bu nedenle komisyonların tüm barolara yaygınlaştırılması ve var olanlarında güçlendirilmesi konusunda komisyonu bulunan barolar sorumluluk üstlenebilirler.

4. Yasa çalışmalarının izlenmesi: Çocuk adalet sistemine ilişkin çalışmalarda olduğu gibi, çocuk koruma sistemine ilişkin mevzuatın hazırlık ve uygulamalarını izleyerek, çocuk haklarına uygunluğun sağlanması için girişimlerde bulunulabilir.

**KİŞİ YA DA KURULUŞLARDA
AYLIK ÜCRET KARŞILIĞI,
SERBEST YA DA SADECE
BU KİŞİ/KURULUŞUN VEKİLİ
OLARAK AVUKATLIK GÖREVİNİ
YÜRÜTEN AVUKATLARIN TARAF
OLDUKLARI SÖZLEŞMELERDEKİ
FARKLILIKLARIN YARATTIĞI
SORUNLAR VE ÇÖZÜMLERİ
ÜZERİNE DEĞERLENDİRME**

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

Ankara 18/12/2006

BARO BAŞKANLIĞI

DUYURU NO:2006/130

İLGİ:2005/44 ve 2005/102 sayılı duyurularımız.

Konu: Kişi ya da kuruluşlarda aylık ücret karşılığı, serbest ya da sadece bu kişi/kuruluşun vekili olarak avukatlık görevini yürüten avukatların taraf oldukları sözleşmelerdeki Avukatlık Yasası'na, Meslek Kuralları'na ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne aykırılıkların tespiti ile gereğinin yapılması.

2005/44 ve 2005/1 02 sayılı duyurularımız ile kişi ya da kuruluşlarda aylık ücret karşılığı, serbest ya da sadece bu kişi/kuruluşun vekili olarak avukatlık görevini yürüten avukatların taraf oldukları sözleşmelerdeki Avukatlık Yasası'na, Meslek Kuralları'na ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne aykırılıkların tespiti ile gereğinin yapılması konusundaki görüşlerimiz bildirilmiş ve örnek sözleşme taslağı da gönderilmiş idi.

Ayrıca, bu sözleşmelerde "müvekkil" durumunda olan kurumlardan 08.11.2005 tarihli yazımız ile gereği istenilmiş idi.

Geçen sürede herhangi bir olumlu gelişine sergilenememesi karşısında sorunun bir kez daha barolarımızın değerlendirilmesine sunulması uygun görülmüştür.

Bu nedenle, 2005/44 ve 2005/102 sayılı duyurularımızda belirtilen hususların yeniden değerlendirilerek; bu tür sözleşmelere taraf olduğu bilinen meslektaşlarımızdan sözleşme örnekleri isterip, saptanan aykırılıkların düzeltilmesine ve sözleşmeye taraf meslektaşımız hakkında meslek kurallarına

AVUKATLARIN
TARAF
OLDUĞU
SÖZLEŞMELERDEKİ
FARKLIUKLAR,
SORUNLAR,
ÇÖZÜM
DEĞERLENDİRMELERİ

aykırılık nedeni ile disiplin soruşturması yapılmasının barolardan istenilmesine karar verilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Ö zdemir ÖZOK

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

Ankara 07/11/2005

BARO BAŞKANLIĞINA

.....

DUYURU NO: 2005/102

Konu: Kişi ya da Kuruluşlarda Aylık Ücret Karşılığı, Serbest ya da Sadece Bu Kişi/Kuruluşun Vekili Olarak Avukatlık Görevini Yürüten Avukatların Taraf Oldukları Sözleşmelerdeki Avukatlık Yasası, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi ve Meslek Kuralları'na Aykırılıkların Yarattığı Sorunların Çözümleri Üzerine Değerlendirme.

20.6.2005 tarih ve 2005/44 sayılı duyurumuz üzerine barolarımızdan gönderilen ve Genel Sekreterlik çalışmaları ile temin edilen sözleşmeler incelenmiş, öncelikle bu sözleşmeler karşısında baroların ve Türkiye Barolar Birliği'nin yetki ve olanakları değerlendirilerek yapılabilecek işlemler ortaya konulmaya çalışılmıştır.

I. AVUKATLIK SÖZLEŞMESİNİN VE VEKALET ÜCRETİNİN AVUKATLIĞIN KAMU HİZMETİ NİTELİĞİ, AVUKATIN BAĞIMSIZLIĞI, KAMU HİZMETİNİ YERİNE GETİREBİLME VE BAĞIMSIZLIĞI GERÇEKLEŞTİREBİLME AÇISINDAN ÖNEMİ İLE AVUKATLIK YASASI'NIN 76 VE 95. MADDELERİNİN, ÖZELLİKLE 95. MADDESİNİN 1 VE 4. BENTLERİ İLE 121. MADDESİNİN 18. BENDİNİN TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ'NE VE BARO YÖNETİM KURULUNA YÜKLEDİĞİ GÖREVLER

AVUKATLARIN
TARAF
OLDUĞU
SÖZLEŞMELERDEKİ
FARKLILIKLAR,
SORUNLAR,
ÇÖZÜM
DEĞERLENDİRMELERİ

- Avukatlık Yasası'nın 1. maddesinde belirtildiği gibi Avukatlık kamu hizmeti niteliğinde bir serbest meslektir.

Çünkü avukat, yargının kurucu unsuru olan bağımsız savunmayı temsil eder. Yargının kurucu unsuru olduğu için sav ve hüküm ile birlikte yargıyı kurduğu için gördüğü hizmet kamu hizmeti niteliğindedir.

- Bağımsızdır,

Çünkü avukatlık mesleği, yargıyı kuran bağımsız savunmayı serbestçe temsil eden bir serbest meslektir.

Avukatlığın amacı, hukuki ilişkilerin düzenlenmesine, her türlü hukuki sorun ve anlaşmazlıkların adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesine ve genellikle hukuk kurallarının tam olarak uygulanması hususunda yargı organlarına, resmi ve özel kurul ve kurumlara yardım etmektir. Bu nedenle avukat üzerine aldığı işin yapılmasında ne müvekkilin buyruğu altında ne de yalnız onun çıkarları ve yararları peşindedir. Kamu görevi yapmaktadır. Avukat sadece müvekkiline karşı değil, devlete karşı ve hatta topluma karşı da bağımsız olmalıdır. Çünkü avukatın aynı zamanda hem hukuka hem de müvekkilin çıkarlarına hizmet edebilmesi gerçek anlamda bağımsızlığının sağlanması ile mümkün olur.

AVUKATLARIN
TARAF
OLUĞU
SÖZLEŞMELERDEKİ
FARKLILIKLAR,
SORUNLAR,
ÇÖZÜM
DEĞERLENDİRMELERİ

AVUKATLIK ÜCRETİ AVUKATIN BAĞIMSIZLIĞI İLE DOGRUDAN İLGİLİDİR

Vekil eden, vekalet ücreti ödemiş olmasına dayanarak avukata her istediğini yaptıramaz. Ücret ödemiş olmak avukatın bağımsızlığına gölge düşüremez. Avukat bir işin yapılmasını üzerine almakla vekil edeninin emri altına girmiş olmaz. Vekalet Ücreti herhangi bir malın değeri gibi düşünülemez. Bu nedenle vekalet Ücreti Avukatlık Yasası İle Meslek Kurallarında önemle ve öncelikle düzenlenmiş, ayrı bir tarife bağlanmıştır.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ VE BAROLARIN AVUKATLIK ÜCRETİNİN BELİRLENİP UYGULANMASINDAKİ YETKİLERİ

Barolar avukatlık mesleğinin yürütülmesinde etkin kuruluşlardır. Avukatlık ücretinin asgari hadlerini gösteren tarife taslağı Avukatlık Yasası'nın 168. maddesi gereğince baro yönetim kurulu tarafından hazırlanmakta ve Türkiye Barolar Birliği'nce son şekli verilip Adalet Bakanlığı incelemesinden geçirilerek yürürlüğe girmektedir.

Bu nedenle baroların avukat ücretinin belirlenmesindeki yasal etkisi yadsınamaz. Ayrıca; Avukatlık Yasası 76. maddesine göre avukatlık mesleğini geliştirmek, meslek mensuplarının birbirlerini ve iş sahipleri ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni sağlamak; meslek düzenini, ahlakını, saygınlığını ve hukukun üstünlüğünü sağlamak amacıyla tüm çalışmalarını yürüten baroların, avukatlık mesleğinin en önemli unsurlarından birini oluşturan vekalet ücreti hususunda yasaya aykırılıkların doğrudan takibi en başta gelen görevidir.

Avukatlık Yasası'nın Baro Yönetim Kurulunun görevlerini düzenleyen 95. maddesi, "AVUKATLIK ONURUNUN VE MESLEK DÜZENİNİN KORUNMASI" görevini vermektedir. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nun görevlerini belirleyen 121. maddenin 18. bendi de; "Mesleki dayanışmanın

sağlanması ve devamlılığı) için her türlü çalışmalarda bulunmak, mesleğe ve meslek mensuplarına yönelik hak ihlallerine karşı avukatlık, mesleğini ve meslektaşlarını savunmak ve bu konularda her türlü yasal ve idari girişimlerde bulunmak."

Bu görev kapsamında, Avukatlık Yasası'na, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne aykırı olarak düzenlenen sözleşmelerle belirlenen avukatlık ücreti mesleğin onurunu çiğnemekte ve meslek düzenini bozmaktadır.

Mesleğin onurunu çiğnemektedir

Çünkü;

- Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin çok altında belirlenen avukatlık ücreti,

- Başarı koşuluna bağlı ve primle belirlenen avukatlık ücreti,

- Karşı tarafa yargı kararı ile yüklenen ve Avukatlık Yasası'nın 164. maddesine göre avukata ait olan avukatlık ücretinden kısmen ya da tamamen vazgeçilmesi, avukatlığın mesleğin onuruna uygun yürütülmesine engeldir.

Meslek düzenini bozmaktadır.

Çünkü;

- Avukatlık Yasası'na aykırı olarak Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin altında avukatlık ücreti belirleyen sözleşmelerin özellikle banka gibi iş potansiyeli yüksek kurumlarla yapılmış olması avukatlar arasındaki rekabeti meslek kurallarına aykırı ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin altında bir boyuta çekmektedir.

Bu durum mesleğin onurunu çiğneyip meslek düzenini bozarak Avukatlık Yasası'nın Baro Yönetim Kurulu'nun görevlerini belirleyen 95. maddesinin 4. bendi ve TBB Yönetim Kurulu'nun görevlerini belirleyen yukarıda belirttiğimiz 121. maddesinin 18. bendi kapsamında, avukatlık mesleğine ve

AVUKATLARIN
TARAF
OLDUĞU
SÖZLEŞMELERDEKİ
FARKLILIKLAR,
SORUNLAR,
ÇÖZÜM
DEĞERLENDİRMELERİ

AVUKATLARIN
TARAF
OLDUĞU
SÖZLEŞMELERDEKİ
FARKLILIKLAR,
SORUNLAR,
ÇÖZÜM
DEĞERLENDİRMELERİ

avukatlara yönelik bir hak ihlalini oluşturmaktadır. Bu hak ihlaline karşı avukatlık mesleğini ve meslektaşların savunmasında her tür yasal ve idari girişimlerde bulunmak da Türkiye Barolar Birliği'nin ve Baro Yönetim Kurulu'nun görevidir.

Yasa ve Tarifeye aykırı olarak düzenlenen avukatlık sözleşmesinin tarafları arasında genelde bir anlaşmazlık yoktur. Ancak, bu sözleşme ile Avukatlık Yasası ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi arasında anlaşmazlık vardır. Sözleşme ile kamu düzeni arasında anlaşmazlık vardır. TBB ve Baro Yönetim Kurulu'nun görevi de kamu hizmeti niteliğindeki avukatlık mesleğini, onurunu ve düzenini korumaktır. Bu tür sözleşmelerde genelde müvekkil durumunda bulunan banka gibi güçlü kurumlar kendi iş potansiyelinden ve ekonomik gücünden, ülkenin ekonomik sıkıntılarında, avukatlık mesleğinin henüz tam anlamıyla kurumlaşmamasından, avukat sayısındaki hızlı artışın yarattığı olumsuzluklardan yararlanarak bu tür sözleşmeleri genel uygulamaya dönüştürmüşlerdir.

Bu koşullar içinde meslek kurallarına aykırı sözleşme imzalayan avukat hakkında disiplin işlemi yapmakla yetinmek sorunu çözmektedir. Sözleşmedeki yasaya aykırılığın giderilmesine çalışmak baronun görevidir.

II. "AVUKATLIK SÖZLEŞMESİ SERBESTÇE DÜZENLENİR" KURALI, VEKALET ÜCRETİNİN ALT VE ÜST SINIRLARINI BELİRLEYEN Avukatlık Yasası'nın 163 VE 164/4. MADDELERİ KAPSAMINDA BİR SERBESTLİĞİ İÇERMEKTEDİR

Bu tür sözleşmelerde iş sahibi/müvekkil durumundaki tüzel ya da gerçek kişiler avukatlık mesleğini değerlendirirken mesleğin kamu hizmeti niteliğinde bir serbest meslek olduğunu, baroların da kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olduğunu görmezden gelmektedir.

Avukatlık Yasası'nın 163. maddesinde avukatlık sözleşmesinin serbestçe düzenleneceği belirlenirken aynı madde-

nin son fıkrasında bu sözleşmenin bir unsuru olan avukatlık ücretinin tavanı olduğunu, 164. maddesinin 4. bendinde de asgari ücret tarifesi altında vekalet ücreti kararlaştırılmayacağına düzenleyerek bir de tabanı olduğunu belirtmiştir.

Yani, serbest olan "AVUKATLIK SÖZLEŞMESİ" dir.

Bu sözleşmenin unsuru olan avukatlık ücreti de yasa ve tarifedeki alt ve üst sınırlarla sınırlıdır.

AVUKATLARIN
TARAF
OLDUĞU
SÖZLEŞMELERDEKİ
FARKLILIKLAR,
SORUNLAR,
ÇÖZÜM
DEĞERLENDİRMELERİ

III. SÖZLEŞMELERDE SAPTANABİLEN AVUKATLIK YASASI'NA VE ASGARI ÜCRET TARİFESİ'NE AYKIRILIKLARIN GİDERİLMESİNE İLİŞKİN ÖNERİLER

1. Aylık ücretin Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin birinci kısım dördüncü bölümünde belirlenen aylık ücretten az olamayacağı ve yıl içinde takip edilen dava ve icra takipleri vekalet ücretinin yıllık ücretten fazla olması durumunda aradaki farkın avukata ödeneceği kuralı yer almalıdır.

2 "Tahsilat rakamı üzerinden" avukat ücreti hesaplanması hükmünün Avukatlık Yasası 164. maddesinin ikinci fıkrasındaki " ... dava veya hükmolunacak şeyin değeri yahut paranın belli bir yüzdesi ..." nin avukatlık ücreti olarak belirleneceği hükmüne aykırılığı karşısında; dava veya hükmolunacak şeyin değeri para üzerinden avukatlık ücreti ödeneceği kuralı sözleşmede yer almalıdır.

3. Sözleşmelerdeki, davanın konusuz kalması, feragat kabul ve sulh durumunda Tarifeye göre belirlenen ücretin 1/4 oranında Ödeneceğine ilişkin düzenlemenin, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 7. maddesine aykırılığı nedeni ile 1/2 olarak düzeltilmesi gerekir.

4. Karşı tarafa yükletilen vekalet ücretinin bir kısmının davalı kurumun kadrolu avukatlarına aktarılacağı hükmünün Avukatlık Kanunu'nun 164. maddesinin son fıkrasına aykırılığı nedeni ile sözleşme metninden çıkarılması gerekir.

AVUKATLARIN
TARAF
OLDUĞU
SÖZLEŞMELERDEKİ
FARKLILIKLAR,
SORUNLAR,
ÇÖZÜM
DEĞERLENDİRMELERİ

5. Alacağın aciz vesikasına bağlanması halinde vekalet ücreti verilmesini kurumun takdirine bırakan düzenlemenin Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 12/2 maddesine aykırılığı nedeni ile sözleşmeden çıkarılması gerekir.

6. Alacağın ihtiyati haciz safhasında iken anlaşma ile tahsil edilmesi halinde vekalet ücreti ödenmesini kurumun takdirine bırakan düzenlemenin Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 12/5 maddesine aykırılığı neden ile metninden çıkarılması gerekir.

7. Sulh yolu ile sonuçlanma halinde vekalet Ücreti ödenmesini kurumun takdirine bırakan düzenlemenin Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 7. maddesine aykırılığı nedeni ile metninden çıkarılması gerekir.

8. Temyiz ve itiraz işlerinde ücret ödenmeyeceğine ilişkin düzenlemenin Avukatlık Asgari ücret Tarifesi'nin 3/2 maddesine aykırılığı nedeni ile madde metninden çıkarılması gerekir.

9. İş sahibine sınırsız fesih ve fesih halinde de peşin verilen dışında ve kal et ücreti ödememe hakkı tanıyan hükümler Avukatlık Kanunu'nun 174/2 maddesine aykırıdır. Sözleşmenin davalı tarafından haklı sebep olmaksızın feshi halinde vekalet ücretinin tümünün ödenmesi Yasa hükmüdür.

IV. SORUNUN ÇÖZÜMÜ İÇİN UYGULANABİLECEK YÖNTEMLER

Sorunun kökten çözümü meslektaşlarımızın bu kadar aykırı sözleşmelerin tarafı olmamalarıdır. Ancak içinde bulunan koşullar böyle bir beklentinin kolay gerçekleşmeyeceğini göstermektedir. Disiplin işlemi ile yetinmek de çözüm sağlamayacaktır.

Çözüm, Türkiye Barolar Birliği ve barolarımızın sorunun öneminin ve büyüklüğünün bilinci ile uzun bir mücadele sürecini de göze alarak yapacakları çalışmalarla sağlanabilecektir.

Bu nedenle;

1. Türkiye Barolar Birliği, bu tür sözleşmelerin tarafı olduğu bilinen tüm kurumlar nezdinde girişimlerde bulunarak belirlenen aykırılıkların düzeltilmesi talebinde bulunacaktır.

2. Barolarımız da bölgelerinde bu tür sözleşmelerin tarafı olduğu bilinen tüm kurumlar nezdinde girişimlerde bulunarak belirlenen aykırılıkların düzeltilmesi talebinde bulunabilirler.

3. Ekte sunulan Örnek sözleşme meslektaşlarımıza duyurularak tarafı oldukları sözleşmeleri örneğe göre yenilemeleri istenebilir.

4. Sonuç alınmaması durumunda iki tarafı da saptanabilen sözleşmelerin Avukatlık Yasası'na ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne uygun hale getirilmesi talebi ile sözleşmeyi düzenleyen iş sahibi ile avukat aleyhine Türkiye Barolar Birliği ve barolar emsal oluşturabilecek nitelikte davalar açabilirler.

Bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

AVUKATLARIN
TARAF
OLDUĞU
SÖZLEŞMELERDEKİ
FARKLILIKLAR,
SORUNLAR,
ÇÖZÜM
DEĞERLENDİRMELERİ

AVUKATLARIN
TARAF
OLDUĞU
SÖZLEŞMELERDEKİ
FARKLIKLAR,
SORUNLAR,
ÇÖZÜM
DEĞERLENDİRMELERİ

**Kişi ya da Kuruluşlarda Aylık Ücret Karşılığı, Serbest
ya da Sadece Bu Kişi/Kuruluşun Vekili Olarak
Yürütülen Avukatlık Hizmetinin Koşullarına
İlişkin Avukatlık Sözleşmesi**

İş Sahibi:

Avukat:

Konu: Bu sözleşme Av..... tarafından iş sahibi
.....'e verilecek, Avukatlık Kanunu'nun
35. maddesinin üçüncü fıkrası ile Avukatlık Asgari Ücret
Tarifesi'nin Birinci Kısımının Üçüncü ve Dördüncü Bölümün-
de tanımlanan (bir avukat yanında aylıklı olarak çalışan avu-
kat hariç) avukatlık hizmetlerine ilişkin olup, karşılıklı hak ve
yükümlülükleri kapsar.

Hizmetin içeriği:

Avukat, iş sahibinin leyh ve aleyhinde açılmış ve açılacak
bilumum dava ve icra işlerini takip edecek ayrıca iş sahibinin
ya da işyerinde yetkili olan kişilerin, iş yerinin faaliyetlerine
ilişkin olarak, kendisine yazılı ya da sözlü yönelttikleri huku-
ki sorunlarla ilgili görüş ve çözüm önerilerini, mümkün olan
en kısa sürede yazılı ya da sözlü olarak bildirmek suretiyle iş
sahibine hukuki danışmanlık hizmeti de verecektir.

İş sahibinin (talebi halinde), işi nedeniyle üçüncü şah-
ıslarla bağitlayacağı sözleşmelerin imzalanmasından önce
Avukatın sözleşmeye ilişkin hukuki görüş ve önerileri alın-
arak ileride olası hukuki ihtilafların en az düzeye çekilmesine
özen gösterilecektir.

Avukat, iş sahibinin acil gereksinimi halinde, iş sahibinin
hukuki sorunlarının irdelenmesi amacıyla yetkililerle yapıla-
cak toplantılara katılarak görüşlerini bildirecektir. **Ücret:**

İş sahibi tarafından, Avukat'a yukarıda sözü edilen avu-
katlık hizmeti nedeniyle aylık..... +KDV avukatlık üc-
reti ödenecektir. Ödemeler, her ayın (.....)günü akşamına

kadar yapılacak ve karşılığında avukat serbest meslek makbuzu düzenleyerek iş sahibine verecektir.

İş sahibi leh ve aleyhine açılan dava ve icra takipleri nedeni ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne göre gerek iş sahibinden ve gerekse karşı taraftan bir yıl içinde alınan/alınması gereken toplam avukatlık ücretinin bu sözleşme ile belirlenen aylık avukatlık ücretinin bir yıllık karşılığundan fazla olması durumunda aradaki miktar iş sahibi tarafından sözleşmenin sona erme tarihinden başlayarak on gün içinde avukata ödenecektir. Bu sürede ödemede bulunulmaması avukata ihbara gerek olamadan sözleşmeyi fesh ve alacağını takip hakkını kazandırır. Aynı iş sahibine bağlı olarak birden fazla avukatın çalışması durumunda avukat ücreti her avukatın takip ettiği dava ve icra takibi üzerinden hesaplanacaktır.

Aylık ücretin bir yıl içinde üç kez zamanında ödenmesi ya da iki aylık ücretin ödenmemesi sözleşmenin feshi sebebidir. Bu durumda avukat ihbara gerek olmadan sözleşmeyi fesh eder ve sözleşme süresine sonuna kadar olan aylık Ücretler muacceliyet kazanır.

Çeşitli Hükümler:

1. Bu sözleşmeye konu olan hizmetler sadece iş sahibi ile ilgili hukuki iş ve işlemleri kapsar. İş sahibinin, çalışanlarının veya yetkililerinin kişisel olarak karşılaşacakları hukuki sorun, takip ve davalar bu sözleşmenin kapsamı dışındadır.

2. Avukat, bu sözleşme nedeni ile üstlendiği işi, yasalar ve meslek kuralları uyarınca sonuna kadar takip etmekle yükümlüdür.

3. Avukat, bu sözleşmeyle üstlendiği görevi; bizzat ya da kendi gözetim ve sorumluluğu altında olmak koşuluyla başka avukatlarla iş birliği yaparak yerine getirebilir. Avukatın başka avukatlarla işbirliği yapması iş sahibine karşı olan sorumluluğunu ortadan kaldırmaz ve ayrı bir ücret ödemesini gerektirmez.

AVUKATLARIN
TARAF
OLDUĞU
SÖZLEŞMELERDEKİ
FARKLILIKLAR,
SORUNLAR,
ÇÖZÜM
DEĞERLENDİRMELERİ

4. İş sahibi, Avukatın takip ettiği İş ve davalar nedeniyle Avukatın yazılı olurunu almadan, başka bir avukata vekalet veremez. Aksi halde iş sahibi tarafından, o işle ilgili ücretin tamamı avukata ödenir.

5. Avukatın üslendiği görev ve iş nedeniyle yapılacak tüm giderler, iş sahibi tarafından karşılanır. Görev ve iş nedeniyle, şehir dışına gidildiği takdirde, yol ve konaklama giderleri dışında Avukatın bürosundan ayrı kalacağı her gün için .....TL. ödenir.

6. İş sahibi, hukuki ihtilafın sulh veya feragat ile bitirilmesini talep ederse durumu yazılı olarak Avukata bildirmek zorundadır.

7. Taraflar bu sözleşmede yazılı adreslerini kanuni ikametgah olarak beyan ederler. Yazılı olarak farklı bir adres bildirilmediği sürece bu adreslere yapılan tebligatlar geçerli kabul edilir.

8. İş bu sözleşme tarihinden itibaren bir yıl için düzenlenmiş olup, taraflar bu süre sona ermeden (30) gün önce yazılı olarak feshi ihbarda bulunmadıkları takdirde, sözleşme aynı süre için yenilenmiş sayılır. Sözleşmenin yenilenmesi durumunda aylık avukatlık ücreti taraflarca yeniden belirlenir.

9. Bu sözleşmede yer almayan konularda 1136 sayılı Avukatlık Yasası ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi hükümleri uygulanır.

10. Bu sözleşmeden doğan uyuşmazlıkların çözümünde .....mahkeme ve icra daireleri yetkilidir.

İş Sahibi

Avukat

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

Ankara 20/0612005

BARO BAŞKANLIĞI
.....

AVUKATLARIN
TARAF
OLDUĞU
SÖZLEŞMELERDEKİ
FARKLILIKLAR,
SORUNLAR,
ÇÖZÜM
DEĞERLENDİRMELERİ

DUYURU NO:2005/44

Kamuda ve özel kuruluşlarda aylık ücret karşılığı, serbest ya da sadece bu kurum/kuruluşun vekili olarak avukatlık görevini yürüten meslektaşlarımızın taraf oldukları sözleşmeler farklılık göstermekte, Avukatlık Yasası, Meslek Kuralları ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne aykırı hükümler içermektedir.

Meslektaşlarımızın bu olumsuzluklar karşısında bireysel tavır almalarındaki zorluk değerlendirildiğinde tüm barolarımızın ve Türkiye Barolar Birliği'nin bu sözleşmelerdeki yasa dışılıkların giderilmesinde önemli gayret göstermeleri gereği ortaya çıkmaktadır.

Bu nedenlerle, baronuz üyelerinden sağlanabilecek sözleşme örneklerinin konuyla ilgili görüş ve önerilerinizle birlikte gönderilmesini rica eder, başarılar dilerim.

Saygılarımla.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Avukat Özdemir ÖZOK

AVUKATLARIN
TARAF
OLDUĞU
SÖZLEŞMELERDEKİ
FARKLILIKLAR,
SORUNLAR,
ÇÖZÜM
DEĞERLENDİRMELERİ

**KİŞİ YA DA KURULUŞLARDA AYLIK ÜCRET
KARŞILIĞI, SERBEST YA DA SADECE BU KİŞİ/
KURULUŞUN VEKİLİ OLARAK AVUKATLIK
GÖREVİNİ YÜRÜTEN AVUKATLARIN TARAF
OLDUKLARI SÖZLEŞMELERDEKİ FARKLILIKLARIN
YARATTIĞI SORUNLAR VE ÇÖZÜMLERİ ÜZERİNE
DEĞERLENDİRME**

AVUKATLIK SÖZLEŞMESİNİN VE VEKALET ÜCRETİNİN AVUKATLIĞIN KAMU HİZMETİ NİTELİĞİ, AVUKATIN BAĞIMSIZLIĞI, KAMU HİZMETİNİ YERİNE GETİREBİLME VE BAĞIMSIZLIĞI GERÇEKLEŞTİREBİLME AÇISINDAN ÖNEMİ İLE AVUKATLIK YASASI'NIN 76 VE 95. MADDELERİNİN, ÖZELLİKLE 95. MADDESİNİN 1 VE 4. BENTLERİ İLE 121. MADDESİNİN 18. BENDİNİN TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ'NE VE BARO YÖNETİM KURULU'NA YÜKLEDİĞİ GÖREVLER:

- Avukatlık Yasası'nın 1. maddesinde belirtildiği gibi avukatlık kamu hizmeti niteliğinde bir serbest meslektir.

Çünkü avukat, yargının kurucu unsuru olan bağımsız savunmayı temsil eder. Yargının kurucu unsuru olduğu için sav ve hüküm ile birlikte yargıyı kurduğu için gördüğü hizmet kamu hizmeti niteliğindedir.

- Bağımsızdır.

Çünkü avukatlık mesleği, yargıyı kuran bağımsız savunmayı serbestçe temsil eden bir serbest meslektir.

Avukatlığın amacı, hukuki ilişkilerin düzenlenmesine, her türlü hukuki sorun ve anlaşmazlıkların adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesine ve genellikle hukuk kurallarının tam olarak uygulanması hususunda yargı organlarına, resmi ve özel kurul ve kurumlara yardım etmektir. Bu nedenle avukat üzerine aldığı işin yapılmasında ne müvekkilin buyruğu altında ne de yalnız onun çıkarları ve yararları peşindedir. Kamu görevi yapmaktadır. Avukat sadece müvekkiline karşı değil, devlete karşı ve hatta topluma karşı da bağımsız olmalıdır. Çünkü avukatın aynı zamanda hem hukuka hem de müvekkilin çıkarlarına hizmet edebilmesi gerçek anlamda bağımsızlığının sağlanması ile mümkün olur.

AVUKATLARIN
TARAF
OLDUĞU
SÖZLEŞMELERDEKİ
FARKLILIKLAR,
SORUNLAR,
ÇÖZÜM
DEĞERLENDİRMELERİ

AVUKATLIK ÜCRETİ AVUKATIN BAĞIMSIZLIĞI İLE DOĞRUDAN İLGİLİDİR

Vekil eden, vekalet ücreti ödemiş olmasına dayanarak avukata her istediğini yaptıramaz. Ücret ödemiş olmak avukatın bağımsızlığına gölge düşüremez. Avukat bir işin yapılmasını üzerine almakla vekil edeninin emri altına girmiş olmaz. Vekalet ücreti herhangi bir malın değeri gibi düşünülemez. Bu nedenle vekalet ücreti Avukatlık Yasası ile Meslek Kurallarında önemle ve öncelikle düzenlenmiş, ayrı bir tarifeye bağlanmıştır.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ VE BAROLARIN AVUKATLIK ÜCRETİNİN BELİRLENİP UYGULANMASINDAKİ YETKİLERİ

Barolar avukatlık mesleğinin yürütülmesinde etkin kuruluşlardır. Avukatlık ücretinin asgari hadlerini gösteren tarife taslağı Avukatlık Yasası'nın 168. maddesi gereğince baro

yönetim kurulu tarafından hazırlanmakta ve Türkiye Barolar Birliği'nce son şekli verilip Adalet Bakanlığı incelemesinden geçirilerek yürürlüğe girmektedir.

Bu nedenle baroların avukat ücretinin belirlenmesindeki yasal yetkisi yadsınamaz. Ayrıca; Avukatlık Yasası 76. maddesine göre avukatlık mesleğini geliştirmek, meslek mensuplarının birbirlerini ve iş sahipleri ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni sağlamak; meslek düzenini, ahlakını, saygınlığını ve hukukun üstünlüğünü sağlamak amacıyla tüm çalışmalarını yürüten baroların, avukatlık mesleğinin en önemli unsurlarından birini oluşturan vekalet ücreti hususunda yasaya aykırılıkların doğrudan takibi en başta gelen görevidir

Avukatlık Yasası'nın Baro Yönetim Kurulu'nun görevlerini düzenleyen 95.maddesi, "Avukatlık Onurunun ve Meslek Düzeninin Korunması" görevini vermektedir. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nun görevlerini belirleyen 121. maddenin 18. bendi de; "Mesleki dayanışmanın sağlanması ve devamlılığı için her türlü çalışmalarda bulunmak, mesleğe ve meslek mensuplarına yönelik hak ihlallerine karşı avukatlık mesleğini ve meslektaşlarını savunmak ve bu konularda her türlü yasal ve idari girişimlerde bulunmak."

Bu görev kapsamında, Avukatlık Yasası'na, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne aykırı olarak düzenlenen sözleşmelerle belirlenen avukatlık ücreti mesleğin onurunu çiğnemekte ve meslek düzenini bozmaktadır.

Mesleğin onurunu çiğnemektedir

Çünkü,

- Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin çok altında belirlenen avukatlık ücreti,

- Başarı koşuluna bağlı ve primle belirlenen avukatlık ücreti,

- Karşı tarafa yargı kararı ile yüklenen ve Avukatlık Yasası'nın 164. maddesine göre avukata ait olan avukatlık ücretin-

den kısmen ya da tamamen vazgeçilmesi, avukatlığın mesleğin onuruna uygun yürütülmesine engeldir.

Meslek düzenini bozmaktadır.

Çünkü,

- Avukatlık Yasası'na aykırı olarak Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin altında avukatlık ücreti belirleyen sözleşmelerin özellikle banka gibi iş potansiyeli yüksek kurumlarla yapılmış olması avukatlar arasındaki rekabeti meslek kurallarına aykırı ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin altında bir boyuta çekmektedir.

Bu durum mesleğin onurunu çiğneyip meslek düzenini bozarak Avukatlık Yasası'nın Baro Yönetim Kurulu'nun görevlerini belirleyen 95. maddesinin 4. bendi ve TBB Yönetim Kurulu'nun görevlerini belirleyen yukarıda belirttiğimiz 121. maddesinin 18. bendi kapsamında, avukatlık mesleğine ve avukatlara yönelik bir hak ihlalini oluşturmaktadır. Bu hak ihlaline karşı avukatlık mesleğini ve meslektaşların savunmasında her tür yasal ve idari girişimlerde bulunmak da Türkiye Barolar Birliği'nin ve Baro Yönetim Kurulu'nun görevidir.

Yasa ve Tarifeye aykırı olarak düzenlenen avukatlık sözleşmesinin tarafları arasında genelde bir anlaşmazlık yoktur. Ancak, bu sözleşme ile Avukatlık Yasası ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi arasında anlaşmazlık vardır. Sözleşme ile kamu düzeni arasında anlaşmazlık vardır. TBB ve Baro Yönetim Kurulu'nun görevi de kamu hizmeti niteliğindeki avukatlık mesleğini, onurunu ve düzenini korumaktır. Bu tür sözleşmelerde genelde müvekkil durumunda bulunan banka gibi güçlü kurumlar kendi iş potansiyelinden ve ekonomik gücünden, ülkenin ekonomik sıkıntılarından, avukatlık mesleğinin henüz tam anlamıyla kurumlaşmamasından, avukat sayısındaki hızlı artışın yarattığı olumsuzluklardan yararlanarak bu tür sözleşmeleri genel uygulamaya dönüştürmüşlerdir.

Bu koşullar içinde meslek kurallarına aykırı sözleşme imzalayan avukat hakkında disiplin işlemi yapmakla yetin-

AVUKATLARIN
TARAF
OLUĞU
SÖZLEŞMELERDEKİ
FARKLILIKLAR,
SORUNLAR,
ÇÖZÜM
DEĞERLENDİRMELERİ

AVUKATLARIN
TARAF
OLDUĞU
SÖZLEŞMELERDEKİ
FARKLILIKLAR,
SORUNLAR,
ÇÖZÜM
DEĞERLENDİRMELERİ

mek sorunu çözmemektedir. Sözleşmedeki yasaya aykırılığın giderilmesine çalışmak baronun görevidir.

**“AVUKATLIK SÖZLEŞMESİ SERBESTÇE
DÜZENLENİR” SAVUNMASININ VEKALET
ÜCRETİNİN ALT VE ÜST SINIRLARINI BELİRLEYEN
AVUKATLIK YASASI’NIN 163 VE 164/4. MADDELERİ
KARŞISINDA GEÇERLİĞİ YOKTUR.**

Bu tür sözleşmelerde iş sahibi/müvekkil durumundaki tüzel ya da gerçek kişiler avukatlık mesleğini değerlendirirken mesleğin kamu hizmeti niteliğinde bir serbest meslek olduğunu, baroların da “*kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu*” olduğunu görmezden gelmektedir.

Avukatlık Yasası’nın 163. maddesinde avukatlık sözleşmesinin serbestçe düzenleneceği belirlenirken aynı maddenin son fıkrasında bu sözleşmenin bir unsuru olan avukatlık ücretinin *tavanı* olduğunu, 164. maddesinin 4. bendinde de asgari ücret tarifesi altında vekalet ücreti kararlaştırılmayacağını düzenleyerek bir de *tabanı* olduğunu belirtmiştir.

Yani, serbest olan “Avukatlık Sözleşmesi”dir.

Bu sözleşmenin unsuru olan avukatlık ücreti de yasa ve tarifedeki alt ve üst sınırlarla sınırlıdır.

Bu nedenle bu tür sözleşmelerde;

1. Yüklenilen görevin Türkiye Barolar Birliği tarafından hazırlanarak 25.12.2001 tarih ve 2001/48 sayılı genelge ile tüm barolara gönderilen “*Hukuki Danışmanlık Tıp Sözleşmesi*” kapsamında kalan danışmanlık hizmetini içerdiği, bunun da Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi’nin birinci kısım dördüncü bölümünde belirlenen aylık ücretten az olamayacağı kuralı yer almalıdır.

2. “*Tahsilat rakamı üzerinden*” avukat ücreti hesaplanması hükmünün Avukatlık Yasası 164. maddesinin ikinci fıkrasının-

daki "...dava veya hükmolunacak şeyin değeri yahut paranın belli bir yüzdesi..." nin avukatlık ücreti olarak belirleneceği hükmüne aykırılığı karşısında; dava veya hükmolunacak şeyin değeri para üzerinden avukatlık ücreti ödeneceği kuralı sözleşmede yer almalıdır.

AVUKATLARIN
TARAF
OLDUĞU
SÖZLEŞMELERDEKİ
FARKLILIKLAR,
SORUNLAR,
ÇÖZÜM
DEĞERLENDİRMELERİ

3. Sözleşmelerdeki, davanın konusuz kalması, feragat kabul ve sulh durumunda Tarifeye göre belirlenen ücretin $\frac{1}{4}$ oranında ödeneceğine ilişkin düzenlemenin, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 7. maddesine aykırılığı nedeni ile $\frac{1}{2}$ olarak düzeltilmesi gerekir.

4. Karşı tarafa yükletilen vekalet ücretinin bir kısmının davalı kurumun kadrolu avukatlarına aktarılacağı hükmünün Avukatlık Kanunu'nun 164. maddesinin son fıkrasına aykırılığı nedeni ile sözleşme metninden çıkarılması gerekir.

5. Alacağın aciz vesikasına bağlanması halinde vekalet ücreti verilmesini kurumun takdirine bırakan düzenlemenin Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 12/2 maddesine aykırılığı nedeni ile sözleşmeden çıkarılması gerekir.

6. Alacağın ihtiyati haciz safhasında iken anlaşma ile tahsil edilmesi halinde vekalet ücreti ödenmesini kurumun takdirine bırakan düzenlemenin Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 12/5 maddesine aykırılığı neden ile metninden çıkarılması gerekir.

7. Sulh yolu ile sonuçlanma halinde vekalet ücreti ödenmesini kurumun takdirine bırakan düzenlemenin Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 7. maddesine aykırılığı nedeni ile metninden çıkarılması gerekir.

8. Temyiz ve itiraz işlerinde ücret ödenmeyeceğine ilişkin düzenlemenin Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 3/2 maddesine aykırılığı nedeni ile madde metninden çıkarılması gerekir.

9. İş sahibine sınırsız fesih ve fesih halinde de peşin verilen dışında vekalet ücreti ödememe hakkı tanıyan hükümler

AVUKATLARIN
TARAF
OLDUĞU
SÖZLEŞMELERDEKİ
FARKLILIKLAR,
SORUNLAR,
ÇÖZÜM
DEĞERLENDİRMELERİ

Avukatlık Kanun'un 174/2 maddesine aykırıdır. Sözleşmenin davalı tarafından haklı sebep olmaksızın feshi halinde vekalet ücretinin tümünün ödenmesi Yasa hükmüdür.

ÖNERİLER

1. Türkiye Barolar Birliği, bu tür sözleşmelerin tarafı olduğu bilinen tüm kurumlara belirlenen aykırılıkların düzeltilmesi talebinde bulunur.

Sonuç alınmaması durumunda iki tarafı da saptanabilen sözleşmelerin Avukatlık Yasası'na ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne uygun hale getirilmesi talebi ile sözleşmeyi düzenleyen iş sahibi/müvekkil ile avukat aleyhine dava açar. Emsal oluşturabilmesi için az sayıda açılan bu davaların sonucuna göre yeni taleplerde bulunulur ya da davalar açılır.

2. Türkiye Barolar Birliği'nin dava açma aşamasına gelmesi durumunda barolar da kendi bölgelerinde taraflarını saptayabildikleri sözleşmeler için yukarıda belirtildiği şekilde davalar açarlar.

**KİŞİ YA DA KURULUŞLARDA
AYLIK ÜCRET KARŐILİĐİ,
SERBEST YA DA SADECE
BU KİŞİ/KURULUŞUN VEKİLİ
OLARAK YÜRÜTÜLEN AVUKATLIK
HİZMETİNİN KOŞULLARINA İLİŞKİN
AVUKATLIK SÖZLEŞME
ÖNERİSİ**

Kişi ya da Kuruluşlarda Aylık Ücret Karşılığı, Serbest ya da Sadece Bu Kişi/Kuruluşun Vekili Olarak Yürütülen Avukatlık Hizmetinin Koşullarına İlişkin Avukatlık Sözleşme Önerisi

AVUKATLIK
HİZMETİNİN
KOŞULLARINA
İLİŞKİN
AVUKATLIK
SÖZLEŞME
ÖNERİSİ

İş Sahibi :

Avukat :

Konu : Bu sözleşme Av... tarafından iş sahibi...'e verilecek, Avukatlık Kanunu'nun 35. maddesinin üçüncü fıkrası ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin Birinci Kısımının Üçüncü ve Dördüncü Bölümünde tanımlanan (bir avukat yanında aylıklı olarak çalışan avukat hariç) avukatlık hizmetlerine ilişkin olup, karşılıklı hak ve yükümlülükleri kapsar.

Hizmetin içeriği

Avukat, iş sahibinin leyh ve aleyhinde açılmış ve açılacak bilumum dava ve icra işlerini takip edecek ayrıca iş sahibinin ya da işyerinde yetkili olan kişilerin, iş yerinin faaliyetlerine ilişkin olarak, kendisine yazılı ya da sözlü yönelttikleri hukuki sorunlarla ilgili görüş ve çözüm önerilerini, mümkün olan en kısa sürede yazılı ya da sözlü olarak bildirmek suretiyle iş sahibine hukuki danışmanlık hizmeti de verecektir.

İş sahibinin (talebi halinde), işi nedeniyle üçüncü şahıslarla bağitlayacağı sözleşmelerin imzalanmasından önce Avukatın sözleşmeye ilişkin hukuki görüş ve önerileri alınarak ileride olası hukuki ihtilafların en az düzeye çekilmesine özen gösterilecektir.

Avukat, iş sahibinin acil gereksinimi halinde, iş sahibinin hukuki sorunlarının irdelenmesi amacıyla yetkililerle yapılacak toplantılara katılarak görüşlerini bildirecektir.

Ücret

İş sahibi tarafından, Avukat' a yukarıda sözü edilen avukatlık hizmeti nedeniyle aylık... +KDV avukatlık ücreti ödenecektir. Ödemeler, her ayın (...)günü akşamına kadar yapılacak ve karşılığında avukat serbest meslek makbuzu düzenleyerek iş sahibine verecektir.

İş sahibi leh ve aleyhine açılan dava ve icra takipleri nedeni ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne göre gerek iş sahibinden ve gerekse karşı taraftan bir yıl içinde alınan/alınması gereken toplam avukatlık ücretinin bu sözleşme ile belirlenen aylık avukatlık ücretinin bir yıllık karşılığında fazla olması durumunda aradaki miktar iş sahibi tarafından sözleşmenin sona erme tarihinden başlayarak on gün içinde avukata ödenecektir. Bu sürede ödemede bulunulmaması avukata ihbara gerek olmadan sözleşmeyi fesh ve alacağını takip hakkını kazandırır. Aynı iş sahibine bağlı olarak birden fazla avukatın çalışması durumunda avukat ücreti her avukatın takip ettiği dava ve icra takibi üzerinden hesaplanacaktır.

Aylık ücretin bir yıl içinde üç kez zamanında ödenmemesi ya da iki aylık ücretin ödenmemesi sözleşmenin feshi sebebidir. Bu durumda avukat ihbara gerek olmadan sözleşmeyi fesh eder ve sözleşme süresine sonuna kadar olan aylık ücretler muacceliyet kazanır.

Çeşitli Hükümler

1. Bu sözleşmeye konu olan hizmetler sadece iş sahibi ile ilgili hukuki iş ve işlemleri kapsar. İş sahibinin, çalışanlarının veya yetkililerinin kişisel olarak karşılaşacakları hukuki sorun, takip ve davalar bu sözleşmenin kapsamı dışındadır.

2. Avukat, bu sözleşme nedeni ile üstlendiği işi, yasalar ve meslek kuralları uyarınca sonuna kadar takip etmekle yükümlüdür.

3. Avukat, bu sözleşmeyle üstlendiği görevi; bizzat ya da kendi gözetim ve sorumluluğu altında olmak koşuluyla başka avukatlarla iş birliği yaparak yerine getirebilir. Avukatın başka avukatlarla işbirliği yapması iş sahibine karşı olan sorumluluğunu ortadan kaldırmaz ve ayrı bir ücret ödemesini gerektirmez.

4. İş sahibi, Avukatın takip ettiği iş ve davalar nedeniyle Avukatın yazılı olurusunu almadan, başka bir avukata vekalet veremez. Aksi halde iş sahibi tarafından, o işle ilgili ücretin tamamı avukata ödenir.

5. Avukatın üslendiği görev ve iş nedeniyle yapılacak tüm giderler, iş sahibi tarafından karşılanır. Görev ve iş nedeniyle, şehir dışına gidildiği takdirde, yol ve konaklama giderleri dışında Avukatın bürosundan ayrı kalacağı her gün için... TL. ödenir.

6. İş sahibi, hukuki ihtilafın sulh veya feragat ile bitirilmesini talep ederse durumu yazılı olarak Avukata bildirmek zorundadır.

7. Taraflar bu sözleşmede yazılı adreslerini kanuni ikametgah olarak beyan ederler. Yazılı olarak farklı bir adres bildirilmediği sürece bu adreslere yapılan tebligatlar geçerli kabul edilir.

8. İş bu sözleşme... tarihinden itibaren bir yıl için düzenlenmiş olup, taraflar bu süre sona ermeden (30) gün önce ya-

AVUKATLIK
HİZMETİNİN
KOŞULLARINA
İLİŞKİN
AVUKATLIK
SÖZLEŞME
ÖNERİSİ

zılı olarak feshi ihbarda bulunmadıkları takdirde, sözleşme aynı süre için yenilenmiş sayılır. Sözleşmenin yenilenmesi durumunda aylık avukatlık ücreti taraflarca yeniden belirlenir.

9. Bu sözleşmede yer almayan konularda 1136 sayılı Avukatlık Yasası ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi hükümleri uygulanır.

10. Bu sözleşmeden doğan uyuşmazlıkların çözümünde..... mahkeme ve icra daireleri yetkilidir.

İş Sahibi Avukat

**BAROLARIMIZLA VE ÇEŞİTLİ
KURULUŞLARLA YAPTIĞIMIZ
YAZIŞMALARIN ÖZETLERİ**

1. CMK Yönetmeliğinin yeniden düzenlenmesi,

2. CMK uygulama sorunları üzerinde özel olarak durulmuş, sorun adalet bakanı, hakimler ve savcılar yüksek kurulu başkanı, adalet bakanlığı müsteşarı, maliye bakanlığı müsteşarı, adalet bakanlığı kanunlar genel müdürlüğü, tbmm adalet komisyonu başkanlığı ile yapılan çeşitli toplantılarda dile getirilmiş ayrıca bu makamlara yazılı sunumlarda yapılmıştır. Ayrıca barolarımız ve meslektaşlarımız nezdinde hazırlanan rapor ve duyurularla sorunun çözümü yönlendirilmeye çalışılmış,

3. CMK kapsamında ödenen ücretlerin yargılama giderleri ile mahkum olan sanıklardan geri alımı için yönerge hazırlanmış ve yönerge gereğince çalışmalar başlatılmış,

4. Uzlaştırıcı Yönergesi hazırlanmış,

5. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonu Yönetmeliği hazırlanmış, oluşan fonun meslektaşlarımıza sağlık hizmeti olarak dönüştürülebilmesi çalışmalarını son aşamaya getirmiş,

6. Staj Kredi Yönetmeliği yeniden düzenlenmiş,

7. "Terör Raporu" nun birinci bölümü hazırlanmış,

8. İnsan Hakları Araştırma ve Uygulama Merkezi Yönetmeliği değiştirilmiş ve bu değişikliğe uygun olarak merkez yeniden yapılandırılmış ve çalışmalarına başlamış,

9. Nakil isteğinin reddine ilişkin karara itiraz üzerine TBB yönetim kurulu kararının kesin olduğunu düzenleyen Avukatlık Yasası'nın 70/3 maddesine aykırılık oluşturan Avukatlık Kanunu Yönetmeliği'nin 24. maddesinin son fıkrasını yürürlükten kaldıran yönetmelik değişikliği yapılmış,

10. Trabzon'da barolar arası futbol turnuvası düzenlenmiş,

11. Şemdinli ve Yüksekova olayları ile ilgili olarak oluşturulan komisyon inceleme yapıp rapor hazırlamış,

12. Ankara Balgat'ta malik olduğumuz arsada inşaata başlanılabilmesi için Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Çankaya Belediyesi arasındaki sorunların çözümünde olumlu noktaya gelinmiş, arsada işgalci durumda bulunanların tahliyesi sağlanmış,

13. Kişi ya da Kuruluşlarda Aylık Ücret Karşılığı, Serbest ya da Sadece Bu Kişi/Kuruluşun Vekili Olarak Avukatlık Görevini Yürüten Avukatların Taraf Oldukları Sözleşmelerdeki Farklılıkların Yarattığı Sorunlar ve Çözümleri Üzerine yapılan değerlendirme sözleşmenin tarafı durumunda olan kurumlara ve barolara gönderilerek aykırılıkların giderilmesi istenmiş,

14. Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi ve CMK Ücret Tarifesi yeniden düzenlenmiş ve bu tarifede ilk kez bir avukat yanında aylıklı olarak çalışan avukatın aylık ücreti de belirlenmiş,

15. Avukatlık Staj Yönetmeliği'nin 22. maddesi Sınav ve Sınav Eğitimine Hazırlık oluşturacak şekilde değiştirilmiş,

16. Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu Yürütme Kurulu tarafından yapılan çalışmalar neticesinde Sosyal Yardım ve Dayanışma Yönergesi ve ekleri üzerinde gerekli değişiklikler

yapılmış ve 01.01.2006 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiş,

17. Yapılan çalışmalar ve girişimler sonucunda Türkiye Barolar Birliği Başkanı'nun Başkent Protokol listesindeki yeri Avukatlık Yasası'nın 111. maddesine uygun konuma getirildi. Buna göre Türkiye Barolar Birliği Başkanı Yargıtay C. Başsavcısı'nun yanında yer almış,

18. Türkiye Barolar Birliği Başkanı'nun havaalanları şeref salonlarından yararlandırılması için Başbakanlık Makamı nezdinde gerekli girişimlerde bulunulmuş,

19. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanuna ilişkin yönetmeliğin son şekli hazırlanarak barolarımıza gönderilmiş,

20. CMK gereğince yapılan hukuki yardıma ilişkin ödenen avukatlık ücret ve diğer giderlerin geri alınmasına ait yönerge yürürlükten kaldırılmış yerine CMK gereğince yapılan hukuki yardıma ilişkin ödenen avukatlık ücretinin geri alınmasına ait yönerge (Geri Alma Yönergesi) hazırlanmış,

21. Maliye Bakanlığı Gelirler İdaresi Başkanlığı ile birlikte "Avukatlar İçin Beyanname Düzenleme Rehberi 2006" hazırlanmış ve barolarımıza ve meslektaşlarımıza gönderilmiş,

22. 29.03.2006 tarihinde ÖSYM ile protokol imzalanmış ve ilk sınavın 23 Aralık 2006 Cumartesi günü Ankara'da yapılması imza altına alınmış,

23. Askerlik görevini yapmakta olan avukat stajyerlerinin ruhsatname başvurularının bekletilemeyeceği yolundaki Ankara 11. İdare Mahkemesi tarafından verilen karar doğrultusunda işlem yapılması için barolara yazı gönderilmiş,

24. TBB Yönetim Kurulu'nun 29 Nisan 2006 günlü toplantısında kabul edilen "Türkiye Barolar Birliği Kadın Hukuku Komisyonu (TÜBAKKOM) Yönergesi" hazırlanarak Barolara gönderilmiş,

25. Avukatlık Sınav Yönetmeliği'nin 3. maddesinin birinci fıkrası sınav tarihine kadar staj bitim belgesi alabilecek durumda olanların sınava girmelerine imkan tanıyacak şekilde değiştirilmiş,

26. Terör ve Terörizm Araştırma Grubu çalışmalarını tamamlamış hazırlanan rapor yayımlanabilecek aşamaya gelmiş,

27. Antalya'da Dünya Avukatlar Futbol Turnuvası düzenlenmiş,

28. Meslektaşımız Av. Aydın Şahin'in 08.06.2006 tarihinde görevi başında katledilmesi nedeniyle İstanbul Barosu Yönetim Kurulu tarafından "Avukatlara Yönelik Saldırıları Kınama Eylemi" yapılmasına karar verilmiş,

29. İstanbul Barosu Yönetim Kurulu'nca alınan 16 Haziran 2006 Cuma günü duruşmalara girmeme kararının uygulanması yolunda barolara duyuru gönderilmiş,

30. CMK kapsamında müdafî/vekil görevlendirmelerinden kaynaklanan parasal sorunun giderilmesi bakımından 01 Haziran 2006 tarihi itibarıyla görev yapan avukatların gerçek alacak tutarının bildirilmesi Sayın Adalet Bakanı tarafından istenmesi üzerine toplam 63 barodan alınan yanıt listesi Bakanlığa gönderilmiş,

31. Askerlik görevini yapmakta iken sınava girecek olan avukat adaylarının izinli sayılmaları, ayrıca avukat adaylarının staj bitim belgesi aldığı tarihten ilk sınav tarihine kadar tecilli sayılmaları konusunda Milli Savunma Bakanlığı ile yapılan yazışma neticesinde;

a. Staj bitim belgesi alan avukat adaylarından avukatlık sınavına girme hakkını elde edenlere sınav giriş belgelerini ibraz etmeleri halinde kanuni izinlerine mahsuben sınav süresince izin verilebileceği,

b. Silah altına alınmayan avukat adaylarının staj bitim belgesi aldığı tarihten ilk sınav tarihine kadar sevk tehirleri-

nin yapılamayacağı bildirilmiş ve bu durum tüm barolarımıza duyurulmuş,

32. "5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanuna İlişkin İç Yönetmeliğin" değiştirilmesi konusu Yönetim Kurulumuzun 09 Temmuz 2006 günlü toplantısında değerlendirilmiş,

Anılan İç Yönetmeliğin 7. maddesinin 2. fıkrasının değiştirilmesine, 7. maddeye 3 ve 5. fıkralar olarak iki yeni fıkra eklenmesine karar verilmiş ve değişiklik metni barolarımıza gönderilmiş,

33. 23.02.2006 gün ve 26089 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 356 sıra nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nin "B-İcra Dairelerince Alacaklı Taraf Avukatına Ödenmesine Karar Verilen Vekalet Ücretlerinin Belgelendirilmesi" bölümünün iptali istemiyle Tekirdağ Barosu Başkanlığı tarafından Danıştay Dördüncü Dairesi'nde açılan davada Yürütmenin durdurulması kararı verilmiş ve bu karar Maliye Bakanlığı, Adalet Bakanlığı ve tüm barolarımıza gönderilmiş,

34. CMK kapsamında müdafî/vekil görevlendirilmesinde karşılaşılan sorunların çözümü amacıyla 10.08.2006 günü Saat 17:00'de İstanbul Dolmabahçe Sarayı Başbakanlık Ofisinde, Başkan Av. Özdemir Özok, Genel Sekreter Av. İ. Güneş Gürseler, Sayman Av. Soner Kocabey ve Üye Av. Cengiz Tuğral ile 45 Baro Başkanımızdan oluşan heyeti Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Başbakan Yardımcısı Mehmet Ali Şahin, Adalet Bakanı Cemil Çiçek ve Maliye Bakanı Kemal Unakıtan kabul etmiş,

Yaklaşık elli dakika süren görüşmenin ardından baro başkanlarımız, Sayın Başbakan ve Bakanlar tarafından belirtilen olumlu görüşleri dikkate alarak, Ceza Muhakemesi Kanunu kapsamındaki tüm müdafî/vekil görevlendirmelerinin durdurulması kararının uygulanmasının ertelenmesine karar vermişler ve bu karar Birlik Başkanımız tarafından basına açıklanmış,

35. Türkiye Barolar Birliği'nin 37. Kuruluş Yıldönümü nedeniyle 09.08.2006 günü hazırlanan bildiri kamuoyuna ve barolarımıza gönderilmiş,

36. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nun 05-06.08.2006 tarihli toplantısında aldığı 2094/3 sayılı kararı uyarınca Sosyal Yardım ve Dayanışma Yönergesi, Sağlık Yardımları Esasları Yönerge No: 2'nin 01.08.2006 tarihi itibariyle yürürlüğe girdiği ve

Türkiye Barolar Birliği Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu Yönetmeliği'nin 17/a maddesinde yer alan "Sağlık Yardımları" na ilişkin usul ve esasların düzenlendiği bu Yönergenin, 01.08.2006- 31.12.2006 tarihleri arasında yürürlükte kalacağı tüm barolarımıza duyurulmuş,

37. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nun 05-06.08.2006 tarihli toplantısında aldığı 2093/2 sayılı kararı uyarınca Sosyal Yardım ve Dayanışma Yönergesi, Yönerge No:1' in başlık kısmı "Sosyal Yardım ve Dayanışma Yönergesi, Geçici İş Göremezlik, Olağanüstü ve Cenaze Yardımları Esasları Yönerge No: 1" şeklinde değiştirilmiş ve tüm barolarımıza duyurulmuş,

38. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nun 26-27.08.2006 tarihli toplantısında aldığı 2138/6 sayılı kararı uyarınca;

a. 01.08.2006 tarihi itibariyle yürürlüğe giren Sosyal Yardım ve Dayanışma Yönergesi, Sağlık Yardımları Esasları Yönerge No: 2'de bazı madde değişiklikleri yapılmış,

b. Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu faaliyetlerinin yürütülmesinde uygulanacak çalışma usul ve esaslarının belirlendiği Çalışma Yönergesi kabul edilmiş, 27.08.2006 tarihi itibariyle de yürürlüğe girdiği tüm barolarımıza duyurulmuş,

39. Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü tarafından Cumhuriyet Savcılıkları'na gönderilen "Cumhuriyet Savcılarının müzakerelere katılmamaları"na ilişkin 24.07.2006

günlü ve B.03.0.CİG.0.00.00.05-659-45-2006/34332 sayılı yazısı barolarımıza duyurulmuş,

40. 5411 sayılı Bankacılık Yasası'nın 133. maddesinin son fıkrasının Avukatlık Yasası'nın 169. maddesi ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne aykırılığı karşısında 08.06.2006 tarihinde hukukçu milletvekillerine sunduğumuz yasa değişikliği taslağımızın İzmir Milletvekili Sayın Yılmaz Kaya ve Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Halil Ünlütepe tarafından TBMM'ye sunulduğu tüm barolarımıza duyurulmuş,

41. 12 Eylül'ün 26.yılı dolayısıyla hazırlanan bildiri kamuoyuna ve barolarımıza duyurulmuş,

42. Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Sedat Simavi Ödülleri Genel Sekreterliği'nin ilgi yazısında belirtilen dallarda önereceğimiz adayları isteyen 25.05.2006 günlü SSÖ: 006/72 sayılı yazısı üzerine;

Gazetecilik Dalında: Mustafa Balbay, Radyo, Televizyon Dalında: Tuncay Özkan, Edebiyat Dalında: Kürşat Başar, Sosyal Bilimler Dalında: Piri Er "Yaşayan Anadolu Aleviliği", Fen Bilimleri Dalında: Prof. Dr. Mustafa Özilgen "Endüstri Devriminden Bilgi Çağına Uzanan Süreçte Teknoloji Endüstri, Eğitim ve İstatistiğin Öyküsü" aday olarak önerilmiş,

43. Maliye Bakanlığı Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanmakta olan "Gelir Vergisi Yasa Tasarısı"nda; mesleğimiz ve meslektaşlarımızın sorunları ile ilgili olarak yer almasında yarar görülen hususların bildirilmesi konusunda barolarımızdan ve bu konunun uzmanı olan meslektaşımızdan görüşleri istenmiş,

44. İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılan "İşyeri Açma İzni Harcı" konulu 4.09.2000 tarih ve 48119 sayılı Genelgenin ve buna dayanılarak tesis edilen işlemlerin iptali istemiyle Danıştay 9. Dairesi'nde açtığımız davada tesis edilen red kararının yürütülmesinin durdurulmasına karar verildiğinin 2006/31 sayılı duyurumuzla barolara bildirildiği ve yine

Sözü edilen Daire kararına ilişkin Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu'na yaptığımız temyiz talebimizin 16.06.2006 günlü 2006/74 Esas, 2006/155 Karar sayılı kararla kabul edildiği de Barolarımıza duyurulmuş,

45. Meslektaşlarımızın, görevlerinin icrası sırasında Yargıtay binasına giriş çıkışlarında yaşamış oldukları sıkıntıların en aza indirilmesi ve yine giriş çıkışlarda yaşanan zaman kaybına engel olunması amacıyla; Birliğimizin 28.07.2006 günlü Başkanlık Divanı kararı gereği Yargıtay Binası giriş kapısında sadece avukatlara özel kullanılmak üzere X-RAY cihazı yaptırılmış ve bu durum tüm barolarımıza duyurulmuş,

46. Barolarımızdan gelen görüşler de dikkate alınmak suretiyle, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Yapılacak Hukuki Yardımlar İçin 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun uyarınca Birliğimiz Yönetim Kurulu'nca hazırlanan CMK ve Avukatlık Ücret Tarifeleri hazırlanarak Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'ne gönderilmiş,

47. Yozgat Milletvekili Sayın Bekir Bozdağ ve arkadaşlarının "Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"nin bazı maddelerinin CMK kapsamında müdafii/vekil görevlendirmelerinde yaşanan sorunlara çözüm getirmeyeceği konusundaki 27.10.2006 tarihinde 9624 sayılı yazımız ile tüm milletvekillerine gönderilerek anılan Yasa Teklifi'nin 17., ve 26. maddelerinin metinden çıkarılması ve CMK Yürürlük Yasası'nın 13. maddesindeki %15 lik oranın artırılması konusunda öneride bulunmaları istenilmiştir. (Aynı yazı il milletvekillerine iletilmesi amacıyla barolara da gönderilmiş,

48. 28 Kasım 2006 günlü 26360 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "CMK Ücret Tarifesi" 2006/121 sayılı duyurumuzla barolarımıza gönderilmiş,

49. Yönetim Kurulu'muzun 23 Eylül 2006 günlü toplantısında kabul edilen "Türkiye Barolar Birliği Kadın Hukuku Komisyonu (TÜBAKKOM) Yönergesi" nin son şekli 2006/126 numaralı duyurumuzla barolarımıza gönderilmiş,

50. Baro kayıtları olmadan ve genelde “*danışmanlık şirketi*” başlığı kullanılarak faaliyet sürdüren “*yabancı hukuk/danışmanlık*” ortaklıklarının saptanamaması ve haklarında Avukatlık Yasası hükümlerinin uygulanamaması karşısında 04.10.2006 tarihinde Hazine Müsteşarlığı’ndan çalışmalarımıza esas olmak üzere ülkemizde faaliyete bulunan yabancı danışmanlık şirketlerinin isim ve adreslerini gösterir bir listenin başkanlığımıza gönderilmesi istenmiştir.

Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı tarafından Birliğimize gönderilen “*yabancı sermayeli hukuk/danışmanlık ortaklıkları*” listesinin tamamına (219) yazı yazılarak;

* Faaliyetlerinin Avukatlık Yasası 44/B maddesi kapsamında tanımlanması,

* Adreslerinin bulunduğu yer baro başkanlığına durumlarını bildirir bir başvuruda bulunup bulunmadıkları,

* Hakim sermayenin ait olduğu ülkedeki mesleki kayıt bilgileri ile,

* Ortaklıkları bünyesinde çalışan avukatların kayıtlı oldukları baro bilgilerinin başkanlığımıza bildirilmesi istenmiştir. Alınan yanıtlar değerlendirilerek ilgili bârolardan, belirlenen firmaların/avukatların durumunun Avukatlık Yasası’nın 35, 44/B ve 48. maddeleri kapsamında incelenerek gereğinin yapılması istenmiş,

51. Meslektaşlarımız ve barolarımızda çalışan personellerimizin faydalanmalarına sunulmak üzere; 24.11.2006 tarihinde Türkiye Barolar Birliği ile AVEA İletişim Hizmetleri AŞ arasında “*Kendi Aralarında ve Aileleriyle Daha Ucuz Konuşabilmelerine İmkan Veren*” bir protokol imzalanmış ve imzalanan bu protokol 2006/125 sayılı duyurumuzla barolarımıza gönderilmiş,

52. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu’nun 01 Aralık 2006 günlü toplantısında aldığı 2564-3 sayılı kararları;

01 Ocak 2007 tarihinde yürürlüğe girecek olan “*Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu*”nun uygulanmasına ilişkin Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısı Av. Ünsal Toker Başkanlığında Prof. Dr. Ali Nazım Sözer, Av. Asaf Ülker, Av. Emel Mavioğlu, Hulusi Asal, Av. Muhittin Üstündağ’dan oluşan beş kişilik bir komisyon kurulmuş ve komisyon ilk toplantısını 15 Aralık 2006 günü, ikinci toplantısını da 21.12.2006 günü yapmış,

53. Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü tarafından Birliğimize gönderilen 21.12.2006 günlü 61185 sayılı yazıda; 5560 sayılı Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun’un 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 150. maddesinde değişiklik yapan 21. maddesi ile 5320 sayılı CMK’nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun’un 13. maddesi hükümleri uyarınca hazırlanacak yönetmelik çalışmalarına temsilci gönderilmesi istenmiştir.

25.12.2006 tarihli yanıtımızla anılan Genel Müdürlüğe;

Bu güne kadar dile getirdiğimiz taleplerimiz yerine getirilip belirttiğimiz sorunlarımız çözümlenmeden ve CMK gereğince müdafî ve vekil olarak görevlendirilen meslektaşlarımızın Aralık ayı sonu itibariyle birikmiş 100.000.000 YTL alacakları Türkiye Barolar Birliği’ne aktarılmadan belirtilen toplantıya katılmayı yararlı görmediğimiz bildirilmiş,

54. Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü tarafından Birliğimize gönderilen 21.12.2006 günlü 61189 sayılı yazıda; Uzlaştırmanın Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik Taslağı hazırlanması komisyonuna Birliğimizden temsilci gönderilmesi istenmiştir.

25.12.2006 tarihli yanıtımızla anılan Genel Müdürlüğe yukarıdaki nedenlerle belirtilen toplantıya katılmayı yararlı görmediğimiz bildirilmiş,

55. İçişleri Bakanlığınca çıkarılan İşyeri Açma İzni Harcı konulu 4.9.2000 tarih ve 48119 sayılı genelgenin ve bu genel-

genin duyurulması yolunda tesis edilen işlemlerin iptali istemiyle Danıştay 9. Dairede açılan davada İçişleri Bakanlığı, Ankara Valiliği ve Çankaya Belediye Başkanlığı tarafından Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu'nda açılan davada karar düzeltme talebinde bulunulmuş ve talep reddedilmiştir.

BAROLAR
VE
ÇEŞİTLİ
KURULUŞLARLA
YAPILAN
YAZIŞMALARIN
ÖZETLERİ

56. Meslektaşlarımızdan "İşyeri Açma İzni Harcı" alınmama-
yacağı yolunda Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu tarafın-
dan verilen 17.11.2006 günlü 2006/199 Esas, 2006/312 sayılı
kararının bir örneği barolarımıza gönderilmiş,

57. Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü'nün
19.01.2007 günlü 2933 sayılı yazısına ekli olan ve www.cigm.
adalet.gov.tr sitesinde de yayımlandığı bildirilen,

58. Türkiye Barolar Birliği'nde yapılacak çalışmalara esas
olmak üzere; Türk Telekom AŞ tarafından barolara kayıt-
lı meslektaşlarımız aleyhine yapılan suç duyuruları, açılan
kamu davaları ve disiplin soruşturma/kovuşturma sonuçla-
rının avukat isimleri ve karar örnekleri ile birlikte Birliğimize
bildirilmesi tüm barolarımıza duyurulmuş,

59. SIMAJ Patent Limited Şirketi'ne gönderdiğimiz "Şirket
faaliyetlerinin Avukatlık Yasası'nın 35. maddesi kapsamında değer-
lendirilmesi" konulu yazımıza anılan şirket tarafından verilen
11.01.2007 günlü cevabı yazının bir örneği İstanbul ve Ankara
Baroları'nın bilgisine sunulmuş,

60. Barolarımızın görüşleri de istenmek suretiyle ülke
gündeminde bulunan TCK'nin 301. maddesinin tartışılması
ve ortak bir metin hazırlanması amacıyla 2.2.2007 tarihinde
Türkiye Barolar Birliği Merkez binasında yapılacak toplan-
tıya sivil toplum örgütleri (TOBB, TÜRK-İŞ, HAK-İŞ, DİSK,
KAMU-SEN, MEMUR-SEN, KESK, TÜRMOB, NOTERLER
BİRLİĞİ, TÜRK ECZACILAR BİRLİĞİ, TESK, TÜRK DIŞ HE-
KİMLERİ BİRLİĞİ, TMMOB, TİSK, TÜRK TABİPLERİ BİRLİ-
Ğİ, VETERİNER HEKİMLERİ BİRLİĞİ, ZİRAAT ODALARI
BİRLİĞİ, TÜRK CEZA HUKUK DERNEĞİ) davet edilmişler-
dir.

Çağrımıza uyarak davetimize katılan sivil toplum örgütleriyle anılan toplantı gerçekleştirilmiş ve toplantı sonucunda ortak bildiri hazırlanıp basına açıklanmıştır.

61. Yargıtay'da incelemesi tamamlanıp kararı yazılan dosyalarda, vekaletnamesini sunan avukata karar örneğinin verilmesi gerektiği yolunda Yargıtay Birinci Başkanlığı nezdinde gerekli girişimlerde bulunulmuş,

62. Hakkari Ağır Ceza Mahkemesi'nin Avukatlık Yasası'nın 168. maddesi ile 2005 yılı Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 13. maddesinin üçüncü fıkrasının Anayasa'ya aykırılığı iddiası ile Anayasa Mahkemesi'nde açtığı davanın başvuru metninde kullandığı mesleğimize ve meslektaşlarımıza yönelik ifadeleri nedeniyle Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu nezdinde gerekli girişimlerde bulunulmuş,

**BARO GÖRÜŞLERİNİN
BİLDİRİLMESİNİ İSTEYEN
DUYURULARIMIZ VE
YANIT BİLDİREN BAROLAR**

**2005-2007 DÖNEMİNDE GÖRÜŞLERİNİN
BİLDİRİLMESİ AMACIYLA BAROLARIMIZA
GÖNDERDİĞİMİZ DUYURULAR VE BU DUYURULARA
GÖRÜŞ BİLDİREN BAROLARIMIZ**

BARO
GÖRÜŞLERİNİN
BİLDİRİLMESİNİ
İSTEYEN
DUYURULAR
VE
YANIT BİLDİREN
BAROLAR

DUYURU NO	GÖRÜŞ BİLDİREN BAROLAR
2005/44 2005/102 2005/130	
DUYURU TARİHİ	
20.06.2005	
DUYURU KONUSU	
Kamuda ve Özel Kuruluşlarda Aylık ve Ücret Karşılığı ya da Vekil Olarak Görevini Yürüten Meslektaşlarımızın Taraf Oldukları Sözleşme Örneklerinin Gönderilmesi İstemi	<ul style="list-style-type: none"> • ANKARA BAROSU • KOCAELİ BAROSU • NEVŞEHİR BAROSU • ŞANLIURFA BAROSU • TOKAT BAROSU

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

BARO
GÖRÜŞLERİNİN
BİLDİRİLMESİNİ
İSTEYEN
DUYURULAR
VE
YANIT BİLDİREN
BAROLAR

DUYURU NO	GÖRÜŞ BİLDİREN BAROLAR
2005/55	<ul style="list-style-type: none"> • ANKARA BAROSU • ANTALYA BAROSU • BALIKESİR BAROSU • BURSA BAROSU • DENİZLİ BAROSU • DİYARBAKIR BAROSU • HATAY BAROSU • İSTANBUL BAROSU • İZMİR BAROSU • SAMSUN BAROSU • SİNOP BAROSU • ŞANLIURFA BAROSU • TOKAT BAROSU • TRABZON BAROSU • ZONGULDAK BAROSU
DUYURU TARİHİ	
13.07.2005	
DUYURU KONUSU	
Avukatlık Yasası Değişikliği Taslağı Hakkında Görüş İstemi	

DUYURU NO	GÖRÜŞ BİLDİREN BAROLAR
2005/60	<ul style="list-style-type: none"> • ANKARA BAROSU • ANTALYA BAROSU • BALIKESİR BAROSU • BARTIN BAROSU • BURSA BAROSU • ÇANAKKALE BAROSU • HATAY BAROSU • İSTANBUL BAROSU • İZMİR BAROSU • KOCAELİ BAROSU • SAKARYA BAROSU • SAMSUN BAROSU
DUYURU TARİHİ	
01.08.2005	
DUYURU KONUSU	
Avukatlık Asgari Ücret ve CMK Ücret Tarifeleri Hakkında Görüş Bildirilmesi İstemi	

BARO
GÖRÜŞLERİNİN
BİLDİRİLMESİNİ
İSTEYEN
DUYURULAR
VE
YANIT BİLDİREN
BAROLAR

DUYURU NO	GÖRÜŞ BİLDİREN BAROLAR
2005/64	
DUYURU TARİHİ	
01.08.2005	
DUYURU KONUSU	
TCK 73. Maddesi İle CMK 253, 254, 255. Maddelerinde Düzenlenen Uzlaşmanın Uygulanması Hakkında Yönerge İle İlgili Görüş İstemi	<ul style="list-style-type: none"> • BALIKESİR BAROSU • İSTANBUL BAROSU • İZMİR BAROSU • SAKARYA BAROSU

DUYURU NO	GÖRÜŞ BİLDİREN BAROLAR
2005/65	
DUYURU TARİHİ	
01.08.2005	
DUYURU KONUSU	
CMK Gereğince Yapılan Hukuki Yardıma İlişkin Ödenen Avukatlık Ücreti ve Diğer Giderlerin Geri Alınmasına Ait Yönerge (Geri Alma Yönergesi) hakkında Görüş İstemi	<ul style="list-style-type: none"> • SAKARYA BAROSU

DUYURU NO	GÖRÜŞ BİLDİREN BAROLAR
2005/91	
DUYURU TARİHİ	
17.10.2005	
DUYURU KONUSU	
Mesleki Sorumluluk Sigortası Özel Şartları Hakkında Görüş İstemi	<ul style="list-style-type: none"> • BAROLARIMIZ TARAFINDAN GÖRÜŞ BİLDİRİLMEMİŞTİR.

BARO
GÖRÜŞLERİNİN
BİLDİRİLMESİNİ
İSTEYEN
DUYURULAR
VE
YANIT BİLDİREN
BAROLAR

DUYURU NO	GÖRÜŞ BİLDİREN BAROLAR
2005/109	<ul style="list-style-type: none"> • KOCAELİ BAROSU • TRABZON BAROSU • ZONGULDAK BAROSU
DUYURU TARİHİ	
09.12.2005	
DUYURU KONUSU	
Kanunların Uygulanmayan Hükümlerinin Ayıklanması ve Sadeleştirilmesi Çalışmaları İle İlgili Görüş İstenmesi,	

DUYURU NO	GÖRÜŞ BİLDİREN BAROLAR
2005/117	<ul style="list-style-type: none"> • ANKARA BAROSU • ANTALYA BAROSU • İSTANBUL BAROSU • ORDU BAROSU • ŞANLIURFA BAROSU • ZONGULDAK BAROSU
DUYURU TARİHİ	
25.12.2005	
DUYURU KONUSU	
İş Yerleri-Hukuk Hizmeti Veren-Genel Kurallar Tasarısı Hakkında Görüş İstemi	

DUYURU NO	GÖRÜŞ BİLDİREN BAROLAR
2006/7	<ul style="list-style-type: none"> • AKSARAY BAROSU • ÇORUM BAROSU • İSTANBUL BAROSU • ZONGULDAK BAROSU
DUYURU TARİHİ	
18.01.2006	
DUYURU KONUSU	
Türk Yargı Sisteminin İşleyişi Hakkında 1.ve 2.İstişari Ziyaret Raporları Hakkında Görüşlerin İstenmesi	

BARO
GÖRÜŞLERİNİN
BİLDİRİLMESİNİ
İSTEYEN
DUYURULAR
VE
YANIT BİLDİREN
BAROLAR

DUYURU NO	GÖRÜŞ BİLDİREN BAROLAR
2006/9	• KOCAELİ BAROSU
DUYURU TARİHİ	
19.01.2006	
DUYURU KONUSU	
Bazı Tüzüklerin Yürürlükten Kaldırılması ve Yeniden Düzenlenmesi Hakkında Görüş İstemi	

DUYURU NO	GÖRÜŞ BİLDİREN BAROLAR
3723	• KOCAELİ BAROSU • SAMSUN BAROSU • ZONGULDAK BAROSU
DUYURU TARİHİ	
19.01.2006	
DUYURU KONUSU	
Adli Yargı Hakim ve Savcı Adayları İle İdari Yargı Hakim Adaylarının Meslek Öncesi Hazırlık ve Son Dönem Eğitimlerinin Yapıtırılmasına Dair Yönetmeliğe İlişkin Görüş İstemi	

DUYURU NO	GÖRÜŞ BİLDİREN BAROLAR
2006/46	• ANTALYA BAROSU • ARTVİN BAROSU • DENİZLİ BAROSU • HATAY BAROSU • İSTANBUL BAROSU • İZMİR BAROSU • MALATYA BAROSU • MUĞLA BAROSU • SAKARYA BAROSU • ŞANLIURFA BAROSU • ZONGULDAK BAROSU
DUYURU TARİHİ	
15.04.2006	
DUYURU KONUSU	
Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Hakkında Görüş İstemi	

BARO
GÖRÜŞLERİNİN
BİLDİRİLMESİNİ
İSTEYEN
DUYURULAR
VE
YANIT BİLDİREN
BAROLAR

DUYURU NO	GÖRÜŞ BİLDİREN BAROLAR
2006/61	<ul style="list-style-type: none"> • ANKARA BAROSU • ŞANLIURFA BAROSU
DUYURU TARİHİ	
2006/61	
DUYURU KONUSU	
Birliğimiz ve GSM Operatörleri Arasında Sağlanabilecek Bir Anlaşmayla Avukatlara Yönelik Özel Tarife Yapılmasının Değerlendirmesi ve AVEA Firması Tarafından Verilen Teklif Hakkında Görüş İstemi	

DUYURU NO	GÖRÜŞ BİLDİREN BAROLAR
2006/94	<ul style="list-style-type: none"> • AFYONKARAHİSAR BARO SU • AKSARAY BAROSU • ANTALYA BAROSU • BALIKESİR BAROSU • BATMAN BAROSU • BURSA BAROSU • ÇANAKKALE BAROSU • DİYARBAKIR BAROSU • ERZİNCAN BAROSU • GAZİANTEP BAROSU • İSTANBUL BAROSU • KASTAMONU BAROSU • KIRKLARELİ BAROSU • KIRIKKALE BAROSU • KONYA BAROSU • MUĞLA BAROSU • ORDU BAROSU • ŞIRNAK BAROSU • ŞANLIURFA BAROSU • TOKAT BAROSU
DUYURU TARİHİ	
18.09.2006	
DUYURU KONUSU	
Avukatlık Asgari Ücret ve CMK Ücret Tarifeleri Hakkında Görüş Bildirilmesi İstemi	

DUYURU NO	GÖRÜŞ BİLDİREN BAROLAR
2006/99	<ul style="list-style-type: none"> • ADANA BAROSU • MANİSA BAROSU
DUYURU TARİHİ	
26.09.2006	
DUYURU KONUSU	
Gelir Vergisi Yasa Tasarısı İle İlgili Görüş İstemi	

BARO
GÖRÜŞLERİNİN
BİLDİRİLMESİNİ
İSTEYEN
DUYURULAR
VE
YANIT BİLDİREN
BAROLAR

DUYURU NO	GÖRÜŞ BİLDİREN BAROLAR
2006/113	<ul style="list-style-type: none"> • ADANA BAROSU • ANKARA BAROSU • ANTALYA BAROSU • ESKİŞEHİR BAROSU • BALIKESİR BAROSU • BURSA BAROSU • ÇORUM BAROSU • DİYARBAKIR BAROSU • ERZURUM BAROSU • ELAZIĞ BAROSU • EDİRNE BAROSU • HATAY BAROSU • ISPARTA BAROSU • İSTANBUL BAROSU • İZMİR BAROSU • KAHRAMANMARAŞ BAROSU • KIRIKKALE BAROSU • KIRŞEHİR BAROSU • KOCAELİ BAROSU • KONYA BAROSU • KÜTAHYA BAROSU • MALATYA BAROSU • MERSİN BAROSU • ORDU BAROSU • OSMANİYE BAROSU • RİZE BAROSU • SAKARYA BAROSU • SAMSUN BAROSU • ŞANLIURFA BAROSU
DUYURU TARİHİ	
08.11.2006	
DUYURU KONUSU	
Avukatlık Asgari Ücret ve CMK Ücret Tarifelerinin Adalet Bakanlığı Tarafından Geri Gönderilmesi Üzerine Barolarımızın Görüşlerinin Bildirilmesi İstemi	

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

BARO
GÖRÜŞLERİNİN
BİLDİRİLMESİNİ
İSTEYEN
DUYURULAR
VE
YANIT BİLDİREN
BAROLAR

	<ul style="list-style-type: none"> • TEKİRDAĞ BAROSU • TOKAT BAROSU • TRABZON BAROSU • ZONGULDAK BAROSU
--	---

DUYURU NO	GÖRÜŞ BİLDİREN BAROLAR
2006/134	
DUYURU TARİHİ	
25.12.2006	
DUYURU KONUSU	
TBB Tarafından Hazırlanan Avukatlık Yasası Taslağında Yer Alması Düşünülen Yeni İlkelere İlişkin Taslak Metin Önerileri İle İlgili Görüş İste-mi	<ul style="list-style-type: none"> • AKSARAY BAROSU • AYDIN BAROSU • ERZİNCAN BAROSU • GAZİANTEP BAROSU • KIRIKKALE BAROSU • MERSİN BAROSU • ŞANLIURFA BAROSU

DUYURU NO	GÖRÜŞ BİLDİREN BAROLAR
2007/12	
DUYURU TARİHİ	
19.01.2007	
DUYURU KONUSU	
Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü Tarafından gönderilen CMK Yönetmeliği Taslağı Hakkında Görüş İste-mi	<ul style="list-style-type: none"> • ADANA BAROSU • ADIYAMAN BAROSU • AFYONKARAHİSAR BAROSU • AKSARAY BAROSU • AMASYA BAROSU • ANTALYA BAROSU • AYDIN BAROSU • BARTIN BAROSU • BATMAN BAROSU • BURSA BAROSU • DENİZLİ BAROSU • DİYARBAKIR BAROSU • DÜZCE BAROSU • EDİRNE BAROSU • ELAZIĞ BAROSU • İĞDIR BAROSU • ISPARTA BAROSU • İSTANBUL BAROSU

	<ul style="list-style-type: none"> • İZMİR BAROSU • KIRIKKALE BAROSU • KOCAELİ BAROSU • KONYA BAROSU • MALATYA BAROSU • MANİSA BAROSU • MARDİN BAROSU • MERSİN BAROSU • MUĞLA BAROSU • ORDU BAROSU • OSMANİYE BAROSU • SAKARYA BAROSU • SAMSUN BAROSU • SİNOP BAROSU • TEKİRDAĞ BAROSU • YALOVA BAROSU • ZONGULDAK BAROSU
--	--

BARO
GÖRÜŞLERİNİN
BİLDİRİLMESİNİ
İSTEYEN
DUYURULAR
VE
YANIT BİLDİREN
BAROLAR

DUYURU NO	GÖRÜŞ BİLDİREN BAROLAR
2007/14	• ADANA BAROSU
DUYURU TARİHİ	• ADIYAMAN BAROSU
29.01.2007	• AFYONKARAHİSAR BAROSU
DUYURU KONUSU	• AKSARAY BAROSU
Türk Telekom AŞ Tara- fından Barolara Kayıtlı Meslektaşlarımız Aley- hine Yapılan Suç Du- yuruları, Açılan Kamu Davaları ve Disiplin So- ruşturma/Kovuşturma Sonuçlarının Avukat İsimleri ve Karar Örnek- leri ile Birlikte Gönderil- mesi İstemi	• AMASYA BAROSU
	• ANKARA BAROSU
	• ARTVİN BAROSU
	• BALIKESİR BAROSU
	• BATMAN BAROSU
	• BİNGÖL BAROSU
	• BOLU BAROSU
	• BURSA BAROSU
	• ÇANKIRI BAROSU
	• DENİZLİ BAROSU
	• ESKİŞEHİR BAROSU
	• GİRESUN BAROSU
	• HATAY BAROSU

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

BARO
GÖRÜŞLERİNİN
BİLDİRİLMESİNİ
İSTEYEN
DUYURULAR
VE
YANIT BİLDİREN
BAROLAR

	<ul style="list-style-type: none"> • İĞDIR BAROSU • İSTANBUL BAROSU • İZMİR BAROSU • KARAMAN BAROSU • KARS BAROSU • KASTAMONU BAROSU • KAYSERİ BAROSU • KIRIKKALE BAROSU • KIRŞEHİR BAROSU • KONYA BAROSU • KÜTAHYA BAROSU • MUŞ BAROSU • NİĞDE BAROSU • ORDU BAROSU • SAKARYA BAROSU • SİİRT BAROSU • ŞANLIURFA BAROSU • TEKİRDAĞ BAROSU • TOKAT BAROSU • TRABZON BAROSU • TUNCELİ BAROSU • VAN BAROSU • ZONGULDAK BAROSU • BİTLİS BAROSU
--	--

DUYURU NO	GÖRÜŞ BİLDİREN BAROLAR
2007/16	<ul style="list-style-type: none"> • ADIYAMAN BAROSU • AMASYA BAROSU • AĞRI BAROSU • BATMAN BAROSU • BURSA BAROSU • BİTLİS BAROSU • ÇANAKKALE BAROSU • DENİZLİ BAROSU • DİYARBAKIR BAROSU • GAZİANTEP BAROSU • HAKKARİ BAROSU
DUYURU TARİHİ	
29.01.2007	
DUYURU KONUSU	
TCK 301. Maddesi İle İlgili Barolardan Görüş İstemi	

BARO
GÖRÜŞLERİNİN
BİLDİRİLMESİNİ
İSTEYEN
DUYURULAR
VE
YANIT BİLDİREN
BAROLAR

	<ul style="list-style-type: none"> • İSTANBUL BAROSU • İZMİR BAROSU • ISPARTA BAROSU • MANİSA BAROSU • MARDİN BAROSU • MUŞ BAROSU • KIRIKKALE BAROSU • KONYA BAROSU • SAKARYA BAROSU • SİİRT BAROSU • ŞANLIURFA BAROSU • ŞIRNAK BAROSU • TOKAT BAROSU • TUNCELİ BAROSU • VAN BAROSU • ZONGULDAK BAROSU
--	--

DUYURU NO	GÖRÜŞ BİLDİREN BAROLAR
2007/21	<ul style="list-style-type: none"> • AMASYA BAROSU • ANTALYA BAROSU • ARTVİN BAROSU • ÇORUM BAROSU • ORDU BAROSU
DUYURU TARİHİ	
13.02.2007	
DUYURU KONUSU	
Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve Cumhurbaşkanlığı Konusunda İstanbul Barosu Önerileri Hakkında Görüş İstemi	

DUYURU NO	GÖRÜŞ BİLDİREN BAROLAR
2007/22	<ul style="list-style-type: none"> • ANTALYA BAROSU • AYDIN BAROSU • ORDU BAROSU • KONYA BAROSU • SAKARYA BAROSU
DUYURU TARİHİ	
20.02.2007	
DUYURU KONUSU	
TBMM'de Görüşülmekte Olan Noterlik Kanunu Değişikliği Hakkında Görüş İstemi	

**SALDIRIYA UĞRAYAN
MESLEKTAŞLARIMIZ
(11.01.1999 - 2007)**

**BAROLARIMIZDAN TBB'NE GÖNDERİLEN BİLGİLER
IŞIĞINDA MESLEKTAŞLARIMIZA YAPILAN
SALDIRILAR**

NO	ADI SOYADI	BAROSU	YILI	NETİCE
150	YILMAZ KELEŞ	KOCAELİ	27.03.2007	YARALI
149	BARIŞ ELÇİ	VAN	16.02.2007	YARALI
148	KAMİL SEZGİN	AKSARAY	20.03.2007	YARALI
147	SEVİNÇ GÜMÜŞ	KOCAELİ	19.03.2007	YARALI
146	AHMET KOPARAN	SAMSUN	04.03.2007	VEFAT
145	ABDULLAH ÇELİK	VAN	16.02.2007	YARALI
144	AV.HÜSEYİN TEOMAN DEMİRCİ	KONYA	09.02.2007	YARALI
143	AV. LEVENT AKABA	KONYA	07.02.2007	YARALI
142	AV.METİN YURTTUTAN	İZMİR	30.10.2006	VEFAT
141	AV.RÜŞAN YÜKSEL	ORDU		
140	AV.BÜLENT YÜCE	ORDU		
139	AV.METANET ÖZTÜRK	ORDU		
138	AV.MELEK AYDIN	KONYA		YARALI
137	AV.ŞENAY DİRİKOLU	KONYA		YARALI
136	AV.ZEHRA ALTUNİÇ	İSTANBUL		
135	AV.METİN KILAVUZ	DİYARBAKIR		
134	AV.AYLA AKAT	DİYARBAKIR		
133	AV.ŞUAYP ALYAMAÇ	DİYARBAKIR		
132	AV.M.EMİN AKTAR	DİYARBAKIR		
131	AV.ERCAN EZGİN	DİYARBAKIR		
130	AV.MURAT GÜZE	DİYARBAKIR		
129	AV.CAFER KOLUMAN	DİYARBAKIR		
128	AV.FUAT ÇOŞACAK	DİYARBAKIR		

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

SALDIRIYA
UĞRAYAN
MESLEKTAŞLARIMIZ

127	AV.RECEP AZİZOĞLU	DIYARBAKIR		
126	AV.YUSUF ERENKARA	ADANA	23.09.2006	VEFAT
125	AV.MEHMET BİROL ŞAHİN	BALIKESİR	07.09.2006	YARALI
124	AV.ALİ TUNÇ GÖZE	MUĞLA		YARALI
123	AV.MEHMET YALÇIN	ISPARTA	06.07.2006	YARALI
122	AV.NURİ SADIK	İSTANBUL	29.06.2006	YARALI
121	AV.İSMAİL MERCAN	BALIKESİR	20.06.2006	YARALI
120	AV.ERCAN EZGİN	DIYARBAKIR	09.06.2006	YARALI
119	AV.AYDIN ŞAHİN	İSTANBUL	08.06.2006	VEFAT
118	AV.HÜSEYİN TURGUT BAHAR	ADANA	28.05.2006	YARALI
117	AV.ALİ RIZA BARAN	MERSİN	15.05.2006	YARALI
116	AV.YAŞAR ARAS	BALIKESİR	10.05.2006	YARALI
115	AV.VURAL ÇELİK	KONYA	03.05.2006	VEFAT
114	AV.İBRAHİM YILMAZER	İSTANBUL	13.04.2006	YARALI
113	AV.NAHİT YILDIZLAR	İSTANBUL	12.04.2006	YARALI
112	AV.NİHAL ÖZCAN	İSTANBUL	05.04.2006	YARALI
111	AV.SERDAR GÜNDÜZ	İSTANBUL	05.04.2006	YARALI
110	AV.RAŞİDE KARAZEBEK AÇIKEL	İSTANBUL	18.03.2006	YARALI
109	AV.ÖZNUR TATAR	İSTANBUL	13.02.2006	YARALI
108	AV.ONUR KARAMAN	TEKİRDAĞ	17.02.2006	YARALI
107	AV.MEHMET YILDIZ	İSTANBUL	10.02.2006	YARALI
106	AV.İLKNUR KOCAAĞA	İSTANBUL	09.02.2006	YARALI
105	AV.AYDIN KARTACA	ADANA	2006	YARALI
104	AV.YAHYA DEMİREL	ADANA	06.01.2006	YARALI
103	AV.TEV RAT TEKİN	İSTANBUL	05.12.2005	YARALI
102	AV.GÖKHAN OTURSUN	İSTANBUL	09.11.2005	YARALI
101	AV.MEHMET ALİ BİLEN	İSTANBUL	21.10.2005	YARALI
100	AV.GÜRSEL MERİÇ	İSTANBUL	21.10.2005	YARALI
99	AV.TUĞRUL OĞUZ	İSTANBUL	12.10.2005	YARALI
98	AV.ATALAY CEBESOY	İSTANBUL	03.10.2005	VEFAT
97	AV.İSMAİL KOCABIYIKLIOĞLU	İSTANBUL	15.09.2005	YARALI
96	AV.ERTAN DAYI	İSTANBUL	14.09.2005	YARALI
95	AV.HÜSEYİN KIBRISLI	İSTANBUL	05.09.2005	YARALI
94	AV.ÖZGÜR DENİZ LÜTFİOĞLU	MANİSA	22.08.2005	YARALI
93	AV.DİLEK POLAT	İSTANBUL	08.08.2005	YARALI
92	AV.AHMET ATEŞ	İSTANBUL	13.07.2005	YARALI
91	AV.DUR SUN ÖZDEMİR	İZMİR	07.07.2005	VEFAT
90	AV.ALİ UĞUR	İSTANBUL	04.05.2005	YARALI

89	AV.CİHAN EREN	İSTANBUL		
88	AV.ENGİN DOĞAN	İSTANBUL	09.04.2005	YARALI
87	AV.ZUHAT KAYA	İSTANBUL	07.04.2005	YARALI
86	AV.MURAT ÇETİN	İSTANBUL	23.03.2005	YARALI
85	AV.AHMET ŞÜKRÜ EYMİRLİOĞLU	İSTANBUL	02.03.2005	YARALI
84	AV.HAYRİ CAN	İSTANBUL	25.02.2005	YARALI
83	AV.MUSTAFA OSMANOĞLU	İSTANBUL	15.02.2005	YARALI
82	AV.GÖKÇE DERE	İSTANBUL	15.01.2005	YARALI
81	AV.METİN DALKIRAN	ADANA	2005	YARALI
80	AV.MEHMET LEVENT KAYA	ADANA	2005	YARALI
79	AV.HASAN MEHMET GÜLER	ADANA	2005	YARALI
78	AV.İBRAHİM GEMİCİ	İSTANBUL	12.11.2004	YARALI
77	AV.UĞUR ALTUN	KAYSERİ	11.11.2004	YARALI
76	AV.MEHMET ZEKİ ORHAN	İSTANBUL	10.11.2004	YARALI
75	AV.YEŞİM ORHAN	İSTANBUL	10.11.2004	YARALI
74	AV.BÜLENT KIR	İSTANBUL	15.10.2004	YARALI
73	AV.FUNDA HANAYLI	İSTANBUL	13.10.2004	YARALI
72	AV.TURGAY ÖZDOĞAN	İSTANBUL	11.10.2004	YARALI
71	AV.İHSAN UNANER	İSTANBUL	20.09.2004	YARALI
70	AV.NURTEN GÜNAY	İSTANBUL	09.09.2004	YARALI
69	AV.HÜLYA ÇÖMEZOĞLU	SAMSUN	14.07.2004	YARALI
68	AV.TUNCAY ALEMDAROĞLU	ANKARA	07.07.2004	YARALI
67	AV.SONGÜL USTA	İSTANBUL	06.07.2004	YARALI
66	AV.FİKRET KÖROĞLU	İSTANBUL	25.06.2004	YARALI
65	AV.FİLİZ AKYOL AKAR	İSTANBUL	29.04.2004	YARALI
64	AV.NECMETTİN YILDIRIM	İSTANBUL	16.04.2004	YARALI
63	AV.ŞİRVAN YILDIRIM	İSTANBUL	08.04.2004	YARALI
62	AV.GÜLCAN AKDAĞ	İSTANBUL	31.03.2004	YARALI
61	AV.YAŞAR YAVUZYLMAZ	İSTANBUL	23.03.2004	YARALI
60	AV.AHMET KARAHAHAN	ADANA	10.03.2004	YARALI
59	AV.OYA ÜNÜVAR	İZMİR	10.03.2004	YARALI
58	AV.MERYEM ÇETİN	KARS	21.02.2004	YARALI
57	AV.ALPARSLAN KAÇAR	ADANA	2004	YARALI
56	AV.VİLDAN BAKIRCI	İSTANBUL	16.01.2004	YARALI

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

SALDIRIYA
UĞRAYAN
MESLEKTAŞLARIMIZ

55	AV.İBRAHİM YURTTEPE	İSTANBUL	15.01.2004	YARALI
54	AV.İSMET UYAN	ŞANLIURFA	08.01.2004	YARALI
53	AV.SÜLEYMAN AĞIRBAŞ	ERZURUM	08.01.2004	VEFAT
52	AV.SEÇKİN KARA	İSTANBUL	02.01.2004	YARALI
51	AV.NERİMAN UYGUR NAVRUZ	İSTANBUL	10.12.2003	YARALI
50	AV.NECİP AKKURT	KONYA	04.09.2003	YARALI
49	AV.ALPARSLAN KAÇAR	ADANA	02.07.2003	YARALI
48	AV.FUNDA ÖZTÜRK ALTUNTAŞ	SİNOP	11.06.2003	YARALI
47	AV.ŞABAN AKYÜZ	MUĞLA	03.06.2003	YARALI
46	AV.MÜRSEL DOĞAN	İSTANBUL	02.06.2003	YARALI
45	AV.HASAN ÇAKIR	İSTANBUL	10.04.2003	YARALI
44	AV.ZAKİR SET	İSTANBUL	30.03.2003	YARALI
43	AV.MUSTAFA ŞAHİN	İSTANBUL	25.03.2003	YARALI
42	AV.BELGİN ARAL	İSTANBUL	07.03.2003	YARALI
41	AV.ZEHRA ALTUNIÇ	İSTANBUL	20.01.2003	YARALI
40	AV.MUSTAFA ALADAĞ	AĞRI	11.11.2002	YARALI
39	AV.İBRAHİM KARSAL	İSTANBUL	25.10.2002	YARALI
38	AV.ALİ RIZA KALAYCIOĞLU	İSTANBUL	18.09.2002	YARALI
37	AV.AHMET ÖZ	SAMSUN	16.07.2002	YARALI
36	AV.MÜCAHİT KAYAROĞLU	İZMİR	20.06.2002	YARALI
35	AV.ENGİN HAMARAT	İSTANBUL	20.05.2002	YARALI
34	AV.TUNÇ AYTUR	AYDIN	08.05.2002	YARALI
33	AV.ZEKİ EKMEN	BATMAN	03.05.2002	YARALI
32	AV.ABDURRAHMAN YILDIRIM	İSTANBUL	29.03.2002	YARALI
31	AV.İBRAHİM BAYRAM	İSTANBUL	22.03.2002	YARALI
30	AV.ELAN ÖZGÜL	DÜZCE	21.03.2002	VEFAT
29	AV.F.ERDİ DEMİRÖZ	İSTANBUL	27.02.2002	YARALI
28	AV.ALPAZ KARCIOĞLU	ZONGULDAK	14.02.2002	YARALI
27	AV.ENVER HASAN GÜNEŞ	ZONGULDAK	14.02.2002	YARALI
26	AV.MİNE GÜNEŞ	SAMSUN	12.02.2002	YARALI
25	AV.BÜLENT TAŞ	TUNCELİ	01.01.2002	YARALI
24	AV.İSMAİL TAŞTAN	GÜMÜŞHA- NE	31.12.2001	YARALI
23	AV.ÖZKAN OĞUZOĞLU	İSTANBUL	24.12.2001	YARALI
22	AV.AYHAN GÜNAY	İSTANBUL	12.12.2001	YARALI
21	AV.AZİZ GENÇ	ANTALYA	2001	YARALI

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

20	AV.ERDAL ALTUNER	KAYSERİ	19.11.2001	YARALI
19	AV.SAFİYE GÜMÜŞ	İSTANBUL	16.11.2001	YARALI
18	AV.KUBİLAY HASAN GÜRCAN	KAYSERİ	23.10.2001	YARALI
17	AV.SAVAŞ BEDİR	ADANA	23.10.2001	VEFAT
16	AV.ERGÜN SAVAŞ	İSTANBUL	09.10.2001	YARALI
15	AV.AHMET KAYA	NEVŞEHİR	11.09.2001	YARALI
14	AV.YUSUF ALTAYLI	SAMSUN	05.09.2001	VEFAT
13	AV.ÖMER FARUK ATLI	MERSİN	26.08.2001	VEFAT
12	AV.ZİVER FERDA SERTOĞLU	SAMSUN		YARALI
11	AV.MUSTAFA DEMİR	İSTANBUL	07.08.2001	YARALI
10	AV.SÜLEYMAN CERİTOĞLU	DENİZLİ	05.08.2001	YARALI
9	AV.ALİ TOPÇU	ADANA	22.05.2001	YARALI
8	AV.RAMAZAN YAVUZ	İSTANBUL	22.03.2001	YARALI
7	AV.FATMA SEVÜK	ISPARTA	2000	VEFAT
6	AV.NİLNUR ÇİFTÇİ	İSTANBUL	30.11.2000	YARALI
5	AV.NEVİN ÖZMEN	İSTANBUL	11.04.2000	YARALI
4	AV.YUSUF TÜRK	İSTANBUL	31.01.2000	YARALI
3	AV.NAMİ ÖZTÜRK	İSTANBUL	28.01.2000	YARALI
2	AV.SEFA COŞKUN	KONYA	21.09.1999	YARALI
1	AV.NURSEL ÜNAL	ADANA	11.01.1999	YARALI

SALDIRIYA
ÜĞRAYAN
MESLEKTAŞLARIMIZ

HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ

2005 yılı (Mayıs sonrası)

Eylül 2005 - Avukatlık Sınavı ile ilgili hazırlık çalışma toplantılarına TBB Başkan Yardımcısı Sn. Av. Ünsal Toker ile birlikte katılma

9 Eylül 2005 - AB Başmüzakerecisi Devlet Bakanı'nun çağrısı üzerine Başbakan, Başbakan Yardımcısı, Dışişleri Bakanı ve Devlet Bakanı'nın da katıldığı "Sivil Toplum Zirvesi'ne" TBB Başkan Yardımcısı Sn Av. Ünsal Toker ile birlikte katılma

Eylül/Ekim 2005- TBB Avukatlık Asgari Ücret ve CMK Müdafî Ücreti Tespit Komisyonu çalışma toplantılarına katılma

8 Ekim 2005- TBB ve Avrupa Konseyi TAİEX ofisi tarafından düzenlenen "Avukatların İnsan Hakları Eğitimi Projesi" kapsamında Malatya'da yapılan "Yaşama Hakkı" konulu eğitim seminerinde uzman eğitici olarak görev yapıldı.

19 Kasım 2005- AB Bilim/ Araştırma ve Eğitim/Kültür tarama çalışmalarına Sn. Av. Talay Şenol ile birlikte katılma

26 Kasım 2005 TBB ve Avrupa Konseyi TAİEX Ofisi tarafından düzenlenen "Avukatların İnsan Hakları Eğitimi Projesi" kapsamında Gaziantep'te yapılan "İşkence Yasağı" konulu eğitim seminerinde uzman eğitici olarak görev yapıldı.

Kasım/ Aralık 2005 - Uğur Mumcu ve Muammer Aksoy'un arısına her yıl düzenlenen "Adalet ve Demokrasi Haftası" etkinliklerinin hazırlık çalışmaları toplantılarına katılma,

6 Aralık 2005- Adalet Bakanlığı ve AB'nin TAIEX Ofisi ile birlikte düzenledikleri "Kişisel Verilerin Korunması" seminerine katılma,

Aralık 2005 - Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığı ve TRT Genel Müdürlüğü tarafından "Halkın İnsan Hakları Konusunda Bilgilendirilmesi" amacıyla TRT (GAP) de yayınlanacak "terazinin kefesi" adlı 10 programlık dizi hazırlık çalışmalarına TBB'ni temsilen danışman olarak katılma (Toplantılar Nisan 2006 ya kadar devam etmiş olup bu programlardan Başkent Üniversitesinde düzenlenen "Adil Yargılama Hakkı" konulu TV Programında ve Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde çekimi yapılan "Kültürel Haklar" konulu TV programlarında konuşmacı olarak yer alınmıştır).

2006 yılı

20 Ocak 2006 - TBB Başkanlığı'nun daveti üzerine, 9 baromuzun Staj Kurul Başkanları'nın katıldığı "Avukatlık Staj ve Sınavı" ile ilgili toplantıya katılım.

01 Mart 2006- Avukatlık Kanunu'nun 96. maddesinin değişikliğine dair kanun teklifi hakkında Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü'nde yapılan toplantıya TBB'ni temsilen katılım

23 Mart 2006 - "Kamu Denetçiliği Kurulu Kanunu Tasarısı" hakkında TBMM bütçe plan alt komisyonunda yapılan toplantıya TBB' ni temsilen katılım ve akabinde konu hakkında TBB görüşlerinin yazılı olarak iletilmesi.

29- Mart 2006- Aralık 2006 da yapılacak "Avukatlık Sınavı" ile ilgili olarak ÖSYM ile protokol imzalanması

08-09 Nisan 2006- Kızılcahamam Asya Otel de düzenlenen "Anne Bebek Ölümlerinin Azaltılmasına Parlamenterler Aracılığı

ile Multi-Sektörel İşbirliği ve Politik Kararlılık Yaratılarak Katkı Verilmesi Projesi" adlı toplantıya TBB'ni temsilen katılma

15-17 Mayıs 2006- Hakim ve Savcılara yönelik "AİHM içtihatlarında son gelişmeler" adlı eğitim seminerine TBB adına diğer meslektaşlarla birlikte katılım.

19 Haziran 2006- "Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun Tasarısı'nın" TBMM Adalet Komisyonu'nda yapılan görüşmelerine (yalnızca bir toplantısına TBB Genel Sekreteri Sn. Av. İ. Güneş Gürseler yerine) katılım

7-9 Temmuz 2006- TBB İnsan Hakları Araştırma ve Uygulanma Merkezi'nce düzenlenen "Bir Adli Organ Olarak Savcılık" adlı Uluslararası Sempozyumu'nun hazırlık çalışmaları ve sempozyum sonunda "Genel Değerlendirme Raporunun" hazırlanması ve konuşmacı olarak yer alma.

17 Temmuz 2006- Bankacılık Kanunu'nda (133. maddesinin son fıkrası) değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi hakkında Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü'nde yapılan toplantıya TBB'ni temsilen katılım

Eylül/Ekim 2006- TBB Avukatlık Asgari Ücret ve CMK Müdafî-Vekil Ücreti Tespit Komisyonu çalışma toplantılarına katılma

13 Ekim 2006 - Fransa Parlamentosu'nun "Ermeni Soykırımını İnkârın Suç Sayılması" kararı sebebiyle Ankara Ticaret Odası'nın (ATO) düzenlediği toplantıya TBB'ni temsilen katılım.

10 Kasım 2006 - Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü toplantı salonunda yapılan Avukatlık Sınavı ile ilgili olarak Avukatlık Kanunu'nda yapılacak değişiklik tasarısı hakkındaki toplantıya TBB'ni temsilen katılma

Kasım/ Aralık 2006 - Uğur Mumcu ve Muammer Aksoy'un anısına her yıl düzenlenen "Adalet ve Demokrasi Haftası" etkinliklerinin hazırlık çalışmaları toplantılarına katılma

2006 yılı bütününde avukatlık sınavının iptal tarihi olan 14.12.2006'ya kadar yürütülen avukatlık sınav çalışmaları

"Türkiye'de Çocuklar İçin İyi Bir Yönetim, Koruma ve Adaletin Güçlendirilmesi Projesi" TBB'nin vereceği katkı ve destek çerçevesinde UNİCEF'te ve TBB'inde yapılan toplantılarına katılım

2007 yılı

8-12 Ocak 2007 - Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif İşleri Genel Müdürlüğü'nce Ankara Hakimevi'nde düzenlenen 5402 sayılı *"Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri ile Koruma Kurulları"* Kanunu çevresinde hazırlanacak olan Yönetmelik çalışmalarına (5 gün süren) TBB'ni temsilen katılım ve akabinde konu ile ilgili TBB görüşünün Bakanlığa yazılı olarak bildirilmesi.

TBB Başkanlığı tarafından yapılan görevlendirme sebebiyle, Ocak 2007'den itibaren TBB Kızılay merkez binasında oluşturulan mevzuat araştırma ve izleme çalışmaları, bu çalışmaları yapacak komisyonun oluşturulması ve raporların hazırlanması (komisyon çalışmaları halen devam etmektedir.)

08 Şubat 2007 - TBB'yi temsilen TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası'nca 2007 yılı sonunda düzenlenecek olan *"Afet Sempozyumu Düzenleme Kurulu Toplantısı"* na katılım

1 Mart 2007 - TBMM İçişleri Komisyonu *"Ateşli Silahlar"* Alt Komisyon çalışmalarına TBB'ni temsilen katılım ve akabinde konu ile ilgili TBB görüşünün yazılı olarak hazırlanıp bildirilmesi.

(NOT: Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı'nca tarafımıza incelenmesi ve görüş hazırlanması amacıyla havale edilen konularda - TBB'nin çeşitli birimlerine, çeşitli resmî ve özel kurum ve kuruluşlara, barolara, avukatlara ve diğer ilgili kişilere - inceleme raporları ve görüşler hazırlanarak TBB Başkanlığı'na sunulmuştur.

HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ MALİ GENEL KURUL ÇALIŞMA RAPORU (2)

1. Hazırlanan Yasa Değişikliği Önerileri

- Tebligat Kanunu'nun 1, 41 ve 61. maddelerinin değişikliğine dair kanun tasarı/ teklifi (Ek-1)
- Bankacılık Kanunu'nun 125. maddesinin 3. fıkrasının son cümlesinin değişikliğine dair kanun tasarı/ teklifi (Ek-2)
- Avukatlık Kanunu'nun 96. maddesinin değişikliğine dair kanun tasarı/teklifi (Ek-3)
- Bankacılık Kanunu'nun 133. maddesinin son fıkrasının değişikliğine dair kanun tasarı/ teklifi (Ek-4)

2. Açılan Davalar

• 16.6.2005 tarihinde Başkentte Uygulanacak Devlet Protokol Listesi'nde 5.11.2004 tarihinde yapılan Avukatlık Kanunu'na aykırı düzenlemenin iptali istemiyle açtığımız dava (Ek-5) Dışişleri Bakanlığı'nın iptal talebimiz doğrultusunda 14.12.2005 tarihinde yaptığı değişiklik nedeniyle konusuz kalmıştır.

Bu nedenle Ankara 8. İdare Mahkemesi'nin E. 2005/1882 sayılı dosyasında görülen davadan vazgeçtiğimizi içeren beyan dilekçesi sözü edilen Mahkemeye sunulmuştur.

• Yakalama Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nin 22. maddesinin iptali davası (Ek-6),

• Cumhuriyet Başsavcılıkları ile Adli Yargı İlk Derece Ceza Mahkemeleri Kalem Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmeliği'nin 45. maddesinin 2 ve 3. fıkralarının iptali davası (Ek-7),

• İhale ile avukat görevlendirilmesi işleminin iptali davası (Ek-8),

• Karaparanın Aklanmasının Önlenmesi Yönetmeliğininin 6. maddesinin 2. fıkrasının a bendinin iptali isteği ile açılan davaya (Ek-9) davacı yanında katılma talebinde bulunulmuş olup talebimiz Danıştay 8. Dairesi tarafından kabul görmemiştir.

• Vekalet pulu sahtekarlığı yapan sanıklar aleyhine Bağcılar 7. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yürütülen kamu davasına katılma talebimiz (Ek-10) kabul edilmiş yargılama sürmektedir.

• Avukat kimliğini kabul etmeyerek işlem yapmayan banka görevlileri hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 257. maddesinin 2. fıkrası uyarınca Akhisar Sulh Ceza Mahkemesi'nde açılan kamu davasına katılma talebi (Ek-11) 30.5.2006 tarihli oturumda Türkiye Barolar Birliği'nin Avukatlık Yasası ile kendisine tanınan mesleğe ve meslek mensuplarına karşı yapılan hak ihlallerinde mesleği ve meslektaşları savunma görevi nedeniyle Mahkemece kabul gördü. Mahkeme yargılama sonucunda sanıkların beraatına karar vermiş olup sözü edilen karar Cumhuriyet Savcılığı ile Türkiye Barolar Birliği tarafından temyiz edilmiştir.

• 23.2.2006 tarih 26089 sayılı *Resmî Gazete'*de yayımlanan 356 sıra nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nin icra dairelerinde alacaklı taraf avukatına ödenmesine karar verilen avukatlık -vekalet- ücretlerinin belgelendirilmesine ilişkin (B) maddesinin iptali istemiyle dava açıldı (Ek-12).

• Türkiye Barolar Birliği'nin ana hizmet binası olarak kullanılan taşınmaza ait kira sözleşmesi uyarınca tam ve ek-

siksiz olarak almamız gereken asansör sistemi ile havalandırma- soğutma grubuna dair eksiklik ve bozuklukların tespiti, sözü edilen sistemlerin yapım, bakım ve onarımı için gerekli maliyetin hesaplanması için Sulh Mahkemesi'ne tespit istemli dilekçe gönderildi.

3. Hazırlanan Görüşler

- Ceza Muhakemesi Kanunu ile 8 Ocak 2006 tarihinde yayımlanan "Türkiye Barolar Birliği 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve 5320 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanuna İlişkin Yönetmelik" ve "CMK Gereğince Yapılan Hukuki Yardıma İlişkin Ödenen Avukatlık Ücreti ve Diğer Giderlerin Geri Alınmasına Ait Yönerge ((Geri Alma Yönergesi)" incelenerek CMK gereğince rücu talep yazısı hazırlanmıştır.

- Ceza Muhakemesi Kanunu ile 8 Ocak 2006 tarihinde yayımlanan "Türkiye Barolar Birliği 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve 5320 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanuna İlişkin Yönetmelik " incelenerek "CMK Gereğince Yapılan Hukuki Yardıma İlişkin Ödenen Avukatlık Ücreti ve Diğer Giderlerin Geri Alınmasına Ait Yönerge ((Geri Alma Yönergesi)" taslağı hakkında görüş yazısı hazırlanmış ve Türkiye Barolar Birliği Saymanlığı'na sunulmuştur.

- "Türkiye Barolar Birliği Harcırah Yönergesi" taslağı incelenerek taslak hakkında görüş yazısı hazırlanmış ve Türkiye Barolar Birliği Saymanlığı'na sunulmuştur.

- "Türkiye Barolar Birliği Çalışma Birimleri Yönergesi" taslağı incelenerek taslak hakkında görüş yazısı hazırlanarak Türkiye Barolar Birliği Genel Sekreterliği'ne sunulmuştur.

- Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonu Müdürlüğü için hazırlanacak bilgisayar programı yazılımına ilişkin sözleşme metni incelenerek hakkında görüş bildirilmiştir.

- Türkiye Barolar Birliği Staj Kredi Yönetmeliği uyarınca kredi borçları muaccel hale gelen meslektaşlara ve müşterek borçlu/müteselsil kefillerine borcun 10 gün içinde ödenmesi

ihbarını içeren yazı hazırlandı. Mali İşler Müdürlüğü ile ortak çalışma ile ilgililerine gönderilmeye başlandı.

4. Toplantılar

- 4208 sayılı Karaparanın Aklanmasının Önlemesi Hakkında Kanun'da düzenlenerek ulusal mevzuata giren karapara aklama suçu ve bu kanunun uygulanmasına ilişkin Yönetmeliğin 3. maddesinde yükümlüler sayılmış olup uluslararası standartlara uyum sağlamak amacıyla yükümlü grubuna avukatların da dahil edilmesi düşünüldüğünden; avukatların da yükümlüler grubuna dahil edilmesi konulu çalışma kapsamında 6.1.2006 tarihinden itibaren Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı bünyesinde gerçekleştirilen toplantılara Ankara Barosu ile oluşturulan ortak görüş yazısı ile Türkiye Barolar Birliği'ni temsilen katılma.

- Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü bünyesinde gerçekleştirilen Eğitim Kurulu toplantısına Türkiye Barolar Birliği'ni temsilen katılma.

5. Dava Dosyaları Hakkında İstatistiksel Bilgiler

- 2005 Genel Kurulu'nda sunduğumuz rapor sonrasında 2.4.2007 tarihi itibarıyla Hukuk Müşavirliği'nde kayıtlı yeni dava dosyası sayısı: 309

- Yeni dönem derdest dava dosya sayısı: 276

- Geçmiş dönem derdest dava dosya sayısı: 104

- Hukuk müşavirliğinde 2.4.2007 tarihi itibarıyla derdest dava dosya sayısı: 380

Yeni Dönem Kayıtlı 309 Dava Dosyası Hakkında Ayrıntılı Bilgiler

- Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu Kararları'nın iptali istemiyle açılan dava sayısı: 122

- Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu Kararları'nın iptali istemiyle açılan dava sayısı: 143

• Ceza Muhakemeleri Kanunu'na İlişkin Ücret Tarifeleri'nin iptali istemiyle açılan dava sayısı: 10

• Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin iptali istemiyle açılan dava dosya sayısı: 9

• Adli Yardım Yönetmeliği'nin 7. maddesinin 5. fıkrasının iptali istemiyle açılan dava sayısı: 1 -Madde iptal edilmiştir.-

• 1.6.2005 günlü 25832 sayılı *Resmi Gazete'* de yayımlanarak yürürlüğe giren 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Yapılacak Hukuki Yardımlar İçin 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un 13. maddesi Uyarınca Hazırlanan Avukatlık Ücret Tarifesi'ne İlişkin Tebliğin iptali istemiyle açılan dava sayısı: 1

• Türkiye Barolar Birliği'nin işlemleri nedeniyle tazminat talepli dava sayısı: 5

• Sigorta rücu davası: 1

• E- Baro Projesi ile ilgili açılan dava sayısı: 1

• Avukatlık Sınav Yönetmeliği'nin 3. maddesi ile ÖSYM ile imzalanan Avukatlık Sınav Protokolü'nün iptali istemi ile Avukatlık Kanunu'nun 3. maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu iddiasını içeren dava sayısı: 4

• 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na ve 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanuna İlişkin İç Yönetmelik'in 10. maddesinin iptali istemli dava sayısı: 2

• İdari yargılama hukuku açısından kesin, icrai işlem niteliğinde olmayan baro kararlarının iptali istemiyle açılan dava sayısı: 2

• Türkiye Barolar Birliği tarafından açılan dava sayısı: 8
-Ayrıntıları yukarıda mevcuttur.-

**TEBLİGAT KANUNU'NUN 1, 41 ve 61. MADDELERİNİN
DEĞİŞİKLİĞİNE DAİR KANUN TASARISI/ TEKLİFİ**

Madde 1 - 11.2.1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu'nun 1. maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu uyarınca avukatlara tanınan tebligat yapabilme hakkı ile müzekkereleri elden takip etme yetkisi saklıdır.

Madde 2 - 11.2.1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu'nun 41. maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Avukatlar, kazai mercilerin tebligat konusunda bir kararı olmaksızın, vekalet aldıkları işlerde, ilgili kazai merci aracılığı ile diğer tarafa adli kağıt ve belge tebliğ edebilirler.

Madde 3 - 11.2.1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu'nun 61. maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu hükümleri saklıdır.

Madde 4 - Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 5 - Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

GENEL GEREKÇE

11.2.1959 tarihli 7201 sayılı Tebligat Kanunu'nun hukuk devleti olan ülkemizde savunma hakkının bir uzantısı ve garantisi olarak ayrı bir önemi bulunmaktadır. Yargının kurucu unsurlarından savunmayı temsil eden avukatların da usul ekonomisi ilkeleri gözetilerek yargılamanın etkin şekilde gerçekleş-

tirilmesi temel hedefinden hareketle *"her türlü hukukî mesele ve anlaşmazlıkların adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesini ve hukuk kurallarının tam olarak uygulanmasını her derecede yargı organları, hakemler, resmî ve özel kişi, kurul ve kurumlar nezdinde sağlamak"* amacıyla *"... mahkeme, hakem veya yargı yetkisini haiz bulunan diğer organlar huzurunda gerçek ve tüzel kişilere ait hakları dava etmek ve savunmak"* görevini yürüttükleri ve *"yargı organları, emniyet makamları, diğer kamu kurumu ve kuruluşları ile kamu iktisadî teşebbüsleri, özel ve kamuya ait bankalar, noterler, sigorta şirketleri ve vakıflar avukatlara görevlerinin yerine getirilmesinde yardımcı olmak zorunda"* oldukları Avukatlık Kanunu'nda hüküm altına alınmıştır.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 2. maddesinin son cümlesinde yer alan *"Derdest davalarda müzekkereler duruşma günü beklenmeksizin mahkemeden alınabilir."* düzenlemesi ile 56. maddenin 4. fıkrasındaki *"Avukatlar, vekaletname aldıkları işlerde, ilgili yargı mercii aracılığı ile ve bu yargı merciinin tebligat konusunda bir kararı olmaksızın, diğer tarafa adli kağıt ve belge tebliğ edebilirler. Tebliğ edilen kağıt ve belgelerin birer nüshası, gerekli harç, vergi ve resim ödenmek şartıyla, ilgili yargı merciinin dosyasına konur."* hükmünün sözünü ettiğimiz temel hedefe ulaşmak için uygulanmasının sağlanması çabası 11.2.1959 tarihli 7201 sayılı Tebligat Kanunu'nda değişiklik ihtiyacı doğurmuştur.

Tebligat Kanunu'nun tasarıya konu maddelerinde yukarıda alıntılanan Avukatlık Kanunu hükümlerine açıkça aykırılık bulunmasa da; sözü edilen tasarıya konu maddelere dair uygulamada farklı yorumlar yapılarak farklı uygulamalara neden olunmakta ve avukatlara görevlerinin yerine getirilmesinde çeşitli güçlükler yaratılmaktadır. Hazırlanan tasarıda Avukatlık Kanunu'nun avukatlara tanıdığı *"tebligat yapabilme hakkı"* ile *"müzekkereleri elden takip etme yetkisi"* Tebligat Kanunu'nda açık bir şekilde hükme bağlanarak uygulamada avukatların karşılaştığı sorunların çözülmesi amaçlanmış ve bu yönde düzenlemeler getirilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1 - 7201 sayılı Tebligat Kanunu'nun 1. maddesine "1136 sayılı Avukatlık Kanunu uyarınca avukatlara tanınan tebligat yapabilme hakkı ile müzekkereleri elden takip etme yetkisi saklıdır." fıkrası eklenmiştir.

Bilindiği gibi; yargılama ve icra takiplerinin çeşitli aşamalarında mahkemece resmi ve özel kuruluşlara yönelik çeşitli buyruklar içeren müzekkereler "elden takip" yetkisi ile ilgili avukata verilerek işlemin hızlandırılması hedeflenmektedir.

Yapılan bu değişiklikle Avukatlık Kanunu'nun 2 ve 56. maddesi ile avukatlara tanınan "müzekkereleri elden takip etme yetkisi" ile "tebligat yapabilme hakkı" Tebligat Kanunu'nda hiçbir kuşkuya yer vermeyecek açıklıkta hüküm altına alınarak uygulamada avukatların karşılaştığı sorunların çözümü amaçlanmıştır.

Böylelikle yargılamanın usul ekonomisi ilkeleri gereği zamandan tasarruf etmek suretiyle hızlı ve yargının kurucu unsuru savunmayı temsil eden avukatlar söz konusu olduğu için de güvenli şekilde yürütülmesi sağlanacaktır.

Madde 2 - 7201 sayılı Tebligat Kanunu'nun 41. maddesine "Avukatlar, kazai mercilerin tebligat konusunda bir kararı olmaksızın, vekalet aldıkları işlerde, ilgili kazai merci aracılığı ile diğer tarafa adli kağıt ve belge tebliğ edebilirler." fıkrası eklenmiştir.

Avukatlık Kanunu'nun 56. maddesinin 4. fıkrasına uygun olarak yapılan bu değişiklikle avukatların vekalet aldıkları işlerde, ilgili yargı mercii aracılığı ile ve bu yargı mercii'nin tebligat konusunda bir kararı olmaksızın, diğer tarafa adli kağıt ve belge tebliğ edecekleri hükme bağlanarak kazai mercilerin memur vasıtasıyla yaptıracakları tebligatların avukat vasıtasıyla yapılmasının da mümkün olduğu hüküm altına alınmıştır.

Madde 3 - 7201 sayılı Tebligat Kanunu'nun 61. maddesine "1136 sayılı Avukatlık Kanunu hükümleri saklıdır." fıkrası eklenmiştir.

Madde hükmü uyarınca diğer kanunlarda tebligatla ilgili olarak çeşitli kanunlara yapılan yollamalarda Tebligat Kanunu uygulanmakla birlikte; yapılan değişiklikle, özel kanun niteliğindeki Avukatlık Kanunu'nun uygulanacağına hüküm altına alınması amaçlanmaktadır.

Madde 4 - Yürürlük maddesidir.

Madde 5 - Yürütme maddesidir.

(EK-2)

BANKACILIK KANUNU'NUN 125. MADDESİNİN DEĞİŞİKLİĞİNE DAİR KANUN TASARISI/ TEKLİFİ

Madde 1 - 19.10.2005 tarih ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 125. maddesinin 3. fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değişmiştir.

Fonun taraf olduğu davalarda Fonu temsil eden avukatlar lehine hükmolunan vekalet ücretleri 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 164. maddesi uyarınca avukatlara aittir.

Madde 2 - Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3 - Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

GENEL GEREKÇE

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 4667 sayılı yasa ile değişik 164. maddesinin son fıkrasında "*Dava sonunda, kararlar tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekâlet ücreti avukata aittir. Bu ücret, iş sahibinin borcu nedeniyle takas ve mahsup edilemez, haczedilemez.*" denilmek suretiyle karşı tarafa yükletilen vekalet ücretinin avukata aidiyeti kesinleştirilerek hüküm altına alınmıştır.

Teklif/ Tasarıya konu Bankacılık Kanunu'nun 125. maddesinin 3. fıkrası uyarınca Fonu temsil eden avukatlar lehine hükmolunan vekalet ücretlerinin hak sahiplerine dağıtımını Fon Kurulu'nun belirleyeceği esaslar çerçevesinde yapılıırken Avukatlık Kanunu'nun avukatın emeğinin korunması amacıyla yeniden düzenlenen 164. maddesinde yer alan karşı tarafa yükletilen vekalet ücretinin avukata ait olduğu emredici düzenlemesine aykırı uygulamalar nedeni ile 19.10.2005 tarih ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 125. maddesinin 3. fıkrasında değişiklik yapılması ihtiyacı doğmuştur.

Değişiklik önerisi ile Fon Kurulu'nca belirlenecek esaslarda 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nu ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi hükümlerine aykırı şekilde düzenleme yapılması olasılığının ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

HUKUK
MÜŞAVİRLİĞİ

(EK-3)

AVUKATLIK KANUNU'NUN 96. MADDESİNİN DEĞİŞİKLİĞİNE DAİR KANUN TASARISI/ TEKLİFİ

Madde 1 - 19.3.1969 tarih ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 96. maddesinin 1. fıkrasının son cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 2 - Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3 - Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

GENEL GEREKÇE

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 4667 sayılı yasa ile değişik 96. maddesinin 1. fıkrasının son cümlesinde "*Ancak, görev süresi iki dönemden fazla olamaz.*" denilmek suretiyle demokratik seçim usullerine göre göreve getirilen baro başkanına sadece iki dönem başkanlık yapma olanağı tanınmıştır.

Baro başkanları o yer barosuna bağlı avukatların özgür iradeleri uyarınca demokratik usullerle yapılan seçim sonucunda göreve getirilmektedir. Aynı zamanda avukatların iradelerinin yok sayılmasına neden olan baro başkanlarının ancak iki dönem başkanlık görevinde bulunmasına dair hükmün varlığı bu anlamda kısıtlayıcı, sınırlayıcı olup Teklif/Tasarıya konu sözü edilen cümlelerin kaldırılması zorunluluğu doğmuştur.

Teklif/Tasarıya konu çıkarılması gereken sözü edilen cümle ile getirilen kısıtlama sonucunda kimi barolarda Seçim Kurulu'na itirazlar iletilmiş olup çoğu yer barosunda herhangi bir itiraz yapılmamıştır. Dolayısıyla barolarda farklı uygulamalara neden olan sözü edilen kısıtlayıcı hükmün kaldırılması ihtiyacı doğmuştur.

Aynı doğrultuda hüküm içeren 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu'nun 54. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "*Başkanlık ve genel başkanlık görevini üst*

üste iki dönem yapanlar bir seçim dönemi geçmedikçe tekrar başkan seçilemezler.” tümcesi Anayasa Mahkemesi tarafından Anayasa aykırı bulunarak iptal edilmiştir.

HUKUK
MÜŞAVİRLİĞİ

Sözü edilen benzer nitelikteki düzenlemenin iptal gerekçelerine de uygun olarak Teklif/Tasarı önerisi ile barolar arasında oluşan uygulama farklılıklarının önlenmesi ve avukatların özgür iradeleriyle gerçekleştirilen demokratik seçim sonucunda göreve getirilen baro başkanlarının görev süresinin nedensiz sınırlandırılmasının ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

(EK-4)

BANKACILIK KANUNU'NUN 133. MADDESİNİN DEĞİŞİKLİĞİNE DAİR KANUN TASARISI/ TEKLİFİ

Madde 1 - 19.10.2005 tarih ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 133. maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değişmiştir.

Bu madde kapsamında açılan veya açılacak davalar ile kanuni halef sıfatıyla takip edilen davalarda, lehine hükmedilen tarafa vekalet ücreti 1136 sayılı Avukatlık Kanunu ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi kurallarına uygun şekilde belirlenir.

Madde 2 - Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3 - Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

GENEL GEREKÇE

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun "Yargı mercilerince karşı tarafa yükletilecek avukatlık ücretinin miktarı" başlığıyla düzenlenen 2329 sayılı yasa ile değişik 169. maddesinde "Yargı mercilerince karşı tarafa yükletilecek avukatlık ücreti, avukatlık ücret tarifesinde yazılı miktardan az ve üç katından fazla olamaz." denilmek suretiyle lehine hükmedilen tarafa ödenecek vekalet ücretinin miktarı hiçbir kuşkuya yer vermeyecek şekilde hükme bağlanmıştır.

Teklif/Tasarıya konu Bankacılık Kanunu'nun 133. maddesinin son fıkrası uyarınca açılacak dava ve takipler sonucunda lehine hükmedilen taraf için maktu vekalet ücreti belirlenecektir. Madde kapsamında yer alan davaların konusu tartışmasız şekilde belli bir miktar para olup Avukatlık Kanunu'nun 169. maddesinin amir hükmü gereğince Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi dikkate alındığında konusu para veya para ile değerlendirilebilen hukuki yardımlarda ödenecek ücretin nispi olarak saptandığı görülmektedir.

Teklif/Tasarıya konu maddede düzenlenen davaların konusu para olduğundan ve Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin *"Yargı Yerlerinde, İcra ve İflas Dairelerinde Yapılan ve Konusu Para Olsa veya Para İle Değerlendirilebilse Bile Maktu Ücrete Bağlı Hukuki Yardımlara Ödenecek Ücret"* başlığı altında madde kapsamındaki davalar yer almadığından Avukatlık Kanunu'nun amir hükümleri ile Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne aykırı uygulamalara neden olacak 19.10.2005 tarih ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 133. maddesinin son fıkrasında değişiklik yapılması ihtiyacı doğmuştur.

Değişiklik önerisi ile hak sahibi avukatlara dağıtımı yapılacak miktarın değeri çok düşük maktu avukatlık ücreti olması engellenerek 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nu ve Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi hükümlerine aykırı şekilde düzenleme yapılması olasılığının ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

(EK-5)

**16.06.2005 TARİHİNDE BAŞKENTTE UYGULANACAK
DEVLET PROTOKOL LİSTESİ'NDE 05.11.2004 TARİHİNDE
YAPILAN AVUKATLIK KANUNUNA AYKIRI
DÜZENLEMENİN İPTALİ İSTEMİYLE AÇTIĞIMIZ DAVA
DANIŞTAY BAŞKANLIĞINA**

Yürütmenin Durdurulması İstemlidir

DAVACI : Türkiye Barolar Birliği
VEKİLİ : Av. Tülay Yılmaz- Karanfil
Sok. No: 5/62 Kızılay Ankara
DAVALI : Dışişleri Bakanlığı- Ankara
İSTEMİN KONUSU : Başkentte Uygulanacak Devlet
Protokol Listesi'nde 5.11.2004
tarihinde yapılan Avukatlık
Kanunu'na aykırı düzenlemenin
iptaliyle dava sonuna kadar
yürütmenin durdurulması istemidir.
Tebliğ Tarihi : 11.4.2005
Olaylar ve
Hukuksal Nedenler :

11.4.2005 günlü *Cumhuriyet Gazetesi'*nde yayımlanan

*"Başkentte uygulanacak Devlet Protokol Listesi"*nde 5 Kasım 2004 tarihinde değişiklik yapıldığına ilişkin haber nedeniyle bilgi sahibi olduğumuz dava konusu protokol düzenlemesi tarafımızdan incelendiğinde; Listede Türkiye Barolar Birliği'ne yer verilmediği görülmüştür. (Eki- Gazete haberi, Ek 2- Protokol Listesi).

Aşağıda açıklanan nedenlerle hukuk devletine ve yasalara aykırı bulduğumuz bu düzenlemenin değiştirilmesi için 19.4.2005 tarihli ve 18923 sayılı yazıyla davalı idareye 21.4.2005 tarihinde yapılan başvurumuza bugüne kadar herhangi bir yanıt alınamadığı için bu davanın açılması zorunluluğu doğmuştur.(Ek 3- İdareye yapılan başvuru örneği ve PTT alındı belgesi)

a. 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 4667 sayılı yasa ile

2.5.2001 tarihinde değişen 111. maddesinin 3. fıkrasındaki "Türkiye Barolar Birliği Başkanı, protokolde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın yanında yer alır " hükmüyle Türkiye Barolar Birliği Başkanı'nun protokoldeki yeri hiçbir kuşkuyla yer bırakmayacak şekilde belirlenmiş olmasına rağmen dava konusu protokol düzenlenirken bu yasal düzenleme dikkate alınmamıştır.

b. Dava konusu protokol listesi hazırlanırken Avukatlık Kanunu'nun 4667 sayılı yasayla değişik 1. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ve *avukatın yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı temsil ettiğini* açıkça hükme bağlayan yasa hükmü de yok varsayılmıştır.

c. Hukuk devletinde "Savunma", İddia-Savunma-Karar üçlüsünden oluşan "Yargı"nın vazgeçilmez ve kurucu unsurudur. Dava konusu protokolde Türkiye Barolar Birliği Başkanı'na yargı organlarının temsilcileri yanında yer verilmeyerek "hukuk devletinin" olmazsa olmazı olan "yargı"nın da protokolde eksik temsiline neden olunmuştur.

Yukarıda açıklamaya çalışılan kural ve ilkeler açısından dava konusu protokole bakıldığında; yargıda "Savunma"yı temsil eden avukatların üst kuruluşu olan Türkiye Barolar Birliği Başkanı'nun, yargıda "İddia" ve "karar"ı temsil eden yüksek yargı organlarının temsilcileri gibi devlet protokol listesinde yer alması ve bu yerin de Avukatlık Kanunu'nun 111. maddesi uyarınca "İddia" makamını temsilen Protokolde yer alan Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın yanında olması gerekeceği hukuk devletinin ve yasal düzenlemelerin vazgeçilemez bir sonucu olduğu halde dava konusu Protokolde bunun göz ardı edildiği görülmektedir.

Sonuç olarak; dava konusu Protokolde, Yüksek Yargı Organlarının temsilcileri ile birlikte ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın yanında yer alması gereken Türkiye Barolar Birliği Başkanı'na, Devlet Protokol Listesi'nde yer verilme-

mesi; açıkça yasaya ve hukuk devletinin gereklerine aykırı bir düzenleme olup kabul edilemez bir uygulamadır. Yasalarla tanınan yetki ve sorumlulukları hukuk devletinin gereklerine uygun olarak ve yasal düzenlemeler çerçevesinde uygulamak ve yürütmekle yükümlü olan idarenin hazırladığı ve uygulamaya koyduğu Devlet Protokol Listesi'nin, Avukatlık Kanunu'nun 111. maddesine uygun olarak yeniden düzenlenmesini, bu mümkün olmadığı takdirde idarenin yeniden düzenleme yapmasına olanak tanınacak şekilde listenin iptalini talep zorunluluğu doğmuştur.

KANITLAR: Başkentte Uygulanacak Devlet Protokol Listesi, haberin yayımlandığı 11.4.2004 günlü *Cumhuriyet Gazetesi*, İdareye yapılan 19.4.2005 tarih ve 18923 sayılı başvuru, PTT alındı belgesi, resmi kayıtlar ve gerekli her türlü kanıt

SONUÇ VE İSTEM: Yukarıda açıklanan ve tetkik esnasında da saptanacak nedenlerle; Başkentte Uygulanacak Devlet Protokol Listesi'nde Türkiye Barolar Birliği Başkanı'na, Avukatlık Kanunu'nun ilgili hükümleri ve hukuk devletinin gereği olarak verilmesi gereken yeri ayırmadan yapılan değişikliğin iptali ile protokol listesinde Türkiye Barolar Birliği Başkanına Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın yanında yer verilmesine, dava sonuçlanıp hüküm kesinleşinceye kadar yürütmenin durdurulmasına karar verilmesini vekil edenim adına saygılarımla dilerim.

TBB Vekili
Av.Tülay Yılmaz

Ekli Belgeler:

- 1- Gazete haberi (Ek. 1)
- 2- Başkentte uygulanacak Devlet Protokol Listesi (Ek. 2)
- 3- 19.4.2005 tarih 18923 sayılı yazımız ve PTT alındı belgesi (Ek. 3)
- 4- Vekaletname

(EK-6)

**YAKALAMA GÖZALTINA ALMA VE İFADE ALMA
YÖNETMELİĞİ'NİN 22. MADDESİNİN İPTALİ DAVASI**

DANIŞTAY BAŞKANLIĞINA

Yürütmenin Durdurulması İstemlidir

DAVACI : Türkiye Barolar Birliği
VEKİLİ : Av. Tülay Yılmaz- Karanfil Sok.
No: 5/62 Kızılay Ankara
DAVALI : Adalet Bakanlığı- Ankara
İSTEMİN KONUSU : 1.6.2005 tarih ve 25832 sayılı *Resmi Gazete* yayımlanarak yürürlüğe giren "Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği" nin 22. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "Kollukta bulunan soruşturma dosyası için yetkili Cumhuriyet savcısının yazılı emri gerekir," cümlesinin iptali ile yargılama sonuçlanıp hüküm kesinleşinceye kadar yürütmenin durdurulması istemidir.
Tebliğ Tarihi : 1.6.2005 tarih ve 25832 sayılı *Resmi Gazete'* de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Olaylar ve
Hukuksal Nedenler :

Davalı Bakanlık tarafından "bütün adli kolluk görevlileri ile gerektiğinde veya Cumhuriyet Savcısı'nın talebi üzerine adli kolluk görevini ifa eden diğer kolluk görevlilerinin, Cumhuriyet Savcılarının bilgi ve emirleri doğrultusunda yürütecekleri adli soruşturma sırasında kolluk tarafından gerçekleştirilen yakalama, gözaltına alma, muhafaza altına alma ve ifade alma işlemlerinin yürütülmesinde uyulacak usul ve esasları düzenlemek" amacıyla hazırlanan "Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği", 1.6.2005 tarih ve 25832 sayılı *Resmi Gazete'* de yayımlanarak aynı tarihte yürürlüğe girmiştir.

Yönetmeliğin 22. maddesinin 1. fıkrasında 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 153. maddesine uygun olarak müdafii, soruşturma evresinde dosya içeriğini inceleyebileceği ve istediği belgelerin bir örneğini harçsız olarak alabileceği ifade edildikten sonra, "Kollukta bulunan soruşturma dosyası için yetkili Cumhuriyet savcısının yazılı emri gerekir." hükmüne yer verilmektedir. Biz bu hükmün aşağıdaki nedenlerle iptalini talep etmekteyiz;

Müdafii dosyayı inceleme yetkisi, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 153. maddesinde;

"Müdafii, soruşturma evresinde dosya içeriğini inceleyebilir ve istediği belgelerin bir örneğini harçsız olarak alabilir.

Müdafii dosya içeriğini incelemesi veya belgelerden örnek alması, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine, sulh ceza hâkiminin kararıyla bu yetkisi kısıtlanabilir.

Yakalanan kişinin veya şüphelinin ifadesini içeren tutanak ile bilirkişi raporları ve adı geçenlerin hazır bulunmaya yetkili oldukları diğer adli işlemlere ilişkin tutanaklar hakkında, ikinci fıkraya hükmü uygulanmaz.

Müdafii, iddianamenin mahkeme tarafından kabul edildiği tarihten itibaren dosya içeriğini ve muhafaza altına alınmış delilleri inceleyebilir; bütün tutanak ve belgelerin örneklerini harçsız olarak alabilir.

Bu maddenin içerdiği haklardan suçtan zarar görenin vekili de yararlanır." Şeklinde düzenlenmiştir.

Yukarıya aynen alınan bu yasal düzenleme uyarınca müdafinin soruşturma sırasında dosya içeriğini incelemesi ve harçsız örnek alması ancak sulh ceza hakiminin kararıyla kısıtlanabildiği ve yargıç kararıyla bile 3. fıkradaki belgelerin incelenmesi ve örnek çıkarılması sınırlandırılmadığı halde; Yönetmeliğin 22. maddesinin 1. fıkrasıyla müdafii inceleme yetkisine yeni bir sınırlama getirilerek, kollukta bulunan soruşturma dosyasını müdafinin inceleyebilmesi ve harçsız bir örneğini alabilmesi

Cumhuriyet Savcısı'nın yazılı emrine bağlanmaktadır. Cumhuriyet Savcısı'na, yasanın vermediği bir yetkinin tanınması anlamına gelen bu düzenleme, Ceza Muhakemesi Kanunu'na açıkça aykırılık teşkil etmektedir.

İddia makamını oluşturan Cumhuriyet Savcısı'nın görev ve yetkileri yasalarla bellidir. Bu yetkileri -yasalara aykırı şekilde düzenleme getirerek-yönetmelik hükümleri ile genişletip güçlendirmek, normlar hiyerarşisine aykırı olduğu gibi müdafinin görmesi gereken belgeleri iddia makamının onayı olmadan inceleyememesi ve giderek savunmanın iddia makamının imkan tanıdığı ölçüde görev yapması sonucunu doğuracaktır, Savunmaya hakim kararı olmadan getirilmek istenen bu kısıtlama; her şeyden önce silahların eşitliği ilkesine aykırı olup, yargının savunma ayağının iddianın onayı ile ve onay verdiği ölçüde yargılama faaliyetine dahil edilmesi sonucunu doğuracağından yargı kararlarının güvenilirliğine de gölge düşürecektir.

Şüphelinin suçlamanın niteliği ve nedeni hakkında tam olarak bilgi sahibi olmasına ve savunmanın hazırlanması için gerekli kolaylıkları elde edebilmesine de engel teşkil eden dava konusu cümle, bu haliyle, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin 6. maddesinde yer verilen "*Adil Yargılanma Hakkı*"na da aykırı bir düzenlemedir.

Anayasa'nın 90. maddesinin son fıkrası gereğince usulüne uygun olarak yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin uluslararası sözleşmeler kanun hükmündedir. Yasalara uygun olmak koşuluyla düzenleyici işlem yapma yetkisi bulunan idarenin, Ceza Muhakemesi Kanunu'na olduğu gibi, Anayasa'nın anılan hükmü uyarınca kanun hükmünde olan İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin 6. maddesine de aykırı olarak düzenlediği Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nin 22. maddesinin 1. fıkrasındaki "*Kollukta bulunan soruşturma dosyası için yetkili Cumhuriyet savcısının yazılı emri gerekir.*" cümlesinin iptali gerekmektedir.

TC Anayasası'nın 124. maddesi uyarınca Bakanlıklar; *kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uy-*

gulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelik çıkarabilmektedirler. Normlar hiyerarşisine göre Anayasa ve yasaların altında yer alan yönetmeliklerin yasal düzenlemeleri genişletmek ve değiştirmek gibi bir işlevleri yoktur. Yasa hükümleri ancak bir başka yasa ile değiştirilebilir. Oysa dava konusu Yönetmelik hükmüyle 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na aykırı bir düzenleme getirilerek Cumhuriyet Savcılarına yasa ile tanınmayan bir yetki tanınmaktadır.

Norm hiyerarşisi içinde daha üst nitelikte norm olan Anayasa ve yasaya uygunluğu zorunlu bulunan Yönetmeliğin üst normun alttaki normla etkisiz hale getirilemeyeceğine ilişkin hukuk ilkesine (lex Superior) aykırı şekilde düzenlenen iptalini istediğimiz hükümleri yürürlükte kaldığı sürece, müdafii görevini üstlenen avukatların yasalarla tanınan savunma hakkını kullanabilmeleri yasalara aykırı olarak çıkarılan dava konusu yönetmelik hükümleri ile kısıtlanacağından; ileride sanık ve toplumun adalet duygusu açısından onarılamaz zararların engellenmesi ve telafisi olanaksız bu durumun önlenmesi için yargılama sonuçlanıncaya kadar yürütmenin durdurulmasını da talep zorunluluğu doğmuştur.

KANITLAR: Dava konusu yönetmelik, *Resmi Gazete*, yasal mevzuat ve

gerekli her türlü kanıt

SONUÇ ve İSTEM: Yukarıda açıklanan ve tetkik esnasında da saptanacak nedenlerle; Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nin 22. maddesinin 1. fıkrasının son cümlesindeki "*Kollukta bulunan soruşturma dosyası için yetkili Cumhuriyet savcısının yazılı emri gerekir*" hükmünün iptali ile ileride telafisi olanaksız zararlara neden olunmaması için dava sonuçlanıp hüküm kesinleşinceye kadar yürütmenin durdurulmasına karar verilmesini vekil edenim adına saygılarımla dilerim.

Ek: Vekaletname

Türkiye Barolar Birliği
Vekili
Av. Tülay Yılmaz

(EK-7)
CUMHURİYET BAŞSAVCILIKLARI İLE ADLİ
YARGI İLK DERECE CEZA MAHKEMELERİ
KALEM HİZMETLERİNİN YÜRÜTÜLMESİNE DAİR
YÖNETMELİĞİ'NİN 45. MADDESİNİN 2 VE 3.
FIKRALARININ İPTALİ DAVASI

DANIŞTAY BAŞKANLIĞINA

Yürütmenin Durdurulması İstemlidir

DAVACI : Türkiye Barolar Birliği
VEKİLİ : Av. Seray Şenfer- Karanfil Sok.
No: 5/62 Kızılay Ankara
DAVALI : Adalet Bakanlığı- Ankara
İSTEMİN KONUSU : "Cumhuriyet Başsavcılıkları ile Adli
Yargı İlk Derece Ceza Mahkemeleri
Kalem Hizmetlerinin Yürütülmesine
Dair Yönetmelik" in 45. maddesinin 2.
fıkrasında yer alan "*soruşturmanın
amacını tehlikeye düşürmemek kaydıyla*",
"*görevlendirme yazısı veya vekaletname
ibraz ederek*" ibareleri ile 3. fıkrasında
düzenlenen "*soruşturmanın amacını
tehlikeye düşürmemek kaydıyla*",
"*görevlendirme belgesi veya vekaletname
ibraz ederek*" ifadelerinin ve son
fıkrasındaki "*Soruşturma evrakı
soruşturmayı geciktirmemek kaydıyla
Cumhuriyet Savcısı huzurunda
incelenir.*" cümlesinin iptali ile
yargılama sonuçlanıp hüküm
kesinleşinceye kadar yürütmenin
durdurulması istemidir.

Tebliğ Tarihi : 1.6.2005

Olaylar ve
Hukuksal Nedenler :

Davalı Bakanlık tarafından “Cumhuriyet Başsavcılıkları ve Adli Yargı İlk Derece Ceza Mahkemeleri kalem hizmetlerinin yürütülmesi usul ve esaslarını belirlemek” amacıyla hazırlanan “Cumhuriyet Başsavcılıkları ile Adli Yargı İlk Derece Ceza Mahkemeleri Kalem Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmelik”, 1.6.2005 tarih ve 25832 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmeliğin 45. maddesinin ikinci fıkrasında “Müdafî soruşturma evresinde ‘soruşturmanın amacını tehlikeye düşürmek kaydıyla görevlendirme yazısı veya vekâletname ibraz ederek’ soruşturma evraki içeriğini inceleyebilir ve dilekçeyle müracaatı halinde istediği belgelerin bir örneğini harçsız olarak alabilir.” şeklindeki düzenlemeden sonra üçüncü fıkrasında “Mağdur veya şikâyetçinin vekili soruşturma evresinde ‘soruşturmanın amacını tehlikeye düşürmek kaydıyla görevlendirme belgesi veya vekâletname ibraz ederek’ soruşturma evrakının içeriği ile el konulan ve muhafazaya alınan eşyayı inceleyebilir ve dilekçeyle müracaatı hâlinde istediği belgelerin bir örneğini harçsız olarak alabilir.” hükmüne yer verilmiştir. Yine aynı maddenin son fıkrasında “Soruşturma evraki soruşturmayı geciktirmemek kaydıyla Cumhuriyet Savcısı huzurunda incelenir.” düzenlemesi yer almaktadır. Hem Ceza Muhakemesi Kanunu’na hem de Avukatlık Kanunu’na aykırı şekilde hazırlanan “Cumhuriyet Başsavcılıkları ile Adli Yargı İlk Derece Ceza Mahkemeleri Kalem Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmelik”in 45. maddesinin 2 ve 3. fıkrasında yer alan ibarelerle son fıkrasındaki düzenlemenin aşağıdaki nedenlerle iptalini talep etmekteyiz;

Ceza Muhakemesi Kanunu’nun “Müdafî dosyayı inceleme yetkisi” başlığıyla düzenlenen 153. maddesinde “Müdafî, soruşturma evresinde dosya içeriğini inceleyebilir ve istediği belgelerin bir örneğini harçsız olarak alabilir.

Müdafî dosya içeriğini incelemesi veya belgelerden örnek alması, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise, Cumhuriyet Savcısı’nın istemi üzerine, sulh ceza hâkiminin kararıyla bu yetkisi kısıtlanabilir.

Yakalanan kişinin veya şüphelinin ifadesini içeren tutanak ile bilirkişi raporları ve adı geçenlerin hazır bulunmaya yetkili oldukları diğer adli işlemlere ilişkin tutanaklar hakkında, ikinci fıkra hükmü uygulanmaz.

Müdafî, iddianamenin mahkeme tarafından kabul edildiği tarihten itibaren dosya içeriğini ve muhafaza altına alınmış delilleri inceleyebilir; bütün tutanak ve belgelerin örneklerini harçsız olarak alabilir.

Bu maddenin içerdiği haklardan suçtan zarar görenin vekili de yararlanır.” denilmektedir.

A. Yukarıya aynen alınan bu yasal düzenleme müdafinin soruşturma sırasında dosya içeriğini incelemesi ve harçsız örnek almasına ilişkin bir sınırlama getirmediği halde; Yönetmeliğin 45. maddesinin 2. fıkrasında yer alan ibarelerle müdafinin inceleme yetkisine yeni bir sınırlama getirilerek, ancak “görevlendirme yazısı veya vekaletname ibraz ederek” soruşturma evrakı içeriğinin incelenmesine olanak tanınması Ceza Muhakemesi Kanunu’na açıkça aykırılık teşkil etmektedir.

Yönetmeliğin 45. maddesinin 2. fıkrası ve benzer şekilde düzenlenen 3. fıkrasında soruşturma sırasında dosya içeriğinin incelenmesi ve harçsız örnek alınmasına ilişkin görevlendirme yazısı/belgesi veya vekaletname aranması koşulu, Ceza Muhakemesi Kanunu yanında 1136 sayılı Avukatlık Kanunu’nun 2. maddesinin son fıkrası ile 46. maddesinin 2. fıkrasına da aykırı olup iptali gerekir.

Avukatlık Kanunu’nun 46. maddesinin son fıkrasında avukatların vekaletname olmaksızın dava ile takip dosyalarını inceleyebilecekleri ve bu inceleme isteğinin ilgililerce yerine getirilmesinin zorunlu olduğu hüküm altına alınmıştır. Sözü edilen düzenleme yanında 2. maddede de yargı organlarının avukatlara görevlerinin yerine getirilmesinde yardım etmek zorunda olup avukatın gerek duyduğu bilgi ve belgeleri incelemesine sunmakla yükümlü oldukları hükme bağlanmıştır. Avukatların teklif edilen her işi kabul zorunluluğu bulun-

mağından, avukatın haksız veya meslek anlayışına uygun düşmeyen bir davayı almasını önlemek ve tüm hazırlıklarını yaparak dava açmasını sağlamak için hüküm altına alınan avukatlık yasası maddeleri dava konusu Yönetmeliğin iptalini talep ettiğimiz hükümleri ile adeta etkisiz hale getirilmiştir. Ancak görevlendirme belgesi veya vekaletname ibraz etmeleri halinde avukatların dosya incelemelerine olanak tanınması, Avukatlık Kanunu'nun anılan maddelerinin düzenleniş amacına da açıkça aykırıdır.

B. Sözü edilen yasal düzenleme uyarınca müdafinin soruşturma sırasında dosya içeriğini incelemesi ve haratsız örnek alması ancak sulh ceza hakiminin kararıyla kısıtlanabildiği ve yargıç kararıyla bile 3. fıkradaki belgelerin incelenmesi ve örnek çıkarılması sınırlandırılmadığı halde; soruşturma evrakının incelenebilmesi için yeni bir sınırlama getiren Yönetmeliğin 45. maddesinin hem 2 hem 3. fıkrasında yer alan "*soruşturmanın amacını tehlikeye düşürmemek kaydı*" ibaresi de Ceza Muhakemesi Kanunu'nun amir hükmüne aykırı olup savunma hakkından yoksun kalınmasına yol açmaktadır.

Anayasa'nın 36. maddesiyle hak olarak belirlenen savunmanın gerçekleşebilmesi için müdafie ve mağdur veya şikayetçi vekiline soruşturma evresinde dosya inceleme yetkisi yasa hükmüne uygun olarak koşulsuz şekilde tanınmalıdır. Yasanın yalnızca yargıca tanıdığı soruşturmanın amacının tehlikeye düştüğü konusunda karar verme yetkisini yönetmelik hükmüyle Cumhuriyet Savcısı'na devretmek, başta normlar hiyerarşisine aykırı olup iddia makamı karşısında savunmayı güçsüzleştirmektedir. Görev ve yetkileri yasalarla belli olan Cumhuriyet Savcısı'nun yetkilerini -yasalara aykırı şekilde düzenleme getirerek- yönetmelik hükmü ile genişletip güçlendirmek, normlar hiyerarşisine aykırı olup hukuk devletinde kabul edilemez.

Keza; avukatların dosya inceleme yetkisini dava konusu Yönetmelik hükmü ile güçlendirmek, müdafinin savunma görevini yaparken koşullara bağlı olarak belgeleri inceleyip savunma yapması sonucunu doğuracaktır ki; savunma makamının bu

şekilde kısıtlanması yargıya ve adalete olan güvenilirliğe de gölge düşürecektir. Nitekim genel hukuk ilkelerinden silahların eşitliği ilkesine aykırı olan bu maddedeki ibareler denkliği savunma aleyhine bozmaktadır.

C. Yönetmeliğin 45. maddesinin son fıkrasında yer alan *"Soruşturma evrakı soruşturmayı geciktirmemek kaydıyla Cumhuriyet Savcısı huzurunda incelenir."* cümlesiyle yine yasada bulunmayan bir düzenleme getirilerek soruşturma evrakının Cumhuriyet Savcısı huzurunda incelenebileceği hüküm altına alınmıştır.

İddia makamını oluşturan Cumhuriyet Savcısı'nun görev ve yetkileri yasada bellidir. Bu yetkileri -yasalara aykırı şekilde düzenleme getirerek- yönetmelik hükmü ile genişletip güçlendirmek, normlar hiyerarşisine aykırı olduğu gibi müdafinin görmesi gereken belgeleri iddia makamı olmadan inceleyememesi ve giderek savunmanın iddia makamının imkan tanıdığı ölçüde görev yapması sonucunu doğuracaktır. Bu durum silahların eşitliği ilkesine aykırı olup hukuk devletinde yargı kararlarının güvenilirliğine de gölge düşürecektir.

Dava konusu Yönetmelik hükmüne benzer *"Kollukta bulunan soruşturma dosyası için yetkili Cumhuriyet Savcısı'nın yazılı emri gerekir."* şeklinde bir başka cümle, 1.6.2005 tarihinde *"Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği"* nin 22. maddesinin 1. fıkrasında yayımlanmış ve sözü edilen bu cümlelerin iptali talebiyle Danıştay 8. Dairesi'nin E.2005/3037 sayılı dosyasına kayıtlı dava tarafımızca açılmıştır.

Soruşturma evrakını inceleyebilmek için yasaya aykırı şekilde soruşturmayı geciktirmemek şartı da getiren iptali talep edilen cümle, inceleme yetkisini bir başka koşula daha bağlayarak suçlamanın niteliği ve nedeni hakkında bilgi sahibi olunmasını engellemektedir.

Şüphelinin suçlamanın niteliği ve nedeni hakkında tam olarak bilgi sahibi olmasını ve savunmanın hazırlanması için

gerekli kolaylıklara sahip olunmasını da engelleyen iptali talep edilen dava konusu ibareler ile son fıkradaki cümle, bu haliyle, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin 6. maddesinde yer verilen "Adil Yargılanma Hakkı"na da aykırı bir düzenlemedir.

Anayasa'nın 90. maddesinin son fıkrası gereğince usulüne uygun olarak yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin uluslararası sözleşmeler kanun hükmündedir. Yasalara uygun olmak koşuluyla düzenleyici işlem yapma yetkisi bulunan idarenin Ceza Muhakemesi Kanunu, Avukatlık Kanunu'na olduğu gibi, Anayasa'nın arulan maddesi uyarınca kanun hükmünde olan İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin 6. maddesine de aykırı olarak düzenlediği Cumhuriyet Başsavcılıkları ile Adli Yargı İlk Derece Ceza Mahkemeleri Kalem Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmeliğin 45. maddesinin 2 ve 3. fıkralarında yer alan "soruşturmanın amacını tehlikeye düşürmemek kaydıyla görevlendirme yazısı veya vekâletname ibraz ederek" ve "soruşturmanın amacını tehlikeye düşürmemek kaydıyla görevlendirme belgesi veya vekâletname ibraz ederek" ibareleri ile son fıkrasındaki "Soruşturma evrakı soruşturmayı geciktirmemek kaydıyla Cumhuriyet Savcısı huzurunda incelenir." cümlesinin iptali gerekmektedir.

TC Anayasası'nın 124. maddesinde de belirtildiği gibi; bakanlıklar kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilmektedir. Normlar hiyerarşisinde Anayasa ve yasaların altında yer alan yönetmeliklerin yasal düzenlemeleri genişletmek ve değiştirmek gibi bir işlevleri yoktur. Yasa hükümleri ancak bir başka yasa ile değiştirilebilir.

Norm hiyerarşisi içinde daha üst nitelikte norm olan Anayasa ve yasaya uygunluğu zorunlu bulunan Yönetmeliğin üst normun alttaki normla etkisiz hale getirilemeyeceğine ilişkin hukuk ilkesine (lex Superior) aykırı şekilde düzenlenen iptalini istediğimiz ibareler ve cümle yürürlükte kaldığı sürece, müdafî görevini üstlenen avukatların yasalarla tanınan savunma hakkını kullanabilmeleri yasalara aykırı olarak çıkarılan dava

konusu yönetmelik hükmü ile kısıtlanacağından; ileride sanık ve toplumun adalet duygusu açısından onarılamaz zararların engellenmesi ve telafisi olanaksız bu durumun önlenebilmesi için yargılama sonuçlanıncaya kadar yürütmenin durdurulmasını da talep zorunluluğu doğmuştur.

KANITLAR: Dava konusu yönetmelik, *Resmi Gazete*, yasal mevzuat ve gerekli her türlü kanıt

SONUÇ ve İSTEM: Yukarıda açıklanan ve tetkik esnasında da saptanacak nedenlerle; Cumhuriyet Başsavcılıkları ile Adli Yargı İlk Derece Ceza Mahkemeleri Kalem Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmeliğin 45. maddesinin 2 ve 3. fıkralarında yer alan “*soruşturmanın amacını tehlikeye düşürmemek kaydıyla görevlendirme yazısı veya vekâletname ibraz ederek*” ve “*soruşturmanın amacını tehlikeye düşürmemek kaydıyla görevlendirme belgesi veya vekâletname ibraz ederek*” ibareleri ile son fıkradaki “*Soruşturma evrakı soruşturmayı geciktirmemek kaydıyla Cumhuriyet Savcısı huzurunda incelenir.*” cümlesinin iptali ile ileride telafisi olanaksız zararlara neden olunmaması için dava sonuçlanıp hüküm kesinleşinceye kadar yürütmenin durdurulmasına karar verilmesini vekil ederim adına saygılarımla dilerim.

Ek: Vekaletname

Türkiye Barolar Birliği
Vekili
Av. Seray Şenfer

(EK-8)
**İHALE İLE AVUKAT GÖREVLENDİRİLMESİ
İŞLEMİNİN İPTALİ DAVASI**

DANIŞTAY BAŞKANLIĞINA

Yürütmenin Durdurulması İstemlidir

DAVACI : Türkiye Barolar Birliği
VEKİLİ : Av. Seray Şenfer- Karanfil Sokak
No: 5/62 Kızılay Ankara
DAVALI : Maliye Bakanlığı- Ankara
İSTEMİN KONUSU : 9.7.2005 tarih 25870 sayılı *Resmi Gazete'* de yayımlanan 2005/9075 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile bu karar gereği olarak Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü'nün 21.7.2005 tarih ve 4394/12098 sayılı işleminin iptali ile yargılama sonuçlanıp hüküm kesinleşinceye kadar yürütmenin durdurulması istemidir.

Tebliğ Tarihi : 9.7.2005

Olaylar ve

Hukuksal Nedenler :

Dava konusu Bakanlar Kurulu kararıyla "*Enerji ve Tabii Kaynaklar eski Bakanları Mustafa Cümhur Ersümer ve Zeki Çakan hakkında 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'na muhalefet suçundan Yüce Divan'ın 2004/3 esasında açılan kamu davasında, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22. maddesinin (h) bendi hükmüne göre serbest avukatlardan veya avukatlık ortaklıklarından hizmet satın alınması*" kararlaştırılarak bu kararın davalı Bakanlıkça yürütüleceği ve hizmet satın alınımında davalı Bakanlığın usul ve esasları belirleyeceği hüküm altına alınmıştır.

Davalı Bakanlık sözü edilen Bakanlar Kurulu kararı gereğini yerine getirmek üzere, Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü'nün 21.7.2005 tarih ve

4394/12098 sayılı işlemi ile "hizmet alınacak avukatlık firmasının seçiminde göz önüne alınacak ve belgelendirilmesi istenen kriterler"i belirlemiş ve baro başkanlıklarına, teklif verecek avukatların ya da avukatlık ortaklıklarının 27.7.2005 günü saat 17.00 ye kadar ücret tekliflerini, belge ve taahhütlerini bildirmelerini istemiştir.

9.7.2005 tarih 25870 sayılı *Resmi Gazete*'de yayımlanan 2005/9075 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile bu karar gereğini yerine getirmek üzere hazırlanan Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü'nün 21.7.2005 tarih ve 4394/12098 sayılı işlem, başta Anayasaya olmak üzere Avukatlık Kanunu'na, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'na ve Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliği'ne aykırılık teşkil ettiğinden iptali zorunluluğu doğmuştur.

A. Anayasa Aykırılık İddiamız 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22. maddesinin 12.12.2003 tarih 5020 sayılı yasa ile eklenen (h) bendi ve 4353 sayılı Maliye Vekaleti Baş Hukuk Müşavirliği'nin ve Muhakemat Umum Müdürlüğü'nün Vazifelerine, Devlet Davalarının Takibi Usullerine ve Merkez ve Vilayetler Kadrolarında Bazı Değişiklikler Yapılmasına Dair Kanun'un 36. maddesi uyarınca "Türk veya yabancı uyruklu avukatlardan hizmet alınmaları" olanaklı hale gelmiştir. Yapılan yasal değişikliklerle avukatlık hizmetinin ihale yoluyla satın alınması, Anayasa'nın 10. maddesinde yer alan aynı konumda bulunanlara eşit uygulama yapılmasını öngören eşitlik ilkesine aykırılık teşkil etmektedir. Keza; Anayasa'nın 138. maddesinde hüküm altına alınan "mahkemelerin bağımsızlığı" ilkesini de zedeleyecek bu düzenlemeler, hem Anayasa'nın 36. maddesiyle hem 90. maddesine eklenen son fıkra uyarınca kanun hükmünde olan İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin 6. maddesiyle hükme bağlanan "adil yargılanma hakkına" da aykırıdır. Zira ihale yoluyla göreve başlayan avukatın üstün nitelikli olduğu kanısı yargılamaya etki edecektir. Bu durum Anayasa'nın 2. maddesinde hükme bağlanan hukuk devletinde yargı kararlarının güvenilirliğine de gölge düşüreceğinden; iddialarımız ciddi bulunarak sözü edilen yasa maddelerinin Anayasal dene-

timini gerçekleştirmek üzere dosyanın Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmesine karar verilmesi gerekmektedir.

Dava konusu Bakanlar Kurulu Kararı ile Bakanlık işleminin de öncelikle avukatlar arasında bir tür yarışmaya neden olup ücret konusunda eksiltme anlayışını içerdiğinden; gerek avukatlık mesleğinin ağır basan kamu hizmeti niteliği gerek Avukatlık Kanunu, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları, Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliği'ne ve düzenleniş amaçlarına açıkça aykırılığı nedeniyle iptali gerekir.

B. 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 36. maddesinin 1. fıkrasında avukatların *"kendilerine tevdi edilen veya gerek avukatlık görevi, gerekse, Türkiye Barolar Birliği ve barolar organlarındaki görevleri dolayısıyla öğrendikleri hususları açığa vurmaları"*nun yasak olduğu hükme bağlanmıştır.

Anılan yasal düzenleme dikkate alındığında Maliye Bakanlığı'nın yazısı ekinde belirtilen 4 numaralı *"Daha önceden Yüce Divan da vekil olarak dava takip etmiş ise buna ilişkin bilgi ve belgeler (dava sayısı, konusu, tarafları, dosya numaraları ve neticeleri)"* kriterin yasaya açıkça aykırı olduğunun kabulü gerekmektedir. Zira söz konusu kriter uygun bilgi verilmesi halinde avukatın avukatlık yasası maddesine aykırı davranışı nedeniyle disiplin sorumluluğu doğacaktır.

Dava konusu Bakanlık işlemine ek bilgi notunun 11. maddesinde yer alan *"...özellikle enerji ve uluslar arası sözleşmeler konusundaki deneyimler ve varsa takip edilen davalar hakkında bilgi"* isteyen kriter de Avukatlık Kanunu'nun 36. maddesinde düzenlenen avukatın sırsaklama yükümlülüğüne aykırılık teşkil etmekte olup yasa ve hukuka aykırı kriterler getiren işlemin iptali gerekir.

C. Yargı faaliyetine onun kurucu unsuru olarak katılan avukatlar, bu konumlarının ve mesleklerinin ağır basan kamu hizmeti niteliği gereği olarak reklam ya da reklamı çağrıştıracak davranışlardan özenle kaçınmak zorundadırlar. Bu nedenledir ki; 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 55. maddesinde 1 ve 2. fıkrasında *"Avukatların iş elde etmek için, reklam sayılabilecek*

her türlü teşebbüs ve harekette bulunmaları” yasaklanmış ve bu yasağın ortak avukatlık bürosu ve avukatlık ortaklıklarını da kapsadığı hüküm altına alınmıştır. Sözü edilen maddeye dayanılarak çıkarılan Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliği'nin 11. maddesinde ise “Bu Yönetmelik kapsamında olanlar; salt ün kazanmaya yönelik her tür girişim ve eylemlerden kaçınmak, iş elde etmek için reklam sayılabilecek her hangi bir girişim ve eylemde bulunmamak, üçüncü kişilerin kendileri için reklam sayılabilecek bu tür eylem ve davranışlarına izin vermemek, engel olmak için gerekli önlemleri almakla yükümlüdürler.” denilerek avukatların, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nun 8. maddesinde de belirtildiği gibi kendilerine iş sağlama niteliğindeki her davranıştan çekinmekle zorunlu oldukları hükme bağlanmıştır.

İşleme ek bilgi notunda düzenlenen kriterlerin tümü, ilgili mevzuatta yer alan avukatlara iş sağlamaya yönelik faaliyet olarak kabul edileceğinden ve dava konusu Bakanlık işlemi gereğini yerine getirecek avukatlar sözü edilen yasa maddelerine aykırı davranarak disiplin sorumluluklarına neden olacaklarından Bakanlık işleminin iptali istemi hukuken haklı ve yerindedir. Kaldı ki; avukatlar arasında bir tür yarışmaya neden olan ve ücret konusunda eksiltme anlayışını içeren dava konusu Bakanlık işlemi ile avukatlık hizmetinin, mesleğin kamu hizmeti niteliği gereği anılan yasal düzenlemelere aykırı şekilde “piyasa/ fiyat araştırması” konusu yapılamayacağı da tartışmasızdır.

D. Kamu avukatlarının, hukuk müşavirlerinin mesleki onuruna telafi edilemez şekilde zarar verici nitelikte olduğu sabit iptali talep edilen işlemlerin - görevini layıkıyla yerine getiren kamu avukatları ve hukuk müşavirlerinin verdiği hizmetlerin ihaleye çıkarılmasının- haklı nedeninin de uzmanlaşma olduğu kabul edilemez.

E- 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'na, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'na ve Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliği'ne aykırı şekilde düzenlenen iptalini istediğimiz Bakanlar Kurulu Kararı ve Bakanlık işlemi yürürlükte kaldığı

sürece, işlemlerin gereğinin yerine getirilmesi avukatların disiplin sorumluluğuna neden olacağından; ileride avukatlar ve toplumun adalet duygusu açısından onarılamaz zararların engellenmesi ve telafisi olanaksız bu durumun önlenmesi için yargılama sonuçlanuncaya kadar yürütmenin durdurulmasını da talep zorunluluğu doğmuştur.

KANITLAR: 9.7.2005 tarih 25870 sayılı *Resmi Gazete*'de yayımlanan 2005/9075 sayılı Bakanlar Kurulu kararı, *Resmi Gazete*, Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü'nün 21.7.2005 tarih ve 4394/12098 sayılı işlemi, yasal mevzuat ve gerekli her türlü kanıt

SONUÇ ve İSTEM: Yukarıda açıklanan ve tetkik esnasında da saptanacak nedenlerle;

- ileri sürülen Anayasaya aykırılık iddiamızın kabulü ile dosyanın Anayasa Mahkemesine gönderilmesine,

- 9.7.2005 tarih 25870 sayılı *Resmi Gazete*'de yayımlanan 2005/9075 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile bu karar gereği olarak Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü'nün 21.7.2005 tarih ve 4394/12098 sayılı işleminin iptali ile ileride telafisi olanaksız zararlara neden olunmaması için dava sonuçlanıp hüküm kesinleşinceye kadar yürütmenin durdurulmasına karar verilmesini vekil edenim adına saygılarımla dilerim.

Ek: - Vekaletname

- 9.7.2005 tarih 25870 sayılı *Resmi Gazete*'de yayımlanan 2005/9075 sayılı Bakanlar Kurulu kararı

- Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü'nün 21.7.2005 tarih ve 4394/12098 sayılı işlemi

Türkiye Barolar Birliği
Vekili
Av. Seray Şenfer

(EK-9)

**KARAPARANIN AKLANMASININ ÖNLENMESİ
YÖNETMELİĞİNİN 6. MADDESİNİN 2. FIKRASININ
A BENDİNİN İPTALİ İSTEĞİ İLE AÇILAN DAVAYA
KATILMA TALEBİ**

DANIŞTAY 10. DAİRE BAŞKANLIĞINA

Yürütmenin Durdurulması İstemlidir
Dosya No: E. 2005/6614

DAVACI YANINDA
KATILMA İSTEMİNDE

BULUNAN : Türkiye Barolar Birliği
VEKİLİ : Av. Seray Şenfer- Karanfil Sokak
5/62 Kızılay Ankara
DAVACI : Av. Mustafa Ünsal-Paşa Mah. 5. Sok.
No: 97/ A Akhisar Manisa
DAVALILAR : 1- Maliye Bakanlığı- Ankara
2- Türkiye Halk Bankası Genel
Müdürlüğü- 2. Cadde No: 63
Söğütözü- Ankara

İSTEMİN KONUSU : Dairenizin E. 2005/6614 sayılı dosyasında görülmekte olan Türkiye Halkbankası Genel Müdürlüğü'nün 22.6.2005 tarih ve 1163 sayılı avukatlık kimliği konulu işleminin ve bu işleme dayanak kılınan 2.7.1997 tarih ve 23037 sayılı *Resmî Gazete'* de yayımlanarak yürürlüğe giren "*Karaparanın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 sayılı Kanun'un Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik*" in 6. maddesinin 2. fıkrasının (a) bendinde yer alan "*Türk uyruklu gerçek kişiler için nüfus hüviyet cüzdanı, sürücü belgesi veya pasaport*" ibaresinin iptali ile yargılama sonuçlanıp hüküm kesinleşinceye kadar yürütülmesinin durdurulması istemli davaya davacı yanında katılma talebimizin kabulü ile açıklanan nedenler uyarınca yürütmenin durdurulmasına ve davanın kabulüne karar verilmesi istemidir.

MENFAAT İLİŞKİSİ : Dava konusu işlem ile Yönetmelik maddesinin iptalinde Türkiye Barolar Birliğinin menfaati bulunmaktadır.

Avukatlık Kanunu'nun 110. maddesinin 11. bendi uyarınca "kanunların avukatlara tanıdığı hakların gerçekleşmesine" çalışmakla yükümlü tutulan Türkiye Barolar Birliği, anılan kanununun 117. maddesinin 13. bendi gereğince "Avukatların ve baroların hak ve menfaatlerinin korunması için ilgili mercilere gerekli başvurumlarda bulunmak" ve 18. bendinde yer alan "...mesleğe ve meslek mensuplarına yönelik hak ihlallerine karşı avukatlık mesleğini ve meslektaşlarını savunmak ve bu konularda her türlü yasal ve idari girişimde bulunmak" yükümlülüğündedir. Türkiye Barolar Birliği, yargılama faaliyetinin savunma ayağını oluşturan avukatların üst kuruluşu sıfatıyla, mesleki bir örgüt olmanın ötesinde hukukun üstünlüğünü savunmak ve korumak işlevlerine sahip olduğundan ve "hukuk devleti" ilkelerinin zedelenmesi öncelikle avukatları ve Birliğimizi ilgilendirdiğinden; Türkiye Barolar Birliğinin sözü edilen yükümlülüklerini yerine getirmek üzere Dairenizde görülmekte olan davaya katılma talebinin kabulüne karar verilmesini diliyoruz.

Nitekim dava konusu olayla ilgili aynı yönde başvurular Birliğimize ulaşmakta ve tarafımızdan gereğinin yerine getirilmesi talep edilmektedir. (Ek 1- Av. Adil Giray Çelik'in 25.7.2005 tarihinde TBB'ne ulaşan yazısı)

Olaylar ve
Hukuksal Nedenler :

Davacı avukatın konu ile ilgili başvurusunun Türkiye Barolar Birliğine ulaşması üzerine 15.6.2005 tarih ve 297 sayılı yazı ile Türkiye Halkbankası Genel Müdürlüğünden Avukatlık Kanunu'nun sözü edilen hükümleri doğrultusunda işlem yapılması isteminde bulunulmuştur. Türkiye Halkbankası, başvurumuza cevaben davacı avukata ilişkin yanıtını tarafımıza göndermiştir. (Ek 2- TBBnin 15.6.2005 tarih 297 sayılı başvuru yazısı, Ek 3- Türkiye Halkbankası'nın 22.6.2005 tarih 1162 sayılı cevabi yazısı)

Yukarıda anılan yasa maddeleri gereğini yerine getirmek üzere davacı yanında katılma talebimizin kabulü ile aşağıda açıklanan nedenlerle hem bankanın davacı hakkında tesis ettiği

işlemin hem de bu işleme dayanak gösterilen “*Kararın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 sayılı Kanun’un Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik*” in 6. maddesinin 2. fıkrasının (a) bendinde yer alan “*Türk uyruklu gerçek kişiler için nüfus hüviyet cüzdanı, sürücü belgesi veya pasaport*” ibaresinin iptaline karar verilmesini talep zorunluluğu doğmuştur. Şöyle ki;

1136 sayılı Avukatlık Kanunu’nun 9. maddesinin 4. fıkrasının son cümlesinde “*Avukat kimlikleri, tüm resmi ve özel kuruluşlar tarafından kabul edilecek resmi kimlik hükmündedir.*” denilerek avukat kimliğinin resmi belge-kimlik- niteliğinde olduğu hükme bağlanmıştır.

Davalı Bakanlık tarafından hazırlanan “*Kararın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 sayılı Kanun’un Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik*” in iptali talep edilen maddesinde kimlik tespitinde, Türk uyruklu gerçek kişiler için “*nüfus hüviyet cüzdanı, sürücü belgesi veya pasaport*” un geçerli olması; yasayla resmi kimlik olduğu hüküm altına alınan avukat kimliğinin kimlik tespitinde kabul edilmemesi Avukatlık Kanunu’na açıkça aykırılık teşkil etmektedir.

Bilindiği gibi; TC Anayasası’nın 124. maddesinde bakanlıkların ancak *kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve ‘bunlara aykırı olmamak şartıyla’*, yönetmelikler çıkarabileceği kabul edilmektedir. Normlar hiyerarşisinde Anayasa ve yasaların altında yer alan yönetmeliklerin yasal düzenlemeleri daraltmak ve değiştirmek gibi bir işlevleri yoktur. Yasa hükümleri ancak bir başka yasa ile değiştirilebilir.

Avukatlık Kanunu’nun 9. maddesinde avukat kimliğinin “*resmi belge*” niteliği hiçbir kuşkuyla yer bırakmayacak şekilde açık olduğu halde ve anılan kanunun 2. maddesinin 3. fıkrasında “*Yargı organları, emniyet makaneleri, diğer kamu kurumu ve kuruluşları ile kamu iktisadî teşebbüsleri, ‘özel ve kamuya ait bankalar’, noterler, sigorta şirketleri ve vakıflar avukatlara görevlerinin yerine getirilmesinde yardımcı olmak ‘zorundadır’.*” hükmü dikkate

alındığında dava konusu Yönetmeliğin anılan maddesinin yasa ve hukuka açıkça aykırılık nedeniyle iptali istemi haklı ve yerinde olup davanın kabulünü gerektirir.

İptali talep edilen Yönetmeliğe dayanarak davacı hakkında tesis edilen avukat kimliğiyle bankada işlem yapma istemimin reddi işlemi de Avukatlık Kanunu'nun anılan hükümleri başta olmak üzere hukukun genel ilkelerine, normlar hiyerarşisine aykırıdır. Yönetmeliği yasadan üstün sayan, yasanın "*hukukun geçerli şeklen geçersiz*" olduğu gerekçesiyle tesis edilen işlemin, Avukatlık Kanunu'nun 1. maddesi uyarınca yargının kurucu unsurlarından bağımsız savunmayı temsil eden kamu hizmeti niteliğindeki avukatlık mesleğini "*diğer meslek grupları*" içinde değerlendirdiği de göz önüne alındığında; öncelikle dayanağı Yönetmeliğin ve işlem gerekçelerinin Avukatlık Kanunu'na aykırı olması nedeniyle iptali zorunludur.

Norm hiyerarşisi içinde daha üst nitelikte norm olan Anayasa ve yasaya uygunluğu zorunlu bulunan Yönetmeliğin üst normun alttaki normla etkisiz hale getirilemeyeceğine ilişkin hukuk ilkesine (lex Superior) aykırı şekilde düzenlenen iptalini istediğimiz ibare yürürlükte kaldığı sürece, avukatların yasayla tanınan kimliklerini bankada resmi kimlik olarak kullanabilmeleri yasalara aykırı olarak çıkarılan dava konusu yönetmelik hükmü ile engelleneceğinden; ileride yasaya aykırılığın yaratacağı rahatsızlık açısından onarılamaz zararların engellenmesi ve telafisi olanaksız bu durumun önlenmesi için yargılama sonuçlanıncaya kadar avukat hakkında tesis edilen işlem ile sözü edilen yönetmelik maddesinde yer alan ibarenin yürütülmesinin durdurulmasını da talep zorunluluğu doğmuştur.

KANITLAR: Dava konusu yönetmelik, Türkiye Barolar Birliği'nin Türkiye Halkbankası Genel Müdürlüğü'ne 15.6.2005 tarih 297 sayılı başvuru yazısı, Türkiye Halkbankası Genel Müdürlüğü'nün 22.6.2005 tarih ve 1162 sayılı avukatlık kimliği konulu işlemi, yasal mevzuat ve gerekli her türlü kanıt

SONUÇ ve İSTEM: Yukarıda açıklanan ve tetkik esnasında da saptanacak nedenlerle; Dairenizin E. 2005/6614 sayılı dosyasında görülmekte olan davaya davacı yanında katılma talebimizin kabulüne, yargılama sonuçlanıp hüküm kesinleşinceye kadar yürütmenin durdurulması ile davanın kabulüne karar verilmesini saygılarımla dilerim.

Ek.

- Vekaletname

- Av. Adil Giray Çelik'in 25.7.2005 tarihinde TBB'ne ulaşan yazısı

- Türkiye Barolar Birliği'nin 15.6.2005 tarih 297 sayılı başvuru yazısı

- Türkiye Halkbankası Genel Müdürlüğü'nün 22.6.2005 tarih ve 1162 sayılı avukatlık kimliği konulu işlemi

Türkiye Barolar Birliği
Vekili
Av. Seray Şenfer

(EK-10)
VEKALET PULU SAHTEKARLIĞI YAPAN
SANIKLAR ALEYHİNE BAĞCILAR 7. ASLİYE CEZA
MAHKEMESİNDE YÜRÜTÜLEN KAMU DAVASINA
KATILMA TALEBİ

BAĞCILAR 7. ASLİYE CEZA MAHKEMESİ

BAŞKANLIĞINA

Gönderilmek Üzere

ANKARA NÖBETÇİ ASLİYE CEZA MAHKEMESİ

BAŞKANLIĞINA

Dosya No: E.2005/ 557

KATILMA TALEBİNDE

BULUNAN

: Türkiye Barolar Birliği

VEKİLİ

: Av. Seray Şenfer- Karanfil

Sokak No: 5/62 Kızılay Ankara

Davacı

: K. H.

Sanıklar

: 1. Mehmet Sun

2. Recep Doğan

Suç

: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun

199. maddesinin 1 ve 4. fıkraları

İle 63/1. maddesi uyarınca Sahte

Damga Pulu, Posta Pulu

ve Vekaletname Pulu İmal Etmek

İSTEMİN KONUSU

: Mahkemenizin E. 2005/557 sayılı

dosyasında görülmekte olan davaya katılma talebimizin

kabulü ile sanıkların Türk Ceza Kanunu'nun 199. maddesine

aykırı eylemi nedeniyle mahkumiyetlerine karar verilmesi

istemidir.

Olaylar ve

Hukuksal Nedenler :

Mahkemenizin E. 2005/557 sayılı dosyasında kayıtlanarak görülmekte olan davada yargılamaya konu sanık eylemleri arasında 50 adet sahte Türkiye Barolar Birliği vekaletname pulu imal etmek de bulunmaktadır.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında yetkili mercilere sunduğu vekaletnamelere avukatın yapıştıracağı pulun -TBB vekaletname pulunun- Türkiye Barolar Birliği tarafından bastırılacağı hüküm altına alınmıştır.

Avukatlık Kanunu'nun gerek sözünü ettiğimiz madde hükmünde gerek 27/A maddesinde Türkiye Barolar Birliği tarafından bastırılan pulların bedellerinin, staj süresince avukat stajyerlerine ödenen kredinin ve avukatlara sosyal güvenlik, sosyal yardım hizmeti vermek üzere kurulan Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu'nun mali kaynağını oluşturduğu hükmüne bağlanmıştır. Yasa hükmü uyarınca sadece Türkiye Barolar Birliği'nin bastırıldığı ve geliri avukat stajyerleri ile avukatların kullanımına sunulan pulların sanıklar tarafından bastırılması eylemi Türk Ceza Kanunu'nun anılan maddelerine aykırılık teşkil ettiği gibi avukatlara, avukatlık mesleğine karşı hak ihlali niteliğindedir.

Avukatlık Kanunu'nun 121/18. maddesi gereğince "...mesleğe ve meslek mensuplarına yönelik hak ihlallerine karşı avukatlık mesleğini ve meslektaşlarını savunmak ve bu konularda her türlü yasal ve idari girişimlerde bulunmak"la da yükümlü tutulan Türkiye Barolar Birliği'nin avukatların üst kuruluşu sıfatıyla meslek örgütü olarak sanıkların eyleminden zarar gördüğü açık olduğundan Mahkemenizde görülen davaya katılma talebinde bulunma zorunluluğu doğmuştur.

Yukarıda açıklanan ve tetkik esnasında da saptanacak nedenlerle maddi ve manevi tazminat hakkımız saklı kalmak üzere Mahkemenizin E. 2005/557 sayılı dosyasında görülmekte olan davaya katılma talebimizin kabulü ile sanıkların Türk Ceza Kanunu'nun 199. maddesine aykırı "*Sahte Damga Pulu, Posta Pulu ve Vekaletname Pulu imal etmek*" eylemi nedeniyle mahkumiyetlerine karar verilmesini saygılarımla dilerim.

Ek. Vekaletname

Katılma Talebinde Bulunan
Türkiye Barolar Birliği
Vekili
Av. Seray Şenfer

TC

BAĞCILAR CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI

Hazırlık No 2005/11565 TUTUKLU İŞ
Fezleke No 2005 /

FEZLEKE

BAKIRKÖY CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA

Davacı : K. H.

Sanıklar : 1 - Mehmet SUN - İsmail oğlu. Asiye'den olma, 1969 Doğumlu, Diyarbakır İli Bismil İlçesi Köseli Köyü nüfusuna kayıtlı. Mimar Sinan Mahallesi Hürriyet Caddesi Moroğlu Sitesi Orkide Apartmanı Kat: 4 No: 20 Büyükcemece-İstanbul adresinde oturur, atılı suçtan METRİS CEZAEVİNDE TUTUKLU

2 - Recep DOĞAN - İbrahim oğlu, Behiye'den olma, 1970 Doğumlu, Diyarbakır İli Çınar İlçesi Düzova Köyü nüfusuna kayıtlı, Yüz Yıl Mahallesi Kışla Caddesi 39. Sokak No: 28 D: 1 Bağcılar-İstanbul adresinde oturur, atılı suçtan METRİS CEZAEVİNDE TUTUKLU

3 - Aydın KIRMAN - Abdullah oğlu, Münevverden olma, 1957 Doğumlu, Ordu İli Ulubey İlçesi Gündüzlü Köyü nüfusuna kayıtlı, Murat Paşa Mahallesi Kosova Caddesi No: 62 D: 3 Bayrampaşa-İstanbul adresinde oturur, atılı suçtan GIYABI TUTUKLU

Suç : Sahte Damga Pulu, Posta Pulu ve Vekaletname Pulu İmal Etmek

Suç Tarihi : 2005 Yılı Mayıs Ayı İçinde

Gözetli Tarihi: 17.05.2005 (Sanıklar Mehmet Sun ve Recep Doğan hakkında)

Tutuklama Tarihi : 20.05.2005 (Sanıklar Mehmet Sun ve Recep Doğan hakkında)

Gıyabi Tutuklama

Tarihi : 20.05.2005 (Sanık Aydın Kırman Hakkında : Bağcılar 2. Sulh Ceza Mahkemesinin 20.05.2005 tarih ve 2005/104 sorgu sayılı gıyabi tevkif müzekkeresi)

Hazırlık Evrakı İncelendi:

Matbaa işleticisi olan sanık Mehmet Sun ile Mehmet Sun'un işçisi olan sanık Recep Doğan'ın gıyabi tutuklu sanık Aydın Kırman'ın azmettirmesi üzerine sanık Mehmet Sun'a ait Bağcılar İlçesi Göztepe Mahallesi Kazım Karabekir Caddesi Menekşe Sokak No: 6/B'deki Şimal Kağıtçılık adlı matbaa da tümü sahte ve iffal kabiliyetini haiz 6.000 adet 1.000.000 Türk Liralık damga pulu, 35.500 adet 5.000.000 Türk Liralık damga pulu, 36.000 adet 3.000.000 Türk Liralık posta pulu 19.400 adet 3.500.000 liralık posta pulu, 12.000 adet 1.000.000 Türk Liralık posta pulu ve 50 adet 3 Yeni Türk Liralık Türkiye Barolar Birliği vekaletname pulu bastıkları, bu matbaa ve sanık Mehmet Sun'a ait 34 BM 8535 plakalı otomobilde yapılan aramalarda ele damga, posta ve vekaletname pulları ile basım aşamasındaki 39 tabaka posta puluna 15 adet pul basımında kullanılan filme el konularak Bağcılar Emanet Memurluğunun 2005 / 595 sırasına kaydedildiği sanıklar Mehmet Sun ve Recep Doğan'ın ikrarı, arama ve elkoyma tutanağı ve İstanbul Emniyet Müdürlüğü Polis Kriminal Laboratuvarınca düzenlenen 18.05.2005 tarih ve BLG-2005/3054 sayılı ekspertiz raporundan anlaşılma;

Sanıkların atılı suçtan Bakırköy Ağır Ceza Mahkemesinde yargılama sürecinin yapılarak eylemlerine uyan sanıklardan:

Mehmet Sun'un TCK'nun 322. maddesi aracılığı ile TCK'nun 316/1,40,

Recep Doğan'ın TCK'nun 322. maddesi aracılığı ile TCK'nun 316/1,40;

Aydın Kırman'ın TCK'nun 64/1 ve 322. maddeleri aracılığı ile TCK'nun 316/1. madde ve fıkraları uyarınca cezalandırılmaları,

Elkonulan sahte damga, posta ve vekaletname pulları, basım aşamasındaki posta pulları ile pul basımında kullanılan filmlerin TCK'nun 36. maddesi uyarınca zoralımı için kanuni gereği arz olunur. 30.05.2005

Halil Ünver
Cumhuriyet Savcısı
28527

(EK-11)

**AVUKAT KİMLİĞİNİ KABUL ETMEYEREK İŞLEM
YAPMAYAN BANKA GÖREVLİLERİ HAKKINDA TÜRK
CEZA KANUNU'NUN 257. MADDESİNİN 2. FIKRASI
UYARINCA AKHİSAR SULH CEZA MAHKEMESİNDE
AÇILAN KAMU DAVASINA KATILMA TALEBİ**

AKHİSAR SULH CEZA MAHKEMESİ

BAŞKANLIĞINA

Gönderilmek Üzere

ANKARA NÖBETÇİ SULH CEZA MAHKEMESİ

BAŞKANLIĞINA

Dosya No: E.2005/ 1038

Duruşma Tarihi: 21.3.2006

KATILMA TALEBİNDE

BULUNAN

VEKİLİ

: Türkiye Barolar Birliği

: Av. Seray Şenfer- Çetin Emeç

Bulvarı No:46 Balgat Ankara

Davacı

: K.H.

Sanıklar

: 1. Tahir Arslan

2. Behlül Vardar

3. Yelda Karatosun

Suç

: 5237 sayılı Türk Ceza

Kanunu'nun 257. maddesinin

2. fıkrası ile 53. maddesi

uyarınca görevi kötüye

kullanmak

İSTEMİN KONUSU

: Mahkemenizin E. 2005/1038

sayılı dosyasında görülmekte olan davaya katılma talebimizin kabulü ile sanıkların Türk Ceza Kanunu'nun 257/2. maddesine aykırı eylemi nedeniyle mahkumiyetlerine karar verilmesi istemidir.

Olaylar ve Hukuksal Nedenler:

Mahkemenizin E. 2005/1038 sayılı dosyasında kayıtlanarak görülmekte olan davada banka görevlisi sanıkların yargılamaya

konu eylemi, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 9. maddesi ile resmi kimlik olduğu hükme bağlanan avukatlık kimliğini kabul etmeyerek şikayetçi avukatın işlemini gerçekleştirmemektir.

Avukatlık Kanunu'nun 9. maddesinde avukat kimliğinin "resmi belge" niteliği hiçbir kuşkuyla yer bırakmayacak şekilde açık olduğu halde ve anılan kanunun 2. maddesinin 3. fıkrasında "Yargı organları, emniyet makamları, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadî teşebbüsleri, 'özel ve kamuya ait bankalar', noterler, sigorta şirketleri ve vakiplar avukatlara görevlerinin yerine getirilmesinde yardımcı olmak 'zorundadır'." hükmü dikkate alındığında sanıkların eylemleri nedeniyle mahkumiyetlerine karar verilmesi gerekmektedir.

Avukatlık Kanunu'nun 121/18. maddesi gereğince "...mesleğe ve meslek mensuplarına yönelik hak ihlallerine karşı avukatlık mesleğini ve meslektaşlarını savunmak ve bu konularda her türlü yasal ve idari girişimlerde bulunmak"la yükümlü tutulan Türkiye Barolar Birliği'nin avukatların üst kuruluşu sıfatıyla meslek örgütü olarak sanıkların eyleminden zarar gördüğü açık olduğundan mahkemenizde görülen davaya katılma talebinde bulunma zorunluluğu doğmuştur.

SONUÇ ve İSTEM: Yukarıda açıklanan ve tetkik esnasında da saptanacak nedenlerle maddi ve manevi tazminat hakkımız saklı kalmak üzere mahkemenizin E. 2005/1038 sayılı dosyasında görülmekte olan davaya katılma talebimizin kabulü ile sanıkların eylemi nedeniyle mahkumiyetlerine karar verilmesini ve yasal vekalet ücretimin sanıklara yükletilmesini saygılarımla dilerim.

Ek.Vekaletname

Katılma Talebinde Bulunan
Türkiye Barolar Birliği
Vekili
Av. Seray Şenfer

(EK-12)

23.02.2006 TARİH 26089 SAYILI RESMİ GAZETE'DE
YAYIMLANAN 356 SIRA NOLU VERGİ USUL KANUNU
GENEL TEBLİĞİNİN İCRA DAİRELERİNDE ALACAKLI
TARAF AVUKATINA ÖDENMESİNE KARAR
VERİLEN AVUKATLIK -VEKALET- ÜCRETLERİNİN
BELGELENDİRİLMESİNE İLİŞKİN (B) MADDESİNİN
İPTALİ İSTEMLİ DAVA

DANIŞTAY BAŞKANLIĞINA

Yürütmenin Durdurulması İstemlidir

DAVACI : Türkiye Barolar Birliği
VEKİLİ : Av. Seray Şenfer- Çetin Emeç
Bulvarı No: 46 Balgat Ankara
DAVALI : Maliye Bakanlığı- Ankara
İSTEMİN KONUSU : 23.2.2006 tarih 26089 sayılı
Resmi Gazete'de yayımlanan 356 sıra nolu Vergi Usul Kanunu
Genel Tebliği'nin icra dairelerinde alacaklı taraf avukatına
ödenmesine karar verilen avukatlık -vekalet- ücretlerinin
belgelendirilmesine ilişkin (B) maddesinin iptali ile yargılama
sonuçlanıp hüküm kesinleşinceye kadar yürütmenin durdu-
rulması istemidir.
Tebliğ Tarihi : 23.2.2006
Olaylar ve Hukuksal Nedenler:

Dava konusu Tebliğin "İcra Dairelerince Alacaklı Taraf Avukatına Ödenmesine Karar Verilen Vekalet Ücretlerinin Belgelendirilmesi" başlıklı (B) maddesinde "İcra dairelerince borçludan alınarak müvekkili adına takibat yapan alacaklı taraf avukatına ödenmesine karar verilen avukatlık (vekalet) ücretinin avukata ödendiği anda, avukat tarafından borçlu adına en az 2 nüsha serbest meslek maktuzu düzenlenecek ve maktuzun avukatta kalan nüshasına da icra dairesince ödemenin yapılmış olduğuna dair bir şerh düşülerek, ödemeyi yapan menur tarafından (sicil numarası da yazılarak) imzalanacağı hüküm altına alınarak aksi davranışta bulunan avukatlara usulsüzlük cezası kesileceği belirtilmiştir.

Dava konusu Tebliğin yayımlanması üzerine Avukatlık Kanunu ile avukatlık mesleğinin ilkelerine aykırılığı ve uygulama olanaksızlığını belirtmek üzere Maliye Bakanlığı'na önce sözlü olarak daha sonra 29.3.2006 tarih ve 5399 sayılı yazı ile başvurulmuş dava açtığımız tarihe kadar herhangi bir yanıt alınamamıştır. Aşağıda açıklanan nedenler uyarınca sözü edilen Tebliğin iptali talebi zorunluluğu doğmuştur. Şöyle ki;

A. Kendisinden avukat ücreti alınmasına karar verilen "borçlu", Vergi Usul Kanunu'nun 236. maddesi anlamında avukatın 'müşterisi' değildir.

Vergi Usul Kanunu'nun 236. maddesi "Serbest meslek erbabı, mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim etmek ve bir nüshasını müşteriye vermek, müşteri de bu makbuz istemek ve almak mecburiyetindedir." hükmünü içermektedir. Söz konusu maddede yer verilen "müşteri" ifadesi avukatın "müvekkili" olup aleyhine dava yada icra takibi yürüttüğü davalı veya borçlu değildir.

B. Avukat 'borçlu'ya herhangi bir hukuki yardımında bulunmayıp vekalet hizmeti vermediği gibi 'borçlu' ile aralarında sözleşme de mevcut değildir.

Nitekim Danıştay İçtihadı Birleştirme Genel Kurulu'nun 28.2.1975 tarih ve E. 1971/13, K.1975/8 sayılı kararında da belirtildiği gibi; "Avukatlık ücreti, avukatın vekalet hizmetine karşılık, onu vekil tayin eden kimse tarafından ödennesi taahhüt edilen bir meblağı ifade eder."

Aralarında vekalet ilişkisi bulunan avukat müvekkiline hizmet sunmakta olduğundan davalı/ borçlu tarafından ödenen meblağın Tebliğde vekalet ücreti olarak nitelendirilmesi yerinde olmamakla birlikte dava konusu düzenleme ile getirilen uygulama Vergi Usul Kanunu'nun 236. maddesi uyarınca hizmet verdiği kişiye keseceği makbuz nedeniyle zaten Katma Değer Vergisi yükümlüsü olan avukatın bir kez daha keseceği makbuzla yeniden Katma Değer Vergisi ödemesine neden olacaktır.

C. Vekalet ücretinin kanundan doğacak bir alacak olması nedeniyle tebliğ uyarınca Katma Değer Vergisi'ne tabi olması kabul edilemez.

Avukatlık Kanunu'nun 164. maddesinin son fıkrasında "Dava sonunda, kararlar tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekalet ücreti avukata aittir. Bu ücret, iş sahibinin borcu nedeniyle takas ve mahsup edilemez." denilmek suretiyle yargılama gideri olan vekalet ücretinin avukata aidiyeti kesinleştirilmiştir. Vergi mevzuatımıza göre serbest meslek geliri olan avukatlık ücreti katma değer vergisi ile gelir vergisine tabi olup salt Katma Değer Vergili bir tarife (Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi) uyarınca belirlenmesi nedeniyle bir yargılama gideri olan ve Avukatlık Kanunu madde 164/son uyarınca avukata ait olan vekalet ücretinden KDV alınması hukuka ve yasaya aykırıdır.

Dava konusu düzenlemenin uygulanması -icra dairesinde serbest meslek makbuzu düzenlenmesi- yargılama gideri olan vekalet ücretinden yasaya aykırı ve hukuka aykırı şekilde Katma Değer Vergisi alınması sonucunu doğuracaktır. Halbuki az öncede değindiğimiz gibi; avukat "borçlu"ya herhangi bir hukuki yardımda bulunmayıp vekalet hizmeti vermediği gibi "borçlu" ile aralarında sözleşme de mevcut değildir.

D. Tebliğde düzenlenen hususlar hukuka olduğu kadar uygulamaya da aykırılık teşkil etmektedir.

Mahkeme ya da icra dairelerinin kararı, "avukatlık (vekalet) ücreti"nin davalı/borçludan alınarak davacı/alacaklı tarafa verilmesi yönünde olduğundan dava konusu Tebliğdeki "alacaklı taraf avukatına ödenmesine karar verilen" şeklindeki ifade yerinde olamadığı gibi; "Borçlu adına en az iki nüsha serbest meslek makbuzu düzenlenecek" ifadesi de avukatların kullanmakta olduğu serbest meslek makbuzu koçanlarının iki nüsha olması nedeniyle uygulamadan uzaktır.

Borçlu adına düzenlenen makbuzun fiilen kendisine teslimi de olanaksızdır. Borçlu, alacaklı yada vekilin yokluğunda

“*tahsilat makbuzu*” karşılığında icra dairesine ödemedede bulunmakta daha sonra alacaklı yada avukatı bu parayı “*reddiyat makbuzu*” karşılığında icra dairesinden almaktadır. Avukat da kendisine bu şekilde yapılan ödemeler için müvekkili adına serbest meslek makbuzu düzenlemekte ve bu makbuzda karşı taraftan yapılan tahsilatı açıklamaktadır. Tebliğin uygulanması aşamasında avukatın borçlu adına düzenleyeceği serbest meslek makbuzunun borçluya ulaştırılması mümkün olmayıp icra dairesine yaptığı ödemeyi tahsilat makbuzu ile belgelendiren borçlunun ayrıca serbest meslek makbuzuna ihtiyacı bulunmamaktadır.

E. Yaptığımız açıklamalar yanında stopaj kesintisi ve Katma Değer Vergilendirmesi sorunu da dikkate alındığında başta Anayasa'nın 73. maddesinde yer alan vergi ve benzeri ek mali yükümlülüklerin ancak kanunla konulması gerektiğine ilişkin anayasa hükmüne olmak üzere 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'na, avukatlık meslek ilkelerine aykırı şekilde düzenlenen iptalini istediğimiz Tebliğ yürürlükte kaldığı sürece, Tebliğ gereğinin yerine getirilmesi avukatların haksız ve hukuka aykırı şekilde Katma Değer Vergisi ödemesini gerektireceğinden; ileride avukatlar ve toplumun adalet duygusu açısından onarılamaz zararların engellenmesi ve telafisi olanaksız bu durumun önlenmesi için yargılama sonuçlanıncaya kadar yürütmenin durdurulmasını da talep zorunluluğu doğmuştur.

KANITLAR: 23.2.2006 tarih 26089 sayılı *Resmi Gazete*'de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği, Maliye Bakanlığı'na gönderilen 29.3.2006 tarih ve 5399 sayılı yazı, yasal mevzuat ve gerekli her türlü kanıt

SONUÇ ve İSTEM: Yukarıda açıklanan ve tetkik esnasında da saptanacak nedenlerle;

- 23.2.2006 tarih 26089 sayılı *Resmi Gazete*'de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nin (B) maddesinde yer alan düzenlemenin iptali ile ileride telafisi olanaksız zararlara neden olunmaması için dava sonuçlanıp hüküm kesinleşinceye kadar yürütmesinin durdurulmasına karar verilmesini vekil edenim adına saygılarımla dilerim.

HUKUK
MÜŞAVİRLİĞİ

Ek: - Vekaletname

- 23.2.2006 tarih 26089 sayılı *Resmi Gazete'*de yayımlanan
Vergi Usul Kanunu Tebliği

- Maliye Bakanlığı'na gönderilen 29.3.2006 tarih ve
5399 sayılı yazı

Türkiye Barolar Birliği
Vekili
Av. Seray Şenfer

TBB YAYIN KURULU
ÇALIŞMALARI

TBB Yayın Kurulu ve Yayın Bürosu eşgüdüm içinde çalışarak 22 MAYIS 2005 - 01 NİSAN 2007 TARİHLERİ ARASINDA otuz dokuz kitap yayımlamıştır.

TBB
YAYIN KURULU
ÇALIŞMALARI

Kitapların listesi aşağıda sunulmaktadır.

I. KİTAPLAR

1) Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

28.Olağan Genel Kurul

21-22 Mayıs 2005 - Antalya

(ISBN: 975-6689-85-4)

2) Türkiye Sigorta Hukukunun Soruları ve Geleceği

Sempozyum

19-20 Kasım 2004 - İstanbul

(ISBN: 975-6689-92-7.

3) 28. Olağan Genel Kurul Tutanağı

21-22 Mayıs 2005 - Antalya

(ISBN: 975-6689-94-3)

4) TCK Reformu III

1 Nisan 2005 - Çanakkale

(ISSN: 975-6689)

5) 8. Baro Başkanları Toplantısı

2 Temmuz 2005 - Ankara

(ISBN: 975-6689-98-6)

6) Özel Hayata ve Aile Hayatına Saygı

AİHS'nin 8. Maddesinin uygulanmasına ilişkin kılavuz

7) İfade Özgürlüğü

AİHS'nin 10. Maddesinin uygulanmasına ilişkin kılavuz

8) Adil Yargılanma Hakkı

AİHS'nin 6. Maddesinin uygulanmasına ilişkin kılavuz

9) Mülkiyet Hakkı

AİHS'nin 1 Nolu Protokolünün 1. Maddesinin uygulanmasına ilişkin kılavuz

10) Kişinin Özgürlük ve Güvenlik Hakkı

AİHS'nin 5. Maddesinin uygulanmasına ilişkin kılavuz

11) İşkencenin Yasaklanması

AİHS'nin 3. Maddesinin uygulanmasına ilişkin kılavuz

12) Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi

11. Protokol ile değiştirilen metin

13) Sorularla Ceza Hukuku

Sorularla Hukuk

Mart 2006 - Ankara

(ISBN: 975-6037-02-4.

14) 9.Baro Başkanları Toplantısı

15 Ekim 2005 Ankara

(ISBN: 975-6037-14-8)

14) Türk Ticaret Kanunu Tasarısı

(ISBN: 975-6037-13-X)

15) Demokrasi ve Yargı

Sempozyum

04-06 Ocak 2005 - Ankara

(ISBN: 975-6689-82-X)

16) Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve İdari Yargı Sempozyum

24-25 Ekim 2003 - Ankara
(ISBN: 975-6689-)

17) Sorularla Toplu İş Hukuku

Sorularla Hukuk
Mart 2006 - Ankara
(ISBN: 975-6037-21-0)

18) Sorularla Bireysel İş Hukuku

Sorularla Hukuk
Mart 2006 - Ankara
(ISBN: 975-6037-20-2)

19) 10. Baro Başkanları Toplantısı

18 Şubat 2006 - Ankara
(ISBN: 975-6037-22-9)

20) TCK ve Yürürlük Kanunu ile Kabahatler Kanunu

Kanun Kitapları
Mart 2006 - Ankara 1. Baskı
(ISBN: 975-6037-24-5)

21) Sorularla Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi

Sorularla Hukuk
Mayıs 2006 - Ankara
(ISBN: 975-6037-31-8)

22) 11. Baro Başkanları Toplantısı

01 Nisan 2006 - Ankara
(ISBN: 975-6037- 33-4)

23) Sorularla Ceza Muhakemesi Hukuku

Sorularla Hukuk
(ISBN: 975-6037-35-0)

24) Democracy and the judiciary

Sempozyum
4-6 Ocak 2005 - Ankara
(ISBN: 975-6037-40-7)

25) Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun

Şerh

2006 – Ankara

(ISBN: 975-6037-42-3)

26) Türkiye ve Terörizm

Rapor

2006 – Ankara

(ISBN: 975-6689-41-5)

27) Medeni Usul ve İcra-İflas Hukukçuları Toplantısı

Panel

30 Eylül – 11 Ekim 2005 – Ankara

(ISBN: 975-6037-50-4)

28) 12. Baro Başkanları Toplantısı

22 Temmuz 2006 – Ankara

(ISBN: 975-6037-52-0)

29) Bir Adli Organ Olarak Savcılık

Sempozyum

7-9 Temmuz 2006 – Ankara

(ISBN: 975-6037-51-2)

30) Avrupa Birliği Hukuku ve Avrupa Kurumları

Sempozyum

30 Mart – 1 Nisan 2005 – İstanbul

(ISBN: 975-6037-66-0)

31) Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ile Yürürlük ve

Uygulama Kanunu T. Tas.

Kanun Tasarısı

2006 – Ankara

(ISBN: 975-6037-67-9)

32) Açıklamalı İnsan Hakları Evrensel Bildirisi

Prof. Dr. Rona AYBAY

Türkiye Barolar Birliği

İnsan Hakları Uygulama ve Araştırma Merkezi

33) Karikatürlerle İnsan Hakları

Turhan Selçuk - Tan Oral - Eray Özbek - Nezih Danyal
- Atila Özer

Kamil Masaracı - İzel Rozental - Ercan Akyol - Piyale
Marda - Semih Poroy - Muhammed Şengöz

Türkiye Barolar Birliği ve Nezih Danyal Karikatür Vakfı
Yayını

34) 13. Baro Başkanları Toplantısı

02-03-Aralık 2006 - Ankara

(ISBN: 978-975-6037-79-9)

35) Açıklamalı Ceza Muhakemesi Kanunu

Kanunlar Dizisi 3

Şubat 2007- Ankara / 1.Baskı

(ISBN: 978-975-6037-83-6.

36) Cumhurbaşkanı Seçimi Öncesi Cumhurbaşkanlığı

Sempozyum

12-13 Ocak 2007 - Ankara

(ISBN: 978-975-6037-84-3

37) TCK 301

Ek Kitap

2.2.2007 - Ankara

(ISBN: 975-6037-85-0)

38) 14. Baro Başkanları Toplantısı

24 Şubat 2007 - Ankara

(ISBN: 978-975-6037-91-1)

39) Bilimsel Açından Marmara Denizi

Nisan 2007 - Ankara

(ISBN: 978-975-6037-89-8)

40) Bürokrasi ve İnsan Hakları

Nisan 2007 - Ankara

(ISBN: 978-975-6037-93-5)

II. DERGİLER

TBB Yayın Bürosu aynı dönem içinde **TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ DERGİ**'sinin 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69 ve 70. sayıları ile redaksiyon dili İngilizce olan **DİGESTA TURCİCA**'nın 2. sayısını yayımlamıştır.

III. DİĞER ETKİNLİKLER

Rapor dönemi içinde, TBB Yayın Bürosu, Ekim 2005 tarihinde İSTANBUL 24. TÜYAP KİTAP FUARI ile 28 Ekim - 5 Kasım 2006 tarihlerinde İSTANBUL 25. TÜYAP KİTAP FUARI'na stand açarak katılmıştır.

ULAŞTIRMA BAKANLIĞI "İNTERNET ÜST KURULU DNS ÇALIŞMA GRUBU"NDAKİ FAALİYETLERİ İLE İLGİLİ RAPOR

20.04.2006 tarih ve 6029 sayılı yazınız ile Ulaştırma Bakanlığı bünyesinde kurulmuş bulunan ve çalışmalarını sürdüren "*İnternet Üst Kurulu-DNS Çalışma Grubu*"nda Türkiye Barolar Birliği'ni temsil etmek üzere görevlendirildim. 22.05.2006, 06.06.006, 22.06.2006, 14.09.2006 ve 19.10.2006 günlerinde yapılan 49, 50, 51, 52 ve 53. toplantılarıyla ilgili raporumu sunuyorum. 49, 50 ve 51. toplantılara ilişkin raporlar önceden TBB Başkanı Av. Özdemir Bey'e sunulmuş olmakla birlikte, kayıtlara geçmemiş olma ihtimali göz önünde bulundurularak, sonradan yapılan toplantı raporlarını da ekleyerek raporumu sunuyorum.

I. İnternet Üst Kurulu - DNS Çalışma Grubu'nun katıldığım ilk toplantısı Grubun 49. toplantısı idi ve 22.05.2006 tarihinde ODTÜ Bilgi İşlem Dairesi'nde yapıldı. Saat 13.30'da başlayan toplantı 20.30'a kadar devam etti. Aşağıdaki gündem görüşüldü ve kararlar alındı.

Gündem maddeleri;

1. 2005-06 sayılarla nic.tr, başvurular, itirazlar vs.
2. Politikalar metni, DNS Çalışma Grubu tutanakları ve uygulamaların karşılaştırılması,

3. Politikalar metnindeki değişiklikler,
4. Genel konular, ödeme vb. problemler,
5. İtirazlar.

Gündem dışı olarak;

1. TBB Başkanlığı ile görüşülerek bazı konuların açıklığa kavuşturulması gerekliliği üzerinde duruldu. Türkiye’de İnternet konusundaki oluşumların öncüsü ve DNS Çalışma Grubu Üyesi Prof. Mustafa Akgül, “*tbb.av.tr*”, “*baro.av.tr*”, “*il.av.tr*” vs. alan adları konusunda çalışmalar yapılabileceğini ve konuyla ilgili TBB Başkanlığı’nın ilgili birimiyle irtibata geçme arzularını dile getirdiler.

2. Alan adları konusunda oluşabilecek hukuki uyuşmazlıklar ve bunların çözüm yolları için henüz bir sistem geliştirilmediğinden, “.tr” Alan Adları Uyuşmazlıkları Çözüm Mekanizması oluşturulmasına çabalayan ve öncelikle bir uyuşmazlık kurulu belirleme arayışında olan DNS Çalışma Grubu tarafından, böyle bir kurulun TBB nezdinde kurulması önerilerek, ayrıntıların bir sonraki toplantıda görüşülmesi karar bağlandı.

II. İnternet Üst Kurulu - DNS Çalışma Grubu’nun 50. toplantısı Türk Patent Enstitüsü’nde yapıldı. 13.30’da başlayan toplantı 18.00’e kadar sürdü. Aşağıdaki gündem görüşüldü ve kararlar alındı.

Gündem maddeleri;

1. Başvurular,
2. İtirazlar,
3. Politikalar metnindeki değişiklikler,
4. Uyuşmazlık çözüm mekanizması.

“.tr” Alan Adları Uyuşmazlıkları Çözüm Mekanizması yapılanmasının, konunun teknik yönlerini iyi bilen uzmanlarla hukukçuların bir araya gelerek oluşturulması gerektiğine karar verildi. Bir önceki toplantıda gündem dışı olarak dile getirilen, böyle bir uyuşmazlık kurulunun TBB nezdinde

kurulması önerisi geliştirilerek, TBB'nin uyuşmazlık çözüm mekanizması için,

- * Çalışma bürosu,
- * Sekreteryaya,
- * Muhasebe

konularında imkanlarının ne olabileceğinin araştırılması görevi tarafıma verildi.

III. İnternet Üst Kurulu - DNS Çalışma Grubu'nun 51. toplantısı 22.06.2006 tarihinde Türk Patent Enstitüsü'nde yapıldı. Toplantı saat 13.30'dan 17.30'a kadar devam etti. Toplantıda aşağıdaki gündem görüşüldü ve kararlar alındı:

Gündem maddeleri;

1. Başvurular,
2. İtirazlar,
3. Uyuşmazlık çözüm mekanizması,
4. Türkçe alan adlarının alınması

“.tr” Alan Adları Uyuşmazlıkları Çözüm Mekanizması oluşturma konusu tartışılarak, oluşturulacak sistemin bünyesinde yapılandırılmasının uygunluğunun değerlendirilebilmesi için Türkiye Odalar Borsalar Birliği, Türkiye Barolar Birliği ve Türk Patent Enstitüsü nezdinde görüşmeler yapılması kararlaştırıldı.

V. TBB Başkanı Av. Özdemir Özok ile görüşüldü; Başkan'ın, Uyuşmazlık Çözüm Mekanizması konusunda, Türkiye Bilişim Derneği'nin TBB ile işbirliği teklifini tarafıma bildirmesi üzerine, Türkiye Bilişim Derneği ile görüşme sürecine girildi. Görüşmeler Türkiye Bilişim Derneği Hukuk Çalışma Grubu Başkanı Av. Mehmet Ali Köksal ile sürmektedir.

VI. İnternet Üst Kurulu - DNS Çalışma Grubu'nun 52. toplantısı 14.09.2006 tarihinde Türk Patent Enstitüsü'nde yapıldı. Toplantı saat 13.30'dan 17.30'a kadar devam etti. Toplantıda aşağıdaki gündem görüşüldü ve kararlar alındı:

Gündem maddeleri;

1. Başvurular,
2. İtirazlar,
3. Uyuşmazlık çözüm mekanizması.

“*.tr*” Alan Adları Uyuşmazlıkları Çözüm Mekanizması oluşturma konusu üzerindeki çalışmalara devam edildi, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından hazırlanan taslak esaslar değerlendirildi ve konu üzerindeki çalışmalara devam edilmesi kararlaştırıldı.

Alan adı başvurularına ilişkin kredi kartı ödemelerine itiraz edilmesi suretiyle ücretleri iade edilen alan adları konusu değerlendirildi ve konu ile ilgili gerekli önlemlerin alınması kararlaştırıldı.

VII. İnternet Üst Kurulu - DNS Çalışma Grubu'nun 53. toplantısı 19.10.2006 tarihinde ODTÜ Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı'nda yapıldı. Toplantı saat 13.30'dan 19.30'a kadar devam etti. Toplantıda aşağıdaki gündem görüşüldü ve kararlar alındı:

Gündem maddeleri;

1. Başvurular,
2. İtirazlar,
3. Türkçe karakterler içeren alan adı tahsisi.

Gerçek ve tüzel kişilere Türkçe karakterler içeren alan adlarının tahsisine karar verilerek, söz konusu uygulamanın 04.12.2006 tarihinde uygulanmaya başlanmasına karar verildi. Konu ile ilgili basın bülteni metni hazırlandı.

VIII. İnternet Üst Kurulu - DNS Çalışma Grubu'nun görevlendirilen üyeleri, 21-23 Aralık 2006 tarihleri arasında TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'nde düzenlenecek XI. “Türkiye’de İnternet” Konferansı’nda, DNS Çalışma Grubu'nun yapacağı sunum üzerinde çalışmak üzere, ODTÜ Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı'nda toplandı.

IX. İnternet Üst Kurulu - DNS Çalışma Grubu'nun 54. toplantısı 18.12.2006 tarihinde ODTÜ Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı'nda yapıldı. Toplantı saat 12.00'den 17.30'a kadar devam etti. Toplantıda aşağıdaki gündem görüşüldü ve kararlar alındı:

Gündem maddeleri;

1. Başvurular,
2. İtirazlar,
3. Genel nitelikli kararlar.

"*dçg.org.tr*" ve "*dçg.org.tr*" alan adlarının DNS Çalışma Grubu adına başvurusunun yapılması ve DNS Çalışma Grubu'nun faaliyetleri ile Türkiye'de ve dünyada bu alandaki gelişmeleri yansıtan özgün bir web sitesi oluşturulması kararlaştırılmıştır.

X. DNS Çalışma Grubu, 23.12.2006 tarihinde, TOBB ETÜ'de düzenlenen XI. "*Türkiye'de İnternet*" Konferansı'nda, "*1990'lardan Bu Yana 'tr' Alan Adları Gelişme Süreci*" ve "*DNS Çalışma Grubu Hesap Veriyor*" başlıklı tebliğlerini sundu.

XI. İnternet Üst Kurulu - DNS Çalışma Grubu tarafından, tr. Alan adları konusunda uyuşmazlık çözüm mekanizması kurulması konusunda, ön çalışma yapmam için görevlendirildim. 01.03.2007 tarihinde, DNS Çalışma Grubu tarafından görevlendirilen diğer üyelerle birlikte, ODTÜ Bilgi İşlem Merkezi'de saat 09.00'dan 13.00'e kadar, uyuşmazlık çözüm mekanizması ilk taslağı üzerinde çalışma yapıldı, hukukçu olarak eleştirilerim dinlendi, eleştirilerim doğrultusunda düzeltmeler yapıldı.

XII. İnternet Üst Kurulu - DNS Çalışma Grubu'nun, 2007'nin ilk, genel olarak da 55. olağan toplantısına, 23.3.2007 tarihinde, Türk Paten Enstitüsü'nde saat 09.00'da başlandı. 13.30'a kadar süren olağan toplantıda, aşağıdaki gündem görüşüldü ve kararlar alındı:

Gündem maddeleri:

1. Başvurular,
2. İtirazlar,
3. Uyuşmazlık çözüm mekanizması.

TOBB teminatında gerçekleştirilmesi planlanan tr. alan adları hakemlik esasları üzerinde revizyonların en kısa sürede tamamlanması için, sonraki hafta, DNS Çalışma Grubu'nun olağan dışı toplanmasına karar verildi.

XIII. XI. maddede belirtilen, uyuşmazlık çözüm mekanizması taslağı üzerindeki çalışmalar ve düzeltmeler, bütün DNS Çalışma Grubu üyelerine aktarılacak ve önerileriyle birlikte taslağın üzerinde çalışmalara devam etmek için, 28.03.2007 tarihinde Türk Patent Enstitüsü'nde saat 13.30' da toplandı. Alınan kararlar:

1. Elektronik ortamda yapılan tahkim sözleşmesinin geçerli olamayacağı sorunu nedeniyle, ODTÜ tarafından elektronik imza dağıtma olanaklarının araştırılması.

2. Elektronik ortamda yapılacak tahkim sözleşmesinin geçerli kılınabilmesi çözüm yollarının tartışılması için, bir sonraki toplantıya, TOBB ve ODTÜ hukuk müşavirlerinin de davet edilmesi.

**HUKUK EĞİTİMİ
SORUNLARI İLE İLGİLİ
ÇALIŞMALAR**

İSTANBUL TOPLANTISI

Türkiye Barolar Birliği'nin daveti üzerine 14.12.2006 tarihinde İstanbul Divan Oteli'nde yapılan toplantıya, Türkiye Barolar Birliği Başkanı ve üyeleri yanında, Galatasaray Üniversitesi Rektörüne vekaleten Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Necmi Yüzbaşıoğlu, ve Hukuk Fakültesi Dekanı vekaleten Prof. Dr. Hakan Pekcanitez ve Doç. Dr. Hakan Üzeltürk, İstanbul Bilgi Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi, Kültür Üniversitesi, Yeditepe Üniversitesi, Koç Üniversitesi, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanları katılmıştır. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi ile Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanları toplantıya katılmışlardır.

MALTEPE ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ DEKANI Prof. Dr. Devrim ULUCAN	KATILDI
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ DEKANI Prof. Dr. Tankut CENTEL	KATILDI
KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ DEKANI Prof. Dr. İlhan ULUSAN	KATILDI

YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ DEKANI Prof. Dr. Haluk KABAALIOĞLU	KATILDI
BİLGİ ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ DEKANI Prof. Dr. Turgut TARHANLI	KATILDI
KOÇ ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ DEKANI Prof. Dr. Tuğrul ANSAY	KATILDI
KADIRHAS ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ DEKANI Prof. Dr. Selçuk ÖZTEK	KATILDI
İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ DEKAN VEKİLİ Prof. Dr. Sami KARAHAN	KATILDI
MARMARA ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ DEKANI Prof. Dr. O.Gökhan ANTALYA	KATILDI
GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ DEKANI YERİNE Prof. Dr. Hakan PEKCANİTEZ ve Yönetim Kurulu Üyesi Doç. Dr. Hakan UZELTÜRK	KATILDI
GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ YERİNE Prof. Dr. Necmi YÜZBAŞIOĞLU	KATILDI
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ DEKANI Prof. Dr. Zehra Gönül BALKIR	KATILDI

ANKARA TOPLANTISI

26 ŞUBAT 2007

Barolar Birliği Başkanı Sayın Özdemir Özok'un açılış konuşmasından sonra toplantıda söz alan konuşmacılar hukuk reformu adına düşüncelerini açıklamışlar ve bu toplantıların en az yılda bir kez yapılmasının isabetli olacağı konusunda görüş birliğine varılmıştır. İstanbul'da yapılan toplantı bakımından açıklanan görüşler şöyledir:

Yılda bir kez yapılacak ortak toplantılarda, hukuk devleti, demokrasi, insan hakları gibi konular yanında, hukuk öğreniminde reform reformu, hukuk alanındaki yeniliklerin tartışılması ve değerlendirilmesinin yararlı olacağı sonucuna varılmıştır.

1- ANKARA ÜNİV. HUKUK FAK. DEKANI PROF. DR. LALE SİRMEN Y. DOÇ. DR. ALİ ULUSOY	KATILYOR
3- UFUK ÜNİV. HUKUK FAK. DEKANI PROF. DR. ALİ NAİM İNA	KATILYOR
4- GALATASARAY ÜNİV. HUKUK FAK. PROF. DR. HAKAN PEKCANİTEZ	KATILYOR
5- ANADOLU ÜNİV. HUKUK FAK. DEKANI PROF. DR. HASAN NÜVİT GEREK	KATILYOR
6- ÇAĞ ÜNİV. HUKUK FAKÜLTESİ DEKANI PROF. DR. YÜCEL ERTEKİN	KATILYOR
7- KOCAELİ ÜNİV. HUKUK FAK. DEKANI PROF. DR. ZEHRA GÖNÜL BALKIR	KATILYOR
8- AKDENİZ ÜNİV. HUKUK FAK. DEKANI PROF. DR. MERAL ÖZTOPRAK SAĞIR	KATILYOR
9- 9 EYLÜL ÜNİV. HUKUK FAK. DEKANI PROF. DR. POLAT SOYER	KATILYOR
10- DİCLE ÜNİV. HUKUK FAK. DEKANI PROF. DR. REMZİ OTO	KATILYOR
11- ERCİYES ÜNİV. HUKUK FAK. DEKANI PROF. DR. İSMAİL KAYAR	
12- YAKIN DOĞU ÜNİV. HUKUK FAK. DEK. PROF. DR. YILDIRIM ULER	KATILYOR

Hukuk Fakültelerindeki öğrenim konusunda ise aşağıdaki olumsuzluklar ifade edilmiştir:

1. Öğrenciler sadece ders notlarıyla başarılı olabiliyor. Bu nedenle ayrıca kitap okumak gerekiyor. Bu giderek artıyor.

2. Öğrencilerin teorik dersler dışında, pratik çalışma yapmaları çok az. Yapılan pratik çalışmalar da oldukça kalabalık sınıflarda ve yetersiz şekilde gerçekleşiyor.

3. Pratik çalışmalarda sadece belli öğrenciler katılıyor, diğer öğrenciler yine not tutuyor.

4. Derse gelen öğrenci sadece not tutuyor. Derse katılımı yok, hazırlanmıyor.

5. Derse devam etmeden başarılı olunabiliyor.

6. Öğrencinin ifadesi, muhakemesi hiç sınanmıyor.

7. Öğrenci hiç araştırmıyor ve bunun için zorlanmıyor. Hiçbir araştırma yapmadan ve yazılı bir ödev sunmadan ve konuşmadan mezun olabiliyor

8. Bazı hukuk fakültelerinde 35 ve üzerinde not alan öğrenci başarılı sayılıyor. Bu şekilde pek çok temel ders öğrenilmeden bilinmeden mezun olabiliyor.

9. Avukatlık sınavının kaldırılmasından sonra ortaya çıkan durumun tehlikeli bir hal alabileceği sonucuna varıldı. Bu sınavın kaldırılmasıyla Türkiye'nin çok şey kaybettiği belirtildi. Bu sayede her yıl 6000 üzerinde hukuk fakültesinden mezun olan öğrencilerin en azından temel bilgilerinin sınındığı ve mesleğin geleceği bakımından kalitenin korunabileceği söz konusu iken bu imkanlar değerlendirilemedi.

II. HUKUK ÖĞRENİMİNDE REFORMLA İLGİLİ ÖRNEKLER

Ülkemizde 1993 yılında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde yapılan "Hukuk Öğretimi" konulu sempozyum bu konudaki çalışmaların ilkinin oluşturuyor. Bu sempozyumda Fransa, Amerika, İngiltere'deki hukuk öğrenimi tartışılmıştır. Ayrıca olması gereken öğrenim açısından çeşitli tebliğler sunulmuştur. Türkiye Barolar Birliği'nin 9-11 Ocak 2003 tarihinde

“Hukuk Öğrenimi ve Hukukçunun Eğitimi” konulu uluslararası toplantı da önemli bir tartışmayı getirmiştir. Bu toplantıda dünyadaki hukukçunun eğitimi yanında hukukta aktif eğitim, yani probleme dayanan öğretim ve mesleğe yönelik eğitim de tartışılmıştır. Örneğin 18 Kasım 2006 tarihinde Hamburg’da “Bachelor ve Devlet Sınavı Alman Hukukçu Öğreniminde Bir Engelleme mi Yoksa Şans mı” adlı sempozyumda tartışıldı.

Özellikle Bolonya¹ sürecinden sonra öğrencilerin karşılıklı değişiminin kolaylaştırılması, karşılıklı olarak yine akademik başarının kabul edilmesi bugüne kadar Almanya’ da hukukçular tarafından oldukça şüphe ile karşılandı.

Bu toplantıda prensip olarak, birinci devlet imtihanı yerine “Bachelor of Law” denilen bir genel sınav yapılması genel olarak benimsendi.

Tüm Almanya da devlet sınavının muhafaza edilmesini talep edenler ise, bu sınavın daha da zorlaştırılmasını ve bununla hukuki danışmanlık ve verilen kararlardaki kalitenin hakimler ve avukatlar bakımından ancak bu yolla mümkün olabileceğini garanti edilebileceğini ifade ettiler.

¹ Avrupa Millî Eğitim Bakanları 19 Haziran 1999 da Bolonya da Avrupa’da yüksek öğrenim hakkında ortak bir açıklama yaptılar. Bununla ilişkilerin derinleştirilmesi, kolay ve karşılaştırılabilir bir mezuniyet, ikili bir aşama ki bunun ilk aşamasında lisans daha sonra yüksek lisans öğrencilerin kolaylıkla değişimi, kalitenin temini için birlikte çalışma, karşılıklı kabul edilebilir kriterler ve yöntemler, öğretim üyelerinin araştırma yapabilmesi ve çalışabilmesi amaçlandı. Bu sürecin öncesinde Almanya, Fransa, İtalya ve İngiltere’nin Millî eğitim bakanları 25 Mayıs 1998 de Sorbon’ da yaptığı toplantı esas oldu. Burada zaten, öğrencilerin ve bilim adamlarının karşılıklı yer değişimi, kabul edilebilir mezuniyetler ve bunun önündeki engellerin kaldırılması burada kabul görmüştü. Bu toplantıları 2001 Prag ve 2003 Berlin takip etti ve buradaki toplantılarda da yeni kararlar alındı. Örneğin Prag da ömür boyu öğrenim öğrencileri Avrupa’daki öğrenimin oluşumuna katılması ve Avrupa’da daha etkin bir öğrenim ilkeleri kabul edildi. Berlin’de ise millî ve Avrupa içinde kalitenin korunması ve teminatı değişimin sağlanması, mezuniyetlerin tanınmasını iyileştirme, ömür boyu öğrenme konseptinin sağlanması Bolonya sürecine doktoranın eklenmesi kararlaştırıldı. 2005 yılında Bergen’de yapılan toplantıda ise 40 Bolonya sürecine katılanlar bakımından bir ara bilanço çıkarıldı. Bu konuda ikinci yarı olarak 2010 kabul edildi. Yeni üyelerle beraber Ermenistan, Azerbaycan, Gürcistan, Moldovya ve Ukrayna ile 45 ülke katılmış oldu.

Hukuk eğitimi sırasında ihtisaslaşma ise genel kabul görmedi, bu ihtisaslaşmanın hukuk eğitiminden sonra master aşamasıyla söz konusu olabileceği gündeme getirildi.

Bolonya süreci bir şans olarak kabul edildi ve hukuk eğitiminin uluslararası anlamda iyileştirilmesi amaçlandı. Ancak hukuk fakülteleri, 26 Mayıs 2006 tarihli açıklamasında 11.11.2005 tarihli CDU/CSU ve SPD koalisyon anlaşmasında Bolonya sürecinin hukuk öğrenimine uydurulmasının gerekli olmadığı yönündeki tespitini olumlu buldular. Hukukçular için bugüne kadar yürütülen öğrenimin değişmeden kalması kabul edildi ancak buna paralel olarak Bachelor'un eklenebileceği kabul edildi.

Alman Avukatlar gününde DrJens Jeep dört aşamalı bir model önerdi. Buna göre, bakalorya, master, devlet sınavı ve öğrenim önerdi. Bununla Bolonya sürecine uydurma değil, klasik hukuk eğitiminin problemlerinin çözümü amaçlandı. Öncelikle dört yıllık bir hukuk öğrenimi ve bu öğrenim içinde yüzde yetmiş hukuk dersleri yüzde otuz ise hukuk dışındaki alanlardan ders seçimi söz konusu. Hukuk öğrenimi sırasında bakalorya şeklinde sınavlar yapılıyor. İlk devlet sınavı herkes için zorunlu. Avukat, noter, savcı ve idari memur olmak isteyenler 12 klasur yazmak zorunda. Devlet sınavından sonraki stajdan sonra ihtisaslaşma için bir yıllık master öngörülüyor. Bundan sonra ikinci bir devlet sınavı öngörülmüyor.

Northeim Westfallen Eyaleti Adalet Bakanı Müler-Piepenkötter in teklifi ise 3+2. Buna göre, Bolonya süreci hukuk eğitime uydurulmalı. Üç yıldan sonra iki yıllık bir master programı olmalı. Bunun arkasından devler sınavı ve bir yıllık staj sonunda ikinci devlet sınavı konulmalı.

Alınan Avukatlar vakfının görüşüne göre ise, klasik eğitimdeki birlikte staj ve devlet sınavı terk ediliyor, buna karşılık stajın bir eğitmen avukatın yanında geçirilmesi ve sonunda bir devlet tarafından yapılan avukatlık sınavı öngörülüyor. Bu sistem hakimler içinde ayrıca yapılmalıdır. Böylelikle avukat sayısı oldukça düşmüş olacak ve kalite tekrar yükselecektir.

Avukatın yanında staj yapabilmek için bu avukatın en az beş yıldır uygulamanın içinde olması gerekiyor.

Benzer tartışmaların ülkemiz açısından da yapılmasının çok büyük faydaları olacaktır. Özellikle Bolonya sürecini tam olarak hukuk fakülteleri bakımından tartışabilmiş değiliz. Yine ders yılından sömestr sistemine geçilmesinin olumlu ve olumsuz yönlerini araştırmış değiliz. Kredi sistemi uygulayan, çan eğirisi sistemini uygulayan fakültelerimizdeki uygulamalar hakkında tam bir bilgiye sahip değiliz. Bu konuda tartışmalara ışık tutabilmesi için Avrupa'daki bazı ülkelerde hukuk öğrenimi ve özellikle avukatlık stajı ve sınavı hakkında kısa açıklamalar yapmak istiyorum.

III. BAZI AVRUPA ÜLKELERİNDE HUKUK EĞİTİMİ VE AVUKATLIK STAJI

A. İtalya

Hukuk eğitimine başlayabilmek için bir abitur gerekli. Devlet üniversitelerinde yaklaşık 500 Euro özel üniversitelerde ise ailesinin gelir durumuna göre 3000 Euro'ya kadar harç alınıyor. 3 Kasım 1999 tarihli yeni kanuna göre Bolonya sürecine uygun kredi sistemi öngörüyor. Bir kredi 25 ders saatine eşit ki bu saatler ders seminer pratik çalışma olabilir. 3 yıllık eğitimin sonunda 180 kredi ile üç yıl geçince mezun olunuyor. Bu bankalar, sendikalar veya gazeteci olarak çalışanlar için yeterli bir eğitim ancak çok az öğrenci bununla yetiniyor. Örneğin Milano da 10.000 öğrenciden 50'si bunu kabul ediyor. Diğerleri eğitimi sürdürüyor.

Bu iki yıl daha devam ediyor. Dilerse bunun arkasında bir yıl mastır ve üç yıl doktora geliyor. Eski sistemde dört yıllık eğitim vardı. Öğrenci 26 sınava girmeli idi ve bunun 16'sı mecburi diğer on sınav ise seçimlerle ilgili idi.

İtalya'da klasik konferans sistemi var bunun yanında seminer ya da başka bir çalışma yok. Dersler çoğu kez teorik karar ve

uygulama genellikle nazara alınmıyor, ancak genç profesörler uygulama ve kararları derslerinde kullanmaya başladılar.

Yeni sisteme göre kredi alabilmek için her dersten sonra sınav başarılmalı.

Sınavlar genellikle sözlü ancak bazı sözlü sınavlara girebilmek için yazılı sınavı başarmak gerekli. Bu yazılı sınavlar genellikle test şeklinde veya kısa sorular, olay çözümü hemen hemen hiç sorulmuyor. Kredi sisteminde ayrıca bir bitirme sınavı yok. Öğrenim sırasında öngörülen bir staj yok.

İtalya'da avukat olabilmek için iki yol mevcut. Birincisi bir avukat yanında iki yıl staj yapılması. Bu sırada bir ücret ödenmesi söz konusu değil. Bu iki yılın usulüne uygun olarak geçirildiğini ispat için duruşmalara katıldığını, tebliğ ettirdiği ve hazırladığı dilekçeleri, çözemediği hukuki sorunları gösteren bir defter bulundurmak ve göstermek zorunda.

Diğer yol ise avukatlık okulunda geçirilmesi. Bu okula gitmek zorunlu değil ancak istenirse bir test usulü sınava girilerek başarılı olunmalı ve bu sınav medeni ve ceza yargısı ile idari yargıya ilişkin. Bu kurs 500 saatlik pratik ve teorik dersten oluşuyor ve devam zorunlu. İki yıl sonra avukat olabilmek için üç tane sekiz saatlik yazılı ve sözlü sınav başarılmalı. Sınavda aday bir kararı tahlil etmeli. Bu sırada şerhli kanun kullanabilmekte. Yeni olarak baro avukatlık okuluna devam eden kişilerin sadece kendi seçecekleri alanda yazılı ve sözlü sınavı başarmalarının yeterli olduğu kabul edildi.

Hakimlik ise İtalya da ayrı bir sınavı gerektiriyor ve bu sınav *Resmî Gazete'* de günü ve koşulları ilan edilerek duyuruluyor. 21 ila 40 yaş arasındaki hukuk fakültesi mezunu İtalyan vatandaşları sınava girebiliyor. Sınav test usulü ve iki saatlik doksan sorudan oluşuyor. Daha sonraki sınav ise üç klasur yazılmasını gerektiriyor. Bunlar her biri sekiz saatlik ve medeni ceza ve idare hukuku alanında. Bu sınavı başaranlar ise medeni usul ceza usul idari usul anayasa iş ve çalışma hukuku, kilise hukuku, uluslararası özel hukuku ve istatistik konularında

10 üzerinden 6 almaları gerekiyor. Sınava yaklaşık 12.000 kişi katılıyor.

B. İsviçre

İsviçre için sadece avukatlık bakımından değerlendirme yapacağım. Avukatlık hukukunun değerlendirilmesi İsviçre de kantonların meselesi. Bu nedenle avukatlık mesleği bakımından 26 değişik düzenleme var. Bu mesleği ifade edilmesi bile kantonlarda değişik, örneğin Zürihte "*Rechtsanwalt*", Basel'de, "*Advokat*", Bem'de "*Fürsprecher*" olarak terim kullanılıyor. Bir kantona kaydolun avukat diğer kantonda da koşullarını karşılıyorsa avukat olarak kaydolabiliyor. Ancak Bem'deki Fürsprecher için bundan sonra açıklama yapılacaktır: Staj dönemi 18 ay bunun dokuz ayı bir büroda diğer sürenin en az üç ayı mahkemede geçirilmeli. Staj sonunda bir sınav var. Bu sınav yanında adli tıp, yargısal psikiyatri, kriminoloji avukatlık hukuku kursu tamamlanmalı. Sınavın yazılı bölümünde 1. kamu, idare ya da vergi hukuku alanında, 2. ceza hukuku alanında 3. medeni hukuk ile icra ve iflas hukuku alanında bir dilekçe veya bir kararın yazılması var. Sınavın üçüncü bölümü on dakikalık bir medeni, ceza alanından seçilmiş ve adayın aynı gün görebildiği uygulamaya yönelik bir sunumu var.

C. Fransa

Fransa'da avukatlığa başlayabilmek Avrupa'daki ülkeler arasında en zor olanı. Bu konuda iki yazılı ve üç sözlü sınav başarılmalı yazılı sınav bir sentez notu olarak yapılır ve bir doküman ki bu bir kanun ya da bir gazete veya karar olabilir, bir sorun hukuki problemin yanıtı olmalıdır. Burada hukuki bilgi yerine yazı stil ve gerekçeli olarak ifade asıl olarak değerlendirilir. İkinci yazılı sınav medeni hukukla diğer bir seçimlik alandan bir olay çözümü veya bilirkişi raporu ya da bir karar açıklanır. Sözlü sınavda 15 dakikalık bir sunum için 1 saat süre verilir. Bunun arkasından hukuki tartışmalar

yapılır. Bunun dışında hukuki alanlar ve seçimlik alanlardan sözlü sınav yapılır. Sınava giren adayların sadece yüzde otuz ile yüzde otuz beşi bu sınav sonunda başarılı olur. Bunun için özel kurslar oldukça yaygın. Tam bir hazırlık kursu için 1600 Euro düşünülmesi.

Bu sınav sonunda başarılı olunmasından sonra, bir eğitim merkezinde eğitim başlar ki bu süre 11.2.2004'te 12 aydan 18 aya çıkarıldı. Bu eğitimin yarısı teorik ki bu dersi avukatlar veriyor. Bu dersler genellikle usul hukuku avukatlık hukuku alanında. Diğer kalan kısım ise uygulamada geçiriliyor. Teorik alandaki programlar merkezler tarafından belirleniyor, ancak bu programlar milli baro tarafından onaylanmak zorunda. Bu sürenin sonunda adaylar bir sınav daha başarmak zorunda. Bu sınavı kural olarak tüm adaylar başarıyor.

D. Avusturya

Olgunluk sınavından sonra hukuk fakültesine girilebiliyor. Ancak Latince ek sınavdan da başarılı olmak gerekli. Başarılı olamayanlar en az 12 haftalık bir kursa katılıyor. Şu anda beş hukuk fakültesi var. Diploma eğitimi sekiz sömestr. Almanya'daki hukuk öğrenimiyle benzerlik gösteriyor. Öğrenim sırasında bazı alanlarda sınav yapılıyor. Hukuk öğreniminin sonunda genel bir sınav yok. Bunun yerine bilimsel kurallara uyularak hazırlanmış bir ev ödevi veya başka bir ifade ile bitirme tezi var. Bu ödev aday tarafından serbestçe seçiliyor ve bitirme süresi altı ay. Dört yıllık eğitimin sadece 10 sömestr haftası seçimlik dersler için ayrılmış durumda. Bu derslere örnek olarak banka ve sigorta hukuku, inşaat hukuku, insan hakları verilebilir. Bazı dersler yabancı dilde veriliyor. Linz'de 2; Salzburg'da 4; Viyana'da 2 sömestr İngilizce ya da Fransızca dersler alınıyor. Eğitim sırasında bir staj öngörülmemiş.

Dört yıllık öğrenimin sonunda hukuk bilgisini derinleştirmek ve geliştirmek için staj öngörülmüş. Bu staj, hakimlik, avukatlık ve noterlik için zorunlu. Bu staj sonunda aday hakim ya da avukat veya noter olmaya karar veriyor. Stajyer bu sırada

bazı kurslara da katılmakta. Staj sonunda bir sınav var. Sınavı Yüksek Eyalet Mahkemesi yapıyor. Girenlerin yaklaşık yüzde ellisi bu sınavı başarıyor.

Avukat olabilmek için 9 ay bir mahkemede 3 yılda bir avukat yanında çalışmalı. Sürenin bitiminde sözlü ve yazılı sınavı avukatlar ile yüksek mahkeme hakimleri yapıyor. Bu sınavı kazanan kişinin baroya kaydı yapılıyor. Hakim stajı ise dört yılı buluyor.

E. Belçika

2004-2005 öğrenim yılından itibaren Bolonya modeli uygulanıyor, yan 3 yıl eğitim, 2 yıl yüksek lisans. Zorunlu dersler medeni hukuk (aile, borçlar ve eşya) dışında ceza, kamu, idare, anayasa ve devlet teşkilatı ve pek çok roma, felsefe, sosyoloji, hukuk etiği, hukuk sosyolojisi, mukayeseli hukuk, İngilizce ve yabancı dil gibi dersler okutuluyor.

Dersler klasik konferans biçiminde. Bazı derslerde pratik çalışmalar yapılıyor. Öğrenciler her hafta bazı konuları hazırlanıp, çalışıp ve gerekli kararları okuyup bu şekilde derslere katılıyor. Öğrenim sırasında çok sayıda karar öğrenci tarafından okunuyor.

Dersler 500 gibi büyük guruplara yönelik konferans biçiminde yapılıyor. Ders notları sınavlar için yeterli değil, öğrenci pek çok kitap okumalı. Her sömestr sonunda not veriliyor ve ödev yapılıyor. Ancak sınav sadece bizdeki gibi yazılı sınav biçiminde değil. Bazı dersler ev ödevi, olay çözümü veya çoktan seçmeli test sınavı biçiminde yapılıyor.

Sınavlarda açıklaması olmayan kanun kullanılabilir. Bitirme sınavı yok. İhtisaslaşmaya da yer verilmiyor, sadece 2 ve 3. yılda seçimli ders var. Tüm üniversitelerde yabancı dilde ders var. Üç yıllık eğitimden sonra ihtisaslaşma var. Bu alanlar medeni, ceza, usul, ticaret, ekonomi hukuku, Avrupa hukuku, vergi hukuku ve iş hukuku alanında alınıyor.

Avukatlık için staj şart. Beş yıllık tecrübeye sahip bir avukat yanında 3 yıllık bir staj yapılıyor. Staj sırasında stajyere çok az bir ödeme yapılıyor. Staj sonunda baro tarafından hazırlanan 116 saatlik bir kursa katılmak gerekiyor. Üç yıllık staj sonunda avukat olunabiliyor.

Hakimlik ve noterlik ayrı sınava tabi.

F. İspanya

Hukuk fakültesine girmek için abitur yapmak gerekiyor. 2000 yılında reform yapıldı, daha önceki yasa 1953 tarihli idi. Haftada 20-24 saat ders var. Bunların çoğu zorunlu dersler.

Dört yıllık eğitim var. Bu süre bir ya da iki yıl aşıyor. Dersler 100 kişilik sınıflarda ve konferans biçiminde yapılıyor. Olay çözümü ve yargı kararları hukuk öğreniminde çok az önem taşıyor. Öğrencinin ders sırasında derse katılımı hemen hemen hiç yok. Öğrenci derse daha çok not tutmak için geliyor. Çoğu öğrenci bu notlarla yetiştiriyor ve kitap almıyor. Küçük guruplarla yürütülen pratik çalışmalar yok. Ara sınavları yapılıyor. Haziran da ise bu sınavların finalleri var. Ara sınavını başaran kişi sınav sorumluluğunu başardığı kısım için azaltıyor. Buna karşılık başaramayanın sorumluluğu daha fazla. Başarılı olmayan öğrenci ceza parası ödeyip tekrar sınava girebiliyor. Bu tekrar Madrit Hukuk Fakültesi'nde dört kez tekrarlanabiliyor, buna karşılık diğer hukuk fakültelerinde daha fazla sınavı tekrarlamak sınavla sadece dersle ilgili sorulardan oluşuyor, bu nedenle öğrenci tuttuğu notlarla başarılı olabiliyor. Sözlü yapılan sınav yok. Sınavlarda kanun kullanılmasına izin verilmiyor.

Üç tür sınav yapılıyor. Birincisi soyut ve teorik sorulardan oluşan sınav. İkincisi kısa sorular ki bunlar anlatıma dayanıyor. Üçüncüsü ise test soruları. Sınavlarda başarısızlık oranı ortalama yüzde 30-35 arası değişiyor.

Seçimlik dersler var ancak lisans aşamasında ihtisaslaşma yok.

Hukuk Fakültesi mezunu olan kişi baroya doğrudan avukat olarak kaydolabiliyor. Bugüne kadar çeşitli tarihlerde yapılan reform çalışmaları ve çabaları ve özellikle avukatlık sınavı ertelendi. Mezun olan öğrencinin sadece teorik bilgilerle donanmış olması nedeniyle 1 veya 2 yıl avukat yanında çalışması gerekiyor. Bu sırada herhangi bir para alınmıyor. Ancak bunun için yanında staj yapabilecek avukat bulmak çok zor. Bu kişilere abogado deniyor. Buna karşılık procurador davaya giren avukat, İngiliz hukukundaki Barister ile mukayese edilebilir.

G. İsveç

İsveç’de dört hukuk fakültesi var. Hukuk eğitimi beş yıl sürüyor. Bu sürenin bir yılı seçimlik derslere ayrılmış durumda. 10-20 hafta süren bir ev ödevi hazırlama süresi var. Eğitim 6-7 yıl sürüyor ve başladıktan sonra bırakanların sayısı oldukça fazla.

Kredili sistem geçerli. Öğrenci haftada 5 saat derse geliyor. İlk yıl dersler yeni doktorasını yapmış gençler ve hakimler giriyor. Bunun dışında konferans biçiminde dersler yapılıyor ve ayrıca seminerler var. Konferansları profesörler veriyor. Pratik çalışmalar ise, doçentlere ya da uygulamacılara ait. Derslerde ünlü kararlar da tartışılıyor. Öğrenciler bazen kısa makaleler yazmak zorunda Usul hukukuyla ilgili kurgusal duruşmalar yapılabiliyor. Makale ve karar da yazdırılıyor. Ancak dersler teorik.

Her 10-13. hafta sonunda sınav var. Genellikle klasur şeklinde yazılıyor. Sadece bilgi soruluyor. Ancak olay da bazı sınavlarda soruluyor. Öğrenci klasur yazarken literatür kullanabiliyor.

Son 20 hafta bir makaleye ayrılmalı. Bu konuyu öğrenci bir doçent ile birlikte ele alıyor. Daha sonra bu hazırlığı seminer şeklinde tartışılıyor.

Lisans sırasında ihtisaslaşma yok.

Avukat hakim noter olmak için staj eğitimi tamamlanmalı ki bu süre 2,5 yıl sürüyor. Stajın 6. ayından sonra bazı basit işleri stajyer yapabiliyor. 1.5 yılsonunda yetkileri artıyor. Stajın 3-6 ayı tapuda 6 ay vergi konusunda olmalı. Avukat olabilmek için 5 yıl gerekli. Bunun üç yılı avukat yanında geçiyor. 8 milyonluk İsveç'te 3700 avukat 1100 avukat yanında çalışan hukukçu var.

Hakimlik stajı 2.5 yıl Hakimlik sınavına girmek için 2-4 yıl hazırlık gerekiyor.

RUHSAT VE SİCİL

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
RUHSAT ve SİCİL MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

RUHSAT
VE
SİCİL

TOPLANTI NO	TOPLANTI TARİHİ	LEVHAYA YAZILMA	YENİDEN YAZILMA	SORUNLU	TOPLAM
1	28.05.2005	25	4	2	31
2	04.06.2005	47	6	1	54
3	18.06.2005	108	13	6	127
4	01.07.2005	93	15	7	115
5	12.07.2005	48	5	6	59
6	30.07.2005	64	17	6	87
7	13.08.2005	84	9	6	99
8	04.09.2005	152	18	5	175
9	17.09.2005	125	12	2	139
10	01.10.2005	169	18	3	190
11	15.10.2005	246	14	4	264
12	30.10.2005	231	9	7	247
13	13.11.2005	196	11	3	210
14	26.11.2005	290	11	10	311
15	11.12.2005	200	12	7	219

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

RUHSAT
VE
SİCİL

16	25.12.2005	300	13	4	317
17	08.01.2006	303	4	5	312
18	22.01.2006	198	13	4	215
19	04.02.2006	166	12	10	188
20	18.02.2006	209	17	10	236
21	05.03.2006	184	24	3	211
22	18.03.2006	130	21	9	160
23	01.04.2006	112	14	7	133
24	14.04.2006	100	15	6	121
25	29.04.2006	94	27	2	123
26	14.05.2006	99	18	3	120
27	27.05.2006	64	18	1	83
28	10.06.2006	80	26	7	113
29	25.06.2006	97	18		115
30	08.07.2006	81	23	14	118
31	23.07.2006	87	23	5	115
32	06.08.2006	81	18	4	103
33	27.08.2006	95	19	6	120
34	06.09.2006	52	4	6	62
35	24.09.2006	155	19	6	180
36	08.10.2006	114	19	1	134
37	22.10.2006	124	18	9	151
38	05.11.2006	91	7	8	106
39	19.11.2006	192	21	3	216
40	01.12.2006	146	18	2	166
41	16.12.2006	196	20	4	220
42	13.01.2007	1003	17	9	1029
43	28.01.2007	250	16	9	275
44	11.02.2007	173	15	8	196

45	24.02.2007	147	14	11	172
46	10.03.2007	131	11	10	152
47	31.03.2007	156	15	13	184
TOPLAM		7488	711	274	8473

RUHSAT
VE
SİCİL

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
RUHSAT ve SİCİL MÜDÜRLÜĞÜ
(28.05.2005'den 31.03.2007 Tarihine Kadar)

1. AVUKATLIK RUHSATI DÜZENLENMESİ VE
RUHSAT DOSYALARININ
ARŞİVLENMESİ HİZMETLERİ

- Toplantı Sayısı : 47
- Levhaya Yazılma : 7488
- Kayıt Yenileme (Yeniden Yazılma) : 711
- Sorunlu : 274
- TOPLAM : 8473

28.05.2005-(67420) Nolu Ruhsatname düzenlenerek,

01.04.2007 (74677) Nolu ruhsatname düzenlenmiş olmakla, ceman (7257) adet Avukatlık ruhsatnamesi tanzim edildi.

- Avukatlık Ruhsatnamesi verilmesi uygun bulunmayanlar :91
- Yeniden Yazılması uygun bulunmayanlar : 12
- Adalet Bakanlığınca uygun bulunulmayarak gönderilen, ancak Adalet Bakanlığı görüşüne uyulan : 29
- Israr edilen ruhsat dosyası : 18

2. KİMLİK KARTI HİZMETLERİ

28.05.2005 (34085) Nolu Kimlik düzenlenerek,

01.04.2007 (45675) Nolu Kimlik düzenlenerek ceman
(11590) adet kimlik tanzim edildi.

3. AVUKATLIK ORTAKLIĞI SİCİL HİZMETLERİ

49 Adet Avukatlık Ortaklığı Esas defterine kayıt yapılmış, dosyaları düzenlenmiş olup halen 41 Avukatlık ortaklığı bulunmaktadır, 8 Avukatlık ortaklığı fesih olmuştur.

**İNSAN HAKLARI
ARAŞTIRMA VE UYGULAMA
MERKEZİ**

Türkiye Barolar Birliği İnsan Hakları Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin 1 Nisan 2007 tarihine dek gerçekleştirdiği etkinliklerin listesi

1. 1 Nisan 2007 tarihine dek 10 Yürütme Kurulu, 9 Bilim Danışma Kurulu toplantısı yapılmıştır.

2. 7-9 Temmuz 2006 tarihlerinde Ankara'da "*Bir Adli Organ Olarak Savcılık*" başlıklı uluslararası toplantı düzenlenmiştir.

3. 13 Ekim 2006 tarihinde Ankara'da "*İnsan Hakları ve AİHM'e Başvuru*" başlıklı toplantı düzenlenmiştir.

4. 10 Aralık 2006 tarihinde Ankara'da "*Bürokrasi ve İnsan Hakları*" konulu toplantı düzenlenmiştir.

5. 10 Aralık 2006 tarihinde Ankara'da Karikatür Vakfı'yla birlikte "*İnsan Hakları*" konulu karikatür sergisi düzenlenmiştir.

6. "*Bir Adli Organ Olarak Savcılık*" başlıklı toplantının metinleri kitap olarak yayımlanmıştır.

7. "*Açıklanmalı İnsan Hakları Evrensel Bildirisi*" başlıklı metin yayımlanmıştır.

8. Anayasa şikayetinin (bireysel başvuru) Türk hukukunda kabul edilmesi konusunda öneriler geliştirmek, yapılması dü-

İHAUM şünülen toplantılar ve yayınlar konusunda görüş oluşturmak üzere, Bilim Danışma Kurulu bünyesinde, Prof. Dr. Fazıl Sağlık başkanlığında bir alt kurul oluşturulmuş; Kurul, raporunu tamamlayıp TBB Yönetim Kurulu'na sunmuştur.

9. Ombudsmanlık (kamu denetçiliği) kurumunun Türk hukukunda kabul edilmesi konusundaki gelişmeleri izlemek, yapılması düşünülen toplantılar ve yayınlar konusunda görüş oluşturmak üzere, Bilim Danışma Kurulu bünyesinde bir alt kurul oluşturulmuş; Kurul adına, Av. Zeki Ekmen tarafından hazırlanan rapor, Bilim Danışma Kurulu'na sunulmuştur.

CCBE
TEMSİLCİLİĞİ

**TBB'NİN AVRUPA BAROLAR KONSEYİ
(COUNCIL OF BARS AND
LAW SOCIETIES OF EUROPE - CCBE)
İLE İLİŞKİSİ**

CCBE
TEMSİLCİLİĞİ

Bilineceği gibi TBB, Avrupa genelinde 700.000 avukatı temsil eden CCBE(Council of Bars and Law Societies of Europe)(Avrupa Barolar Konseyi)'nin gözlemci üyesi olup, Birliğimiz anılan Konsey nezdinde bir temsilci (Avukat D. Derya Yeşiladalı TBB CCBE Temsilcisidir) tarafından temsil edilmektedir. Avrupa Birliğine üye ülkelerin baroları tam üye olarak temsil edilmekte, Türkiye henüz aday ülke sıfatını taşıdığı ve tam üyelik müzakereleri devam ettiği için gözlemci statüsünde bulunmaktadır.

CCBE'nin temel görevi; üyelerinin temel hak ve hürriyetlerini sağlamaktır. Bu bağlamda, CCBE'nin görevi; AB mevzuatında değişiklikler yapılması için lobicilik, üyelerini çeşitli konularda bilgilendirmek ve politikalar geliştirerek güncel sorunlara cevap ve çözüm bulmaktır. CCBE bünyesinde bulunan Çalışma Grupları, Daimi Komite ve Genel Kurul Toplantılarında, Avrupalı avukatları yakından ilgilendiren pek çok konuda politikalar üretmektedir. Bu politikalar çoğunlukla Avrupa Komisyonu tarafından çıkarılan düzenlemeler, taslak direktifler, Adalet Divanı veya Avrupa İnsan Hakları

Mahkemesi'nde görülmekte olan bir dava ile avukatlık mesleğinin karşılaştığı sınır ötesi uygulamalarla ilgili olmaktadır. Bu bağlamda; avukatlık mesleği üzerinde etki yaratan AB düzenlemeleriyle ilgili olarak yayımlar yapılmakta, bilgilendirici yayımlar, basın duyuruları yapılmakta ve konferanslar düzenlenmektedir.

CCBE kararları ve politikalarının oluşturulduğu Daimi Komite toplantıları yılda beş kez yapılmakta, diğer taraftan yılda iki kez genel kurul toplantısı yapılmaktadır.

Diğer taraftan; CCBE nezdinde oluşturulan çalışma grupları da benzer şekilde avukatlık mesleğini ilgilendiren konularda politikalar geliştirmekte, AB Komisyonu ve AB Parlamentosu tarafından yapılan düzenlemelerle ilgili gerekli müdahaleler ve girişimlerde bulunmaktadır. TBB; İnsan Hakları Çalışma Grubu ve özellikle doğu Avrupa ve AB'ne henüz üye olmamış ülkeler bakımından ciddi çalışma ve etkinliği bulunan PECO Komitesi'nin üyesi bulunmaktadır. PECO Komitesi'nin avukatlık mesleğinin bağımsızlığının sağlanması ve sürdürülmesi kapsamındaki çalışmaları etkin bir şekilde sürdürmektedir.

TBB; üyesi bulunduğu CCBE ile yakın temaslarını sürdürmekte olup bu bağlamda TBB Başkanı Sayın Özdemir Özok ve TBB Genel Sekreteri Sayın İ. Güneş Gürseler ile birlikte 13 Ocak 2006 tarihinde CCBE yetkilileri merkezin bulunduğu Brüksel'de ziyaret edilmiş, bu ziyaret sırasında Birliğimizin; avukatlık mesleğinin bağımsızlığı ve hukukun üstünlüğü kavramlarının takipçisi ve bekçisi olduğu yinelenerek gerek TBB yapısı gerekse Türk hukuk sistemi anlatılmıştır.

Diğer taraftan, TBB Başkanımız ile birlikte 23 Şubat 2006 tarihinde Viyana'da yapılan 34. Avrupa Baro Başkanları Toplantısı'na katılmış, Sayın Başkanımız Başkanlığında çok etkili ve tanıtıcı temaslarda bulunulmuştur. Bu temaslardan neticesinde gerek TBB gerekse Türk hukuku hakkında detaylı bilgiler sunulmuştur.

4 Nisan 2006 tarihinde Hazine Müsteşarlığı yetkilileri ile birlikte Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS) kapsamında

Cenevre’de yapılan toplantıda ülkemizdeki avukatlık hizmetleri ve Avukatlık Kanunu’nun 44/B maddesi doğrultusunda; mütekabiliyet esasına dayalı olarak ve yabancı sermayeyi teşvik mevzuatı çerçevesinde, yabancı avukatlık ortaklıklarının yabancı hukuk ve milletlerarası hukuk konularında danışmanlık yapabileceği anlatılmıştır.

Diğer taraftan, Türkiye’nin Avrupa Birliği’ne katılım süreci içinde AB’ne uyum süreci ve müktesebat fasılları ile ilgili olarak TC Hazine Müsteşarlığı’nca yapılan bilgilendirme ve değerlendirme toplantılarına katılmış ve raporlar hazırlanmıştır.

15 - 18 Mayıs 2006 tarihlerinde, TBB Başkanı ile birlikte, Strazburg’da Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Başkan ve Üyeleri ile toplantılara katılmış, görüş alış verişinde bulunulmuştur.

Diğer taraftan, CCBE’nin 18 -21 Mayıs 2006 tarihinde Porto -Portekiz’de yapılan Genel Kurul, İnsan Hakları ve PECO Komite Toplantılarına katılım sağlanmıştır.

TBB, 22 - 23 Haziran 2006 tarihlerinde İstanbul’da gerçekleşen CCBE’nin Daimi Komite Toplantısı ile CCBE - PECO Komite Toplantılarına ev sahipliği yapmıştır. Bu Toplantılar nedeniyle PECO Komitesi tarafından düzenlenen Seminer’de, TBB Başkanlığı tarafından önerilen “*Hukuk, Demokrasi ve Terörizm*” konusu tartışılmıştır. Uluslararası bu etkinliğe katılan Baro Başkan ve üyeleri CCBE temsilcileri ve yabancı meslektaşlarıyla görüş alış verişinde bulunmuştur. Bu Toplantı’nın ülkemizde yapılması çok yapıcı ve ses getirici sonuçlar doğurmuştur.

CCBE’nin 23-25 Kasım 2006 tarihlerinde Brüksel’de gerçekleştirilen Genel Kurul Toplantısı ile PECO ve İnsan Hakları Komite toplantılarına katılım sağlanmıştır. Bu Genel Kurul Toplantısının da CCBE Başkanlığına Colin Tyre seçilmiştir.

Diğer taraftan; TC Adalet Bakanlığı Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü; “*Türkiye’de İstinaf Mahkemelerinin Kurulmasının Desteklenmesi Projesi*” kapsamında 13 Kasım 2006 ve 12 Şubat

2007 tarihlerinde yapılan Proje Yürütme Kurulu toplantılarına katılım sağlanmıştır.

2007 yılı itibariyle CCBE'nin 15 Şubat 2007 tarihinde Viyana'da yapılan Daimi Komite toplantısı ile 16 Şubat 2007 tarihinde yine Viyana'da yapılan 35. Avrupa Baro Başkanları Toplantılarına katılım sağlanmıştır.

Gerek CCBE toplantıları kapsamında edinilen bilgiler gerekse yukarıda arz edilen çalışma ve toplantılarda edinilen tüm deneyim, bilgi ve AİHM ve Adalet Divanı Karar örnek veya özetleri 2006 yılı başından itibaren TBB Başkanlığına Raporlar halinde sunulmaktadır. Bu bağlamda; AB'deki Gelişmeler, AB Kurumları, Karaparanın Aklanması ve Avukatlar, Karaparanın Aklanması ile Mücadele Kapsamında AB Direktifleri, Avrupalı Avukatlar İçin Meslek Kuralları, Avukatların Sürekli Eğitimi, Avrupa Birliğinde Yargı Sistemi, AB Adalet Bakanlığı başlıkları altında raporlar ve notlar hazırlanmıştır. Gerek yurtdışı toplantıları, gerekse yurt içinde katılım sağlanan toplantılarda edinilen bilgi, deneyim ve yenilikler tüm meslektaşlarımızın bilgilendirilmesi amacıyla TBB Dergisi'nde yayımlanmaktadır.

**ULUSLARARASI
İLİŞKİLER**

**ULUSLARARASI İLİŞKİLER
VE AVRUPA BİRLİĞİ MERKEZİ**

ULUSLARARASI
İLİŞKİLER

ULUSLARARASI TOPLANTILAR

AZERBAYCAN ZİYARETİ

İNGİLTERE ADLİ YIL AÇILIŞ TÖRENLERİNE KATILINMIŞTIR.

İNGİLİZ TÜRK AVUKATLAR BİRLİĞİ KURULMUŞTUR.

21-22 Ekim 2005 Türk Alman Kamu Hukukçuları III. Kollokyumu yapıldı.

• Bölgesel Barolar Konseyi Toplantısı

TBB, Avrupa Bölgesel Barolar Konseyi üyesi olup 2003'te Avrupa Konseyi desteği ile kurulmuş olan bu oluşum ilk eğitim aktivitesini de aynı dönem içerisinde Ankara'da gerçekleştirmiştir. 2006 yılında fon ayrılmış olan eğitim çalışmasının yine TBB'nce Ankara'da yapılması öngörülmüş olmakla birlikte Avrupa Konseyi ilgili birimiyle varılan mutabakat gereğince bu toplantının 2006 yılı bölgesel barolar konseyi toplantısı ile birlikte Zagreb'te gerçekleştirilmesi ve TBB tarafından her tür

desteğin Hırvatistan Barosu'na sağlanması yönünde karar alınmıştır. Her ne kadar bu kararlar birlikte toplantının 2006 Haziran ayında yapılması öngörülmüşse de Konsey'deki görev değişiklikleri nedeniyle toplantı tarihi henüz kesinleşmemiş olup yazışmalar devam etmektedir.

Söz konusu toplantı 16-20 Ekim 2006 tarihleri arasında Hırvatistan'ın başkenti Zagreb'de gerçekleşmiş olup toplantıya TBB'ni temsilen -Av. İ. Güneş Gürseler (TBB Genel Sekreteri), - Av. Filiz Conway (TBB Uluslararası İlişkiler), -Av. Musa Toprak (Ankara Barosu Avukatı), -Av. Önder Budak (İstanbul Barosu Avukatı) katılmışlardır. Katılım sonrasında ilk olarak bir sonraki çalışmanın Türkiye'de gerçekleşmesi olmak üzere ortak etkinliklere yönelik taleplerimize ilişkin yazışmalar Avrupa Konseyi ilgili birimleriyle devam etmektedir.

• Türk-İngiliz Avukatlar Birliği

2005 yılı Mart-Nisan aylarında TBB ve İngiltere ve Galler Barosu ile ortak olarak hazırlanan "Hukukçular İçin Bilgilendirme Projesi" kapsamında kurulan ve faaliyete geçen Türk-İngiliz Avukatlar Birliği ilk büyük toplantısını 6 Haziran 2006'da İstanbul ve -07 Haziran 2006'da Ankara'da gerçekleştirecek olup her iki toplantı için de tarafımıza davet gönderilmiştir. Her iki toplantı da uluslararası katılım ile gerçekleşecek olup

"Ortak İlgilerde Hukuki Konular" ana başlığı altında sunumlar yapılacağı bildirilmiştir.

• Ulusal Barolar Birliği Toplantısı

14-18 Eylül 2006 tarihleri arasında Paris'te gerçekleşmiştir. Türkiye Barolar Birliği'ni temsilen TBB Başkanı Sn. Av. Özdemir Özok, Av. Teoman Evren, Uzm. Mehtap Arslan Katılmıştır.

• **Sofya Toplantısı**

21, 22, 23 Eylül 2006 tarihleri arasında Sofya’da gerçekleşen toplantıya TBB’ni temsilen davetli olarak Av. Sn. Özdemir Özok (TBB Başkanı), Av. Sn. Ünsal Toker (TBB Başkan Yrd) ve Av. Sn. Soner Kocabey (TBB Sayman Üyesi) katılmışlardır. Toplantı Sofya Barosu ve UIA’nın (Uluslararası Avukatlar Birliği) ev sahipliğinde gerçekleşmiş ve “Avukatlık Mesleği Etik Kuralları” ve “Avukatlar ve Kara Para Aklama Direktifleri” ana başlıkları altında sunumlar yapılmıştır.

• **9, 10, 11 Kasım 2006–Yunanistan, Atina-Selanik Gezisi**

9, 10, 11 Kasım 2006 tarihleri arasında gerçekleşen geziye TBB Yönetim ve Disiplin Kurulu üyeleri katılmış olup gezi kapsamında Selanik Barosu ile resmi bir görüşme gerçekleştirilmiş ve 10 Kasım 2006 tarihinde resmi törenlerin yapıldığı gün, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk’ün Selanik’te doğduğu ev ziyaret edilmiştir.

• **Arap Avukatlar Birliği- Ankara Barosu Ortak Toplantısı**

17-18 Kasım 2006 tarihleri arasında Ankara Hilton Otel’de düzenlenen etkinlik Ankara Barosu ile ortak bir çalışma olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu toplantıya Filistin, Mısır, Cezayir, Lübnan, Fas gibi ülkelerin baro temsilcileri başta olmak üzere Arap Avukatlar Birliği ile TBB ve Ankara Barosu temsilcileri ile seçkin hukukçuların katılımı sağlanmıştır.

• **Rodos Toplantısı**

Ege Enstitüsü Rodos’ta “Deniz Yaşamını Kara Merkezli Kaynaklardan Koruma ve Hukuk” Başlıklı Konferans organize etmek

ULUSLARARASI
İLİŞKİLER

istediğini Birliğimize bildirmiş olup, talep Uluslararası ilişkiler departmanı tarafından TBB yönetimine iletilmiştir. Ocak, Şubat ve Mart ayları içerisinde karşılıklı yazışmalar yapılmış olup kendilerine kıyı şehirlerimizde bulunan Barolarımız bildirilmiş ve buralardan katılımcı sağlanacağı belirtilmiştir. Toplantı tarihi henüz netleşmemiş olup karşılıklı yazışmalar birimizde takip edilmektedir.

ADR Merkezi

“Meda Bölgesi Uluslararası Ticari Arabuluculuk ve Diğer Alternatif Çözüm Yolları Teknikleri Teşviki” - Roma Uluslararası Konferansı'nın yapılacağı ADR Başkanı Prof. Giuseppe De Palo tarafından bildirilmiştir. Sn. De Palo bizzat Birliğimizi ziyaret etmiş ve proje hakkında bilgi vermiştir. Türkiye Barolar Birliği'nin katılım ve desteğini beklediklerini belirtmişlerdir. Uluslararası İlişkiler birimi tarafından yapılan yazışmalar sonucunda toplantıya Yönetim Kurulumuzun olumlu baktığı bildirilmiştir. Toplantı 28-29 Eylül 2007 tarihinde Roma'da yapılacaktır. Toplantıya katılım öngörülmektedir.

Uluslararası Kuruluşlar

• FBE

Üyesi olduğumuz uluslararası kuruluş ile yazışmalarımız devam etmekte olup, çeşitli toplantılar için TBB davet edilmektedir. Bu dönem içerisinde katıldığımız herhangi bir federasyon toplantısı yoktur.

• IBA

Üyesi olduğumuz uluslararası kuruluş ile yazışmalarımız devam etmekte olup, çeşitli faaliyet ve toplantılar için davetler elimize ulaşmaktadır. Bu davetlerden Genel Sekreterliğimizce uygun görülenler internet yoluyla avukatlara duyurulmakta ve ilgilenenlerin katılımları sağlanmaktadır. TBB olarak bu dönem

içerisinde herhangi bir uluslararası barolar birliği aktivitesine katılım olmamıştır

PROJELER

TAIEX Eğitim Seminerleri

Proje Avrupa Konseyi İnsan Hakları Dairesi ile ortak olarak hazırlanmıştır. İçerik olarak 10 adet seminer çalışması yapılmıştır. Bu eğitim çalışmalarında avukatlara AİHS'nin farklı maddelerine yönelik eğitimler verilmiştir. Tüm seminer programı aşağıda verilmiştir:

- 17 Eylül 2005 Trabzon Adil Yargılanma Hakkı
- 8 Ekim 2005 Malatya Yaşama Hakkı
- 22 Ekim 2005 Konya İfade Özgürlüğü
- 12 Kasım 2005 Van Protokol 1
- 26 Kasım 2005 Gaziantep İşkence Yasağı
- 3 Aralık 2005 Antakya Düşünce, Din ve Vicdan Özgürlüğü
- 17 Aralık 2005 Antalya Özgürlük ve Güvenlik Hakkı
- 21 Ocak 2006 İzmir Özel Hayatın ve Aile Hayatının Korunması
- 4 Şubat 2006 Ankara Dernek Kurma ve Toplantı Özgürlüğü
- 18 Şubat 2006 İstanbul Nitelikli Haklar ve Sınırlandırılması

Tüm bu seminer çalışmalarını sonucunda toplamda yaklaşık 1000 avukata eğitim verilmiş olup tüm çalışmalara 2 adet yabancı uzman ve 1 adet Türk uzmanın katılımı yoluyla karşılaştırılmalı bir eğitim verilmesi sağlanmıştır.

• İstinaf Mahkemelerinin Kurulması ve Eğitim Projesi

Proje Adalet Bakanlığı'nun projesi olup TBB projede gözlemci statüsünde yer almaktadır.

- 12 Eylül 2006 tarihinde Ankara Hakimevinde gerçekleşen toplantıya Av. Filiz Conway katılmıştır.

- 21 Eylül 2006 tarihinde proje son durum raporu birimce hazırlanarak TBB Genel Sekreterliğine sunulmuştur.

• Hekimlerin Hukuki Sorumluluğu Projesi

Projeye destek veren kurumlardan biri olan TBB, fiili olarak projede yer almamakla birlikte projenin ana sahibi Ankara Barosu'na destek verdiğini göstermek üzere 08.02.2006 tarihinde bir niyet mektubu göndermiştir. Bu çalışmada da Türkiye'deki hekimlerin hukuki sorumluluğu başlığı altında faaliyetler gerçekleştirilecektir. Proje Leonardo Da Vinci Programı (Mesleki Eğitim) kapsamında A Tipi Hareketlilik (Mobility) içeriğinde hazırlanmıştır. Henüz Avrupa Komisyonu'nca projenin onay alıp almadığı belli değildir.

• Model Cezaevi Uygulamalarının Yaygınlaştırılması ve Türkiye'deki Cezaevi Reformunun Desteklenmesi Projesi

Adalet Bakanlığı ve Avrupa Birliği arasında yürütülmekte olan Yargının Modernizasyonu ve Ceza Reformu Projesi kapsamında, Uşak E ve Elazığ E Tipi Ceza İnfaz Kurumları Model Ceza İnfaz kurumları olarak belirlenmiş ve bu kurumların modernizasyonu yönünde çalışmalar başarıyla gerçekleşmiştir. Bu iki model ceza infaz kurumunda alınan sonuç ve uygulamaları ağır ceza merkezlerinde bulunan diğer tam teşkilatlı ceza infaz kurumlarına da yaygınlaştırmak üzere hazırlanan bu projede Adalet Bakanlığı TBB'nin ortak olarak yer almasını istediğini iletmış ve Yönetim Kurulu'nca alınan bir kararlar katılım yönünde karar alınmıştır. İlgili karar sonrasında tarafımızdan projeye destek verildiği Adalet Bakanlığı'na bildirilmiş ve proje Avrupa Komisyonu'nun onayına sunulmuştur.

• **Adalet Bakanlığı ve Ankara Barosu ile Ortak
Adalete Daha İyi Erişim Projesi**

- 20 Ekim 2005 Adalet Bakanlığı ile ortak hazırlanan Adalet Erişim Projesi Avrupa Birliği Komisyonu'na sunulmuş olup yanıt beklenmektedir.

- 15 Şubat 2006 Söz konusu proje aslen Adalet Bakanlığı'nın projesi olup 2005 Katılım Öncesi Mali Yardım Programı kapsamında verilmiştir. TBB olarak projenin belirli kısımlarında yer alınmakta olup bu kısımlar Adli Yardım ve Alternatif Çözüm Yolları başlıkları altında yer almaktadır. Proje, Avrupa Komisyonu değerlendirmesinden geçmiş ve onay almış olup, sözleşmelerin imzalanması öncesinde ön belgelerin Merkezi Finans ve İhale Birimine teslimi aşamasındadır.

- Haziran-Eylül 2006 dönemi içerisinde TBB Uluslararası İlişkiler Birimince ön belgelerin hazırlığı tamamlanmış ve gerekli dokümanlar Merkezi Finans ve İhale Birimine (MFİB) teslim edilmiştir.

- 20 Temmuz 2006 tarihinde Türkiye Ara Değerlendirme Programı Ara Değerlendirme Uzmanı Ayla Hekimoğlu ile bir toplantı gerçekleştirilmiş ve toplantı sonrasında Hekimoğlu'nca hazırlanan rapor Türkiye projeler değerlendirmesi ana başlığı altına yerleştirilmiştir.

- 29 Eylül 2006 tarihinde proje ile ilgili Ara Değerlendirme Raporu tamamlanarak Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'ne gönderilmiştir.

- 8 Kasım 2006 tarihinde ABGS'de Sektörel İzleme Alt Komitesi gerçekleştirilmiş ve bu toplantıya TBB'yi temsilen proje sorumlularından Av. Filiz Conway katılmıştır.

- Kasım 2006 tarihinde projenin Teknik Yardım alanında ilgili ihale açılış duyurusu MFİB'ce yapılmıştır.

- 12, 18 ve 19 Aralık 2006 tarihlerinde MFİB'nde ilgili teknik yardım ihale başvurularının ilk değerlendirilmesi TBB temsilcisi olarak Av. Filiz Conway'in katılımı ile gerçekleşmiştir.

- 20 Mart 2007 Projenin Teknik Yardım Birleşenleri ile ilgili olarak henüz imzalanmamış olan taslak değerlendirme süreci için ilgili kurumlardan birer temsilci belirlenmesi istenmiş ve birimizden Av. Filiz Conway görevlendirilmiştir. Projenin yürütülmesini sağlayacak olan danışmanlık firmasının belirlenmesi için ihale açılacak olmasından dolayı ilk liste çalışması yapılmış ve seçilen danışmanlık firmalarının eksiklerinin tamamlanması için süre tanınmıştır. 9 Nisan 2007 tarihinde başlamak üzere 5 günlük bir çalışma ile ihale sonuçlandırılacaktır.

Avukatlar İçin Eğitim Çalışması Projesi,

- Eylül 2005, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne Yönelik Avukatlar İçin Eğitim Çalışması Projesi, Avrupa Birliği'ne önerildi, Komisyondan olumlu yanıt alınmış olup sözleşmenin imzalanması aşamasına gelinmiştir.

- Ocak 2007, Proje tamamen TBB projesi olup Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi konusunda avukatların eğitilmesi amaçlanmaktadır. Proje ortağımız Avrupa Konseyi olup teklifimiz Avrupa Komisyonu'ndan doğrudan hibe almıştır. Tüm Türkiye çapında 300 adet 1 günlük eğitim seminerleri düzenlenmesi aktivite olarak planlanmıştır. Bu proje de yine 2005 Katılım Öncesi Mali Yardım Programı kapsamında teklif edilmiş bir proje olup sözleşmelerin imzalanması öncesinde gerekli ön dokümanların hazırlığı aşamasında bulunmaktadır. Ortağımız Avrupa Konseyi ile gerekli dokümanların ve bütçenin hazırlanması konusundaki çalışmalarımız devam etmektedir

- 19 Temmuz 2006 tarihinde Türkiye Ara Değerlendirme Programı Ara Değerlendirme Uzmanı Sevil Geveci ile bir toplantı gerçekleştirilmiş ve toplantı sonrasında Geveci tarafından hazırlanan rapor Türkiye projeler değerlendirmesi ana başlığı altına yerleştirilmiştir.

- 14 Eylül 2006 tarihinde Proje İzleme Raporu TBB Proje sorumlularınca hazırlanarak ABGS'ye gönderilmiştir.

- 29 Eylül 2006 tarihinde Ara Değerlendirme Raporu TBB proje sorumlularınca hazırlanarak ABGS'ye iletilmiştir.

- 8 Kasım 2006 tarihinde ABGS bünyesinde 2005 Mali Yardım Paketi Projeleri Sektörel İzleme Alt Komite Toplantısı gerçekleştirilmiş ve TBB temsilcisi olarak toplantıya Av. Filiz Conway katılmıştır.

- 14 Kasım 2006 tarihinde Proje ön hazırlık dokümanları tamamlanarak proje ortağı Avrupa Konseyine gönderilmiştir.

- 6 Aralık 2006 tarihinde Proje İlerleme Raporu proje sorumlularınca hazırlanarak MFİB'ne gönderilmiştir.

- 14 Aralık 2006 tarihinde MFİB'nce projenin Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonunca imzalanarak Avrupa Konseyi'ne gönderildiği bildirilmiştir.

- 12 Ocak 2007 tarihinde MFİB'nce projenin Avrupa Konseyi tarafından imzalandığı yazılı olarak Türkiye Barolar Birliğine bildirilmiştir.

- 15 Ocak 2007 tarihinde Aralık ayı Proje İzleme Raporu TBB Proje sorumlularınca hazırlanarak ABGS'ye gönderilmiştir.

- 15 Ocak 2007 tarihinde projede görev alacak olan 100 eğitimcinin belirlenmesi için öncelikli olarak TBB Delegelerine duyuru yapılmıştır.

- 19 Ocak 2007 tarihinde MFİB'nce projenin Avrupa Konseyi tarafından imzalanmış sözleşmesi Türkiye Barolar Birliği'ne gönderilmiştir.

- 19 Ocak 2007 tarihinde proje sorumlusu ve proje asistanı için aranan niteliklerin Avrupa konseyi ile ortak olarak belirlenmesi tamamlanmıştır.

- 22 Ocak 2007 tarihinde Türkiye Barolar Birliği internet sitesinde Projeyi yürütecek olan proje görevlisi ve proje asistanı için İngilizce ve Türkçe ilanlar yayımlanmıştır.

ULUSLARARASI
İLİŞKİLER

- 24 Ocak 2007 tarihinden itibaren adaylardan gelen başvurular dosyalanmaya başlanmıştır.

- 31 Ocak 2007 tarihinde projede görev alacak olan 100 eğitimcinin belirlenmesi için Delegelerimize yapılan duyurunun devamında yeni bir duyuru da meslektaşlarımıza yapılmıştır. Aynı zamanda tüm barolara aynı duyuru gönderilmiş olup TBB internet sitesinde yayınlanmıştır.

- 01 Şubat 2007 tarihinde Ocak ayı Proje İzleme Raporu TBB Proje sorumlularınca hazırlanarak ABGS'ye gönderilmiştir.

- 08 Şubat 2007 tarihinde Merkezi Finans ve İhale Birimi Başkanı Sn. Muhsin Altun ve Proje sorumlusu Sn. Bülent Boztuğ Birliğimizi ziyaret etmişler ve projenin süreci hakkında bilgi almışlardır.

- 15 Şubat 2007 tarihinde internet sitemizde yayınlanan Proje Görevlisi, Proje Asistanı ve 100 eğitimci için verilen ilanların başvuru süresi sona erdirilmiş ve ilanlar kaldırılmıştır.

- 19 Şubat 2007 tarihi itibarıyla geçici listeler oluşturulmuş ve Genel Sekreterimizin görüşlerine sunulmuştur.

- 22 Şubat 2007 tarihinde projenin tanıtımı için düzenlenecek kokteylin yapılacağı yeri belirlemek üzere 3 ayrı Otelden teklif alınmıştır. Ayrıca Türkiye Barolar Birliği binasında kurulacak olan Proje Ofisi için gerekli tüm malzemelerin alımından önce 3 ayrı firmadan teklifler alınmış ve ön hazırlıklara başlanmıştır.

- 28 Şubat 2007 tarihinde Proje Görevlisi ve Proje Asistanı için ön elemeler yapılmış ve belirlenen adaylar Avrupa Konsesine Sunulmuştur.

- 02 Mart 2007 tarihinde Şubat ayı Proje İzleme Raporu TBB Proje sorumlularınca hazırlanarak ABGS'ye gönderilmiştir.

- 02 Mart 2007 tarihinde Proje Görevlisi ve Proje asistanını belirlemek üzere seçilen adaylara haber verilmiş ve 5 Mart 2007 tarihinde Türkiye Barolar Birliği binasında gerçekleşecek görüşmelere davet edilmişlerdir.

- 05 Mart 2007 tarihinde TBB Genel Sekreteri Sn. Av. İ. Güneş Gürseler, TBB Sayman Üyesi Sn. Av. Soner Kocabay, Uluslar arası ilişkiler biriminden Av. Filiz Conway, Uzman Mehtap Arslan ve Avrupa Konseyi yetkililerinin katılımı ile yapılan seçmeler sonucunda Proje Görevlisi ve proje Asistanı belirlenmiş ve Türkiye Barolar Birliği Başkanı Sn. Av. Özdemir Özoek 'a sunulmuştur.

- 13 Mart 2007 tarihinde Proje Görevlisi Sn. Yücel Erduran ve Uluslararası ilişkiler Uzmanı Sn. Mehtap Arslan Avrupa Konseyinde gerçekleşen proje toplantısına katılmışlar ve projenin devam sürecinde işleyişi hakkında net bilgi almışlardır.

- 13 Mart 2007 tarihinde Avrupa Birliği Genel Merkezinde düzenlenen proje izleme toplantısına Uzm. Mehtap Arslan katılmış ve projenin şuan ki aşaması hakkında bilgi verilmiştir.

- 19 Mart 2007 tarihinde Proje Görevlisi ve Proje Asistanı resmi olarak göreve başlamışlardır.

-28 Mart 2007 tarihinde Strazburg Avrupa Konseyinden yetkililer Ankara'ya gelmişlerdir. Kendileri ile Türkiye Barolar Birliği Binasında bir toplantı yapılmış. Projenin devamında çıkabilecek sorunlar hakkında konuşulmuş, Türkiye Barolar Birliği tarafından belirlenen eğitimcilerin listesi kendilerine verilmiştir. 21 Nisan 2007 tarihinde Ankara da Projenin tanıtılması için bir kokteyl yapılmasına karar verilmiştir.

ULUSAL TOPLANTILAR

• Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Hibe Tanıtım Toplantısı

19 Nisan 2006 tarihinde ABGS binasında gerçekleşen toplantıda sivil toplum kuruluşlarının etkin olarak proje hazırlaması ve yönetimi başlıkları altında eğitim verilmiştir. Söz konusu toplantıya TBB'den Av. Filiz Conway ve Uzm. Zeynep Mehtap Arslan katılmıştır.

• **İfade Özgürlüğü Semineri**

26-27 Nisan 2006 tarihlerinde Ankara Park Otel’de gerçekleştirilen seminer TAİEX ve Avrupa Birliği Genel Sekreterliği ortak çalışması olup TBB temsilcisi olarak programa Av. Filiz Conway katılmıştır.

• **ELSA Kurgusal Duruşma Yarışması**

15-16 Nisan 2006 tarihlerinde Ankara Barosu Konferans Salonunda gerçekleştirilen faaliyette çeşitli üniversitelerin hukuk fakültelerinden öğrenciler takım olarak yarışmış ve TBB olarak bu aktiviteye Yönetim Kurulu onayı ile birlikte 2500 YTL ödenek verilmiştir. TBB adına aktiviteye konuk olarak Başkan Yardımcısı Av. Ünsal Toker, Av. Filiz Conway ve Uzm. Zeynep Mehtap Arslan katılmıştır.

• **Hakim ve Savcılara Yönelik Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İçtihadında Son Gelişmeler Eğitim Çalışması**

15-16-17 Mayıs 2006 tarihlerinde Ankara Dedeman Otel’de gerçekleşen çalışma Avrupa Konseyi destekli bir program olup TBB adına;

- Av. Osman Uşşaklı
- Av. Özcan Çine
- Av. Filiz Conway
- Av. Seray Şenfer
- Av. Oya Gönendi katılmıştır. Ayrıca Ankara Barosu avukatlarından 15 meslektaşın da isimleri verilerek eğitime katılımları sağlanmıştır

SON GELEN DAVETLER

İngiltere ve Galler Adli Yıl Açılışı Daveti

Amerikan Barosu Yıllık Toplantısı Daveti

Çin Barosu Yıllık Toplantısı Daveti gelmiş olup TBB Genel Sekreterliği ve Başkanlığınca değerlendirilme aşamasındadır.

ULUSLARARASI
İLİŞKİLER

DiĞER RAPORLAR VE TOPLANTILAR

- İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü'nden gelen "Aile İçi Şiddet, Kadınlara ve Çocuklara Karşı Şiddet" konulu rapor incelenerek 27 Temmuz 2006 tarihli cevabi yazı hazırlanmış ve bu başlık altında işlenen suçlarla mücadelede alınan tedbirlerin geliştirilmesi ve desteklenmesine yönelik olumlu görüşümüz iletilmiştir.

- 25 Eylül 2006 tarihinde ADR Center (Alternatif Çözüm Yolları Merkezi) Başkanı Guiseppe de Palo Birliğimizi ziyaret etmiş ve TBB Uluslararası İlişkiler Birim sorumlularıyla görüşme yapmıştır.

- 11 Kasım 2006 tarihinde TBB Başkanlığı'nca hazırlanan Ermeni Tasarısına Yönelik Basın Duyurusu yabancı dile çevrilerek başta Fransa Baroları ve Fransa Ankara Büyükelçiliği olmak üzere pek çok yabancı baro ve uluslararası kuruma gönderilmiştir.

- 16 Kasım 2006 tarihinde Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu temsilcilerinden oluşan bir heyet ile birim sorumlularının da katılımı ile Genel Sekreterlik düzeyinde bir toplantı gerçekleştirilmiştir.

- 29 Kasım 2006 tarihinde Maliye Bakanlığı MASAK Birimince TBB'den istenilen bilgi ve dokümanlar hazırlanarak gönderilmiştir.

- 11 Aralık 2006 tarihinde Maliye Bakanlığı MASAK Birimince Birliğimize gönderilen FATF raporu incelenerek cevabi rapor gönderilmiştir.

- 20 Aralık 2006 tarihinde Avrupa Irkçılık ve Yabancı Düşmanlığı İzleme Merkezi Yerel Veri Toplama Noktası İstanbul Bilgi Üniversitesi İnsan Hakları Hukuku Araştırma ve Uygulama Merkezi'nce yapılan anket çalışması doldurularak gönderilmiştir.

İNSAN HAKLARI ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ İLE EŞGÜDÜMLÜ GERÇEKLEŞEN TOPLANTILAR

İHAUM YÜRÜTME KURULU TOPLANTILARI

- 17 Haziran 2006 tarihli Yürütme Kurulu toplantısına TBB Uluslararası ilişkiler birim sorumluları da katılmışlardır.

- 22 Eylül 2006 tarihli Yürütme Kurulu toplantısına TBB Uluslararası ilişkiler birim sorumluları da katılmışlardır.

- 4 Kasım 2006 tarihli Yürütme Kurulu toplantısına TBB Uluslararası ilişkiler birim sorumluları da katılmışlardır.

- 10 Şubat 2007 tarihli Yürütme Kurulu toplantısına TBB Uluslararası ilişkiler birim sorumluları da katılmışlardır.

- 11 Mart 2007 tarihli Yürütme Kurulu toplantısına TBB Uluslararası ilişkiler birim sorumluları da katılmışlardır.

İHAUM BİLİM DANIŞMA KURULU TOPLANTILARI

- 6 Temmuz 2006 tarihli Bilim Danışma Kurulu toplantısına TBB Uluslararası ilişkiler birimi sorumluları da katılmışlardır.

- 23 Eylül 2006 tarihli Bilim Danışma Kurulu toplantısına TBB Uluslararası ilişkiler birimi sorumluları da katılmışlardır.

- 12 Kasım 2006 tarihli Bilim Danışma Kurulu toplantısına TBB Uluslararası ilişkiler birimi sorumluları da katılmışlardır.

- 10 Aralık 2006 tarihli Bilim Danışma Kurulu toplantısına TBB Uluslararası ilişkiler birimi sorumluları da katılmışlardır.

- 10 Şubat 2007 tarihli Bilim Danışma Kurulu toplantısına TBB Uluslararası ilişkiler birim sorumluları da katılmışlardır.

- 11 Mart 2007 tarihli Bilim Danışma Kurulu TBB Uluslararası ilişkiler birim sorumluları da katılmışlardır.

• **Bir Adli Kurum Olarak Savcılık Toplantısı**

7-8-9 Temmuz 2006 tarihleri arasında Ankara Dedeman Otel’de gerçekleşen toplantıya Avrupa ülkelerinden yabancı temsilciler ile pek çok avukat, hakim ve savcı katılmıştır. Bu toplantı bünyesinde ayrıca 8 Temmuz 2006 tarihinde TCK, CMK seminerlerinde yer alan 63 hukukçuya da TBB adına teşekkür belgeleri törenle takdim edilmiştir.

• **İnsan Hakları ve AIHM’e Başvuru Toplantısı**

13 Ekim 2006 tarihinde Ankara Barosu Eğitim Merkezi’nde gerçekleşen toplantıya AIHM Yargıcı Elisabet Sandström ve AIHM 3. Daire Yazı İşleri Müdür Yardımcısı Fatoş Aracı konuşmacı olarak katılmışlardır. Toplantı “Avrupa İnsan Hakları Koruma Mekanizmaları ve Başvurulardaki Hata ve Eksiklikler” başlıkları altında avukatların katılımları ile tamamlanmıştır.

• **İnsan Hakları Günü Etkinlikleri**

9 Aralık 2006 tarihinde İnsan Hakları Haftası kutlamaları bünyesinde hazırlanan karikatür sergisinin açılışı yapılmıştır. 10 Aralık 2006 tarihinde de İnsan Hakları Günü kapsamında “Bürokrasi ve İnsan Hakları” başlığı altında bir panel düzenlenmiştir.

TBB
SOSYAL YARDIMLAŞMA
VE
DAYANIŞMA FONU
2005 - 2007 YILI
ÇALIŞMA RAPORU

**TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
SOSYAL YARDIM VE DAYANIŞMA FONU**

20.04.2005 - 31.12.2005 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI

Türkiye Barolar Birliği Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 5043 sayılı yasayla değişik 27/ A maddesi ile 01.01.2004 tarihi itibariyle kurulmuştur. Aynı madde uyarınca bu fondan yapılacak harcamaların esas ve usulleri ile diğer hususları içeren "*Türkiye Barolar Birliği Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu Yönetmeliği*" 9 Şubat 2005 günlü 25722 sayılı *Resmi Gazete*'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu Yönetmeliğin 7. maddesi uyarınca oluşturulacak Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu Yürütme Kurulu ile 11. maddesi uyarınca oluşturulacak Müdürlük için, 26.03.2005 tarihli Türkiye Barolar Birliği Başkanlık Divanı kararıyla ilgili atamalar yapılmış, Fon Müdürlüğü 20.04.2005 ve Yürütme Kurulu çalışmalarına 28.04.2005 tarihinden itibaren başlamıştır.

09.02.2005 tarihli 25722 sayılı *Resmi Gazete*'de yayımlanarak yürürlüğe giren *Türkiye Barolar Birliği Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu Yönetmeliği* üzerindeki değişiklik çalışmaları tamamlanmış ve yeniden düzenlenerek hazırlanan "*Türkiye Barolar Birliği Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu Yönetmeliği*" 30.09.2005 tarihli ve 25952 sayılı *Resmi Gazete*'de yayımlana-

TBB
SOSYAL
YARDIMLAŞMA
VE
DAYANIŞMA FONU
2005-2007
ÇALIŞMA
RAPORU

rak yürürlüğe girmiştir. Aynı tarih itibarıyla eski yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

28.04.2005 - 31.12.2005 tarihleri arasında Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu Yürütme Kurulu 23 toplantı yapmış ve yapılan çalışmalarla ilgili olarak 2005/51, 2005/56, 2005/95 ve 2005/96 nolu duyurular hazırlanarak baro başkanlıklarına bildirilmiştir.

1. Türkiye Barolar Birliği Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu Yönetmeliği'nin 17. maddesinde belirlenen Sosyal Yardımlardan; Geçici İş Göremezlik, Olağanüstü ve Cenaze Yardımı ile ilgili esasları düzenleyen "*Sosyal Yardım ve Dayanışma Yönergesi, Yönerge No: 1*" hazırlanmış ve bu Yönerge Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu tarafından onaylanarak 19.06.2005 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Yönetmeliğin Geçici 1. maddesinde belirtilen 01.01.2004 - 19.06.2005 dönemi içinde Türkiye Barolar Birliği Yardım Yönergesine uygun olarak yapılan ödemeler Fon hesabından Türkiye Barolar Birliği hesabına iade edilmiş ve aynı dönemde vuku bulan ve 19.06.2005 tarihinden sonra bildirilen vefatlara ilişkin ölüm yardımları yapılmıştır.

2. Yürütme Kurulu, Yönetmeliğin 7. maddesinde belirtilen görevlerinden Fon kaynaklarının rasyonel kullanılmasına yönelik araştırma yapmak üzere Garanti Portföy, Ak Portföy, İş Yatırım Menkul Değerler, Oyak Portföy, TEB Portföy, Halk Bankası ve Ziraat Portföy ile görüşmeler yapmış ve kurumsal portföy yönetimi ile ilgili bilgi edinilmiştir.

3. Çalışma Yönergesi eki olarak, "*Mal ve Hizmet Alımı Temel Esasları*" taslak çalışmaları yapılarak son aşamaya gelinmiştir.

4. Aktüeryal hesaplamalar ve Fon uygulamaları için ihtiyaç duyulacak veri tabanının oluşturulması ile Fon faaliyetleri için ihtiyaç duyulan bilgisayar programının (SOFON) üçüncü şahıs ve/veya ticari kuruluşlar tarafından hazırlanması konusunda Türkiye Barolar Birliği Bilişim Komisyonu ile ortak çalışmaya başlanılmıştır.

5. Türkiye Barolar Birliği Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu Yönetmeliği'nde belirtilen sosyal yardımlardan Sağlık Yardımları konusundaki çalışmalar Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu Yürütme Kurulu tarafından 06.10.2005 tarihinden itibaren başlatılmış olup, Ak Sigorta, Koç Allianz, Anadolu, Yapı Kredi ve Acıbadem Sigorta şirketleri ile görüşülmüştür. Ülke çapındaki 55.000 avukatı ilgilendiren ve ivedilikle çözümü beklenen sağlık hizmetleri konusunda yürütülen çalışmalarda, mevcut Fon bütçesi yalnızca yatarak tedavi hizmetlerini karşılayabileceği için, bu firmalardan yatarak tedavi teminatını kapsayan teminat ve prim teklifleri sunmaları istenmiştir. Gelen teklifler karşılaştırmalı teminat ve prim tabloları oluşturularak titiz bir çalışmayla değerlendirilmiş, İsviçre Sigorta ile yazılı olarak görüşülmüş ve "Grup Sağlık Sigortası" teklifleri alınmış, karşılaştırmalı teminat ve prim tabloları eşliğinde değerlendirmeler yapılmıştır.

6. 01.01.2006 - 31.12.2006 döneminde uygulanacak Tahmini Bütçe ve İş Programı hazırlanmıştır.

19.06.2005 - 31.12.2005 döneminde Sosyal Yardım ve Dayanışma Yönergesi, Yönerge No: 1 kapsamında, Fon Müdürü ve Yürütme Kurulu Başkanının incelemesinin ardından Türkiye Barolar Birliği Başkanlık Divanı gündemine gelerek görüşülen Olağan Dışı Haller Sebebiyle Geçici İş Göremezlik Yardımı ile Olağanüstü Yardım başvuru sayılarına ait tablo aşağıda sunulmuştur.

YARDIM TÜRÜ	BAŞVURU ADEDİ	GÖNDERİLEN YARDIM ADEDİ	REDDEDİLEN BAŞVURU ADEDİ
OLAĞAN DIŞI HALLER	59	56	3
OLAĞANÜSTÜ YARDIM	2	2	0

19.06.2005 - 31.12.2005 döneminde Sosyal Yardım ve Dayanışma Yönergesi, Yönerge No:1 kapsamında, toplam 206 adet ve 224.495,20 YTL tutarındaki sosyal yardım Fon Müdürlüğü tarafından avukatlara ve vefat eden avukatların ailelerine ulaştırılmıştır.

TBB
SOSYAL
YARDIMLAŞMA
VE
DAYANIŞMA FONU
2005-2007
ÇALIŞMA
RAPORU

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ									
SOSYAL YARDIM VE DAYANIŞMA YÖNERGESİ, YÖNERGE NO:1									
KAPSAMINDA YAPILAN SOSYAL YARDIMLAR									
19.06.2005 - 31.12.2005 DÖNEMİ GENEL İCMALI									
YARDIM TÜRÜ	GÖNDERİM			İADE			BAKİYE		
	ADET	YARDIM TUTARI	ADET	YARDIM TUTARI	ADET	YARDIM TUTARI	ADET	YARDIM TUTARI	
YÖNERGE NO:1:YARDIMLARI	215	231.245,20 YTL	9	6.750,00 YTL	206	224.495,20 YTL			
CENAZE YARDIMLARI	77	57.682,20 YTL	9	6.750,00 YTL	68	50.932,20 YTL			
GEÇİCİ İŞ GÖREMEZLİK YARDIMLARI	126	161.563,00 YTL	0	0,00 YTL	126	161.563,00 YTL			
Hastalık Yardımları	20	15.543,00 YTL	0	0,00 YTL	20	15.543,00 YTL			
Analık Yardımları	50	25.000,00 YTL	0	0,00 YTL	50	25.000,00 YTL			
Olağan Dış Haller	56	121.020,00 YTL	0	0,00 YTL	56	121.020,00 YTL			
OLAĞANÜSTÜ YARDIMLAR	2	7.000,00 YTL	0	0,00 YTL	2	7.000,00 YTL			
ÖLÜM YARDIMLARI	10	5.000,00 YTL	0	0,00 YTL	10	5.000,00 YTL			
GENEL TOPLAM	215	231.245,20 YTL	9	6.750,00 YTL	206	224.495,20 YTL			

01.01.2006 - 31.12.2006 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI

01.01.2006 - 31.12.2006 tarihleri arasında Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu Yürütme Kurulu 15 toplantı yapmış; 2005 Yılı Bilânçosu, 2005 Yılı Çalışma Raporu, 2006 Yılı Tahmini Bütçesi ve 2006 Yılı İş Programı hazırlanarak Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nun onayına sunulmuştur. Fon mevzuatı ve Grup Sağlık Sigortası çalışmaları ile ilgili olarak; 2006/8, 2006/27, 2006/56, 2006/85, 2006/88, 2006/90 ve 2006/110 nolu duyurular hazırlanmış ve baro başkanlıklarına bildirilmiştir.

TBB
SOSYAL
YARDIMLAŞMA
VE
DAYANIŞMA FONU
2005-2007
ÇALIŞMA
RAPORU

1. Geçici İş Göremezlik, Olağanüstü ve Cenaze Yardımları

01.01.2006 - 31.12.2006 döneminde Yönerge No: 1 kapsamında, 555 adet ve 660.483,57 YTL tutarıdaki sosyal yardım ilgililere ulaştırılmıştır. 2006/ 8 nolu duyuru ile Yönerge No: 1'de yapılan değişiklikler ve 2006/88 nolu duyuru ile Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nun 05-06.08.2006 tarihli toplantısında aldığı 2093/2 sayılı kararı uyarınca *Sosyal Yardım ve Dayanışma Yönergesi, Yönerge No:1'in başlık kısmının "Sosyal Yardım ve Dayanışma Yönergesi, Geçici İş Göremezlik, Olağanüstü ve Cenaze Yardımları Esasları Yönerge No:1" şeklinde değiştirildiği* baro başkanlıklarına bildirilmiştir.

2. Sağlık Yardımları

Türkiye Barolar Birliği Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu Yönetmeliği'nde belirtilen sosyal yardımlardan Sağlık Yardımları konusundaki 06.10.2005 tarihinden itibaren başlatılan çalışmalar hakkında gelinen aşama hakkındaki bilgi 2006/27 sayılı duyuru ile baro başkanlıklarına aktarılmıştır.

Grup Sağlık Sigortası konusunda taleplerimize en uygun yanıt ise Ak Sigorta AŞ'den gelmiştir. 10.05.2006 tarihinde İstanbul'da ilgili Sigorta şirketiyle durum değerlendirmesi yapılmak üzere görüşülmüştür. Ak Sigorta'nın teklifinde ge-

niş istisnaların uygulanması ve prim tutarlarının istediğimiz seviyeye çekilememesi sonucunda; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun yürürlüğe girmesinin beklenmesine, yeniden değerlendirme sürecine kadar Sağlık Yardımlarının Fon tarafından organize edilecek sistemle yapılmasına, ardından sigorta şirketleri tarafından yapılacak "tamamlayıcı nitelikteki sigorta" çalışmalarının değerlendirilmesine ve bu konuda görüşmeler yapılmasına karar verilmiştir. Geline aşama hakkındaki bilgi de 2006/56 sayılı duyuru ile baro başkanlıklarına aktarılmıştır.

Bu bağlamda Sağlık Yardımları ile ilgili Yönerge çalışmalarına başlanarak, Sosyal Yardım ve Dayanışma Yönergesi, Sağlık Yardımları Esasları Yönerge No: 2 hazırlanmış ve Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu tarafından kabul edilerek 01.08.2006 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş ve 2006/85 nolu duyuru ile baro başkanlıklarına bildirilmiştir.

01.08.2006 - 31.12.2006 döneminde ise sadece 21 adet ve 38.409,99 YTL tutarında Sağlık Yardımı yapılmıştır. Sosyal Yardım ve Dayanışma Yönergesi, Sağlık Yardımları Esasları Yönerge No: 2'de yapılan değişiklikler baro başkanlıklarına 2006/90 nolu duyuru ile bildirilirken, Yönerge No: 2 hakkında yeterli bilgi sahibi olunmadığı ve beraberinde zaman ve usul bakımından doğru başvuruların yapılamadığı gözlemlenmiştir. Bu sebeple, Sağlık Yardımlarından daha fazla istifade edilebilmesi için gerekli bilginin, Birliğimize ait www.barobirlik.org.tr adresli web sayfamızdan elde edilebileceği, ayrıca Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nun 05.11.2006 tarihli toplantısında aldığı 2449/6 sayılı kararı ile Sağlık Yardımlarının, avukatın bağlı olduğu baro başkanlığına ait banka hesabı yanında avukatın şahsi banka hesabına da gönderilebileceği hususu 2007/110 nolu duyuru ile baro başkanlıklarına bildirilmiştir.

01.01.2006 - 31.12.2006 döneminde Sosyal Yardım ve Dayanışma Yönergesi, Yönerge No: 1 kapsamında, Fon Müdürü ve Yürütme Kurulu Başkanı'nun incelemesinin ardından Türkiye Barolar Birliği Başkanlık Divanı gündemine gelerek görüşülen Olağanüstü Yardım başvuruları ile Fon Müdürü, Yürütme

Kurulu Başkanı ve Fon Müşavir Hekimi'nin incelemesinin ardından Türkiye Barolar Birliği Başkanlık Divanı gündemine gelerek görüşülen Olağan Dışı Haller Sebebiyle Geçici İş Göremezlik Yardımı başvuru sayılarına ait tablo aşağıda sunulmuştur.

YARDIM TÜRÜ	BAŞVURU ADEDİ	GÖNDERİLEN YARDIM ADEDİ	REDDEDİLEN BAŞVURU ADEDİ
OLAĞANDIŞI HALLER	130	128	2
OLAĞANÜSTÜ YARDIM	15	12	3

TBB
SOSYAL
YARDIMLAŞMA
VE
DAYANIŞMA FONU
2005-2007
ÇALIŞMA
RAPORU

01.01.2006 - 31.12.2006 döneminde Sosyal Yardım ve Dayanışma Yönergesi, Yönerge No: 1 ve Yönerge No: 2 kapsamında, toplam 576 adet ve 698.893,56 YTL tutarındaki sosyal yardım Fon Müdürlüğü tarafından Avukatlara ve vefat eden Avukatların ailelerine ulaştırılmıştır.

3. Çalışma Yönergesi

Fon kapsamında yürütülen çalışmalarda Fon Yürütme Kurulu, Fon Müdürlüğü, Baro Görevli Yönetim Kurulu Üyesi ve Fon Temsilciliklerinin münferit ve birbirleriyle olan çalışma usul ve esaslarını düzenleyen "Çalışma Yönergesi" hazırlanmış ve Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu tarafından kabul edilerek 27.08.2006 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir. Çalışma Yönergesi hakkındaki bilgi 2006/90 nolu duyuru ile baro başkanlıklarına bildirilmiştir.

TBB
SOSYAL
YARDIMLAŞMA
VE
DAYANIŞMA FONU
2005-2007
ÇALIŞMA
RAPORU

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ							
SOSYAL YARDIM VE DAYANIŞMA YÖNERGESİ, YÖNERGE NO:1 VE YÖNERGE NO: 2							
KAPSAMINDA YAPILAN SOSYAL YARDIMLAR							
01.01.2006 - 31.12.2006 DÖNEMİ GENEL İCMALI							
YARDIM TÜRÜ	GÖNDERİM			İADE		BAKİYE	
	ADET	YARDIM TUTARI	ADET	YARDIM TUTARI	ADET	YARDIM TUTARI	
YÖNERGE NO:1 YARDIMLARI	566	669.783,57 YTL	11	9.300,00 YTL	555	660.483,57 YTL	
CENAZE YARDIMLARI	166	132.100,00 YTL	6	4.750,00 YTL	160	127.350,00 YTL	
GEÇİCİ İŞ GÖREMEZLİK YARDIMLARI	382	488.683,57 YTL	4	4.050,00 YTL	378	484.633,57 YTL	
Hastalık Yardımları	56	42.829,00 YTL	0	0,00 YTL	56	42.829,00 YTL	
Analık Yardımları	198	102.800,00 YTL	3	1.550,00 YTL	195	101.250,00 YTL	
Olağan Dışı Haller	128	343.054,57 YTL	1	2.500,00 YTL	127	340.554,57 YTL	
OLAĞANÜSTÜ YARDIMLAR	12	46.000,00 YTL	0	0,00 YTL	12	46.000,00 YTL	
ÖLÜM YARDIMLARI	6	3.000,00 YTL	1	500,00 YTL	5	2.500,00 YTL	
YÖNERGE NO:2 YARDIMLARI						38.409,99 YTL	
SAĞLIK YARDIMLARI	22	40.277,99 YTL	1	1.868,00 YTL	21	38.409,99 YTL	
GENEL TOPLAM	588	710.061,56 YTL	12	11.168,00 YTL	576	698.893,56 YTL	

4. SOFON Yazılım Programı

14.04.2006 tarihinde Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı ile MTS Bilgi İletişim Sağlık Eğitim Teknolojileri ve Hizmetleri Limited Şirketi arasında "Bilgisayar Programı Yazılım ve Eser Sözleşmesi" imzalanmış, Yönetmelik ve Yönerge No: 1'de belirlenen tüm işlevlerin yerine getirilmesinde aracılık edebileceği, verilerin elektronik ortamda oluşturabileceği, arşivlenebileceği, web servisleri aracılığı ile kullanıma ve iletme açılabilceği bir Yazılım Programı hazırlanmıştır. 01.08.2006 tarihinde yürürlüğe giren Yönerge No: 2'de yer alan Sağlık Yardımlarının SOFON Programına eklenmesi için yine MTS firmasıyla sözleşme yapılması kararı alınmıştır. Bu konu ile ilgili olarak kurulan ve Fon Müdürünün de görev aldığı İhale Komisyonu 1 toplantı gerçekleştirmiştir.

5. Sunucu, Yazılım ve Metro Ethernet Bağlantısının Alımı

SOFON ile E- BARO Projelerinin kullanımı için ihtiyaç duyulan Microsoft Yazılımları ile Lisanslarının, 2 adet Sunucunun, Metro Ethernet Omurga bağlantısının alımı ve gerekli eğitimlerin alınması için 23.08.2006 tarihli 33 nolu Fon Yürütme Kurulu toplantısında alınan kararın Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu tarafından onaylanmasını müteakip Microsoft Reporting Services Programının kullanımı için eğitim hizmeti Kasım 2006'da ve 2 yıllık Lisans güvenceli olmak üzere Türkiye Barolar Birliği SOFON ve E- Baro projeleri için sunucu ve veri tabanı yazılımları ile lisansları Aralık 2006'da alınarak toplam ihale konusunun önemli bir ayağı tamamlanmıştır. İhale konusunu oluşturan diğer alımlar olan Sunucu ile Metro Ethernet internet omurga bağlantısının alımlarının ise Ocak 2007 içerisinde tamamlanacağı öngörülmüştür. Bu ihale ile ilgili olarak kurulan ve Fon Müdürü'nün de görev aldığı İhale Komisyonu 8 toplantı gerçekleştirmiştir.

6. 2006 yılı Bütçesinin tahmini ve gerçekleşen değerleri 3 er aylık Tahmini Bütçe Değerlendirme Raporlarıyla takip edilerek Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nun bilgi ve onayına sunulmuştur.

7. Her ay sonu banka hesapları mutabakatı yapılarak tutanakla imza altına alınmış, vadeli hesaplarımızın vade dolum tarihinde toplam 8 bankadan faiz teklifi alınması ve en iyi faiz oranların kullanılması suretiyle Fon gelirlerinin vadeli mevduatta değerlendirilmesi işlemleri yapılmıştır. Bu şekilde 2006 yılında mevcut koşullarda alınacak faiz gelirinün üzerinde olarak elde edilen artı faiz getirisi 298.177,32 YTL olmuştur.

8. 01.01.2007 - 31.12.2007 döneminde uygulanacak Tahmini Bütçe ve İş Programı hazırlanarak Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nun onayına sunulmuştur. 31.12.2006 tarihi itibariyle bankalarda bulunan nakit varlığımız, 28.868.739,29 YTL olarak gerçekleşmiştir.

01.01.2007 - 31.03.2007 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI

01.01.2007 - 31.03.2007 tarihleri arasında Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu Yürütme Kurulu 5 toplantı yapmış; 01.01.2006-31.12.2006 dönemine ait Gelir Tablosu ve Bilânço ile 2006 yılı Çalışma Raporunu hazırlanarak Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nun onayına sunulmuştur. Fon mevzuatı çalışmaları ile ilgili olarak; 2007/9 nolu duyuru hazırlanmış ve baro başkanlıklarına bildirilmiştir.

01.01.2007 - 31.03.2007 döneminde Sosyal Yardım ve Dayanışma Yönergesi, Yönerge No: 1 kapsamında, Fon Müdürü ve Yürütme Kurulu Başkanının incelemesinin ardından Türkiye Barolar Birliği Başkanlık Divanı gündemine gelerek görüşülen Olağanüstü Yardım başvuruları ile Fon Müdürü, Yürütme Kurulu Başkanı ve Fon Müşavir Hekiminin incelemesinin ardından Türkiye Barolar Birliği Başkanlık Divanı gündemine gelerek görüşülen Olağan Dışı Haller Sebebiyle

Geçici İş Göremezlik Yardımı başvuru sayılarına ait tablo aşağıda sunulmuştur.

YARDIM TÜRÜ	BAŞVURU ADEDİ	GÖNDERİLEN YARDIM ADEDİ	REDDEDİLEN BAŞVURU ADEDİ
OLAĞANDIŞI HALLER	47	45	2
OLAĞANÜSTÜ YARDIM	2	1	1

TBB
SOSYAL
YARDIMLAŞMA
VE
DAYANIŞMA FONU
2005-2007
ÇALIŞMA
RAPORU

01.01.2006 - 31.03.2007 döneminde Sosyal Yardım ve Dayanışma Yönergesi, Yönerge No: 1 ve Yönerge No: 2 kapsamında, toplam 212 adet ve 292.246,50 YTL tutarındaki sosyal yardım Fon Müdürlüğü tarafından avukatlara ve vefat eden avukatların ailelerine ulaştırılmıştır.

1. Sunucu, Yazılım ve Metro Ethernet Bağlantısının Alımı

Türkiye Barolar Birliği SOFON ve E- Baro projeleri için sunucu bağlantı ve güvenlik elemanları alımı işlemleri 22.03.2007 tarihinde tamamlanmıştır. Metro Ethernet bağlantısının Superonline firması tarafından yapılması belirlenmiş olup ilgili hizmete ilişkin sözleşme 19.02.2007 tarihinde imzalanmıştır. Nisan ayının ilk haftası içinde 20 mbps'lik Metro Ethernet hattı işleme açılacaktır. Bu ihale ile ilgili olarak kurulan ve Fon Müdürünün de görev aldığı İhale Komisyonu 5 toplantı gerçekleştirmiştir.

TBB
SOSYAL
YARDIMLAŞMA
VE
DAYANIŞMA FONU
2005-2007
ÇALIŞMA
RAPORU

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ									
SOSYAL YARDIM VE DAYANIŞMA YÖNERGESİ, YÖNERGE NO: 1 VE YÖNERGE NO: 2									
KAPSAMINDA YAPILAN SOSYAL YARDIMLAR									
01.01.2007 - 31.03.2007 DÖNEMİ GENEL İCMALI									
YARDIM TÜRÜ	GÖNDERİM			İADE			BAKİYE		
	ADET	YARDIM TUTARI	ADET	YARDIM TUTARI	ADET	YARDIM TUTARI	ADET	YARDIM TUTARI	
YÖNERGE NO:1 YARDIMLARI	185	221.213,00 YTL	4	3.275,00 YTL	181	217.938,00 YTL			
CENAZE YARDIMLARI	44	38.500,00 YTL	3	2.700,00 YTL	41	35.800,00 YTL			
GEÇİCİ İŞ GÖREMEZLİK YARDIMLARI	137	176.213,00 YTL	1	575,00 YTL	136	175.638,00 YTL			
Hastalık Yardımları	15	12.388,00 YTL	0	0,00 YTL	15	12.388,00 YTL			
Analık Yardımları	77	41.825,00 YTL	1	575,00 YTL	76	41.250,00 YTL			
Olağan Dışı Haller	45	122.000,00 YTL	0	0,00 YTL	45	122.000,00 YTL			
OLAĞANÜSTÜ YARDIMLAR	1	5.000,00 YTL	0	0,00 YTL	1	5.000,00 YTL			
ÖLÜM YARDIMLARI	3	1.500,00 YTL	0	0,00 YTL	3	1.500,00 YTL			
YÖNERGE NO:2 YARDIMLARI									
SAĞLIK YARDIMLARI	31	74.308,50 YTL	0	0,00 YTL	31	74.308,50 YTL			
GENEL TOPLAM	216	295.521,50 YTL	4	3.275,00 YTL	212	292.246,50 YTL			

2. SOFON - Ek Yazılım Programı

MTS Bilgi İletişim Sağlık Eğitim Teknolojileri ve Hizmetleri Limited Şirketi tarafından hazırlanan SOFON programına, Sağlık Yardımları Modülünün eklenmesi için yine MTS firmasıyla ilgili hizmet için 13.02.2007 tarihinde 25.100 USD bedel karşılığında sözleşme imzalanmıştır. Firma tarafından 45 gün içerisinde analiz ve yazılım aşaması tamamlanacak ve takiben 20 günlük test süresi sonunda Nisan 2007 sonunda program kullanılmaya başlanabilecektir. Bu konu ile ilgili olarak kurulan ve Fon Müdürü'nün de görev aldığı İhale Komisyonu 3 toplantı gerçekleştirmiştir. Ayrıca Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu tarafından yapılan sosyal yardımları tanıtıcı ve MTS firması tarafından hazırlanan web sayfası olan www.sydf.av.tr adresli web sayfasına avukatları yönlendirme amacıyla afiş tasarımı hazırlanmış ve Nisan 2007 ortasında baro başkanlıklarına gönderilme kararı alınmıştır.

3. Ankara / Ayaş Avukatlar Sosyal Tesisi

Ankara İli Ayaş İlçesi Hacımemi Mahallesi 484 Ada 4 parseldeki 5.135,20 m² olan imarlı taşınmaz arsanın alımı için ihdas edilen ve Fon Müdürü'nün de görev aldığı İhale Komisyonu 3 toplantı gerçekleştirmiştir. Arsanın satış ihalesi Türkiye Barolar Birliği tarafından kazanılmış olup, Türkiye Barolar Birliği Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu Yönetmeliği'nin "Yönetim Kurulunun Görev ve Yetkileri" başlıklı 5. maddesinde yer alan "üyelere hizmet vermek üzere huzurevi kurulması" hükmüne istinaden Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu kararı ile bu önemli hizmet için arsa temini sağlanmıştır.

4. Her ay sonu banka hesapları mutabakatı yapılarak tutanakla imza altına alınmış, vadeli hesaplarımızın vade dolmuş tarihinde toplam 12 bankadan faiz teklifi alınması ve en iyi faiz oranların kullanılması suretiyle Fon gelirlerinin vadeli mevduatta değerlendirilmesi işlemleri yapılmıştır. Bu şekilde 2007 yılının ilk 3 ayında mevcut koşullarda alınacak faiz gelirinin üzerinde olarak elde edilen artı faiz getirisi 125.828,72

YTL olmuştur. 31.03.2007 tarihi itibariyle bankalarda bulunan nakit varlığımız,

30.449.341,75 YTL olarak gerçekleşmiştir.

19.06.2005 - 31.03.2007 döneminde Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu tarafından yapılan sosyal yardımlara ait toplam değerleri gösterir tablo aşağıda sunulmuştur. Ek:1'de ise bu yardımların baro başkanlıkları düzeyindeki dağılımına ait tablo bulunmaktadır.

FAALİYET DÖNEMİ	SOSYAL YARDIM ADEDİ	SOSYAL YARDIM TUTARI
19.06.2005 - 31.12.2005	206	224.495,20 YTL
01.01.2006 - 31.12.2006	576	698.893,56 YTL
01.01.2007-31.03.2007	212	292.246,50 YTL
TOPLAM	994	1.215.635,26 YTL

19.06.2005-31.03.2007 DÖNEMİ BARO BAZINDA YAPILAN SOSYAL YARDIMLAR TABLOSU				
BARO ADI	BARO ADINA GÖNDERİLEN TOPLAM YARDIM TUTARI	AVUKAT ADINA GÖNDERİLEN TOPLAM YARDIM TUTARI	TOPLAM YARDIM ADEDİ	TOPLAM YARDIM TUTARI
ADANA	10.550,00 YTL	12.131,30 YTL	33	22.681,30 YTL
ADİYAMAN	0,00 YTL	1.100,00 YTL	2	1.100,00 YTL
AFYON	13.335,00 YTL	0,00 YTL	12	13.335,00 YTL
AĞRI	0,00 YTL	6.651,33 YTL	3	6.651,33 YTL
AMASYA	7.660,00 YTL	525,00 YTL	8	8.185,00 YTL
ANKARA	70.830,87 YTL	87.633,84 YTL	114	158.464,71 YTL
ANTALYA	19.508,05 YTL	6.483,91 YTL	16	25.991,96 YTL
ARTVIN	800,00 YTL	0,00 YTL	1	800,00 YTL
AYDIN	5.200,00 YTL	6.580,00 YTL	13	11.780,00 YTL
BALIKESİR	6.620,00 YTL	23.345,35 YTL	23	29.965,35 YTL
BARTIN	0,00 YTL	2.500,00 YTL	1	2.500,00 YTL
BİLECİK	750,00 YTL	0,00 YTL	1	750,00 YTL

Ek:1

BOLU	0,00 YTL	3.000,00 YTL	1	3.000,00 YTL
BURDUR	0,00 YTL	1.525,00 YTL	3	1.525,00 YTL
BURSA	81.777,96 YTL	17.005,00 YTL	58	98.782,96 YTL
ÇANAKKALE	16.450,00 YTL	1.196,00 YTL	12	17.646,00 YTL
ÇORUM	733,05 YTL	2.744,80 YTL	3	3.477,85 YTL
DENİZLİ	13.874,00 YTL	525,00 YTL	17	14.399,00 YTL
DIYARBAKIR	7.000,00 YTL	1.100,00 YTL	4	8.100,00 YTL
DÜZCE	750,00 YTL	0,00 YTL	1	750,00 YTL
EDİRNE	6.345,00 YTL	7.080,00 YTL	12	13.425,00 YTL
ELAZIĞ	3.960,00 YTL	6.575,00 YTL	8	10.535,00 YTL
ERZINCAN	0,00 YTL	5.000,00 YTL	1	5.000,00 YTL
ERZURUM	800,00 YTL	0,00 YTL	1	800,00 YTL
ESKİŞEHİR	1.600,00 YTL	0,00 YTL	2	1.600,00 YTL
GAZİANTEP	1.790,00 YTL	12.400,00 YTL	18	14.190,00 YTL
GİRESUN	1.600,00 YTL	0,00 YTL	2	1.600,00 YTL
HAKKARI	5.000,00 YTL	0,00 YTL	1	5.000,00 YTL
HATAY	2.875,00 YTL	13.061,00 YTL	17	15.936,00 YTL
ISPARTA	800,00 YTL	6.500,00 YTL	3	7.300,00 YTL

İSTANBUL	130.062,99 YTL	124.173,28 YTL	218	254.236,27 YTL
İZMİR	62.850,23 YTL	36.833,00 YTL	90	99.683,23 YTL
KAHRAMANMARAŞ	15.425,00 YTL	0,00 YTL	13	15.425,00 YTL
KARABÜK	2.500,00 YTL	2.500,00 YTL	2	5.000,00 YTL
KARS-ARDAHAN	2.010,00 YTL	0,00 YTL	3	2.010,00 YTL
KASTAMONU	750,00 YTL	5.525,00 YTL	3	6.275,00 YTL
KAYSERİ	6.890,00 YTL	1.500,00 YTL	11	8.390,00 YTL
KIRKLARELİ	1.533,05 YTL	0,00 YTL	2	1.533,05 YTL
KOCAELİ	44.150,00 YTL	0,00 YTL	30	44.150,00 YTL
KONYA	7.550,00 YTL	13.570,49 YTL	23	21.120,49 YTL
KÜTAHYA	31.210,00 YTL	5.000,00 YTL	19	36.210,00 YTL
MALATYA	4.950,00 YTL	0,00 YTL	4	4.950,00 YTL
MANİSA	16.750,00 YTL	5.000,00 YTL	20	21.750,00 YTL
MERSİN	41.480,00 YTL	3.000,00 YTL	29	44.480,00 YTL
MUĞLA	8.550,00 YTL	4.675,00 YTL	16	13.225,00 YTL
NEVŞEHİR	0,00 YTL	7.440,00 YTL	4	7.440,00 YTL
NİÇDE	2.000,00 YTL	525,00 YTL	2	2.525,00 YTL
ORDU	0,00 YTL	3.600,00 YTL	7	3.600,00 YTL

OSMANIYE	1.550,00 YTL	3.075,00 YTL	8	4.625,00 YTL
SAKARYA	7.661,00 YTL	6.025,00 YTL	15	13.686,00 YTL
SAMSUN	4.030,00 YTL	10.780,00 YTL	14	14.810,00 YTL
SIIRT	0,00 YTL	525,00 YTL	1	525,00 YTL
SINOP	2.469,76 YTL	855,00 YTL	3	3.324,76 YTL
SIVAS	750,00 YTL	0,00 YTL	1	750,00 YTL
ŞANLIURFA	1.550,00 YTL	0,00 YTL	2	1.550,00 YTL
TEKİRDAĞ	22.195,00 YTL	1.100,00 YTL	15	23.295,00 YTL
TOKAT	0,00 YTL	5.000,00 YTL	1	5.000,00 YTL
TRABZON	5.600,00 YTL	8.505,00 YTL	16	14.105,00 YTL
TUNCELİ	800,00 YTL	0,00 YTL	1	800,00 YTL
UŞAK	1.600,00 YTL	1.550,00 YTL	5	3.150,00 YTL
YALOVA	1.850,00 YTL	0,00 YTL	3	1.850,00 YTL
YOZGAT	5.550,00 YTL	0,00 YTL	4	5.550,00 YTL
ZONGULDAK	16.950,00 YTL	8.390,00 YTL	18	25.340,00 YTL
AKSARAY	0,00 YTL	0,00 YTL	0	0,00 YTL
BATMAN	0,00 YTL	0,00 YTL	0	0,00 YTL
BİNGÖL	0,00 YTL	0,00 YTL	0	0,00 YTL

BİTLİS	0,00 YTL	0,00 YTL	0	0,00 YTL	0,00 YTL
ÇANKIRI	0,00 YTL	0,00 YTL	0	0,00 YTL	0,00 YTL
GÜMÜŞHANE	0,00 YTL	0,00 YTL	0	0,00 YTL	0,00 YTL
İÇDİR	0,00 YTL	0,00 YTL	0	0,00 YTL	0,00 YTL
KARAMAN	0,00 YTL	0,00 YTL	0	0,00 YTL	0,00 YTL
KIRIKKALE	0,00 YTL	0,00 YTL	0	0,00 YTL	0,00 YTL
KIRŞEHİR	0,00 YTL	0,00 YTL	0	0,00 YTL	0,00 YTL
MARDİN	0,00 YTL	0,00 YTL	0	0,00 YTL	0,00 YTL
MUŞ	0,00 YTL	0,00 YTL	0	0,00 YTL	0,00 YTL
RİZE	0,00 YTL	0,00 YTL	0	0,00 YTL	0,00 YTL
ŞIRNAK	0,00 YTL	0,00 YTL	0	0,00 YTL	0,00 YTL
VAN	0,00 YTL	0,00 YTL	0	0,00 YTL	0,00 YTL
GENEL TOPLAM	731.825,96 YTL	483.809,30 YTL	994	1.215.635,26 YTL	

BİLİŞİM KOMİSYONU
FAALİYET RAPORU
MAYIS 2005 - NİSAN 2007

BİLİŞİM KOMİSYONU FAALİYET RAPORU MAYIS 2005- NİSAN 2007

BİLİŞİM
KOMİSYONU
2005-2007
FAALİYET
RAPORU

TBB Bilişim Komisyonu Mayıs 2005 ayından Nisan 2007 ayna değin geçen süreç içerisinde bir yandan e-Baro projesinin gelişimi için çalışmalarını sürdürmüş diğer yandan farklı faaliyet alanlarında projeleri ve çözümleri geliştirmiş bulunmaktadır.

Gelişen teknoloji ve araçların Avukatlık mesleğinin kullanıma sunulması için yürütölen faaliyetlerin çerçevesini oluşturduğu Bilişim Kurulu faaliyetleri, TBB çatısı altında Bilişim Daire Başkanlığı çalışanları ile birlikte sürdüröle gelmektedir.

Bilişim Kurulu faaliyet dönemi sürecinde Konya Barosundan Av. Nezir Dağdeviren Başkanlığında, Çanakkale Barosundan TBB Yönetim Kurulu Üyesi Av. Cengiz Tuğral, Manisa Barosundan TBB Disiplin Kurulu Üyesi Hüseyin Erkençi ve İzmir Barosundan Av. Levent Mercan ile faaliyetlerini sürdürmektedir.

Bilişim Daire Başkanlığı'nda e-BARO Proje Müdürü Yazılım Mühendisi Cenk Fırat Sırmagöl, Yazılım Mühendisi Deniz Egemen Aladağ ve Yazılım Mühendisi Arda Ödemış den oluşın 3 yazılım grubu, Sistem Mühendisi Namık Fırat Evren den oluşın donarım grubu ve Tasarım Uzmanı Erhan

Saydam'dan oluşan Web-Tasarım grubu olmak üzere kadrolu 5 personel görev yapmaktadır.

Bilişim Kurulu nezaretinde sürdürülen faaliyetler ana başlıklar altında şu şekilde değerlendirilebilecektir;

1. WEB YAYIMCILIĞI: TBB bünyesinde kurulan www.barobirlik.org.tr sayfası TBB faaliyet ve duyurularının ulaştırılması için bir görev üstlenmekte iken bu web sayfası altında bir forum oluşturularak avukatların kullanımına sunulmuştur. Bu forumda yayınlanan mesajlar TBB Yöneticileri tarafından incelenerek demokratik katılım ve şeffaflık sağlanmaktadır. TBB faaliyetleri, duyurular, etkinler halen bu sayfa üzerinden avukatlara ve kamuya ulaştırılmaktadır. Resmi ve kurumsal web sayfası olarak yayına devam etmesi öngörülmektedir.

www.sydaf.av.tr web sayfası Nisan 2007 ayında yayına alınmış olup, TBB Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu uygulamalarının, avukatlara ve baro başkanlıklarına ulaştırılmasında gerekli dokümanlar, tanıtımlar, başvuru sayfaları içermektedir. e-BARO projesi çerçevesinde yazılımı geliştirilen SOFON uygulaması ile online yardım talebi avukatlar tarafından yapılabilmekte, yapılan yardım talebi Baro Başkanlığı tarafından görüntülenip onay verilebilmekte ve anlık olarak TBB Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu Müdürlüğü'nde işlemleri sürdürülebilmektedir. Bu web sayfası ilgili fon müdürlüğüne tahsis edilmiş olup, değişen mevzuat ve uygulamalar ölçüsünde bir uygulama aracı olarak tasarlanmıştır.

www.e-baro.av.tr portalı, e-BARO projesi çerçevesinde avukatların, baro başkanlıklarının ve TBB personelinin etkileşim ve bilgilenme dünyası olarak e-BARO kaynaklarına ulaşması için yapılandırılmış olup Mayıs 2007 ayı başında yayına alınacaktır.

Portal içerisinde rss (xml) alt yapısı kullanılarak tüm baro başkanlıkları, TBB ve uygun bulunduğu takdirde hukuk fakültelerine sağlanacak erişim izinleri ile portalda yer alan haber-duyuru etkinlik başlıklarına uzaktan erişerek bilgi girilmesi

sağlanacaktır. Böylece tek bir sayfa üzerinde TBB, Baro Başkanlığı, Hukuk Fakültesi vb. kurumların oluşturduğu etkinlik ve duyurular portal üyelerine aktarılabilceği gibi diğer yandan hukuk haberleri sisteme girilerek etkin iletişim sağlanmış olacaktır. Yine ücretsiz olarak dağıtılacak kayan bar uygulaması ile dileyen avukatların bilgisayarlarında çalışırken bu haberleri görebilmesi, özet bilgilerini ve gerektiğinde içeriğın tamamını görüntüleyebilmesi sağlanacaktır. Alt yapı bitirilmiş olup Mayıs 2007 ayı başından itibaren sistemin kullanıma açılması hedeflenmiş bulunmaktadır.

TBB bu web sayfaları ile üç web sayfası-portal üzerinden etkileşimli olarak yayına devam ederek, hukukla ilgili haber, tanıtım, etkinlik ve duyuru gibi mesleki yaşama yönelik bilgilendirme ihtiyaçlarını gidermek ve uygulamalara aktif ulaşarak internet teknolojilerinden faydalanabilmek gibi özelliklere kavuşmuş olacaktır.

2. Av.tr uygulamaları : Bir meslek grubuna özgün alt alan adı uygulaması ilk kez TBB ile ODTÜ DNS Çalışma grubu arasında yapılan anlaşma ile 14.07.2005 tarihinde başlatılmıştır. "av.tr" uzantısı ile sadece avukat olanlar belirli kurallar dâhilinde isim soy isim ve avukatlık ortaklığı alan adlarına sahip olabilmektedir. Yapılan toplam 3725 başvurunun 2095'i onaylanmış 1630 başvuru kurallara uygun bulunmayarak red edilmiştir. Haksız rekabet ve meslek etiği açısından özgün bir çalışma olan av.tr uygulamaları aynı zamanda alan adının avukata ait olduğunu tevsik eder bir uygulama bütünü oluşturmuştur. Çalışma avukatlardan sonra diğer meslek gruplarına örnek teşkil etmiştir. Bilişim Kurulu av.tr uygulamaları açısından mevcut yapılanmanın devam ettirilmesini uygun düşünmektedir.

3. Yargıtay Kararları ve Mevzuat Uygulamaları: Mesleki yaşam açısından önemli özellik arz eden Yüksek Mahkeme kararlarına ve Mevzuata kolay ulaşılabilmesi için komisyon nezaretinde sürdürülen çalışmalar Meşe Yazılım ile yapılan ilk anlaşmayla semerelerini vermeye başlamıştır. Firma ile yapılan anlaşma çerçevesinde 2007-2008 yılları içerisinde program ve

bu süre zarfında güncellemeleri de tüm avukatlara ücretsiz olarak avukatlara ulaştırılacaktır. Program Bilişim Kurulu faaliyetleri ile birlikte geliştirilerek içeriği avukatlık mesleğinin icrai ihtiyaçlarına yönelik olarak önemli bir kaynak teşkil edecektir. Farklı kaynakların benzer yöntemlerle avukatlara ulaştırılması için çalışmalara devam edilmektedir.

4. AVEA Anlaşması: Ülkemizde faaliyet sunan GSM firmaları ile mesleğe özgün bir fiyatlandırma politikası çerçevesinde görüşme sağlanabilmesi için yapılan çalışmalar sonucunda 2006 yılı sonunda her avukata 3 hat tesis edilebilecek şekilde özel bir tarife çalışması imza altına alınarak kullanıma sunulmuştur. Avukatların birbirleri ile konuşmaları da tarife kapsamına alınarak ekonomik çözüm üretilmiştir.

5. KPS Kimlik Paylaşım Sistemi: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ile yapılacak bir anlaşma sonrasında TBB ve baro başkanlıklarında TC Kimlik numarasına bağlı nüfus bilgilerinin güncel olarak yasal veri tabanından sağlanmasına yönelik proje, e-baro uygulaması içine alınarak önemli bir veri girişi sağlanmış olacaktır. Yapılan sayım sonrasında kişilerin TC Kimlik numaralarına bağlanacak adres kayıtlarının da sistem altında sağlanması ile birlikte, yasal tebligat adreslerinin baro başkanlığında tespit edilmesi mümkün olacaktır. Halen sözleşmenin imzalanması öncesinde raporlama safhasında bulunan çalışma için Yönetim Kurulu kararı alınarak kurul başkanlığına yetki verilmiş, kurul başkanlığıınca ilgili mercilerle görüşmeler sürdürülmektedir.

6. e-BARO Projesi: 2004 yılı başlarında yazılmaya başlanılan e-Baro projesi 2006 yılı Haziran ayında uygulamaya hazır hale getirilmiştir. Sistem anlık ve çevrimiçi çalışabilecek alt yapı üzerinde tasarlanmıştır. Bu şekilde tasarlanmanın 2 temel sebebi bulunmaktadır;

1. Veri girişinde ve erişiminde verimli çalışma ortamı yaratılması: Baro Başkanlığından başlayarak sürekli aynı veriler değişik bilgisayar ortamlarına ve programlara farklı kademelerde girilmektedir. Baro, TBB ve Adalet Bakanlığı gibi işleyiş

içinde yer alan kurumlarda aynı veriler tekrar girilmekte, bu veriler taşınamamakta ve uzaktan erişime açılmadığı için zaman-mekan bağımsızlığında çalışma konusu yapılamamaktadır. Bu veri girişinde emek, zaman kaybı yarattığı gibi çok sayıda yazışma, kağıt ve verimsizliğe mal olmaktadır. Mevcut teknolojiler kullanılarak oluşan bu verilerin değişik araçlarla iletilmesi sayesinde çok farklı tasarruflar ve ulaşım kolaylıkları sağlanabilecektir.

2. Değişen bilgiye anında ülke genelinde ulaşabilmek: baro başkanlığında oluşan bilgileri anında sistem aracılığı ile tüm birimlere iletmek ve görüntülemek mümkün olacaktır. Bu avukatın meslek yaşamında sağlayacağı faydalara dönüşebileceği gibi baro ve TBB işleyişinde önemli sürece eşlik edecektir. Her birim mevcut tek bir veri üzerinde kendi biriminde meydana gelen değişiklik işleyerek oluşan yeni durumu ilgisine ve diğer kurumlara iletebilecektir. Öte yandan merkezden alınan bilgiler bu sisteme aktarılarak rahatlıkla baro başkanlığında veya web servisleri üzerinden avukatların bulunduğu ortamlarda hazır edilebilecektir.

Temel bu iki farklı sebebin dışında uzaktan çalışmayı sağlayabilecek olması, sistemin her baro başkanlığında müstakil olarak çalışması halinde sunucu alt yapısının maliyeti, yazılım lisanslama maliyeti ve bakım-hizmette tutma gibi giderler düşünüldüğünde merkezi sistemler hem maliyetler açısından çok daha uzun sürece yayılan bir maliyet gideri oluşturulmakla hem de daha düşük bedeller yaratılmakla uygun bulunmaktadır.

Gelişim mimari yapı açısından web servisleri kullanan projelerde daha hızlı ve ekonomik sağlanabilmektedir.

Faaliyet raporu sürecinde yazılım hızla geliştirilmiş ve her türlü hakkı TBB Başkanlığı'na ait olacak yazılım geliştirilmiştir. Bu süreçte yapılan yazılım şu modüllerden oluşmaktadır;

1. **Gelen Giden Evrak:** Baro başkanlığında her evrakın girişi ve sonlanması esas alınarak, evrakın gelişen proje sürecinde

belge bağlama sistemi (BBS) ile sisteme alınacağı ve uzaktan çalışmayı etkin kılacak şekilde hazırlanmıştır.

2. Staj: Baro başkanlığında avukat alabilmek için başlayan müracaat evresi ile başlayarak Avukatlık hakkının kazanıldığı Yemin anına kadar tüm evreyi kapsayacak şekilde yazılım tamamlanmıştır. Bu evrede yapılan işlemler ve TBB tarafında Staj Kredi olarak etkin biçimde sürdürülen evreye ait bilgilerin tabanı oluşturulmaktadır. Bu şekilde oluşan veriler stajyer tarafından sisteme tanıtımı yapılarak izlenebilir bulunmaktadır.

3. Sicil: Avukatın Yemin ile başlayan aktif ve pasif olmak üzere ölüm anına kadar devam eden süreci program aracılığı ile takip etmek mümkün bulunmaktadır. Bu modül üzerinde yer alan iletişim bilgilerinin avukat tarafından güncellenebilmesi sağlanacak şekilde program yapılandırılmıştır. Böylece avukatın en güncel bilgiyi baro başkanlığına gelmeden güncelleyebilmesi sağlanmıştır. Bu bilgilerin UYAP sistemine aktarılması ile yazışma ihtiyacı kalmadan avukatın tebligat adresinin doğru şekilde ve anlık olarak tüm adli makamlarda olması sağlanmış olacaktır. Yasalar doğrultusunda gerekli olan iletişim çeşitli kurumlarla sağlanabilecektir. Sosyal Güvenlik kuruluşu ile yapılacak bağlantı sonrasında avukat kendi bilgilerini sistem üzerinden görüntüleyebilecektir. Sayısız benzeri işlemi gerçekleştirebilecek alt yapı ile yazılım tamamlanmıştır.

4. Şikayet: Baro başkanlığına levhada kayıtlı avukat hakkında vaki şikayetin kayıt ortamının oluşturulması, taraf tebligatları, raporör incelemeleri, karar ve sonuç bildirimleri sistem tarafından oluşturulabilmektedir. Program yazılarak tamamlanmıştır.

5. Disiplin Kurulu: Baro başkanlığında disiplin kuruluna gönderilen dosyaların gündem hazırlanması ve karar aşamalarını içerecek şekilde program yazılmıştır. Disiplin kurulu duruşmaları program aracılığı ile icra edilebilmektedir. İki ayrı modül içeriğinde başlangıçta takip edilen sistemde dosyanın oluşturulması aşamasından TBB Disiplin Kurulu'ndan kararın

kesinleşmesi aşamasına kadar tüm evreler takip edilebilecek şekilde tasarlanmış olup, TBB Disiplin Kurulu ile entegrasyonu 2007 yılı içerisinde tamamlanacaktır.

6. Yönetim Kurulu: Baro yönetim kurulunun gündem havuzu aşamasından başlayarak karar sürecinin oluşturması, yazılması aşamaları sistem tarafından yerine getirilebilecek şekilde program yazılmıştır. İleri de uygulanacak BBS ve NES uygulamaları ile baro yönetim kurulu uzaktan çalışma imkânına kavuşturulacak biçimde alt yapı tasarlanmıştır.

7. Yürütme Kurulu: Adli Yardım CMK vb baro başkanlığında kurulan kurulların sekreteryaya işlemlerini kapsayan modül yazılımı tamamlanarak kullanıma hazır hale getirilmiştir. Mevcut hali ile Adli Yardım Yürütme Kurulu olarak ilk sürümü çıkarılan yapının tüm işlevlere uygun halde kullanıma sunulması mümkün bulunmaktadır.

8. Adli Yardım: Adli Yardım görevlendirmelerinin bilgisayar aracılığı ile yapılması sağlanacak şekilde ve oluşan bilgiler web servisleri aracılığı ile iletilebilir şekilde yapılandırma sağlanmıştır. Tüm görevlendirmeler değişik kriterlere bağlı atama havuzlarını oluşturabilmekte, atama havuzlarından görevlendirmeler sistem tarafından otomatik yapılabilmektedir. IVR (Sesli Robot Sistemi), SMS ve enteraktif SMS sistemi gibi araçlarla iletişim tam otomasyon haline dönüştürülebilmektedir.

9. CMK: CMK görevlendirmelerine ilişkin atama havuzları oluşturulmasından eğitim seminerlerine, atamaların otomatik olarak yapılmasından raporlanmasına kadar tüm aşamalar sistem aracılığı ile yapılabilecek şekilde tasarlanarak bitirilmiştir. Bu sistem çevrimiçi olarak ülke geneli raporların birkaç dakika içinde alınabilmesini sağladığı gibi gelişecek süreçte mahkeme ve karakollardan internet ortamı üzerinden yapılacak taleplerin sistem tarafından kullanıcı olmadan görevlendirmeye dönüştürülerek ilgili avukata IVR veya SMS sistemleri ile ulaşarak görevlendirmenin tamamlanması sağlanacaktır.

Tam otomasyon sağlayacak bu sistem hız, güven, atamalarda eşitlik ve raporlama kolaylıkları sağlayarak pek çok çözümü beraberinde taşıyarak geliştirebilecektir. Bu işlevler birinci sürüm yazılım ile sağlanabilecek şekilde tasarlanmış ve baro başkanlığı tarafından çalışması gerekli olan bölümü bitirilmiştir. Dileyen baro başkanlıkları onay verilen kuruluşlarla IVR ve SMS sistemlerini kullanabilecek konumdadırlar.

10. Adres-Etiket: Baro başkanlığında değişik birimlerin adresleme ve etiketleme faaliyetlerini tek bir veri havuzundan ve fakat istenilen sorgulama ekranlarından ayrı ayrı alınmasını sağlayacak şekilde yazılım geliştirilmiş ve tamamlanmıştır. Bu havuzlarda oluşacak veriler avukatlar için sistem sicil tarafından aktarılabilir olup eklenen bilgilerin ülke genelinde bir havuz kullanımına açılması da mümkün bulunmaktadır.

e-BARO projesi kapsamında TBB iç otomasyonu açısından yukarıda belirtilen programlara bütünsel çalışabilecek şekilde Yönetim Kurulu, Disiplin Kurulu, Gelen-Giden Evrak, Adres-Etiket ve Ruhsat ön modülleri yazılmış olup, Staj Kredi ve Ruhsat bölümünün kısa sürede yeniden yazılarak etkileşimlerin açılması yoluyla sistem entegrasyonu sağlanacaktır.

Bu bütünleşmenin sağlanması anından itibaren birinci sürüm yazılım çalışması tamamlanarak ikinci sürüm yazılım çalışmasına geçilmesi planlanmaktadır. Yakın gelecekte elektronik belge bağlama sistemi (BBS) ve Elektronik arşivleme Sistemi (EAS) ile gelişecek olan proje sürecinin yapılanmasından sonra uzaktan çalışma ortamı sağlanacaktır. NES sağlanması ile birlikte güvenlik artırılarak tamamen elektronik ortam üzerinde zaman ve mekân bağımsızlığı ile çalışabilmesi sağlanacaktır.

e-BARO Projesi kapsamında TBB Başkanlığı Bilgi İşlem Daire Başkanlığı'nda bir sunucu merkezi oluşturulmuştur. Bu sunucu merkezi öngörülerle birlikte önümüzdeki 2 yıllık işlem sürecini karşılamak üzere yapılandırılmıştır. Sunucu merkezi 24/7 çalışacak şekilde yapılandırılmış olup sistemin

sürekli bakımı ve güvenliği Bilişim Daire Başkanlığı tarafından sağlanmaktadır.

Sistem internet omurgasına geçici olarak G-SHDSL yapıyla bağlanmış olup, Mayıs ayı başında özel fiber optik kablo aracılığı ile geniş bant Metro Ethernet bağlantısı ile ana bağlantı üzerine ulaştırılacaktır. Halen kablo döşeme çalışmaları devam etmektedir.

Faaliyet Raporuna konu olan süreçte;

1. Çanakkale Baro Başkanlığı,
2. Aydın Baro Başkanlığı,
3. Manisa Baro Başkanlığı,
4. Adana Baro Başkanlığı,
5. İzmir Baro Başkanlığı,

Olmak üzere çeşitli baro başkanlıklarında test çalışmaları yapılmıştır. Halen İzmir Baro Başkanlığı'nda CMK modülü çevrimiçi sistem üzerinden kullanılmaktadır.

Ankara Baro Başkanlığı'nda test çalışması yapılması için yazışma yapılmış, gerekli onay ve bilgiler beklenmektedir.

7. TBB Yeni Bina sistem alt yapısının sağlanması: TBB Balgat binasına taşınması sırasında binanın tüm alt yapısı Bilişim Daire Başkanlığı nezaretinde değiştirilerek birimlerin güvenli ve kesintisiz ağ-internet erişimleri sağlanmıştır. Bina içerisinde internet erişiminin kablosuz sağlanması için üç noktadan kablosuz ağ bağlantısı sağlanarak wireless alt yapı oluşturulmuştur. Bina internet omurgasına halen 3 adet ADSL ve bir adet G-SHDSL bağlantısı ile bağlanmış bulunmaktadır.

8. SOFON Projesi: e-BARO projesi kapsamında alt modülü olarak tasarlanan sistem içeriğinde yer alan TBB Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu faaliyetlerinin bilgisayar ortamı üzerinden sürdürülmesine yönelik olarak gerekli yazılım sürece bağlılık nedeniyle ihale edilerek Bilişim Daire Başkanlığı nezaretinde yazdırılmış, tamamlanan yazılımın kabulü yapılarak sisteme

entegrasyonu sağlanmıştır. Ocak 2007 ayı içerisinde değişen Sağlık Yardımı Yönergesi hükümleri uyarınca ikinci bölümün yapılması işi ihale edilerek analiz çalışmaları bitirilmiş, halen yazılım aşaması sürdürülmektedir. Mayıs 2007 ayı başında programın sisteme entegre edilerek genel kullanıma açılması planlanmaktadır. Bu programlar ile avukatların Sağlık Yardımı, Fon Yardımı taleplerini bilgisayardan yapabilmeleri, baro başkanlıklarının bu yardım taleplerini onay-red işlemlerini yaparak TBB Fon Müdürlüğü'nde hazır bulundurabilmeleri sağlanmış olacaktır. Mayıs 2007 ayı başından itibaren fon üyeliğinin internet ortamı üzerinden yapılması sağlanacaktır.

9. Mail Sunucusu Barındırılması: e-BARO Projesi kapsamında SOFON Üyeliği ile birlikte müracaat eden tüm avukatlara dağıtılması planlanan e-posta adresleri için gerekli olan sunucu ve yazılım test çalışmaları bitirilmiştir. Sunucunun kesintisiz ve hızlı çalışabilmesi için yakın omurga bağlantısı altına alınması kararlaştırılmış olup, Mayıs 2007 ayı başından itibaren üyelik sisteminin açılması ile birlikte bu sunucu üzerinden Baro Levhasına kayıtlı avukatlara fon üyeliği yaptıkları andan itibaren bir adet ücretsiz e-posta adresi sağlanacaktır. Bu posta adresleri baroadı.av.tr uzantısına sahip olarak dağıtılacak, yönetimleri öngörülen zamanlama ile birlikte baro başkanlıklarına devredilecektir.

10. Dijital Kimlik Uygulaması: e-BARO projesi içeriğinde gerek SOFON uygulamaları ve gerekse sayısal imza desteği ile bütünleşecek şekilde tüm avukatların kimlik kartlarının Dijital Kimlik kartına dönüştürülmesine ilişkin Bilişim Kurulu Başkanlığınca hazırlanan rapor TBB Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu Yürütme Kurulu ile paylaşılmıştır. Globalizm ile birlikte vatandaş kartı olarak Avrupa ve dünya ülkelerinde yoğun biçimde kullanılmaya başlanılan mikro işlemcili kimlik kartlarının, adliyelerde ve baro işletmelerinde kullanılarak çok çeşitli faydalar temin edilebilmesi hakkında 2002 yılından bugüne kurulumuzun kararlı görüş ve uygulama istekleri doğrultusunda piyasa araştırmaları yapılması, TBB Birimleri'nin

fonksiyonları açısından ayrıca detaylı rapor hazırlanması kurulca kararlaştırılmış olup alt yapı ve detaylı kullanım üzerine çalışmalar devam ettirilmektedir.

11. NES - SAYISAL İMZA: Nitelikli Elektronik Sertifika ve Zaman Damgası araçlarının avukatlarca kullanılmasına yönelik olarak Bilişim Kurulu tarafından gerekli araştırmalar ve uygulama gelişim süreçleri izlenmektedir. Mevcut NES sağlayıcıları ile görüşmeler yapılarak sertifika temin edilmesinde belirli ve ekonomik süreç sağlanmaya çalışılmaktadır. Kök sertifika dağıtıcılığı oluşturulması konusunda inceleme ve çalışmalar devam ettirilmektedir. UYAP Projesi kapsamında uzaktan dava- icra takibi açılmasına yönelik gelişmeler ve e-BARO sürecinde avukatın Baro Başkanlığına gelmeden yapabileceği işlemler açısından yapılan değerlendirmeler yanında uzaktan çalışma ortamlarının geliştirilmesi açısından da çalışmalar sürdürülmektedir. Bilişim Kurulu'nca bu konulardaki çalışmaların sürdürülmesi kararlılığı çerçevesinde 2007 yılı içinde NES avukatlara kolay ve ekonomik şartlarla kazandırılması hedeflenmektedir.

12. Akreditasyon ve Benchmarking Çalışmaları: Teknolojik araçların, internet ve bilgisayarların hızla iş dünyasına entegre olduğu süreçte avukatlık mesleğinin icrasına dair üretilen yazılımlar ve araçlar satışa arz edilmektedir. Bu araçların yeterliliği ve güvenilirliği konusunda hiç bir çalışma yapılmadığı gibi bilişim okuryazarlığının düşük seviyede bulunması kirliliğe neden olabilmekte, avukatların suistimal edilmeleri sonucuna ulaşan boyutlarda problemler varlık kazanabilmektedir. Tüm bu süreç içerisinde etik açısından sıkı kurallara bağlı meslek yaşamının UYAP gibi zorunlu olarak uygulamaya alınan projelerle birlikte oluşan baskılar sonucunda bilgisayar kullanımını bilinçsizce körüklemesi ile yanlış programların -araçların satın alınması sonucuna ulaşabilmektedir. Yabancı ülkelerde meslek kuruluşlarının yıllık raporlar yayınlamaları bu tür programlar hakkında akreditasyon sonuçlarını üyeleri ile paylaşımları, karşılıklı güven ortamının gelişmesine ve

uygulamaların verimli gelişmesine yardımcı olmaktadır. İzlenen süreç ve benzer talepler dikkate alınarak Bilişim Kurulu tarafından akreditasyon çalışması yapılması için gerekli araçların ve yapılanmanın araştırılmasına, bu amaçla detaylı rapor hazırlanmasına karar verilerek çalışma başlatılmıştır.

13. Bilişim Kurulu tarafından mesleki yaşamın ihtiyacı bulunan yayınların elektronik ortamda aktarılması, bu amaçla medya merkezi oluşturularak seminer, toplantı, sempozyum gibi etkinliklerin sesli-görüntülü kayıt altına alınarak avukatlara ulaştırılması gibi konularda alt yapı çalışmaları hakkında araştırmalar yapılması kararlaştırılmış olup, Mültimedya Merkezi ihtiyaçları ve elektronik yayım metotları hakkında uluslararası uygulamalar da dikkate alınarak araştırmalar yapılmaktadır. Uygulamalarda kullanılabilecek teknolojik araçların gelişim sürecine paralel olarak mevzuat, makale, içtihat, vb yayınların farklı araçlarla yayımının gerçekleştirilmesi sağlanmaya çalışılmaktadır.

14. Uzaktan Eğitim (e-learning) faaliyetleri açısından gerekli olan alt yapı ve uygulama süreçlerinin komisyon tarafından araştırılmasına karar verilmiş olup, donanım, yazılım ve proje bütünlüğü süreçleri ile birlikte detay çalışmasını öneri proje olarak hazırlanmaktadır. Bu projenin hayata geçirilmesi ile birlikte meslek içi eğitim ve staj eğitimi başta olmak üzere sayısız katkı sağlayacağı alanda ekonomik ve hızlı olarak ülke genelinde mesleki yaşamını sürdüren avukatlara eğitim fırsatı ve eşitliği sağlanmış olacaktır.

Faaliyet Raporuna özet olarak alınan çalışmalar ile 2005 Yılı Mayıs ayından itibaren hızla geliştirilen alt yapı ve projeler 2007 yılı içerisinde uygulama alanında önemli sonuçlar arz edecektir.

E-Devlet projeleri içerisinde Kamu Hizmetine katkıları açısından önemli sonuçları bulunan e-Baro projesi çerçevesinde sağlanan gelişmeler e-Avukat oluşum sürecini tetiklemektedir.

Bu anlamda donanımlı, etik ve ilkesel meslek yaşamına sahip topluluğun teknolojik imkânlardan yararlanarak güvenli ve hızlı kaynaklara ulaşabilmesi için Bilişim Kurulu faaliyetlerini sürdürmektedir. Bu faaliyetlerin gönüllü meslektaşlarımız ile kurul yapısı genişletilerek, alt kurullar oluşturulmak üzere yapı reformuna gidilmesi suretiyle kurumsal bir dönüşüm sağlanması için de kurul çalışmalar yürütmektedir.

Kurulumuza faaliyet dönemi içerisinde çok sayıda UYAP ve bilişim ile ilgili TBB Başkanlığına iletilen talep gelmiş ve bu talepler değerlendirilerek ilgili birimlere cevapları temin edilerek yazışmalar tamamlanmıştır.

MALİ İŞLER

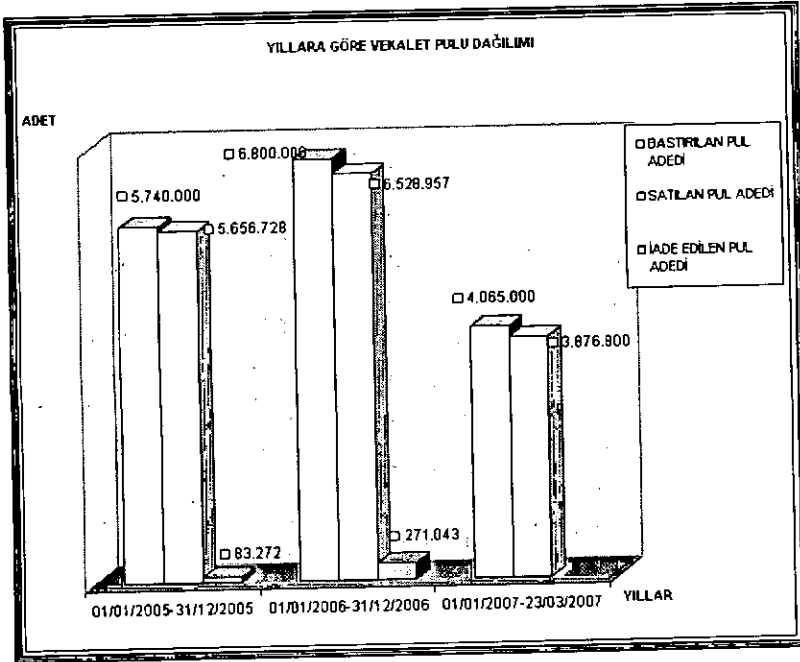
MALİ İŞLER MÜDÜRLÜĞÜ

- Vekalet Pulu

Avukatlık Yasası'nın 27 ve 27/A maddesinde belirtilen görevlerin yapılmasını teminen bastırılan Vekalet Pullarının yıllara göre durumu aşağıdaki tabloda gösterilmiştir..

Yıllar	Bastırılan Pul Adedi	Satılan Pul adedi	İade
2005	5.740.000	5.656.728	83.272
2006	6.800.000	6.528.957	271.043
2007 *	4.065.000	3.876.800	.....

*21/03/2007 itibariyle Bankaya teslim edilen Vekalet Pulu adedidir.

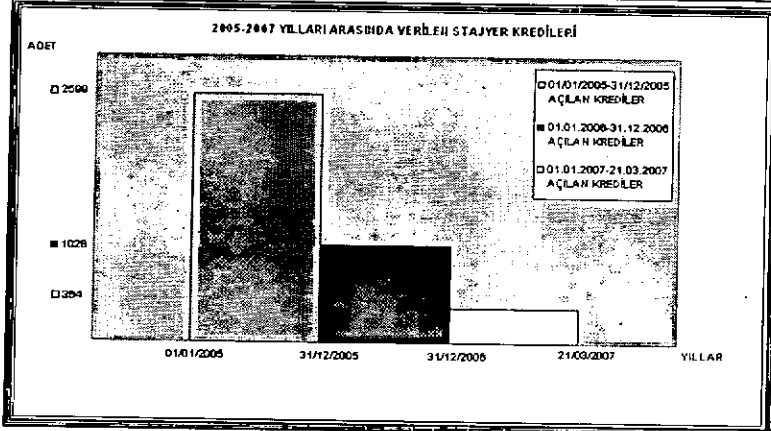
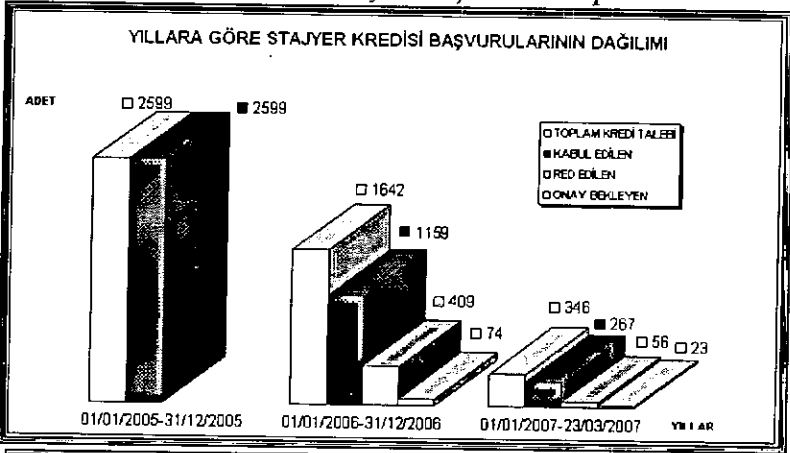
MALİ
İŞLER

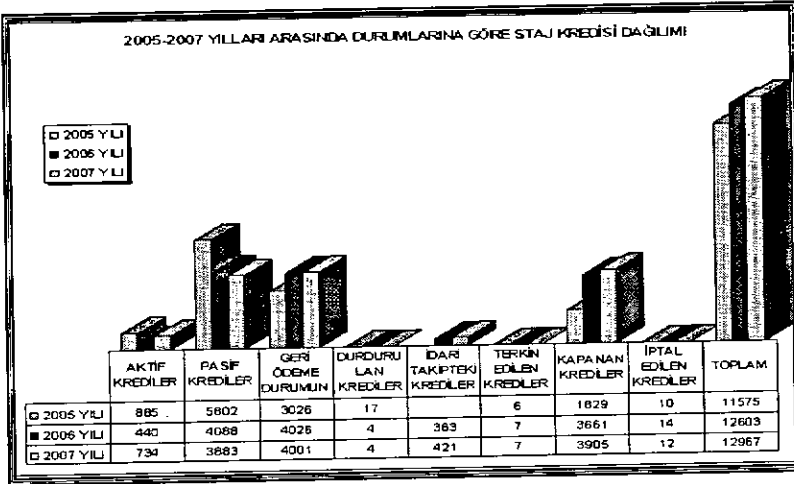
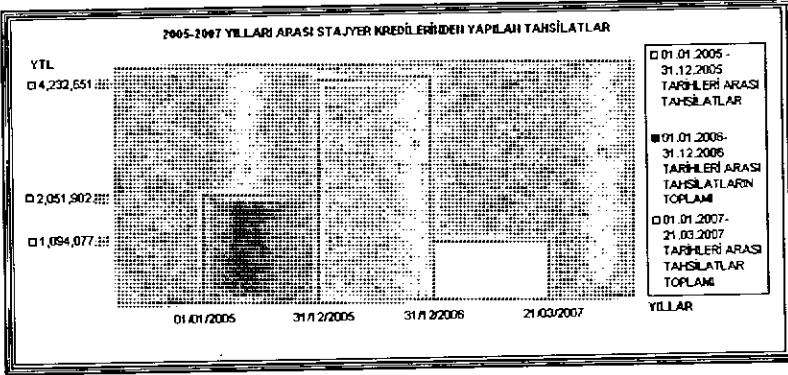
- Staj Kredi

Avukatlık Yasası'nın 27. maddesi gereğince Avukat stajyerlerine bu dönemlerinde maddi destek amacıyla verilen staj kredilerinin yıllara göre durumu aşağıdaki tablo ve grafikte belirtilmiştir.

Yıllar	Top. Krd. talebi	Kabul Edilen	Red Edilen	Onay Bekleyen
2005	2599	2599	--	--
2006	1642	1159	409	74
2007*	346	267	56	23

* 21.03.2007 tarihi itibarıyla staj kredi talepleri..

MALİ
İŞLER

Vadesi gelen kredilerin tahsil edilerek yeni kredi ödemeleri için kaynak haline getirilmesi amacıyla;

2005 yılında 5270 adet

2006 yılında 6246 adet

2007 (21.03.2007 e göre) 1714 adet ihbarname çıkarılmıştır. Çıkarılan ihbarnamelelere rağmen borçlarını ödemeyen kredi borçlularına 2006 yılında 992 adet, 21.03.2007 tarihine göre 158 adet ihtarname çıkarılmıştır.

21.03.2007 tarihi itibariyle,

Aktif krd	734 adet	1.093.000.- YTL
Pasif krd	3883 adet	11.031.950.- YTL
Muaccél olan krd	4001 adet	6.956.793,88 YTL
Durdurulan krd	4 adet	10.250.- YTL
İdari takipteki krd	421 adet	601.852,01 YTL
Terkin Edilen krd	7 adet	8.900.- YTL
İptal edilen krd	12 adet	25.880.- YTL
Kapanan krd	3905 adet	--
TOPLAM	12967	

adet kredi bulunmaktadır.

ÖLÜM YARDIMI

Ölüm yardımları esasları çerçevesinde yapılan yardımların yıllar itibariyle dökümü aşağıda belirtilmiştir.

Yıllar	vefatı bildirilen avukat sayısı	ödeme yapılan adet
2005	161	122
2006	154	115
2007 *	32	19

* 21.03.2007 tarihi itibariyle

İhaleler

Türkiye Barolar Birliği'nin ihtiyaçlarının açıklık, şeffaflık ve rekabet yaratılarak giderilmesi amacıyla yürürlüğe konulan TBB alım satım ve ihale yönergesi çerçevesinde açılan ihale ve yapılan satın almalar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

İhale-Satınalma Rumuzu ve tarihi	Bedeli	Tamamlanma tarih	Toplantı sayısı
1- "Kurşun Geçirmez" (rumuz) T.B.B. Hizmet Binası Ana Giriş Alüminyum kapı doğraması ve Kurşun geçirmez cam yapılması.	19.800.- YTL+KDV	02.10.2006	4
Tarih: 30.05.2006			
2-"X-Ray" (rumuz) Bir adet HI-SCAN 6040-i tipi X-Ray cihazı satın alınması.	25.000.-€+ KDV	29.08.2006	3
Tarih: 31.07.2006			
3-"Yargıtay" (rumuz) Yargıtay Binası Avukat Giriş Kapısının ve holünün düzenlenmesi Detektörlerin alımı ve X-Ray cihazının yerleştirileceği alanın Kullanıma hazırlanması.	29.770.- YTL+KDV	04.10.2006	4
Tarih:31.07.2006			
4-"Hizmet Binası" (rumuz) Balgat'ta bulunan Birliğimiz Arsası üzerinde yapılacak Hizmet Binası işi.	Maliyet+ %10	Devam ediyor.	8
Tarih: 25.09.2006			

Mevzuat Çalışmaları

2005-2007 çalışma döneminde TBB Vekalet pulu, TBB har-
cırah, TBB alım-satım ve ihale yönergeleri Birimizimizce hazır-
lanmış ve aynısı Yönetim Kurulunca onaylanmış, TBB İnsan
Kaynakları yönergesi bu dönemde hazırlanmış ve Yönetim
kurulunca incelemeye alınmıştır.

KOMİSYONLAR

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ KADIN KOMİSYONU

KOMİSYONLAR

(TÜBAKKOM)UN 2005- 2006 YILLARINA AİT ÇALIŞMA RAPORU

1. Yürütme kurulumuz tarafından hazırlanan, meslek örgütlerimizin seçimlerinde kadın adaylara pozitif ayrımcılık tanınmasına ilişkin metin, Antalya da yapılan TBB Genel Kurul Toplantısı'nda divan başkanlığına sunulmak üzere, TBB Genel Kurulu'na katılan delegelerin imzalarıyla divan başkanlığına önerge olarak verildi, genel kurulda da katılımcıların bilgisine sunuldu.

2. 23.07.2005 tarihinde Antalya da 1. yürütme kurulu toplantısı yapıldı. Yıllık çalışma programı hazırlandı. Ayrıca 1136 sayılı Avukatlık Yasası değişikliği tasarısında yer almasını kararlaştırdığımız pozitif ayrımcılık ile ilgili yasa öneri metnimiz hazırlanarak Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı'na gönderildi.

3. İstanbul da 24.09.2005 tarihinde yapılan 1. genel üye toplantısında, yürürlükteki yasalarımızda ve uluslararası mevzuatta kadınlarla ilgili düzenlemelerin derlenmesine ve kadının insan hakları hukukuna aykırı düzenlemelerin saptanarak, ge-

KOMİSYONLAR

rekli yasal değişikliklerin yapılması önerilerinin hazırlanması konusunda yasa çalışma grubu oluşturuldu.

Halk eğitim merkezleri-belediyeler ve valiliklere bağlı okuma yazma ve beceri kurslarına devam eden kursiyelere ve öğrenci velilerine kadının insan hakları hukuku konusunda eğitim verilmesi talebini içeren başvuru metni hazırlanarak, Tübakkom üyesi kurulların Valiliklere, belediyelere ve halk eğitim merkezlerine eğitim yılı başında başvuruları kararlaştırıldı. TÜBAKKOM üyesi olan barolarımızın kadın hukuku kurullarına üye meslektaşlarımız tarafından, bu merkezlerde halen eğitim hizmeti verilmeye devam edilmektedir.

24.05.2005 tarihinde, TÜBAKKOM üyeleri İstanbul Barosu tarafından düzenlenen Uzlaşma ve CMK konulu panele katıldı.

4. 12.11.2005 tarihinde Antalya da yapılan 2. yürütme kurulu toplantısında Medeni Kanun'un 143. maddesi ile ilgili olarak bir metin hazırlanarak, valiliklere verilmesi kararlaştırıldı.

5. 25.11.2005 kadına yönelik şiddetle mücadele gününde TBMM'ne gidilerek, önce basın açıklaması yapıldı. Ardından Meclis Başkan vekili, CHP Grup Başkan vekili CHP'li kadın milletvekilleri ve ANAP meclis amiri ile görüşülerek, taleplerimiz sözlü ve yazılı olarak kendilerine sunuldu. Aynı gün öğleden sonra kadına yönelik şiddet konusunda Ankara Barosu tarafından panel düzenlendi Bu eylemlerimiz TRT 2, TRT İnt, CNN Türk'te görsel, *Radikal Gazetesi'*nde de yazılı olarak yer aldı.

6. 26.11.2005 tarihinde TBB yönetimi ile görüşülerek, yıllık çalışma programımız ve taleplerimiz sunuldu. Aynı gün TBB'de yapılan yürütme kurulu toplantısında Bursa Barosu Kadın Hukuku Kurulu tarafından hazırlanan resmi nikah ile ilgili broşür taslağına son şekli verildi ve TBB'ne gönderilerek basımı talep edildi.

7. 21.012006 tarihinde Mersin'de yapılan toplantıda, Sosyal hizmetler yasa tasarısı ile ilgili olarak, Ankara, Aydın, Adana,

Bursa, İstanbul ve Samsun Baroları kadın hukuku kurullarının yer aldığı bir komisyon oluşturuldu. TÜBAKKOM yönergesi taslağı üzerinde yapılan çalışmalar değerlendirilerek son şekli verildi ve Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı'na gönderildi.

8. 04.03.2006 günü Antalya'da yapılan 3. yürütme kurulu toplantısında sosyal hizmetler yasa tasarısı ile ilgili görüşler değerlendirildi. 8 Mart Dünya Kadınlar Günü ile ilgili basın açıklaması metni hazırlandı ve 8 Mart'ta tüm barolarca ortak basın açıklaması yapılması kararlaştırıldı. 04.03.2006 tarihinden beri 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde ve 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü'nde, TÜBAKKOM üyesi kadın hukuku kurullarımız TÜBAKKOM tarafından hazırlanan basın açıklaması metni ile TÜBAKKOM adına ortak basın açıklaması yapmaktadır.

9. 02.06.2006 tarihinde Antalya'da tüm üyelerimizin katılımı ile yapılan toplantıda yürürlükteki mevzuatımızda kadının insan hakları hukuku ile ilgili yasal düzenlemeler taranarak, yapılması gerekli değişiklikler tartışıldı. TCK hakkında kararlaştırılan değişiklik önerilerinin TBMM'nin ilgili komisyonlarına iletilmesine, tarama çalışmalarına devam edilmesine karar verildi. 03.06.2007 tarihinde Antalya'da TÜBAKKOM genel kurulu yapıldı. 7. Dönem sözcüsü ve yürütme kurulunun görev süresinin bir dönem uzatılmasına, Türkiye Barolar Birliği tarafından kabul edilen TÜBAKKOM yönergesinde değişiklik yapılması konusunda dönem sözcüsü ve yürütme kurulu tarafından çalışma yapılmasına ve Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı'na iletilmesine karar verildi.

10. TCK'nun bazı maddelerinde değişiklik yapılmasına ilişkin tasarıda yer alan TCK'nun 86, 232 ve 233. maddelerinde yapılması düşünülen değişiklikler ile ilgili olarak ve tasarıda yer almayan ancak komisyonumuzca kararlaştırılan TCK'nun bazı maddeleri ile ilgili değişiklik önerilerimiz yazılı olarak Kadından Sorumlu Devlet Bakanı'na, TBMM Adalet komisyonu üyelerine ve TBMM Başkanlığı'na iletildi.

11. Yürürlükteki mevzuattaki kadına ilişkin düzenlemeler derlenmesine başlanmış olup, tüm mevzuatın derlenmesinden

KOMİSYONLAR

sonra Türkiye Barolar Birliği'nden kitap şeklinde basımı talep edilecektir.

12. 21.07.2007 günü Ankara'da TBB hizmet binasında TÜBAKKOM 8. dönem 1. yürütme kurulu toplantısı yapıldı. TÜBAKKOM yönergesi ile ilgili değişiklik önerilerimiz ve gerekçeleri bir metin haline getirilerek, 22.07.2007 tarihinde TBB Başkanlığı'na sunuldu. Değişiklik önerilerimiz dikkate alınarak, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu tarafından yönergemizde çalışmalarımızı kolaylaştırıcı değişiklikler yapılmıştır.

13. Kadına ve çocuğa yönelik şiddet konusunda Başkanlık tarafından hazırlanan genelge ile ilgili olarak Kadından Sorumlu Devlet Bakanlığı'nca 08.09.2006 günü düzenlenen değerlendirme toplantısına Türkiye Barolar Birliği tarafından görevlendirilen dönem sözcüsü Antalya Barosu Kadın Hukuku Kurulu üyesi Av. P. Selma Göçmen katılmış ve TÜBAKKOM'un görüş ve önerilerini yazılı ve sözlü olarak sunmuştur. Toplantı sonuç bildirisinde TÜBAKKOM görüşleri de yer almıştır.

14. 16 -17 Eylül tarihlerinde Mardin'de 8. dönem 1. genel üye toplantısı yapıldı. Toplantıda 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun hakkında değişiklik önerileri tartışıldı ve kararlaştırıldı. Anayasa, siyasi partiler yasası ve seçim yasalarında Pozitif ayrımcılık konusunda düzenlemeler yapılması ve Alo şiddet hattı ilgili olarak çalışmaların devamı ile 2. yürütme kurulu toplantısında Alo şiddet hattı ile çalışmaya son şeklinin verilmesi kararlaştırıldı.

15. 02-03 Aralık 2006 tarihlerinde İzmir'de yapılan 8. dönem 2. yürütme kurulu toplantısında, Alo şiddet hattı ile ilgili olarak Adalet, İçişleri, Sağlık ve Kadından Sorumlu Devlet Bakanlıkları arasında düzenlenen protokolde Türkiye Barolar Birliği'nin de yer alması nedeniyle, TÜBAKKOM'un alo şiddet hattı ile ilgili önerileri kararlaştırıldı ve Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı tarafından görevlendirilen, Yürütme Kurulu Üyemiz Ankara Barosu Kadın Hukuku Kurulu üyesi Av. Meral

Erdoğan tarafından TBB Başkanlığı'na ve Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'ne sunuldu.

16. 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun'da değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ile ilgili olarak eklenmesi ve değiştirilmesini kararlaştırdığımız değişiklik önerilerimiz TBMM Adalet Komisyonu üyelerine, TBMM Başkanlığı'na ve Kadından Sorumlu Devlet Bakanlığı'na iletildi.

17. Yukarıda belirtilen tüm çalışmaların metinleri, toplantı tutanakları, toplantı gündem, program ve rezervasyon bilgileri Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı'na ve TÜBAKKOM Üyesi olup, olmadıkları gözetilmeksizin tüm Barolarımıza dönem sözcüsü Antalya Barosu Kadın Hukuku Kurulu tarafından gönderilmiştir.

18. TÜBAKKOM üyesi barolarımız TÜBAKKOM tarafından alınan kararları kendi baroları özelinde yaptıkları çalışmalarda da uygulamışlar, ayrıca kendi illeri ve bölgeleri özelinde de çeşitli etkinlikler düzenlemişlerdir. TÜBAKKOM üyesi barolarımız faaliyetlerini dönem sözcüsüne yazılı olarak sunmuş olup, TÜBAKKOM'un ve üye kurullarımızın 2005-2006 yıllarındaki faaliyetlerinin derlenmesi çalışması, basımı için Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı'na sunmaya hazır duruma getirilmiştir.

ÇOCUK HAKLARI KOMİSYONU

TÜRKİYE'DE ÇOCUKLAR İÇİN İYİ YÖNETİŞİM, KORUMA VE ADALETE DOĞRU PROJESİ

Avrupa Birliği'nin 2004 yılı Mali İşbirliği Programı kapsamında kabul edilen Türkiye'de Çocuklar İçin İyi Yönetişim, Koruma ve Adalete Doğru Projesi; Jandarma Genel Komutanlığı'nın liderliğinde, Adalet Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu ve İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü ile Türkiye Barolar Birliği'nin işbirliği ile yürütülmekte olup teknik destek UNICEF tarafından sağlanmaktadır.

Projenin hazırlık aşamasından itibaren, Türkiye Barolar Birliği adına katıldığı çalışmalarında, öncelikle projenin amacı ve bu amaca ulaşmayı sağlayacak çalışmalar belirlenmiş, sorumlu kurumlar tespit edilmiş bulunmaktadır.

Projenin amacı; Türkiye'deki çocukların korunmasına yönelik önlemlerin geliştirilmesi, ihmal, istismar, sömürü ve şiddet mağduru çocuklar ile suça itilmiş çocuklar için koruyucu ortamları geliştirmek ve çocukların yasalarla ihtilafa düşmelerini önlemeye yönelik sistemi güçlendirmektir. Bu amaca ulaşabilmek için

1. Çocuk koruma tedbirlerinin geliştirilmesini desteklemek amacıyla ampirik kanıtların toplanması,

2. Her seviyedeki müdahalelerde uygulayabilmek için çoğaltılabilir çocuğa duyarlı modellerin geliştirilmesi, tasarlanmaktadır.

Proje kapsamında yapılması planlanan araştırmalar, ilgili kurumların sorumluluğunda, uluslararası danışman ve ulusal ekipler ile gerçekleştirilmiş ve halen devam etmekte olan faaliyetler özet olarak aşağıda belirtilmiş, Proje kapsamında gerçekleştirilen faaliyetleri gösterir dokümanda da görüldüğü gibi faaliyetler proje paydaşlarının birlikte çalışması ve işbirliği ile gerçekleştirilmektedir.

SHÇEK sorumluluğunda yapılmakta olan çalışmalarda;

Çocuğa yönelik şiddet ve istismarın araştırılması, uluslararası ve ulusal ekip çalışmalara başlamıştır.

Anne-baba bakımından yoksun çocuklara sağlanan bakım ve koruma hizmetleri ile ilgili araştırma yapılması ve bu konudaki minimum standartların sağlanması, konusunda Uluslararası danışman ve ulusal ekiple çalışmalar başlamıştır.

Çocuklarla ve çocuklar için çalışan profesyonellerin, bakım ve koruma konusundaki bilgi ve becerileri ile ilgili ihtiyaç analizi tamamlanmış, eğitim materyallerinin geliştirilmesi çalışmalarına başlamıştır.

Adalet Bakanlığı,

Çocuk Adalet Sistemi profesyonellerinin bilgi, tutum ve becerisine yönelik ihtiyaç analizi tamamlanmış, mesleklere özel, emniyet, jandarma, hakim, savcı, avukat, sosyal çalışmacılar, adli tıp uzmanları, denetimli serbestlik uzmanları, psiko-sosyal hizmet uzmanları, yöneticiler, infaz koruma görevlilerine ilişkin 11 taslak rapor hazırlanmıştır.

KOMİSYONLAR

Çocuk Adalet Sistemi profesyonellerine yönelik eğitim paketi geliştirilmesi ve eğitici eğitimi düzenlenmesine ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

Çocukların ceza sorumluluk yaşı ve ceza sorumluluğu olmayan çocukların statüleri ile alternatif uyuşmazlık çözümleri konusunda Bahçeşehir Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Feridun Yenisey tarafından farklı ülkelerdeki uygulamalar araştırılarak, Türk Çocuk Ceza Hukuku ile karşılaştırmalı bir rapor hazırlanmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı,

0-6 yaş grubunda çocuğu olan ailelerin kapasitelerinin güçlendirilmesi amacıyla, Aile ve Çocuk Eğitim Programı (AÇEP), Benim Ailem Programları uygulamalarında uygulayıcı ve eğitici eğitimleri verilmiş, eğitim paketi ve ilgili materyaller ve Benim Ailem Temel Eğitim Kitabı hazırlanmıştır.

7 - 19 yaş grubuna yönelik etkili anne - baba eğitimi başlanmıştır.

Güç durumundaki ailelerin ve bunların suça yönelme riski taşıyan 18 yaşından küçük çocuklarının birbirleriyle iletişimlerini ve uyuşmazlık çözme yöntemlerini güçlendirme amacıyla Yaşam Becerileri Eğitim Paketi geliştirilmiş, eğitim ortamında şiddetin önlenmesi konusunda eğitim ve uygulama materyalleri geliştirilmektedir.

Okul sistemi dışında kalan ve yasalarla ilişkili hale gelme riski yüksek olan çocuklar için Telafi Eğitimi verilerek eğitim sistemi içine alınabilmeleri için gerekli araştırma, program ve eğitim materyali hazırlanmış ve çalışmalar tamamlanmış olup 2007 yılında uygulanması planlanmaktadır.

Türkiye Barolar Birliği,

Mevzuat Analizi - Çocukla ilgili ulusal mevzuatın incelenerek Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi ve uluslararası standartlara uygunluğunun analizinin yapılabilmesi için, Prof. Dr. Turgut Tahranlı başkanlığındaki ulusal ekip çalışmalara başlamıştır. Hazırlanacak raporun, mevzuat değişiklikleri sırasında savunu amaçlı kullanılması amaçlanmaktadır.

Çocuk Ombudsmanlığı - Avrupa Çocuk Ombudsmanlığı Ağı'nın desteğiyle uluslararası uygulamalar konusunda, politika belirleyenler, karar alanlar, yerel yönetimler, akademisyenler, sivil toplum, medya mensupları ve diğer görevlilere yönelik bilgilendirme ve savunu toplantısı yapılması programlanmıştır.

**KIZILAY BİNASI ÇALIŞMALARI,
KONFERANS, SEMİNER,
TOPLANTI VE PANELLER**

CMK SEMİNERLERİ

- 11-12 Haziran 2005, RİZE
- 16 Temmuz 2005, ZONGULDAK
- 24 Aralık 2005, AKSARAY
- 24 Aralık 2005, HATAY

KIZILAY BİNASI
ÇALIŞMALARI,
KONFERANS,
SEMİNER,
TOPLANTI
VE
PANELLER

KANUN TASARILARI İLE İLGİLİ TOPLANTILAR

TBMM Türk Ticaret Kanunu Tasarısı Alt Komisyonu'nun 28.3.2006 - 14.6.2006 tarihleri arasında yaptığı 26 toplantıya, Türkiye Barolar Birliği adına Prof. Dr. Yedigir İzmirli katılarak değerlendirilmek üzere 26 rapor vermiştir.

İZLENEN DAVALAR

Şemdinli davasını Türkiye Barolar Birliği adına gözlemci olarak izlemek üzere Başkanlıkça, Av. Zeki Ekmen, Av. Oktay Yalçın ve Av. Serhan Özbek görevlendirilmişlerdir.

Adı geçen avukatlar, duruşmaları takip ederek gözlemlerini rapor halinde TBB Başkanlığı'na sunmuşlardır.

TOPLANTILAR

- 6 Eylül 2005 “*Hedef; Eksiksiz Demokrasi, Gerçek Hukuk Devleti, Bağımsız Yargı ve Bağımsız Savunma*” konulu etkinlikler.

- 04.01.2006 tarihinde DPT Adalet Hizmetleri Özel İhtisas Komisyonu toplantılarında TBB’yi temsilen katılım.

- Türkiye Gazeteciler Cemiyeti’nin 01 Haziran 2005-31 Mayıs 2006 tarihleri arasındaki dönemi kapsayan “*2006 Yılı Basın Özgürlüğü Büyük Seçici Kurulu*” na Türkiye Barolar Birliği adına temsilci gönderilmesi.

- 24.5.2006 Emniyet Genel Müdürlüğü’ndeki DNA toplantısına temsilci gönderilmesi.

SEMPOZYUM ve PANELLER

- 7-9 Temmuz 2006 - Bir Adli Organ Olarak Savcılık - Sempozyum

- 13 Ekim 2006 - İnsan Hakları ve AHİM’e başvuru - Panel

- 01 Kasım 2006 tarihinde madalya töreni yapılan, Kızılay Genel Başkanlığı’nun “*Türk Kızılayı Üstün İnsani Hizmet Nişanı Jürisi*” ne temsilci gönderilmesi.

- 17, 20 ve 23 Kasım 2006 tarihlerinde Adalet Akademisinde, “*Yargıda Avukatın Rolü*” konulu konferansların verilmesi.

10 Aralık 2006 - İnsan Hakları Günü nedeniyle:

“*Bürokrasi ve İnsan Hakları*” konulu panel.

“*Karikatürlerle İnsan Hakları*” konulu karikatür sergisi.

- Aralık 2006 İstanbul’daki Hukuk Fakülteleri Dekanları ile toplantı.

- 12-13 Ocak 2007 Cumhurbaşkanı Seçimi Öncesi Cumhurbaşkanlığı konulu sempozyum
- 31 Mart 2007 Savunmaya Saygı etkinlikleri
- 5-6-7 Nisan 2007 Tarihlerinde İstanbul-İzmir ve Ankara'da meslekte 40-50 yıllarını dolduran avukatların plaket törenleri.

KIZILAY BİNASI
ÇALIŞMALARI,
KONFERANS,
SEMİNER,
TOPLANTI
VE
PANELLER

SINAV

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 3. maddesinde; 02.05.2001 tarihinde yürürlüğe giren 4667 sayılı kanunun 3. maddesi ile değişiklik yapılmış "*avukatlığa kabul için avukatlık sınavını başarmış olma*" şartı getirilmiştir. Daha sonra 10.05.2002 tarihinde yürürlüğe giren 4765 sayılı kanunun 1. maddesi ile 1136 sayılı kanunun 3. maddesinin (d) bendinin 10.05.2001 tarihinde hukuk fakültelerinde öğrenci olanlar için uygulanmayacağı yolunda hüküm getirilmiş ve Avukatlık Kanunu'nun 28, 29, 30 ve 31. maddeleri yürürlükte bırakılmış olmakla, avukatlık sınavının 10.05.2001 tarihinden sonra hukuk fakültelerine kaydolanlar için geçerli olacağına yasa gereği olarak ortaya çıkması sonucu, 10.05.2001 tarihinden sonra hukuk fakültesine kaydolup mezun olan ve avukatlık stajına başlayanların, avukatlığa kabul edilebilmek için staj bitim belgesi aldıktan sonra bu sınava girip başarılı olma zorunlulukları nedeniyle Türkiye Barolar Birliği'nce, Avukatlık Kanunu'nun 28. maddesine göre sınavı fiilen gerçekleştirecek olan ÖSYM ile yapılan görüşmeler ve birlikte sürdürülen teknik çalışmalar sonucunda Avukatlık Sınav Yönetmeliği'nin 6. maddesi uyarınca 23 Aralık 2006 tarihinde Ankara'da yapılacak sınavla ilgili protokol imzalanmıştır.

Barolara, sınavın uygulamasıyla ilgili duyuru ve ekinde, aday bilgilerinin doldurulacağı CD'ler ve kayıt formları gönderilmiş ve adaylarla ilgili bilgi ve belgelerin TBB'ye iletilmesi istenilmiştir. Yapılan yazışmalar ve telefon görüşmeleri

sonucunda barolardan sınava girecek 1112 adayla ilgili belge ve bilgiler alınmış ve bu belge ve bilgiler ÖSYM'nin istediği biçimde düzenlenip süresi içinde ÖSYM'ye teslim edilmiştir.

ÖSYM adaylara sınava giriş belgelerini göndermiş ve sınavla ilgili tüm hazırlıklar tamamlanmış iken, TBMM'nin 28.11.2006 günlü oturumunda kabul edilen kanun değişikliği ile "Avukatlık Sınavı"nın kaldırılması yoluna gidilmiş ve yasal prosedür ikmal edilerek 14.12.2006 günü 26376 sayılı *Resmi Gazete'*de yayımlanarak yürürlüğe giren 5558 sayılı kanuna göre Avukatlık Sınavı kaldırılmıştır.

BASIN MÜŞAVİRLİĞİ RAPORU
VE
BASINDA YANSIMALAR

BASIN MÜŞAVİRLİĞİ ÇALIŞMA RAPORU

Basın Müşavirliği, TBB Genel Kurulu'ndan bu yana geçen süre içerisinde birliğimizce yapılan organize edilen basın toplantısı, konferans ve eylem kararlarının yazılı ve görsel basın aracılığı ile kamuoyuna duyurulması için çaba sarf etmiştir. Ayrıca, ülke gündemini ilgilendiren konularda birliğimizin görüşlerini anlatması için TBB Başkanı Özdemir Özok'un çeşitli TV programlarını katılması ve sıra yazılı basında özel söyleşilerinin yer alması için çaba göstermiştir.

Bu dönem içerisinde ayrıca Web sayfamızı hazırlayan arkadaşımızla yaptığımız işbirliği sonucu Web sayfamızda daha önce başlattığımız "*Basında Yargı Haberleri*" bölümünün yanı sıra yazılı basında ve TV'lerde yer alan haberlere ilişkin iki ayrı bölüm oluşturulmuştur. Web sayfamızın "*Basında TBB*" bölümünde 7 Eylül 2005 tarihinden bu yana basında birliğimizle ilgili çıkan 400 civarında haber yer almaktadır.

Web sayfamızda 17 Mayıs 2006 tarihinden bu yana oluşturulan "*Televizyonda TBB*" bölümünde ise 200'e yakın TV haber ve haber program görüntüsünü izlemek mümkündür.

Bu dönem içerisinde ayrıca TBB Başkanı Özdemir Özok'un Akşam, Birgün, Cumhuriyet, Evrensel, Milliyet, Tercüman ve Vatan gazetelerinde özel röportaj yapması sağlanmıştır.

BASINDAN
YANSIMALAR

Mayıs ayında yapılan genel kuruldan bu yana birliğimizin etkinliklerinin basına yansımaları ana başlıklarla özetle şöyledir:

BARO BAŞKANLARI TOPLANTILARI, SEMPOZYUMLAR VE EYLEM KARARLARI

2005 YILI ETKİNLİKLERİ

Genel Kurul sonrası, ilk etkinlik olarak 2 Temmuz 2005 tarihinde baro başkanları toplantısı yapıldı. Özok'un konuşmaları aynı gün ulusal TV'lerin haber bültenlerinde ve ertesi günü yayınlanan çok sayıda gazetede yer aldı. Baro Başkanları toplantısında kararlaştırılan ve 4 aralık günü yayınlanan sonuç bildirgesinde yargıda siyasallaşma kaygılarına yer verildi. TBB adına yapılan bu açıklamalar gazete ve TV haberlerinin yanı sıra Oktay Ekşi, Fikret Bila, Murat Yetkin başta olmak üzere çok sayıda köşe yazarının makalesinde yankı buldu. CNN Türk'te yayınlanan "Ankara Kulisi" programına TBB Başkanı Özdemir Özok'un konuk olarak katılması sağlanarak birliğin görüşlerinin başkan tarafından bir kez daha kamuoyuna duyurulması sağlandı.

Genel olarak yargıda, özel olarak savunmada yaşanan sıkıntıları kamuoyuna daha etkin olarak duyurmak üzere birliğimizce 2005-2006 Adli Yıl Açılış törenleri için özel bir etkinlik düzenlenerek binlerce avukatın Anıtkabir'e yürümesi sağlandı ve akabinde kapalı salon toplantısı gerçekleştirildi. 6 Eylül 2005 Salı günü gerçekleşen Adli Yıl açılış törenlerine TBB'nin çağrısı üzerine Ankara'ya gelen 76 baroya bağlı binlerce avukatın Anıtkabir'e yürüyüşü damgasını vurdu. Bu etkinlik ve yayınlanan bildiri aynı gün ulusal TV kanallarının haber bültenlerinde yer alırken 7 Aralık 2005 Çarşamba günlü 14 gazetede 22 ayrı başlık altında haber olarak değerlendirildi. Bu haber kupürlerinden bazıları şöyle:

Savunma Ata'nın huzuruna çıktı

Yeni Adli Yıl'ın başlaması dolayısıyla Türkiye Barolar Birliği Başkanı Ozdemir Ozok başkanlığındaki avukatlar, Anıtkabir'i ziyaret etti. Ozok, ve beraberindeki çeşitli illerden gelen çok sayıda avukat, üzerlerinde cuppeleriyle Aslanlı Yol'dan yürüyerek, Atatürk'ün mozolesinin bulunduğu bölüme giderek cenazeye layık.

Baroların, Adli Yıl açılış bildirisinde de "Terör eylemleri hukuk içerisinde cezalandırılmalı, line gerginleri mestüyet kazanmamalı" demeydi.

07 Eylül 2005, Akşam

Avukatlar bağımsız yargı için Ankara'da

Adli Yıl'ın açılması nedeniyle binlerce avukat Ankara'da bir araya geldi. Avukatlar Ankara'da "Eksiksiz Demokrasi, Gerçek Hukuk Devleti,

masına başvurularla karşı çiledarak konunun kurumlararası hiyerarşik bir sorun haline indirgenmesi temel hak ve özgürlükler adına kaygı vericidir.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Ozdemir Ozok da, "TBMM'nin oluşumu halk iradesini ne kadar doğru yansıtabilirse, TBMM'nin Anayasa Mahkemesi'ne üye seçmesi de o kadar sorunsuz ve sağlıklı olacaktır."

07 Eylül 2005, Birgün

BASINDAN
YANSIMALAR

'Gerçek Hukuk Devleti' için Anıtkabir'e 2 bin 500 kişi, cumartesi günü Anıtkabir'e yürüdü. Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özgür Özdemir, "Cumhuriyetin 'Gerçek Hukuk Devleti' olması için yargıya güveniyoruz" dedi. **Yürüyüşte katılanlar, "Sevdiği çağın çıkarın çekimci, mikroz yönetici, tehlikeli olaylar yaratanlığı" diye eleştirdi. "Sevdiği çağın çıkarın çekimci, mikroz yönetici, tehlikeli olaylar yaratanlığı" diye eleştirdi. "Sevdiği çağın çıkarın çekimci, mikroz yönetici, tehlikeli olaylar yaratanlığı" diye eleştirdi.**

Anıtkabir'den 'başsızca yargı' yürüyüşü Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özgür Özdemir, "Cumhuriyetin 'Gerçek Hukuk Devleti' olması için yargıya güveniyoruz" dedi. **Anıtkabir'den 'başsızca yargı' yürüyüşü** Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özgür Özdemir, "Cumhuriyetin 'Gerçek Hukuk Devleti' olması için yargıya güveniyoruz" dedi.

TBB yayımladığı bildiriye toplumu sağlığı düşünmeye çağırıldı

Eksiksiz demokrasi istemi

TBB'nin yayımladığı bildiriye toplumu sağlığı düşünmeye çağırıldı. **Eksiksiz demokrasi istemi** TBB'nin yayımladığı bildiriye toplumu sağlığı düşünmeye çağırıldı. **Eksiksiz demokrasi istemi** TBB'nin yayımladığı bildiriye toplumu sağlığı düşünmeye çağırıldı.

'Cumhuriyetle barışık istikrar arıyoruz'

TBB'nin yayımladığı bildiriye toplumu sağlığı düşünmeye çağırıldı. **'Cumhuriyetle barışık istikrar arıyoruz'** TBB'nin yayımladığı bildiriye toplumu sağlığı düşünmeye çağırıldı. **'Cumhuriyetle barışık istikrar arıyoruz'** TBB'nin yayımladığı bildiriye toplumu sağlığı düşünmeye çağırıldı.

07 Eylül 2005, Cumhuriyet

Özok, Rejim sorunu

Yargıtay Başkanı'nın konuşmasının ardından Türkiye Barolar Birliği Başkanı Önder Özok, "Özok, kurstiya çikarib, Başbakan Erdoğan ise safından ayıktı."

IMF, yabancı sermaye, dış borçların sürüklü artması uyarıları yapan Özok, dış borçların artmasının bağımlılığı getirdiği, bu devletin geleceğini ümitsizlikten en önemli sorununu "rejim sorunu" olduğunu söyledi. Alman kanıksam, çikarın yasalarnı kimi büsulararayı barutlarınsı sayıyay, telkin, talimat, onay ve müvafaklatıyla okuduğunu kaydeden Özok, IMF ile yapılan anlaşmanın da çok ağır hükümler içerdiğini söyledi. TÜRK Telekom, Erdemir ve diğer özelleştirilen kuruluşların örneklerine Özok, "yeni dünya düzeninde küreselleşme, sorunlarımızın çağdaş adı" dedi.

Siyasi İktidarın kadrolarını gününlelele, adalatınar yerine vekâletin atamasına, kadroların mabsiyentulerinin yüksek mevkilerle leye seçimine kadar yansidiğini işaret eden Özok, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna alınacak kadroya yönelik "mülakatta başarılı olma" şartını da yine kadrolarına bağladı.

Yargıtayın sökmesi nedeniyle YDÖ Davanı'na ilişkin eleştirileri yansıttı. Özal Özok, Anayasa Mahkemesi'nin hâzîyelerini Meclis'in seçmesini, hâkim kadresinin parlamentoya tam yansınması şartıyla desteklediğini söyledi. Bunun için de Siyasi Partiler ve Seçim yasalarında, temsilde adaleti sağlayacak düzenlemeler yapılmasını istedi. Yargıtay Başkanı'nun aksine Birleşik Basınur haklarını

Avukatlardan hukuk devleti uyarısı

Ankara/EVRENSEL

Yeni adli yılı açılış nedeniyle Türkiye Barolar Birliği (TBB)'nin çağrısına uyarak Ankara'ya gelen binlerce avukat ikidâr huzta olmak üzere tüm yetkililere, demokrasinin, hukuk devletinin, savunma ve yargının bağımsızlığının önemini hatırlattılar. Ankara'ya ziyaret eden avukatlar,

daha sonra da taleplerini ve uyarılarını içeren bir bildiriye kamuoyuna sundular.

Avukatlar, daha sonra Ankara'dan Balgat'taki Çankaya Belediyesi Anadolu Kültür Merkezi'ne yürüdüler. 76 bazo başkanı adına adli yıl açılış bildirisini okuyan TBB Başkanı Özok, eksiksiz demokrasi içinde özgürlükleri sağlayacaklarını, vatandaşlar arasında din, dil, ırk farkı ortaya çıkarmak sömsel dayatmalarda bulunulmaması olduğunu dile getirdi.

İstanbul'da da Çağdaş Hukukçular Derneği (CHD) İstanbul Şubesi üyesi bir grup avukat, yeni adli yılı başlanması nedeniyle basın açıklaması yaptı.

07 Eylül 2005, Evrensel

BASINDAN
YANSIMALAR

Kayıp hukuk...

TÜRKİYE hukuk devleti değil, te-
zâle devleti gibi görün-
mektedir. Hukuk devleti varsa
Yoksa yoktur.
Özsa hepimiz biliyoruz ki bu ilerde
hukuk, savcı ikidardan, güçliden ve
zenginlerden umadır.
Güçsüz hukukları arar ama bulamaz.
Yoksul kaybeder.
Sınatın insanlar ona ulaşamazlar.
Bunu hepimiz biliriz.

Türkiye hukuk devleti değildir.
Hukuk, mahkemelerin büyük kapıları
yasalarını kalın kitapları, yargıların yüksek
kürsüleri ile "var" olmaz.
Hukuk, ona güven duyulmuş ise vardır.
Güven yoksa, yoktur.
Hukukun tek belirsiz ve kamutidir,
yoksul-varlıklar, güçlü-güçsüz, tüm
insanların ona güven duymaları.
Ben hukuka güvenmem.
(Bir tek okurumdan içtenlikle "Ben
hukuka güveniyorum" mesajı gelirse,
bir mahkemenin kapısına gidip diz
çökerek özür dilerim.)

Dün adli yıl başladı.
Tercüme de benimsen büyük yargıların de-
lutusilere (kapı) ipki benim gibi hukuka,
aradılar dün.

Avukatların binlerce bir araya gelmiş
Ankara'da yandıları.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı,
"Kurullar işleniyor. Ciddi sorunlar
var. Her şey göstermelik. Tüm kurum
ve kurulların işleyen bir hukuk
devletini hissetmelerini istiyoruz"
diyorlar.

Kısacası hukuk adambin dahi hatada
aradılar.
Yok.

O zaman dün açılan neydi?
Olmayan bir şeyin neyini açtılar?
İstiklak savcı ilidarnın da çalıştığı
arabaklı yargıların ki-saverinçin. Aynı
dava için verilen birbinin zakkı
kararında. Solukta olan kabarmı
sallayarak geçen. İki binli sandığıyla
Tavanlara kadar giden masrafların tüm
dosyaları ile.

Mahkeme duvarlarını dibine çökenler
hukuku arayan siz birlerce masraflarda
Ve hukuku arayan hukuk adamlarında
Dün neydi açılan?

07 Eylül 2005, *Hürriyet*

3 bin avukat Anıtkabir'e yürüdü

TBB Başkanı Özdemir Ozok'un başkanlığında 3
binin üzerinde avukat, dün, "Cumhuriyete ve
demokrasiye sahip çıkma yürüyüşü" yaptı.
Özok, 76 baro başkanı tarafından hazırlanan ve
"teksiksiz demokrasi, gerçek hukuk devleti,
bağımsız yargı ve hakimsiz savunma"
taleplerinin dile getirildiği bildiriyi okudu.
Özok, halkın İslam ile modernleşme arasındaki
bağı iyi oluşturduğunu belirtti. ■ YAVUZ ÖZDEN

07 Eylül 2005, *Milliyet*

Ata'ya bağlılık sözü Adli Yıl'ın açılış töreni öncesi yüksek yargı mensupları Yargıtay Başkanı Osman Arslan'ın öncülüğünde Anıtkabir'e çıkarak, bağlılık sözü verdiler. Türkiye Barolar Birliği üyesi avukatlar Başkan Özdemir Özok'la birlikte Ata'nın huzuruna çıktılar.

07 Eylül 2005, *Posta*

Yaklaşık üç bin avukat, Anıtkabir'i ziyaret etti

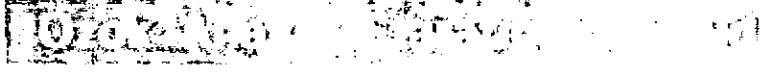
Bağımsız savunma için yürüdüler

ANKARA Adli yılın başlaması dolayısıyla Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok öncülüğünde yaklaşık 3 bin avukat, dün Anıtkabir'i ziyaret etti. Özok, Anıtkabir Üzül Defteri'ne "Hedefimizdir emniyet, demokratik süreçler hukuk devleti, bağımsız yargı, bağımsız savcılıkta etkinleşme, insan haklarımızdır. Demokrasi, hukuk devleti, uluslararası yollarla sorunlarımızın huzurca çözümü için..." yazdı.

TBB tarafından hazırlanan Adli Yıl Açılış Bildirgesi'nde ise şöyle denildi: "Gerek hukuk devletine güvenimizi engelleyen eski doktrinlerin yerine de tam bağımsızlığa ulaşmamızı önlemek için. Üstün demokratizm içinde bütün özgürlükleri sağlayacak olan vatandaşlar arasında diyalog, tek hükümlüların ortaya çıkarılacak bunları vurgulanacak sınırsız davatılarda bulunulmasıdır. Terör eylemleri hukuk ortamında cezalandırılmak için getirilen mevzuatı kullanılmaktadır." (Tarihçi)

07 Eylül 2005, *Radikal*

BASINDAN
YANSIMALAR

ANKARA - Yargıtay Başkanı Arslan'ın ardından konuşan Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, yargıda siyasi kadrolaşma uyarısında bulunurken, Arslan'ın Yüce Divan ile ilgili çıkışını paylaşmadığını açıkladı. "Yargılamaların sürdüğü bir süreçte Yüce Divan göreviyle ilgili tartışmaların yapılmasının uygun

olmadığına inanmıyorum." Anayasa Mahkemesi'ne TBMM'nin üye seçmesinin siyasetleşmeye yol açacağı endişesini dile getiren Özok, son günlerdeki şiddet olaylarına da değindiği konuşmasında, Karlı Camii ünlü seriat istemli gösterisi toplanış gösterimini eleştirdi. mikro milliyetçilik tehlikesine dikkat çekti. (Radikal)

07 Eylül 2005, Radikal

Adli yıl kavgası ve boşa çıkan hesaplar

MURAT YETKİN

Yargıtay'da kutuplaşma tehlikesi baş gösterdi. Yargı siyasi eğilimlere daha açık hale gelebilir.

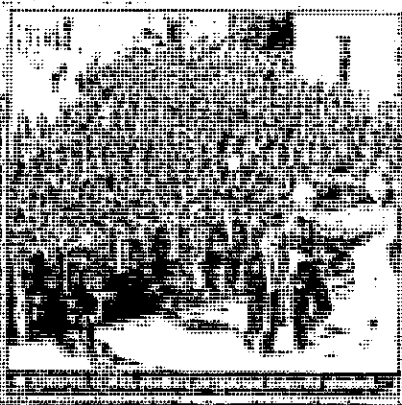
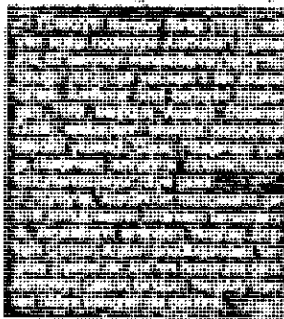
Yargıtay Başkanı Arslan'ın istifası, Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok'un istifasıyla eş zamanlı gerçekleşti. Arslan'ın istifası, Yüce Divan'ın göreviyle ilgili tartışmaların yapılmasının uygun olmadığına inanılmadığına dair bir mesaj olarak yorumlanıyor. Özok'un istifası ise, Yüce Divan'ın göreviyle ilgili tartışmaların yapılmasının uygun olmadığına inanılmadığına dair bir mesaj olarak yorumlanıyor. Arslan'ın istifası, Yüce Divan'ın göreviyle ilgili tartışmaların yapılmasının uygun olmadığına inanılmadığına dair bir mesaj olarak yorumlanıyor. Özok'un istifası ise, Yüce Divan'ın göreviyle ilgili tartışmaların yapılmasının uygun olmadığına inanılmadığına dair bir mesaj olarak yorumlanıyor.

Arslan'ın istifası, Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok'un istifasıyla eş zamanlı gerçekleşti. Arslan'ın istifası, Yüce Divan'ın göreviyle ilgili tartışmaların yapılmasının uygun olmadığına inanılmadığına dair bir mesaj olarak yorumlanıyor. Özok'un istifası ise, Yüce Divan'ın göreviyle ilgili tartışmaların yapılmasının uygun olmadığına inanılmadığına dair bir mesaj olarak yorumlanıyor. Arslan'ın istifası, Yüce Divan'ın göreviyle ilgili tartışmaların yapılmasının uygun olmadığına inanılmadığına dair bir mesaj olarak yorumlanıyor. Özok'un istifası ise, Yüce Divan'ın göreviyle ilgili tartışmaların yapılmasının uygun olmadığına inanılmadığına dair bir mesaj olarak yorumlanıyor.

Arslan'ın istifası, Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok'un istifasıyla eş zamanlı gerçekleşti. Arslan'ın istifası, Yüce Divan'ın göreviyle ilgili tartışmaların yapılmasının uygun olmadığına inanılmadığına dair bir mesaj olarak yorumlanıyor. Özok'un istifası ise, Yüce Divan'ın göreviyle ilgili tartışmaların yapılmasının uygun olmadığına inanılmadığına dair bir mesaj olarak yorumlanıyor. Arslan'ın istifası, Yüce Divan'ın göreviyle ilgili tartışmaların yapılmasının uygun olmadığına inanılmadığına dair bir mesaj olarak yorumlanıyor. Özok'un istifası ise, Yüce Divan'ın göreviyle ilgili tartışmaların yapılmasının uygun olmadığına inanılmadığına dair bir mesaj olarak yorumlanıyor.

07 Eylül 2005, Radikal

**3 BİN AVUKAT
ATA MİN MUZURUNDA**

07 Eylül 2005, Star

BASINDAN
YANSIMALAR

5 BİN AVUKAT ATA'YA YÜRÜDÜ

Yeni adli yılın başlaması dolayısıyla Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok başkanlığındaki avukatlar, "Eksiksiz Demokrasi, Gerçek Hukuk devleti, Bağımsız Yarı ve Bağımsız Savunma" adı altında düzenlenen yürüyüş çerçevesinde Anıtkabir'i ziyaret etti. Yürüyüşe 62 barodan 5 bin avukat katıldı.

Resepsiyona Dışişleri Bakanı Abdullah Gül ve Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok da katıldı. Fotoğraf: Levent İÇGEN

07 Eylül 2005, *Vatan*

Özok: TBMM, Anayasa Mahkemesi'ne üye seçsin

Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, yeni dönemde Anayasa Mahkemesi'nin yeniden yapılandırılması konusunun tartışılacak konuların başında olacağını belirterek, TBMM'nin Anayasa Mahkemesi'ne üye seçmesi gerektiğini söyledi. Adli yılın açılışı dolayısıyla Yargıtay'da düzenlenen törende konuşan Özok, "Anayasa Mahkemesi yargıçları, kararlarının gerekçelerinde anayasal siyaset yapabilme haklarına ve özgürlüğüne sahiptirler" dedi. Anayasa Mahkemesi üyelerinin tamamının veya bir kısmının yasama meclisi tarafından seçilmesinin Avrupa'da yaygın bir şekilde uygulandığını, üyelerinin tümünün halk tarafından seçildiği TBMM'nin, Anayasa Mahkemesi'ne üye seçmesinin Yüksek Mahkeme'nin demokratik mesruiyetine güç katacağı kanısında olduklarını anlatan Özok, "Ancak, TBMM'nin oluşumu halk iradesini ne kadar doğru yansıtabilirse, TBMM'nin Anayasa Mahkemesi'ne üye seçmesi de o kadar sorunsuz ve sağlıklı olabilecektir" dedi.

07 Eylül 2005, Yeni Şafak

'Demokrasi eylemi' hükümeti eleştiren toplantıya dönüştü

Türkiye Barolar Birliği (TBB), adli yılın açılışında mesleki sorunları dile getirmek için Ankara'da avukatları bir araya getirdi. Ancak, programında avukatların sorunlarından çok TBB Başkanı Özok'un hükümeti hedef alan konuşması dikkat çekti. Özok, Türkiye'deki en etkili ym sivil örgütlerin tanklar olduğunu vke ma ile yürütmenin tek şahıs, du alma arasında bir güç haline geldiğini argıtay dü. Özok, İslam'ın insan aklını üyele- tan bir din olduğunu belirterek "Hiç siya- nimizde asla bir kişiye bini etme uladı. tur." dedi. Özok, bazı başkanları diğer okuduğu bildiride ise "Line girt iste- mesruiyet kazanmamıştır. Her tül yan- kımından uzak, hukuk güvenesi ve zulun- şkanı. yu içinde terörle mücadele etmeliyiz, yk- İstanbul'da yürüyüş yapan hukukçulara- neği ve Demokrat Hukukçular Der davet bağı yüzlerce avukat ise Ankara'da paksine düzenleyen TBB'ye 'siyaset yapıyor' da bu- günün idğini sal din laikliği kadar

07 Eylül 2005,
Zaman

Adli yılın açılış töreninde konuşan Yargıtay Başkanı Arslan

yanlış ise, Cumhuriyet'e, Atatürk ilkele- rine bağlı olan ve dini gerekleri yerine getiren kişileri dışlamak ve çeşitli sınıflarla ilişkilendirmek de o kadar yanlış bir davranıştır. Bu tür marjinal davranışların ülke bütünlüğüne, birlik ve beraberliğine zarar verdiği gözden uzak tutulmamalıdır." şeklinde konuştu.

Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok ise konuşmasında son günlerde Türkiye'nin çeşitli yerlerinde toplumsal dokuyu zedeleyecek çok tehlikeli olaylar yaşandığını belirterek, herkesi sağduyuya ve göreve davet etti. Tören çıkışı Yargıtay Başkanı'nun konuşmasıyla ilgili görüşleri sorulan Anayasa Mahkemesi Başkan Vekili Hasim Kıbcı, Arslan'ın sözlerini "Anayasa Mahkemesi'ne yapılmış bir saldırı" olarak nitelendirdi. Kıbcı, "Yüce Divan konusunun çok

yoğun bir şekilde Sayın Yargıtay Başkanı'nun belki de açıklamaları siz bir konu: konuşmayı yapılmış bir Bunun cevabı dan verilece fından aksar da Anayasa hiçbirinin ka Öte yan met Necdet açılış mesajı her seçilen lerinin t gunu öngö kuk kuralla: düzenegin i

07 Eylül 2005,
Zaman

Yargının siyasallaşması tartışmaları , adli yıl açılışı sonrası yaşanan Van 100.Yıl Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Yücel aşkın'ın tutuklanması ile birlikte yeni bir boyut kazandı. Bu tartışmalar sürerken Baro başkanları 15 Ekim 2005 günü Ankara'da yeniden bir araya geldi.Bu toplantıya ilişkin haberler 16 ve 17 Ekim 2005 tarihli Birgün, Cumhuriyet, Sabah, Vatan ve Yeni Şafak Gazeteleri'nde 8 ayrı başlık altında yer aldı.

Baro Başkanları toplantısında alınan karar uyarınca TBB Yönetim ve Disiplin Kurulları ile baro başkanları 25 ekim 2005 tarihinde Van'da bir araya gelerek Van Cumhuriyet Başsavcısı'nın avukatlara yönelik tutumunu Van Adliyesi'nin önünde basın toplantısı düzenleyerek protesto etti. Bu eylem, aynı gün çok sayıda TV haberlerinde yer almasının yanı sıra 22 ekim tarihli çok sayıda gazetede de yer aldı. Bu haberlerden bazıları şöyle:

Postmodern harekât

Rektör Prof. Yücel Aşkın'ın tutuklanması ortak muhalefet cephesi oluyordu. Dun de Barolar Birliği, Van'dan sert mesajlar gönderdi

BAROLAR Birlik Başkanı Prof. Dr. Yücel Aşkın'ın tutuklanması üzerine Baro Başkanları 15 Ekim 2005 günü Ankara'da bir araya gelerek toplantı yaptı. Toplantıda, Van'da yaşanan olaylar değerlendirildi ve Barolar Birliği'nin bu olaylara ilişkin tutumunu belirledi. Birlik, Van'da yaşanan olayları protesto etmek için 25 Ekim'de Van'da bir basın toplantısı düzenleyeceğini açıkladı. Birlik, Van'da yaşanan olayları protesto etmek için 25 Ekim'de Van'da bir basın toplantısı düzenleyeceğini açıkladı.

Başbakan da işine baksın

'Ankara'dan yola çıkarak PKK'nı düşen Başsavcı'yi korumak için Van'a giden Çiğdem: Başbakan en fazla işi çalıştıran savcı seçilene bilgin, kendisi halk ile ilgili hareketler'

Barolar Birliği Başkanı ÖZÖRÇÜ, Van'da yaşanan olayları protesto etmek için 25 Ekim'de Van'da bir basın toplantısı düzenleyeceğini açıkladı. ÖZÖRÇÜ, Van'da yaşanan olayları protesto etmek için 25 Ekim'de Van'da bir basın toplantısı düzenleyeceğini açıkladı. ÖZÖRÇÜ, Van'da yaşanan olayları protesto etmek için 25 Ekim'de Van'da bir basın toplantısı düzenleyeceğini açıkladı.

BEY FİRMANIZI BAKIYORUZ
Barolar Birliği Başkanı ÖZÖRÇÜ, Van'da yaşanan olayları protesto etmek için 25 Ekim'de Van'da bir basın toplantısı düzenleyeceğini açıkladı. ÖZÖRÇÜ, Van'da yaşanan olayları protesto etmek için 25 Ekim'de Van'da bir basın toplantısı düzenleyeceğini açıkladı.

22 Ekim 2005, Akşam

TBB BAŞKANI ÖZDEMİR ÖZOK

Başsavcılık karalama makamı değildir

TÜRKİYE Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok ile bir grup baro başkanı, Van Cumhuriyet Başsavcisi'nin, "Bazı avukatları terör örgütü üyesi olarak gösterdiği" gerekçesiyle gittikleri Van'da bir açıklama

yapı. Özok, "Van Başsavcisi oradaki avukatlar için bir başsavciya yakışmaya-
cak beyanlarda bulundu. Başsavcılık, soyut suçlamada bulunma, hakareti etime ve karalama makamı değildir" dedi. **5'te**

Van'da bazı avukatları terör örgütü üyesi olarak gösteren Cumhuriyet Başsavcisi hakareti makamı değildir

Özdemir Özok, Van'da geçen yılın 22 Aralık'ta ve 19 Ocak'ta Cumhuriyet Başsavcisi tarafından 2004 üyesi olarak gösterilen ve

Van'da bazı avukatları terör örgütü üyesi olarak gösteren Cumhuriyet Başsavcisi'nin hakareti makamı değildir. TBB Başkanı Özdemir Özok, Van'da bazı avukatları terör örgütü üyesi olarak gösteren Cumhuriyet Başsavcisi'nin hakareti makamı değildir. TBB Başkanı Özdemir Özok, Van'da bazı avukatları terör örgütü üyesi olarak gösteren Cumhuriyet Başsavcisi'nin hakareti makamı değildir.

SEYİRCİ BAŞVURU
TBB Başkanı Özdemir Özok, Van'da bazı avukatları terör örgütü üyesi olarak gösteren Cumhuriyet Başsavcisi'nin hakareti makamı değildir. TBB Başkanı Özdemir Özok, Van'da bazı avukatları terör örgütü üyesi olarak gösteren Cumhuriyet Başsavcisi'nin hakareti makamı değildir.

Van'da hukuk ve bilimadami savaşı

Yüzüncü Yıl Üniversitesi Rektörü Prof. Yücel Aşkın'ın tutuklanmasından sonra şimdi de savcı krizi patladı!

REKTÖR krizi bitmeden bari krizi çıktı. Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok "Van'daki avukatların yarı PKK'lı" diyen Başsavcı Kemal Kaçan'ı protesto için dün Van'a çıkarma yaptı.

ÖZOK, Başsavcı HSYK'na şikâyet etti. Başbakan Erdoğan'ın, "Herkes işine baksın" sözleri için "Herkes işine baksın. Başbakan da işine baksın" dedi. Van'da bugün YÖK, gövde gösterisi yapacak.

HABERİ 9. SAYFADA

HUKUK SAVAŞI

Barolar Birliği ve CHP Van'da karargâh kurdu. TBB Başkanı Özok, "Rektör Aşkın'ın tutuksuz yargılanması şarttır" de-

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Yücel Aşkın'ın tutuklanmasına varana kadar gelişen olaylar Van'da bir kriz çetinesine çevirdi. Başsavcılık Aşkın hakkında, "Çıkar amaçlı suç örgütü oluşturmak, tehdit ve baskıyla ihaleye tesat kayırmak, resmî evrakta sahte karlık, yanlış mal bildirimini, tarihi eser kaçakçılığı, hukuka aykırı olarak toplanması ve kaydedilmesi, kişisel verileri ve parçevî kütüce kullanımına" gibi 6 ayrı suçlamayla sorgularına açılan ve evrenin basınımasından 91 gün sonra 14 Ekim 2005'te tutuklanışa

HUKUKSUZLUK VAR

Van'ta emde son söz diledisi em vaşını. Bazı avukatları teatir örgütü ayest olarak gösterdiği em sürülen Van Cumhuriyetçe Başsavcısını kimamak için 10 kişilik bir grupla Van'a giden Türkiye Barolar Birliği Genel Başkanı Özdemir Özok da, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Yücel Aşkın'ın tutuklanmasına ilişkin tartışmaya katılarak surları sıvıladı. "Orada bir hukuk suzülül vaşamıştır. O konuda biz, her zaman yargı em bu bir etki altında kalmadan görev emi yapması gerektüğünü söylevü em. Kimden gelirse gelmiş yargı emi em selememesi lazım, ama bir hukuk-

İSTİSNA UYGULANDI

Barolar Birliği Genel Başkanı Özok şöyle devam etti: "Biz, şunu çok na l söylevü em. Tutuksuz yargılama esas em ve bugünkü ceza yasasında tutuklama koşulları daha da ağırlaştırılmıştır. Tutuklama istisnas em, asıl em tutuksuz yargılanma em."

22 Ekim 2005, Bugün

VAN BAŞSAVCISINA KINAMA:

Özensiz ve hukuk dışı uygulama

VAN (Cumhuriyet) - Türkiye Barolar Birliği (TBB), "Avukatlara hiç güvenmiyorum, eminden güvenemem aramadım geçireceğim. Zaten Van'deki avukatların çoğu PKK'lıdır" diyen Van Cumhuriyet Başsavcısı Kemal Kaçan'ı kinadı. TBB Başkanı Özgür Özek "Sorunla ve yetkili bir hukukçunun genellemeye yararak meslektaşlarımızı terör örgütleriyle organik bağ içinde olduğuna beyanında bulunması insafsızdır. Meslektaşlarımızın yapılan saldırıya bağlı olarak hakları ve cezai sorumluluklarının takibi süreci" dedi.

Özek ve beraberindeki 29 ilin bakan başkanları, Van Barosu'na destek için duyuru yaptı. Van'a geldi. Valfilik binasındaki Avukat anıtına çelenk bırakan başkanlar ve avukatları, daha sonra Adalet Sarayı'na önünde basın açıklaması yaptı. Özek açıklaması dışındaki TBB Başkanları Özek, Kemal Kaçan'ı suçlamamıştı. Kaçan'ın, bu tarafa kendisini zayıf eden Van Barosu Başkanı ve yönetim kuruluna kinisiydi suçladığını belirten Özek, "Asla bir

hukukçunun iftiası olamaz. Bu sözlerle insan hakları, demokrasinin hukukun üstünlüğüne inanarak kurulan yasa dışı devletler sorgulayan ve bilginin çökme koşullarında Van'da görev yapan 75 meslektaşımızın yaşadığı PKK'ın örgütlenerek gerçekleştirilen terör saldırılarını" dedi. Özek, Van'da görevli avukatların konusuna ilişkin ifadeler ve Sözler Yüksek Kuruluna ulaştırıldığını söyledi.

► Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özgür Özek, Van Cumhuriyet Başsavcılığının soruşturmalarında bulunma, hakaret etme ve karalama makamı olmadığını vurguladı.

suçlamalarda bulunma, hakaret etme ve karalama makamı olmadığını vurguladı.

Türkiye'nin bulunduğu coğrafyada yaşanan hukuk dışı uygulamalar ve davamaların yanı sıra AB ile ilişkiler bağlamında çok önemli ve hassas bir süreçten geçtiğine işaret eden Özek, bu kritik süreçte herkese öncelikli görevler ve sorumluluklar olduğunu söyledi. Özek, böyle bir düşünceyle Van Cumhuriyet Başsavcısı'nı sorguladığı "özensiz ve hukuk dışı davranışların ilke dışı olduğunu" kaydetti. Cumhuriyet Başsavcılığının soruşturmalarında bulunma, hakaret etme ve karalama makamı olmadığını vurgulayan Özek, başsavcının, ancak yapacakları soruşturma sonucunda dilenecekler dışında herhangi bir gözetim ortaya koyabileceklerini belirtti.

SORUŞTURMA SORUNUNA

Özek, "Tam hakaret olmadığını çabamız ortaya koyduğumuz yargılamaya sakınca olmadığını belirterek, 57'nin avukat adına soruşturmaya gidilmesi gerektiği konusunda" dedi.

Avukatlar mesleğinin zorluklarını yanı sıra "sorunla ve yetkili bir hukukçunun genellemeye yararak meslektaşlarımızı terör örgütleriyle organik bağ içinde olduğuna beyanında bulunması insafsızdır" dediğini belirtti.

Rektör Aşkın'ın tutuklanmasıyla gündeme gelen savcı, daha önce de avukatları "PKK'li" demişti

Bu savcı o savcı!

Barolar protesto etti

Yüzüncü Yıl Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Yücel Aşkın'ın tutuklanmasıyla gündeme gelen Van Cumburiet Başsavcısı Kemal Kaçan'ın daha önce de Van Barosu avukatlarına "Bunların hepsi PKK'li'dir. Elinden göre hepsini aramadan geçirim" dediği ortaya çıktı. Van Barosu avukatlarına destek amacıyla Van'a gelen Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, Savcı Kaçan'a tepki göstererek, "53 bin avukat adına uğradığımız bu saldırıya nefretle karşılıyoruz" dedi.

Rapora gölge düşmüştü

Rektör Yücel Aşkın'la ilgili soruşturmayı yürüten savcı Kemal Kaçan, 2 farklı rapor hazırlanarak, bu raporların tutuklanma kararına dayanak yapıldığı, bu raporların tutuklanma kararından önce belirlenen Doç. Dr. Özkan Usta'ya gönderildiği, Doçan Usta'nın Rektör Aşkın'la aramızın dışına çıkarılması için geçen süre hakkında sert açıklamalarda bulundu. "Bu rapora gölge düşürmüştü"

Rektörün tutuklanmasıyla gündeme gelen savcı, avukatlara da "PKK'li" demiş

Bu savcı o savcı!

Rektör Prof. Dr. Yücel Aşkın'ın tutuklanmasıyla gündeme gelen Van Cumburiet Başsavcısı Kemal Kaçan'ın daha önce de Van Barosu avukatlarına "Bunların hepsi PKK'li'dir. Elinden göre hepsini aramadan geçirim" dediği ortaya çıktı. TBB Başkanı Özdemir Özok, Kaçan'a tepki göstererek, "53 bin avukat adına uğradığımız bu saldırıya nefretle karşılıyoruz" dedi.

SAVİTRENSEL

Yüzüncü Yıl Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Yücel Aşkın'ın tutuklanmasıyla gündeme gelen Van Cumburiet Başsavcısı Kemal Kaçan'ın daha önce de Van Barosu avukatlarına "Bunların hepsi PKK'li'dir. Elinden göre hepsini aramadan geçirim" dediği ortaya çıktı.

Van Barosu avukatlarına destek amacıyla gelen Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, Savcı Kaçan'a tepki göstererek, "53 bin avukat adına uğradığımız bu saldırıya nefretle karşılıyoruz" dedi.

Van'a geldi

Van'ın Melen Havaalanı'nda Van Barosu Başkanı ve avukatlar tarafından karşılanan İhsit, daha sonra Van Valisi'ne emam geldi. Atatürk Anıtı'na gelerek, birleşik, saygı duygularında bulunan Özok, burada yaptığı açıklamada, insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğüne ilişkin, barınan yasa dışı faaliyetler yapılmamaya ve bilinen yasa dışı faaliyetlerin Van'da önce rapor 73 avukatın PKK'ye girerek gösterilmesi, sonları derinlemesine araştırılması gerektiği.

'Makaret makamı değildir'

Makaretçilerin uğradıkları zarar ve hasar sadece katıksız gerçek yasal hükümler yoluyla Hükümet ve savcılar tarafından karşılanabilir. Van'da savcıların tutuklanması, hukukun üstünlüğüne ilişkin, barınan yasa dışı faaliyetler yapılmamaya ve bilinen yasa dışı faaliyetlerin Van'da önce rapor 73 avukatın PKK'ye girerek gösterilmesi, sonları derinlemesine araştırılması gerektiği.

BASINDAN
YANSIMALAR

Foto: ASILAN

TÜRKİYE Barolar Birliği
Başkanı **Özdemir Özok**,
Yönetim Kurulu üyeleri ve 40
baro başkanı, Van'daki avukatların
çoğunluğunu PKK'lı olmakla suçladığı
iddiasıyla Van Cumhuriyet Başsavcısı
Kemal Kaçan'ı karşı Van Barosu'na
destek vermek amacıyla kente geldi.
Özok, "Sonümü ve veskili bir
hukukçunun, genelime yaparak
meslektaşlarımızın tecrübe çapını ile

oynanık bağ içine olulmuş becanella
bulunması insafsızdır" dedi. Atatürk
Anıtı'na çelenk kovan avukatlar,
ardından Van Adalet Sarayı önüne
kavama açıklaması yaptı. Özok,
Başbakan Erdoğan'ın "Herkes işine
bakın" sözlerini de eleştirerek, "Siz
bir idare muhtesemsizini yenilgi
katarla, yapışa afa taifa yaparaksınız.
Olmaz, olmaz. Herkes işine bakın.
Başbakan başkanığın yapışın" dedi.

22 Ekim 2005, *Hürriyet*

Barolar savcı için Van'da

Barolar Birliği ile 40 baro başkanı, Van'daki
avukatların çoğunluğunu "PKK'lı olmakla
suçlayan" Başsavcı Kaçan'ın protestosuna katılan
Özok, "Zihareniz Aslan'la ilgili değil" dedi

SERHAZİN YILMAZ
ÖZDEMİR ÖZOK VAN'DA

Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, Van'da 40 baro başkanı ve avukatların çoğunluğunu PKK'lı olmakla suçlayan Van Cumhuriyet Başsavcısı Kemal Kaçan'ın protestosuna katıldı. Özok, "Zihareniz Aslan'la ilgili değil" dedi. Özok, "Zihareniz Aslan'la ilgili değil" dedi. Özok, "Zihareniz Aslan'la ilgili değil" dedi.

gün sonunda katılmaya istedi. "11 bin
milyon doların karşılığında hakaret
mektupları" dedi. Özok, Van
Barosu üyeleri, avukatları ve katılımcıların
A-velede de Marmara içi şehir
de ziyaretiyle katıldı.

Erdoğan'ın dış politikası
Zaferanbina'nın Van'da Atatürk
Anıtı'na çelenk kovan avukatların
çoğunluğunu PKK'lı olmakla suçlayan
Van Cumhuriyet Başsavcısı Kemal
Kaçan'ın protestosuna katıldı. Özok,
"Zihareniz Aslan'la ilgili değil" dedi.

"Siz bir idare muhtesemsizini yenilgi
katarla, yapışa afa taifa yaparaksınız.
Olmaz, olmaz. Herkes işine bakın.
Başbakan başkanığın yapışın" dedi.

Özok, "Zihareniz Aslan'la ilgili değil" dedi.

Müjde Van'a gelmiş avukatlar, başkanı Özdemir Özok'un katıldığı bir toplantıda konuşuyor.

'Sözlerim abartıldı'

Van Barosu avukatları tarafından katılan Özok, "Zihareniz Aslan'la ilgili değil" dedi. Özok, "Zihareniz Aslan'la ilgili değil" dedi. Özok, "Zihareniz Aslan'la ilgili değil" dedi.

22 Ekim 2005, *Milliyet*

BASINDAN
YANSIMALAR

Başsavcıya hukuk dersi

TBB, 'Van'daki avukatların çoğu PKK'lı' diyen Van Başsavcısı'nı kınadı

Yüzüncü Yıl Üniversitesi Rektörü Yücel Aşkın'ın tutuklanmasıyla Türkiye'nin gündemine oturan Van'da, hukukçular da ayaklandı. Bir avukata Cumhuriyet Başsavcısı Kemal Kaçan'ın, "Şirazdaki avukatların çoğu PKK'lı" demesine cevap vermek için beraberindeki baro başkanlarıyla Van'a gelen Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın hekareti elime, karalama makamı olmadığını, yetkili ve görevli kişiler olduğunu söyledi. Başbakan'ın "Herkes hıno bekem" sözüne de yanıt veren Özok, "Herkes kendini hukuka bağlı hissetsin" dedi. Sayfa 5

22 Ekim 2005, Özgür Gündem

Özdemir Özok

Avukatlar da rektörden yana

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu Üyeleri ve 40 ilin baro başkanı.

"Van'daki avukatların çoğu PKK'lı" diyen Başsavcı Kemal Kaçan'ı protesto için dün Van'daydı. Konu döndü dolaylı tutuklanan Yüzüncü Yıl Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Yücel Aşkın'a geldi.

Prof. Yücel'in tutuklanmasını protesto eden rektörlere "Herkes yerini bilsin" diyen Başbakanı eleştiren Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok "Yarın öbür gün bu tahkikatla ilgili neyle karşılaşacağımızı herkes görecektir. Kimse Türkiye'de barolar var

Van'da hava kurşun gibi

10 ilçe baro başkanı Yücel Aşkın'ın tutuklanmasını protesto için Van'da, hukukçular da ayaklandı. Bir avukata Cumhuriyet Başsavcısı Kemal Kaçan'ın, "Şirazdaki avukatların çoğu PKK'lı" demesine cevap vermek için beraberindeki baro başkanlarıyla Van'a gelen Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın hekareti elime, karalama makamı olmadığını, yetkili ve görevli kişiler olduğunu söyledi. Başbakan'ın "Herkes hıno bekem" sözüne de yanıt veren Özok, "Herkes kendini hukuka bağlı hissetsin" dedi.

Baro Birliği Başkanı Özdemir Özok, Prof. Dr. Yücel Aşkın'ın tutuklanmasını protesto eden rektörlere "Herkes yerini bilsin" diyen Başbakanı eleştiren Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok "Yarın öbür gün bu tahkikatla ilgili neyle karşılaşacağımızı herkes görecektir. Kimse Türkiye'de barolar var

23 milyon dolara satıldı
Van'da, hukukçular da ayaklandı. Bir avukata Cumhuriyet Başsavcısı Kemal Kaçan'ın, "Şirazdaki avukatların çoğu PKK'lı" demesine cevap vermek için beraberindeki baro başkanlarıyla Van'a gelen Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın hekareti elime, karalama makamı olmadığını, yetkili ve görevli kişiler olduğunu söyledi. Başbakan'ın "Herkes hıno bekem" sözüne de yanıt veren Özok, "Herkes kendini hukuka bağlı hissetsin" dedi.

Yükseklikten korkulmaz
Van'da, hukukçular da ayaklandı. Bir avukata Cumhuriyet Başsavcısı Kemal Kaçan'ın, "Şirazdaki avukatların çoğu PKK'lı" demesine cevap vermek için beraberindeki baro başkanlarıyla Van'a gelen Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın hekareti elime, karalama makamı olmadığını, yetkili ve görevli kişiler olduğunu söyledi. Başbakan'ın "Herkes hıno bekem" sözüne de yanıt veren Özok, "Herkes kendini hukuka bağlı hissetsin" dedi.

Yükseklikten korkulmaz
Van'da, hukukçular da ayaklandı. Bir avukata Cumhuriyet Başsavcısı Kemal Kaçan'ın, "Şirazdaki avukatların çoğu PKK'lı" demesine cevap vermek için beraberindeki baro başkanlarıyla Van'a gelen Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın hekareti elime, karalama makamı olmadığını, yetkili ve görevli kişiler olduğunu söyledi. Başbakan'ın "Herkes hıno bekem" sözüne de yanıt veren Özok, "Herkes kendini hukuka bağlı hissetsin" dedi.

22 Ekim 2005, Posta

Barolardan Van'a 'tepki çıkarması'

TBB yönetimi ve 40 baro başkanı 'Barodaki avukatlar PKK'ı diyen Van Başsavcısı'nı protesto için dün topluca Van'a gitti.

VAN - Türkiye Barolar Birliği (TBB) yönetimi ve yaklaşık 40 baro başkanı, "Barodaki avukatları yansı PKK'ı" diyen Van Başsavcısı Kemal Kaçan'ı kınamak için Van'a gitti. TBB Başkanı Özdemir Özok, Kaçan'ı hukuk dışı davranışlarla suçladı.

Özok, Atatürk Havalimanı'nda gazetecilerin Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi (YYÜ) Rektörü Prof. Dr. Yücel Aşkın'ın tutuklanmasına ilişkin sorularına, "Ziyaretimizin temel amacı o değil, ama orada bir hukuk dışılık yaşanmıştır. Tutuklar yargılamaya esaslı ve bugünkü Ceza Yürütme'de tutuklama koşulları daha da ağırlaştırılmıştır" yanıtını verdi.

Van'da basın açıklaması yapan Özok, Aşkın'ın tutuklanmasını eleştirerek "Herkes aynı bakışta" diye tepki gösteren Başbakan "Layık" Erdoğan'ı da suçladı. Erdoğan'ın tutuklanmasını protesto eden, sırası sıvayalım yapmış, ama hukuk kendini hukukla sınırlı, hukuklu değil hukukun."

Başsavcı Kaçan ile Van, Bitlis, Hakkâri ve Mardin kaptayın Van Bölge Barosu arasındaki gerginlik, bir stajyer avukatı adıyla bu seneye girecek usulün pelase aramaya başlandı. Kaçan, uygulanmaya tepki gösteren avukatları "Avukatları hiç güvenmiyorum. Zaten buradaki avukatların çoğu PKK'lardır" dedi. (dha)

22 Ekim 2005, *Radikal*

Avukatlar savcı Kaçan'ı kınadı

TÜRKİYE Barolar Birliği Yönetim Kurulu üyeleri ile 29 ilin baro başkanları, Van Cumhuriyet Başsavcısı Kemal Kaçan'ın bir stajyer avukata yönelttiği iddia edilen "Avukatlara güvenmiyorum, elimden gelse tamamını aramadan geçireceğim, zaten Van'daki avukatların çoğu PKK'lıdır" ifadeleri üzerine meslektaşlarına destek vermek için Van'a geldi. TBB Yönetim Kurulu Başkanı Özdemir Özok, "53 bin avukat adına uğradığımız bu saldırıyı kınıyoruz" dedi. Özok ayrıca Vali Tanılır ve Başsavcı Kaçan'la da görüştü. Van Cumhuriyet Başsavcısı Kemal Kaçan ise "İkili görüşmede iyi niyetle söylediklerimi bu sözler aleyhime kullanılmaya başlandı" diyerek kendini savdı. **Mevlüt YÜKSEL / VAN**

22 Ekim 2005, *Sabah*

Hukuk savası!

Barolar Birliği, CHP ve DYP'den Van'ın Cumhuriyet Başsavcısı'na tepki yağdı. DYP heyeti: Rektöre burada çok büyük baskı yapılmış.

Repre Akşın Yürütme tutuklanmasında Türkiye'nin gündeminde. DYP heyetleri ile avukatlar rektöre baskı yaptı. Yürütme tutuklanmasında. Cumhuriyet Barolar Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Özdemir Özok, Van Cumhuriyet Başsavcısı Kemal Kaçan'ın "Avukatlara güvenmiyorum, elimden gelse tamamını aramadan geçireceğim, zaten Van'daki avukatların çoğu PKK'lıdır" ifadeleri üzerine meslektaşlarına destek vermek için Van'a geldi. TBB Yönetim Kurulu Başkanı Özok, "53 bin avukat adına uğradığımız bu saldırıyı kınıyoruz" dedi. Özok ayrıca Vali Tanılır ve Başsavcı Kaçan'la da görüştü. Van Cumhuriyet Başsavcısı Kemal Kaçan ise "İkili görüşmede iyi niyetle söylediklerimi bu sözler aleyhime kullanılmaya başlandı" diyerek kendini savdı.

22 Ekim 2005, *Takvim*

Derinden yaralandık

TÜRKİYE Barolar Birliği Başkanı Ödemiş Özok, bir hukuk adamının itidesele olmayacak sözlerle, insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğüne inanan, barıştan yana duruşları sergileyen ve bilginin çok zor koşullarında Van'da görev yapan 73 meslektaşlarının, yasadışı örgüt PKK üyesi olarak gösterilmesinin, onları derinden yaraladığını söyledi. Van Cumhuriyet Başsavcısı Kemal Kaçan'ın Van Barosu'ndaki avukatlarına yönelik saldırı üzerine, Türkiye Barolar Birliği Başkanı Ödemiş Özok başkanlığında Türkiye'nin çeşitli baro başkanları, kentteki meslektaşlarına destek vermek üzere Van'a geldi. Özok, yaptığı açıklamada, Savcı Kaçan'ın bir şüpheli avukata "Avukatlara hiç güvenmiyorum, efendim gelse" tanımını aramadan geçireceğim, zaten Van'daki avukatların çoğu PKK'lidir" şeklindeki ifadelerinin Van Barosu'na itibar etmesinden sonra, baronun savcıyla görüşmesini belirtti. Ancak Baro Başkanı'nun savcıya "Sanırım bir yanlış anlamış olmuştur" sözleri üzerine savcının "Doğrudan, bu sözleri ben söyledim" demesinin ardından meslektaşlarına destek sunmak amacıyla Van'a geldiklerini söyledi.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Ödemiş Özok başkanlığında Türkiye'nin çeşitli baro başkanları, kentteki meslektaşlarına destek vermek üzere Van'a geldi.

Özok, şöyle konuştu: "Bir hukuk adamının itidesele olmayacak sözlerle, insan haklarını demostasya ve hukukun üstünlüğüne inanan, barıştan yana duruşları sergileyen ve bilginin çok zor koşullarında Van'da görev yapan 73 meslektaşımızın, yasadışı örgüt PKK üyesi olarak gösterilmesi, onları derinden yaralamıştır. Meslektaşlarımız, uğradıkları ağır ve haksize suçlama karşısında gerekli yasal işlemlerin yanı sıra Hakimler ve Savcılar Yüksek

Kurulu'na başvuruda bulunmuyor."

Bir gazetecinin "Rektör Aşkın" ile ilgili sorusu üzerine Özok, "Bizim Van'a gelişimiz Rektör Aşkın'ın burada uğradığı hukuk dışı uygulamaya değil, meslektaşlarımızın uğradığı haksız ve ağır saldırıya tenkid etmektir. Ama bir yende bir haklısuzluk varsa, hem yasanın verdiği güç ve yetkinlikle hem de hukukun kimsiyle barolar ve barolar birliği olarak karşılamak durumundayız" dedi.

22 Ekim 2005, Tercüman

Barolardan savcıya tepki

V AN - Rektör Aşkın'a yönelik soruşturmayla gündeme gelen Van Cumhuriyet Başsavcısı Kemal Kaçan avukatların tepkisini çekti. İhteki avukatları "örgüt üyesi olmakla" suçladığı iddia edilen Başsavcı, baro başkanları tarafından protesto edildi. Van'a gelen Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özok, Aşkın ile ilgili soruları "Bizim Van'a gelişimiz Rektör Aşkın'ın burada uğradığı uygulama değil, meslektaşlarımızın uğradığı haksız ve ağır saldırıya tenkid etmektir" sözleriyle cevapladı.

22 Ekim 2005, Türkiye

Barolar Birliği Teziç'ten erken davrandı, Van'a çıkarma yaptı

Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, yargıya savaş açan YÖK Başkanı Erdoğan Teziç'e destek verdi. Teziç'in rektörlerle birlikte yapacağı çıkarmadan bir gün önce, bazı boro başkanlarını yanına alıp Van'a gelen Özok, Atatürk anıtına celenk koyduktan sonra basın açıklaması yaptı. Başbakan Tayyip Erdoğan'ın YÖK Başkanı'na atılan şöyle dediği 'Herkes işini yapsın,' sözüne cevap veren Özok, 'Başbakan başbakanlığını, savcı savcılığını yapsın; ama herkes kendini hukukla sınırtı, hukuka bağlı hissetsin.' dedi.

22 Ekim 2005, Zaman

Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, basına ve yargı için bazı başkanlarla birlikte Van'a gitti.

Aşkın'a destek verdi Başbakan'ı eleştirdi

Başbakan'ın, YÖK Başkanı'nın haklarını hedef alan saldırılarına karşı söylediği 'Herkes işini yapsın,' sözüne cevap veren Barolar Birliği Başkanı Özok, 'Başbakan başbakanlığını, savcı savcılığını yaparsın, ama herkes kendini hukukla sınırtı, hukuka bağlı hissetsin.' dedi. Van Başbakanı Kemal Kasan'ın, 'Van Barolar Birliği, savcılarını, Yargı Kurulu'na, vakketle, söyledikleri şerhlerden önce Türkiye Barolar Birliği'nden Van İlhan'ına destek amacıyla Van'a geldi. Özdemir Özok'un başkanlığındaki heyette Türkiye'deki baroların başkanları bulunuyor. TBB Başkanı Özok'un Özok, buna la yapmış basına ve basın için sarf ettiği kelimeler şöyle: 'Başbakan'ın 72 boro adına açıklaması çıkmadı, ama Van'a geldiği anı şöyle dedi: 'Özok, ancak Van'da bulunan 72 avukat adına gerçekleştirdiği basın açıklamasında savcılara karşı dedi: 'Özok, Keleş Yücel Akın'ın söylediği bir söze karşılık 'Van'a geldi ama ama Keleş Akın'ın açıklaması değil, şu açıklama değil. Ama bu yasa hükümlerinde savcıların baroları her zaman savcı yapar, savcılıklarını hem de hukukla birlikte boro her bir de boro olmak durumundadır.' dedi. Fethi Ererler, Van

22 Ekim 2005, Zaman

Günün içinden

Yargıca 'efendi' denmez

Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemiş Özok, Baro Başkanları Toplantısı'nda yaptığı konuşmada Danıştay'ın türban kararıyla ilgili açıklamaları eleştirerek, "Danıştay kararını uygun bulmayabilirsiniz, kesinleşmiş bir kararı eleştirebilirsiniz, ama bu durum size yürütmekte olan bir davaya bakan ve Anayasal güvenceye sahip yargıçlara, 'efendiler...' diye başlayan ve 'Danıştay değil... Diyanet çözer' benzeri sözlerle suçlama ve itham etme olanağına asla vermez" dedi. Herkesi ilgilendiren önemli yurt sorunlarıyla karşı karşıya bulunduğunu ifade eden Özok, şöyle konuştu: "Aİİ'ye uyum adı altında, etik miyretçiliği kaşıyan aydın girişimleri, kırsaldan kentlere inen bölücü başı yandaşlarını bombalı saldırıları, densiz bir kişinin İslam cinine yaptığı haksız saldırıyı tetik toplantılarının yobazların gösterilerine dönüştürmesi ve akıl yerine şiddet pompalayan ve devlet büyüklüğünün maddi seyrettikleri, gişe rekorlarını alt üst eden hayal ürünü dizilerin gösterdiği bir toplumsal yapıya yönelmiş bulunmaktayız."

19 Şubat 2006, Bugün

TBB BAŞKANI ÖZOK

'Yargıçlara efendiler diyemezsin'

Başbakan Erdoğan'a seslenen Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemiş Özok, "Danıştay kararını uygun bulmayabilirsiniz, kesinleşmiş bir kararı eleştirebilirsiniz, ama bu durum size, yürütmekte olan bir davaya bakan ve anayasal güvenceye sahip yargıçlara, 'Efendiler...' diye başlayan ve 'Danıştay değil... Diyanet çözer' benzeri sözlerle suçlama ve itham etme olanağına asla vermez" dedi. **■ 8. Sayfada**

19 Şubat 2006, Cumhuriyet

Danıştay'ın türban kararını eleştiren Erdoğan'a TBB Başkanı Özok'tan tepki:

Yargıçlara efendiler diyemezsiniz

Özdemiş Özok.

ANKARA (Cumhuriyet Hürriyet) - Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemiş Özok, Danıştay'ın türban kararını eleştiren Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a sert tepki gösterdi. Özok, "Danıştay kararını bu durum size yürütmekte olan bir davaya bakan yargıçlara, 'Efendiler...' diye başlayan ve 'Danıştay değil... Diyanet çözer' benzeri sözlerle suçlama ve itham etme olanağına asla vermez" dedi.

Özok, Baro Başkanları Toplantısı'nda yaptığı konuşmada, Özer Muhakemesi Yasası uygulamasında kesin ve kalıcı çözümleri üretmek üzere bir araya geldiklerini söyledi. Herkesi ilgilendiren önemli yurt sorunlarıyla karşı karşıya bulunulduğunu

vurgulayan Özok, şunları söyledi: "Aİİ'ye uyum adı altında, insan hakları savunuculuğu ekserinde etik miyretçiliği kaşıyan aydın girişimleri, kırsaldan kentlere inen bölücü başı yandaşlarını bombalı saldırılara, densiz bir kişinin İslam dinine yaptığı haksız saldırıyı tetik toplantılarının yobazların gösterilerine dönüştürmesi ve asla pek çok benzer olumsuz örneklerin sıralanabileceği sorunlar varmalı haline gelmiş bir toplumsal yapıya yönelmiş bulunmaktayız."

Özok, "Devletin üniter şeklini, ulusal bütünlüğünü, demokratik laik hukuk devleti yapısını tehdit eden kimi toplumsal olayları görmeyen gelen iktidarın, kendince kutul ve öncelikli konuları sürük-

li gündemde tuttuğunu, bunlarla ilgili her türlü karşı duruşu sergilediğini" kaydetti. Bunun en çarpıcı örneğini, Danıştay'ın türban kararına karşı, Erdoğan başta olmak üzere Dişçileri ve Adliye bakanlarını sert açıklamalarıyla eleştiren Özdemiş Özok, "Danıştay kararını uygun bulmayabilirsiniz, kesinleşmiş bir kararı eleştirebilirsiniz, ama bu durum size yürütmekte olan bir davaya bakan ve anayasal güvenceye sahip yargıçlara, 'Efendiler...' diye başlayan ve 'Danıştay değil... Diyanet çözer' benzeri sözlerle suçlama ve itham etme olanağına asla vermez" diye konuştu.

Özok, yaptıklarını, devletin istisna oluşturan eklektikler arasında çatışma anlamı taşıdığı vurguladı.

19 Şubat 2006, Cumhuriyet

Danıştay'dan sonra Barolar Birliği de hükümete sert çıktı:

BASINDAN
YANŞIMALAR

Kimse yargıçlara 'efendiler' diyemez

Hükümet ile yargı arasındaki gerginliğe Barolar Birliği de müdahil oldu. Başkan Özkök, "Diyanet çözer" sözlerine ateş püskürdü

TÜRKİYE Barolar Birliği Başkanı Özkök, Başbakan Erdoğan'ın Danıştay'ın suçluluğuna ek olarak Diyanet'in de sorumlu olduğunu belirterek, "Diyanet çözer" sözlerine ateş püskürdü. Özkök, "Diyanet değil, Diyanet'ten sorumlu olanlar" dedi.

ve inancıkla geçirdiği kavgaları sona erdirmeye çalıştı.

SUÇLAMA YETKİSİ VERMEZ

Danıştay'ın niteleme kararına ek olarak, Özkök, "Danıştay'ın niteleme yetkisi yoktur" dedi. Özkök, "Danıştay'ın niteleme yetkisi yoktur" dedi. Özkök, "Danıştay'ın niteleme yetkisi yoktur" dedi. Özkök, "Danıştay'ın niteleme yetkisi yoktur" dedi.

Özkök, "Yasama yetkisi sadece parlamentoya aittir" dedi. Özkök, "Yasama yetkisi sadece parlamentoya aittir" dedi. Özkök, "Yasama yetkisi sadece parlamentoya aittir" dedi. Özkök, "Yasama yetkisi sadece parlamentoya aittir" dedi.

19 Şubat 2006, *Güneş*

'Efendiler' diyemezsin

TÜRKİYE Barolar Birliği Başkanı Özkök, Başbakan Erdoğan'ın Danıştay'ın suçluluğuna ek olarak Diyanet'in de sorumlu olduğunu belirterek, "Diyanet çözer" sözlerine ateş püskürdü. Özkök, "Diyanet değil, Diyanet'ten sorumlu olanlar" dedi.

Özkök: Danıştay'ın suçluluğuna ek olarak Diyanet'in de sorumlu olduğunu belirterek, "Diyanet çözer" sözlerine ateş püskürdü.

Özkök, "Danıştay'ın suçluluğuna ek olarak Diyanet'in de sorumlu olduğunu belirterek, "Diyanet çözer" sözlerine ateş püskürdü. Özkök, "Diyanet değil, Diyanet'ten sorumlu olanlar" dedi. Özkök, "Diyanet değil, Diyanet'ten sorumlu olanlar" dedi. Özkök, "Diyanet değil, Diyanet'ten sorumlu olanlar" dedi.

21. yüzyıla giremeyen meslek

Avukatlık global bir meslek haline gelebilir mi?

Uzmanlık alanları her zaman, çünkü reklam yasağına giriyor.

Avukatlık global bir meslek haline gelebilir mi? Avukatlık global bir meslek haline gelebilir mi? Avukatlık global bir meslek haline gelebilir mi? Avukatlık global bir meslek haline gelebilir mi?

19 Şubat 2006, *Hürriyet*

BASINDAN
YANSIMALAR

Özdemir Özok, Türkiye Barolar Birliği'nin toplantılarını açılışında konuştu.

Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok:

Yargıçlara 'efendiler' diyemezsiniz

Özok, Başbakan Erdoğan'ın Danıştay kararını eleştiren sözlerine vurgu yaparak, "Yürümekte olan bir davaya bakan yargıçları itham edemezsiniz" diye konuştu

ANKARA Milliyet

Türkiye genelindeki 74 baronun başkanı, dün Türkiye Barolar Birliği (TBB) merkezinde yeni CMK'dan kaynaklanan "bünye" sorununu çözmek için bir araya geldi. Toplantının açılışında konuşan TBB Başkanı Özdemir Özok, şunları söyledi:

"AB'ye uyum adı altında etiklik milliyetçiliği kayıyan aydın girişimleri, öngör yandaşlarının bombalı saldırıları, varoluşlardaki çoukların eslemlerde kullanılmaları, deniziz bir kişinin labama yönelik saldırularını tekin toplantılarının yobaz gösterilerine dönüştürmesi, 'geleceğini düşünün kabarmam olamaz' gibi bir sloganla atılı yerine siddet pompalayan ve devlet büyüklerinin topluca seyyitlikleri göze risklerini alınıp eden hayal ürünü dizilerin gösterildiği ve daha pek çok benzer olumsuz örneklerin saralanabileceği sorular sarmak haline gelmiş bir toplumsal yapıya yinelenmiş bulunmaktadır."

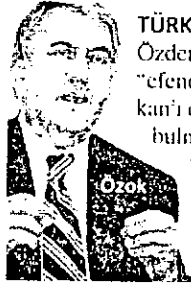
Erklerin çatışması

Özok, üniter bütünlüğü ve laik devlet yapısını ciddi biçimde tehdit eden toplumsal olayları görmezden gelen, yasadışı konulara duyarsız kalan iktidara, kendince kutsal ve öncelikli konuları sürekli gündemde tuttuğunu ilde etti.

Bunun en çarpıcı örneğini türban katarmada görüldüklerini söyleyen Özok, "Kararı uygun bulamazsınız, kesinleşmiş bir karar eleştirebilirsiniz, ama bu durum size yürütmekte olan bir davaya bakan ve anayasal görevine sahip yargıçlara, 'efendiler...' diye başlayıp 'Danıştay değil... Dıyanet çözer' benzeri sözlerle suçlama ve itham etme olanagım asla vermez" dedi.

19 Şubat 2006, Milliyet

Baro, Erdoğan'ın üslubunu eleştirdi

TÜRKİYE Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, Danıştay üyelerine "efendiler" diye hitap eden Başbakan'ı eleştirdi. Özok, "Kararı uygun bulmayabilirsiniz ama yargıçları, 'efendiler...' diye başlayıp 'Danıştay değil... Dıyanet çözer' gibi sözlerle suçlayamazsınız" diye konuştu. >>Sayfa 14'te

19 Şubat 2006, Milliyet

Barodan Başbakan'a:

Efendiler diyemezsin

Özdemir Özok

Türkiye'deki 74 baronun başkanı, dün Türkiye Barolar Birliği (TBB) merkezinde Ankara'da bir araya geldi. Açılışta konuşan TBB Başkanı Özdemir Özok, öğretimine okul dışında da türban tükünayı yasaklayan Danıştay kararına sert tepki gösteren Başbakan Tayyip Erdoğan'ı eleştirdi. Erdoğan'ın Danıştay üyelerine 'efendiler' dönüşüne etmesine kızgın Özok, "Hz. Muhammed karikatürlerini protesto mitingleri yobaz gösterilerine dönüştür, Avrupa Birliği'ne uyum adı altında Türkiye'yi bölmeye yönelik hareketler hız kazandı" dedi.

Kurtlar Vadisi'ni eleştirisi

Kurtlar Vadisi-Trak Almine de değinen Özok, "Akıl yerine şübheli pompalayan bir filmi devlet büyükleri bile topluca seyrediyor" diye konuştu. İktidarın bunları görmezden gelip, kendince kutsal ve öncelikli konuları sürekli gündemde tuttuğunu bildiren Özok şöyle konuştu: Kararı uygun bulamazsınız, kesinleşmiş bir karar eleştirebilirsiniz, ama bu durum size yürütmekte olan bir davaya bakan ve anayasal görevine sahip yargıçlara, 'efendiler...' diye başlayıp 'Danıştay değil... Dıyanet çözer' sözleriyle suçlama ve itham etme olanagım asla vermez.

19 Şubat 2006, Posta

Özok: Yargıçlara 'Efendi' denilmez

ANKARA - Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, Danıştay'ın türban kararıyla ilgili hukukun üstünlüğünü eleştirirken, "Yargıçlara 'efendiler' diye başlayan suçlamada bulunamayız" diye konuştu.

Baro başkanları toplantısına katılan Özok, "Devletin seküler, demokratik, laik hukuk devleti yapısını görmeden gelen iktidarı, kendine kutsal bulunan sarıklı gendemi de tuttuğum" sarımsı İsmail'in en çarpıcı sözünü, Danıştay'ın son turban kararını kuru Başbakan Recep Tayyip Erdoğan sert açıklamaları olduğunu ifade eden Özok, "Anayasal güvenceye sahip yargıçları, efendiler..." ve "Danıştay değil... Diyanet çözer" benzeri sözlerle suçlanamazsınız" dedi. Özok, yapılanların, devletin çatısını oluşturan etketi arasında çatışma anlamı taşıdığını söyledi. (A1)

'Efendi' sözüne Baro tepkisi

TÜRKİYE Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, yargıçlara "efendiler" diye hitap eden Başbakan Tayyip Erdoğan'ı ve AK Parti iktidarını eleştirdi. Özok, Baro Başkanları Toplantıları'nda yaptığı konuşmada, şunları söyledi: "Danıştay kararını uygun bulamayabiliriz, kesilemiş bir kararı eleştirebiliriz ama bir davanın size yurumekte olan bir davaya bakan ve Anayasal güvenceye sahip yargıçlara, 'efendiler...' diye başlayan ve 'Danıştay değil... Diyanet çözer' benzeri sözlerle suçlama ve itham etme olamayacağına asla vermez." ANKARA

19 Şubat 2006, Radikal

19 Şubat 2006, Sabah

Avukatlardan iktidara Danıştay tepkisi

Baro Başkanları, Danıştay'ı: eleştiren iktidar partisini adeta topa tuttu

'Özgürlük lazım'

~ DEVLET Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Mehmet Ali Şahin, "Eğer özgür ortam sağlanırsa, Türkiye'nin ekonomik ve sosyal problemlerinin daha kolay çözüme gideceğine inanıyoruz" dedi. Bakan Şahin, AK Parti'nin 4,5 yaşında olduğunu, bunun yanı sıra 39 aydır da iktidarda bulunduğunu anlattı. "Çok şey başardık" diye konuştu.

HITAP ELESTİTİRİ...

TÜRKİYE Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, iktidarı Danıştay'ın türban kararına ilgili açıklanmaları eleştirdi. "Danıştay kararını eleştirebiliriz ama yargı temsiliyeti yapılmıyorsa, 'Danıştay değil, Diyanet çözer' gibi ithamlarda bulunamazsınız" dedi.

'HUKUK DEVLETİ'

BAROLAR Birliği Başkanı Özok, yaptıklarını, hedefleri çözüm oluşturan eklemler arasında çatışma anlamı taşıdığını kaydederek, "Bu yastanlar, hitaplar hukukun üstünlüğüne gösterildiği 'Hukuk devleti'ni" ifaden hiçbir Avrupa ülkesinde görülmüyor" diye konuştu.

19 Şubat 2006,
Takvim

Baro'dan Erdoğan'a 'efendi' cevabı

Başbakan'ın türbanla ilgili "Efendiler... Danıştay değil, Diyanet çözer" sözlerini 'itham' olarak nitelendiren Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özok...

TÜRKİYE Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, Danıştay'ın türban kararıyla ilgili Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın hitaplarına tepki gösterdi. "Danıştay kararını uygun bulamayabiliriz, kesilemiş bir kararın eleştirebiliriz ama bu durum size yurumekte olan bir davaya bakan ve Anayasal güvenceye sahip yargıçlara, 'efendiler...' diye başlayan ve 'Danıştay değil... Diyanet çözer' benzeri sözlerle suçlama ve itham etme olamayacağına asla vermez" dedi.

Baro Başkanları Toplantıları'nda konuşan Özok, ertki çöküşü ve sarıklı gendemi de tuttuğum" sarımsı İsmail'in en çarpıcı sözünü, Danıştay'ın son turban kararını kuru Başbakan Recep Tayyip Erdoğan sert açıklamaları olduğunu ifade eden Özok, "Anayasal güvenceye sahip yargıçları, efendiler..." ve "Danıştay değil... Diyanet çözer" benzeri sözlerle suçlanamazsınız" dedi. Özok, yapılanların, devletin çatısını oluşturan etketi arasında çatışma anlamı taşıdığını söyledi.

Özok, devletin seküler, demokratik, laik hukuk devleti yapısını görmeden gelen iktidarı, kendine kutsal bulunan sarıklı gendemi de tuttuğum" sarımsı İsmail'in en çarpıcı sözünü, Danıştay'ın son turban kararını kuru Başbakan Recep Tayyip Erdoğan sert açıklamaları olduğunu ifade eden Özok, "Anayasal güvenceye sahip yargıçları, efendiler..." ve "Danıştay değil... Diyanet çözer" benzeri sözlerle suçlanamazsınız" dedi. Özok, yapılanların, devletin çatısını oluşturan etketi arasında çatışma anlamı taşıdığını söyledi.

Özok, yaptıklarını, hedefleri çözüm oluşturan eklemler arasında çatışma anlamı taşıdığını kaydederek, "Bu yastanlar, hitaplar hukukun üstünlüğüne gösterildiği 'Hukuk devleti'ni" ifaden hiçbir Avrupa ülkesinde görülmüyor" diye konuştu.

19 Şubat 2006, Tercüman

A. İNSAN KURBANIMIZI

Danıştay suçlayacak, Başbakan susacak öyle mi?

İstanbul'da bu hafta ne kadar da meraklı bir hafta oldu. Meslektaşlarımızın işlerini bitirip bile, bir o kadar da meraklı bir hafta oldu. Meslektaşlarımızın işlerini bitirip bile, bir o kadar da meraklı bir hafta oldu. Meslektaşlarımızın işlerini bitirip bile, bir o kadar da meraklı bir hafta oldu.

Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, Danıştay kararına uygun bulunmadığı için, yargıya başvurmuş ve Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuş. Danıştay kararına uygun bulunmadığı için, yargıya başvurmuş ve Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuş.

Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, Danıştay kararına uygun bulunmadığı için, yargıya başvurmuş ve Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuş. Danıştay kararına uygun bulunmadığı için, yargıya başvurmuş ve Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuş.

Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, Danıştay kararına uygun bulunmadığı için, yargıya başvurmuş ve Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuş. Danıştay kararına uygun bulunmadığı için, yargıya başvurmuş ve Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuş.

19 Şubat 2006, *Vakit*

Özok'tan saygısızlık

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok; Peygamberimiz'e hakaret eden karikatür-
lere gösterilen tepkileri "yobazların gösterileri" diyerek, çirkin bir saygısızlıkta bulundu

ANKARA
Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, Danıştay kararına uygun bulunmadığı için, yargıya başvurmuş ve Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuş. Danıştay kararına uygun bulunmadığı için, yargıya başvurmuş ve Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuş.

Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, Danıştay kararına uygun bulunmadığı için, yargıya başvurmuş ve Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuş. Danıştay kararına uygun bulunmadığı için, yargıya başvurmuş ve Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuş.

19 Şubat 2006, *Vakit*

Özok:

Kimse

yargıçları

'efen-

diler'

diye baş-

layan ve

'efen-

diler'

diye baş-

layan ve

'efen-

diler'

diye baş-

layan ve

'efen-

diler'

diye baş-

layan ve

'efen-

diler'

diye baş-

layan ve

'efen-

diler'

diye baş-

ANKARA- Hükümetin turban ka-
ranı nedeniyle eleştirilen o dağını-
mca yargıçları, Danıştay'a avukatların
meslek örgütü olan Türkiye Barolar
Birliği'nden (TBB) büyük destek gel-
di. TBB Başkanı Ödemiş Özok, 74
baro başkanının katıldığı Baro Baş-
kanları Toplantısı'nda yaptığı konuş-
mada, Danıştay kararının eleştirilme-
ceğini, ancak kimse'nin yargıçlara,
'efendiler...' diyemeyeceğini ayrıca 'Da-
nıştay değil... Diyanet çözer' benzeri
sözlerle suçlayamayacağını söyledi.
Özok şöyle dedi: "Danıştay kararını
uygun bulmayabilirsiniz, kesinleşmiş
bir karar eleştirilebilirsiniz, ama bu
durum size yürütmekte olan bir dava-
ya bakan ve Anayasal güvenceye sa-
hip yargıçlara, 'efendiler...' diye baş-
layan ve 'Danıştay değil... Diyanet çö-
zer' benzeri sözlerle suçlama ve il-
ham etme olanlarını asla vermez."

Özok, yapıları, devletin işleri-
ni oluşturan erkler arasında çarpışma
anlamı taşıdığını kaydederek, "Bu ye-
sanınlar hükümetin zaman zaman
AB'ye uyum adı altında referans gö-
sterdiği 'hakuk devletiyim' diyen hiçbir
Avrupa ülkesinde asla görülemez"
diye konuştu.

19 Şubat 2006, *Vatan*19 Şubat 2006, *Zaman*

Özok 'efendiler' sözünden alındı

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı Özalp Özok,
Danıştay'ın dışarıda
başörtüsü takan öğretmeni
"kötü örnek" sayan kararına
ilişkin Başbakan Erdoğan'ın
açıklamalarına tepki
göstererek, "yargıçlara
efendiler denilemez" dedi.
Özok, "Danıştay kararını
uygun bulmayabilirsiniz,
ama bu size yürütmekte olan
bir davaya bakan yargıçlara,
'efendiler' diye başlayan
suçlama olanlarını vermez"
diye konuştu. ■ ANKARA

19 Şubat 2006, *Yeni Şafak*

STK'lardan Danıştay'a 'başörtüsü kararını düzelt' çağrısı

Danıştay 2. Dairesi'nin Aytaç Elilo, adlı
öğretmenin okula girer gelmezde tur-
banlı olmasını "başörtüsü" bulan kararına se-
vil toplantı sonuçlamaya STK'ları 19 Şubat'ta
davet etti. Danıştay'da Erkin Sarıoğlu'nun baş-
örtüsüyle girer girmez STK temsilcileri, bir kararın top-
lum ahlakına fitne saçacağını dile getirdi.
STK'lar adına yapılan basın açıklamasında "Ho-
sankuların nasıl ve neye inanacağını, ne kadar ve
ne şekilde güvensizliğini ve millet adına katar-
dibi yargılarına vermesini, kimseyi -bu konuda Da-
nıştay'a güven olarak coşulmuş değildi" denildi.

STK temsilcileri, Danıştay'ın başörtüsü ya-
sıyın sokacağı tasarı çalışmalarına gelen kararın
hükümlerini megaloman bir biçimde önegi okla-
dığına dikkat çekti. Kararın halden adına üretti-
ği okulların İhtilaf Hukuk Genel Sekreteri Ye-
sin Şenel, "Bu yargıçlar hukukçu olarak işlevi-
siz ve hukukçuların güvenini" dedi. Bir yarı-
mca öğretmenle ilgili kararın mecliste İstanbul
İnceleme Kurulu görevinden alınan Prof. Dr.
Ahmet Ağrakca ise başörtüsü yasasının
1981'de benimsenirken bir davaya ortamı altında
Türkiye'deki bazı kamu kurumlarının kuruluşları
tatmininden bahsettiğini savundu. İHH Genel
Başkanı İhtilaf Yılmaz da, tebriklik yapıldı-
ğını söyledi. Özgür-Der Genel Başkanı Hülya
Şenel de, "Peygamberimiz'e hakaret etmek
kullanılmaya ne kadar tepkiliyiz, Danıştay'ın
bu kararına da o kadar tepkiliyiz," diye konuştu.
Özgür-Der'den Rıza Bolayır, "Danıştay'ın
Özok, Başbakan'a tepki göstererek, "Kararın
uygun bulmayabilirsiniz, ama bu size yürü-
tmekte olan bir davaya bakan yargıçları 'efen-
diler' diye başlayan sözlerle suçlama olanlarını
vermez" dedi. ■ **Mükrrem Albayrak, İstanbul**

BASINDAN
YANSIMALAR

1 Nisan 2006 tarihinde Ankara'da toplanan 11 inci baro başkanları toplantısının gündemi CMK uygulamalarından kaynaklanan sorunlardı. Bu toplantıya ilişkin haberler bazı ulusal kanalların yanı sıra Birgün, Cumhuriyet, Evrensel, Radikal ve Vatan gazetelerinde haber olarak yer aldı. Bu toplantının sonuç bildirgesi 5 Nisan 2006 tarihinde birlik merkezinde düzenlenen bir basın toplantısı ile TBB Başkanı Özdemir Özok tarafından kamuoyuna açıklandı. Bu açıklamaya ulusal kanalların yanı sıra 14 gazetede 17 başlık altında yer aldı.

Çağdaş Hukukçular Derneği avukatlar gününü kutladı

DIAN GEREK AKAPPA

ÇAĞDAŞ Hukukçular Derneği, avukatlar için düzenlenen toplantıya katılan avukatların sorunlarını tartıştı. Toplantıda, avukatların sorunlarını tartıştı. Toplantıda, avukatların sorunlarını tartıştı. Toplantıda, avukatların sorunlarını tartıştı.

Ekim mesleğinin hak ettiği itibarı ve etrafında kurulanlar için bir öneme sahip. Kurumun avukatları, kurumun avukatları, kurumun avukatları, kurumun avukatları.

ma hakları dikkatli bir şekilde korunmalıdır. Baro başkanları toplantısında, baro başkanları toplantısında, baro başkanları toplantısında.

06 Nisan 2006, Birgün

Baro avukatları ücret için bir ay süre tanıdı

150 MİLYON YTL İSTEDİLER. Baro başkanları toplantısında, baro başkanları toplantısında, baro başkanları toplantısında. Baro başkanları toplantısında, baro başkanları toplantısında, baro başkanları toplantısında.

Barolardan hükümete bir ay süre

Ankara'da toplanan 77 baro başkanı CMK nedeniyle almaları gereken avukallık ücretlerini almamalarını belirterek, hükümeti 9 Mayıs'a kadar ücretlerin ödenmesi için süre verdi.

Avukatlar, hükümetten, hükümetten, hükümetten, hükümetten, hükümetten, hükümetten, hükümetten, hükümetten.

BASMAN İSİDOĞAN

'Danıştay'da birçok engelle karşılaşıyoruz'

Danıştay'da birçok engelle karşılaşıyoruz. Danıştay'da birçok engelle karşılaşıyoruz. Danıştay'da birçok engelle karşılaşıyoruz.

06 Nisan 2006, Akşam

06 Nisan 2006, Birgün

BASINDAN
YANSIMALAR

Zorunlu müdafai ücretleri üç aydır ödenmiyor

Barolar eylem yapacak

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özgür Özdemir, müdafai tayini konusunda gerekli yasal ve parasal düzenlemelerin 9 Mayıs 2006'ya kadar gerçekleştirilmemesi durumunda CMK kapsamındaki tüm müdafai/vakel görevlendirmelerini durduracaklarını bildirdi.

ANKARA

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özgür Özdemir, müdafai tayini konusunda gerekli yasal ve parasal düzenlemelerin 9 Mayıs 2006'ya kadar gerçekleştirilmemesi durumunda CMK kapsamındaki tüm müdafai/vakel görevlendirmelerini durduracaklarını bildirdi.

Özdemir, 18 Kasım 1992 Tarihli Ceza Muhakemesi Usulü Kanunu'nda tayini konusunda düzenlemelerin yer aldığı, bu hizmetin maddi kaynağının Muhakemesi Kanunu'nun Yürürlüğe Girilmesi Şartı Hakkında Kanun'da gösterildiğini anlattı.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve CMK'nın müdafai görevinin yerine getirilmesinde kabul ettiği "stege başlı müdafai" ve "zorunlu müdafai" sistemleriyle maddi durumu uygun olmayanlara da ücretli devlet tarafından müdafai/vakel görevlendirileceğini hatırlatan Özdemir, yasadışı ve uygulamadan kaynaklanan sorunlar giderilmeden bu sistemin hayata geçirileceğini söyledi. Özdemir, 4 Haziran 2005'te yürürlüğe giren CMK ile görevlendirilen müdafai/vakel sayısının dört kat arttığını ifade ederek, ayrılan kaynağın bu artış karşısında yetersiz kaldığını savundu.

Avukatların, 2005 yılı görevlerine ilişkin ücretlerinin, bu yıl ve bu yıl ödenmiş tutarlarını karşılamadığını iddia eden Özdemir, 17 bin avukatın, Avukatlık Asgari Tariflerinin çok altında belirlenmiş olmasına karşın 3 aydır ücretlerini alamadığını ifade etti.

06 Nisan 2006,
Milli Gazete

Barolardan 'ücret' resti

TÜRKİYE Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özgür Özdemir, Ceza Muhakemesi Kanunu (CMK) uyarınca yapılması gereken ancak 3 aydır ödenmeyen ücretleri alamamaları halinde, avukatların 9 Mayıs'tan itibaren müdafilik hizmeti vermeyeceklerini söyledi. Özdemir, 5 Nisan Avukatlar Günü nedeniyle düzenlediği basın toplantısında, tüm baro başkanlarının aldığı ortak kararı açıkladı. Özdemir, yeni CMK'nın yürürlüğe girmesinin ardından ücretsiz hizmet verilen kişi sayısının 4 kat arttığını, ancak ödenek miktarının değişmediğini kaydetti. Özdemir, "17 bin avukat, 3 aydır ücretlerini alamıyor. Bu yıl yapılacak görevlendirmeler için 150 milyon YTL'ye ihtiyaç var" dedi. ■ ANKARA / İSTANBUL Milliyet

06 Nisan 2006,
Milliyet

Avukatların para isyanı

5 Nisan Avukatlar Günü'nde avukatların ücret isyanı. Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özgür Özdemir, Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca avukatlık hizmeti verdiklerini ancak 3 aydır ücretlerin ödenmediğini açıkladı. Özdemir, ödeme yapılmazsa avukatların 9 Mayıs'tan itibaren hizmet vermeyeceklerini söyledi. Özdemir, avukatların avukat tutmayanlara hizmet verdiğini ücretini devletin ödediğini an Özdemir'e göre 17 bin avukat devletin 150 milyon YTL (150 trilyon TL

Özgür Özdemir

06 Nisan 2006,
Posta

'Para yoksa avukat da yok'

TBB Başkanı Özdemir, gerekli yasal ve parasal düzenlemelerin 9 Mayıs 2006'ya kadar yapılmaması durumunda CMK kapsamındaki tüm müdafai/vakel görevlendirmelerini durduracaklarını açıkladı.

ANKARA - Avukatlık hizmetleri sunan avukatların ücretlerinin ödenmemesi, avukatların 9 Mayıs'tan itibaren hizmet vermeyeceklerini açıkladı. Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özgür Özdemir, Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca avukatlık hizmeti verdiklerini ancak 3 aydır ücretlerin ödenmediğini açıkladı. Özdemir, ödeme yapılmazsa avukatların 9 Mayıs'tan itibaren hizmet vermeyeceklerini söyledi.

Özdemir, avukatların avukat tutmayanlara hizmet verdiğini ücretini devletin ödediğini an Özdemir'e göre 17 bin avukat devletin 150 milyon YTL (150 trilyon TL

ki görevlendirilmesine karşın ödenen ücretler çok düşük seviyede. Özdemir, 4 Haziran 2005'te yürürlüğe giren yeni CMK ile görevlendirilen müdafai/vakel sayısının dört kat arttığını, ancak ödenek miktarının değişmediğini kaydetti. Özdemir, "17 bin avukat, 3 aydır ücretlerini alamıyor. Bu yıl yapılacak görevlendirmeler için 150 milyon YTL'ye ihtiyaç var" dedi. ■ ANKARA

den dolayı ücretlerini alamıyor. Bu yıl yapılacak görevlendirmeler için 150 milyon YTL'ye ihtiyaç var" dedi. ■ ANKARA

06 Nisan 2006,
Radikal

17 BİN AVUKAT KAZAN KALDIRDI

06 Nisan 2006, Star

SANIKTAN sonra mağdura da avukat verilmesi, talebi 4 kat artırların ödeniği 2 ayda bitti. star avukat baroyu batırdı" diye man Baroklar Birliği dün baktiri yayınıad olmasza duruşmaları girmeyiz.

ADALET ALARM VERDİ

Barok Birliği, 60 lara ve 17 bin avukat adına bu bilini yarınlada "Zorunlu avukatlık" yapan avukatların ücretleri 3 aylık idemiyor. 9 Mayıs'a kadar çözüm bulunamazsa duruşmalara girilmeyeceği

UZUN süredir devam eden Adalet Bakanlığı ile Barok Birliği arasında yapılan görüşmelerin sonucunda, zorunlu avukatlık yapan avukatların ücretleri 3 aylık idemiyor. 9 Mayıs'a kadar çözüm bulunamazsa duruşmalara girilmeyeceği...

ADALET ALARM VERDİ
Barok Birliği, 60 lara ve 17 bin avukat adına bu bilini yarınlada "Zorunlu avukatlık" yapan avukatların ücretleri 3 aylık idemiyor. 9 Mayıs'a kadar çözüm bulunamazsa duruşmalara girilmeyeceği...

06 Nisan 2006, Star

Yargı, siyasetin gölgesinde kaldı

TÜRKİYE Barok Birliği Başkanı Özdemir Özak, müdafî üyesi konusunda genel yasal ve parasal düzenlemelerin 9 Mayıs 2006'ya kadar gerçekleştirilmemesi durumunda Ceza Muhakemesi Komisyonu (CMK) kapsamındaki tüm müdafî üyelerin görevlendirilmemesine durumunda baskın, yargının son yarıda büyük ifham altında kaldığını söyledi.

Avukatlar Günü, barokların düzenlenirken en büyük etkinlikleri arasında, Baroklar Birliği Başkanı Özdemir Özak, müdafî üyesi konusunda genel yasal ve parasal düzenlemelerin 9 Mayıs 2006'ya kadar gerçekleştirilmemesi durumunda Ceza Muhakemesi Komisyonu (CMK) kapsamındaki tüm müdafî üyelerin görevlendirilmemesine durumunda baskın, yargının son yarıda büyük ifham altında kaldığını söyledi.

Türkiye Baroklar Birliği Başkanı Özdemir Özak, Avukatlar Günü'nde düzenlenen basın toplantısında, nezdinde dönünde yargının bu denli ifham altında kaldığını söyledi ve ekledi ki, müdafî üyelerin görevlendirilmemesine durumunda baskın, yargının son yarıda büyük ifham altında kaldığını söyledi.

Özak, Van Yürütme Kurulu Başkanı Prof. Yücel Ağrı'nın açılan ceza davasıyla ilgili başlattığı, Şemsi'nin ceza davası ile temyizini tartışmasını, yargının siyasal etkisi veya yargının üzerine siyasal etkisi konusunda varılan netlenin dışı olduğunu belirtti.

Ücretsiz avukat

Özak, 1 Haziran 2005'te yürürlüğe giren CMK ile görevlendirilmemesine durumunda baskın, yargının son yarıda büyük ifham altında kaldığını söyledi.

06 Nisan 2006, Tercüman

'Sort out financial problems in a month or no more legal aid'

Attorneys use celebratory day to voice complaints

Attorneys use celebratory day to voice complaints

06 Nisan 2006, The New Anatolia

Attorneys use celebratory day to voice complaints

Attorneys use celebratory day to voice complaints

'Savcılar özensiz'

28 Türkiye Temsilik Kretschmer, "Türkiye, hâde özgürlüğünde pek bir gelişme kaydetmedi. Savcılar, özün cözümlemeyi (ana aygır. 301) 'o kulha ölmaz, Türkiye'ye AB'den ayrılır" ökrö

ANKARA Milliyet

AB Komisyonu Türkiye Temsilikisi Hans Jörg Kretschmer, katıldığı "AB'ye Katılım Sürecinde Yargı Reformu" adlı konferansta Türkiye'nin hâde özgürlüğü açısından "pek de" bir gelişme kaydedemediğini söyledi.

İnke özgürlüğünü düzenleyen ECK'ın 201. maddesinden pek çok gazetecinin yargılandığını anımsatan Kretschmer, "Hâde savcılarının reformların ruhunu anlayamadığını görüyoruz. AB'nin en önemli amacı, bireylerin hak ve özgürlüklerini güvenceye almaktır" dedi.

'Tedbir alınmadı'

Rektor Prof. Dr. Yücel Ayarın davası, Mehmet Ali Ağca'nın yarıbı talihine ve bazı yüksek yargı organları basıncı altında çözümlenmesi karşısında ortaya çıkması gibi konular nedeniyle, Türk hukuk sisteminin çok ağır eleştirilere maruz kaldığını belirten Kretschmer, şunları söyledi: "Gerçekli tedbirlerin alınmadığını görüyoruz. Türk hukuk sisteminde güven duyulması sağlanmalıdır. İnke özgürlüğü açısından

pek de bir gelişme kaydedilememişti. Yeniden ele alınmalıdır."

Kretschmer, 301. madde nedeniyle yazar Othman Pamuk ve pek çok gazetecinin de yargılandığını anımsatarak, "Savcılarının reformların ruhunu anlayamaması olduğunu ve gerekli özemi göstermeden dava açtıklarını görüyoruz. Hâkin ve savcılarının bu mahkeme bulama sıklığı, Türkiye'yi AB'den ayırmaktadır" dedi.

Eksikliklerin müzakereci sürecinde halledilmesi gerektiğini, yargı alanında daha esnek reformların önüne olduğunu vurgulayan Kretschmer, özellikle skene davalarında suçluların cezalandırılmadığını söyledi. Kretschmer, "Birekleri savcılarının suçlarını, biriktiri mahkeme deketin güvenliği gösteriyor" diye konuştu.

Kretschmer, işi blesen her yargı sürecinin bulunması, sadece hukukun üstünlüğü gibi alanların değil, ekonomik durumun da zarar göreceğini söyledi.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Üzök de, "Karşınıza bittakün öfkeler çıkarılıyor. AB'ye ölmazsa ölmaz ancak değil, ancak ölmaz görüyor ve benimiyoruz" dedi.

07 Nisan 2006,
Milliyet

07 Nisan 2006,
Radikal

Avukatlara iyi haber

ANKARA - Adalet Bakanı Cemil Çiçek, avukatların, Ceza Muhakemesi Kanunu kapsamında girdikleri davalarda ücretlerini alamamalarını, kaynak yetersizliğinden değil, ödemelerin prosedüründen kaynaklandığını söyledi. Çiçek, Maliye Bakanlığının "Ödemeyi yaparız. Ancak bunun bir belgeye dayalı olması lazım" dediğini belirterek Türkiye Barolar Birliği ve Maliye Bakanlığının yetkililerinin konuyu çözeceklerini söyledi. (Radikal)

2006 Nisan ayı başında ÖSYM ile yapılan protokol ile avukatlık sınavı takvimi belli oldu. Buna ilişkin haberler de 8 gazetede haber olarak yer aldı.

2006 Nisan ayı içinde Terörle Mücadele Yasası değişikliği çalışmaları gündeme geldiğinde TBB yazılı bir açıklama yaparak görüşlerini kamuoyuna duyurdu. Bu duyurumuz 7 gazetede haber olarak yer aldı.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANI ÖZOK:

TMY yeniden yazılmalı

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) - TBB Başkanı Özdenir Özok, Terörle Mücadele Yasası Tasarısının yeniden yazılması gerektiğini bildirdi.

Özok, devletin kuruluş ideolojisine ve temel niteliklerine yönelik terör eylemlerini bir bütün olarak kapsayan, terörizm ile diğer suçlar, terörist ile terör amaçlı taşımayan suç işleyen varışlar arasında "kalın bir çizgi oluşturulan" bir yapıya sahip bulunan bir yasaya gereksinim duyulduğunu belirtti. Tasarıda te-

rorizmle mücadelede ulusal yöntem gereksiniminin ve özgürlük-güvenlik dengelerinin güderilemediğini kaydeden Özok, suçların medya yoluyla işlenmesi konusunda özgürlüğe yaklaşımından uzaklaşılmasını ve "propaganda"dan ne anlaşıldığını belirtilemediğini kaydetti. Özok, bugünkü mevzuat ve Yargıtay uygulamalarıyla yasal şartlar oluşturduğunda terör örgütü liderlerine etkin pısmalık hükümlerinden yararlanma imkânı getirebileceğine dikkat çekti.

01 Mayıs 2006,
Cumhuriyet

Özok, 'TMY'de 6. madde yeniden yazılsın'

Ankara/EVRENSEL

Terörle Mücadele Yasası (TMY) Tasarısının 6. maddesiyle ilgili "Abdullah Öcalan yararlanabilir mi" tartışmasına Terörle Mücadele Komisyonu Başkanı Özdenir Özok, Ocak'ın 6'ncı masleğinde etkin pısmalık hükmünden TCK'nın 221'inci maddesi nedeniyle yararlanmasının mümkün olmadığını, ancak Tasarıda olmayan kısımları gidermek için maddeni yeniden yazılması gerektiğini belirtti.

Lisansız olarak yayın yapıları gidermek için maddeni yeniden yazılması gerektiğini belirtti.

Özok, 221'inci maddede Tasarının 6'nci maddesiyle etkin pısmalık hükmünden TCK'nın 221'inci maddesi nedeniyle yararlanmasının mümkün olmadığını, ancak Tasarıda olmayan kısımları gidermek için maddeni yeniden yazılması gerektiğini belirtti.

TCK'nın 125 ve 146'ncı maddeleri uyarınca cezalandırılmaları durumunda etkin pısmalık hükmünden yararlanabilenlere ise 221'inci maddenin etkin pısmalık hükmünden yararlanmalarına açık olduğu gözden geçirilerek tasarıda olmadıkları maddelerle bu ilanı netleştiren kamuoyuna ilişkin kaygıları gidererek şekilde yeniden yazılması önerildi.

01 Mayıs 2006,
Evrensel

büyük tartışmalara neden olan 6'ncı maddede kın girile dedi.

"Tasarının 6'nci maddesinde yapılan yeni düzenleme silahlı eylemleri oluşturan, fakat Yargıtay kararları ile terör örgütü kabul edilen örgütlerin suçlarını önlenmelerini de etkin pısmalık hükmünden yararlanmasını oluşturan silahlı eylemler, TCK'nın 114'üncü maddesinde belirtilen silahlı örgütler kurmanın eylemlerinden dolayı 763'üncü maddeden

'Terörle mücadele, askere polise havale'

Özok, Tasarının yeniden düzenlenmesi için de özellikle terörle mücadeledeki silahlı eylemler ile ilgili gereksinimlerin giderilmesini gerektirdiğini belirtti. Özok, Türkiye'nin terörizmle mücadelede karşılaştığı 1970'li yıllardan bu yana çeşitli beklenenler tarafından benimsenen "terörle mücadelede askere ve polise havale etme" antisistem yöntemlerini, terörle mücadelede sosyal, siyasi, ekonomik, politik ve kültürel bakımla ilgili tümüyle kapsayabildiği görüşünde "ır" dedi.

Özdenir Özok, tasarıyla sorulmuş sorularla ilgili soruların kabul görmesiyle birlikte alındığı belirtilen soruların kapsamında ne de genel ilkelerimizle bu soruların cevaplanabileceğini belirtti. Özok, tasarı ile ilgili soruların kapsamında ne de soruların cevaplanabileceğini belirtti. Özok, tasarı ile ilgili soruların kapsamında ne de soruların cevaplanabileceğini belirtti.

BASINDAN
YANSIMALAR

TMY Tasarısı'ndaki kaygılar giderilsin

TÜRKİYE Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, Terörle Mücadele Yasası (TMY) Tasarısı'nın kamuoyunda oluşan kaygıları giderilecek şekilde yeniden yazılması gerektiğini bildirdi. Özok, yaptığı yazılı açıklamasında, örneğin kurumsal ideolojisi ve temel etik değerlere yönelik terör eylemlerine bir bütün olarak bakılmaması, terörün ile diğer suçları, terörün ile terör amaçlı taşınmayan suç olmayan suçları döşetmesi "Talemler çığı oluşturan" bir yapıya sahip bulunan bir yasaya ihtiyaç olduğunu kaydetti. Özok, tasarı'nın 5. maddesinin son fıkrasında yer alan "etkin peymanlık"la ilgili hükümleri "Yerini tartışılabilirine açık bırakılacağı" belirtti.

"Bu düzenlemenin kamuoyunda oluşan kaygıları giderilecek şekilde yeniden yazılması yoldan yapılmalı" dedi.

Hangi haber propaganda

Tasarı'nın 5. maddesinin ilgili de açıklama bulunan Özok, "Tasarı'nın 5. maddesinde propaganda ile suçun basın-yayın ortamında olduğu ya da internet üzerinden yapılması, hangi haberin propaganda sayılabileceği yönünde bir karar vermedikenden basın-yayın kuruluşu üzerinden keyfi uygulamalara yol açabileceği uyarılarını "Propaganda" ile suçlanmasından dolayı terörle mücadele mevzuatına açıklanabilirine kararlı" dedi.

01 Mayıs 2006, *Tercüman*

Barolar da karşı

ANKARA/VAKİT

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, TMK Tasarısı'nın kamuoyunda oluşan kaygıları giderecek şekilde yeniden yazılması gerektiğini ifade ederek, "5. maddesinin propaganda suçunun basın-yayın organları aracılığıyla işlenmesini düzenleyen hükmü, hangi haberin propaganda sayılabileceğine yönelik bir tanım içermediğinden, basın özgürlüğü açısından keyfi uygulamalara yol açabilecek niteliktedir" dedi.

01 Mayıs 2006, *Vakit*

Türkiye Barolar Birliği:

Kaygılar giderilsin

"YORUMU tartışmalara açık olduğu gözlenebilen tasarınn, kamuoyunda oluşan kaygıları giderilecek şekilde yeniden yazılmasında yarar vardır."

**Toplumun
kaygıları
giderilmeli**

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, Terörle Mücadele Yasa Tasarısının kamuoyunda oluşan kaygıları giderilecek şekilde yeniden yazılması gerektiğini söyledi.

Özdemir Özok, yaptığı yazılı açıklamada, devletin kuruluş ideolojisi ve temel niteliklerine yönelik terör eylemlerini bir bütün olarak kapsayan, terörizm ile diğer suçlar, terörizm ile terörizmi taşımayan suç işleyen vatandaşlar arasında "kalın bir çizir olduğumuz" bir yapıya sahip bulunan bir yasaya ihtiyaç olduğunu kaydetti.

01 Mayıs 2006, Yeni Çağ

Özok: 6'ncı maddeden Öcalan yararlanamaz

Terörle Mücadele Yasa Tasarısının (TMY) 6'ncı maddesiyle ilgili "Abdullah Öcalan yararlanabilir mi"

tartışmasına Türkiye Barolar Birliği de katıldı. Başkan Özdemir Özok, Öcalan'ın 5'inci maddedeki etkin piyasantık hükümünden TCK'nın 221'inci maddesi nedeniyle yararlanmasını mümkün olmadığını, ancak kamuoyunda oluşan kaygıları gidermek için maddenin yeniden yazılması gerektiğini belirtti. Özok, yaptığı yazılı açıklamada, büyük tartışmalara neden olan 6'ncı madde için şöyle dedi: "Tasarının 6'ncı maddesinde yapılan yeni düzenleme silahlı eylemleri olmayan, fakat Yargıtay kararları ile terör örgütü kabul edilen örgütlerin yönetici ve

mensuplarını da etkin piyasantık hükümlerinden yararlanması olanağını sağlamaktadır. TCK'nın 314'üncü maddesinde belirtilen silahlı örgütler kurulanları eylemlerinden dolayı 765 sayılı tebliğ TCK'nın 125 veya 146'ncı maddeleri uyarınca cezalandırılmaları durumunda etkin piyasantık hükümlerinden yararlanılmalarına ise

221'inci maddenin 4'üncü fıkrasının açık hükmü karşısında yasal olanak bulunmamaktadır. Yorum tartışmalarına açık olduğu gözlenebilen ve zorunlu da olmadığına inanıyoruz. Bu düzenlemenin kamuoyunda oluşan kaygıları giderilecek şekilde yeniden yazılmasında yarar vardır." ■ ANKARA (AĞRICA)

01 Mayıs 2006, Yeni Şafak

Lawyers' report lambastes anti-terror bill

GENEL MERKEZ

The New Anatolia and Ankara

The British Bar Association (TBB), a news correspondent of the government-organized anti-terror bill, is preparing to release a report on terrorism in Turkey. Highly critical of the bill.

The TBB will likely release its report, in which it points out weaknesses within the bill and puts forth a list of suggestions for a better agreement to be held in Istanbul, where the association will host its European counterpart, the Council of Bars and Law Societies of Europe (CILEX).

The association initially proposes the idea behind the bill currently being debated by the parliament commission, saying such regulations should be implemented immediately to provide a new and appropriate strategy to combat terrorism. The TBB is not, however, sure that the bill contains an array of threats to individual freedoms and freedoms of the press, a criticism that the media groups have been raising for months.

The TBB report also criticizes the bill for ambiguous and ambiguous wording, which, according to the association, poses a great threat to ordinary citizens and suggest a determination change applied to terrorism. "The bill exceeds the protection of human rights, thereby causing several charges as it is a restriction, hardship, social abuse of children to fall under terrorism crimes, which do not deal with a particular subject in the past."

Touching on the debate over Article 22 of the revised Turkish Penal Code (TCK), which stipulates a sentence or reduced penalties for members and leaders of terrorist groups in certain circumstances, the TBB report says that the bill includes constitutional regulations in the subject (Islamic organizations, along with warnings about possible political consequences.

The bill, which is currently

under the scrutiny of a subcommittee established by ruling party deputies in Parliament's Justice Commission, designates as between armed and unarmed organizations and press sites for the founders of the latter kind of

criminal groups different and lighter penal articles. A negotiation that was announced on Tuesday revolves to the hundreds of the military is claimed to have been decided to benefit the Justice Commission leader of an article in order with great political influence who has recently again made the revised TCK.

Financial resources of terrorist. According to the report, the bill also lacks serious measures to combat terrorism such as the implementation of effective sanctions against international financial networks that support terrorist organizations.

The report says that an amendment to Article 6 of the current Anti-Terror Law meant to prevent financial support for terrorist activities measures that the links between terrorist groups and financial circles. "It cannot specify activities between criminal gangs and terrorist groups either," says the report.

Also referring to the bill for failing to display strong political determination to combat terrorism, the TBB report says that the government should introduce a national strategy encompassing both ordinary people and all state institutions.

Comprehensive state policy needed. "Since past experiences and suggestions from the military and the state on the fight against terrorism, the association suggests the formulation of a strong state policy that aims political influence while not defining the need for a comprehensive strategy to cover legal, economic and social aspects of the problem as well as the military dimension.

The bill is few alternative proposals and important to leave as the Turkish Armed Forces

TBB head Mustafa Özalp (center) with TBB members.

USA, but the state should also use the media and the people as well as business circles in the fight against terrorism." suggests the report. It also adds that foreign police and domestic security strategies should be "taken into account with a common policy."

"It is clear that a state combating terrorism cannot be a champion of human rights at the same time," says the report. It stresses that the state's anti-terror program should balance concerns of security and democracy and not let them fall behind basic standards.

The report also calls for the preparation of a legal procedure system specifically for cases of terrorism that should be prepared

and that the state should also use the media and the people as well as business circles in the fight against terrorism." suggests the report. It also adds that foreign police and domestic security strategies should be "taken into account with a common policy."

Report to be released at meeting bringing Turkish jurists together with European counterparts proposes all-inclusive national strategy to fight terrorism rather than proposed new anti-terror law.

The report also calls for the preparation of a legal procedure system specifically for cases of terrorism that should be prepared

TBB report suggests comprehensive national strategy to combat terrorism rather than proposed new anti-terror law.

Highlighting the numerous international and local terrorism groups in the area, the Justice Commission's Justice Policy (JKK) report notes the U.S. and its allies in Iraq of holding and using the courts in an equally manner as the third against Turkey.

The report also demands that U.S. interests in the Middle East be taken into account in the region, which, according to the association, would be a kind of step that would also keep Turkey back through improving the situation in the region.

Isolated threat groups with rise of political Islam. "Overseeing a detailed program in national terrorism in Turkey, the report says that the country has had a serious political climate that has been used by the international Islamic movement.

While there is a need for a political program, a political program in Turkey is not the same as the political program in the West. The report also says that the political program in Turkey is not the same as the political program in the West. The report also says that the political program in Turkey is not the same as the political program in the West.

Report accuses US of backing PKK. The TBB report also says that the US has been supporting the PKK in the past and should not do so in the future.

22 Haziran 2006, The New Anatolia

Wanted: National anti-terror strategy

Report to be released at meeting bringing Turkish jurists together with European counterparts proposes all-inclusive national strategy to fight terrorism rather than proposed new anti-terror law

Anti-terror bill undermines liberties
Turkish lawyers reiterate their criticism of govt's anti-terror bill today at annual terrorism meeting that also includes press initiatives of all European nations. Report says present anti-terror bill threatens individual freedoms as well as freedom of press, an aspect which press institutions and associations have also continued for months.

Comprehensive state policy needed
TBB report says bill neither deals effectively with rising problem of anti-terror nor shows correct political vision and suggests instead a comprehensive national strategy encompassing both private and legal entities. "Battle against terrorism is too important to be left to military," says report.

US backs PKK
Association spotlights US financial and logistic support to PKK, accuses US and its allies in Iraq of backing and using terrorist group as an easily employable threat to Turkey. Report claims Islamist threat grows and risks against unitary state system when political parties of same ideology assume power by CEM CILBEN on page 10

Freedom of press debate
Debate on anti-terror bill by Justice Commission dominated by talk of Freedom of Press Act. Party objects to covering family-related activities as terror crimes despite opposition from TBB deputies in case AK Party of protecting family is fundamental. Claims that national press should be covered by anti-terror bill. AK Party's National Council handles anti-terror law. See story on page 10

22 Haziran 2006, The New Anatolia

İstanbul Barosu: Karar acele alındı

İSTANBUL Barosu Başkanı Korkmaz, şerhlinin iddalarına göre, "Gütle uygun yapılamaz" şeklinde bir karar vermesi, savınma hakkını kısıtlamış" dedi. Barolar Birliği Başkanı Özkök de, Van'da bir kuk asyaları vasıtasıyla söyledi. **Sayfa 18'de**

İstanbul Barosu Başkanı:

'Acele davranıldı'

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özkök, şerhlinin İstanbul Barosu Başkanı Kazım Korkmaz'ın iddalarına ilişkin 29 yıl 5 ay az hapis cezası çıkarılmasını davasının gündeminde olduğunu belirtti. AB Üyeleri Barolar Birliğini korumak için...

2006'nun ortasından itibaren gündemli davaların İstanbul Barosu Başkanı Kazım Korkmaz'ın iddalarına ilişkin 29 yıl 5 ay az hapis cezası çıkarılmasını davasının gündeminde olduğunu belirtti. AB Üyeleri Barolar Birliğini korumak için...

Şerhlinin kararına iki tarafın avukatları da itiraz etti

Şerhlinin iddalarına göre, "Gütle uygun yapılamaz" şeklinde bir karar vermesi, savınma hakkını kısıtlamış" dedi. Barolar Birliği Başkanı Özkök de, Van'da bir kuk asyaları vasıtasıyla söyledi. **Sayfa 18'de**

İstanbul Barosu Başkanı Korkmaz, şerhlinin iddalarına göre, "Gütle uygun yapılamaz" şeklinde bir karar vermesi, savınma hakkını kısıtlamış" dedi. Barolar Birliği Başkanı Özkök de, Van'da bir kuk asyaları vasıtasıyla söyledi. **Sayfa 18'de**

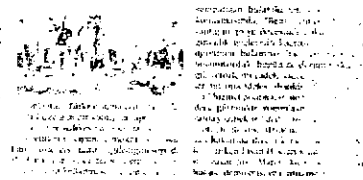
23 Haziran 2006, Zaman

Terörist mi özgürlük savaşçısı mı?

Avrupa Birliği Ülkeleri barolarının üye olduğu CCBE temsilcileri İstanbul'da hukuk, demokrasi ve terörizmi konusuna masaya yatırdı

BEZARAT ALKAN

Avrupa Birliği Ülkeleri barolarının üye olduğu CCBE temsilcileri İstanbul'da hukuk, demokrasi ve terörizmi konusuna masaya yatırdı

24 Haziran 2006, Birgün

23 Haziran 2006,
Milliyet

2020 yılı çok karanlık görünüyor

Türkiye Barolar Birliği'nin "Türkiye ve Terörizm" raporuna göre, Türkiye'nin sorunları yakın gelecekte çığ gibi büyüyerek, ekonomik, toplumsal, siyasal ve kültürel yapıları ciddi biçimde tehdit edecek. Türkiye Barolar Birliği'nin (TBB) proje grubuna hazırladığı "Türkiye ve Terörizm" konulu 634 sayfalık rapora göre, gelir dağılımındaki bozukluk, yoksulluk-cemaatleşme sorunlarını güçlendirerek, siyasal bir sömürü alanı haline getirecek. Raporda, ülkenin yakın geleceğindeki sorunların çığ gibi büyüyerek, ekonomik, toplumsal, siyasal ve

kültürel yapıları ciddi biçimde tehdit edeceğine vurgu yapıldı.

Raporda, Türkiye'de uygulanagelen ulusal kalkınma stratejilerinin, bölgesel gelişme dinamiklerini ihmal ettiğine de dikkat çekiliyor. Raporda, "Türkiye'yi bekleyen olası risklerin öngörülme çalışıldığı projeksiyonlardan elde edilen sonuçlar, önümüzdeki dönemde (2006'ya kadar) mevcut sorunların çığ gibi büyüyerek Türkiye'yi ekonomik, toplumsal, siyasal ve kültürel yapılarını ciddi biçimde tehdit edeceğini göstermektedir." deniyor. **Orhan Ceyhan Ankara**

26 Haziran 2006, Birgün

Yeni Şafak

Bu sözlerin ucu askere kadar gider

Yargıtay Başsavcısı Ok'un, yargıya müdahaleyle ilgili Semihkin'i dikkatli nameliktir. Çirkin konuşmaları, Adalet Bakanlığı'nın büyük çöküşü' sözünü ve Genelkurum'un yasalığı'na ilişkin yorumu

Yargıtay Başsavcısı Mustafa Ok, 10 Temmuz 2006'da İstanbul'da düzenlenen 'Yeni Şafak' gazetesinde 'Bu sözlerin ucu askere kadar gider' başlıklı bir yazıda, Adalet Bakanlığı'nın büyük çöküşü' sözünü ve Genelkurum'un yasalığı'na ilişkin yorumunu yaptı. Ok, yazıda, Adalet Bakanlığı'nın büyük çöküşü' sözünü ve Genelkurum'un yasalığı'na ilişkin yorumunu yaptı. Ok, yazıda, Adalet Bakanlığı'nın büyük çöküşü' sözünü ve Genelkurum'un yasalığı'na ilişkin yorumunu yaptı.

Yargıtay Başsavcısı Ok, Semihkin'in yasalığı'na ilişkin yorumunu yaptı. Ok, yazıda, Adalet Bakanlığı'nın büyük çöküşü' sözünü ve Genelkurum'un yasalığı'na ilişkin yorumunu yaptı.

08 Temmuz 2006, Yeni Şafak

Cumhuriyet

KOLCUĞU YUNUS NADİRİN İBİSPAZAR NADİR MADI 128-129

Yargıtay Başsavcısı Ok, kendisini eleştiren Adalet Bakanı Çiçek'e yanıt verdi

'Tutarsız suçlama'

Yargıtay Başsavcısı Ok'un hükümetle yönelik eleştirilerine karşılık Adalet Bakanı Çiçek'in kendisine yönelik suçlamalarına yanıt veren Ok, "Her boş, yersiz ve tutarsız suçlamalara karşın benim üzerimde emsalsiz değer verildiği gözlendi" dedi. Sözlenen her sözün, her gördüğün suçun ilk kuramına gelmesini için yessiz kuruma dahi her kesim tarafından değerdendir. Kendi gereğini vurgulayan Yargıtay Başsavcısı Ok, "Adaletlik muhatapları Adalet Bakanlığının dışında değil, yargıdır" diye konuştu.

Şahin de eleştirdi

Narlı'nın suçlamalarını eleştiren Dışişleri Bakanı Şahin, Adalet bakanına suçunu suçlamaya ve bu suçlamaya karşılık her kesim tarafından değerdendir. Kendi gereğini vurgulayan Yargıtay Başsavcısı Ok, "Adaletlik muhatapları Adalet Bakanlığının dışında değil, yargıdır" diye konuştu.

Çiçek'e tepki yağdı

Dışişleri Bakanı Şahin, Adalet bakanına suçunu suçlamaya ve bu suçlamaya karşılık her kesim tarafından değerdendir. Kendi gereğini vurgulayan Yargıtay Başsavcısı Ok, "Adaletlik muhatapları Adalet Bakanlığının dışında değil, yargıdır" diye konuştu.

Narlı'nın suçlamalarını eleştiren Dışişleri Bakanı Şahin, Adalet bakanına suçunu suçlamaya ve bu suçlamaya karşılık her kesim tarafından değerdendir. Kendi gereğini vurgulayan Yargıtay Başsavcısı Ok, "Adaletlik muhatapları Adalet Bakanlığının dışında değil, yargıdır" diye konuştu.

09 Temmuz 2006, Cumhuriyet

CEMİL ÇİÇEK'E TEPKİLER

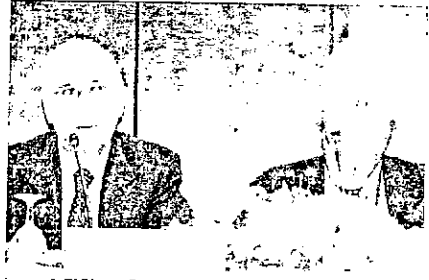
'Bakan'ın yanıtı talihhsizlik'

ANKARA (Cumhuriyet Büro-su) - Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Nuri Ok'un, sözlerine Adalet Bakanı Cemil Çiçek'in "Hükümeti zaman altında bırakıyor" çıkışı tepkilere neden oldu. DSP Genel Başkanı Zeki Sezer, Adalet Bakanından beklenen eleştirilere dayanaklı yanıt vermek yerine yargı bağımsızlığını yaşama geçirilmesi için çaba göstermek olduğunu söyledi. Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özlemir Özak, Ok'un benzer değerlendirmeleri göreve geldiği ilk günden beri yaptığını anımsatarak, "Söylemleri yerindedir, ancak zaman eylem dönemi" dedi. DSP Genel Başkanı Sezer, Başsavcı Ok'un değerlendirmelerinin tanınmasını haklı olduğunu belirterek "Ok'un bu değerlendirmeleri görev ve sorumluluğunun gereği olarak yaptığını düşünüyoruz. Danıştay'a yapılan saldırıdan sonra hükümeti yetkilileri tarafından yapılan açıklamalar ortadadır. 'Hükümet yargı gibi çalışır' sözü hükümet yetkililerinin açıklamalarının verdiği, kamuoyuna da yaygın olarak paylaşılan bir kanıdır" dedi.

'Suçluluk telaşı içinde'

Çiçek'in Ok'a yanıt vermesini "talihhsizlik" olarak nitelendiren Sezer, "Hükümet suçluluk telaşı içinde. Adalet Bakanından beklenen, eleştirilere dayanaklı yanıtlar vermek değil, huylardan ders alınmak, hükümeti bu yönde uyarmak ve yargı bağımsızlığını yaşama peçirilmesi için çaba göstermektir" değerlendirmesini yaptı. TBB Başkanı Özak, Yargıtay Başsavcısı'nın göreve geldiği günden beri görevini gereği olarak değerlendirmeler yapmasına işaret ederek "Siyasal açıklama olduğunu kabul etmiyorum" dedi. Özak, Başsavcı Ok'a açıklamalarının tamamına katıldığını belirterek, şunları söyledi: "Aneak Türkiye'de iktidardan çıkıp siyasallaştırmaya çalıştığını söyleyemeyenler, artık söylem dönemi bitti, eylem dönemi. Hukuk ve meşru zeminde huyları nasıl mücadele edileceğinin yöntemi aranmalı."

09 Temmuz 2006,
Cumhuriyet

Nuri Ok, TBB tarafından düzenlenen çalışmada Bakan Çiçek'e bir tepki mesajı verdi (A. A.)

Nuri Ok, kendisini eleştiren Bakan Çiçek'e yanıt verdi: Eleştirisi namus borcumuz

■ Karşılıklı eleştiriler
Nuri Ok, karışık memurların her birinin önünde olduğu ve her birinin de kendi görevini yerine getirmesi için çaba göstermesi gerektiğini söyledi. Ok, bu eleştirilerin sadece yargıya yönelik olmadığını, aynı zamanda yargıya yönelik olduğunu da söyledi. Ok, bu eleştirilerin sadece yargıya yönelik olmadığını, aynı zamanda yargıya yönelik olduğunu da söyledi. Ok, bu eleştirilerin sadece yargıya yönelik olmadığını, aynı zamanda yargıya yönelik olduğunu da söyledi.

Ok, bu eleştirilerin sadece yargıya yönelik olmadığını, aynı zamanda yargıya yönelik olduğunu da söyledi. Ok, bu eleştirilerin sadece yargıya yönelik olmadığını, aynı zamanda yargıya yönelik olduğunu da söyledi. Ok, bu eleştirilerin sadece yargıya yönelik olmadığını, aynı zamanda yargıya yönelik olduğunu da söyledi.

Ok, bu eleştirilerin sadece yargıya yönelik olmadığını, aynı zamanda yargıya yönelik olduğunu da söyledi. Ok, bu eleştirilerin sadece yargıya yönelik olmadığını, aynı zamanda yargıya yönelik olduğunu da söyledi. Ok, bu eleştirilerin sadece yargıya yönelik olmadığını, aynı zamanda yargıya yönelik olduğunu da söyledi.

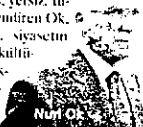
Ok, bu eleştirilerin sadece yargıya yönelik olmadığını, aynı zamanda yargıya yönelik olduğunu da söyledi. Ok, bu eleştirilerin sadece yargıya yönelik olmadığını, aynı zamanda yargıya yönelik olduğunu da söyledi. Ok, bu eleştirilerin sadece yargıya yönelik olmadığını, aynı zamanda yargıya yönelik olduğunu da söyledi.

09 Temmuz 2006,
Cumhuriyet

Ok: Çiçek'in sözleri boş, yersiz, tutarsız

ANKARA Milliyet
Yargıtay Başsavcısı Nuri Ok, Şemdinli, Rektör Prof. Yücel Askan açıklamalarıyla, Danıştay soruşturmasında hükümetin yargı gibi çalıştığına yönelik sözlerini ağır şekilde eleştiren Adalet Bakanı Cemil Çiçek'e sert yanıt verdi. Eleştirileri, "İçer boş, yersiz, tutarsız" olarak nitelendiren Ok, verdiği örneklerin, siyasetin yargıya müdahale kültürünün ne kadar kökleştirdiğini gösterdiğini ifade etti.

Türkiye Barolar Birliği'nin (TBB) düzenlediği "Bir Adli Organ Olarak Savcılık" konulu sempozyumunda önceki gün yaptığı konuşmada, "Yargı siyasallaştırdığı, kamuoyunu cerezesi altına çıkığı ve gündemde kalmak için siyasi yorum yapıyor" şeklinde yorumlandı. Ok da sempozyumun ikinci gününde Çiçek'in bu sözlerin yanıtını

Nuri Ok

Renkler siyah ve gri
Ok, suçluluğun sistematik olduğunu yerine gelip getirmeyeceğini saptamak için, son zamanları olayına bakılması gerektiğine işaret etti.

09 Temmuz 2006,
Milliyet

Bassavcı Ok, polemiği sürdürdü

Yargıtay Cumhuriyet Bassavcısı Nuri Ok İsol'dağ, Türkiye Barolar Birliği tarafından düzenlenen sempozyumun ikinci gününde eski Yargıtay Bassavcısı Sabih Kanadoğlu ile yan yana oturdu. Ok, Adalet Bakanı Cicek'le girdiği polemiği sürdürdü. Sadece siyaset kurumunda değil, yargıda da zihniyet değişimine ihtiyaç olduğunu ifade eden Ok, zihniyet değişiminin önce siyasette olması gerektiğini söyledi. Türkiye'de bazı olayların yargıya müdahale kültürünün ne kadar kökleştini göstermesi bakımından

dikkat çekici olduğunu belirten Ok, "İçerik boş, yersiz ve tutarsız suçlamalara, itihama tarafların kimsenin itibar etmediği, değeri vermediği görülmüştür." dedi. Eski Yargıtay Bassavcısı Sabih Kanadoğlu ise diğer bakanlıklarda olduğu gibi Adalet Bakanlığında da kadrolaşma olduğunu öne sürdü. "Adalet Bakanlığında kadrolaşmanın akselliği yer cumhuriyet savcılığı ve hakimliklerdir." diyen Kanadoğlu, bu kadrolaşmanın önlenmemesi durumunda siyasallaşmanın önlenemeyeceğini ifade etti.

09 Temmuz 2006, Zaman

Cumhuriyet

YUNUS NADI İZMİR - NADİR NADİ İZMİR

10 TEMMUZ 2006 (PAZARTESİ)

TBB Başkanı Özok, 'Cumhuriyetin altı oyuluyor' diyerek savcılarını göreve çağırdı

Yargı siyasi kışkaçta

Savcılara Cumhuriyet yitirdi, savcılar empedilemek için yerli dışarıya gosternek iddianında. Cumhuriyetin yargıda bir Ok, "Savcılarımızın bazıları yargıya siyasi düşüncelerle girmişlerdir. Adalet Bakanlığı'nı, ancak, bugün benzer bir çöküşün bir yarıncıdan başka bir çöküş" dedi.

Adalet Bakanı Cicek, yargı savcılarının haklarını koruyup kolladığını iddia etti. Ok, "Bununla birlikte, bazı savcılarımızın siyasi düşüncelerle girmişlerdir. Adalet Bakanlığında, ancak, bugün benzer bir çöküşün bir yarıncıdan başka bir çöküş" dedi.

Ok, yargıya müdahale kültürünü...

YUNUS NADI İZMİR - NADİR NADİ İZMİR. Türkiye Barolar Birliği'nin düzenlediği sempozyumun ikinci gününde, eski Yargıtay Bassavcısı Sabih Kanadoğlu ile yan yana oturdu. Ok, Adalet Bakanı Cicek'le girdiği polemiği sürdürdü. Sadece siyaset kurumunda değil, yargıda da zihniyet değişimine ihtiyaç olduğunu ifade eden Ok, zihniyet değişiminin önce siyasette olması gerektiğini söyledi. Türkiye'de bazı olayların yargıya müdahale kültürünün ne kadar kökleştini göstermesi bakımından

dikkat çekici olduğunu belirten Ok, "İçerik boş, yersiz ve tutarsız suçlamalara, itihama tarafların kimsenin itibar etmediği, değeri vermediği görülmüştür." dedi. Eski Yargıtay Bassavcısı Sabih Kanadoğlu ise diğer bakanlıklarda olduğu gibi Adalet Bakanlığında da kadrolaşma olduğunu öne sürdü. "Adalet Bakanlığında kadrolaşmanın akselliği yer cumhuriyet savcılığı ve hakimliklerdir." diyen Kanadoğlu, bu kadrolaşmanın önlenmemesi durumunda siyasallaşmanın önlenemeyeceğini ifade etti.

Bununla birlikte, bazı savcılarımızın haklarını koruyup kolladığını iddia etti. Ok, "Bununla birlikte, bazı savcılarımızın siyasi düşüncelerle girmişlerdir. Adalet Bakanlığında, ancak, bugün benzer bir çöküşün bir yarıncıdan başka bir çöküş" dedi.

10 Temmuz 2006, Cumhuriyet

Yargı siyasi kışkaçta

■ *Baştarafı 1. Sayfada*

Türkiye'deki bütün yargıçlar için amında teftiş, soruşturma başlatma olanağı var. Böylece Demoklesin kılıcı gibi üzerinde tehdit olan bir yargıçtan, bir savcıdan hiç kimse kahramanlık, bir Don Kışotluk bekleyemez. O nedenle yasal dü-

zenenelerle, anayasal düzenlemelerle savcılık kurumunun elini güçlendirmek zorundayız."

Oturuma, Onursal Yargıtay Cumhuriyet Bassavcısı Sabih Kanadoğlu, Yargıtay Cumhuriyet Bassavcısı Nuri Ok, çeşitli illerin baro başkanları, yargı mensupları ile yerli ve yabancı akademisyenler katıldı.

10 Temmuz 2006, Cumhuriyet

Yolsuzluğa karşı Avrupa Savcılık Ofisi kurulacak

Baro da
hükümete
bindirdi

TÜRKİYE Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, Cumhuriyet savcılarının, cumhuriyetin değerlerini korumak, ona yönelik her türlü saldırıyı engellemek için gerekli duyarlılığı göstermek durumunda olduklarını ifade etti. Özok, şöyle konuştu: "Savcılarımız görevini yaparken kuşkusuz Adalet Bakanlığının, siyasal iktidarın uzaktan yakından etkisi altında kalmaması lazımdır. Üzülerek söylüyorum ki bugün bu söylediklerimden çok uzakta bir yönetim anlayışı var."

10 Temmuz 2006,
Yeni Çağ

AB Komisyonu Yolsuzlukla Mücadele Ofisi Başkanı Dr. Lothar Kuhl, yolsuzluğun Türkiye gibi birçok Avrupa ülkesi için de sorun olduğunu söyleyerek, "Bes on yıl içinde Avrupa Savcılar Ofisi'nin kurulması zorunlu hale gelecek" dedi.

Türkiye'nin önceden yaşadığı yolsuzluklarla ilgili yeterli kadar bilgi sahibi olmadığını dile getiren Dr. Lothar Kuhl, bu problemlerle birçok üye ülkenin de karşı karşıya olduğunu belirtti. Ülkelere yaşanan yolsuzlukların, Bulgaristan ve Romanya gibi müzakere sürecinde olan aday ülkelerle birlikte önemli bir engel oluşturduğunu söyledi. Yolsuzlukların önüne geçilmesi için bu alandaki denetim sistemlerinin geliştirilmesi ve bu konuda Avrupa ülkeleri ile güçlü ve yaygın bir iletişim ağı kurulması gerektiğini belirtti. Yolsuzlukla mücadelede de asıl önemli olanın kuvvetli bir işbirliği ve bağlantı olduğunu vurgulayan Kuhl, yolsuzlukla mücadele için de AB için en önemli konuların başında geldiğini de dile getirdi.

Türkiye Barolar Birliği ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın ortaklaşa düzenlediği ortak toplantıya ise Kuhl, "Bes on yıl içinde Avrupa Savcılar Ofisi'nin kurulması zorunlu hale gelecek. Ancak, iki Avrupa ülkesinin AB Anayasası'nı reddetmesi olması bizi biraz gücendiriyor" dedi. ■ **Oya ARMUTCU-Hande ÖZTÜRK/ANKARA**

10 Temmuz 2006, *Hürriyet*

SAVCILIK KURUMU YASALARLA GÜÇLENMELİ

'BİR Adli Örgün Olarak Savcılık sermayesinin son gününde bismillah Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, yargının başmucavirine ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Cumhuriyet savcılarının, ismini ahkâkların cumhuriyetin değerlerini korumak ve ona yönelik tüm saldırıları engellemek için hassas olmaları gerektiğini belirten Özok, şöyle konuştu: "Savcılarımızın bunları yaparken kuşkusuz Adalet Bakanlığının, siyasal iktidarın uzaktan yakından etkisi altında kalmaması lazımdır. Ama maalesef üzülerek söylüyorum ki bugün bu söylediklerimden çok uzakta bir yönetim anlayışı var, anlamada, yer deyişiminde, denetimde, bugün hepimiz biliyoruz ki Adalet Bakanının her an Türkiye'deki bütün yargıçları için amirlik selahiyetini başlatma olanağı var. Böylece Demokles'in kılıcı gibi üzerinde tehlike olan bir yargıçtan bir savcıdan hiç kimse kabarmazlık bir Don Kişotluk bekleyemez. O nedenle yasal düzenlemelerle, anayasal düzenlemelerle savcılık kurumunun etkinliğini güçlendirmek zorundayız."

Özok

10 Temmuz 2006, *Star*

Ödenek yetersizliği nedeni ile CMK ödemeleri durma noktasına gelirken Temmuz ayı içerisinde CMK görevlendirmelerinin durdurulması gündeme geldi. Bu konudaki gelişmeleri görüşmek üzere 22 Temmuz 2006 tarihinde 12. Baro Başkanları toplantısı gerçekleştirildi. Bu toplantı bazı ulusal TV kanallarının yanı sıra 7 gazetede haber olarak yer aldı. 24 Temmuz günün açıklanan Baro Başkanları Toplantısı sonuç bildirisi ise 25 Temmuz tarihli 6 gazetede 7 ayrı başlık altında haber olarak yer aldı.

Baro Başkanları toplantısında alınan karar uyarınca CMK görevlendirmesini durdurma kararı aldığı gerekçesi ile Ağustos ayı başında Ankara Barosu hakkında soruşturma açılınca TV kanallarında ve 14 gazetede çıkan haberler kamuoyunun dikkatlerinin yeniden CMK uygulamalarından kaynaklanan sıkıntılara yönelmesine neden oldu. Bunun üzerine Başbakan Erdoğan, TBB ve barolardan gelen randevu taleplerini kabul etmek zorunda kaldı. 10 Ağustos'ta İstanbul'da gerçekleşen bu görüşme, bütün TV kanallarının yanı sıra ulusal gazetele- rin tamamında haber olarak yer aldı.

Başbakan bu görüşmede barolardan gelen istemleri dik- kate alacakları sözünü vermesine rağmen CMK'dan kaynak- lanan sorunlar çözülmediği gibi siyasi iktidar avukatlık sına- vının kaldırılmasını gündeme getirdi.

Bu tartışmalar sürerken 2006-2007 Adli Yıl açılışı yapıldı. TBB Başkanı Özok'un burada yaptığı konuşma ulusal kanal- ların haber bültenlerinde yer almasının yanı sıra 10 gazetede 13 haber başlığı altında değerlendirildi.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok: *Mevzuatın balansı bozuk*

ANKARA (Cumhuriyet Binası)- Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok da, siyasal iktidarların geçmişten bugüne değin güçlü bir yarıgı erkini oluşturması için gerekli siyasal kararlılığı göstermediklerini söyledi. Özok, bir yandan siyasal iktidarın kendi politikaları ve tercihleri, bir yandan da AB'nin istek ve dayatmaları sonucu yasaların özen gösterilmeden çıkarıldığı, torba yasa yöntemiyle bir yasaya sayısız yasanın maddeleri değiştirilerek Türk hukuk mevzuatının "balansının" bozulduğunu kaydetti.

AKP iktidarının uygulamalarını eleştiren Özok şunları söyledi: "Mevcut iktidarın oluşturmaya çalıştığı siyasal, sosyal ve toplumsal yapının etkisiyle, dini inanışımı kimi sınırlar ve davranışlarla dışarıya vurup kendisinin farklı olduğunu çetresine gösterme gereksinimi duyanların sayısı son

günlerde giderek artmaktadır. Din ve vicdan özgürlüğünü zorlayan ve giderek kendisi gibi olmayanları reddetme noktasına varan bu anlayış, son derece tehlikeli gelişmelere neden olacak niteliktedir. Bu bağlamda kıyı bölgelerimizde yaşanan olaylar, sosyal yaşamı, dini yaklaşımla kurgulama biçimi, ülke geleceği için çok endişe vericidir. Temel hedef, kanun devleti değil hukuk devleti olmalıdır. Ama bu konuda, son dönemde hortumcu, soyguncu, vurguncu sözlerini çağırarak Türk bankacılık sektörüyle ilgili yaşanan kimi kanunsuzluk değil, hukuksuzlukları kimse dile geti-

renmiyor. BDDK ve TMSF Nazi Almanyası'nda mevcut olmayan yetkileri hukukilik anlamında değil, kamusal anlamında acemice/za kullanmaktadır. Fona alınan 22 bankanın tamamı, Türk bankacılık sektörünün iyileştirilmesi için değil, IMF'nin talimatıyla finansa alınmıştır. İşin başka ilgincesi yanı, Türk bankacılık ve finans sektörünün omurgasını oluşturan bu kişiler için ilerletilen iddia ve isnatların kamu bankaları için yıllardır dile kendirildiği ve buna neden olanlar hakkında hiçbir işlem yapılamamış olduğu tespit ve değerlendirilmiştir.

Bu antidemokratik yasaları, Yunan sermayesinin ortak olduğu banka başta olmak üzere, teker teker yabancı sermayenin egemenliğine giren bankalara da uygulayabilecek miyiz? Buna asla olanak yok, çünkü hiçbir AB ülkesinde bankalar yasası yok."

07 Eylül 2006, Cumhuriyet

Lince 'Elinize sağlık' mı diyecek

TÜRKİYE Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, İstanbul Emniyet Müdürü Celalatin Cerafi'nin, lince girişiminde bulunan vatandaşlara "iyi oldu" demesinin ardından, camide yaşanan lince olayı ile ilgili "Sayın müdür şimdiki bunu nasıl anlatacak, elinize sağlık mı diyecek" diye sordu. Özok, adil ve açılış konuşmasının da özeti şunları söyledi:

“ Bir yandan siyasal iktidarın kendi politikaları ve tercihleri bir yandan da AB'nin istek ve dayatmaları sonucu çıkarılan yasalara

Türk hukuk mevzuatının balansı bozuldu.

“ Din ve vicdan özgürlüğünü zorlayan ve kendisi gibi olmayanları reddetme noktasına varan anlayış tehlikeli gelişmelere neden olacak niteliktedir. Kıyılarımızda yaşanan olaylar, sosyal yaşamı, dini yaklaşımla kurgulama biçimi endişe vericidir.

“ Dünayay'a saldırıya çağırışın, lince ve hukuk devleti olma ile bunun doğal sonucu olan demokratikleşme çabalarına ve 1923'ten beri elde edilen kazanımlara da karşın sıklıkla,

07 Eylül 2006, Hürriyet

Fotoğraf: Cengiz UYSAL

Özok: Hukukun balans ayarı bozuldu

BAROLAR Birliği Başkanı Özdemir Özok, adli yıl açılışında sert mesajlar verdi. "Bir yandan iktidarın kendi politikaları ve tercihleri bir yandan da AB'nin istek ve dayatmaları sonucu çıkan yasalarla Türk hukuk mevzuatının balansı bozuldu" diyen Özok, Lübnan'a asker gönderme tezkeresine değinerek "Değil bir alay, Türk ordusu-

nun tamamını Lübnan'a sevk etmek dahi dış ilişkilerin istenen noktaya geleceğine inanmamaktayım" dedi.

Bu arada tezkereye karşı görüşleriyle bilinen Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer toplantı boyunca, protokolde bulunanlar dahil hiç kimsenin konuşmadığı görüldü. Sezer'in yüzünün asık olması dikkat çekti.

07 Eylül 2006, *Sabah*

BAROLAR ARTIK KADINLARDAN SORULUR

Avukatlık mesleğinde kadın avukat sayısı toplamın üçte birine ulaştı. Sadece Siirt'te görevli 27 avukatın 23'ü kadın

ÜLKEMİZDE çalışma alanının her bölümünde eğilimin göstermeye başladığını kadınlar, avukatlık mesleğinde de erkeklerde yarışıyor. Kadın avukat sayısı toplamın üçte birine ulaştı. Türkiye Barolar Birliği'nin kayıtlarına göre kadınların avukatlık mesleğine ilgileri her geçen gün artıyor. Halen görev yapan 55 bin 176 avukatın 17 bin 600'ü kadın. Oysa daha dört yıl önce 46 bin avukatın sadece 13 bini kadındı. Yani son dört yılda mesleğe katılan 9 bin avukatın 4 bin 600'ü kadın.

ÖZELLİKLE büyük şehirlerde kadın avukatların sayısının çok olduğu görülürken Siirt'te ilginç bir rakam ortaya çıktı. Şehirde görev yapan 27 avukatın tam 23'ü kadın. Erkek avukat sayısı ise sadece 4. Kadın avukatların en az olduğu iller ise 3 avukatla Hakkâri, 5 avukat ile Şırnak ve Ağrı. İstanbul, 20 bin 298 avukatla birinci sırada yer alıyor. Ankara 8 bin 43 avukatla ikinci, İzmir ise 5 bin 53 avukatla üçüncü sırada. Sıratlamada Siirt 27 avukatla sonuncu oldu. ■ NEVİN BİLGİN

07 Eylül 2006, *Star*

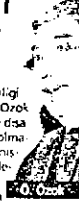
Yargıdan laiklik vurgusu

Acılı Yıl açılışında konuşan Yargıtay Başkanı Arslan, devlet düzeninin kısmen de olsa din kurallarına dayandırılmayacağını belirterek, devletin birlik ve bütünlüğünü de kimsenin bozmayacağını söyledi

Devletin zirvesi açılışta bulundu. Yeni Adalet Yürüyüşü Özgürlük Yürüyüşü Çarşamba'da Akınlar Meclisi Sarayı, TBMM Başkanlık Binası Aray, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, CHP Genel Başkanı Deniz Baykal, DTP Lideri Mehmet Ağar, Anayasa Partisi Genel Başkanı Erkan İsmailoğlu, yargı başkanı ve Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok ve pek sayıda devlet kadrolu

Özok'tan Cerrah tepkisi

TÜRKİYE Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok dini inancını simgelerle dışa vurmasını kendisi gibi olma yanları reddeden davasının tehlikeli gelişmelerine neden olacağı uyarısında bulundu. Özok'un konuşmasının satırbaşları şöyle:

■ **YOBAZ DİNDİLİK:** Bir ulusun çağdaşlığı yonelek kararı yurduyunu, etnik mikro milletçiliği, Anadolu imanının doğasına aykırı yobaz dinciliğin ve toplumu A'yalaştırma çabalarının engelleyebileceğine inanmamaktayız.

■ **İKTİDARA:** Toplum yasa yönünde bir yasayla saygıyı şaham, maddeleri değiştirilerek, Türk hukuk mevzuatının hâlini bozuldu.

■ **CERRAHA TEPKİ:** Şiddete dayırmadan demokratik haklarını kullanan göstericilere karşı yurdüzen linç girişmelerine son olaylarda olduğu gibi büyük bir kentimizin emniyet müdürlüğün, daha sonra İstanbul'da bir camide meydana gelen olayla da ortaya çıkan sorumsuz ve özensiz yaklaşımların yanı sıra anlayışların da değişmesi gerektiğini şu bir biçimde aşka ortaya koymaktadır. Bu uygulamalar, kamuoyunda hukuk, hak ve adalet konularında ciddi travmalar yaratmaktadır.

■ **GÜLDEN AYDIN OLAYE:** Kıyı bölgelerimizde yaşanan olaylar, sosyal yaşamı, dini yaklaşımla kurulumla bıkını, öke geleceği için çok endişe vericidir.

■ **ZAPSU TEPKİSİ:** "Nur örgütü" memnulu olduğu ileri sürülen bir kişinin, kaleme aldığı ve "İslam ve yeriatı" referans gösteren "Büyük İslam Tarihi" adlı kitabın Başbakanlık danışmanına yüksek yargı mensuplarına dağıtılmasına çekişmeli teklifi gösterilmemiştir.

■ **BDDK YETKİLERİ:** BDDK ve TMSF Nazi Alimiyası'nda mevcut olmaları yetkileri hükümetin anlamında değil, kanunilik anlamında ancak kullanılmaktadır.

Yemin ERASLAN / ANKARA

YARGITAY Başkanı Özdemir Özok, başlığı "Sıkıyık sıkıyık", "Laik devlet düzeni" olan bir söyleşide, "Laik devlet düzeni"nin kısmen de olsa din kurallarına dayandırılmayacağını belirterek, devletin birlik ve bütünlüğünü de kimsenin bozmayacağını söyledi.

07 Eylül 2006, Ankara'da düzenlenen "Acılı Yıl" Tercüman Konferansı'nda konuşan Özok, "Devlet düzeni"nin kısmen de olsa din kurallarına dayandırılmayacağını belirterek, devletin birlik ve bütünlüğünü de kimsenin bozmayacağını söyledi.

Yargıtay Başkanı Özok, "Devlet düzeni"nin kısmen de olsa din kurallarına dayandırılmayacağını belirterek, devletin birlik ve bütünlüğünü de kimsenin bozmayacağını söyledi.

07 Eylül 2006,
Tercüman

07 Eylül 2006,
Vatan

3 Avukatlık sınavı

Barolar Birliği sınavda ısrarlı

TBB Başkanı Özdemir Özok, avukatlık sınavını kaldıran hükümete sert tepki gösterdi. Özok, TBB ve bağlı barolar olarak sınavın kaldırılmasının "avukatlık mesleğine yönelik ağır bir saldırı" olduğu görüşünde olduklarını söyledi.

05 Aralık 2006,
Evrensel

Barolar Birliği sınavda ısrarlı

05 Aralık 2006,
Evrensel

Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, Avukatlık Sınavının kaldırılmasına karşı olduklarını bir kez daha yineledi. TBB Yönetim Kurulu ve 71 baro başkanının katılımıyla 2-3 Aralık'ta Kızılcakhamama'da gerçekleştirilen toplantıda alınan kararlar dün bir basın toplantısıyla kamuoyuna duyuruldu. Toplantıda konuşan TBB Başkanı Özdemir Özok, diğer avukatlar ve öğrencilerin girişimleri sonucu iptal edilen "Avukatlık Sınavı"nı savundu. Özok, Avukatlık Sınavının "vatandaşların ehil olmayan

meslek sahiplerinden korumama yanında aynı zamanda öğrenim düzeyini de belirle-
meyen hukukî işlemlerinden korumak için gerekli olduğunu ileri sürdü.

CAM'da yapılan istişari değişiklikten de eleştiren Özok, TBB'nin eşsiz esir-İmar istediğini söyledi. Özok'ün sarf üzenine, Avukat Beric Aşçı da değişikliği savunma-
dığını söyledi. Adalet Bakanı Başbakan'daki Abbas Bigüç'le, müzakereliği basın toplantı-
sında, Kızılcakhamama'da nitelik sorularına il-
tin açıklama yaptı. (Ankara;EVRENSEL)

Karikatürlerle insan hakları

TÜRKİYE Barolar Birliği ve Karikatür Vakfınca düzenlenen "Karikatürlerde İnsan Hakları" konulu sergi, Karikatür Vakfı Galerisi'nde sanatseverlerle buluşacak. Karika-
tür Vakfından yapılan açıklamaya göre, 9 Aralıkta açılacak sergide, Turhan Selçuk, Tan Oral, Eray Özbek, Nezih Danyal, Atilla Ozer, Kamil Masaracı, İzel Rozental, Er-
can Akyol, Piyale Madra, Semih Poroy ve Muhammet Şengöz'ün çalışmaları yer al-
cak. Sergi 22 Aralık'a kadar açık kalacak .

05 Aralık 2006,
Hürriyet

BASINDAN
YANSIMALAR

'Hukuk devleti tahrip ediliyor'

TÜRKİYE Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, avukatlık sınavının kaldırılmasına, "sadece avukatlık mesleğine yönelik ağır bir saldırı değil, aynı zamanda vatandaşların hak ve yararlarının tehlikeye alınmasına yönelik talihsız ve öngörüsüz bir adım" olduğunu söyledi.

Demokratik pek çok ülkede avukatların ve baroların görev ve etki alanlarının sınırların genişletildiğini belirten Özok, "TBMM'de görüşülen yasa tasarıları, sadece avukatlık mesleğine ve barolara yönelik siyasi amaçlı bir tasarıya eylemi değil, daha çok hukuku ve hukukun üstünlüğü fikrini, hukuk devletini tahrip etmeye yönelik kabul edilemez bir olumsuz gelişmedir."

05 Aralık 2006,
Tercüman

55 bin YTL'yi Baro Başkanı ödeyecek

Avukatlık sınavının kaldırılmasına Türkiye Barolar Birliği Başkanı (TBB) Özdemir Özok karşı çıkıyor. TBB ile OSYM arasında imzalanmış protokol gereğince avukatlık sınavının kaldırılması halinde avukat adaylarından toplanan 55 bin YTL'lik sınav ücretini Barolar Birliği ödeyecek. Barolar Birliği Başkanı Özok, avukatlık sınavını kaldırılan sananım Cumhurbaşkanlığına Sezer tarafından veto edilmesine ise kesin gözüyle bakıyor. Meclis'te geçen hafta kabul edilen kanunla avukatlık sınavı zımniyle kaldırıldı. TBB ile OSYM arasında imzalanmış protokolle, "OSYM'nin isteği dışında bir mesleğe sınav iptali edilmediği takdirde, TBB; iptal tarihine kadar OSYM'ce bir sınavla ilgili olarak yapılan tüm harcamaları ve yasal giderleri OSYM'nin hesabına yatırması kabul eder" hükmünü taşıyor. ■ BİLAL ÇETİN - ANKARA

05 Aralık 2006,
Yeni Şafak

Barolardan hükümete 5 maddelik talep

TBB Başkanı Özdemir Özok TBB Yönetim Kurulu ve Baro Başkanlarını, 23 Aralık günlerinde Kızılcıhamam'da yapılacak toplantıyla ilgili basın toplantısı düzenledi. Hükümetten talepleri şöyle sıralandı:

- CMK'nın zorunlu avukatlığı düzenleyen değişikliği öngören tasarı ve tekliflerin geri çekilmesi.
- Avukatlık Yasası baroların ve Avukatlık mülhalarına saygılı olmalı
- CMK TCK'da düzenlenen yasa tasarı ve

tasarıların kapsamının genişletilerek, cezaların genel olarak ve caydırıcılık özelliklerini ortadan kaldıracak, aynı sıra zorunlu müdahil uygulamalarını alınıp durulacak ve yine savunma hakkına önemli ölçüde kısıtlama getirecek düzenlemelerden vazgeçilmesi.

■ Enkelilerin oluşturulan vazgeçme- 35'ine varan öngören düzenlemesi. e uluslararası p ediyoruz.

Barolardan hükümete Avukatlık Yasası tepkisi

Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, avukatlık sınavının kaldırılması ve avukatların sorunları konusunda Baroların taleplerini etkileyecek adımların, meclisle hükümette tepki gösterdi. TBB Başkanı Özdemir Özok, İstanbul Baro Başkanı Kazım Kökenoğlu ve Ankara Baro Başkanı Vedat Akben Çoşar ile bazı baro başkanları, avukatlık sınavının kaldırılması, zorunlu avukatlıkla ilgili yasa değişikliği çalışmaları ve avukatların sorunları hakkında ortak bir basın toplantısı düzenledi. Toplantıda konuşan Özok, "Avukatlık sınavının kaldırılması, sadece avukatlık mesleğine yönelik ağır bir saldırı değil, aynı zamanda vatandaşların hak ve yararlarının tehlikeye alınmasına yönelik talihsız ve öngörüsüz bir adımdır." dedi. Özok, gelişmiş ülkelerde, savunmanın ve savunma mesleğinin eninde-ki engellenmesi kâğıt üzerindeki birer belgeyle, "Günümüz dünyasında, TBB ve 78 baronun muhalefetine rağmen, Avukatlık Yasası'nda değişiklik yapılarak zımniyle avukatlık sınavının kaldırılması, sadece avukatlık mesleğine yönelik ağır bir saldırı değil, aynı zamanda vatandaşların hak ve yararlarının tehlikeye alınmasına yönelik talihsız ve öngörüsüz bir adımdır." ifadelerini kullandı. Ankara, Zaman

05 Aralık 2006,
Vatan

05 Aralık 2006,
Zaman

2007 YILI ETKİNLİKLERİ

2007 Nisan ayı içerisinde Cumhurbaşkanlığı seçimleri yapılacak olması nedeniyle "Cumhurbaşkanlığı" konulu bir sempozyum düzenlendi. 12 -13 Ocak 2007 tarihlerinde gerçekleştirilen hukukçuların yanı sıra siyasi parti temsilcilerinin de konuşmacı olarak katıldığı bu sempozyum, yazılı ve görsel basında haber konusu oldu. Sempozyuma ilişkin yazılı basında çıkan haberlerden bazıları şöyle:

Böyle yaparlarsa, Tayyip Bey cumhurbaşkanı olur

CUMHURBAŞKANLIĞI seçimi sürecinde gergin siyasi tartışmalar giderek yoğunlaşırken, Türkiye Barolar Birliği (TBB), "Cumhurbaşkanı Seçimi Öncesi Cumhurbaşkanlığı" konulu bir sempozyum düzenledi. Sempozyumun konuşmacılarından, TBMM Anayasa Komisyonu Başkanı AKP'li Burhan Kuzu, "Erdoğan cumhurbaşkanı olmalı" tarzı konuşmaların AKP'ileri tahrik edeceğini savunarak, bunun devam etmesi halinde Erdoğan'ın Köşk'e çıkacağını söyledi. Kuzu şöyle konuştu: "Cumhurbaşkanlığı seçim öncesi tartışmalar hep kışkırtıcı olmaktadır. Sayın Tayyip Bey'nin şahsında konuşmalar hep yapılmaktadır. Bugünkü tabii durumumuzda,

zorla cumhurbaşkanı yaparsınız. "Erdoğan cumhurbaşkanı olmalı" tarzı konuşmalar, partiyi güdükler, tahrik eder.

Burhan Kuzu

Bu tutum devam ederse, Tayyip Bey cumhurbaşkanı olur." Sempozyumun açılış konuşmasını yapan TBB Başkanı Özdenir Özak ise, üstü kapalı olarak Başbakan Erdoğan'ı eleştirerek "iki binli yıllarda "Bu millet istedikten sonra birliklik tabii ki elden geçecek, sonra nedir bu birliklik, Allah aşkına bu de mecem şey" gibi sözlerin siyaset arenasında yükseldiği bir Türkiye'de yaklaşılan cumhurbaşkanlığı seçimleri nesnelikle düşünülmesi kaçınılmazdır" dedi.

rtı anlayışla karşılanacak" dedi. Mutlu ÇÖLGEÇEN : Kıvanç EL

13 Ocak 2007, Akşam

AKP'li Burhan Kuzu, Erdoğan'a yönelik eleştirilerin partiyi tahrik ettiğini söyledi:

Zorla cumhurbaşkanı yapacaklar

ANKARA (Cumhuriyet Bürozu) - TBMM Anayasa Komisyonu Başkanı AKP'li Burhan Kuzu, Cumhurbaşkanlığı seçimine yönelik tartışmalara ilişkin olarak, "Eleştiri hakka vardır ama 'var abalıya' olmamalıdır. Anlaşılan biz Tayyip Bey' zorla cumhurbaşkanı yapacağız. Çünkü bu şekildeki güdü, partiyi güdükler, tahrik eder" diye konuştu. Türkiye Barolar Birliği'nin düzenlediği ve Kuzuya başkanlık "Cumhurbaşkanlığı Seçimi Öncesi Cumhurbaşkanlığı" sempozyumunu düzenleyen Özak, açılış konuşmasında, Cumhurbaşkanlığı seçimi dolayısıyla bir optiksel düzensizlik oluştuğunu belirterek cumhurbaşkanı seçilecek kişinin anayasada yazılı özelliklere, yığılması ve tüm benliğiyle bağlı olarak atanması konusunda kendisiyle ilgili bir konuda etkili olduğunu vurguladı. Sempozyum başvesinde "Başkanlık Sis-

temi ve Cumhurbaşkanlığı" konulu oturumunda konuşan Anayasa Komisyonu Başkanı AKP'li Burhan Kuzu, başkanlık sisteminin okun bulduğu bir sistem olduğunu, fakat her şekilde bu sistemin uygulanamayacağını işaret etti.

Başkanlık sistemi savunması

Parlamentar sistemde başkanların, başkanlık sistemdeki başkandan 3 kat daha fazla yetkiye sahip olduğunu belirten Burhan Kuzu, "Başkanlık sisteminin hizi çekken en önemli sorunu, yetkili kim bunu net olarak gösteriyor. Sebabeyle, günahıyla faturaya kim keseriz? Biliyorsunuz, böyle olunca parlamenter sistemde kim yarıya giden ilke konumundan kurtuluyorsunuz ve seçimin, daha rahat karar verilebilir durumda geliyor" diye konuştu.

Yüzde 10 seçim barajının yüksek olduğu, yüz-

de 5'e çekilmesi gerektiği yönündeki görüşlere dikkatli çeken Kuzu, bunun ancak başkanlık sisteminde gerçekleşmesi durumunda mümkün olacağını savundu. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a yönelikten bazı eleştirilere yanıt veren Kuzu sunulan kaydetti:

"Eleştiri hakkı vardır ama 'var abalıya' olmamalıdır. Anlaşılan biz Tayyip Bey'i zorla cumhurbaşkanı yapacağız. Çünkü bu şekildeki güdü, partiyi güdükler, tahrik eder. Tayyip Bey'in adaylık anında bir açıklaması olmadı. Ulaştırma deniyor, ulaştıracak adamı bu kadar kötüleyeceksiniz sonra gelip masaya oturacaksınız... Böyle bir şey olmaz, kimse kusura bakmasın. Oturuyor, konuşuyor, o sayar, say. Ama konuşmadan önce bir tartışma, "Sen olmazsan, çünkü sen çok çok kötü" dediğin zaman iyileşmez girer. Bu konuların daha yakın konuşulması, tartışılması lazım."

13 Ocak 2007, Cumhuriyet

BirGün

15 Ocak 2007, Çarşamba

Sivil toplum 301. madde mesaisinde

İstanbul'da düzenlenen bir etkinlikten verilen katılımcıların gündemine gelen 301. maddenin kaldırılması için nöbetçi Toplu Sivil Toplum Birliği (STTB) üyeleri bir araya gelerek bir öneri geliştirmek için yeniden toplandı

Az önce yapılan toplantıda, STTB üyeleri bir araya gelerek 301. maddenin kaldırılması için nöbetçi Toplu Sivil Toplum Birliği (STTB) üyeleri bir araya gelerek bir öneri geliştirmek için yeniden toplandı. Toplantıda, STTB üyeleri bir araya gelerek bir öneri geliştirmek için yeniden toplandı. Toplantıda, STTB üyeleri bir araya gelerek bir öneri geliştirmek için yeniden toplandı.

301. maddenin kaldırılması için nöbetçi Toplu Sivil Toplum Birliği (STTB) üyeleri bir araya gelerek bir öneri geliştirmek için yeniden toplandı. Toplantıda, STTB üyeleri bir araya gelerek bir öneri geliştirmek için yeniden toplandı.

301. MADDE KILAVUZU
301. maddenin kaldırılması için nöbetçi Toplu Sivil Toplum Birliği (STTB) üyeleri bir araya gelerek bir öneri geliştirmek için yeniden toplandı. Toplantıda, STTB üyeleri bir araya gelerek bir öneri geliştirmek için yeniden toplandı.

301. MADDE KILAVUZU
301. maddenin kaldırılması için nöbetçi Toplu Sivil Toplum Birliği (STTB) üyeleri bir araya gelerek bir öneri geliştirmek için yeniden toplandı. Toplantıda, STTB üyeleri bir araya gelerek bir öneri geliştirmek için yeniden toplandı.

03 Şubat 2007,
Birgün

301. MADDE KILAVUZU
301. maddenin kaldırılması için nöbetçi Toplu Sivil Toplum Birliği (STTB) üyeleri bir araya gelerek bir öneri geliştirmek için yeniden toplandı. Toplantıda, STTB üyeleri bir araya gelerek bir öneri geliştirmek için yeniden toplandı.

03 Şubat 2007,
Cumhuriyet

301. madde ile toplanan sivil örgütler hükümetin sonraki çalışmalarını süandırecek

'Önce iktidar tasarısı hazırlasın'

ANKARA - Sivil toplum kuruluşları, 301. maddenin kaldırılması için nöbetçi Toplu Sivil Toplum Birliği (STTB) üyeleri bir araya gelerek bir öneri geliştirmek için yeniden toplandı. Toplantıda, STTB üyeleri bir araya gelerek bir öneri geliştirmek için yeniden toplandı.

ANKARA - Sivil toplum kuruluşları, 301. maddenin kaldırılması için nöbetçi Toplu Sivil Toplum Birliği (STTB) üyeleri bir araya gelerek bir öneri geliştirmek için yeniden toplandı. Toplantıda, STTB üyeleri bir araya gelerek bir öneri geliştirmek için yeniden toplandı.

301 toplantısında top hükümete atıldı

Sultan Özer

Birgün'de düzenlenen toplantıda, STTB üyeleri bir araya gelerek bir öneri geliştirmek için yeniden toplandı. Toplantıda, STTB üyeleri bir araya gelerek bir öneri geliştirmek için yeniden toplandı.

301. MADDE KILAVUZU
301. maddenin kaldırılması için nöbetçi Toplu Sivil Toplum Birliği (STTB) üyeleri bir araya gelerek bir öneri geliştirmek için yeniden toplandı. Toplantıda, STTB üyeleri bir araya gelerek bir öneri geliştirmek için yeniden toplandı.

ANKARA - Sivil toplum kuruluşları, 301. maddenin kaldırılması için nöbetçi Toplu Sivil Toplum Birliği (STTB) üyeleri bir araya gelerek bir öneri geliştirmek için yeniden toplandı. Toplantıda, STTB üyeleri bir araya gelerek bir öneri geliştirmek için yeniden toplandı.

ANKARA - Sivil toplum kuruluşları, 301. maddenin kaldırılması için nöbetçi Toplu Sivil Toplum Birliği (STTB) üyeleri bir araya gelerek bir öneri geliştirmek için yeniden toplandı. Toplantıda, STTB üyeleri bir araya gelerek bir öneri geliştirmek için yeniden toplandı.

03 Şubat 2007,
Evrensel

2 maddeli ortak metin

ANKARA - Sivil toplum kuruluşları, 301. maddenin kaldırılması için nöbetçi Toplu Sivil Toplum Birliği (STTB) üyeleri bir araya gelerek bir öneri geliştirmek için yeniden toplandı. Toplantıda, STTB üyeleri bir araya gelerek bir öneri geliştirmek için yeniden toplandı.

'STK' toplantısı ayrılıkla başladı

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın "Değişiklik önerisi getirin" sözleri üzerine, TCK'nın "Türklüğü aşagulamak" başlıklı 301. maddesini tartışmak üzere bir araya gelen sivil toplum örgütlerinin toplantısından hayal kırıklığı çıktı.

Türkiye Barolar Birliği'nin (TBB) daveti üzerine 18 sivil toplum örgütünün temsilcilerinin katılımıyla yapılan toplantının basına kapalı bölümünde, Kamu-Sen Genel Başkanı Bircan Akyıldız, TSK Başkan Vekili Şikri Kocoglu ve Veteriner Hekimleri Birliği Başkanı Mehmet Akılın, maddenin değişikliğine karşı olduklarını, aynen korunmasını istediklerini belirtti ve silomı terk etti. TTB, TMMOB, DISK, KESK, TEB ve Diş Hekimleri Birliği maddenin tamamen kaldırılmasını savundu. Türk-İş, Hak-İş, Memur Sen, Türkiye Noterler Birliği, TÜRKMOB, TBB ve Türk Ceza Hukuku Derneği ise maddenin değiştirilmesini istedi.

■ TÜRKER KARAPINAR Ankara

03 Şubat 2007, Milliyet

18 sivil toplum kuruluşu 301. maddenin tartışılması için bir araya gelmiştir.

Sivil toplum kuruluşları 301 için somut tasarı istedi

Türkiye Barolar Birliği'nin daveti üzerine 301. maddenin değiştirilmesi için bir araya gelen sivil toplum kuruluşları, toplantısından hayal kırıklığıyla ayrıldılar. Toplantıda konuşan Kamu-Sen Genel Başkanı Bircan Akyıldız, TSK Başkan Vekili Şikri Kocoglu ve Veteriner Hekimleri Birliği Başkanı Mehmet Akılın, maddenin aynen korunmasını istediklerini açıkladılar.

301. maddenin büyük sorunu

Halkın, bu konudaki görüşleri ifade etmesi için toplantıya katılanlar bu kez birinci 301 maddenin aynen korunmasını istediklerini açıkladılar. Katılımcıların büyük çoğunluğu, 301 maddenin hem de değiştirilmesini istemediğini, aynen korunmasını istediklerini açıkladılar. Katılımcıların büyük çoğunluğu, 301 maddenin aynen korunmasını istediklerini açıkladılar. Katılımcıların büyük çoğunluğu, 301 maddenin aynen korunmasını istediklerini açıkladılar.

03 Şubat 2007, Referans

Sivil toplum 301 için hükümeti sahaya çağırdı

ANKARA - Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın 301. maddenin değişikliği için "Teklifi getirinler değerlendirelim" açıklaması üzerine Türkiye Barolar Birliği'nin (TBB) çağrısıyla bir araya gelen sivil toplum örgütlerinden, değişiklik teklifi değil, hükümeti sahaya çağırma kararı çıktı. Toplantı, ilk adımı hükümet atсын tasarı hazırlandı. Dink emiyeti ardından daha yoğun tartışılan 301. maddenin değişikliğini tartışmak için TBB'nin çağırması üzerine dün 19 sivil toplum örgütü bir araya geldi.

'Aynen kalsın' diyenler toplantıyı terk etti

TBB Başkanı Ozdemir Ozok, 301'le ilgili Başbakan Erdoğan'ın "Sivil toplum kuruluşları belirli bir mutabakat ve ortak görüş geliştirmeden, biz mutabakat bek-

301 için bir araya gelen sivil toplum örgütlerinin toplantısı 'ilk adımı hükümet atсын' bildiriyle sonuçlandı

dik gelmedi, güruh birden gitir" yönünde açıklamasına karşısında kendilerini muhatap saydıklarını söyledi. Özgün konuşmasının ardından toplantı başladı, 301 değiştirilmesini isteyen Kamu-Sen ve Veteriner Hekimler Birliği ve TSK temsilcisi toplantıyı terk etti.

Toplantıya yöntem tartışması da girildi. 301. maddenin tamamen kaldırılmasını isteyen temsilciler (TTB, KESK, DISK, TMMOB, Emeciler Birliği ve Diş Hekimleri Birliği) değişiklik için yeterli olacakları savunan grup olarak, bu konuda ilk adımı hükümetin atmasını noktasında uzlaşılı ve toplantı 18 örgütün imzalı bir bildiriyle sonuçlandı.

"Yapılan değerlendirme sonucu toplantıya katılanların korunmasını önemine özel vurgu yapılmak üzere bildirinin kamuoyu ile paylaşılmasına karar verildiği"

1- İzaa örgütleri 301. maddenin aynen kalmasını savunmuşlardır.

2- Katılan örgütlerin çok büyük çoğunluğu 301. maddenin hem düzenleme hem de uygulamasının Türkiye'nin demokratik açılımında büyük bir sorun oluşturduğu görüşünde birleşmişlerdir. Katılan kuruluşlar öncelikle siyasi iradenin bu konuda somut bir tasarı hazırlamasının gerekli olduğu sonucuna varmışlardır. Ortaya çıkacak hükümet tasarrufları değerlendirilerek ve bu çalışmaları sürdürmek konusunda güncel birliği sağlanmış, kamuoyuna saygıyla duyurulur"

Özgün, bildiriye okuduktan sonra gelmeye olursa yeniden toplanabileceklerini söyledi. (Radikal)

03 Şubat 2007, Radikal

BASINDAN
YANSIMALAR

İktidarla sorunumuz yok amaç 301'i çözebilmek

301 maddeyi etkin yapılabilecek şekilde için her zaman sivil toplumun yanında olduğuna ilişkin TBB Başkanı Doç. Dr. Arif Kemal Ayar'ın 03 Şubat'ta düzenlenen basın toplantısında yaptığı konuşma

Babalar gibi kalkar

Arif Kemal Ayar, 03 Şubat'ta düzenlenen basın toplantısında yaptığı konuşma

TBB Başkanı Doç. Dr. Arif Kemal Ayar, 03 Şubat'ta düzenlenen basın toplantısında yaptığı konuşma

TBB Başkanı Doç. Dr. Arif Kemal Ayar, 03 Şubat'ta düzenlenen basın toplantısında yaptığı konuşma

SOMUT FAZANİ BERLEKİ

11 Şubat'ta düzenlenen basın toplantısında yaptığı konuşma

03 Şubat 2007, Yeni
Şafak

Sivil toplum kuruluşları 301 için topu hükümete attı

301 maddeyi etkin yapılabilecek şekilde için her zaman sivil toplumun yanında olduğuna ilişkin TBB Başkanı Doç. Dr. Arif Kemal Ayar'ın 03 Şubat'ta düzenlenen basın toplantısında yaptığı konuşma

301 maddeyi etkin yapılabilecek şekilde için her zaman sivil toplumun yanında olduğuna ilişkin TBB Başkanı Doç. Dr. Arif Kemal Ayar'ın 03 Şubat'ta düzenlenen basın toplantısında yaptığı konuşma

301 maddeyi etkin yapılabilecek şekilde için her zaman sivil toplumun yanında olduğuna ilişkin TBB Başkanı Doç. Dr. Arif Kemal Ayar'ın 03 Şubat'ta düzenlenen basın toplantısında yaptığı konuşma

301 maddeyi etkin yapılabilecek şekilde için her zaman sivil toplumun yanında olduğuna ilişkin TBB Başkanı Doç. Dr. Arif Kemal Ayar'ın 03 Şubat'ta düzenlenen basın toplantısında yaptığı konuşma

301 maddeyi etkin yapılabilecek şekilde için her zaman sivil toplumun yanında olduğuna ilişkin TBB Başkanı Doç. Dr. Arif Kemal Ayar'ın 03 Şubat'ta düzenlenen basın toplantısında yaptığı konuşma

03 Şubat'ta düzenlenen basın toplantısında, sivil toplum kuruluşları 301 için topu hükümete attı

03 Şubat 2007,
Zaman

Sivil toplum, 301'i hükümete havale etti

301 maddeyi etkin yapılabilecek şekilde için her zaman sivil toplumun yanında olduğuna ilişkin TBB Başkanı Doç. Dr. Arif Kemal Ayar'ın 03 Şubat'ta düzenlenen basın toplantısında yaptığı konuşma

301 maddeyi etkin yapılabilecek şekilde için her zaman sivil toplumun yanında olduğuna ilişkin TBB Başkanı Doç. Dr. Arif Kemal Ayar'ın 03 Şubat'ta düzenlenen basın toplantısında yaptığı konuşma

301 maddeyi etkin yapılabilecek şekilde için her zaman sivil toplumun yanında olduğuna ilişkin TBB Başkanı Doç. Dr. Arif Kemal Ayar'ın 03 Şubat'ta düzenlenen basın toplantısında yaptığı konuşma

2007 yılı içinde de CMK'dan kaynaklanan sıkıntılar çözümlenmeyince yeni bir baro başkanları toplantısı gerçekleştirildi. 24 Şubat 2007 tarihinde gerçekleştirilen 14. baro başkanları toplantısı ve akabinde açıklanan eylem kararını içeren sonuç bildirgesi 25 ve 26 Şubat tarihli 10 gazetede ve ulusal TV kanallarında haber olarak yer aldı.

Barolardan işkençe uyarısı

İNAN GÖZÜK KAPILI

Türkiye Barolar Birliği'nin 5 Nisan'da Ankara'da yapılacak Kurulma Kararnamesi (CKM) görüşmelerinde Baroların işkençeliğe uyarısı, Türkiye Barolar Birliği'nin (TBB) Yönetim Kurulu'nun 26 Şubat'ta Ankara'da yapılacak toplantısında gündeme gelebilir. TBB'nin 5 Nisan'da yapılacak CKM görüşmelerinde Baroların işkençeliğe uyarısı, Türkiye Barolar Birliği'nin (TBB) Yönetim Kurulu'nun 26 Şubat'ta Ankara'da yapılacak toplantısında gündeme gelebilir.

ve işkençeliğe uyarısı, Türkiye Barolar Birliği'nin (TBB) Yönetim Kurulu'nun 26 Şubat'ta Ankara'da yapılacak toplantısında gündeme gelebilir. TBB'nin 5 Nisan'da yapılacak CKM görüşmelerinde Baroların işkençeliğe uyarısı, Türkiye Barolar Birliği'nin (TBB) Yönetim Kurulu'nun 26 Şubat'ta Ankara'da yapılacak toplantısında gündeme gelebilir.

26 Şubat 2007, *Birgün*

Avukatlar 5 Nisan'da eylemde

Avukatlar 5 Nisan'da eylemde olacak. Türkiye Barolar Birliği (TBB) Yönetim Kurulu'nun 26 Şubat'ta Ankara'da yapılacak toplantısında gündeme gelebilir. TBB'nin 5 Nisan'da yapılacak CKM görüşmelerinde Baroların işkençeliğe uyarısı, Türkiye Barolar Birliği'nin (TBB) Yönetim Kurulu'nun 26 Şubat'ta Ankara'da yapılacak toplantısında gündeme gelebilir.

Türk aydını omurgasız ve ikizvüzlü diyen Çiçek'teki tepki yağdı

TBB Başkanı Çiçek'in, Türkiye Barolar Birliği'nin (TBB) Yönetim Kurulu'nun 26 Şubat'ta Ankara'da yapılacak toplantısında gündeme gelebilir. TBB'nin 5 Nisan'da yapılacak CKM görüşmelerinde Baroların işkençeliğe uyarısı, Türkiye Barolar Birliği'nin (TBB) Yönetim Kurulu'nun 26 Şubat'ta Ankara'da yapılacak toplantısında gündeme gelebilir.

26 Şubat 2007, *Evrensel*

Barolardan hükümete 5 Nisan'a kadar süre

Türkiye Barolar Birliği (TBB) Yönetim Kurulu ve Baro başkanlarının öncelikli gün Ankara'da yaptıkları toplantının sonuç bildirisi yayımlandı. TTB'ye bağlı 62 ilin baro başkanı, hükümetten, ÇMK'deki zorunlu avukat sisteminden kaynaklanan sıkıntıları 5 Nisan'a kadar gidermesini isterken, bu tarihe kadar gerekli düzenlemelerin yapılmasını halinde avukat görevlendirilmesini bu şekilde şartlandı. **ANKARA** Milliyet

26 Şubat 2007, *Milliyet*

Barolardan tehdit

ANKARA Türkiye Barolar Birliği (TBB) Yönetim Kurulu, 5 Nisan'a kadar işkençeliğe uyarısı, Türkiye Barolar Birliği'nin (TBB) Yönetim Kurulu'nun 26 Şubat'ta Ankara'da yapılacak toplantısında gündeme gelebilir. TBB'nin 5 Nisan'da yapılacak CKM görüşmelerinde Baroların işkençeliğe uyarısı, Türkiye Barolar Birliği'nin (TBB) Yönetim Kurulu'nun 26 Şubat'ta Ankara'da yapılacak toplantısında gündeme gelebilir.

TBB Başkanı Çiçek

5 Nisan'da eylemde olacak. Türkiye Barolar Birliği (TBB) Yönetim Kurulu'nun 26 Şubat'ta Ankara'da yapılacak toplantısında gündeme gelebilir. TBB'nin 5 Nisan'da yapılacak CKM görüşmelerinde Baroların işkençeliğe uyarısı, Türkiye Barolar Birliği'nin (TBB) Yönetim Kurulu'nun 26 Şubat'ta Ankara'da yapılacak toplantısında gündeme gelebilir.

26 Şubat 2007, *Radikal*

26 Şubat 2007, *Vakit*

Ancak hükümetin CMK yönetmeliğinin baroların istemlerini dikkate almadan yürürlüğe koyması sonucu eylem kararı öne alındı. Buna ilişkin haberlerden bazıları şöyle:

Barolar rest çekti

CMUK kapsamında yapılacak avukat görevlendirmeleri ve ödemelere ilişkin konuları yeniden düzenleyen yönetmeliğin baroların eleştirilerine karşın TBMM'de kabul edilmesi üzerine Türkiye Barolar Birliği (TBB), hükümete rest çekti. TBB Başkanı Özok, CMUK kapsamında avukat görevlendirmelerinin durdurulmasını istedi. s.3

08 Mart 2007, *Evrensel*

Barolar avukat göndermeyecek

ANKARA - Türkiye Barolar Birliği (TBB), inkâm olmayanlar için barolarca avukat görevlendirilmesini durdurdu. TBB Başkanı Özdemir Özok, baro başkanlarına gönderdiği yazıda, zorunlu müdafî olarak görevlendirilen avukatlara devletin gerekli ödemeyi yapmadığını hatırlattı. Avukatlara yapılacak ödemelerin hakim ve savcılara belirlenmesini de eleştiren Özok, "Bu sav, savunma, karar üçlüsü arasında üst-üstü anlayışı yaratır" dedi. TBB Başkanı zorunlu müdafî olarak görevlendirilen avukatların devletten 112 milyon 593 bin 385 YTL alacağını olduğunu hatırlatarak bunun ödenmesini istedi. (Radikal)

08 Mart 2007, *Radikal*

Barolar rest çekti

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özok, CMUK kapsamında avukat görevlendirmelerinin durdurulmasını istedi

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, baro başkanlarına, Ceza Muhakemesi Kanunu (CMK) kapsamında müdafî vekil avukat görevlendirmelerinin durdurulmasını isteyen bir yazı gönderdi. Özok'un, tüm baro başkanlarına gönderdiği yazı, Türkiye Barolar Birliğinin internet sitesinde de duyuruldu.

Özok'un imzasını taşıyan yazıda, 24 Şubat 2007'de Ankara'da toplanan Türkiye Barolar Birliği Yürütme Kurulu ve baro başkanlarının sonucı bildirilmesinde, müdafî vekil uygulamasıyla ilgili sorulara yer verildiği belirtilen Özok, yazıda şunları kaydetti:

"Zorunlu müdafîlik sisteminin kapsamının daraltılmasının, hânce ve katı muamele oranlarının yeniden yapılandırılması ve adil yargılanma olanağının verilmesini ortam hazırlamasından endişe ediyorum.

"Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Müdafî ve Verilmeli Görevlendirilmeleri ile

Yapılacak Ödemelerin Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik, bütün uyarılarınıza karşın, zorunlu müdafî vekil ücreti ödemelerinin hakim ve savcılar tarafından düzenlenerek 'sarf belgesine bağlanması' savunmanın bağımsızlığı ilkesini ortadan kaldıracak, vergi giderileri oluşturan sav, savunma karar üçlüsü arasında varlığını yitirdiğimiz devlet anlayışının pekişmesine yol açacak düzenlemeler içermektedir. Savcı ve hakim, avukatları ile aynı duruma gelince, onun ücretinin takdir merci gibi hareket etmesinin sağlayacağı düzenleme, zorunlu müdafîlik devlet avukatlığına indirgenen bir anlayış kabul edilmez. 'Bağımsız savunma', 'bağımsız yargı'nın vazgeçilmez unsurudur. Avukatların bağımsızlığını yok ederek siyasi rühdarlar tabii kılın bir düzenlemeye üstü razı olamayız."

Angaryaya dönüştürüldü

Özok, zorunlu müdafîlik vekillik hizmetinin

bilinçli ve uygulamaya bu angaryaya dönüştürülmesine ve meslektaşlarının 9 ay önce hak ettikleri ücretlerini ödememesine çözüm olarak Gelir Vergisi Kanununda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanununun TBMM'de kabul edildiğini, Cumhuriyet başkanı'nın onayına sunulduğunu kaydetti. Özok, şöyle devam etti: "Bu Yasa ile getirilen çözüm de Baroların adil yargımlarını gerektiren yerine getirilmemesi engel olacak şekildeydi. Ayrıca meslektaşlarımız 112 milyon 593 bin 385 YTL 84 Yr. alacaklarına karşın parayı yapmaya sürdüremekte ve alacaklarının ödenmesini beklemekteydi. Bütün bu olumsuzlukları dikkate alan Türkiye Barolar Birliği Yürütme Kurulu ve Baro Başkanları karar, Başbakanlığın, Adalet Bakanlığının ve tüm milletvekillerine 26 Şubat 2007 tarihinde bildirmişti. Bu nedenle CMK kapsamında müdafî vekil görevlendirmelerinin durdurulması gerekmektedir." (İstanbul/EVRENSEL)

08 Mart 2007, *Evrensel*

'Para yoksa avukat da yok'

ANKARA - Ankara Barosu, Türkiye Barolar Birliği'nin (TBB) 7 Mart tarihli kararı uyarınca Ceza Muhakemesi Kanunu kapsamında zorunlu avukat görevlendirilmesini dün durdurdu. Könyu Barosu da 15 Mart'tan itibaren avukat görevlendirmeye kararı aldı. İzmir Barosu'ysa 9 Mart'tan bu yana avukat görevlendirmesi yapıyor. Avukatların, 2006 yılı hizmet karşılığında devletten 112 milyon 593 bin 385 YTL'lik alacağı bulunuyor. (aa)

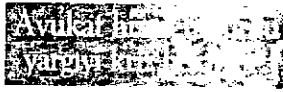
13 Mart 2007,
Radikal

Özok: Raporu bekliyoruz

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Ozdemir Özok, son dönemlerde barolara yönelik ABD'li diplomatların ziyaretlerini incelediklerini, geçenlerde de Batman Barosu'na yapılan bir ziyaret dışında ciddi bilgi olmadığını söyledi. Özok, CHP'nin açıklayacağı rapordaki iddia ve delillerle birlikte gerekenin yapılacağını vurguladı.

CHP Genel Sekreter Yardımcısı Oğuz Oyan başkanlığında bir CHP heyetinin, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki incelemelerin ardından yaptıkları açıklamada ABD'nin bu bölgelerde bir ilim baro seçimine müdahale ettiğini ve istediğini aldığını açıklamıştı. CHP'li Oyan, hangi il olduğu konusunda bilgi vermemişti.

13 Mart 2007, *Star*

ANKARA - Türkiye Barolar Birliği Başkanı Ozdemir Ozok, ABD'li diplomatların ziyaretlerini incelediklerini, geçenlerde de Batman Barosu'na yapılan bir ziyaret dışında ciddi bilgi olmadığını söyledi. Ozok, CHP'nin açıklayacağı rapordaki iddia ve delillerle birlikte gerekenin yapılacağını vurguladı.

Dink soruşturmasında ifade alınmadı
Ağır Cezaevi Genel Müdürü...
Uzunda'nın...
Bakan...
...
...

Savunma bağımsızlığı eylemi

ZORUNLU avukat hizmeti ücreti (baro) etkisinin barolardan alınıp baysavlıklara verilmesi avukatların işini ettirdi. Savunma bağımsızlığını etkileyeceğini öne sürerek Türkiye Barolar Birliği'nin (TBB) kararında Ankara, İstanbul ve İzmir'de aralarında yer aldığı otuz bir baro dan "zorunlu avukatlık" hizmetini durdurdu. Avukatların protestosu vergi-savunma da olumsuz etkileyecek.

TBB Başkanı Ozdemir Ozok, yasanın sermaye sadece para meselesi olmadığını belirterek, zorunlu avukatlık ücretinin yüksek etkisinin savunma verilecek, ikili makami savcılarını, savcısız makami

avukatların ita amiri yordamlarına dikkat çekti. "Avukat arkadaşımız, savunma emti altına giriyor. Savunma bakkı ve baysavlığı ikili makaminin bir birimi haline geliyor" diyen Ozok, yasada düzeltere yapılmış olan çözümleri durdurmuş olduklarını bildirdi. Adalet Bakanlığının zorunlu avukatlık kurumuna yükletmesini destekliklerini kavgakları Ozok "Biz savcısız emir-komuta zincirine girmesini istemiyoruz. Başbakan da bizi hasta buldu. Ama Adalet Bakanlığının yeni bir uygulama yaptığını dedi. Bu arada 15 bin zorunlu avukatın da Ağır Cezaevi'ne bu yana getirildiğini bildirdi. SULTAN UCAK

13 Mart 2007, *Star*

16 Mart 2007, *Star*

Çetin Emeç Bulvarı No: 46 Balgat / Ankara
Tel: (+90.312) 287 87 90 (Pbx) Faks: (+90.312) 286 55 65 - 286 31 00
Karanfil Sokağı No: 5/62 06650 Kızılay / Ankara
Tel: (+90.312) 425 30 11 - 425 36 19 - 418 13 46 Faks: (+90.312) 418 78 57
web: www.barobirlik.org.tr
e-mail: admin@barobirlik.org.tr • yayin@barobirlik.org.tr

